EH 1002

BIBLIOTECA CENTRALA

ԻՆՁԻԼ Ի ՇԷՐԻՑ

ԱՍՐԼ ԵՈՒՆԱՆԻՑԷՏԷՆ

ԹԷՐՃԻՒՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

İ.B.B.
ATATÜRK KİTAPLIĞI
KÜTÜPHANE VE MÜZELER MÜDÜRLÜĞÜ
140532
1924

ԻՄԹԱՆՊՕԼՍԱ

Ա · Յ · ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ'ԱՍԸՆՏԱ
ԹԱՊ' ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏՈՒՐ

-1873-

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

	Սահիկ
Մատթէոսին թահրիր էթուխի ինճիլ	1
Մարգոսուն թահրիր էթուխի ,,	96
Լուգանըն թահրիր էթուխի ,,	157
Յուհաննանըն թահրիր էթուխի ,,	260
Ա'մալի ի Ղուտուլ	338
փավլոս Ղէսուլուն	
Ղօմալըլարա Ղէսալէսի	439
Գօրնթոսլուլարա Ա. Ղէս.	479
,, Բ. Ղէս.	518
Ղալաթիալըլարա Ղէս.	545
Էֆսուսլուլարա Ղէս.	559
Ֆիլիպիլիէրէ Ղէս.	573
Գօլոսիլիէրէ Ղէս.	583
Սէլանիքիլիէրէ Ա. Ղէս.	592
,, Բ. Ղէս.	601
Թիմոթէոսա Ա. Ղէս.	606
,, Բ. Ղէս.	617
Թիթոսա Ղէս.	625
Ֆիլիմոնա Ղէս.	630
'Իպրանիլէրէ Ղէս.	631
Եապօպոս Ղէսուլուն 'ուամուամի Ղէս.	663
Պէտրոս Ղէսուլուն Ա. ,, ,,	674
,, ,, Բ. ,, ,,	686
Յուհաննա Ղէսուլուն Ա. ,, ,,	693
,, ,, Բ. Ղէս.	704
,, ,, Գ. Ղէս.	706
Եհուտա Ղէսուլուն 'ուամուամի Ղէս.	707
Էհլի 'իլմի իլահի Յուհաննա Վահի	711

ՄԱԹԹԷՈՒՆ ԹՈՒՀՐՈՒՐ ԷԹՏԻՅԻ

ԻՆՃԻԼ

ԳԱՂ 1

1 Յիսուս ՚ի բրիաստոս, իպնի Տաուտ, իպնի Իպ-
րահիմ նէսէպինին քիթապը սըր։
2 Իպրահիմ Իսհապը թէվլիտ էթտի. Իսհապ
Եապօպու թէվլիտ էյլէտի. Եապօպ ԵՀուտայը
վէ օնուն ղարնաշլարընը թէվլիտ էյլէտի.
3 ԵՀուտա Սամարտան Ֆարես իլէ Զարայը թէվ-
լիտ էյլէտի. Ֆարէս Հասրօնու թէվլիտ էյլէ-
4 տի. Հասրօն Արամը թէվլիտ էյլէտի. ՚Արամ
Ամինատապը թէվլիտ էյլէտի. Ամինատապ
Նահշօնու թէվլիտ էյլէտի. Նահշօն Սալմօնու
5 թէվլիտ էյլէտի. Սալմօն Բահապտան Պօ՚ազը
թէվլիտ էյլէտի. Պօ՚ազ Բա՚ուտան ՚Օպիտի
թէվլիտ էյլէտի. ՚Օպիտ Եէսէյի թէվլիտ էյլէ-
6 տի. ՚Եէսէ Տաուտ մէլէյի թէվլիտ էյլէտի.
Տաուտ մէլէք ՈւրիյանըՆ զէվճէսինտէն Սու-
7 լէյմանը թէվլիտ էյլէտի. Սուլէյման ՐՀՕպօ՚ամը
թէվլիտ էյլէտի. ՐՀՕպօ՚ամ Ապիյայը թէվ-
լիտ էյլէտի. Ապիյա Ասայը թէվլիտ էյլէտի.
8 ՚Ասա ԵՀՕշաֆաթը թէվլիտ էյլէտի. ԵՀՕշա-
ֆաթ Եօրամը թէվլիտ էյլէտի. Եօրամ ՚Ոզի-
9 յայը թէվլիտ էյլէտի. ՚Ոզիյա Եօտամը թէվ-
լիտ էյլէտի. Եօտամ Ահազը թէվլիտ էյլէտի.
10 Ահազ Հէզէքիյայը թէվլիտ էյլէտի. ՚Հէզէքիյա
Մանասայը թէվլիտ էյլէտի. Մանասա ՚Ամո-

նաւ թէվլիտ էյլէտի. 'Ամմն եօշիյայը թէվլիտ
11 էյլէտի. Եօշիյա պապէլ էտարէթի էանտաընտա
եէ քօնիյայը վէ օնուն զարնտաշլարընը թէվլիտ
12 էյլէտի. Պապէլ էտարէթինտէն սօնկրա եէքօ-
նիյա Շալահիէլի թէվլիտ էյլէտի. Շալահիէլ Զօ-
13 րաբապէլի թէվլիտ էյլէտի. Զօրաբապէլ Աբի-
հուտու թէվլիտ էյլէտի. Աբիհուտ Էլիյագիմի
թէվլիտ էյլէտի. Էլիյագիմ 'Ազօրու թէվլիտ
14 էյլէտի. 'Ազօր Սատոգու թէվլիտ էյլէտի. Սա-
տոգ տանի Ախիմի թէվլիտ էյլէտի. Ախիմ Էլի-
15 յուտու թէվլիտ էյլէտի. Էլիյուտ Էլի'ազարը
թէվլիտ էյլէտի. Էլի'ազար Մաթթանը թէվլիտ
էյլէտի. Մաթթան Եագօպու թէվլիտ էյլէտի.
16 Եագօպ Մէրեէմին գօճասը Եուսուֆու թէվլիտ
էյլէտի. վէ մէզպուրէտէն Քրիստոս ասէնիլէն
17 Յիսուս թէվէլլիւտ էթտի: Ինդի էնտալէն
ճիւմլէյի Խափրահիմտէն Տաուտտաք օն տէօրթ
նէսլ, վէ Տաուտտան Պապէլ էտարէթինէ օն
տէօրթ նէսլ, վէ Պապէլ էտարէթինտէն Քրիս-
տոստաք օն տէօրթ նէսլ տիր:
18 Վէ Յիսուս Քրիստոսուն վէլատէթի պու մին-
վալ իւզրէ օլտու, եաո'նի վուլիտէսի Մէրեէմ
Եուսուֆա նիշանլը իքէն, իճթիմա'լարընտան
էվվէլ, Բուհուլ Գուտսուտան Համիլէ պուլունտու:
19 Ինդի օնուն գօճասը Եուսուֆ, սալհ օլմագլա,
օնու րիւսվայ ի'ալէմ էթմէք իճթէմէյիճ կիւլէ-
20 ճէ թամթլիգ նիյէթինտէ իտի: Ամմա պունու
տիւշիւնիւր իքէն, իշթէ Բապպըն մէլէյի բիւ-
յուսու օնա կէօրինիւճ՝ եա Ինդի Տաուտ Եու-
սուֆ, զէվճէն Մէրեէմի գապուլ էթմէյէ գօրգ-
մայագըն, զիրա օնուն բահմինտէ մէվճուտ օլան
21 Բուհ իւլ Գուտսուտան տիր: Վէ օ պիր օղուլ
տօղուրաճագ տիր վէ օնա Յիսուս թէմմէյէ
եէտիճին. զիրա գավմինը կիւնահլարընտան խէ-

22 լաո էտէճէք տիր՝ տէտի ։ Իմոի պուննուն ճիւմ-
լէսի Տապպ թարաֆընատան փէյղամպէր վասը-
թասըյլա նիպար օլունան իմմամ օլունմասը
23 իչիւն վուգու՝ պուլսու. Իչիւն տէտի քի Իշթէ
պաքիրէ համիլէ օլուպ պիր օղուլ ատղուրաճապ
վէ ծնա Իմմանուէլ թէամիյէ էտէճէքլէր տիր,
պու տախի թէրճիւմէ օլունուպտու Ալլահ պի-
24 զիմ իլէ տէմէք տիր ։ Իմոի Եուսուֆ ույգուտան
ույանըպտա Տապպըն մէլէյինին քէնարախինէ
էմր էթտիյի կիպի իճրա էտիպ՝ զէվճէսինի գա-
25 պուլ էյլէտի ։ Վէ մէզպուրէյի՝ իլք օղլունու
ատղուրունճայէտէք պիլմէզ իտի. վէ օլ ֆա՛ա-
ֆա Յիսուս թէամիյէ էյլէտի ։

ՊԱՊ 2

1 Վէ Յիսուս Հէրօտէս մէլիյին էյամընատա Եէ-
հուտիյէնին պէյթլէհէմ շէհրինէ ատղուղու
զէմանն, իշթէ շարգ թարաֆընատան Երուշալի-
2 մէ 'ալիմներ կէլիպ՝ Եէհուտիյէրէ փատիշահ
օլմագ իւզրէ ատղան նէ՞րէտէ տիր, զիրա շարգ-
ատա օնուն եըլտըզընը կէօրտուք վէ օնա սէճտէ
3 գելմագա կէլտիք՝ տէտիլէր ։ Վէ պունու Հէ-
րօտէս մէլիք իշիթտիքտէ, քէնարնի, վէ օնուն
իլէ պէրապէր, պիւթիւն Երուշալիմ տախի իզ-
4 թիրապ տիւշտու ։ Վէ պաշքեահինէլէր իլէ
գաւմին ճիւմլէ 'ուլէմասընը ճէմ' էտիպ օնլար-
ատան Քրիստոսուն նէրէտէ ատղաճաղընը ատա-
5 էյլէտի ։ Օնլար տախի օնա տէտիլէր քի, Եէհու-
տիյէնին պէյթլէհէմ շէհրինէ փօղաճագ, զիրա
փէյղամպէր վասըթասըյլա պէօյլէ եազըլմըշտըր,
6 եա'նի 'Սէն տախի, եա՛ Եէհուտանըն տիյարը
պէյթլէհէմ՝ Եէհուտա վալիլէրի արասընատա-
ա քիւչիւք տէյիլսին, զիրա գաւմըմ Խարայէլ

չօպան օլաճապ պիր վալի ակնառէն զուհուր էտէ-
7 ճէք տիր ։ Օլ պէման Հէրօտէս՝ 'ալիմլէրի կիպ-
լիճէ չաղըրըպ եըլտըզըն կէօրիւնտիւիւ վապթը
8 ընատտան թահգիպ էթտի. 'վէ օնլարը Պէթ-
լէհէմ կէօնտէրիպ՝ կիտին վէ օլ մա'սումա տա-
յիր տիպտաթ իլէ մա'լիւմաթ ալըպ օնու պուլ-
տուղունուզ զէմման, պանա խապէր վէրին, պէն
9 տախի կէլիպ օնա ակճառէ գըլայըմ՝ տէտի ։ Իմտի
օնլար մէլիքին էմրինի իշիթտիքտէն սօնկրա
կիթտիլէր. վէ իշթէ շարպտա կէօրտիւքլէրի
եըլտըպ կէլիպ մա'սումուն պուլտունտուղու էէ-
րին իւզէրինտէ տուրունճայտէկին էօնլէրինճէ
10 կիթտի ։ Օնլար տախի եըլտըզը կէօրտիւքտէ,
11 զիյատէպիլէ մէարուր օլտուլար, 'վէ էվէ կիրիպ
մա'սումու վալիտէի Մէրեէմ իլէ կէօրտիւլէր,
վէ տիշիւպ օնա ակճառէ գըլտըլար, վէ խազի-
նէլէրինի աչըպ օնա, հէտիյէ օլարապ, ալ-
թուն վէ քինճիւք վէ միւրրի սաֆի թապտիմ
12 էթտիլէր ։ Վէ րիւյատա օնլարա, Հէրօտէսին
եանընա 'ալտէթ էթմէմէք իւզրէ իլհամ կէլ-
միլէ, քէնտի տիյարլարընա տիկէր եօլտան
կիթտիլէր ։
13 Իմտի օնլար կիթտիքտէն սօնկրա, իշթէ
Րապպըն մէլէյի, րիւյատէ Եուսուֆա կէօրիւ-
նիւպ՝ գալդ մա'սումիլէ վալիտէյինի ալ վէ
Մըարըա ֆիրտար էտիպ՝ պէն սանա իհպար
էտինճէյէտէք, օրատա գալ, զիրա Հէրօտէս
մա'սումու, հէլապ էթմէք իչիւն, արայտճապ տըր՝
14 տէտի ։ Օլ տախի գալդըպ կէճէլէյին մա'սում
իլէ վալիտէյինի ալտը, վէ Մըարըա կիթտի.
15 'վէ Հէրօտէսին վէֆաթընատէկին օրատա գալ-
տը. թապի Օղլումու Մըարըատան չաղըրտըմ
տէյիւ, Րապպ թարաֆընատան փէյղամպէր վա-
ղըթտըյըա իհպար օլունան չէյ իթմամ օլունա։

16 Օ՛ զէման Հէրօտէս ՝ալիմէր թարաֆընատան
խաթիհզա օլունտուղունու կէօրտիւքտէ , զա-
յէթլէ զաղատնադ օլտու , վէ ՝ալիմէրտէն թահ-
պիդ էթտիյի զէմանա կէօրէ , կէօնտէրիպ Պէյթ-
լէհէմ իլէ պիլճիւմլէ սինօրլարընտա , իքի եա-
շընտան աշաղը պուլունան ճիւմլէ չօճուգլարը
17 գաթլ էթտիրտի : Օ՛ զէման Երէմիա փէյղամ-
պէր վասըթաըլյա իճապար օլունան իթմամ
18 օլունտու . ՝Էիւնքի Բամատա ասէս , ֆէրեատ վէ
ազլայըշ վէ չօգ ֆիղան իշիտիլտի . Բահէլ
էվլատլարընը ազլայըպ նամէվճուտ օլտուգ-
լարը իչիւն Թեհէլլի գապուլ էթմէզ իտի՝
տէմիշ տիր :
19 Վէ Հէրօտէսին վէֆաթընատան ածնկրա , իշ-
թէ Բապալըն մէլէյի Մըսըրտա Եուսուֆա րիւ-
20 յատէ կէօրինիւպ՝ Գալգ մա՛սում իլէ վալիտէ-
սինի ալ վէ Իսրայէլ տիյարընա կիթ , զէրա
մա՛սումուն ճանընա սուի գասատ էտէնլէր էօլ-
21 միւշլէր տիր՝տէտի : Իմոի օ գալգըպ վէ մա՛սում
իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Իսրայէլ տիյարընա կէլ-
22 տի : Լաքին ԵՀՈՒՏիյէտէ Ա՛րքէլայօսուն՝
քէնատի վէտէրի Հէրօտէսին եէրինէ մէլիք օլ-
տուղունու իշիթմէք իլէ , օրայա կիթմէյէ գօրգ-
տու , վէ րիւյատէ քէնտինէ իլճամ կէլմէյիլէ ,
23 կալիլիա աէմթլէրինէ կիթտի . ՝Վէ կէլիպ Նա-
զարէթ տէնիլէն շէհրատէ սաքին օլտու . քի
Նազարէթլի տէնիլէճէք տիր՝ տէյիւ փէյղամ-
պէր վասըթաըլյա իճապար օլունան իթմամ
օլունա :

ՊԱՊ 3

1 Վ՛ Է օ՛ կիւնլէրտէ վաֆթիզ էտիճի Եուհան-
նա՝ կէլիպ ԵՀՈՒՏիյէ չէօլիւնատէ վա՛զ էտէ-

2 րէք , թէ՛ւել է երկին , որ մօտաւորեց թա-
3 գաւորութիւն երկնից : Զի սա է որ ասացեալ
էր Եսայեայ մարգարէի՝ որ ասէ . Ձայն
կարդացելոյ անապատի՝ պատրաստեցէք
ճանապարհ Տեառն , ուղիս արարէք նորա :
4 Եւ նոյն Յովհաննէս զգեստ ունէր ի մազոյ
ուղտոյ , եւ գօտի կաշեայ ընդ մէջս իւր ,
եւ կերակուր նորա էր մարախ եւ մեղր վայ-
5 րի : Յայնժամ ելանէր առ նա Երուսաղէմ ,
եւ ամենայն Հրէաստան , եւ ամենայն գաւա-
ռակողմն Յորդանանու , եւ մկրտէին ի նմա
6 ի Յորդանան գետ՝ խոստովանելով զմեղս
իւրեանց : Եւ տեսեալ զբազումս ի փարիսե-
ցւոցն եւ ի սադուկեցւոց գալ առ մկրտու-
թիւնն՝ ասէ ցնոսա . Ազգ իժից , ո՞վ ցու-
ցին ձեզ փախչել ի բարկութենէն որ գալոց
7 է : Արդ արարէք պտուղս արժանի ապա-
8 շխարհի : Եւ մի կարծիցէք ասել ի մտի ձե-
րում թէ Հայր մեզ է Աբրահամ . զի ասեմ
ձեզ , թէ կարող է Աստուած յայսոսիկ քա-
9 րանցդ յարուցանել Աբրահամու որդիս :
Եւ արդ եւ կացուցանէ ի վերայ արմատոյ
ծառոցն . ամենայն ծառ որ ոչ արասցէ պտուղ
բարի , հատանի եւ ի հուր արկանի :
10 Ես զձեզ մկրտեմ ջրով ի ապաշխարութիւն .
բայց որ յետ իմոյ գալոցն է զօրագոյն քան
զիս , որոյ ես ոչ եմ արժան կօշիկս տանել
նորա . նա մկրտեսցէ զձեզ Հոգւով սրբով եւ
11 հրով : Որոյ հովանին ի ձեռին իւրում , եւ
սրբեսցէ զկալ իւր , եւ ժողովեսցէ զցորեան
իւր ի շտեմարան , զմանուկն ի հուր անշէջ
12 արկցէ :

առանդատր էտէրէք , առանձը տախի աջոյնեն-
մէզ աթէշ իլէ եադուճապ ատր :
13 Օլ գէման Յիսուս Կալիլեատան Իրտանա
եուհաննանէն եէտի իլէ վաֆթիզ օլունմադ
14 իւզէրէ հադրտունա կէլտի : Ամմա եուհաննա
պէն ակնին թարաֆընատան վաֆթիզ օլունմադա
միւհթաճ իքէն ակն պանա՞մը կէլէրսին՝ առյէ-
15 րէք , օնու մէն՝ էտէր խան : Յիսուս խակ ճէ-
վապ վէրիպ օնա ատտի քի , Չալա գոյվէր գիրա
պիլճիւմիլէ հադգը պու վէճհ իլէ իթմամ էթ-
մէք պիզէ լայըդ տէր : Օլ գէման օնու գոյվէր-
16 տի : Վէ Յիսուս վաֆթիզ օլունտուգտան
ասընկրա տէր'ադատ տուտան տիշտրը չըգտը ,
վէ իշթէ օնա կէօքլէր աչըլտը , վէ Ռուհուլ-
լահըն կէօյէրճին կիպի էնէրէք քէնտինին իւ-
17 գէրինէ կէլտիյինի կէօրտիւ : Վէ իշթէ կէօք-
լէրտէն Սէվկիւլիւ Օղլում պու տուր օնտան
բադի իմ , տէյիւ պիր ատտա վուգու' պուլտու-

ՊԱՊ 4

1 Օլ գէման Յիսուս՝ շէյթան թարաֆընատան
թէճրիւպէ օլունմադ իչին , Բահ վաատթա-
2 տէյտա չէօլէ ճէկիլ օլունտու . ! վէ գըրդ կիւն
գըրդ կէճէ օրուճ թուրթուպ ասկրա ածըգտը :
3 Վէ թէճրիւպէ էտիճի օնուն եանընա կէ-
լիպ էյէր Իպնուլլահ իսէն պու թաշլար էքմէք
4 օլմադընը էմր էյլէ՝ տէտի : Օ տախի ճէվապ
վէրիպ՝ Ինսան եալընըզ էքմէք իլէ եաշամազ ,
բաքին Ալլահըն ադզընտան չըգան հէր քէլամ
իլէ եաշա՛ տէյիւ եազըլմըշ տըր , տէտի :
5 Օլ գէման շէյթան օնու մուգաատէս շէհրէ
կէօթիւրիւպ՝ հէյքէլին պուրճունտա տուրտու-
6 բատ , օնա տէտիքի , Էյէր Իպնուլլահ իսէն

քէնաւինի աշտարակ աթ. զիրա քէնտի մէլէք-
լերինէ աչնին իչիւն թէնապիհ էտէճէք տիր,
օնլար տախի՝ այտղընըն թաշա չարփըլմասընա
իչիւն աչնի էլլէրի իւզէրինէ դաստըրտաճապըլար՝
7 ատչու ետղըլմըշ տըր։ Յիտուա օնա՝ գէզալէք
Աւետհըն Ծառպէր թէճրիւպէ էթմէյէին՝ ատչու
ետղըլմըշ տըր, ատէտի։
8 Թէքրար շէյթան օնու վիէք եւ իւքսէք պիր
տաղա կէօթիւրիւպ՝ օնա տիւնեանընըն ճիւմլէ
փառիշտիլըդըլարը իլէ օնլարընը շանընը կէօ-
9 թէրտի. Ի՛վէ Էյէր տիւշիւպ պանա սէճմէ
գըլարսան, պունլարընն ճիւմլէսինի տանա վէ-
10 րիրիմ՝ ատէտի։ Օ՛լ զէման Յիտուա օնա տէտի
քի, Արտըմա չէքիլ էյ շէյթան, զիրա Աւետ-
հըն Ծառպէտա սէճմէ գըլասընն վէ եալընըզ օնա
Ի՛նպատէթ էտէսին տէյիւ՝ ետղըլմըշ տըր։
11 Օ՛լ զէման շէյթան օնու թէքրք իլէ, իչինէ
մէլէքլէր կէլիպ օնա խըզմէթ էթտիլէր։
12 Իմտի Յիտուա Եուհաննանընն թէվգիֆ օլուն-
տուղունու իշիթտիքտէ, Գալիլեա իչինէ կիթ-
13 տի. Ի՛վէ Նազարէթի թէրք պիրլէ կիտիպ Ջէ-
պուլօն իլէ Նէֆթալիմ աինօլարընընտա, վէ տէ-
նիզ քէնարընտա պուլունան Գէֆրնահումտա
14 սաքին օլտու. Ի՛քի Իշայա փէյղամպէր վասըթա-
15 րըյլա խապար օլունան Իրտանընն էօթէ թա-
րաֆընտա, տէնիզ եօլունտա պուլունան Ջէ-
պուլօն տիյարը վէ Նէֆթալիմ տիյարը, թահ-
16 ֆէլէրին Գալիլեատա, Ջուլմէթտէ օթուրան
գավմ նուրլը Ի՛տպիմ կէօրտիւ, վէ էօլիւմ տի-
յարը վէ կէօլկէսինտէ օթուրանլարընա նուր տօղ-
17 տու քէլտիլ իթմտիր օլունտու։ Օ՛լ զէմանտան
Յիտուա վա՛զ էթմէյէ, վէ թէվպէ էտին, զիրա
սէմավաթի փառիշտիլըդը ետղըշմըշ տըր՝ ատ-
մէյէ պաշլատը։

18 Վէ Յիսուս կալիլեա տէնիզի քէնարընտա
կէպտիյի էանատէ , իքի գարնտաշ եա՛նի Պէտ-
րոս թէամիյէ օլունան Սիմօն իլէ գարնտաշը
Անտրեասու , տէնիզէ աղ աթմագտա իքէն ,
կէօրտիւ , չիւնքի օնլար պալըգ ավճըսը իտիլէր .
19 Վէ օնլարա Արտըմճա կէլին վէ սիզի ինանա
20 ավճըսը էտէյիմ ատէտի : Օնլար տախի տէր՛ա-
գապ աղլարը պրաղըպ օնուն արտընճա կիթ-
21 տիլէր : Վէ օրատան իլէրի կիտիպ տիկէր
իքի գարնտաշ , եա՛նի Զէպէտի օղլու Եագօ-
պօս իլէ գարնտաշը Եուհաննայը կէօրտիւ .
պունլար պապալարը Զէպէտի իլէ պէրապէր
գայըգտա աղլարընը թա՛միր էտէյօրլարըտը .
22 Վէ օնլարը չաղըրտը : Օնլար տախի տէր՛ագապ
գայըղը վէ պապալարընը պրաղըպ օնուն ար-
տընճա կիթտիլէր :
23 Վէ Յիսուս պիւթիւն կալիլեայը տօլաշըպ
ինաղօղլարընտա թա՛լիմ , վէ փատիշահլըղըն
պէշարէթինի վա՛զ էտէրէք , խալգ արասընտա
հէր նէվ՛ մարազա վէ հէր նէվ՛ զա՛իֆլէյէ շի-
24 ֆա վէրիր իտի : Վէ օնուն շէօհրէթի պիւ-
թիւն Սիւրիայա նէշը օլմասըյլա , օնա ճիւմլէ
՛իւլէթլիլէրի եա՛նի էնվա՛լ մարազլարա վէ իշ-
քէնճէլէրէ միւպթէլա օլանլարը վէ ճինլիլէր
իլէ սար՛ալըլար վէ քէօթրիւմլէրի կէթիրիրլէր
իտի . օ՛լ տախի օնլարա շիֆա պախշ էտէր իտի :
25 Վէ կալիլեա իլէ Տէգապօլիստէն , վէ Երու-
շալիմ իլէ Եէհուտիյէտէն , վէ Իրտանըն էօթէ
թարաֆընտան խայլի ճէմա՛աթ օնուն արտըն-
ճա կիթտի :

ՊԱՊ 5

1 Վէ պու ճէմի՛յէթի կէօրտիւիւնտէ տա-
ղըն իւզէրինէ չըգտը . վէ օթուրտուղունտա շա-

2 յիրաւէրի եանընա կէլտիլէր. 1 վէ ադղընը աչըպ
3 ընտրա թա'լիմ էտէրէք տէտի քի, Ն՛ մութ-
լու բուհճա ֆադիր օլանտարա, զիրա սէմա-
4 վաթ փատիշահլըղը ընտրընն տըր: Ն՛ մութ-
լու եաս չէքէնէլէրէ, զիրա ընտար թէսէլլի պու-
5 լաճադլար տըր: Ն՛ մութլու հալիմլէրէ, զի-
րա ընտար ղէմինի միրաս տէյիւ ալաճադլար
6 տըր: Ն՛ մութլու սալահա ածըղըպ սուսա-
յանտարա, զիրա ընտար տոյուրուլաճադլար
7 տըր: Ն՛ մութլու մէրհամէթլիլէրէ, զիրա
8 ընտար մէրհամէթ նահիլ օլաճադլար տըր: Ն՛
մութլու գալպի փաք օլանտարա, զիրա ընտար Ա-
9 լահը կէօրէճլէրէր տիր: Ն՛ մութլու սու՛ճ էտի-
ճիլէրէ, զիրա ընտար Ա՛լահըն օղուլլարը թէս-
10 միյէ օլունաճադլար տըր: Ն՛ մութլու սալահ
սէպէպի իլէ թէ'աստի կէօրէնլէրէ, զիրա սէ-
11 մավաթ փատիշահլըղը ընտրընն տըր. 1 պէնիմ
իչիւն սիզէ սիթէմ էտիպ թէ'աստի էթտիքլէ-
րի վէ պիտարլ, 'ալէյհինիզտէ հէր կէօնէ ֆէնա
սէօզ սէօյլէտիքլէրի զէմման, Ն՛ մութլու սիզէ:
12 Մէսրուր վէ շադ օլուն, զիրա սէմավաթտա
էճրինիզ չօզ տուր. չիւն սիզտէն էվվէլ օլան
փէյղամպէրլէրէ պէօյլէ թէ'աստի էթտիլէր:
13 Սիզ եէրին թուզլա տունուզ, լաքին էյէր
թուզ թաստընը զայպ էտէրսէ, Ն՛ ի՞լէ թուզ-
լանաճադ. արթըզ տիշարըյա աթըլըպ տաէմ-
լէրին այադլարը ալթընտա պուրլմադըտան
14 մա'տա պիր շէյ է՞արտմադ: Սիզ տիւնեա-
ընն նուրու տունուզ. տադ իւզէրինտէ վադը'
15 պիր շէհր կիզլէնէմէզ: Հէմ չէրադը եադըպ
քիլէ ալթընա գօմմադլար, ամմա շէմ'ատան իւ-
զէրինէ գօրլար վէ էվլէ պուլունանլարընն ճիւմ-
16 լէսինէ գիյա վէրիր: Նուրտունուզ տէմիլէրին
էօնիւնտէ պէօյլէ գիյա վէրմէյ՛ք, սիզին Հ՛էս-

նի 'ամէլէրինիզի կէօրիւպ , ակմավաթտա օլան
փէտէրինիզի թէմճիտ էտէլէր ։
17 Շէրի'աթը եա փէյղամպէրլէրի խպթալ էթ-
մէք իչիւն կէլտիմ զանն էթմէյին . օնլարը խպ-
թալ իչիւն տէյիլ ամմա իթմամ իչիւն կէլ-
18 տիմ ։ Ձիրա Հապիպաթէն սիզէ տէրիմ .քի ,
եէր իլէ կէօք զախլ օլմատըգճա շէրի'աթտան
պիր Հարֆ եա պիր նօգթա , թա .քեամֆէտ
իթմամ օլունճայատէկին , զախլ օլմայաճակ
19 տըր ։ Իմոի Հէր քիմ պու էն քիւչիւք էմրէ-
րին պիրինի նագզ էտիպտէ , ատէմլէրէ պէյլէ
թա'լիմ էտէրսէ , ակմավաթ փատիշահլըղընատա
էն քիւչիւք եատ օլունաճակ . ամմա Հէր քիմ
'ամէլ էտիպտէ , թ'ալիմ էտէրսէ , օ ակմավաթ
փատիշահլըղընատա պէյիւք եատ օլունաճակ
20 տըր ։ Ձիրա սիզէ տէրիմ քի , էյէր սալահընըղ
'աւէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընատան զիյատէ
օլմապատ , ակմավաթ փատիշահլըղընա սալա
կիրմէյէճէքսինիզ ։
21 Մուխէդատտիմինէ՝ գաթլ էթմէյէսին , վէ
Հէր քիմ գաթլ էտէրսէ Հիւքմէ միւաթահապ
օլաճակ տըր՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիզ ։
22 Ֆապաթ պէն սիզէ տէրիմ.քի՝ Հէր քիմ գա-
րընատաշընա , պիլա սէպէպ զախլատ էտէրսէ ,
հիւքմէ միւաթահապ օլուր . վէ քիմ քէնտի
գարնատաշընա րուգա տէրսէ , միլլէթ մէճլիսի-
նին հիւքմիւնէ միւաթահապ օլուր . վէ քիմ
ահմապ տէրսէ , ճէհէննէմ ապէշինէ միւաթա-
23 հապ օլուր ։ Իմոի հէտիյէնի մէզահապա կէ-
թիրիր իքէն , օրատա գարնատաշընըն ակնին
'ալէյհինատ պիր շէյի օլատուգտա խաթրընա կէ-
24 լիրսէ , Հէտիյէնի օրատա մէզահընըն էօնիւնատէ
պրագ , վէ կիտիպ էվվէլա գարնատաշընըն իլէ պա-
րըշ վէ ասնկրա կէլիպ հէտիյէնի թագտիմ

23 էլլէ ։ Խաամին իլէ պէրապէր եօլտա իքէն , թէղ
ծնուն իլէ աուլՀ օլ , քի խաամին աէնի գաար-
յա , վէ գաար տաղի աէնի մուՀզիրէ թէս-
26 լիմ էտիպ զընտանա աթըլմայասըն ։ Հապի-
գաթէն ասնա տէրիմ քի , ասն մանկըրը էտա
էթմէյինճէ , օրատան չըդմայաճագսըն ։
27 [Միւթէգաատիմինէ] Զինա էթմէյէսին տէ-
28 նիլտիյինի իշիթտինիզ ։ Ֆապաթ պէն սիզէ
տէրիմ քի , Հէր քիմ նիասյա շէՀվէթ իլէ պա-
գարա , գալգինատէ ծնուն իլէ զինա էթմիշ
29 օլուր ։ Իմոի աաղ կէօզիւն աէնին սիւրչմէնէ
աէպէպ օլուրա , օնու չըգարըպ աէնատէն տէՔ'
էթ , զիրա 'ազանըն պիրինին Հէլաք օլմասը
պիւթիւն ճէաէտինին ճէՀէննէմէ աթըլմասըն-
30 տան սանա խայրըլը տըր ։ Վէ էյէր աաղ էլին
աէնին սիւրչմէնէ աէպէպ օլուրա , օնու քէսիպ
աէնատէն տէՔ' էթ , զիրա 'ազանըն պիրինին
Հէլաք օլմասը պիւթիւն ճէաէտինին ճէՀէննէմէ
31 աթըլմասընատան սանա խայրըլը տըր ։ Հէր քիմ
քէնատի զէվճէսինի պօշատա , օնա թաստընա-
32 մէ վէրսին՝ տէննիլմիշ տիր ։ Ֆապաթ պէն սիզէ
տէրիմ քի , Հէր քիմ զէվճէսինի զինատան զայ-
րի պիր աէպէպ իչիւն թաթլիզ էտէրսէ , օնա
զինա էթտիրիր , վէ Հէր քիմ թաթլիզ օլունան
իլէ թէզէվվիւճ էտէրսէ , զինա էթմիշ օլուր ։
33 Եինէ միւթէգաատիմինէ՝ Եսւան եէրէ եէմին
էթմէյէսին , իլլա եէմին իլէ վա'տ էթտիյինի
Րասպա էտա էտէսին՝ տէննիլտիյինի իշիթ-
34 տինիզ ։ Ֆապաթ պէն սիզէ տէրիմ քի , Ասլա
եէմին էթմէյէսինիզ . նէ աէմա Հապգը իչիւն՝
35 զիրա Ալլահըն թաւթը տըր . Ինչտէ զէմին
Հապգը իչիւն՝ զիրա օնուն այապլարընըն իաքէմ-
լէսի տիր , նէ Երուշալիմ Հապգը իչիւն՝ զիրա
36 պէջիւք փատիշահըն շէՀրի տիր . Ինչտէ պաշըն

հագգը իչիւն եէմին էտէսին , զերա պիր գբլը
ա՛պ եախօտ գարա էյլէմէյէ գաւոր տէյիլսին ։
37 Լաքին սէօզիւնիւզ էվվէլ՝ էվվէլ , խայր՝
խայր օլսուն . պուննլարտան զիյատէսի շէրիւ-
տէն տիր ։
38 Կէօզէ կէօզ վէ տիշէ տիշ տէննիլտիյինի
39 իչիթտինիզ ։ Ֆապաթ պէն սիզէ տէրիմ քի ,
քէմիյէ գարշը տուրմայասընըզ . լաքին հէր
քիմ սաղ եանագընա վուրուրսա , օնա օպի-
40 րինի տէ չէվիր ։ Վէ սէննինէ տա՛վա էտիպ էն-
թարինի ալմագ իսթէյէնէ՛ապանը տա պրագ ։
41 Վէ սէնի պիր միլ կիթմէյէ իճապար էտէն
42 քիմսէ իլէ իքի միլ կիթ ։ Սէնտէն իսթէյէնէ
վէր , վէ սէնտէն էօտիւնճ ալմագ իսթէյէնտէն
եիւզ չէվիրմէ ։
43 Գօնշուննու սէվէսին վէ տիւշմէննինէ պուզգ
44 էտէսին , տէննիլտիյինի իչիթտինիզ ։ Ֆապաթ
պէն սիզէ տէրիմ քի , տիւշմէնլէրինիզի սէվին ,
սիզէ պէտտու՛ա էտէնլէրէ խայր տու՛ա էյլէ-
յին , սիզէ պուզգ էտէնլէրէ էյլիք էտին , վէ
սիզի ինճիտէնլէր հէմ սիզէ թէ՛ատտի էտէն-
45 լէր իչիւն տու՛ա էտին , ՛քի սէմավաթտա օ-
լան փէտէրինիզին օղուլլարը օլսընըզ . զերա
օ կիւնէշինի ֆէննալար իլէ էյիլէրին իւզէրինէ
տօզտուրուր , հէմ հագգ վէ նահագգ քիմսէ-
46 լէրին իւզէրինէ եաղմուր եաղտըրըր ։ Զերա սի-
զի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ , նէ էճրինիզ օլուր .
կէօմրիւքճիլէր տախի հէմնան էօյլէ էթմէզ-
47 լէ՞ր մի ։ Վէ էյէր եալընըզ գարնտաշլարը-
նըզա սէլամ վէրիրսէնիզ , նէ ֆազիլէթ էթ-
միշ օլուրսունուզ . կէօմրիւքճիլէր տախի
48 էօյլէ էթմէզլէ՞ր մի ։ Իմդի սէմավաթտա օլան
փէտէրինիզ քեամիլ օլտուղու կիպի սիզ տա-
խի քեամիլ օլուն ։

ՊԱՊ 6

1 Ադեմները էօնիւնտե , օնլարա կէօրիւնմէք
իչիւն , սատագանըզը վէրմէքտէն սագընաը-
նըզ . եօխսա ակմազլարտա օլան փէտէրինիզին
2 ՚ինանմազ էճրինիզ օլմազ : Իմտի սատագա
վէրտիյինտե , միւրայըլարըն՝ ինանըօղլարտա վէ
օզադըլարտա , ադեմլէր թարաֆընտան մեծ
օլունմազ իչիւն էթտիքլէրի կիպի , էօնիւնճէ
պօբու չալմայըսըն . Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ ,
3 օնլար էճրէրինի ալմըշլար տըր : Ամմա սէն
սատագա վէրտիյինտե , սօլ էլին սաղ էլինէն
4 էթտիյինի պիլմէյիպ , ՚սատագան կիզլիտե
օլա , վէ կիզլիտե կէօրէն փէտէրին սանա աշի-
քեարլէտե միւքեաֆաթէ էտէճէք տիր :
5 Վէ տու՚ա էթտիյինտե , միւրայըլար կիպի
օլմայըսըն . զիրա օնլար սատէմլէրէ կէօրիւն-
մէք իչիւն՝ ինանըօղլարտա վէ օզադ պաշլա-
րընտա տուրուպ տու՚ա էթմէյի սեվէրլէր .
Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ , օնլար էճրէրինի
6 ալմըշլար տըր : Ամմա սէն տու՚ա էթտիյին-
տե , խալվէթինէ կիրիպ վէ դափուսնու դափա-
յըպ , կիզլիտե օլան փէտէրինէ տու՚ա էյլէ ,
վէ կիզլիտե կէօրէն փէտէրին սանա աշիքեա-
7 րէտե միւքեաֆաթէ էտէճէք տիր : Վէ տու՚ա
էթտիյինիզտե թափիֆլէր կիպի պիհուտե սէօզ
չօղալթմայըն . զիրա օնլար չօգ սէօյլէմէքլէրի
իչիւն միւսթէճապ օլաճաղըզ զաննընտա պու-
8 լունուրլար : Սիզ օնլարա միւշապիհ օլմայա-
ըընըզ , զիրա փէտէրինիզ միւհթաճ օլսա-
ղունուզ չէյլէրի , սիզ քէնտիյինտէն թալէպ
9 էթմէզտէն էվվէլ պիլիր : Իմտի սիզ պու վին-
վալ իւզրէ տու՚ա էտինիզ .

Էյ ակմավաթատա օլան փէտերիմիզ՝ իամին մուգատատէս օլսուն՝ փատիշահլըղըն կէլսին .
10 Իրատէթին ակմավաթատա օլտուղու կիպի , զէմին իւզերինատ տախի իճրա օլունսուն .
11 Եէվմի էքմէյիմիզի պիզէ պու կիւն վէր .
12 Վէ պիզէ *սուչլու օլանլարա պաղըշլատըղըմըզ
13 կիպի , պիզիմ սուչլարըմըզը պաղըշլա . Վէ պիզի իզվայէ կէթիրմէ , լաքին պիզի շէրիրատէն գուրթար . զիրա փատիշահլըդ վէ գուտրէթ վէ 'իզզէթ էպէտ իւլատատ աէնին տիր . Ամին :
14 Զիրա ատէմլէրէ սուչլարընը պաղըշլատըղընըզ թագտիրատէ , ակմավի փէտերինիզ տախի
15 պիզէ պաղըշլայաճագ տըր : Ամմա ատէմլէրէ սուչլարընը պաղըշլամատըղընըզ սուրէթտէ , փէտերինիզ տախի պիզին սուչլարընըզը պաղըշլամայաճագ տըր :
16 Վէ օրուճ թուրթուղունուզ զէման , միւրայըլար կիպի մահզուն եիւզլիւ օլմայըն . զիրա օնլար օրուճ թուրթուդլարընը ատէմլէրէ կէօսթէրմէք իչիւն , եիւզլէրինի պօզարլար . Հադիսէթէն պիզէ տէրիմ քի , օնլար էճրլէրինի
17 ալմըշլար տըր : Ամմա ակն օրուճ թուրթար իքէն՝ պաշընը եաղլայրակ եիւզիւնիւ եայդա .
18 'Իշէյլէ քի օրուճ թուրթուղունու ատէմլէրէ կէօսթէրմէյիպ անճագ կիդլիտէ օլան փէտերինէ կէօսթէրէյին . վէ կիդլիտէ կէօրէն փէտերին՝ սանա [աշխեարէտէ] միւքեաֆամ էտէճէք տիր :
19 Փէնատինիզ իչիւն զէմին իւզերինատէ խապլինէլէր ճէմ՝ էթմէյին . օրատա կիւվէ վէ փատա պօզար , վէ խըրատլար տիվարը տէլիպ սիրդամ
20 էտէրլէր : Ամմա փէնատինիզ իչիւն ակմավաթատա խապինէլէր ճէմ՝ էտին . օրատա նէ կիւվէ

---

*Պօրճլու

նէ փաա պօզար , նէ տէ խըրըլըլար տիվարը
21 տէլիպ սիրդաթ էտէրլէր : Զիրա խաղինէնիզ
հէր նէրէտէ իսէ , դալկինիզ տաքի օրատա
22 օլաճադ տըր : Ձէսէտին չիրաղը կէօզ տիւր .
իմոի էյէր կէօզիւն սաճ իսէ , պիւթիւն ճէ-
23 սէտին միւնէվվէր օլուր : Լաքին կէօզիւն ֆէ-
նա օլտուղու հալտէ պիւթիւն ճէսէտին գա-
րանլըդ օլուր . իմոի սէնատէ օլան նուր գարան-
լըդ օլուրսա օլ գարանլըդ նէ գատար օլաճադ
24 տըր : Հիչ քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գուլլուդ էթ-
մէյէ գատիր տէյիլ տիր . զիրա Եա պիրինէ
պուղզ էտիպ տիկէրինի սէվճէք տիր , Եախօտ
պիրինէ Թապի՝ օլուպ տիկէրինի Թահդիր էտէ-
ճէք տիր . հէմ Ալլահա վէ հէմ տէ Մամնայա
գուլլուդ էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիզ :
25 Պու սէպէպտէն սիզէ տէրիմ քի՝ հայաթը-
նըզ իչիւն եէյէճէյինիզի վէ իչէճէյինիզի , վէ
հէմ տաքի վիւճիւտիւնիւզ իչիւն կիյինէճէյի-
նիզի էնտիշէ էթմէյին . հայաթ Թա՛ամտան՝
վէ վիւճիւտ լիպաստան էվլա տէյի՞լ մի տիր :
26 Կէօյիւն գուշլարընա պագըն , զիրա նէ էքէրլէր
նէ պիչէրլէր վէ նէ տէր անպար էտէրլէր , ան-
ճադ սէմավի փէտէրինիզ օնլարը պէսլէր . սիզ
27 օնլարտան չօդ էֆզալ տէյի՞լ մի սինիզ : Վէ
սիզտէն քի՞մ էնտիշէ էթմէքլէ *պօյունա պիր
28 արշըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր : Լիպաս
իչիւն տաքի նի՞չիւն էնտիշէ էտէրսինիզ .
սահրանըն զանպագլարընա տիգգաթ էտին ,
նիճէ պէօյիւրլէր . նէ չալըշըրլար նէ իփլիք
29 պիւքէրլէր : Լաքին սիզէ տէրիմ քի , Սիւլէյ-
ման պիլէ , պիլճիւմլէ տարաթը իլէ , օնլարըն
30 պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի : Վէ Ալլահ

---

*Պագըը . Եաշընա

պու կիւն մէվճուտ օլուպ եարըն ֆուրունա
աթըլան սահրա օթուռնու պէջլէ կէյինտիր-
տիյի հալտե , սիզի տահա զէյատե կէյինտիր-
31 մ՚ըպմի , էյ իմանը նօզսան օլանլար : Իմոի նէ
եէյէճէյիզ վէ նե իչէճէյիզ վէ նե կէյէճէյիզ
32 տէյէրէք էնտիչէ էթմէյին : Զիրա պունլարըն
ճիւմլէսինի թահրիքէլէր սրար . չիւն աէմոլի
փէտէրինիզ պունլարըն ճիւմլէսինէ միւհթաճ
33 օլտուղունուզու պիլիր : Նաքին էվվէլա Աւլա-
հըն փատիշահլըղընը վէ օնուն սալահընը ար-
յըն վէ պունլարըն ճիւմլէսի սիզէ իլսավէ օլու-
34 նաճապ տըր : Իմոի եարըն իչիւն էնտիչէ էթ-
մէյին , զիրա եարընքի կիւն քէնոի շէյլէրի
իչիւն էնտիչէ էտէճէք տիր . հէր կիւնէ քէն-
տի տէրտի քեաֆի տիր :

ՊԱՊ 7

1 Հիւքմ էթմէյին քի՝ հիւքմ օլունմայասը-
2 նըզ . ¹զիրա հիւքմ էթտիյինիզ հիւքմ իլէ
հիւքմ օլունաճապընըզ , վէ էօլչտիյինիւզ
3 էօլչէք իլէ սիզէ էօլչիւլէճէք տիր : Վէ նի՞չիւն
գարընտաշընըն կէօզիւնոէքի չէօփէ պապըզ
տա աչնին կէօզիւնոէ օլան մէրթէյէ տիգգաթ
4 էթմէզսին : Եախօտ քէնտի կէօզիւնոէ մէրթէք
պուլունտուղու հալտե , գարնտաշընա կէլ կէօ-
զիւնտէն չէօփիւ չըգարտայըմ նա՞սըլ տէյէ պի-
5 լիրսին : Էյ միւրայը՝ էվվէլա մէրթէյի քէնտի
կէօզիւնտէն չըգար , ապա՛տէհու գարնտաշընըն
կէօզիւնտէն չէօփիւ նասըլ չըգարաճաղընը
էյիճէ կէօրէճէքսին :
6 Մուգաատա նէանէյի քէօփէքլէրէ վէրմէ-
յին , վէ ինճիլէրինիզի տօնկուզլարընը էօնիւ-
նէ աթմայընը . օլմայա քի օնլարը պապ-

լսրը ինչ չհինդիւլեր , վե ասօնիւա՝ սիպի
եըրթալար ։
7 Թալէպ եանին՝ սիպէ վէրիլէճէք սիը . արայըն՝
պուլաճադսընըզ . գափուիս չալըն՝ սիպէ աչը-
8 լաճադ սըը ։ Զիրա հէր թալէպ եանէն ալըը ,
վե արայան պուլուը , վե գափուիս չալանա
9 աչըլաճադ սըը ։ Ա՛ճէպա սիզանէն հա՞նկը ատէմ
պուլունուը քի՝ օղլու-քէնտիսինտէն էքմէք թա-
10 լէպ էթտիյի հալտէ , օնա թաշ վէրէ ։ Վէ
պալըզ թալէպ էթտիյի հալտէ , օնա եըլան
11 վէրէ ։ Իմոի էյէր սիզ եարամազ իքէն՝ էվլա-
տընըզա էյի ՝աթիյէ վէրմէյի պիլիրսինիզ ,
ակմավսթատա օլան փէտէրինիզ նէ՛ գատար
զիյատէ՝ քէնտինտէն թալէպ ետէնլէրէ նի՛-
մէթլէր վէրէճէք սիը ։
12 Իմոի ատէմլէրին սիզէ հէր նէ էթմէսինի
իսթէրսինիզ , սիզ ատ օնլարա էջլէ էյլէյին .
զիրա շէրի՛ատ վէ փէյղամպէրլէր պունատան
՛իպարէթ սիը ։
13 Տար գափուտան կիրինիզ . զիրա հէլաքէ
կէօթիւրէն գափու կէնիշ վէ եօլ վսահ
14 սիը , վէ օնատան կիրէնլէր չօգ տուր ։ Զիրա
հայսթա կէօթիւրէն գափու տար՝ վէ եօլ
էնսիզ սիը , վէ օնու պուլանլար ազ տըր ։
15 Գէտզիպ փէյղամպէրլէրտէն սագընըն . օն-
լար սիզէ գոյուն լիսաս իլէ կէլիրլէր , ամմա
16 պաթընէն գափրճը գուրտ տըրլար ։ Օնլարը
մէյվէլէրինտէն թանըյաճադսընըզ . տիքէն-
լէրտէն իւզիւմ՝ եա տէվէ տիքէնլէրինտէն
17 ինճիր տէվշիրիլի՞ր մի ։ Պէյղէճէ հէր էյի ագաճ
էյի մէյվէ վէրիր , վէ գէնա ագաճ՝ գէնա
18 մէյվէ վէրիր ։ Էյի ագաճ գէնա մէյվէ վէրէ-
19 մէզ՝ գէնա ագաճ էյի մէյվէ վէրէմէզ ։ Էյի
մէյվէ վէրմէյէն հէր ագաճ քէսիլիպ , ատէշէ

20 ասիրլըը : Խմոի օնլաըը մէյվէլէրինաէն թա-
նըյաճապալընըզ :
21 Պանա՝ եա՛ Բապ եա՛ Բապ աէյէնլէրին
ճիւմլէսի աէմավալի փաաիշահլըղընա կիրէճէք
աէյիլ ասը , անճապ աէմավալիաա օլան փէաէ-
22 րիմին իրաաէթինի իճրա էաէն ՝էէէր : Օլ կիւնաէ
պանա չօզ քիմնէլէը՝ եա՛ Բապ՝ եա՛ Բապ՝
աէնին խամին իլէ փէյղամպէրլիք է՞թմէաիք մի ,
վէ աէնին խամին իլէ ճիննլէը չըգա՞րմաաըզ մը ,
վէ աէնին խամին իլէ չօզ միւ՝ճիզլէը իճրա
23 է՞թմէաիք մի՝ աէյէճէքլէը : Ամմա օլ զէման
օնլարա՝ Սիզի ասլա թանըմաարըմ , պէնիմ
եանըմանա կիաին էյ ՝աաիլէը աէյիւ ՝ալէ-
նէն աէօյլէյէճէյիմ :
24 Խմոի պու աէօզլէրիմի հէը իշիաիպ օնլաըը
իճրա էաէնի՝ էվինի գայա իւզէրինաէ պինա
էաէն ՝ապիլ պիր ատէմ թէշաիհ էաէճէյիմ .
25 ՝վէ եաղմուր եաղըպ , վէ աէլլէը կէլիպ , վէ
բիւզկեաըլար էաիպ , օլ էվէ չարփաըզլարընա-
աա , գայա իւզէրինաէ թէէաիս օլունաուզա
26 աէպէպաէն եըգըլմաաը : Վէ պու աէօզլէրիմի
իշիաիպ օնլաըը իճրա էթմէյէն հէը ատէմ է-
վինի գում իւզէրինաէ պինա էթմիշ ահմագ
27 ատէմ թէշաիհ օլունաճագ : Վէ եաղմուր
եաղըպ , վէ աէլլէը կէլիպ , վէ բիւզկեաըլար
էաիպ , օլ էվէ չարփաըզլարընաա եըգըլաը , վէ
օնաէն եըգըլմաաը պէօյիւք օլաա :
28 Վէ վագը՝ օլաա քի՝ Յիաուա պու աէօզլէրի
թէքմիլ էթաէյի զէման , խալգ օնաէն թա՝-
29 լիմինէ հէյբան գալըը իաի : Ձիրա օնլարա՝
՝ուէէմա կիակի աէյիլ՝ անճագ հիւքիւմէթ աա-
հիակի կիակի թա՝լիմ էաէը իաի :

ՊԱՊ 8

1 Վ՚է տաղտան էնտէյինաէ՝ ՚ապաւինճէ խայ-
2 լի՚ձէմա՚աթ կիթաի։ Վ՚է իշթէ պիր ճիւտամ-
լը կէլիպ՝ եա՛ Րապպ՝ էյէր իսթէրսէն, պէնի
թաթհիր էթմէյէ գաատիրսին տէյէրէք՝ օնա
3 սէճառէ էյլէսի։ Վ՚է Յիսուս էլինի ուզատըպ
խաթէրիմ, թահիր օլ տէյէրէք՝ օնա տօ-
դունտու վէ տէր՚ապապ ճիւտամընատան թա-
4 հիր օլտու։ Վ՚է Յիսուս օնա Սապըն քիմսէյ
սէյլէմէյէսին, լաքին կիտիպ քէնտինի քեա-
հինէ կէօսթէր, վէ օնլարա շէհատէթ օլմապ
իչիւն՝ Մուսանըն պույուրտուղու հէտիյէի
թապտիմ էյլէ՝ տէտի։
5 Վ՚է Յիսուս Քէֆրնահումա կիրտիյինաէ,
6 եանընա պիր եիւզ պաշը կէլսի վէ րիճա էտէ-
7 րէք, եա՛ Րապպ ուշաղըմ էվտէ քէօթրիւմ
եաթըպ շէտիա իշքէնճէ չէքէյօր տէտի։ Վ՚է
Յիսուս օնա՝ պէն կէլիր օնա շիֆա վէրիրիմ՚՝
8 տէտի։ Եիւզ պաշը իսէ ճէվապ վէրիպ եա՛
Րապպ տամըմըն ալթընա կիրմէքլիյինէ լայըգ
տէյիլիմ. ֆաքաթ պիր սէօզ սէյլէ, ուշա-
9 ղըմ շիֆա պուլաճապ։ Զիրա պէն տախի
թահթը հիւքիւմէթատէ պիր ատէմ իմ, վէ
թահթը իտարէմատէ ՚ասքէրլէր պուլունմաղըլա
պիրինէ՝ կիթ տէտիյիմատէ կիտէր, վէ տիկէ-
րինէ կէլ փէփիյմփէ կէլիր, վէ գուլումա շուն-
10 նատի տէտիյիմատէ, եափար՝ տէտի։ Յիսուս
տախի պունու իշիթտիյինատէ՝ թէ՚ածճիւպ
էտէրէք ՚ապաւինճէ կիտէնլէրիւ՝ Հապիպաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի Իսրայէլատէ պիլէ պու
11 գատար իման պուլմատըմ՝ տէտի։ Վ՚է սիզէ
տէրիմ քի՝ շարդատան վէ ղարպատան չօգ քիմ-

աչքեր կելիպ, Իպրահիմ վէ Իսհագ վէ Եագօպ
իլէ ակմալաթ փատիշահլըղընատա ասֆրատա
12 օթուրաճադլար տըր: Ամմա փատիշահլըղըն
էվլատլարը խարինճին զուլմէթինէ աթըլաճադ
տըր. օրատա աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտամա-
13 սը օլաճադ տըր՝ տէտի: Պա՛տէհու Յիսուա
էիւղ պաշըյա կէթ, վէ ատնա ինանտըղըն
կիպի օլսուն տէտի. վէ օլ սա՛աթ ուշաղը
շինֆա պուլտու:
14 Վէ Յիսուա Պէտրոսուն էվինէ կիրինճէ օնուն
գայընն վալիտէյնի հիւմմայա թուրթուլմուշ
15 վէ եաթմըշ կէօրտիւքտէ, Ա օնուն էլինէ ասա-
գունմաղըլա հիւմմաղ զահիլ օլսու. օլ ատա-
խի գալգըպ՝ օնլարա խըզմէթ էյլէտի:
16 Վէ ախշամ օլսուգտա եանընա չօգ մէճ-
նուն քիմսէլէր կէթիրիլմիյէ օլ բուհլարը հէ-
ման քէլամ իլէ չըգարըպ ճիւմլէ Ա իլլէթլի օլան-
17 լարա շինֆա վէրտի. Ա թաքի Իշա՛յա փէյղամ-
պէր վասիթաը իլէ. Ո խաթալըդլարըմըզը ա-
ղը վէ մարազլարըմըզը եիւքլէնտի տէյիւ էհ-
պար օլունան քէլամ էթմամ օլունա:
18 Վէ Յիսուա էթրաֆընատա խայլի ճէմա՛աթ
կէօրմէքլէ, օ պիր թարաֆա կէչէլմէսինի էմր
19 էթտի: Վէ Ա՛ուլէմատան պիրի եագլաշըպ օնա՝
Եա՛ մու՛ալլիմ հէր նէրէյէ կիտէրսէն պէն
20 արտընճա կէլիրիմ՝ տէտի: Վէ Յիսուա օնա՝
Թիլքիլէրին ինլէրի վէ կէճիան պուշլարընըն
եուվալարը վար, լաքին Իսան իւ Ինսանըն ա-
21 շընը գօյաճադ եէրի եօք սուր՝ տէտի: Վէ
շագիրտլէրինտէն օլսարադ ասիկէրի օնա Եա՛
Բաբա պանա խէն վէր, էվվէլա կիտիպ՝ փէ-
22 տէրիմի տէֆն էտէյիմ, տէտի: Ամմա Յիսուա
օնա՝ Արտընճա կէլ, պրագ մէյթլէր քէնտի
մէյթլէրինի տէֆն էթմէյինլէր՝ տէտի:

23 Վէ գայըղա կիրտիյինաէ , շայիրտէրի տա-
24 խի օնուն արտընճա կիրտիլէր ։ Վէ իշթէ տէ-
նիզէ օլ տէրճէ շէատիա փուրթունա զու-հուր
էթտի քի , գայըդ տալղալար ալթընտա դալ-
25 տը վէ քէնտիի ույույօրտու ։ Վէ շայիրտէրի
եանընա կէլիփ՝ Եա՛ Րապպ պիզի գուրթար ,
հէլաք օլույօրուզ տէյէրէք՝ օնու ույանտըր-
26 տըլար ։ Ո խէ օնլարա՝ Էյ՛ իմանը նօգսան
օլանլար՝ նի՞չին գօրգապընըզ՝ տէտի . օլ
զէման գալդըփ՝ բիւզկեարըլար իլէ տէնիզի ա-
27 զարըլարը , վէ գայէթ լիմանըդ օլտու ։ Վէ օլ
ատէմլէր թէ՛աճճիւպ էտիփ՝ Պու նա՞սըլ քիմ-
սէ տիր քի հէմ բիւզկեարըլար վէ հէմ տէ-
նիզ օնա իթա՛աթ էտէր՝ տէտիլէր ։
28 Վէ էօթէ թարաֆա գերգեանլէր տիյարընա
կէլտիյինաէ , օնու մէզարըլարտան չըգմըշ իքի
մէճնուն գարշըլտարը , վէ գայէթ ապղըն օյմա-
ըարը ճինէթիյլէ օլ եօլտան քիմսէնին կէչմէսի
29 միւմքին տէյիլ իտի ։ Վէ իշթէ չաղըրըփ՝
Եա՛ Յիսու Խանուդտան գիզիմ իլէ աէնին նէ՞
իշին վար , պու-պայ՝ վազըթտան էվվէլ պի-
30 զէ իշբէնճէ էթմէյէ՞մի կէլտին՝ տէտիլէր ։ Վէ
օնլարտան իրադտա օթլանըր վաֆիր պիր տօն-
31 կուզ սիւրիւսիւ վար իտի ։ Վէ ճինլէր օնա
եալվարըփ՝ Էյէր պիզի իխրաճ էտէրսէն , պի-
զէ՝ տօնկուզլարըն սիւրիւսիւնէ կիրմէյէ իզն
32 վէր՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի օնլարա՝ Կիտին տէ-
տիքտէ , չըգըփ՝ տօնկուզլարըն սիւրիւսիւնէ
կիրտիլէր . վէ իշթէ պիւթթիւն տօնկուզ սիւ-
րիւսիւ՝ ույչուամտան տէնիզէ աթըլըփ տուլար-
33 տա թէլէֆ օլտու ։ Վէ օնլարը օթլաստանլար
ֆիրսար իլէ շէհիր վարըփ , ճիւմլեսինի վէ մէճ-
34 նուանլարըն քէյֆիյէթինի նադլ էթտիլէր ։ Վէ
իշթէ պիւթթիւն շէհիր Յիսուսու գարշըլտամա-

զա չըպըպ օնու կէօրսիւքլէրինսէ, հուտուտ-
լարընսան չըզմսըրը ըլճա էթսիլէր։

ՊԱՊ 9

1 Վ է գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէչէ-
2 րէք, քէնսի շէհրինէ կէլսի։ Վ է իշթէ օնա՝
սէօշէքսէ եաթար պիր քէօթրիւմ կէթիրսի-
լէր. վէ Յիսուս օնլարըն իմանընը կէօրմէքլէ,
քէօթրիւմէ՝ Օղլում ճէսարէթլէն, կիւնահ-
3 լարըն սանա՝ աֆվ օլունսուն՝ սէսի։ Վ է իշ-
թէ ուլեմասան պա՝զըլարը քէնսի քէնսիլէ-
րինէ՝ Պու սամ քիւֆր էտէյօր՝ սէսիլէր։
4 Վ է Յիսուս օնլարըն էֆքեարընը պիլմէք իլէ՝
սէսիք, Նի՞չին գալպլերինիզսէ ֆէննա շէյ-
5 լեր սիւշիւնիյօրսունուզ։ Զինքի հա՞նկիսը
գօլայ սըր, կիւնահլարըն՝ա՞ֆվ օլունսուս
սէմէսի մի, եօխսա՝ գալգ, վէ կէզ սէմէսի
6 մի։ Ամմա իսկ իւլ ինսանըն զէմին իւզէրին-
սէ կիւնահլար՝ աֆվ էթմէյէ հիւքիւմէթի
վար իսկինին պիլէսինիզ սէյիւ, (օլ զէման
քէօթրիւմէ սէսի,) գալգ սէօշէյինի գալ-
7 սըրսա էվինէ կիթ։ Օ տախի գալգըսա էվինէ
8 կիթսի։ Վ է խալգ պունու կէօրմէքլէ թէ՝աճ-
ճիւա էսիպ, սաէմլէրէ պէջլէ գուսրէթ վէ-
րէն Ալլահա համտ էյլէսիլէր։
9 Վ է Յիսուս օրատան իլէրի կիչէիպ՝ կէօրմիւք
մահալինսէ օթուրան Մաթթէ նամ պիր ա-
սէմ կէօրսիւքսէ, օնա՝ 'Ադապիմճէ կէլ
սէսի. օ տախի գալգըսա օնուն 'ադապինճէ
10 կիթսի։ Վ է վաղը՝ օլսուքի՝ էվսէ սօֆրասուս
օթուրսուր իքէն, իշթէ չօգ կէօրմիւքճիւլէր
վէ կիւնահքեարլար կէլիպ՝ Յիսուս վէ օնուն
շայրսալէրի իլէ պէրապէր սօֆրայա օթուր-

11 տուլար : Վէ ֆէրիսիլէր պունու կէօրմէք-
լէ՝ օնուն շայըրտլէրինէ Մուսուլմինիզ նի-
չին կէօմրիւ-քճիւլէր վէ կիւնահքեարլար իլէ
12 Թա՛ամ էտէյօր՝ ատիլէր : Վէ Յիսուս պունու
իշլիթուքտէ, օնլարա Հէքիմէ առաղ օլանլար
միւհթաճ օլմայըպ, անճաղ՝ իւլէթլի օլանլար
13 ֆահնաճ ատը : Ամմա կիտիպ՝ Մէրհամէթ իս-
թէրիմ վէ տէյիլ ֆուրպան քէլմինէն նէ
տէմէք օլտուղունու էօյրէնին. զիրա տալի-
տէյիլ՝ ֆադաթ կիւնահքեարլարը թէվպէյ
տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի :
14 Օլ զէման Եուհաննանընկ շայըրտլէրի օնուն
եանընա կէլիպ՝ Պիզ վէ ֆէրիսիլէր չօք օրուճ
թութտուղումուզ Հալտէ, սէնին շայըրտլէ-
15 րին նիչիւն թութմազլար՝ ատիլէր : Վէ Յի-
սուս օնլարա ատի քի՝ Տիւյիւնճիւլէր՝ կիւ-
վէյի եանլարընտա օլտուգճա եաս չէքէպի-
լէրլէ՞ր մի. ամմա կիւվէյինէն օնլարտան ալը-
նաճաղը կիւնլէր կէլիր, վէ օլ զէման օրուճ
16 թութաճապլար ատը : Վէ Հիչ պիր քիմսէ
եէնի չուխա փարչասընը էսքի լիպասա եամա
գօմազ. զիրա օլ եամա՝ լիպասատան ֆազլ
17 գօփարմազլար եըրթըղը պէտթէր օլուր : Վէ
եէնի շէրապը էսքի թուլումլարա գօմազլար.
եօխսա թուլումլար եըրթըլըպ շէրապ ատօ-
քիւլիւր վէ թուլումլար ատխի թէքնէ օլուր.
առամա եէնի շէրապը եէնի թուլումլարա գօ-
լար, վէ էքիսի ատ մուհֆուզ ատալար :
18 Օնլարա պու նէմանէլէրի ատօյլէր էքէն, իշլէ-
պիր բէխա կէլիպ օնա ատճաղ էտէրէք՝ Գըզըմ՝ շիմ-
տիյէ գատար վէճաթ էթմիշ ատը, լաքին կէլիպ
19 էլինի իւզէրինէ վար՝ էյլէ վէ Հայատի ատալըճազ
տըր՝ տէտի : Յիսուս տախի գալիլա՝ շայըրտլէ-
րի իլէ պէրապէր օնուն արտընճա կիլմիտի :

20 Վէ իշխէ օն իքէ աէնէտէն պէրա նէզքի
տէմ մուպէթէլա օլմուշ պիր գարը՝ արգասըն-
տան եապըշըպ լիպասընըն էթէյինէ տօգուն-
21 տա։ Զիրա քէնտի քէնտինէ Անճափ լիպա-
սընա տօգունամ, խէլաս պուլաճաղըմ՝ տէր
22 խոխ։ Խմոխ Յիսուս տէօնուպ օձու կէօրտիք-
տէ՝ ճէասրէթլէն կՀ գըզըմ, խմանըն աէնի
խէլաս էյլէտի՝ տէտի. գարը տախի օլ սա՛աթ
խէլաս պուլարա։
23 Խմոխ Յիսուս օլ րէխին էվինէ կէլիպ նայ-
զէնէր իլէ թէլաշատա օլան խալդը կէօրտիք-
24 տէ, Հօնըարա՝ Չէքիլէն, զիրա գըզ վէֆաթ
էթմէտի, անճափ ույուօր՝ տէտի. վէ օնու
25 խաթխզա էթտիլէր։ Խմոխ խալդ չըգարըլ-
մըգատա, քէնտիսի էչէրի կիրիպ օնուն էլինի
26 թութտու, վէ գըզ գալգտը։ Վէ պու խա-
պէր պիւթիւն օլ տիյարատա նէշը օլատու։
27 Վէ Յիսուս օրատան իլէրի կիտէր իքէն, տը-
մընճա իքի քէօր կէլիպ՝ Եա՛ Իպնի Տաուա
պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյէրէք ֆէրեատ էտէր-
28 լէր խոխ։ Օլ տախի էվէ կիրտիքտէ, օլ տա՛մա-
լար եանընա կէլտիքլէրինտէ, Յիսուս օնլարա՝
Պունու էթմէյէ գատըր օլատուգտու՞ իննանը՞ր
մըսընըզ՝ տէտի. օնլար օնա՝ Պէլի եա՛ Ռապպ
29 տէտիլէր։ Օլ զէման կէօզլէրինէ տօգունուպ՝
30 Սիզէ իմանընըզա կէօրէ օլատուն՝ տէտի։ Վէ
օնլարըն կէօզլէրի աչըլատը. վէ Յիսուս օնլարա
էքիտէն թէնպիհ էյլէյիպ՝ Սագընըն, քիմսէ
31 պէլմէսին՝ տէտի։ Օնլար իսէ չըգըպ՝ պիւթիւն
օլ տիյարատա օնու նէշը էթտիլէր։
32 Վէ օնլար չըգար իքէն, իշխէ եանընա
տիլսիզ վէ մէճնուն պիր ատա՛մ կէթիրտիլէր։
33 Վ՚է ճինն իխրաճ օլունտուգտա, օլ տիլսիզ
ատջլէտի. վէ խալդ թէ՛աճճիպ էտիպ՝ Պէնի

Իսրայէլտե հինչ պիր զէման պէջլէ շէյ կէօրիւլ-
34 մէմիշ տիր՝ տէտիլէր։ Ամմա ֆէրիսիլէր՝ Պա-
պատի ճինններին րէիսի վասիթասը իլէ ճիննլէրի
իսրաճ էտէյօր՝ տէտիլէր։
35 Իմտի Յիսուս օնլարըն ինանըօղլարընտա
թա՛լիմ իլէ փասիշահլըղըն միւժտէհինի վա՛ղ
էտէրէք, վէ խալդատա հէր նէվ՛ մարատա վէ
հէր նէվ՛ խասթալըղա շիֆա վէրէրէք, ճիւմլէ
36 շէհրլէրի վէ քէօյլէրի տօլաշըր իտի։ Վէ խալ-
կէօրմէքլէ օնլարը ածըտը. պիրա չօպանը օլ-
մայան գօյունլար կիպի եօրղուն վէ փէրիշան
37 իտիլէր։ Օլ զէման շայիրտլէրինէ՝ Գէրչի պիչիմ
չօգ՝ ամմա՛ ամէլէ ազ տըր։ Իմտի պիչիմին
Սահիպինէ քէնտի պիչիմինէ՛ ամէլէ կէօնտէր-
մէն տէյիւ նիյազ էտին՝ տէտի։

ՊԱՊ 10

1 Իմտի օն լիքի շայիրտինի եանընա չաղըրըպ՝ նա-
փաք րուհլար իւզէրինէ, օնլարը իխրաճ էթմէ-
յէ, վէ հէր նէվ՛ մարատա վէ հէր նէվ՛ խասթա-
լըղա շիֆա վէրմէյէ, օնլարա գուատրէթ վէրտի։
2 Վէ օն լիքի Րէսուլուն իսմլէրի պունլար տըր.
եա՛նի պիրինճիսի Պէտրօս թէսմիյէ օլունան
3 Սիմօն իլէ գարնաշը Անտրէաս, Յակէպ օղ-
լու Եափօսը իլէ գարնաշը Եուհաննա՝ Ֆի-
լիպօս վէ Պարթօղմէօս՝ Թօմա՝ կէօմրիւքճիւ
Մաթթէ՝ Հալֆի օղլու Եափօսը վէ Թաղէօս
4 լաղըմլը Կէպաւոս, Գանաղը Սիմօն՝ վէ օնու
էլէ վէրէն Իսխարիօթի Եէհուտա։
5 Յիսուս ատա օն լիքիյի կէօնտէրիպ օնլարա
թէնպիհ էտէրէք ատտի քի՝ Թաւիֆէլէրին ճո-
ւաղա կիթմէյիպ Սամարիտլըլարըն հիչ պիր
6 շէհրինէ կիրմէյէրէք, Ճաղարթ հէման պէրթի

Իսրայէլին զայպ օլմուշ գծյունլարընա վարըն ։
7 Վէ վարտըզընըզտա, Սէմաւաթ փատիշահլըզը
8 եապլաշմըշ տըր տէյէրէք, վա՛զ էտին ։ Խաս-
թալտա շիֆա վէրին, ճիւտամըլտարը թամ-
հիր էտին, [էօլիւլէրի տիրիլտին,] ճինն-
լէրի իխրաճ էտին. մէճմանէն ալտընըզ, մէճմանէն
9 վէրին ։ Քէմէրլէրինիզտէ նէ ալթուն, նէ կիւ-
10 միւշ, նէ պաղըր, [նէ եօլ իչիւն տաղարճըզ, նէ
լէքի էնթարի, նէ այազ գապլարը, նէ [աաս
էտինին. զիրա իշճի քէնտի թա՛մընա լայըզ
11 տըր ։ Վէ հանկը շէհիր եա քէյճ կիրէճանիզ,
օնտա քիմ լայըզ օլտուղունու թէֆթիշ էտին,
12 վէ չըգընճայտաէք օրտտա օթուրուն ։ Վէ օլ
13 էվէ կիրտիյինիզտէ՝ օնա ատլամ վէրին ։ Վէ
էյէր օլ էվ լայըզ իսէ, ատլամընըզ օնուն իւ-
զէրինէ կէլսին. ամմա էյէր լայըզ տէյիլ իսէ,
14 ատլամընըզ սիզէ տէօնսիւն ։ Վէ սիզի հէր քիմ
գապտուլ էթմէյիպ՝ սէօզլէրինիզի տինկլէմէզսէ,
օլ էվտէն եախօտ օլ շէհրտէն չըգտընըզտա՝
15 այագլարընըզըն թօզունու սիլքին ։ Հապիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ բուզլի ճէզատէ Սատօմ
վէ Ղամօրէ տիյարընըն հալի օլ շէհրին հա-
լինտէն էհվէն օլուր ։
16 Իշթէ պէն սիզի գծյունլար կիպի գուրտլար
արասընա կէօնտէրիրիմ. իմտի եըլանլար կի-
պի ՚ատիլ վէ կէյէրճինլէր կիպի սատէտիլ
17 օլուն ։ Լաքին ստէմլէրտէն սագընըն. զիրա
սիզի միլլէթ մէճլիսլէրինէ թէսլիմ էտիպ՝ սի-
18 նագօգլարտա տէյճէքլէր տիր ։ Հէմ տախի
պէնիմ իչիւն՝ օնլարա վէ թահիքլէրէ շէհա-
տէթ օլմազ իւզրէ, վալիլէր վէ փատիշահլար
19 հուզուրունա ճէլպ օլունաճագ սընըզ ։ Իմտի
սիզի թէսլիմ էթտիքլէրի զէմանն՝ նիճէ վէ նէ
սէյլէյէլիմ տէյիւ էնտուշէ էթմէյին, չիւնքի

աչալուրջ լինիք՝ ամէն օր սա՛ղթ վերին-
20 ութ։ Զիրա սկզբնէրը սիզ տէրիլ անին-
ղ, ամմա սիզաե սկզբէն՝ փէտերինիզին Թա-
21 ուր։ Իմոի գարնատաշ գարնատաշը՝ վէ փէ-
տէր էվլատը էօլիւմ Թէսլիմ էտիճէք. վէ էվ-
լատար վալիտէյն իւզերինէ գալդըշըպ օնլարը
22 էօլտիւրէճէքլեր ութր։ Վէ իսմիմ իչիւն ճիւմ-
լէսի Թարաֆընատան պուղզ օլունաճագսընըզ,
ամմա քիմ քի նիհայէթէ գատար Թէհամմիւլ
23 էտէրսէ՝ խէլաս պուլաճագ ութր։ Վէ սիզէ պու-
շէհրատէ Թէ՛ատտի էթտիքլէրի պէնմանը՝ պաշգա-
սընա ֆիրար էտին. զիրա սիզէ տէրիմ քի՝
հագիգաթէն իսկ իւլ ինսան կէլինճէյէտէք՝
Իսրայէլին շէհրլէրինի Թէմամէն տօլաշմայա-
24 ճագ սընըզ։ Շայիրատ մու՛ալլիմինէ վէ գուլ
25 էֆէնտիսինէ ֆահիգ տէյիլ ութր։ Շայիրատէ մու՛-
ալլիմի կիսի՝ վէ գուլա էֆէնտիսի կիսի օլ-
մագ քիֆայէթ էտէր. էվ ատհիսինէ Պա՛ալ-
զէպուլ Թէամիյէ էթտիքլէրի հալատէ, գա՞նատէ
26 գալտը օնուն էվ էհալիսի։ Իմոի օնլարատան
գօրդմայընը, զիրա քէշֆ օլունմայաճագ մահ-
ֆի վէ պիլինմէյէճէք կիզլի պիր շէյ եօգ
27 ութր։ Սիզէ գարանլըգատա տէտիյիմի՝ պա-
նընըգատա ակօյէյին, վէ *խաֆիյէն իշիթ-
28 տիսինիզի՝ տամըր իւզերինատէ վա՛զ էտին։ Վէ
ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայընչա՝ ճէհէտի
էօլտիւրէնլէրատէն գօրդմայընը. լաքին հէմ ճա-
նը հէմ ճէհէտի ճէհէննէմատէ հէլաք էթմէյէ
29 գատիր օլանատան գօրդուն։ Իքի սէրչէ պիր
փուլա սաթըլմա՞զ մը. վէ օնլարըն պիրի փէ-
30 տէրինիզատէն իզնսիզ եէրէ տիւշմէզ։ Սիզին
իսկ պաշընըզըն ճիւմլէ սայըլը պիլէ մա՛ատա

---

*Գուլագատա

31 տըր։ Իմաի գօրգմայըն, սիզ չօզ սերչէլէրտէն
32 էֆզալ սընըզ։ Իմաի հէր քիմ սաէմլէրին
հուզուրունտա պէնի իզրար էտէրսէ, պէն
տախի սէմավաթտա օլան փէտէրիմին հուզու-
33 րունտա օնու իզրար էտէճէյիմ։ Վէ հէր քիմ
սաէմլէրին հուզուրունտա պէնի ինքեար էտէր-
սէ, պէն տախի սէմավաթտա օլան փէտէրի-
մին հուզուրունտա օնու ինքեար էտէճէյիմ։
34 Զէմինէ սէլամէթ կէթիրմէյէ կէլտիմ տէյիւ
զանն էթմէյին, սէլամէթ տէյիլ՝ լաքին գըլըճ
35 կէթիրմէյէ կէլտիմ։ Զիրա սաէմի փէտէրին-
տէն՝ վէ գըզը վալիտէսինտէն՝ վէ կէլինի գայն
36 վալիտէսինտէն այըրմազա կէլտիմ։ Վէ պիր
սաէմին տուշմէնլէրի՝ քէնտի էվ խալգընտան
37 օլաճագ տըր։ Փէտէրինի եա վալիտէսինի պէն-
տէն զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր.
վէ օղլունու եա գըզընը պէնտէն զիյատէ սէ-
38 վէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր։ Վէ խաչընը
ալըպ արտըճա կէլմէյէն՝ պանա լայըգ տէյիլ
39 տիր։ Ճանընը պուլան՝ օնու զայ՝ էտէճէք,
վէ պէնիմ իչիւն ճանընը զայ՝ էտէն՝ օնու պու-
40 լաճագ տըր։ Սիզի գապուլ էտէն՝ պէնի գա-
պուլ էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն՝
սիզի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր։
41 Փէյղամպէր *ալֆաթը իլէ պիր փէյղամպէր գա-
պուլ էտէն՝ փէյղամպէր էճրինի ալաճագ. վէ
սալիհ ալֆաթը իլէ պիր սալիհի գապուլ էտէն՝
42 սալիհ էճրինի ալաճագ տըր։ Վէ քի՛մ պու
քիւչիւ-քէրին պիրինէ շայիրա ալֆաթը իլէ
եալընըզ պիր քեաէ ասլուդ սու իչիրիրսէ,
հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էճրինտէն սալա
մահրում օլմայաճագ տըր։

---

*Իամի

ՊԱՊ 11

1 Վէ Յիսուս ոն իքի շայիրտինէ թէնպիհ էթմէյի թէքմիլ էթտիյի զէման, օնլարըն շէհրլէրինատէ թա'լիմ վէ վա'զ էթմէք իւզրէ
2 օրատան 'ազիմէթ էթտի։ Իմմի Եուհաննա զընտանատա Քրիստոսուն ա'մալընը իշիթմէքլէ սիւալը իչիւն շայիրտէ-
3 րինատէն իքիսինի օնուն նէզտինէ կէօնտէրտի։ Օլ կէլէճէք զաթ սէն մի սին, եօխսա զայրի-
4 սինէ մի միւնթազիր օլալըմ։ Վէ Յիսուս օնլա-րա ճէվապէն՝ Կիտիպ Եուհաննայա իշիթտիյի-նիզ վէ կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի նագլ էտին։
5 Ա'մալար կէօրիւպ՝ թօփալլար եիւրիւր, ճիւ-ամալար թաթհիր օլունուպ՝ աղըրլար իշի-տիր, էօլիւլէր գէյամ էտիպ՝ Քուդարայա
6 թէպշիր օլունուր։ Վէ նէ՛ միւպարէք օ ատէմ-քի՝ պէնտէն տօլայը սիւրչմէզ՝ տէտի։
7 Իմմի օնլար կիտտիքտէ, Յիսուս խալգա Եուհաննատան պահա էթմէյէ պաշլատը. Չէօլէ նէ՞ ատըր էթմէյէ չըգտընըզ, րիւզկեարատան
8 սալլանան պիր գամը՞շ մը։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըզ, զարիք էվլատ կիյինմիշ պիր ատ՞մ մի. իշթէ զարիք կիյինէնլէր՝ փատիշահլարըն
9 խանէլէրինատէ պուլունուրլար։ Լաքին նէ՞ կէօր-մէյէ չըգտընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիւր սիզէ
10 տէրիմ։ Զիրա իշթէ պէն ասէնտէն իլէրի եօլու-նու էօնիւնճէ հազըրլայաճաղ օլան մուխպիրիմի իրսալ էտէճէյիմ տէյիւ, հազըրնատա եազըլ-
11 մըշ օլան զաթ պու տուր։ Հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ գադընլարտան տօղանլար արասընտա վաֆթիսդ էտիճի Եուհաննատան պէյիւք քիմսէ

զսՀր էթՄէմիշ տէր . լաքին ափմավաթ փատի-
շահլըղընատա էն քիւչիւք օնատան պէյիւք
12 տիւր : Վէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննանըն
կիւնլէրինատէն շիմտիյէտէք՝ ափմավաթ փատի-
շահլըղը ճէպր օլունուր վէ ճէպպարլատր օնու-
13 զապթ էտէր : Ջիրա ճիւմլէ փէյղամպէրլէր վէ
շէրի՛աթ՝ Եուհաննայա զատար փէյղամպէրլիք
14 էթտիլէր : Վէ էյէր ԷլՀամտը զապուլ էթմէք
15 իսթէրսէնիզ՝ կէլճէք Էլիյա պու տուր : Իշի-
16 տէր զուլապլարը օլան՝ իշիթտին : Ամմա պու
նէանէյի քիմճ՞ թէշԱհիՀ էտէյիմ . չարշուլարտա
17 օթուրուպ , արզատաշլարընա չաղըրարագ՝ Սի-
զէ տիւտիւք չալտըգ ամմա րագս էթմէտինիզ ,
ափզէ ֆիղան էթտիք ամմա տէօյնմէտինիզ
18 տէյէն չօճուգլարտա միւշապիհ տէր : Ջիրա Եու-
հաննա կէլիպ նէ եէր նէ իչէր իտի , վէ Օնատա
19 ճինն վար տէրլէր : Իսկն իւլ ինսան կէլիպ Հէմ
եէր Հէմ իչէր , վէ՝ Իշիթ ապօղաղընա թապի՛
վէ մէյսօր պէր ատէմ՝ կէօմրիւքճիւլէրին
վէ կիւնահքեարլարընը տօսթու տուր՝ տէրլէր .
ֆատաթ Հիքմէթ քէնտի էվլատը թարաֆընա-
տան թաատըգ օլունատու :
20 Օլ զէմանն միւ՛ճիզլէրինին էքսէրիսի իճրա
գըլընատըգը շէՀրլէրէ , թէվֆիք էթմէտիքլէրի
21 իչիւն թա՛զիր էթմէյէ պաշլատը : Վա՞յ տանա՝
էյ ՔօրազընԱ , վա՞յ տանա՝ էյ Պէթսայտա .
զիրա ափզտէ իճրա գըլընան միւ՛ճիզլէր՝ Սուր
վէ Սայտատա իճրա գըլընմըշ օլսայըտը , չօգ-
տան չուտ վէ քիւլ իլէ թէվպէ էթմիշ օլուր-
22 լար իտի : Ամմա ափզէ տէրիմ քի՝ րուզի ճէզա-
տա Սուր վէ Սայտանըն Հալի ափզինքինատէն
23 էՀվէն օլաճագ տըր : Վէ ան կէօյէտէք եիւ-
ճէլէնէն ՔէֆրնաՀում՝ ճէՀէննէմէտէք էնատի-
րիլէճէքսին . զիրա ան ատէ իճրա գըլընան միւ՛-

ձիզէէր՝ Սատանան ինքզ զբլլնովը օթտըրտը,
24 զոր կիւնէ զատար արտի գործը խոխ։ Սմմա
ախզէ տէրիմ քի՝ բուզի ճէզատաս Սատամ տնկա-
ըննըն հալի ախնինքինտէն էհվէն օրտճատ տըր։
25 Օվ գէման Յիտա ճէվապ էտիպ տէտի քի.
Էյ ախմա վէ զէմինին Սահթալի փէտէր՝ տանա
շիւքր էտէրիմ քի՝ զոր նէտանէլէքի 'տալիմէր վէ
'տարիֆլէրտէն խոսֆի թուխտուզ, ծնլտըքը մա'-
26 ռէմզտըզա ակչան էթտին։ Պէլի՝ նա փէտէր,
27 զիզա 'ինտինտէ ակցլէ խոշ կէօրիւնտիւ։ Փէ-
տէրիմտէն զոռա հէր շէյ թէպիրիմ օրտնտտւ.
վէ Օղուլս փէտէրտէն զացրի քիմսէ թռանըմտը.
փէտէրի տախի Օղուլտան՝ վէ Օղուլտան օնտ-
ակչան էթմէսինի միւրտտ էյլէտիյի քիմսէտէն
28 զացրնի թռանըմտը։ Էյ ճիւմլէ եօրտան վէ
եհուքիւլէր զոռա կէլին, ակն տախի սիզէ
29 բահաթ վէրիրիմ։ Պօյունտրուզտա խոզէրին-
նէզէ տլլն, վէ ակնտէն էօրէնին, չիւնքի հա-
լիմ վէ գտլէն միւթէվտզի' իմ, վէ ճանլտրը-
30 նըզա բահաթ պուլտրտանուզ։ Չիրա ազյտան-
տրուզտամ լտթիֆ՝ վէ եհուքիւմ խոսֆնիֆ տիր։

ՊԱՊ 12

1 Օվ գէման Յիտա ակզի կիւնիւ էքին տրա-
պընտան կէչէյօր խոխ. վէ շայիրտէրի ածըզ-
մտղըզա պուշտզլտրը դօփտրըզ եէմէկ պուշտա-
2 տըզտր։ Իսոխ ֆէրիսէյները պուտնտ կէօրիւնճէ,
օնտ՝ իզնէ շայիրտէրին ակզի կիւնիւնտէ իշ-
լէմէկ հէզտ օլմայան շէյի էտէյօրլտր՝ ատէտ-
3 լէր։ Օ խոխ օնտտրա տէտի քի, Տատտտն կէ-
րէք քէնտիսի կէրէք ակրտպէրինճէ օտնտտր՝
ածըզտտղը գէման նէ՛ էթտիյինի օգո՞ւմատընըզ
4 մը. Ինի՛ճէ Գէյթտուտտհա կէրիպ եէմէկ քէնտէ-

նէ վէ պէրապէրինճէ օլանլարա տէյիլ, անճաք
եալընըզ քեահինլէրե հէլալ օլան հուզուր էք-
5 մէքլէրինի եէտի։ Եահօտա ասպէթ կիւնլէրինաե
քեահինլէրին հէյքէլաե ասպէթի պօղուպ սու-
սուզ օլտուգլարընը շէրի՛աթտա օգո՞ւմսուզ-
6 նըզ մը։ Ամմա սիզե տէրիմ քի՝ պուրատա
7 հէյքէլտեն տահա պէօյիւկ վար։ Իմոի էյէր՝
Մերհամեթ խաթէրիմ վէ տէյիլ դուրպան քէ-
լամընըն նէ՛ տէմէք օլտուղունու պիլմէյիտի-
նիզ, սուչտուզլարը հիւքմ էթմէզ խոինիզ։
8 Չիրա Իան իւլ ինսան եէվճի ասպէթին [տախէ]
Սահիպի տիր։
9 Վէ օղատան հատէքէթլէ՛ ընլարընը սինագո-
10 գընա կիրտիքտաե, Իշլէթ օրատա էլի գուրու-
զուշ պիր տաէմ պուլունմադընըա օնու միւթ-
թէհիմ չըգարմադ իւզրե, ընա սիւալ էտիպ՝
Ասպէթ կիւնլէրինաե շիֆա վէրմէք հէլա՞լ մը
11 տըր՛ տէտիլէր։ Վէ օ ընլարա տէտի՛քի՛ Սիմաէն
հա՞նակը աւեմ վար քի՛ օնուն պիր գօյունու
օլտպ տա օլ տախէ ասպէթ կիւնհիւնաե չուգու-
րա տիւշէրսե, օնու թուլթուպ գալտընրմայա։
12 Իմոի աւեմ՛ գօյունատան նէ՛ գատար էֆալ
տըր. էօյլե իսե ասպէթ կիւնլէրինաե խայը իշ-
13 լէմէք հէլալ տըր։ Օլ պէնման օ աւեմէ՝ էլինի
ուզաթ՝ տէտի, օլ տախէ ուզաթտը, վէ օպի-
14 րի կիտի տաղ օլտու։ Ամմա ֆէրիսիլէր չըգըպ՝
օնու նիճէ հէլալք էտէլէր տէյիւ օնաե ՛ալէյ-
հինաե մէշվէրէթի էթտիլէր։
15 Վէ Յիսուս օնու պիլմէյիլէ՝ օրատատան չէքիլ-
տի. վէ օնաե ատատընճա խայլի ճէմա՛աթ կի-
16 տէրէք, օնլարընը ճիւմլէսինե շիֆա վէրտի։ Վէ
քէնտինի պէյան էթմէյէնլէր տէյիւ օնլարա էքի-
17 տեն Թէնապի հէլէտի. ՛Թա քի Իշա՛յա փէյ-
ղամպէր վասիթտաե իլէ լիսպատ օլունան քէլամ

18 իմամամ օլուննա , 'եա'նի Իշթէ ինթիխաստ
էթտիյիմ գուլում՝ ճանըմըն բաղի օյտուղու
ակվկիւլիւմ. Րուհումու օնուն իւզէրինէ վազ՝
էտէճէյիմ , վէ թաւիֆէլէրէ շէրի'աթ իխպար
19 էտէճէք տիր : Միւնէզա'ա վէ նիտա էթմէյէ-
ճէք տիր , օնուն ակտասընը մէյտանլարտա
20 քիմնէ իշիթմէյէճէք տիր : Թա շէրի'աթը մի-
զաֆֆէր էտինճէյէտէք էզիլմիշ գամըշը գըր-
մըզըճատ , վէ թիւթէն ֆիթիլի ակօնտիւրմէյէ-
21 ճէք տիր : Թաւիֆէլէր տախի օնուն իամինէ իւ-
միտ էտէճէքլէր տիր :
22 Օլ զէմման եանընա ա'մա վէ տիլսիզ օյան
պիր մէճնուն կէթիրիլսուն . օլ տախի օնա շիֆա
վէրսուն , շէյլէ քի օլ ա'մա վէ տիլսիզ՝ ակցլէ-
23 տի վէ կէօրսուն : Վէ ճիւմլէ խալգ Հայրան
օլսուլ՝ 'Ադէպա իանի Տաւտ պո՞ւ մու տուր
24 տէրլէր իսէ : Ա'մմա ֆէրիսիլէր պունու իշիթ-
տիքլէրինտէ , Պա՞ալզէպուլ տէյիլ , իլլա ճինննլէրին ըէխի Պա'ալզէպուլ
25 վաւլթաաը իլէ իխլաճ էտէյօր՝ տէտիլէր : Վէ
Յիսուս օնլարընը էֆքեարընը պիլմէք իլէ , օն-
լարա տէտի քի՝ քէնտի 'այէհինէ իխթիլաֆ
իւզէրէ օլան Հէր փաադիշահլըզ խարապ օլուր ,
վէ քէնտի 'այէհինէ իխթիլաֆ իւզէրէ պուլու-
նան Հէր շէհր եա խանէ պաքի գալմազ :
26 Իմտի էյէր շէյթանը իխլաճ էտէրսէ ,
քէնտի 'այէհինէ իխթիլաֆ իւզէրէ օլտուղ-
ընատան փաադիշահլըգը նի՞ճէ պաքի գալսախ-
27 էր : Վէ էյէր պէն ճինննլէրի Պա'ալզէպուլ
վաւլթաադըյա իխլաճ էտէրսէմ , սիզին օղուլ-
լարընըզ քիմի՞ն վաւլթաադըյա իխլաճ էտէր-
լէր . պունուն իչիւն սիզին Հաքիմլէրինիզ օնլար
28 օլաճադըզ տիր : Լաքին պէն ճինննլէրի Րուհու-
լա վաւլթաադըյա իխլաճ էթտիյիմ Հալտէ ,

Աւետեան փառիշահլըղը սիզէ վատ օլմուշ տուր։
29 Եախօտ պիր քիմսէ գուվվէթլի պիր ատէմին
էվինէ կիրիպ՝ օնուն էշեասընը եաղմա էթմէյէ
նա՞սըլ գատիր օլապիլիր, մէյէր օլ գուվվէթլի
ատէմի էվվէլա պաղլայըպ պա՛տէհու օնուն
30 էվինի եաղմա էտէ։ Պէնիմ իլէ օլմայան՝ պանա
ղըտտ տըր, վէ պէնիմ իլէ ճէմ՝ էթմէյէն՝
31 տաղըտըր։ Օնուն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր
կիւնահ վէ քիւֆր՝ ատէմլէրէ ՚աֆվ օլունուր,
ֆագաթ Րուհա օլան քիւֆր՝ ատէմլէրէ ՚աֆվ
32 օլունմազ։ Վէ հէր քիմ Իսան իւլ ինսան ՚ալէյ-
հինէ պիր ասօզ ասէյլէրսէ օնա ՚աֆվ օլունուր,
լաքին հէր քիմ Րուհ իւլ Գուտսուն ՚ալէյհինէ
ասէյլէրսէ, օնա կէրէք սիւնեատա կէրէք սա-
33 րէթտէ ՚աֆվ օլունմազ։ Եախօտ աղաճը էյի
վէ մէյվէսինի էյի էտին, եախօտ աղաճը ֆէնա
վէ մէյվէսինի ֆէնա էտին, զիրա աղաճ մէյվէ-
34 սինաէն մա՛լում տիւր։ Է՛յ էնկէրէք նէսլի՝
սիզ եարամազ իքէն խայրլը նէ՞նէլէր նա՞սըլ
ասէյլէյէ պիլիրսինիզ. զիրա աղըզ՝ գալպին
35 ֆազլասընտան ասէյլէր։ Էյի ատէմ գալպինին
էյի խազինէսինտէն էյի շէյլէր չըգարըր, վէ
եարամազ ատէմ՝ եարամազ խազինէտէն եա-
36 րամազ շէյլէր չըգարըր։ Լաքին սիզէ տէրիմ
քի՝ ատէմլէր ասէյլէտիքլէրի հէր պաթըլ ասէզ
իչիւն բուզի ճէզատա հիսապ վէրէճէքլէր տիր։
37 Զիրա ան՝ ասէզլէրինտէն թէպրիյէ օլունուպ,
ասէզլէրինտէն հիւքմ օլունաճագտըր։
38 Ու զէման ՚ուլէմա վէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛զը-
լարը ճէվապ վէրիպ՝ Եա՛ մու՛ալլիմ աէնտէն պիր
39 ՚ալամէթ կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէտիլէր։ Վէ օ
ճէվապ վէրիպ օնլարա տէտի քի՝ Եարամազ վէ
պինաքեար նէսլ ՚ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա
օնա՝ Եունուս փէյղամպէրին ՚ալամէթինտէն

40 ղայրի պիր ՚ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր։ Չիրա
եունուս իւչ կիւն իւչ կէճէ աստա ալըղընըն
գարնընտա օլտուղու կիպի՝ Իսկն իւլ ինսան
տախի պէօյլէ իւչ կիւն իւչ կէճէ զէմինին
41 պաղընընտա օլաճապ տըր։ Ընինիվէ ասկէրի
իւ֊չ ճէզաստա պու նէսլին ՚ալէյհինէ գալգը֊
ջըպ օնու հիւքմ էտէճէք տիր, չիւնքի օնլար
եունուս վա՚զը իլէ թէվպէխ կէլտիլէր. վէ
իշթէ պուրատա՝ եունուստան տահա պէօյու֊
42 յիւ վար տըր։ Ճէնուպ մէլիքէսի բուղի ճէզա֊
սա պու նէսլին ՚ալէյհինէ գալգըջըպ օնու
հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի օ Սուլէյմանըն
հիքմէթինի տինկլէմէք իւզրէ զէմինին նիհայէթ֊
լէրինտէն կէլտի. վէ իշթէ պուրատա՝ Սուլէյ֊
մանտան տահա պէօյիւյիւ վար տըր։
43 Վէ նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգտըղը
զէման՝ սասուղ եէրլէրտէն կէչիպ բահաթ
44 արար, ամմա պուլամադը։ Օլ վագթ՝ շօլ
չըգտըղըմ եվիմէ տէօնէյիմ՝ տէր. վէ կէլտի֊
յինտէ՝ օնու պօշանմըշ՝ սիւփրիւլմիւշ վէ միւ֊
45 զէյէն պուլմադըլա, ՚կիտիպ՝ պէրապէրինճէ
քէնտինտէն եարամադ եէտի պաշգա բուհ տըր,
վէ օնլար կիրիպ՝ օրատա տադին օլուրլար, վէ
օ տաէմին ՚ադըպէթի իպթիտաէյնտան պէտ֊
լէր օլուր. պու եարամադ նէսլէ տախի պէօյ֊
լէ օլաճապ տըր։
46 Վէ օ՝ տահա խալգա սէօյլէր իկէն իշթէ
վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի՝ օնուն իլէ սէօյ֊
էշմէք իսթէյէրէք, տիշարտա տուրօյօրլար
47 իտի։ Վէ պիրի օնա՝ Իշթէ վալիտէն իլէ պի֊
րատէրլէրին սէնին իլէ սէօյլէշմէք իսթէյէրէք,
48 տիշարտա տուրօյօրլար՝ տէտի։ Օ տախի ճէ֊
վապ վէրիպ սէօյլէյէնէ՝ Վալիտէմ քի՞մ տիր,
49 վէ պիրատէրլէրիմ քիմլէ՞ր տիր՝ տէտի։ Վէ

էլինի շայիրտէրինէ տօղրու ուզատըպ՝ Իշթէ
50 վալիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ։ Զիրա հէր քիմ
աէմնավաթատա օլան փէտէրիմին իրատէթինի
իճրա իտէր իսէ, պիրատէրիմ վէ հէմշիրէմ
վէ վալիտէմ օ տուր՝ ատէտի։

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ կիւնտէ Յիսուս էվտէն չըգըպ՝ տէնիզ
2 քէնարընատա օթուրատու։ Վէ եանընա խայլի
ճէմա'ատ ճէմ՝ օլմաղըլա քէնտիսի գայըդա
կիրիպ օթուրտուդատա, պիւթիւն ճէմա'ատ
3 սահիլտէ տուրույօր իտի։ Վէ օնլարա թէմ-
սիլլեր իլէ չօք շէյլեր ատէտի քի,
4 Իշթէ պիր էքինճի էքին էքմէյէ չըդատը։ Վէ
էքէր էքէն, պա'զըսը եօլ քէնարընա տիւշմէք
5 իլէ, գուշլար կէլիպ օնլարը եէտիլէր։ Վէ
պա'զըսը չօք թօփրաղը օլմայան թաշլըդ մա-
հալլէրէ տիւշիւպ՝ թօփրաղըն տէրինլիյի օլ-
6 մատըղընատան թէզ պիթտի իսէտէ, Ակիւնէշ
տօղտուդատա՝ եանատը, վէ քէօքիւ օլմատըղըն-
7 տան գուրուտու։ Վէ պա'զըսը տիքէնլէր
արատընա տիւշմէք իլէ, տիքէնլէր չըգըպ
8 օնլարը պօղտուրատը։ Վէ պա'զըսը էյի եէրէ
տիւշիւպ՝ քիմի եիւզ, վէ քիմի ալթմըշ, վէ
9 քիմի օթուզ գաթ մահսուլ վէրատի։ Իշիտիր
գուլագլարը օնան իշիթսին։
10 Վէ շայիրտէրի եանընա կէլիպ օնա՝ Նի-
չին օնլարա թէմսիլլեր իլէ սէօյլէրսին՝ տէտի-
11 լէր։ Օ տախի ճէվապ վէրիպ օնլարա տէտի
քի՝ չիւնքի սէմավաթ փատըշահլըղընըն էսրա-
րընա վագըֆ օլմադը սիզէ վէրիլմիշ տիր, ամմա
12 օնլարա վէրիլմէմիշ տիր։ Զիրա քիմին վար
իսէ, օնա վէրիլէճէք, վէ իզաֆիյատ ալուր-

ճապ տըր . ամմա քիմին եօղ իսէ , նէսի վար
13 իսէ տախի՝ օնտան ալընաճապ տըր : Պունուն
իչիւն օնլարա թէմմիլլէր իլէ սէօյլէրիմ. զիրա
կէօրիւր իքէն կէօրմէզլէր , վէ իշիտիր իքէն
14 իշիթմէզլէր , հէմ տախի անկլամազլար : Վէ
օնլարըն Հապդընտա Իշայանըն վահի իլէ պու-
յուրտուղու իթմամ օլունմուշ տուր , եա՛նի
Իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիզ ամմա ասլա անկ-
լամայճապսընըզ , վէ պապարապ պապաճապ-
15 ընըզ ամմա ասլա կէօրմէյճէքսինիզ : Զիրա
պու գավմըն գալպի գաթըլանըպ , գուլագլարը
տախի աղըր իշիթտիլէր , վէ կէօզլէրինի գա-
փատըլար , օլմայա քի կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ
գուլագլարը իլէ իշիտէրէք , գալպէն ֆէհմ իլէ
տէօնէլէր , պէն տախի օնլարա շիֆա վէրէյիմ :
16 Ամմա նէ՛ միւպարէք սիզին կէօզլէրինիզ զիրա
կէօրիւրլէր , վէ գուլագլարընըզ զիրա իշիտիր-
17 լէր : Զինքի Հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ չօղ
փէյղամպէրլէր վէ սալհլէր սիզին կէօրտիւյիւ-
նիւզիւ կէօրմէյէ սրզու էտիպ տէ կէօրմէտի-
լէր , վէ սիզին իշիթտիյինիզի իշիթմէյէ ասլա
էօթօ փէ իշիթմէտիլէր :
18 Իմտի սիզ էքինճի թէմմիլինի տինկլէյին :
19 Հէր քիմ փատիշահլըղընը քէլամընը իշիթ-
տիյինատէ անկլամազսա , օլ շէրիր կէլիպ գա-
պինատէ էքիլմիշ օլանը գափար . եօլ քէնարըն-
20 տա էքիլմիշ օլան՝ պու տուր : Վէ թաշլըգ
մանհալինատէ էքիլէն՝ շօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլամը
իշիտիպ թէզ օնու սիւրտիւր իլէ գափտը էտէր .
21 Ամմա քէնտինատէ քէօք օլմազտըղընատան՝ ազ
վագըթ տուրտուպ , քէլամտան տօլայը թափէյիգ
եա թէ՛ատատի վուգու՝ պուլունճա թէզ սիւր-
22 Հէր : Վէ տիքէնլէր արազընտա էքիլէն՝ շօլ
քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշիտիր , լաքին պու

տիւնեանըն էնտիշէսի վէ պէննկինլիյին հիլէսի՝
քէլամը պօղար, օլ տախի մահտուլտուզ օլուր։
23 Վէ էյի եէրտէ էքիլէն՝ շօլ քիմսէ տիր քի՝
քէլամը իշիտիպ անկլար. օլ տախի մահտուլ-
տար օլուպ քիմի եիուզ, քիմի աւլթմըշ, վէ
քիմի օթուզ գաթ վէրիր։
24 Օնլարա տիկէր պիր թէմսիլ կէթիրիպ տէ-
տի քի՝ Սէմաւաթ փատիշահլըղը թարլասընա
տա էյի թօխտամ էքմիշ օլան պիր աուէմէ
25 պէննկզէր։ Վէ աուէմլէր ույուր իքէն՝ օնուն
տիւշմէնի կէլիպ՝ պուղտայ արասընտա տէլիճէ
26 էքիպ կիթտի։ Վէ էքին պիթիպ՝ պաշտգ վէր-
27 տիյինտէ, տէլիճէ տախի կէօրիւնտիւ։ Իմոի
էվ սահիպինին գուլլարը եանընա կէլիպ օնա՝
Էֆէնտի սէն թարլանտա էյի թօխտամ է՞քմէ-
տինմի, իմոի տէլիճէ նէ՞րէտէն հասըլ օլտու՝
28 տէտիլէր։ Օլ տախի օնլարա՝ Պունու պիր տիւշ-
մէն էթմիշ տիր՝ տէտի. գուլլարը տախի օնա՝
իմոի կիտիպ օնլարը թօփլամամըզը իսթէ՞րմի-
29 սին՝ տէտիլէր։ Օլ տախի տէտի քի՝ Խայր,
օլմայա քի տէլիճէյի թօփլար իքէն՝ օնունլէ
պէրապէր պուղտայը տախի գօփարտալընըզ։
30 Գօյ վէրին պիչիմէտէք իքիսի պէրապէր պէօ-
յիւսիւն, վէ պիչիմ վադթընտա օլտագըլտա-
րա՝ էվվէլա տէլիճէյի թօփլայըպ՝ օնու եադմադ
իչիւն տէմէտա տէմէտա պաղլայըն, պուղտայը
իսէ՝ ամպարտա ճէմ՝ էտին՝ տէյէճէյիմ։
31 Օնլարա տիկէր պիր թէմսիլ կէթիրիպ տէտի
քի՝ Սէմաւաթ փատիշահլըղը պիր աուէմին
ալտպ թարլասընտա էքմիշ օլտուղու պիր խար-
32 տալ տանէսինէ պէննկզէր. Ակէրչի օ ճիւմլէ
թօխտամլատտան հէր նէ գատար քիւչիւք իսէ
տէ, պէյլիւտիւյիւ զէման՝ ճէմի՝ սէպէվաթ-
տան պէյլիւք օլտպ տաղճ օլուր. շէյխէ քի

կէջին գուշլարը կէլիպ՝ օնուն տալլարընտա պօնարլար։
33 Օնլարա տիկէր պիր թէմել սէյլէտի. Ա-
մավաթ փատիշահլըղը պիր գարընըն ճիւմլէ-
սի մայալանընճայատէք, իւչ էօլչէք ոնուն
իչինէ ալըպ՝ կիզլէտիյի մայայա պէնկիզէր։
34 Յիսուս պունլարընն ճիւմլէսինի խալգա թէմ-
սիլլէր իլէ սէյլէտի. վէ օնլարա թէմսիլսիզ
35 սէյլէմէզ իտի։ Թա քի փէյղամպէր վասի-
թասը իլէ՝ Ազըմը թէմսիլլէր իլէ աչըպ տիւ-
նեանըն թէէսիսինատէն պէրու կիզլի գալմըշ
շէյլէրի սէյլէճէյիմ քէլամը իթմամ օլունա։
36 Օլ զէման Յիսուս ճէմա՛աթը պրաղըպ էվէ
կէլտի. վէ շայիրտլէրի եանընա կէլիպ՝ թար-
լանըն տէլիճէ թէմսիլինի պիզէ թէֆսիր էյլէ՛
37 տէտիլէր։ Օլ տախի ճէվապ էտիպ օնլարա
տէտի քի՝ Էյի թօխտումու էքէն՝ Իպն իւլ ին-
38 սան տըր. Թարլա տախի տիւնեա տըր. էյի
թօխտում իսէ՝ փատիշահլըղընն օղուլլարը տըր.
39 ամմա տէլիճէ շէրիրին օղուլլարը տըր. Օնու
էքէն տիւշմէն շէյթան տըր, պիչիմ տիւ-
նեանըն ախըրը տըր, վէ օրագճըլար մէլէք-
40 լէր տիր։ Իմոն տէլիճէ տէվշիրիլիպ աթէշէ
եապըլտըղը կիպի, պու տիւնեանըն ախըրըն-
41 տա տախի էօյլէ օլագճապ տըր։ Իպն իւլ ին-
սան մէլայիքէսինի կէօնտէրէճէք տիր վէ օնլար
փատիշահլըղընտան պիլ ճիւմլէ թէօքէզլէրի
42 վէ Ինեան էտէնլէրի թօփլայագճապլար. Վէ
օնլարը աթէշ քիւլխանընա աթագճապլար.
օրատա աղլայըշ վէ տիշ գընճրատմասը օլա-
43 ճապ տըր։ Օլ զէման սալիհլէր՝ քէնտի փէ-
տէրլէրինին փատիշահլըղընտա կիւնէշ կիպի
պէյա վէրէճէքլէր տիր. Իշիտիր գուլագլարը
ալան՝ իշիթսին։

44 Եւ նոյն ատեանն փարիսեցիները՝ թարկատա
կիզլէնմիշ պիր խաղինէյէ պէնգզէր քի՝ պիր
առէմ օնու պուլուպ կիզլէր, վէ սէուրտուն-
տան վարըպ՝ հէր նէսի վար եսէ ֆիրտուխթ
էտէրէք, օլ թարկայը իշլէթիրա էտէր։
45 Եւ նոյն ատեանն փարիսեցիները՝ կիւզէլ ին-
ճիւլար արայան պիր պաշիրկեան առէյէ պէնգ-
46 զէր. Ա՛յդուամ զի՛յդիյմէթ պիր ինճու պուլ-
տուղունատա, վարըպ՝ հէր նէսի վար եսէ ֆի-
րտուխթ էտիպ օնու իշլէթիրա էթմէի։
47 Եւ նոյն ատեանն փարիսեցիները՝ տէնիզէ
աթըլըպ՝ հէր ճինատէն ճէմ՝ էտէն պիր աղա
48 պէնգզէր. Ա՛օլ տախի տօլտուգտատ՝ օնու գը-
յրայա չըգարտըլար, վէ օթուրտուպ էյիլէրի
գապլատա ճէմ՝ իլէ ֆէնատընը տիշտրը աթ-
49 տըլար։ Տիւնեանըն ախըրընատա էօյլէ օլաճագ-
տըր. մէլէքլէր կէլիպ տալիհլէրին արատընտան
50 ֆատրդլարը այրտըրտագ, Ա՛օնլարը աթէշ քիւլ-
խանընա աթտաճագլար տըր. օրատա աղլայըշ
վէ տիշ գրճըրտամատը օլաճագ տըր։
51 Յիսուս օնլարա՝ Պունլարընն ճիւմլէսինի անգ-
լատընը՞զ մը՝ տէտի, օնա՝ Պէլի եա՛ Բապ՝
52 տէտիլէր։ Օլ տախի օնլարա՝ Պունտուն իչէրու
ատմաճագ փարիսեցիները խուտատունատա միւ-
թէ՛ալլիմ հէր քեաթիպ խաղինէսինատէն եէնի
վէ էսքի շէյլէր չըգարան պիր էվ տահիպ
քիմսէյէ պէնգզէր՝ տէտի։
53 Վէ վադը՝ օլատա քի՝ Յիսուս պու թէմսիլ-
լէրի պիթիրտիքտէն սոնգրա օրատան այրըլըպ՝
54 Ա՛վաթանընա կէլտիքտէ, անտաղլարընատա օ-
լարա թա՛լիմ էտէր իտի. շէյլէ քի հայրան
օլուպ՝ Պու հիքմէթ վէ միւ՛ճիզէլէր պունա նէ՞-
55 րէտէն տիր։ Պու տուէմ տիւլկէրին օղլու
տէյի՞լ մի, վալիտէսինէ Մէրեէմ վէ պիրա-

տէրէրինէ Եապօպօս վէ Եօսա վէ Սիմօն՝ վէ
56 Եէհուտա տէմէղլէ՞րմի։ Վէ ճիւմլէ հէմշիրէ-
լէրի եանըմըզատա տէյի՞լ մի. իմոի օնա պու-
57 նուն ճիւմլէսի նէ՞րէտէն տիր՝ տէտիլէր։ Վէ
օնատան տօլայը սիւրչէրլէր իտի. Փափաթ Յի-
սուս օնլարա՝ Պիր փէյղամպէր, քէնտի վաթա-
նընատան վէ քէնտի խանէսինատէն զայրի եէրտէ
58 ի՛թիպարօրլըզ տէյիլ տիր՝ տէտի։ Իմոի օրա-
տա՝ օնլարըն իմանըզլըղը սէպէպինատէն չօգ
միւ՛ճիզաթ իճրա էթմէտի։

ՊԱՊ 14

1 Օ՛ զէման լէհի բուպ՝ օլան Հէրօտէս Յիսու-
2 սուն շէօհրէթինի իշիթմէքլէ, ՝ քէնտի խատէ-
մէսինէ՝ Պու զաթ վաֆթիզ էտիճի Եուհան-
նա տըր. էօլիւլէրատէն տիրիլմիշ տիր, վէ
օնուն իչիւն օնուն վասըթատըյլա միւ՛ճիզէ-
լէր իճրա օլունույօր՝ տէտի։
3 Զիւնքի Հէրօտէս պիրատէրի Ֆիլիպօսուն զէվ-
ճէսի Հէրօտիա աէպէպինատէն՝ Եուհաննայը թու-
թուպ պաղլայարատ, զընատանա իլգա էթմիշ
4 իտի։ Զիրա Եուհաննա օնա Պունու ալմազ
5 սանա ճաիզ տէյիլ տիր՝ տէր իտի։ Վէ օնու
գաթել էթմէք իսթէր իտի իսէ տէ, խալգ
օնու փէյղամպէր մնգամընատա թուխտուղուն-
6 տան օնլարատան գօրգար ըտը։ Իմոի Հէրօտէսին
եէվմի վէլատէթինատէ Հէրօտիանըն գըզը օրթա-
7 տա բազս էտիպ Հէրօտէսին խօշունա կէլտի։ Օ-
նուն իչիւն Հէր նէ տիլէրսէ օնա վիրմէքլիկի եէ-
8 մին իլէ վա՛տ էյլէտի. ՝ մէզպուրէ տախի վալի-
տէսի թարաֆընատան թէշվիգ օլունմաղըլա՝ Պա-
նա պուրատտա պիր թէփսի իւզէրինատէ վաֆթիզ
9 էտիճի Եուհաննանըն պաշընը վէր՝ տէտի։ Իմոի

մելնք միւքէտաէր օլաու իսէ տէ , եէմին վէ
պէրապէրինճէ ասֆրատա օթուրանլար ասպէ-
10 պինտէն վէրիլմէսինի էմր էյլէտի ։ Վէ կէօն-
տէրիպ՝ զընատանտա Եու հաննանընըն պաշընը քէս-
11 տիրտի . Վէ օնուն պաշը թէփսի իւզէրինտէ
կէթիրիլիպ՝ վէ դըզա վէրիլիպ՝ օլ տախի վա-
12 լիտէսինէ կէօթիւրտիւ ։ Վէ շայիրտլէրի կէ-
լիպ ճէաէտինի գալտըրարագ տէֆն էթտիլէր ,
վէ վարըպ Յիսուսա խապէր վէրտիլէր ։
13 Յիսուս տախի պունու իշիթտիյինտէ օրա-
տան գայըղըպա թէնհաճէ՝ պիր եապան մահալէ
՚ազիմէթ էթտի , վէ ճէմա՚ատ իշիթմէք իլէ ,
շէհրլէրտէն եայան օնուն արտընճա կիթտի ։
14 Վէ [Յիսուս] էրգտըգտա խայլի ճէմա՚ատ
կէօրիպ , օնլարա թէրահիմ էթտիյինտէն ,
խաստալարընա շիֆա վէրտի ։
15 Վէ ախշամ օլտուգտա՝ շայիրտլէրի եանընա
կէլիպ՝ Պուրասը պէ եապան մահալ տըր , վէ
հալա վագթ կէչմիշ տիր . ճէմա՚ատը սալը
վէր՝ քէնտիլէրէ վարըպ՝ քէնտիլէրինէ թա՚ամ
16 սաթուն ալընլար՝ տէտիլէր ։ Լաքին Յիսուս
օնլարա՝ կիթմէլէրինէ հաճէթ եօգ տուր . օն-
17 լարա սիզ թա՚ամ վէրին՝ տէտի ։ Օնլար տախի
օնա՝ Պուրատա պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգ-
տան մա՚ատա պիր շէհմիզ եօգ տուր՝ տէտի-
18 լէր ։ Օլ տախի՝ Օնլարը պուրայա պանա կէթի-
19 րին՝ տէտի ։ Վէ ճէմա՚ատըն օթլար իւզէրի-
նէ օթուրմալարընը էմր էթտիքտէն սոնկրա ,
պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ աէմայէ տող-
րու նազար էտէրէք , վէ պէրէքէթ տու՚ասընը
օղուլլուպ անտէն էքմէքլէրի փարչէտի՝ վէ շա-
յիրտլէրէ վէրիպ շայիրտլէր տէ ճէմա՚ատա
վէրսինլէր ։ Ձիւմլէսի տախի եէյինպ տօյտուլար ,
20 վէ փարչալարընը ֆազլասընը , օն իքի քիւֆէ

21 տօնուսու օտրատգ , գաստըրտըստար : Վէ նիսա
ին չօճուգստրտան մա՛ատա եէյէնլէր պէշ պին
գատար ատէմ խոի :
22 Վէ տէր ՚ատգատ [Յիսուս] շայիրտլէրինէ խը-
րատ էթտի քի՝ քէնտիսի ճէմա՛աթը ատը
վէրինճէյէտէք՝ օնտար գայըգտա կիրիպ քէնտին-
23 ատէն էվվէլ գատրըը թարափա կէչէլէր . քէն-
տիսի տախի ճէմա՛աթը ատը վէրտիքտէն սօնկ-
րա՝ եաղընըգճա տու՛ա էթմէք իչիւն տաղա
էրգատը . վէ ախշամ օլտուգտա՝ օրատա եա-
24 ղընըգ խոի : Ամմա գայըգ Հալա տէնիզին օր-
թասընտա օլուգ՝ րիւզկեար տախի մուխալիֆ
օլմաղըգտա , տաղտալարտան ատըանը յօր խոի :
25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվսէթինտէ՝ Յի-
սուս տէնիզ իւզէրինտէ եիւրիւյէրէք , օնտարա
26 տօղրու կէլտի : Շայիրտլէր տախի օնու տէնիզ
իւզէրինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ միւզ-
թարիպ օլուգ , խէյալ տըր՝ տէտիլէր . վէ
27 գօրգուտուրընտան ֆէրեատ էթտիլէր : Յիսուս
խէ տէր ՚ատգատ օնտարա սէօյլէյիպ՝ ճէսարէթ-
28 լէնին , պէն իմ , գօրգմայըն տէտի : Վէ Պէտ-
րօս օնա ճէվապէն եա՛ Րապպի՝ էյէր սէն խէն ,
պանա էմր էյտէ քի՝ սուտար իւզէրինտէն եա-
29 ննա կէտէյիմ՝ տէտի : Օ տա կէ՛ տէտի , իմ-
տի Պէտրօս գայըգտան էնիպ՝ Յիսուսուն եա-
ննա կէտմէք իւզրէ , սուտար իւզէրինտէ եիւրիւ-
30 տի : Ամմա րիւզկեարը շէտիտ կէօրմէք իչէ՝
գօրգտու վէ պաթմադգա պաշլատըգտա ֆէրեատ
էտիպ , Եա՛ Րապպի՝ պէնի գուրթար՝ տէտի :
31 Յիսուս տախի տէր ՚ատգատ էլինի ուղատըպ՝
օնու թութտու , վէ օնա՝ Էյ իմանը նօգսան
32 նի՞չիւն շիւպհէ էթտին՝ տէտի : Վէ օնգար գա-
33 յըգտա օլանլար կէլիպ՝ ֆիլ Հապիպէ պէն

իպնուլլահ սըն տէյէրէք՝ օնա սէճտէ էթտիլէր։
34 Վէ գարըը սահիլէ կէչիպ՝ ճանաարը տիյա-
35 րընա կէլտիլէր։ Իմտի օլ մահալին սահիպլէրի
օնու թանըտըգտա, պիւթիւն օլ ճիվարէ
սահմ կէօնտէրիպ՝ ճիւմլէ ՚իլլէթլի օլանլարը
36 օնա կէթիրտիլէր. ՚վէ օնա րիճա էթտիլէր
քի անճագ լիպասընըն էթէյինէ տօղունա-
լար. վէ տօղունանլարընն ճիւմլէսի շիֆա պու-
լտուլար։

ՊԱՊ 15

1 Օլ զէման Երուշալիմտէն օլան ՚ուլէմա իլէ
2 ֆէրիսիլէր Յիսուսուն եանընա կէլիպ՝ ՚Նի՞չիւն
շայիրալէրին՝ միւթէպատտիմին րիվայէթինէ
մուխալիֆ հարէքէթ էտէյօրլար. զիրա էքմէք
եէյէճէքլէրի եանատա՝ էլլէրինի եույամազլար՝
3 ատիլէր։ Օլ տախի ՚օնլարա ճէվապէն տէտի
.քի՝ Նի՞չիւն սիզ տէ րիվայէթինիզ ատէպի
իլէ Ալլահընն էմրինէ մուղայիր հարէքէթ էտէ-
4 յօրսունուզ։ Զիրա Ալլահ էմր էտիպ՝ փէտէ-
5 րինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ. ՚Էմ՝ փէ-
տէրինէ եա վալիտէյնէ շէթմ էյլէյէն մութ-
6 լաճա էօլտիւրիւլսիւն՝ պուշյուրտու։ Ամմա սիզ
Էյտ. քիմ փէտէրինէ եա վալիտէյնէ թաստի-
ֆըմտան ֆաիտէ կէօրէճէյին շէյ վաճֆ օլմուշ
տըր՝ տէրտ, վէ փէտէրինէ եա վալիտէյնէ
հիւրմէթ էթմէզսէ տախի օլուր՝ տէրսինիզ. վէ
սիզին րիվայէթինիզ ատէպի իլէ Ալլահընն էմ-
7 րինի խալթալ էթտինիզ։ Էյ միւրայիլար՝ Ի-
շայա սիզին Հագդընըզտա վահի իլէ կիւզէլճէ
8 տէմիշ տիր քի՝ Պու գաւմ [պանա տաղդ իլէ
եաղլաշըպ] պանա լիսանընն հիւրմէթ էտէր.
: ֆագաթ գալպլէրի պէնտէն փէք ուզագ տըր։

9 Հէմ ինան թէնպիհաթը օլան թա՛լիմաթը
էյրէթմէքլէ՝ պանա նաֆիլէ եէրէ՝ իպատէթ
էտէրլէր ։
10 Վէ ճէմա՛աթը եանընա չաղըրըպ օնլարա՝
11 Տինլէյին վէ անկլասըն . Աղըզա կիրէն՝ ատէմի
նափաք էթմէզ . լաքին աղըզանն չըգան՝ հէ-
մէն օ ատէմի նափաք էտէր՝ տէտի ։
12 Օլ զէմանն շայիրալէրի եանընա կէլիպ օնա՝
ֆէրիսիլէր պու աէօղու իշիթմէյէ կիւճէն-
13 տիքլէրինի պիլի՞րմիսին՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի
ճէվապ վէրիպ Սէմավի փէտէրիմին տիքմէտիյի
14 հէր ֆիւտան՝ քէօքտէն աէօքիւլէճէք տիր ։ Օն-
լարը պրատըն , քէօրլէրին քէօր գուլաղուզլարը
տըր . վէ էյէր քէօր քէօրէ՝ գուլաղուզլուգ
էտէրսէ , իքիսի տէ չուդուրա տիւշէր՝ տէտի ։
15 Իմտի պէտրօս օնա ճէվապէն՝ Պու թէմսիլի
16 պիզէ թէֆսիր էյլէ՝ տէտի ։ Յիսուս տախի տէ-
տի քի՝ Տահա սի՞զ տէ մի զիհնախզինիզ .
17 Տահա անկլամա՞զ մը սընըզ քի աղըզա կիրէն
հէր շէյ՝ գարընա կիտիպ թաշրույա չըգարըլըր ։
18 Ամմա աղըզտան չըգան շէյլէր՝ գալպտէն չըգըպ
19 ատէմի հէման պունլար նափաք էտէր ։ Զիրա
գալպտէն ֆաիտա էֆքեար՝ գալթ՝ զինա՝
ֆիւճուր՝ խըրսըզլըգ՝ եալան շէհատէթ՝ քիւֆր
20 չըգար ։ Ատէմի նափաք էտէն շէյլէր պունլար
տըր , ամմա եըյդանմամըշ էլլէր իլէ թա՛ամ
էթմէք՝ ատէմի նափաք էթմէզ ։
21 Վէ Յիսուս օրատան չըգըպ՝ Սուր վէ Սայտա
22 ափմէլէրինէ կիթտի ։ Վէ իշթէ օլ ինօրլար-
տան պիր գանանը գարը չըգըպ օնա ֆէրեատ
էտէրէք , եա՛ Իաին Տաուա Ղատպ՝ պանա
մէրհամէթ էյլէ , գըզըմ՝ ճինննտէն՝ ազապը
23 շէտիտ չէքէյօր՝ տէտի ։ Օլ իսէ օնա հիչ պիր
աէօզ ճէվապ վէրմէմէքլէ , շայիրալէրի եանընա

կելիպ ծնա րիճա էտէրէք , Օնու սալը վէր ,
պիրա արտըմըզճա ֆէրեատ էտէյօր՝ տէտիլէր ։
24 Վէ օ ճէվապընատա պէն պէյթի Իսրայէլին
զայ՝ օլմուշ գիւնլարընատան զայրիսինէ իրսալ
25 օլունմատըմ՝ տէտի ։ Լաքին մէզպուրէ կելիպ
ծնա աչճառէ էտէրէք , Եա՛ Րապ՝ պանա իմ
26 տատ էյլէ՝ տէտի ։ Օվ տախի ճէվապընատա՝ չօ-
ճուդլարըն էքմէյինի ալըպ քէօփէքլէրէ աթ-
27 մագ էյի տէյիլ տիր՝ տէտի ։ Լաքին մէզպու-
րէ՝ պէլի Եա՛ Րապ՝ չիւնքի քէօփէքլէր տա-
խի տղալարընըն սօֆրասընատան տիւշէն գըրըն-
28 թըլարատան եէրլէր՝ տէտի ։ Օվ զէման Յիսուս
ծնա ճէվապէն՝ Է՛յ խաթուն իմանըն չօգ տուր ,
սանա իսթէտիյին կիպի օլսուն՝ տէտի . վէ
գըզը օվ սա՛աթ շիֆա պուլտու ։
29 Վէ Յիսուս օրատան հարէքէթլէ կալիլեա
տէնիզինին քէնարընա կելտի . վէ տաղա չըդըպ
30 օրատա օթուրտու ։ Վէ եանընա խայլի ճէ-
մա՛աթ կելիպ՝ պէրապէրլէրինճէ թօփալլար՝
քէօրլէր՝ տիլսիզլէր՝ սագաթլար իլէ ղայրի
նիչէ քիմսելէր պուլունմադըլա ծնլարը Յիսու-
սուն այագլարընա պրագտըլար , օվ տախի
31 ծնլարա շիֆա վէրտի , Հէյրլէ քի՝ ճէմա՛աթ
տիլսիզլէրին սէյրէտիյինի՝ սագաթլարըն սաղ
օլա՛ուդլարընը՝ թօփալլարըն եէրիւսուխիանիւ
վէ քէօրլէրին կէօրսուխիանիւ մուշահէտէ էթ-
տիքլէրինատէ թէ՛աճճուպ էտիպ , Իսրայէլին
Աստուծոյ համտ էթտիլէր ։
32 Վէ Յիսուս շայիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ
տէտի քի՝ ճէմա՛աթա սճըրըմ , զէրա շիմտի
իւչ կիւն տիւր եանըմտա պուլունտույօր վէ եէ-
յէճէք շէյլէրի եօք տուր . վէ օնլարը սճ սալը
վէրմէք իսթէմէմ , օլմայա քի եօլտա թաղաթ-
33 լարը քէսիլէ ։ Վէ շայիրտլէրի ծնա՝ Զէօլտէ

պիղ պու դատար ճէմա՛աթը ոօյուրածոդ դատար էքմէք նէ՞րէտէն պուլալըմ՝ տէտիլէր։
34 Յիսուս տախի օնլարա գա՞չ էքմէյինիդ վար տէտիյինատ օնլար տա՝ Եէտի էֆէ վէ պիր
35 գաչ քիւչիւք պալըդ վո՛ տէտիլէր։ Իմոդ ճէմա՛աթըն Եէրէ օթուրմալարընը էմր էթտիք-
36 տէն սօնկրա, Ռօլ Եէտի էքմէք իլէ պալըդլարը պու ալըդ թէշէքքիւր էթտի վէ փարէյիպ
շայիրտլէրինէ վէրէրէք, շայիրտլէր տէ ճէմա-
37 ՛աթա վէրտիլէր։ Վէ ճիւմլէտի Եէյիդ ոօյուտուլար վէ փարչալարըն ֆըդըրաընատան Եէտի զէմ-
38 պիլ ոօլուտու գալտըրտըլար։ Վէ նիտա իլէ չօճուդլարտան մա՛ատա Եէյինէլէր՝ տէօրթ պին ատէմ իտի։
39 Ռօլ տախի ճէմա՛աթը տալը վէրիպ՝ գայըդա պինատի, վէ Մէճտէլ Հուտուտունա կէլտի։

ՊԱՊ 16

1 Վէ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէր Եանընա կէ-
լիպ՝ օնու թէճրիւպէ իչիւն օնտան քէնտիլէրէ
ասմատան պիր ՛ալամէթ կէօսթէրմէսինի թա-
2 լեպ էթտիլէր։ Ռօ տախի օնլարա ճէվապէն,
Ախշամ օլտուգտա՝ Հավա կիւզել օլաճագ,
3 զիրա կէօք գըզըլ ոըր։ Վէ սապահլայըն Պու-
կիւն Հավա պօզուգ օլաճագ, զիրա կէօք՝ փու-
օլուպ գըզարմըշ ոըր՝ տէրսինիզ. Էյ միւրայը-
լար՝ կէօք եիւզիւնիւ թէֆրիպ էթմէսինի պի-
լէրսինիզ, վէ վագըթլարըն ՛ալամէթլէրինի
4 թէֆրիպէ գատիր տէյի՞լ մի սինիզ։ Եարա-
մադ վէ զինաքեար նէտ ՛ալամէթ ատար, ամ-
մա օնա՝ Եունուս փէյղամպէրին ՛ալամէթին-
տէն զայրի պիր ՛ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝
տէտի. ան տէն օնլարը պրաղըպ կիթտի։

5 Վ՚է շայիրտէրի գարշը Թարաֆա կէլտիք-
էրինաե , էքմէք ազմաարը ուռԹմուշար
6 Խոն : Վ՚է Յիսուս օնլարա՝ Պազբն վէ Փէրի-
սիէր իլէ սատուգէէրին մայասընատան սազը-
7 նէն՝ ասէտի . Օնլար ասխի քէնտի քէնտիլէ-
րինէ ասուշիանուպ՝ էքմէք ալմատըղըմըզ իչիւն
8 ասուբ՝ ասըէք Խոն : Լաքին Յիսուս Խֆէոլա-
ջէՃէ պիլմէյինէ օնլարա ասէտի քի՝ Նչ Խոնդը
Տօգատան օլանլար՝ նի՞չիւն քէնտի քէնտինիզէ
էքմէք ալմատըղընըզդան տօլայը ասուշիանուբ-
9 սուզ : Պէշ պինէն ապէշ էքմէյինի վէ գաչ
10 քուփէ գալտըտըղընըզը , Հէմ ասէօրի պինին
Հէտի էքմէյինի վէ գաչ պէմպկի գալտըրտըղը-
նըզը ասօ ֆէհմ էթմէյիւ՞ ասէ խոսԹը էթ-
11 մէ՞զ մի պինիւ : Ֆէրիսիէ լէ սատուգէէրին
մայասընատան սազընըն ասէպիյիմ՝ էքմէք Հազ-
րընատա օլմատըղընը նա՞զ ֆէհմ էթմէյօրսու-
12 նուզ : Օ զաման էքմէք մայասը Հազրընատա
ասէյի՝ Խոտա Ֆէրիսիէ լէ սատուգէէրին
Թա՛լիմինատէն սազընըն պուշուրսուզլանա ան-
Խատըտը :
13 Վ՚է Յիսուս Գայսէրիա ի Ֆիլիպօս ասէվէ-
րինէ վարտըղընատա , շայիրտէրինէ սուալ էտիպ
ասէտի քի՝ Ատէմէէր պէն իան իէ լինասան Հազ-
14 րընատա քիմ՝ սիր՝ ասէրէք : Վ՚է օնլար ասէտի-
էէր քի՝ Պա՛զըսը վաՓԹիզ էտիճի Եուհաննա ,
վէ ասիրէր Էլիյա , վէ պաշգալարը Էրէմիա
15 Խոտա փէյղամպէրլէրէրին պիրի սիր : Օնլարա՝
Եա՛ սիզ պէնիմ Հազրընատա քի՞մ սիր ասէտի-
16 նիզ՝ ասէտի : Վ՚է Սիմօն Պէտրօս ճէվապ էտիպ՝
17 Սէն Ալլահը Հայրն Օղլու Մէսիհ սին՝ ասէտի : Վ՚է
Յիսուս օնա ճէվապէն ասէտի քի՝ ԵՒէ՛ մուԹլու
սունա էյ Սիմօն Իան Եունան՝ զիրա պուն-
սունա Թէն վէ գան ասիյի իլլա ադմալԹատա

18 օլան փէտէրիմ պէյան էթտի։ Իմոի պէն տախ
ատնա տէրիմ քի՝ Սէն Պէտրօս ատն, վէ քիլի-
սէմի պու գայա իւզէրինէ պինա էտէճէյիմ,
վէ ճէհէննէմ գափուլարը օնուն իւզէրինէ զա-
19 լիպ օլմայաճապ տըր։ Վէ ատնա սէմավաթ
փատիշահլըղընըն անահթարլարընը վէրէճէյիմ,
վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար խանէն, սէ-
մավաթտա պաղլանմըշ օլաճապ, վէ եէր իւ-
զէրինտէ հէր նէ չէօզէր խանէն, սէմավաթտա
20 չէօզիւլմիւշ օլաճապ տըր։ Օլ զէմանն շայիրտ-
լէրինէ քէնտինին [Յիսուս] Գրիստոս օլատուղու-
նու քիմսէյէ ացըլէմէմէլէրինի էմր էթտի։
21 Օլ զէմանտան ածնկրա Յիսուս Երուշալիմ
կիթմէք վէ իհթիարլար իլէ պաշ քեահինլէր
վէ ’ուլեմա թարաֆընատան չօք էլեմ չէքիպ
դաթլ օլունմապ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ դիւյմ
էթմէք կէրէք խոյինի շայիրտլէրինէ պէյան
22 էթմէյէ պաշլատը։ Վէ Պէտրօս օնու պիր
եանա ալըպ օնա թա’զիր էթմէյէ պաշլայարապ,
Հաշա ե՞ Տապպ, պու սանա ասլա օլմայաճ-
23 ատի։ Վէ օ ատօնիւպ Պէտրօսա՝ Արթըմա
էէքիլ, կ’ էյ Շէյթան, պանա թէօքէզսին. զիրա
Աստղին շէյլէրինի ատյիլ, իլա ատամլէրին
շէյլէրինի թէֆէքքիւր էտէրսին՝ ատի։
24 Օլ զէմանն Յիսուս շայիրտլէրինէ ատի քի՝
Էյէր պիր քիմսէ ատըլմաճա կէլմէք իսթէրսէ,
նէֆսինին թէրք իլէ խաչընը եիւքլէնիպ՝ ար-
25 ընը կէլսին։ Զիրա հէր քիմ քէնտի ճանընը
գուրթարմապ իսթէրսէ, օնու զայ՝ էտէճէք,
վէ հէր քիմ պէնիմ իչիւն քէնտի ճանընը զայ՝
26 էտէրսէ, օնու պուլաճապ տըր։ Զիրա պիր
ատամ պիւթիւն տիւնեայը գազանըպ տա քէն-
տի ճանընը զայ՝ էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր.
եախօտա ատամ քէնտի ճանը իչիւն նէ՞ պէտէլ

27 վերէձէք տէր ։ Ձէրա Իսն իւլ ինատն քէնտի
մէլէքլէրի իլէ փէտէրինին ճէլալինատ կէլէճէք ,
վէ օլ զէման հէր քէս ՝ամէլինէ կէօրէ մի-
28 քտաֆտան էտէճէք տէր ։ Հապիպտաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ պուրատա Հազըր օլանլարտան
պա՝զըլըրը վար քի՝ Իսն իւլ ինատն փատի-
շահլըղընատա կէլտիյինի կէօրմէյինճէ էօլիւմ
ատա թաթմայաճատ տըր ։

ՊԱՊ 17

1 Վէ ալթը կիւնտէն ածկրա , Յիսուս Պէտրօս
իլէ Եագօպօս վէ օնուն գարնաշը Եուհաննայր.
պէրապէր ալըպ՝ օնլարը թէնհաճէ լուքսէք պիր
2 տաղ իւզէրինէ կէօթիւրտիւ ։ Վէ էօնլէրինատէ
սուրէթի թէպէտիւլ էտիպ , եիւզիւ կիւնէշ
կիպի զիյատար , վէ էլպիսէպի նուր կիպի պէ-
3 յազ օլտու ։ Վէ իշթէ Մուսա իլէ Էլիյա օն-
լարա կէօրիւնիւպ՝ օնուն իլէ սէօյլէշիրլէր էտի ։
4 Վէ Պետրօս Յիսուսա խիթապէն՝ Եա՛ Ռապպ ,
պիզէ պուրատա պուլունմազ էյի տիր . էյէր
իսթէրսէն , պիրի սէնին , վէ պիրի Մուսա , վէ
պիրի տախի Էլիյա իչիւն , պուրատա իւչ
5 խայմէ եափալըմ՝ տէտի ։ Ո տուհա սէօյլէր իքէն ,
իշթէ պիր մինպիվլէր պուլութ օնլարը կէօլ-
կէսի ալթընա ալըպ , իշթէ պուլութատան՝ Սէվ-
կիւլիւ Օղլում պու տուր օնատն բարզի իմ՝ պու-
6 նու տինիվէյին՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի ։ Վէ
շայիրալէրի իշիտինճէ , եիւզ իւսթիւ տիւշիւպ՝
7 ղայէթլէ գօրգտուլտար ։ Վէ Յիսուս եափլաշըպ
օնլարա տօղունարատ , Գալգըն , գօրգմայըն՝
8 տէտի ։ Օնլար տախի նազար գըլըճէլարընատա
Յիսուսատան զայրի՝ քիմսէյի կէօրմէտիլէր ։
9 Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն , Յիսուս օնլարա

թէ՞նպէհ էտիպ՝ թա իպն իւլ ինաան էմվաթտան
պըլյամ էտինճէյէտէք, պու կէօրտիւյիւնիւզիւ-
10 քիմէյէ սէօյլէմէյին՝ ատէտի ։ Վէ շայիրտլէրի
օնա ատաղ էտիպ տէտիլէր քի՝ Եա Նի՞չիւն
՚ուլէմա էվվէլա էլէյա կէլմէք կէրէք սիր՝
11 տէրլէր ։ Յիսուս տախի օնլարա ճէվապ վէրիպ՝
վաղա՚ա էլէյա էվվէլա կէլիպ հէր շէյի թանզիմ
12 էտէճէք սիր ։ Ամմա սիզէ տէրիմ քի՝ էլէյա
հալա կէլմիշ սիր, վէ օնու թանըմըյըպ օնա
հէր իսթէտիքլէրինի եափտըլար. քէզապէք Իսն
իւլ ինաան տախի օնլարըն թարաֆընատան էլէմ
13 էէքէճէք՝ ատէտի ։ Ու զէման շայիրտլէրի քէն-
տիլէրէ վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա հապգըն-
տա աէյլէսինին անկլատըլար ։
14 Վէ խալգըն եանընա կէլտիքլէրինտէ, օնուն
նէզտինէ պիր ատէմ կէլիպ՝ էօնիւնատէ տիզ
չէօքէրէք, տէտի քի՝ Եա՛ Բապպ, օղլումա
մերհամէթ էյլէ, զիրա սար՚ալը օլմըզլըյա էլէմի
շէտտա չէքեր. զիրա չօգ տէֆ՚ա ամէէշէ վէ
15 չօգ տէֆ՚ա սույա տիւշէր ։ Պէն տախի օնու
շայիրտլէրինէ կէթիրտիմ իսէ տէ, օնա շիֆա
16 վէրմէյէ միւզթէտիր օլմատըյար ։ Վէ Յիսուս
ճէվապ վէրիպ՝ էյ ի՚թիզատըզ վէ թէրս նէսլ
նէ՞ վաղթա գատար սիզին իլէ օլայըմ, նէ՞
վաղթա գատար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ.
17 օնու պուրայա, պանա գէթիրին՝ տէտի ։ Վէ
Յիսուս ճինանի թա՚զիր էթտիքտէ, օնատան չըգ-
տը, վէ օղլան օլ սա՚ատ շիֆա պուլտու ։
18 Ու զէման շայիրտլէր թէնհաճէ Յիսուսուն
եանընա կէլիպ՝ Ոիզ նի՞չիւն օնու չըգարմադա
19 միւզթէտիր օլմատըզ՝ տէտիլէր ։ Յիսուս տախի
օնլարա՝ Ի՚թիզատըզլըղընըզ իչիւն տիւր.
զիրա Հապիզատթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր խար-
դալ տանէնի գատար ի՚թիզատընըզ օլուր-

աա , պու տաղա՝ պուրատան էօթէյէ նապլ
էթ տէրսէնիզ , նապլ էտէճէք տիր , վէ սիզէ
հիչ պիր շէյ ղայրի միւնքին օլմայաճապ տըր ։
20 Ամմա պու մադուլէ՝ տու՛ա վէ օրուճատան
ղայրի եօլ իլէ չըզմազ՝ տէտի ։
21 Վէ կալիլեատա տօլաշըրլար իքէն , Յիսուս
օնլարա՝ Իսկ իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէա-
22 լիմ օլունուպ , Օնու գաթլ էտէճէքլէր , վէ
իւչիւնճիւ կիւն գը.յամ էտէճէք տիր՝ տէմէ-
սի իլէ , օնլար ղայէթլէ միւքէտատէր օլտուլար ։
23 Վէ գէֆրնահումա կէլտիքլէրինատէ , իքի տիր-
հէմ վէրկիսինի թահսիլ էտէնլէր Պէտրոսուն
եանընա կէլիպ՝ Մու՛ալլիմինիզ իքի տիրհէմլիյէ
վէրմէզ մի՝ տէտիլէր . Օլ տախի Վէրիր՝ տէտի ։
24 Վէ էվէ կիրտիքատէ , Յիսուս օնու գարշըլայըպ՝
Էյ Սիմօն նէ՞ զանն էտէրսին , զէմինին փա-
տիշահլարը րեամ եախօտ վէրկիյի քիմլէրտէ՞ն ,
էվլատլարընատա՞ն մը , եօխսա պաշգալարընատան
25 մը ախզ էտէրլէր՝ տէտի ։ Պէտրօս օնա՝ Պաշ-
գալարատան՝ տէտի . Յիսուս տախի օնա տէտի
26 քի՝ էօյլէ իսէ , էվլատլար մու՛աֆ տըր ։ Ամմա
օնլարա ֆէնա ՚իպրէթ օլմայալըմ տէյիւ , տէ-
նիզէ կիտիպ օլթա աթ , վէ իլք չըգան պալը-
ղը թութուպ , աղզընը աչըղընատա , պիր
տէօրթ տիրհէմլիք պուլուրսուն , օնու ալըպ՝
օնլարա պէնիմ վէ ատնին իչիւն վէր ։

ՊԱՊ 18

1 Օլ զէման շայիրտլէրի Յիսուսուն եանընա կէ-
լիպ՝ Սէմավաթ փատիշահլըղընատա էն պէյիւք
2 քի՞մ տիր՝ տէտիլէր ։ Յիսուս տախի եանընա
պիր չօճուղ չաղըրըպ վէ օնու օրթալարընատա
3 տուրտուրտուպ՝ Հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝

էյէր տէօնիւպ չօճուդլար կիսի օլմազսանըզ,
ասմավաթ փատիշահլըղընա ապա կիրմէյէճէք
4 ինչ՝ տէտի։ Իմոն հէր քիմ պու չօճուդ
կիսի մութէվազի՝ օլուրսա, ասմավաթ փատի-
5 շահլըղընատա էն պէջիւք օ տուր։ Վէ հէր
քիմ պէջլէ պիր չօճուդու պէնիմ իսմիմ իչիւն
դապուլ էտէրսէ, պէնի դապուլ էթմիշ օլուր։
6 Լաքին պանա իմոն էտէն պու քիւչիւքլէրին
պիրինի հէր քիմ ախուրխուրսէ, պէյնուննա
պիր տէյիրմէն թաշը սարլըպ՝ տէնիզին տիպինէ
ղարդ էտիլմէսի քէնտինէ խայրլը տըր։
7 Թէօքէզլէր ասպէպինատէն վա՛յ տիւնեայա.
զիրա թէօքէզլէր կէլմէսի լազըմ տըր, ամմա
վա՛յ օլ ատէմ քի թէօքէզ օնուն վասիթա-
8 սը իլէ կէլիր։ Իմոն էյէր էլին եա այաղըն ա-
նի ախուրխուրսա, օնլարը քէս, վէ աչնատէն
ատ. Հայաթա թօփալ եա ատպաթ կիրմէն՝
իքի էլին եա իքի այաղըն օլուպ էպէտի ատէ-
9 շէ ատըլմազտան խայրլը տըր։ Վէ էյէր աչնի
կէօզիւն ախուրխուրսա, օնու ջուպ աչնատէն
ատ. Հայաթա թէք կէօզլիւ կիրմէն իքի կէօ-
զիւն օլուպ ճէհէննէմ ատէշինէ ատըլմազտան
խայրլը տըր։
10 Սապրընըն պու քիւչիւքլէրին պիրինի խոր
կէօրմէյէսինիզ. զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ ասմա-
վաթտա օնլարըն մէլէքլէրի ասմավաթտա օլան
փէտէրիմին եիւզիւնիւ տայիմա կէօրիւրլէր։
11 Զիրա Իսան իւլ ինսան զոյ՝ օլանը խէլաս էթ-
12 մէյէ կէլմի։ Սիզէ նա՞սըլ կէօրինիւր. էյէր
պիր ատէմին եիւզ դոյունու օլուպ՝ օնլարտան
պիրի եօխ շաշըրըպտա, օ՝ տօգսան տօգուզու
տաղլարտա պրաղըպ տա, վարըպ եօխ շաշըրա-
13 նը արամա՞զ մը։ Վէ էյէր օնու պուլսաճազ
օլուրսա, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ եօխ

չաշըրմամըշ տօգաան տօգուզտան զնյատէ օնուն
14 իչիւն ակվինիր : Քէզալիք սէմաւաթտա օլան
փէտէրինիգին հուզուրունտա պու քիւչիւքլէր-
աէն պիրինին զայ՝ օլմազնա բիզա եօգ տուր :
15 Էյէր պիրաաէրին աէնին՝ալէյհինաէ պիր խա-
թա էտէրսէ , կիտիպ՝ օնու ինքինիգին պէյնինաէ
թէնհաճա թա՝գիր էյլէ . էյէր աէնի տինկլէր-
16 սէ , պիրաաէրինի գաղանմըշ օլուրսաա : Վէ
տինկլէմէտիյի տուրէթաէ , ինքի եա իչ շահի-
տին տաղընտան հէր աեօգ տապիթ օլմազ իւգիէ ,
քէնտին իլէ պէրապէր պիր եախօտ ինքի քիշի
17 տահա ալ : Վէ էյէր օնլարը տինկլէմէգաէ ,
քիլիսէյէ աեօյլէ , վէ էյէր քիլիսէյի տախի
տինկլէմէգաէ , օնու փուԹփէրէսի Վէ կեօմրիւք-
ճի կիպի՝տատ էյլէ :
18 Ֆիլ հադիգաի սիգէ տէրիմ քի՝ գէմին իւ-
գէրինաէ հէր նէ պաղլարսանըզ , աէմատա պաղ-
լանմըշ օլաճագ , վէ գէմին իւգէրինաէ հէր նէ
չեօգէրաէնիգ , աէմատա չեօգիւլմիւշ օլաճագ :
19 Ենինէ սիգէ տէրիմ քի՝ սիգտէն ինքի քիշի գէմին
իւգէրինաէ հէր հանկը շէյի տիլէմէք իչիւն իմ-
թիֆագ էտէրլէրսէ , օնլարա աէմաւաթտա
օլան փէտէրիմ Թարաֆընատան վէրիլէճէք տիր :
20 Ջիրա ինքի եա իւչ քիշի պէնիմ իամիմ իլէ հէր
նէրէտէ ճէմ՝ օլուրլար իսէ , օրատա օնլարըն
արաընատա իմ :
21 Օլ գէման Պէտրօս օնուն եանընա կէլիպ՝
Եա՛ Իասպպ , գա՞չ տէֆ՝ա պիրաաէրիմ՝ալէյ-
հիմէ իամթա էտէրսէ օնա՝աֆվ էտէյիմ ,
22 եէտի՞ տէֆ՝ա գաատըմի՞ տէտի : Յիսուս օնա
տէտի քի՞ Սանա եէտի տէֆ՝այաաէք տէյիլ
իլլա եէթմիշ քէրրէ եէտիյէ գաատար տէրիմ :
23 Օնուն իչիւն աէմաւաթ փատիշահլըղը պիր փա-
տիշահա թէշպիհ օլունմուշ տուր քի՞ գուլլա-

24 ըլլէ մուհատեպ էթեմէք իսթէտի։ Վէ մուհատեպէյէ պաշլատըդտա, եանըմտա օն պին
թալանթ պօրճլու պիր քիմսէ կէլթիրիլիպ,
25 Ծնուն էտայտա պուտրէթէ օլմատըղընատան,
էֆէնտիսի օնուն իլէ զէվճէսի վէ չօճուդլարը վէ
պիւ ճիւմլէ էմլաքինին սաթըլըպ պօրճա էտա
26 օլունմատընը էմր էթտի։ Իսթէ օլ դուլ այա-
ղընա տուշիւպ՝ իլթիմաս էտէրէք, էֆէնտիմ
պանա միւսա՛ատէ էյլէ, ասնա քեաֆֆէտինի
27 էտա էտէրիմ՝ տէտի։ Իմոի օլ դուլտան էֆէն-
տիսի օնա ազըմադլա տալը վէրմէք, պօրճունու
28 տահի պաղընշլատը։ Ամմա օլ դուլ չըդըպ
քէնտինէ եիւզ տինատ պօրճլա օլան պիր դա-
փա եօլտաշընը պուլտա, վէ օնդա պօղազընդ-
տան թուԹուպ՝ Պանա նէ՛ գէ պօրճլա իսէն
29 էտա էյլէ՝ տէտի։ Իմոի օնուն դափա եօլտա-
շը՝ այաղընա տուշէպ օնա եալվարտըդտա, Պանա
միւսա՛ատէ էյլէ, ասնա [քեաֆֆէտինի] էտա
30 էտէրիմ՝ տէտի։ Լաքին օ դուլդա օլմատը, ամմա
վարըպ օնա օլան պօրճունա էտա էտինճէյէ
31 գատար հապաա իլդա էթտի։ Վէ օնուն դա-
փա եօլտաշլարը վուդու՛ա հալի կէօրտիւք-
էրինտէ, պայէթըն միւքէտտէր օլմադըդտա, վա-
րըպ էֆէնտիլէրինէ ճիւմլէ վուդու՛աԹը իֆատէ
32 էթտիլէր։ Օլ զէման էֆէնտիսի օնա չաղըրըպ
օնա՝ Էյ ֆասխա դուլ, պանա եալվարտըդընը
իչիւն օլ պօրճունա ճիւմլէսինի ասնա պաղընշլա-
33 տըմ։ Ամէն տահի դափա եօլտաշընա, պէն
ասնա մէրհամէթ էթտիյիմ կիպի, մէրհամէթ
34 էթմէլի տէյի՞լ մի իսէն՝ տէտի։ Վէ էֆէն-
տիսի պաղէպէ կէլիպ՝ պիւԹիւն պօրճունու էտա
էտինճէյէ գատար, օնու իշքէնճէ էտիճիլէրէ
35 Թէսլիմ էթտի։ Հէր պիրինիզ պիրտաւէրլէ-
րինիզէ տուչլարընը գաղինիպտուն պաղընշլամա-

աղբղնըզ Հալտե սէմավի փէտէրիմ տաէն սիզէ էջլէ էտէճէք տիր ։

ՊԱՊ 19

1 Վ֊է վաղը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի
լիթմամ էթտիքտէն սօնկրա , Կալիլեատան
՚ազիմէթ էտիպ Իրսանըն էօթէ թարաֆըն֊
2 տաքի ԵԷՀուտիյէ սինօրլարընա կէլտի ։ Վ֊է
խայլի ճէմա՚ատ օնուն արտընճա կիթտիքլէ֊
րինէ օրատտա օնլարա շիֆա վէրտի ։
3 Վ֊է ֆէրիսիլէր օնու թէճրիպէ էթմէք
իչէուն եանընա կէլիպ օնա՝ Ատէմ Հէր ա֊
պէպէ պինատէն զէվճէսինէ պրատմադ ճայի՞զ
4 մի՞ տէտիլէր ։ Ող տաէն օնլարա ճէվապէն
տէտի քի՝ Օգումատընըզ մը քի՝ քապթիտատէ
խալդ էտէն՝ օնլարը էրքէք վէ տիշի խալդ էթ֊
5 տի ։ ՚Վէ պու սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ
վալիտէսինի թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլատթ
օլարադ , իքիսի եէք վիւճուտ օլաճադլար՝ տէ֊
6 տի ։ ՚Շէօյլէ քի՝ արթըդ իքի տէյիլ իլլա եէք
վիւճուտ տիրլէր ։ իմտի Ալլահըն րատթ էթտի֊
7 յինի ինսան չէօզմէսին ։ Ող֊նլար տաէն օնա եա
նի՞չէուն Մուսա թալատնամէ վէրմիլէրէք , պր֊
8 րադմայը թէնապհ էթտի՝ տէտիլէր ։ Ող տաէն
օնլարա՝ Մուսա սիզին գալպինիզին փէքլիյի
իչէուն սիզէ զէվճէլէրինիզի թաթլիդ էթմէյէ
իզն վէրտի ։ տամմա խալթէտատէ պէօյլէ տէյիլ
9 իտի ։ Պէն տէ սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ զէվ֊
ճէսինի զինատաան զայրի պիր ապէպ իլէ թաթ֊
լիդ էտիպ տէ , պաշգատընը թէզէվվիւճ էտէր֊
աէ , զինա էտէր ։ Հէմ թաթլիդ օլուն մուշ
10 գաթըյը թէզէվվիւճ էտէն՝ զինա էտէր ։ Շա֊
յիրտէրի խաէ օնա՝ Էյհէր ատէմին զէվճէ

խուտուտնաց հալի պէջլէ խաչ , թէղէվլիւճ
11 խայրլը տէյիլ տիր՝ տէտիլէր ։ Լաքին օ օն-
լարա տէտի քի՝ Պու քէլամը ճիւմլէսի տէյիլ
անճագ քէնտիլէրէ հիտայէթ օլունանլար դա-
12 պու էտէպիլիր ։ Զիրա անա բահմինտէն
պա՛զը խաւրմ տօղմուշ օլանլար վէ աւէմլէր
թարաֆընտան խաւրմ դըլընմըշ վէ աէմնավաթ
փաւխշահլըղը իչուն քէնտի քէնտիլէրինի խա-
րմ էթմիշ օլանլար վար . գապու էթմէյէ
իգիթխաւարը օլան՝ գապու էթմէյէն ։
13 Օ զէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի պօյուպ
տու՛ա էթմէյէն տէյիւ , եանընա քիւչիւք չո-
ճուգլար կէթիրիլմէտի . շայիրտլէրի խաչ օնլարը
14 ազարլամալար ։ Ամմա Յիսուս Չօճուգլարը գօյ
վէրմէյէն , վէ օնլարը պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթ-
մէյէն . զիրա աէմնավաթ փաւխշահլըղը պէջլէ-
15 լէրին տիր՝ տէտի ։ Վէ էլլէրինի օնլարըն իւզէ-
րինէ գօտուգտան սօնկրա , օրատան կիթտի ։
16 Վէ իչէթ պիր քիմսէ եանընա կէլիպ օնա՝
Եա՛ մու՛ալիմ ի քէրիմ Հայաթը էտէպիյէյ
նաիլ օլմազ իչուն նէ՞ խայր իշլէյիմ՝ տէ-
17 տի ։ Օ տախի օնա՝ Ինչուն պանա քէրիմ
տէյօրսուն պիրտէն եա՛նի Ալլահտան գայրի՝
քէրիմ եօգ տուր . ամմա էյէր Հայաթա
նաիլ օլմազլըղը միւրատ էտէրսէն , էվամիրի
18 հըֆզ էյլէ՝ տէտի ։ Օ օնա՝ Հանգնլարընը տէ-
տիքտէ . Յիսուս՝ Պունլարը . եա՛նի գաթլ
էթմէյէսին , զինա էթմէյէսին , սըրգաթ էթ-
19 մէյէսին , եալան չէհատէթ էթմէյէսին , Ի փէ-
տէրինէ վէ վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ , վէ՝ գօն-
20 շունու քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտի ։ Օ նէվ
ճիվան օնա՝ Պունլարըն ճիւմլէսինէ չօճուգ-
լուղումտան պէրու հըֆզ էյլէտիմ. տայա նէ՞
21 նօպտանըմ վար՝ տէտի ։ Յիսուս օնա՝ Էյէր

քեամիլ օլմագ իսթէրսէն , կիտիպ վարիյէ-
թինի սաթ , ֆուգարայա վէր , աէմաուա խա-
զինէյէ մալիք օլուրսուն . վէ կէլ պանա թա-
22 պի՛ օ՛ տէտի ։ վէ օլ նէվճիվան պու աէօզիւ-
խլիթաիքտե , միւքէտտէր օլարագ , կիթտի .
զէրա չօգ մալի վար իտի ։
23 վէ Յիսուս շայիրտլէրինէ՝ Հապիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի զէննկին քիմզե աէմաուաթ փա-
24 տիշահլըղընա կիւճ իլէ կիրէր ։ վէ եինե սիզէ
տէրիմ քի՝ Զէննկինին Ալլահըն փատիշահլըղը-
նա կիրմէսինտէն տէվէնին իյնե տէլիյինատէն
25 կէչմէսի տահա գօլայ տըր՝ տէտի ։ Շայիրտլէրի
տախի պունու իշիթտիքտե , զայէթլէ Հէյրան
օլուպ՝ իմտի քի՞մ խէլաս օլապիլիր՝ տէտի-
26 լէր ։ վէ Յիսուս օնլարա նազար էտիպ՝ պու
Հէյ ինսան՝ ինտինտե զայրի միւմքին տիր , լա-
քին՝ ինտ Ալլահ Հէր Հէյ միւմքին տիր՝ տէտի ։
27 Օլ զէման Պէտրօս օնա ճէվապէն՝ Իշթէ
պիզ Հէր Հէյի թէրք էտիպ.սանա թապի՛ օլ-
տուպ , իմտի նէ՞յէ մալիք օլուրուզ՝ տէտի ։
28 վէ Յիսուս օնլարա տէտի քի՝ Հապիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ պանա թապի՛ օլանլար
թէքվին ի ճէտիտտէ , Իսկն իւլ ինսան քէնտի
ճէլալի թախթընտա օթուրտուղու զէման ,
սիզ տախի օն իքի թախթ իւզէրինտէ օթու-
րուպ՝ Իսրայէլին օն իքի սբպէթընա Հիւքմ
29 էտէճէքսինիզ ։ վէ Հէր քիմ էվլէրի եա պի-
րտէրլէրի եա Հէմշիրէլէրի եա փէտէրի եա
վալիտէյի եա զէվճէյի եա էվլատը եա թապ-
լարը պէնիմ իսմիմ իչիւն թէրք էթմիշ
օլուրսա , եիւզ գաթընը ալտագ , Հէմ Հա-
30 յաթ ը էպէտիյէյե վարիս օլաճագ տըր ։ Ամ
մա չօգ մուգաատեմ քիմէնէլէր մուախխէր ,
վէ մուախխէրլէր մուգաատեմ օլաճագ տըր ։

ՊԱՊ 20

1 Զի նման է արքայութիւն երկնից այրու տան-
ուտէրոջ, որ ելաւ առաւօտ կանուխ վարձել
2 բանուորներ իր այգիին համար: Եւ հաւանե-
ցաւ բանուորներուն հետ օրական մէկ դահեկանի,
3 եւ զանոնք ղրկեց իր այգին: Ելաւ երրորդ ժամուն
ալ, տեսաւ ուրիշներ որ շուկան պարապ կեցած
4 էին, եւ ըսաւ անոնց. Դուք ալ երթացէք այգին,
եւ ինչ որ արդար ըլլայ՝ պիտի տամ ձեզի: Եւ
5 անոնք գացին: Դարձեալ ելաւ վեցերորդ եւ
իններորդ ժամուն, եւ նոյնը ըրաւ: Յետոյ տասն-
6 մէկերորդ ժամուն ելաւ, գտաւ ուրիշներ որ կեցած
էին, եւ ըսաւ անոնց. Ինչո՞ւ համար օրը պարա-
7 պազան կեցաք: Ըսին անոր. Վասն զի մարդ մեզ
չվարձեց: Ըսաւ անոնց. Դուք ալ երթացէք այգին,
8 եւ ինչ որ արդար ըլլայ՝ պիտի առնէք: Իրի-
կուան, երբ տէրը այգիին ըսաւ իր գանձապետին.
Կանչէ բանուորները եւ վճարէ անոնց վարձքը՝
սկսելով վերջինէն մինչեւ առաջինները:
9 Եկան տասնմէկերորդ ժամուն եղածները, եւ
10 առին իւրաքանչիւրը մէկական դահեկան: Երբ
եկան առաջինները, կարծեցին թէ աւելի պի-
տի առնեն, բայց անոնք ալ առին իւրաքանչիւրը
11 մէկական դահեկան: Եւ առնելով՝ տան տիրոջ
12 դէմ կը տրտնջային՝ ըսելով. Այս վերջինները
մէկ ժամ միայն աշխատեցան, եւ դուն զանոնք
հաւասար մեզի դրիր, որ ամբողջ օրուան դառ-
13 նութիւնն ու տօթը քաշեցինք: Ան ալ պատաս-

ο ՃԷվապ վէրիպ օնլարըն պիրինէ՝ Տօսթուա
ռանա ղատը էթմէյօրուա. աէն պէնիմ իլէ
14 պիր տինատրա գալը էՊթմէտին մի. Ւհապգընը
ալ, կիթ. պէն պու ռօնկրաքինէ ռանա վէ-
15 փէյմ գատար վէրմէք իսթէրիմ։ Մալիմ իլէ
իսթէտիյիմի էթմէք պանա ճայիզ տէյի՞լ մի.
եօխսա պէն էյի օլտուղուա իչիւն աէնին կէօ-
16 զիւն եարամա՞զ մը տը՝ տէտի։ ՊէջլէՃէ
մուախխէր քիմսէլէր մուդատուէա օլաճապլար
տը. Զիրա տա՛վէթլիլէր չօգ, ամմա ինթի-
խապ օլունանլար ազ տը։
17 Վէ Յիսուս Երուշալիմէ չըգար իքէն, էա-
նա ի րահտա օն իքի շայիրտինի թէնհայա
18 ալըպ օնլարա տէտի քի՝ Ւշթէ Երուշալիմէ
չըգայօրուզ, վէ Իպն իւլ ինսան պաշ քեա-
հինլէր իլէ Ռուէմայա թէսլիմ օլունաճապ,
օնլար տախի օնուն գաթլինէ հիւքմ էտէճէք-
19 լէր տիր. Ւվէ իսթիհզա էտիպ գամչըլայա-
ճապ, վէ խաչա կէրմէք իւզրէ, օնու թահ-
ճէլէրէ թէսլիմ էտէճէքլէր տիր. օլ տախի
իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք տիր։
20 Օլ զէման Զէպէտի օղուլլարընըն վալիտէսի
օղուլլարը իլէ պէրապէր եանընա կէլիպ՝ սէճտէ
21 էտէրէք, օնտան պիր շէյ տիլէտի։ Օլ տախի
օնա՝ Նէ՞ իսթէրսին տէտիքտէ, մէզպուրէ օնա՝
փահիշահլըղընատա պու իքի օղուլլարըմընն պիրի
սաղընատա վէ պիրի սօլունատա օթուրմալարընը
22 էմր էյլէ՝ տէտի։ Վէ Յիսուս ճէվապէն՝ Նէ
տիլէտիյինիզի պիլմէզսինիզ. պէնիմ իչէճէյիմ
քեասէյի իչմէյէ՝ վէ պէնիմ վաֆթիզ օլունա-
ճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլունմատա
մի-քթէո՞ր մի սինիզ տէտիգտէ, Մուգթէ-
23 տիր իզ՝ տէտիլէր։ Օլ տախի օնլարա տէտի
քի՝ ֆեասէմի իչէճէքսինիզ, վէ պէնիմ վաֆ-

թիզ օրունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ
օրունուբաունուզ , ամմա սաղըմաա վէ ասլում-
տա օթուրմայը իհան էթմէք՝ պանա բաճի
տէյիլ տիր , անճազ փէտէրիմ թաւրաֆընտան
քիմըէր իչուն հազըրլանմըշ խաէ , ընչա վէրմէյ։
24 վէ տիկէր օն չոչուզ պունու իշխիթիքտէ , օր
25 իքի գարնաուաչա կիւճէնտիլէր ։ Լաքին Յիսուս
օնլարը եանընա չաղըրըպ տէտի քի՝ թահիֆէ-
լէրին հիւքմտարլարը օնլարըն իւզէրինէ թէ-
սալլիւթ էտիպ , պէյիւքլէրի իւզէրլէրինէ
իճրա ի հիւքիւմէթ էթտիքլէրինին պիլտիրմիշ ։
26 Ամմա պէյնինիզտէ էյլէ օլմայաճագ տըր .
լաքին սրանըզտա պէյիւք օլմազ իսթէյէն՝
27 խըզմէթքեարընըզ օլա ։ Վէ սրանըզտա իւք
28 օլմազ իսթէյէն՝ գուլանուզ օլա ։ Հիճ էք
իսի՞ն իւ՛ր ինսան քէնտինէ խըզմէթ օլունմազ
իչուն տէյիլ , պիլ՛ագս խըզմէթ էթմէք վէ
ճանընը չօգլար պէտէլինէ փիտիյէ վէրմէք
իչուն կէլտի ։
29 Վէ էրիխատան չըգարըլար իքէն , օնուն ար-
30 տընճա խայլի ճէմա՛աթ կիթտի ։ Վէ իշթէ
եօլ քէնարընտա իքի՛ամա օթուրուպ՝ Յիսու-
սուն կէչտիյինի իշիթտիքտէ , Եա՛ Իսի՞ն Տա-
ուտ Տապպ , պիզէ մերհամէթ էյլէ՝ տէյիւ փէ-
31 րեատ էթտիլէր ։ Վէ ճէմա՛աթ օնլարը սուս
օլուն՝ տէյիւ ազարլատը իսէտէ , օնլար տահա
զիյատէ՝ Եա՛ Իսի՞ն Տաուտ Տապպ , պիզէ մեր-
համէթ էյլէ՝ տէյիւ փէրեատ էտէրլէր իտի ։
32 Վէ Յիսուս տուրուպ՝ օնլարը չաղըրտը , վէ՝ նէ՞
իսթէրսինիզ քի պիզէ եափայըմ՝ տէտիքտէ ,
33 Ի՛օնա՝ Եա՛ Տապպ կէօզլէրիմիզ աչըլսըն՝ տէտի-
34 լէր ։ Վէ Յիսուս շէֆգաթ էտիպ՝ օնլարըն կէօզ-
լէրինէ տօղունտու , վէ տէր՛ագսապ կէօզլէրի
կէօրտիւ , վէ օնուն արտընճա կիթտիլէր ։

ՊԱՊ 21

1 Վէ օնլար Երուշալիմէ եապլարըդ՝ Զէյթունտաղընըն գուրպինաէ պէյթֆաղէյէ կէլմէքլէրինաէ, Յիսուս իքի շայըրտա կէօնտէրմիշ օնլարա տէտի քի՝ Գարշընըզտաքի քէօյէ կիտին, վէ տէրհալ պուղը պիր մէրքէպ վէ պէրապէրինճէ պիր սըփա պուլուրսունուզ. չէօ-
3 զիւպ՝ պանա կէթիրին: Վէ էյէր պիր քիմսէ սիզէ պիր շէյ սէօյլէրսէ, Ռունլար Թապպա լազըմ տըր՝ տէյէճինիզ. վէ օ՝ ֆիլ հալ օն-
4 լարը կէօնտէրէճէք տիր: Վէ պունուն ճիւմլէսի փէյղամպէր վասըթտաը իլէ պույուրուլան
5 իթմամ օլունմազ իչիւն օլտու. Ւեա՛նի Սիօն պըզըն՝ա տէյին քի՝ Իշթէ փատիշահընըն հալիմ վէ մէրքէպէ, պէլի մէրքէպ եավրուսու սըփայա
6 բագիպէն ասնա կէլիյօր: Վէ շայիրտէր վա-րըպ՝ Յիսուսուն քէնտիլէրէ պույուրտուղու
7 կիպի հարէքէթլէ, Ւմէրքէպի վէ սըփայը կէ-թիրիպ՝ իւզէրլէրինէ էլպիսէլէրինի գօսուգլա-
8 րընտա, օլ իւզէրլէրինէ պինտի: Էքսէրի խալգ տախի քէնտի էլպիսէլէրինի եօլա աէր-տիլէր. վէ ղայրիլէրի աղաճլարտան տալլար
9 քէսիպ՝ եօլա տէօշէյէրէք, Ւէօնտէն կիտէն վէ արգտան կէլէն խալգ նիտա էտիպ՝ Հայնէ Տաւտա հօշաննա. Բաղաղն իսմի իլէ կէլէն միւպարէք օլսուն. եիւճէլէրտէ հօշաննա՝ տէրլէր իտի:
10 Վէ Երուշալիմէ կիրտիյինտէ, Պու քի՞մ տիր՝ տէյէրէք, պիւթիւն շէհր հարէքէթէ
11 կէլտի: Խալգ տախի Պու՝ կալիլեատա վագը՝ Նազարէթ շէհրինտէն օլան Յիսուս փէյղամ-պէր տիր՝ տէտիլէր:

12 Վէ Յիսուս Աստուծոյն հէյքէլինէ կիրիպ, հէյ-
քէլտէ հէփ ախշ ու 'իթա էտէնլէրի իխրաճ
լէ, սարրաֆլարըն փիշթախթալարընը, վէ
կէջէրճին սաթըճըլարըն իպէմլէլէրինի ալթ
13 իսթ էթտի, վէ օնլարա՝ Խանէմ 'իպատէթ-
խանէ թէամիյէ օլունաճագ տըր, ֆագաթ սիզ
օնու հարամիլէր մաղարատը էթտինիզ տէյիս
եազըլմըշ տըր՝ տէտի:
14 Վէ հէյքէլտէ եանընա ա'մալար վէ թօփալ-
լար կէլտիլէր, օլ տախի օնլարա շիֆա վէրտի:
15 Լաքին պաշ քեահինլէր իլէ 'ուլէմա օնու իճրա
էյլէտիյի միւ'ճիզաթը՝ վէ չօճուգլարըն հէյքէլ-
տէ նիտա էտիպ՝ Իսկի Տաուտա հօշաննա տէ-
տիքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ, կիւճէնիպ,
16 'օնա՝ Պունլարըն նէ՛ աէջլէտիյինի իշիտիյօր-
մուսուն՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի օնլարա՝
Պէլի, Մա'ասալար վէ մէմ էմինլէրին ադըն-
տան մեհ թէտարիք էթտին քէլսէնը հիչ
պիր վագթ օգո՞ամատընըզ մը՝ տէտի:
17 Վէ օնլարը պրագտը վէ շէհրին խարիճինէ
Պէյթանիայա չըգըպ՝ օրատա կէճէլէտի:
18 Վէ սապահլայըն շէհրէ, ավետթ էտէր իքէն,
19 աճըգտը: Վէ եօլ քէնարընտա պիր ինճիր
աղաճը կէօրիւպ օնա կէլտի, վէ օնատա եափ-
րագտան մա'ասա պիր նէսնէ պուլմամաղըլա,
օնա՝ Սրթըգ սէնտէ էվէտէն մէյվէ օլմասըն՝
տէտի. վէ ինճիր աղաճը տէր'ապադ գուրու-
20 տու: Վէ շայիրտըլէր պունու կէօրիւնճէ թէ'աճ-
ճիւպ էտիպ՝ Ինճիր աղաճը նասըլ տէր'ապադ
21 գուրուտու՝ տէտիքլէրինտէ, Յիսուս օնլարա
ճէվապէն՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր
իմանընըզ օլուպ տա, շիւպհէ էթմէզսէնիզ,
տէյիլ եալընըզ պու ինճիր աղաճընա վագը՝
ըլանը իճրա էտէճէքսինիզ, լաքին շու տաղա

պիլե, գալգըպ քէնտինի տէնիզէ իզդա էթ-
22 տէտէնիզ, վագը՝ օլաճագ տըր։ Վէ տու՛ա-
տա, իման էտէրէք հէր նէ տիլէրսէնիզ,
ալաճագսընըզ՝ տէտի։
23 Վէ հէյբէլէ կէլիպ, թա՛լիմ իլէ մէշղու-
լըէն, եանընա պաշ քեահինէը իլէ գաւմէն
իհթիարլարը կէլիպ՝ Պունլարը նէ՞ սէլահիյէթ
իլէ էտէյօր սուն, վէ պու սէլահիյէթի սանա
24 քի՞մ վէրմի՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա
ճէվապէն տէտի քի՝ Պէն տախի սիզէ պիր
սէօզ սուալ էտէյիմ, էյէր օնու պանա սէց-
լէրսէնիզ, պէն տէ պունլարը նէ սէլահիյէթ
25 իլէ էյլէտիյիմի սիզէ սէօյլէրիմ. Եուհաննա-
նըն վաֆթիզի նէ՞րէտէն իտի, սէմաատա՞նմը
եօխսա ինսանլարտա՞ն մը իտի. վէ օնլար
քէնտի քէնտիլէրինէ միւլահազա էտիպ տէ-
26 տիլէր՝ Էյէր սէմաատան տէսէք, պիզէ՝ նի՞-
չին օնա իման էթմէտինիզ՝ տէյէճէք. վէ
էյէր ինսանլարտան տէսէք, խալգտան գօր-
գարըզ. զիրա ճիւմլէ սահմլէր Եուհաննայը
27 փէյղամպէր մազամընտա թուԹար։ Վէ Յի-
սուա ճէվապ վէրիպ՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր. ո
տախի օնլարա՝ Պէն տէ պունլարը նէ սէլահի-
յէթ իլէ էթտիյիմի սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի։
28 Լաքին սիզէ նի՞ճէ կէօրիւնիւը. պիր սահ-
մին իքի էվլատը պուլունուպ՝ պիրինճիսինին
եանընա կէլիպ՝ Օղլում կիթ, պու կիւն պաղըմ-
29 տա իշլէ՝ տէտի։ Վէ օ ճէվապ վէրիպ՝ Իսթէ-
մէմ՝ տէտի իսէ տէ, սօնգրա փէշիման օլուպ
30 կիթտի։ Վէ իքինճիսինին եանընա կէլիպ՝ օ-
մինվալ իւզրէ սէօյլէտի. վէ օ ճէվապ վէրիպ՝
փէք էյի էֆէնտիմ՝ տէտի իսէ տէ, կիթմէտի։
31 Իքիսինտէն հա՞նգըսը փէտէրինին միւրատընը
իճրա էյլէտի։ Օնա՝ պիրինճիսի՝ տէտիլէր.

Յիսուս տուխ օնլարաւ՝ Հապիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ կէօմրիւ-քճիւլէր իլէ ֆահիշէլէր Ա-
լահըն փատիշահլըղընա սիզատէն էվվէլ կիրէր.
32 լէր՝ տէտի։ Զիրա Եուհաննա սիզէ սալահ
թարիգինատէ կէլտի, ամմա օնա հնանմատընըզ,
կէօմրիւ-քճիւլէր վէ ֆահիշէլէր իսէ, օնա հնան-
մըլար. վէ սիզ պունու կէօրտիւյիւնիւզտէ,
օնա հնանմասընըզ ատյիւ, սօնկրա փէշիման
օլմատընըզ։
33 Տիկէր պիր թէմսիլ տինկէյին. Պիր էվ սա-
հիպի վար իտի քի՝ պաղ տիքիպ օնուն էթրա-
ֆընա չիթ չէվիրտի, վէ իչինտէ պիր մա'աէրէ
դադտը, վէ գուլլէ պինա էթտի, վէ օնու
պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ ղուրտէթէ կիթտի։
34 Վէ մահատուլ վազթը եապլաշտըգտա, գուլլա-
րընը, մահատուս ախդ էթմէք իւզրէ, պաղճը-
35 լարա կէօնտէրտի։ Վէ պաղճլար գուլլարընը
թուքաւ՝ քիմինի տէյտիւլէր, քիմինի էօլ-
տիւրտիւլէր, վէ քիմինի տախի թաշլատըլար։
36 Թէքրար էվվէլքիլէրտէն զէյատէ՝ տիկէր գուլ-
լար կէօնտէրտի, վէ օնլարա տա օլ մինվալ
37 իւզրէ մու'ամէլէ էյլէտիլէր։ 'Ադրապէթ Օղլու-
մա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, օնլարա քէն-
38 տի օղլունու կէօնտէրտի։ Լաքին պաղճլար
օղլունու կէօրիւնճէ, մապէյնլէրինտէ Պու
վարիս տիր, կէլին օնու էօլտիւրիւպ միրասընը
39 զապթ էտէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ օնու թուքաւ՝
40 պաղտան իխրաճ էտէրէք, էօյտիւրտիւլէր։ Իմ-
տի պաղ սահիպի կէլտիյի զէմման, օլ պաղճլա-
41 րա նէ՞ եափաճադ տըր։ Օնա՝ Օլ քէօթիւլէրի
քէօթիւ թարղ իլէ հէլաք էտիպ, պաղըն մահ-
մուտու քէնտի մէվսիմինտէ վէրէճէք օյան տախր
պաղճլարա թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր։
42 Յիսուս օնլարա տէտի քի՝ Եափուճուլէրին

ըէտտ էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլտու ։
պու՝ Րտպպ թտրտֆընտան օլտպ, կէօզլէրի-
մից էօնիւնտէ 'ատճայըպ տըը՝ տէյիւ պիր վապթ
43 քիլթապլտրտա օգո՞ւմտընըզ մը ։ Պունուն
իչիւն սից տէրիմ՝ քի՝ Ա.լտհ.ըն փտտիշահ.լը-
ը պ.ըտէն ա.լընըպ մտհտուլտունու կէլթիրէն
44 թաիֆէյէ վէրիլէճէք տիր ։ Վէ պու թաշ
լտզէրինէ տիւշէն՝ փտրչէնէճէք տիր, օլ տախ
քիմին լտզէրինէ տիւշէրտէ, օնու էզէճէք տիր ։
45 Վէ պաշ քեահինէը իլէ Ֆէրիսիէը օնուն
թէմսիլէրինի իշիթտիքլէրինտէ, քէնտիէրի-
նին հազընտա աէջլէտիյինի ան.կլտտըլտր ։
46 Վէ օնու թուԹմտղա դատ էթտիէը իսէ
տէ, խալգտան գօրգտուլտր. զիրտ օնու փէյ-
ղամպէր մտգամընտա թուԹտրլտր իտի ։

ՊԱՊ 22

1 Վէ Յիսուս օնլտրա խիթապէն՝ թէքրտր
2 թէմսիլէը իլէ աէջլէյէրէք, տէտի քի՝ Սէ-
մտվտթ փտտիշահ.լըղը օղլունա տիւյիւն էտէն
3 պիր փտտիշահա միւշապհ տիր ։ Վէ գուլլա-
րընը՝ տա'վէթ օլունանլտրը տիւյիւնէ չըղըր-
մտղա կէօնտէրտի. օնլտր տախ կէլմէք իս-
4 թէմէտիէը ։ Թէքրտր տիկէր գուլլտր կէօնտէ-
րիպ՝ Տավէթիէրէ՝ իշթէ Թա'ամըմը հազըր-
լատըմ, աղընըտըմ վէ պէսի տավտրտըմ
պօղազլանտը, վէ հէր շէյ հազըր տըր, տիւ-
5 յիւնէ կէլին տէյինիզ՝ տէտի ։ Ամմա օնլտր
վազիֆէ էտինմէյիպ՝ քիմի քէնտի Թտրլտտընա
6 վէ քիմի Թիճտրէթինէ կիթտի ։ Պադիշէրի
տախ օնուն գուլլտրընը ԹուԹուպ հապտրէթ
7 էտէրէք, էօլտիւրտիւէը ։ Իմտի փտտիշահ
պուռնու իշիտինճէ, զտպէպէ կէլմէյիէ, 'ատքէր

ակվզ էտիպ՝ օլ գաթիլլէրի հէլաք էթտի, վէ
8 շէհրլէրինի եադտը։ Օլ զէման գուլլարընա՝
վադա՛ա տիւյուն հալըը տըր, ամմա տա՛-
9 վէթլիլէր լայըզ տէյիլ նտի։ Իմտի եօլ ադըզ-
լարընա վարըպ, պուլտուղունուզուն քեաֆ-
10 ֆէսինի տիւյունէ տա՛վէթ էտին՝ տէտի։ Օլ
գուլլար տախի եօլլարա չըգըպ՝ կէրէք քէօթիւ,
կէրէք էյի, պուլտուգլարընըն ճիւմլէսինի ճէմ՛
էթտիլէր. վէ տիւյուն մահալլ միւսաֆիրլէր իլէ
11 տօլտու։ Վէ փատիշահ միւսաֆիրլէրի կէօր-
մէյէ կիրտիքտէ, օրատա տիւյուն լիսանը կի-
12 յինմէմիշ պիր ատէմ կէօրմէյիլէ, Ա՛օնա էյ՛
տօսթում իւզէրինատէ տիւյուն լիսանը օլմա-
տընը հալտէ, նա՞սըլ պուրայա կիրտին՝ տէմէսի
13 իւզէրինէ. օնուն նուխթտու թուխթուլտու։ Օլ
զէման փատիշահ խըզմէթճիլէրէ տէտի քի՝
Պունուն այադլարընը վէ էլլէրինի պաղլայըն
վէ գալտըրըպ, զուլմէթի խարիճէյէ չըգարըն.
օրատա աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտամատը օլա-
14 ճադ տըր։ Զիրա տա՛վէթ օլունանլար չօք,
ամմա ինթիհադ օլունանլար ազ տըր։
15 Օլ զէման ֆէրհատլէրը վարըպ՝ օնու քէլամ
իլէ նիճէ տուզաղա տիւշիւրէլէր տէյիւ միւշ-
16 վէրէթ էտէրէք, Ա՛էրօտէսիլէր իլէ պէրադէր
քէնատ շայիրտլէրինի օնա կէօնտէրիպ տէտի-
լէր քի՝ Եա մու՛ալլիմ աէնին հադգ օլուպ՝
Ա՛լահըն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ թա՛լիմ
էթտիյինի վէ քիմսէյի վազիֆէ էտինմէտիյինի
պիլդիրիզ. զիրա ատէմլէրին խաթրընը այմազ
17 սըն. Իմտի պիզէ սէօյլէ, ատնա նի՞ճէ կէօրիւ-
նիւր, գայատրէ վէրգի վիրմէք ճայի՞զ մի,
18 եօխսա տէյիլ մի տիր։ Վէ Յիսուս օնլարընը
հիլէլէրինի անգլայրպ՝ էյ միւրայլար պէնի
19 նի՞չիւն թէճրիւպէ էտէյօրսունուզ։ Պանա

վերկինին սիք.քեսինի կէօսթէրին՝ տէտի. վէ
20 օնա պիր տինար կէթիրտիլէր։ Օլ տախի օն-
լարա՝ պու թաավլիր վէ եազը քիմի՞ն տիր՝ տէ-
21 տիլինատէ, 'Օնլար տախի օնա՝ գոյաէրին տիր՝
տէտիլէր. օլ պէ՛ման օնլարա՝ իմոի գոյաէրէ
'ախտ օլանը գոյաէրէ՝ վէ Ալլահա 'ախտ օլանը
22 Ալլահա էտա էյլէյին՝ տէտի։ Վէ օնլար պու-
նու իշլիթտիքտատէ, թէ'աճճիւպ էտէրէք, օնու
թէրք էտիպ կիթտիլէր։
23 Օլ կիւնատէ օնուն եանընա՝ գըյամէթ եօզ
տու՛ր՝ տէյէն սատուգիլէր կէլիպ օնա տուալ
24 էտէրէք, Եա՛ մու'ալլիմ՝ Մուսա տէտի քի՝
էյէր պիր քիմսէ էվլատը օլմայարտապ վէֆաթ
էտէրսէ, օնուն զէվճէսինի գարնատաշը ալըպ,
գարնատաշընա զիւրրիյէթ փէյտա էյլէյին։
25 Իմոի պիպսէ եէտի գարնատաշ պուլունուպ՝ պի-
րինճիսի էվլէնտիքտէն սօնկրա վէֆաթ էտիպ,
զիւրրիյէթի օլմայարտապ զէվճէսինի գարնատաշը-
26 նա պրագատը։ Քէզալիք իքինճի վէ իւչիւնճիւսիւ
27 տախի թա եէտինճիսինէտէք պէջյլէ օլտու։ Վէ
ճիւմլէսինտէն սօնկրա օլ զէվճէ տախի վէֆաթ
28 էթտի։ Իմոի գըյամէթտէ, օլ եէտիտէն Հա՞ն-
կըսընըն զէվճէսի օլուր, չիւնքի մէզպուրէյի
29 ճիւմլէսի տէ թէզէվվիւճ էթտի՝ տէտիլէր։ Յի-
սուս տախի օնլարա ճէվապէն տէտի քի՝ Քի-
թապլար իլէ Ալլահըն գուտրէթինի պիլմէտի-
30 յինիպտէն ալտանըյօրսունուզ։ Զիրա գըյա-
մէթտէ նէ գարը ալընըր նէ տէ գօճայա վէրի-
լիր, լաքին Ալլահըն աէմմատաքի մէլէքլէրի կի-
31 պի տիրլէր։ Ամմա էօլիւլէրին գըյամէթի խու-
32 սուսունտա՝ Ալլահըն սիզէ 'Պէն Իպրահիմին
Ալլահը վէ Իսհադըն Ալլահը վէ Եագօպուն
Ալլահը իմ՝ տէտիյի քէլամը օգո՞ւմատընըզ մը.
Ալլահ էօլիւլէրին Աւլահը օլմայըպ՝ տիրիլէրին

33 Աւետեաց տուր ։ Վէ խալզ պունու իշխիթութէ,
ընուն թա՛լիմինաէն Հէյրան օլտուլար ։
34 Լաքին Ֆէրիսիլէր ընուն աստուդիլէրի սու-
քութ էթտիրտիյինի իշխիթութիլէրինաէ, պիր
35 եէրէ ճէմ՛ օլտուլար ։ Վէ ընլարտան պիրի,
էրպապը շէրի՛աթտան օլուպ՝ ընու թէճրիւպէ
36 իչիւն՝ Եա՛ մու՛ալլիմ շէրի՛աթտա էվամիրին
Հա՞նկըսը պէջիւք տիւր՝ տէյիւ սուալ էթտի։
37 Յիսուս տախի ընա տէտի քի՝ Ալլահըն Տապը
պիւթիւն գալխինաէն վէ պիւթիւն ճանըն-
38 տան վէ պիւթիւն Ֆինքրինաէն աչվէսին ։ Իլք
39 վէ պէջիւք էմր պու տուր ։ Ի.քինճիսի պու-
նա միւշապիհ տիր, եա՛նի Գօնշունու քէն-
40 տին կիպի սէվէսին ։ Պիւլ ճիւմլէ շէրի՛աթ վէ
փէյղամպէրլէր՝ պու իքի էմրէ մէրպութ տուր ։
41 Վէ Ֆէրիսիլէր ճէմ՛ օլմուշ իքէն, Յիսուս
42 ընլարա սուալ էտիպ՝ ՛Քրիստոս Հապդընտա
նէ՞ զանն էտէրսինիզ, քիմի՞ն օղլու տուր՝
տէտի. ընլար տախի ոնա՝ Տաւուտուն՝ տէտի-
43 լէր ։ Ընլարա տէտի քի՝ ՛Իմոի Տաւուտ նա-
սըլ օնա Րուհ իլէ Տապպ թէամիյէ էտիպ,
44 ՛Տապպ Տապպըմա՝ թա պէն աէնին տիւշմէն-
լէրինի այագլարընա իքէմլէ գէյտունճայատէք
45 սաղըմտա օթուր պույուրտում՝ տէր ։ Իմոի
Տաւուտ ընա Տապպ թէամիյէ էտէրսէ, նա՞սըլ
46 ընուն օղլու օլտուր ։ Վէ քիմսէ ոնա պիր սէօզ
ճէվապ էթմէյէ միւգիթէատիր տէյիլ իտի. վէ
օլ կիւնտէն սոնկրա, արթըք ընա պիր քիմսէ
սուալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէտի ։

ՊԱՊ 23

1 Օլ գէման Յիսուս խալգա վէ քէնտի շայիրտա-
2 լէրինէ խիթապէն տէտի քի՝ ՛Ուլէմա վէ

ՓԷՐԻՍԻԼԷՐ Պուսանըն քնըսիւսիւնտէ օթու-
3 րուրլար : Իմոի սիզէ պիլ ճիւմլէ հըփղ էտին՝
տէտիքլէրինի հըփղ ու իճրա էյլէյին , ամմա
օնլարըն ՚ամէլլէրի կիպի էթմէյին . չիւնքի
4 ակցլէրլէր , վէ ՚ամել էթմէղլէր : Զիրա ադըր
վէ կիւճ կէօթիւրիւլիւր եինքլեր պադլայըպ
ատէմլէրին օմուզլարընա դօրլար իսէ ատ , օն-
լարը պիր փարմադ իլէ տէփրէյմէք իսթէմէղ-
5 լէր : Վէ ճիւմլէ ՚ամէլլէրինի ատէմլէրէ կէօ-
րիւնմէք իչիւն էտիպ՝ համայիլլէրինի կէնիշլէ-
տիրլէր , վէ էլպիսէլէրինին էթէքլէրինի պէօ-
6 յիւտիւրլէր : Զիյաֆէթլէրտէ տախի պաշ ա-
տիրլէրի , վէ սինագօգլարտա պաշ քիւրսիւլէ-
րի՝ վէ փադըրլարտա ակլամլարը , վէ ատէմլեր
թարաֆընատան Րադալի , Րադալի թէամիյէ օլուն-
7 մադլըղը սէվէրլէր : Սիզ իսէ՝ Րադալի թէամիյէ
8 օլունմայաջաղընըզ . ՚զիրա սիզին միւաէրրիսինիզ
պիր՝ եա՚նի Քրիսդոս տուր , վէ ճիւմլէնիզ
9 պիրաադրլէր սինիզ : Վէ եէր իւզէրինատէ ՚էմ-
՚էյէ փէտէրիմիզ տէմէյէսինիզ . զիրա փէտէ-
րինիզ պիր օլուպ՝ օլ տախի սէմավաթտա տըր :
10 Վէ միւաէրրիսլէր թէամիյէ օլունմայաջաղընըզ .
զիրա սիզին Միւաէրրիսինիզ պիր՝ եա՚նի Քրիս-
11 տոս տուր : Վէ սիզտէ էն պէյիւք օլան
12 իրզմէթքեադրընըզ օլսուն : Վէ հէր քիմ քէն-
տինի եիւճէլտիրսէ , ալչագլանմագտըր . վէ
հէր քիմ քէնտինի ալչագլատըրսա , եիւճէլ-
ճէք տըր :
13 Ամմա վա՚յ սիզէ էյ միւրայը ՚ուլէմա վէ
ՓԷրիսիլէր , զիրա ատէմլէրին էօնիւնճէ սէմա-
վաթ փադըշահլըղընը գափադրմընըզ . չիւնքի
սիզ կիրմէյինիզ , կիրէճէք օլանլարը տախի
14 կիրմէքտէն մէն՚ էտէրսինիզ : Վա՚յ սիզէ էյ
միւրայը ՚ուլէմա վէ ՓԷրիսիլէր , զիրա ՚ատալ

գարբլարըն էվլերինի եէյիտ կէօսթէրիշ իչիւն
ուզուն տու՛ա էտէրսինիզ . պունուն իչիւն
տահա շէտիտ ՚ազապտ ուխշար օլաճապըմընըզ։
15 Վա՞յ սիզէ՝ էյ միւրայը ՚ուլէմա վէ փէրիսի-
լէր , զիրա պիր ատէմի սինէ կէթիրմէք իչիւն
պէր վէ պահրի տօլաշըրսըմընըզ , վէ սինէ կէլ-
ուիյինատէ , ծնու քէնտինիզտէն էքի գաթ զիյա-
16 տէ էնլի ճէհէննէմ էտէրսինիզ ։ Վա՞յ սիզէ՝
Պիրի հէյքէլ հապգը իչիւն եէմին էտէրսէ ,
պիր շէյ տէյիլ սիր , ամմա հէյքէլին ալթու-
նու հապգը իչիւն եէմին էտէրսէ , պօրճլու
17 օլուր՝ ուէյէն քէօր գուլաղուզլար ։ Էյ ահմագ-
լար վէ քէօրլէր . զիրա հա՞նկըսը պէօյուք
սիւր , ալթո՞ւն մու , եօխսա ալթունու թապ-
18 տա էտէն հէյքէլ մի ։ Վէ պիրի մէզպահ հապ-
գը իչիւն եէմին էտէրսէ , պիր շէյ տէյիլ սիր ,
ամմա օնուն իւզէրինատէ օլան հէտիյէ հապգը
իչիւն եէմին էտէրսէ , պօրճլու օլուր՝ փէրիշդէ ։
19 Էյ ահմագլար վէ քէօրլէր . զիրա հա՞նկըսը
պէօյուք սիւր , հէտիյէ՞ մի , եօխսա հէտիյէ-
20 յի թապտա էտէն մէզպահ մը ։ Իմտի մէզպահ
հապգը իչիւն եէմին էտէն՝ օնուն , վէ իւզէրին-
ատէ օլան պիւճմէ նէանէլէր հապգը իչիւն
21 եէմին էթմիշ օլուր ։ Վէ հէյքէլ հապգը իչիւն
եէմին էտէն՝ օնուն վէ օնուտա ուաքին օլանըն
22 հապգը իչիւն եէմին էթմիշ օլուր ։ Վէ սէմա
հապգը իչիւն եէմին էտէն՝ Աէլահըն թախթը
վէ իւզէրինատէ օթուրանըն հապգը իչիւն եէմին
23 էթմիշ օլուր ։ Վա՞յ սիզէ՝ էյ միւրայը ՚ու-
լէմա վէ փէրիսիլէր , զիրա նա՛նէնին վէ անի-
ասնուն վէ քիմսնուն ՚իւշրիւնիւ վէրիրսինիզ ,
ամմա շէրի՛աթըն տահա մուհիմ օլան շէյլէ-
րի՝ հապսանլըթ վէ մերհամէթ վէ իմանը
թէրք էթմէնիզ . պունլարըը էթմէլի՝ վէ ոնլարը

24 պրագմատոլը իտինիզ։ Էյ սիվըլ սինէյլ սիւ-
պլիւայ՝ տէվէյլ եուտան քէօր գուլաղուզլար ։
25 Վ՚այ սիզէ՝ էյ միւրայը 'ուլէմա վէ ֆէրիսի-
լէր, զիրա քեաւէնին վէ չանաղըն տըշընը
թէմիզլէրսինիզ, ամմա օնլարըն իչի զուլմ
26 վէ եարամազլըգ իլէ տօլու տուր ։ Էյ քէօր
ֆէրիսի, էվվէլա քեաւէնին վէ չանաղըն իչինի
թէմիզլէ, քի օնլարըն տըշը տախի թէմիզ
27 օլա ։ Վ՚այ սիզէ՝ էյ միւրայը 'ուլէմա վէ ֆէ-
րիսիլէր, զիրա սիզ տըշարըսան կիւզել կէօ-
րինիւայ՝ իչէրիսէն էօլիւ քեմիքլէրի վէ նէր
մուրտարլըգ իլէ տօլու օլան պուռանըլը գա-
28 պըրլարա պէնկզէրսինիզ ։ Սիզ տախի պէյլէճէ
աւէմլէրէ զահիրէն աալիհ կէօրինիւրսինիզ,
ամմա պաթընէն միւրայլըգ վէ 'իաեան իլէ
29 տօլու աունուզ ։ Վ՚այ սիզէ՝ էյ միւրայը 'ու-
լէմա վէ ֆէրիսիլէր, զիրա փէյղամպէրլէրին
թիւրպէլէրինի պինա էտիյ՝ աալիհլէրին գապը-
30 լարընը թէգեին էտէրսինիզ. 'վէ էյէր էճաա-
տըմըզըն կիւնլէրինտէ օլսայըտըգ, օնլար իլէ
փէյղամպէրլէրին գանընա կիրմէզ իտիք՝ աէր-
31 սինիզ ։ Պու վէճհ իլէ, փէյղամպէրլէրի գաթլ
էտէնլէրին օղուլլարը օլտուղունուզա քէնաթ-
32 նիզ շէհատէթ էտէրսինիզ ։ Սիզ տախի էճ-
33 տաոնըզըն էօլէյինի տօլտուրուն ։ Էյ եը-
լանլար, էյ էնկէրէք նէալի, ճէհէննէմ 'ազա-
34 պընտան նա՞տլ գաչապիլիրսինիզ։ Իչլէ օնուն
իչիւն պէն սիզէ փէյղամպէրլէր իլէ հուքէմա վէ
'ուլէմա իրսալ էտէրիմ, վէ օնլարտան պա'զը-
սընը գաթլ էտիյ՝ խաչա կէրճէքսինիզ, վէ օն-
լարտան պա'զըսընը սինագոգլարընըզտա աէօ-
35 իւսի՝ շէհրտէն շէհրէ գովալաճագսընըզ։ Թա քի
աալիհ Հապիլին գանընտան հէյքէլ իլէ ժէզ-

յա իսն Զաքարիայանըն գանընա տէք, զե-
մին իւզերինաէ աէօքուլէն սալինլեր գանընն
36 քեաֆֆէսի սիզին իւզերինիզէ կէլէ: Հապի-
գաթէն սիզէ աէրիմ քի՝ պունլարըն ճիւմ-
լէսի պու նէալ իւզերինէ կէլէճէք տիր:
37 Էյ փէյղամաքերլէրի էօլտիւրէն վէ սանա
կէօնտէրիլմիշլէրի Երուշալիմ, Ե-
րուշալիմ, գա՞չ աէք'ա ակնին էվլատլարընը,
թաւուգ քենտի փիլիճէրինի գանատլարընն
ալթընա թօփլատըղը կիպի, թօփլամադ իսթէ-
38 տիմ, վէ սիզ իսթէմէտինիզ: Իշթէ խանէնիզ
39 սիզէ վիրան պրաղըլըր: Զիրա սիզէ աէրիմ
քի՝ պունտան սօնկրա, սիզ Տապղըն իսմի իլէ
կէլէն միւպարէք օլսուն՝ աէյինճէյէտէք պէնի
սալա կէօրմէյէճէք քսինիզ:

ՊԱՊ 24

1 Վէ Յիսուս հէյքէլտէն չըգըպ կիտէր իքէն,
շայիրտլէրի օնա հէյքէլին պինալարընը կէօս-
2 թէրմէք իւզրէ եանընա կէլտիլէր: Յիսուս տա-
խի օնլարա աէտի քի՝ Պունլարըն ճիւմլէսինի
կէօրմէ՞զ միսինիզ. Հապիգաթէն սիզէ աէրիմ
քի, պուրատա էրդըլմըշ օլարագ, թաշ
թաշ իսթիւնաէ գալմայաճագ տըր:
3 Վէ օ՛ Զէյթուն տաղընըն իւզէրինաէ օթու-
րուր իքէն, շայիրտլէրի թէնհաճէ եանընա
կէլիպ՝ պու շէյլէրին նէ զէման վուգու՛ պու-
լաճաղընը, վէ աէնին կէլիշինին վէ տիւնեանընն
ախըրընըն՛ տլամէթի նէ օլաճաղընը պիլէ աէօ-
4 լէ՝ աէտիլէր: Յիսուս տախի օնլարա ճէվապէն
աէտի քի՝ Սապղընըն, սիզի քիմսէ խզլալ էթ-
5 մէսին. Զիրա չօգ քիմսէլէր Մէսիհ պէն իմ
աէյէրէք՝ պէնիմ իսմիմ իլէ կէլիպ, չօգ քիմ-

6 աելէրի իզլալ էտէճէքլէր ։ Վէ ճէնքլէր իլէ
ճէնք թէվաթուրլարը իշիթմէյինիզ զէման ,
սապընըն միւզթարէպ օլմայընըզ , չիւն քի
պունլարըն ճիւմլէսի վուդու՝ պուլմադ կէրէք
տիր , լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր ։
7 Զիրա միլլէթ միլլէթ՝ալէյհինէ , վէ փատի-
շահլըզ փատիշահլըզ՝ալէյհինէ գալգըշըպ՝ չօղ
եէրլէրտէ զրթլըզլար վէ թա՛ունլար վէ զէլզէ-
8 լէլէր օլաճագ տըր ։ Ամմա պունլարըն ճիւմլէսի
9 էլէմլէրին իպթիտասը տըր ։ Օլ զէման սիզի
մուզայգայա կիրիֆթար էտիպ , սիզի էօլտիւ-
րէճէքլէր . վէ իամի իչիւն ճիւմլէ թահիֆէլէր
10 թարաֆընատան պուղղ օլունաճագընըզ ։ Վէ
օլ զէման չօգլար սիւրչէճէքլէր , վէ պիրի պիրի-
նի էլէ վէրիպ՝ պիրի պիրինէ պուղղ էտէճէքլէր
11 տիր ։ Վէ չօգ քեատիպ փէյղամպէրլէր զուհր
էտիպ՝ չօգ քիմսէլէրի իզլալ էտէճէքլէր տիր ։
12 Վէ 'իսեան քէարէթ պուլտուղունատան , չօգ
քիմսէլէրին մուհապպէթի պուրուտէթ քէապ
13 էտէճէք տիր ։ Ամմա նիհայէթէ տէկին սապը
14 էտէն՝ խէլտա պուլտը ։ Վէ փատիշահլըզըն
պու պէշարէթի պիլթիւն տիւնեատա , ճիւմլէ
միլլէթլէրէ շէհատէթ օլմազ իւզրէ , վա'զ
օլունաճագ . վէ օլ զէման նիհայէթ կէլէճէք
տիր ։
15 Իմտի Տանիէլ փէյղամպէրին վասիթտալ իլէ
իհտար օլունան խապարայէթ մէքրուհաթլընըն
մուգաատէա մէքեանտա տուրտուղունա կէօր-
16 տիւյինիզ զէման , (օգուլան անկլատըն ,) 'օլ
զէման ԵՀուատէյէտէ օլանլար տալտարա գա-
17 էալ՝ 'տամտա օլան՝ քէնտի էվինտէն պիր շէյ
18 ալմազա էնտէին . 'Թարլատա օլան տախի
19 էլտիսէինի ալմազա կէրի տէօնտէին ։ Լաքին
վա՛յ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմզիքլի օլան-

20 լարա : Վէ ֆիրարընըզ գըշտա եա ակպի
21 կիւնիւնտէ օլմասըն տէյիւ տու'ա էտին : Զիրա
օլ զէման , տիւնեանըն իպթիւտասընատան շիմ
տիյէտէք միալի վուդու' պուլմամըշ վէ տալա
պուլմայտադ շէտիտ մուզայդա օլտադ տըր :
22 Վէ էյէր օլ էյամ գըտասլմատայըտը , հիչ
պիր պէշէր գուրթուլմազ իտի . ամմա միւն-
թախապըտ իչիւն օլ էյամ գըտասլտադ
23 տըր : Օլ զէման էյէր պիրի սիզէ՝ իշթէ ֆրիս-
տոս շուրտա եա պուրտա տըր՝ տէրսէ,
24 ինանմայտընըզ : Զիրա քեռզիպ մէսիհլէր վէ
քեռզիպ փէյղամպէրլէր ղուհր էտիպ՝ պէօյու-
'ալամէթլէր վէ մու'ճիզլէր կէօսթէրէճէքլէր ,
էյլէ քի միումքին օլսա, միւնթախապըտը պիլէ
25 իզլաղ էտէճէքլէր տիր : Իշթէ սիզէ փէշին իխ-
26 պար էթտիմ : Իմոն սիզէ՝ իշթէ չէօլտէ տիր՝
տէրլէրտէ , չըզմայտընըզ . Իշթէ խալվէթլէր-
27 տէ՝ փէրլէօէ , ինանմայտընըզ : Զիրա նիճէ
շիմշէք շարփտան չըզըպ տու ղարպա տէկին
կէօրինիւրտէ , Իսկ իւլ ինսանըն կէլիշի տախ
28 էյլէ օլմադ տըր : Զիրա լէշին պուլունտուղու
եէրէ գարթալըտ ճէմ' օլուրլար :
29 Լաքին տէր 'ադատ օլ կիւնլէրին մուզայ-
գաթընատան սոնկրա , կիւնէշ գարտարըպ՝ այ
քէնտի զէյատընը վէրմէյէճէք , վէ եըլտըզտ
կէօքտէն տիւշիւպ՝ կէօքլէրին գուտրէթլէրի
30 տարադմադ տըր : Վէ օլ զէման Իսկ իւլ
ինսանըն 'ալամէթի կէօքտէ կէօրինմէքլէ , եէ-
րին ճիւմլէ գուպիլէրի տէյինէճէք , վէ Իսկ
իւլ ինսանը կէօրսէն պուլութտարը իւզէրինտէ ,
գուտրէթ վէ ճէմտ ու 'ալամէթլէ կէլիր կէօ-
31 րէճէքլէր : Օլ տախի մէլէքլէրինի տուրսուն
'ադիմ ատտադ իլէ կէօնտէրէճէք , վէ օնլար
միւնթախապըտընը տէօրթ բիւզիւատան ,

կէօքլէրին պիր ուճունատան թա օ պիր ուճունատէք ճէմ՝ էտէճէք տիր։
32 Իմոի ինճիր ողաճընատան թէմիլ էյրէնին. տալլարը եումուշայրակ՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշլատըղը վագի, եաղըն եագըն օլտուղու-
33 նու անկլարսընըզ։ Քէզալիք սիզ տախի պունլարըն ճիւմլէսինի կէօրիւյիւննիւզուե, եագըն, պէլի գափուլարտա օլտուղու մա՛լիւմիւննիւզ
34 օլսուն։ Ֆիլ հապիգաթ սիզէ տէրիմ քի՝ պունլարըն ճիւմլէսի վուգու՝ պուլմայընճա,
35 պու նէալ կէչմէյէճէք տիր։ Կէօք վէ եէր մնհվ օլսուր, ամմա պէնիմ սէօզլէրիմ տալա մնհվ օլմայաճագ տըր։
36 Լաքին օլ կիւնիւ վէ սա՛աթը հիչ քիմսէ, կէօքլէրին մէլէքլէրի պիլէ պիլմէզ, անճագ
37 եալընըզ Փէտէր պէնէ։ Վէ ՆօՀուն կիւնլէրի օլտուղու կիպի, Իսն իւլ ինսանըն կէլիշի
38 տախի պէօյլէ օլաճագ։ Զիրա թուֆանատան էվվէլ օլան կիւնլէրտէ, թա ՆօՀուն կէմիյէ կիրտիյի կիւնէտէք եէյիպ իչտիքլէրի, վէ գարը
39 ալտպ գօճայա վէրտիքլէրի, վէ թուֆան կէլիպ ճիւմլէսինի կէօթիւրիւննճէյէտէք պիլմէտիքլէրի միսիլլի Իսն իւլ ինսանըն կէլիշի տախի էյլէ
40 օլաճագ տըր։ Օլ զէման թարլատա օլան իքի քիշինին պիրի ալընըպ՝ օ պիրի պրատըլըր։
41 Տէյիրմէն չէքէն իքի գարընըն պիրի ալընըպ՝ ՕՀ պիրի պրատըլըր։
42 Իմոի ույանըգ տուրուն. զիրա Ռապպընըզըն Հանկը սա՛աթտա կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ։
43 Ամմա մա՛լիւմիւննիւզ օլսուն քի՝ էյէր էվ սահիպի խըրսըզըն Հանկը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիլսէյիտի, ույանըգ տուրուպ՝ էվինի տէլմէյէ
44 գօյվէրմէզ իտի։ Պունուն իչիւն սիզ տէ Հազըր օլուն, զիրա մէսմուլ էթմէտիյինիզ սա՛աթ-

45 տա Իսկ իւր ինսան կէլիր ։ Վէ էֆէնտիկ
թարաֆընտան էթպա՛ը իւզէրինէ, վազթընճա
թա՛ամլարընը վէրմէյէ նապ օլունան շօլ սա-
46 լըդ վէ ՚ապիլ գուլ քի՞մ տիր ։ Նէ՛ մութ-
լու օլ գուլա քի՝ էֆէնտիկ կէլտիյինտէ,
47 օնու պէյլէ էթմէքտէ պուլուր ։ Ճիլ հապի-
գաթ սիզէ տէրիմ քի՝ օնու պիլ ճիւմլէ վար-
48 լըդը իւզէրինէ նապ էտէճէք տիր ։ Ամմա էյէր
օլ ֆաախտ գուլ քէնտի գալինտէ՝ էֆէնտիմ
49 կէլմէյինի թէէխիր էտէյօր՝ տէյիպ տէ, ՚գաֆու-
եօլտաշլարընա վուրմազա, վէ սէրխօշլար իլէ
50 եէյիպ իչմէյէ պաշլարսա, ՚օլ գուլուն էֆէնտի-
սի մէէմուլ էթմէտիյի կիւնտէ, վէ պիլմէտի-
51 յի սա՛աթտա կէլէրէք, ՚օնու իչի շապգ էտիպ՝
նաիպինի միւսայըլար իլէ գէյտճապ. օրտա
աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտամաը օլաճապ աըր ։

ՊԱՊ 25

1 Օ՛լ զէման ասմալաթ փառիշտնըդը գանտիլ-
լէրինի ալըպ՝ կիւվէյինին իսթիգպալինէ չըգան
2 օ՛ն պաքիրէյէ միւշապիհ օլուր ։ Վէ օնլարտան
3 պէշի ՚ապիլ վէ պէշի ահմագ իտի. ՚վէ ահ-
մագ օլանլար գանտիլէրինի ալըպ՝ պէրապէ-
4 րինճէ եաղ ալմայընլար ։ Լաքին ՚ապիլ օլան-
լար գանտիլէրի իլէ պէրապէր գաղլարընտա
5 եաղ ալընլար ։ Վէ կիւվէյի թէէխխուր էթմէք
իլէ, ճիւմլէսինին ույգուսու կէլիպ՝ ույուտու-
6 լար ։ Վէ կէճէ եարըսընտա՝ իշիթէ կիւվէյի
կէլիյօր, իսթիգպալինէ չըգըն տէյիս՝ պիր նի-
7 տա օլտու ։ Օ՛լ զէման պաքիրէլէրին ճիւմլէսի
8 գալըպ՝ գանտիլէրինի տօնաթտըլար ։ Վէ
ահմագլար ՚ապիլլէրէ՝ Պիզէ եաղընըզտան վէ-
բին, զիրա գանտիլէրիմիզ սէջիւնիյօր՝ տէ-

9 տիկէր ։ Ամմա 'ապիլլէր ճէվապէն՝ Խոյր , օլ-
մայա քի պիզէ հէմ սիզէ եէթիշմէյէ . տահա
էյի քի՝ սաթանլատա վարըպ քէնտինիզ իչիւն
10 սաթան ալտանըզ՝ տէտիլէր ։ Օնլար տախ
սաթան ալմադա կիտէր իջէն , կիւվէյի կէլիպ
հազըր օլան գըզլար օնուն իլէ տիւյիւնէ կիր-
11 տիքլէրինատէ , գափը գափանատը ։ Վէ սօնկրա
տիկէր պաքիրէլէր տախ կէլիպ՝ էֆէնատի ,
12 էֆէնատի , պիզէ աչ՝ տէտիլէր ։ Օլ տախդ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Չապխամէթէն սիզէ տէրիմ քի՝
13 սիզի թանըմամ՝՝ տէտի ։ Իմամ ուլյանըզ տու-
րուն , զիրա [Իպն իւլ ինսանըն կէլճէյի]
կիւնքը վէ սա'աթը պիլմէզինէզ ։
14 Զիրա ոէմովըն փոփլահլըղը զուրպէթէ կիթ-
մէք իւզրէ իքէն , քէնտի գուլլարընը չաղըրըպ՝
վարիյէթինի օնլարա թէալիմ էտէն պիր սառէ-
15 մէ պէննկէր ։ Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապի-
լէյէթինէ կէօրէ , քիմինէ պէշ , քիմինէ իքի ,
քիմինէ տէ պիր թալանթ վէրիպ՝ տէր հալ
16 զուրպէթէ կիթտի ։ Վէ պէշ թալանթը ալան
վարըպ՝ օնլար իլէ թիճարէթէ էտէրէք , պէշ
17 թալանթ տահա գազանդը ։ Պու մինվալ իւզրէ ,
18 իքինճի օլան տուխի իչի տահա գազանդը ։ Ամ-
մա պիրի ալան վարըպ եէրի գազարագ , էֆէն-
19 տիմիզին ապչէսինի վիրէյիմ ։ Իմդի չօգ զէման-
տան սօնկրա , օլ գուլլարընը էֆէնտիսի կէլիպ՝
20 օնլար իլէ մուհասէպէյէ օթուրտու ։ Վէ պէշ
թալանթը ալան կէլիպ պէշ թալանթ տահա
կէթիրէրէք՝ էֆէնտիմ , պանա պէշ թալանթ
թէալիմ էթտին , իշտէ օնլարընը իւզէրինէ պէշ
21 թալանթ տահա գազանդըմ՝ տէտի ։ Էֆէն-
տիսի տախ օնա՝ Աֆէրին էյի վէ սաղդ
գուլ , սաղ նէանէլէրիտէ սաղդ պուլունտուն ,
մէնի չօգ նէանէլէր իւզէրինէ նասիպ էտէճէյիմ.

էֆէնտինին շէնլիյինէ կիր՝ տէտի։ Վէ ինքն
22 Թալանթը ալան տախի կէլիպ՝ էֆէնտիմ,
պանա ինքի Թալանթ թէալիմ՝ էթտին, իշթէ
օնլարըն իւզէրինէ ինքի Թալանթ տահա գա-
23 զանտըմ՝ տէտի։ Էֆէնտիսի օնա՝ Աֆէրին
էյի վէ սաղլըգ գոռ, ազ նէանէլէրտէ սաղլըգ
պուլունտուն, աէնի չօգ նէանէլէր իւզէրինէ
նասափ էտէճէյիմ. էֆէնտինին շէնլիյինէ կիր՝
24 տէտի։ Վէ պիր Թալանթը ալան տախի
կէլիպ՝ էֆէնտիմ, աէնին էքմէտիյին եէրտէն
պիչէր, վէ սաչմատըզըն եէրտէն տէվշիրիր
աէրթ պիր սաէմ օլտուղունու պիլմէյիլէ,
25 Ի պօքտուղումտան վըրըպ՝ աէնին Թալանթընը
եէրտէ կիզլէտիմ. իշթէ մալին՝ տէտի։ Էֆէն-
26 տիսէ տախի օնա ճէվապէն տէտի քի՝ Էյ
ֆասիխ վէ Թէնպէլ պուլ, պէնիմ էքմէտիյիմ
եէրտէն պէչիպ՝ սաչմատըզըմ եէրտէն տէվշիր-
տիյիմի պիլիր իսէն իսէ, Ի տանա վաճիպ իսէ
27 քի՝ ապչէմի սարըսաքլարա վէրէյիսէն, վէ կէլ-
տիյիմտէ, պէնա մալիմի ֆայիզի իլէ ալըր իսիմ։
28 Իմտի օնտան Թալանթը ալըպ՝ օն Թալանթը
29 օլանա վէրին։ Զիրա հէր քիմսէն վար իսէ,
օնա վէրիլիպ՝ իզտիյատ պուլաճագ տըր, ամ-
մա քիմսէն եօղ իսէ, նէսի վարըրսա տախի
30 օնտան ալընաճագ տըր։ Վէ օլ ֆայիտէսիզ
գուլու զուլմէթի խարիճէյէ չըգարըն. օրատա
աղլայըշ վէ տիշ գըճըրտումաղտա օլաճագ տըր։
31 Լաքին խան իւլ ինսան՝ ճէլալի վէ ճիւմլէ
մուզաատէս մէլէքլէրի իլէ պէրապէր կէլտիյինտէ,
օլ զէման ճէլալինին Թախթը իւզէրինտէ
32 օթուրաճագտըր. Ի վէ ճիւմլէ միլլէթլէր օնուն
հուզուրունտա ճէմ՝ օլունարագ, չօպան գօ-
յունլարը քէչիլէրտէն այըրտըղը կիպի, օնլարը
33 պիրի պիրինտէն այըրըպ՝ Ի գէյտունլարը սաղը

աա, քէչիլէրի սօլունտա տուրտուրաճագ տըր։
34 Օլ զէման փատիշահ սաղընտա օլանլարա
տէյէճէք քի՝ կէլին էյ փէտէրիմին միւպարէք-
լէրի, տիւնեանըն թէէսիխինտէն ակրու սիզին
իչիւն հազըր տուրան փատիշահլըղա վարիա
35 օլուն։ Ձիրա աճըգտըմ, պանա թա՛ամ վէր-
տինիզ. սուսատըմ, պանա սու վէրտինիզ.
ղարիպ իտիմ, պէնի էվէ գապուլ էթտինիզ.
36 Չըփլաղ իտիմ, պէնի կիյինտիրտինիզ. խաս-
թա օլտում, պէնի զիյարէթ էթտինիզ. հա-
37 պըսատա իտիմ, եանըմա կէլտինիզ։ Օլ զէման
սալիհլէր օնա ճէվապ վէրիպ՝ եա՛ Րապպ ա՞ենի
նէ՞ զէման աճ կէօրիւպ՝ պէսլէտիք. եախօտ
38 սուսամըշ վէ սու վէրտիք. Վէ նէ՞ զէման
աենի ղարիպ կէօրիւպ՝ էվէ գապուլ էթտիք.
39 եա չըփլաղ վէ կիյինտիրտիք. Վէ նէ՞ զէման
աենի խաստա եա հապսատա կէօրիւպ՝ եանընա
40 կէլտիք՝ տէյէճէքլէր։ Փատիշահ տախի օնլա-
րա ճէվապէն՝ Ճիւ հագիգաթ սիզե տէրիմ
քի՝ մատամ քի պու էն քիւչիւք գարնաշը-
լարըմըն պիրինէ էթտինիզ, պանա էթմիշ օլ-
տուռնուզ՝ տէյէճէք տիր։
41 Օլ զէման սօլունտա օլանլարա տախի պուլ-
րաճագ քի՝ էյ մէլ՛ունլէր, շէյթան իլէ օնուն
մէլէքլէրինէ հազըրլանմըշ շօլ էպէտի ատէշէ
42 եանըմտան չէքիլին։ Ձիրա աճըգտըմ, պանա
թա՛ամ վէրմէտինիզ. սուսատըմ, պանա սու
43 վէրմէտինիզ. Ղարիպ իտիմ, պէնի էվէ գա-
պուլ էթմէտինիզ չըփլաղ իտիմ, պէնի կի-
յինտիրմէտինիզ. խաստա վէ հապսատա իտիմ,
44 պէնի զիյարէթ էթմէտինիզ։ Օլ զէման օնլար
տա օնա ճէվապէն՝ Եա՛ Րապպ ա՞ենի նէ՞ զէման
աճ եա սուսամըշ եա ղարիպ եա չըփլաղ
եա խաստա եա հապսատա կէօրտիւք տէ, սա-

45 նա խրզմէթ էթմէտիք՝ տէյէճէքլէր։ Օլ պէման
օնլարա ճէվապ վէրիա՝ Հապիպաթէն սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՝ մատամէքի պու էն քիւչիւքլէրին պի-
րինէ էթմէտինիզ, պանա տախի էթմէմիշ օլ-
46 տուղուզ՝ տէյէճէք տիր։ Վէ պունլար էպէտի
՚ազապա, վէ սալխլէր էպէտի Հայաթա կիտէ-
ճէքլէր տիր։

ՊԱՊ 26

1 Վէ Յիսուս պու աէօզլէրին ճիւմլէսինի թէք-
2 միլ էթտիքտէն սոնկրա, շայիրտլէրինէ՝ Պի-
լիրսինիզ քի՝ իքի կիւնտէն սոնկրա Փըսխ օլա-
ճագ. վէ Իսկն իւլ ինսան սալը օլունմագ իչիւն
թէսլիմ օլունաճագ տըր՝ տէտի։
3 Օլ զէման պաշ քեահինլէր վէ ՚ուլէմա իլէ
գավմին իհթիարլարը Գայիֆա նամ պաշ
4 քեահինին զօնաղընա ճէմ՝ օլուպ՝ ՚Յիսուսու
հիլէ իլէ թութուպ՝ գաթլ էթմէյի միւշավէրէ
5 էթտիլէր։ Լաքին խալղ արասընտա վէլվէլէ օլ-
մամագ իչիւն, պայրամտա օլմասընն՝ տէտիլէր,
6 Վէ Յիսուս Պէյթանիատա, ճիւտամլը Սի-
7 մօնուն խանէսինտէ իքէն, ՚օնուն եանընա պիր
գատըն կէլիպ՝ 0 սօֆրատա օթուրուր իքէն,
չիւնքի հապերսիզ կիւզէլ պիր իշ իշլէտի։
8 Շայիրտլէրի տախի պունու կէօրտիւքտէ,
9 տարըլըպ՝ Պու խարաճ նի՞չիւն օլսուն. ՚զիրա
պու եաղ չօգ պահայա սաթըլըպ ֆագիրլէրէ
10 վէրիլէպիլիր խոի՝ տէտիլէր։ Ամմա Յիսուս
պունու անկլամընըղըլա, օնլարա տէտի քի՝
Նի՞չիւն գադըյա զահմէթ վէրիյօրսունուզ,
չիւնքի հապերսիզ կիւզէլ պիր իշ իշլէտի։
11 Զիրա ֆագիրլէր տայիմա սիզին իլէ պէրապէր

պուլունուր , ամմա պէն տայիմա ախզին իլէ
12 պէրապէր պուլունմամ : Զիրա պու գարընըն
պու եաղը վիճաւտումուն իւզէրինէ տէօքմէ-
13 սի պէնիմ տէֆն օլունմամ իչիւն օլտու : Հա-
գիպաթէն ախզէ տէրիմ քի՝ պու ինճիլ պիւ-
թիւն տիւնեանընն հէր նէրէսինտէ վա՛զ օլու-
նուրսա , պու գարընըն էթտիյի տախ օնուն
զէքրի իչիւն րիվայէթ օլունաճապ տըր :
14 Օլ զէման օն իքիլէրտէն պիրի՝ Իսխարիոթի
Եհուտա նամ քիմսանէ պաշ քեահինլէրին ե-
15 նընա վարըպ՝ Օնու ախզէ թէալիմ էթմէքլիյիմ
իչիւն պանա նէ՞ վէրմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի .
օնլար տախ օնա օթուզ գրթա՛ կիւմիւշ
16 վա՛տ էթտիլէր : Վէ օլ զէմանտան սոնկրա ,
օնու էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի :
17 Վէ խամուրսուզ պայրամընըն իլք կիւնիւն-
տէ , շայիրտլէր Յիսուսուն եանընա գէլիպ օնա՝
սէնին իչիւն ֆըսըհ թա՛սամընը նէ՞րէտէ հազըր
18 էթմէմիզի իսթէրսին՝ տէտիլէր : Վէ օ տէտի
քի՝ շէհրէ գիտիպ՝ ֆիլան քիմսէյէ մու՛ալլիմ՝
վադթըմ եագըն տըր , ֆըսհը շայիրտլէրիմ
իլէ պէրապէր սէնին եանընտա ետէճէյիմ՝
19 տէյօր տէյին : Շայիրտլէրի տախ Յիսուսուն
քէնտիլէրինէ թէնպիհ էթտիյի գիպ էյլէյիպ՝
ֆըսհը հազըրլատըլար :
20 Վէ ախշամ օլտուգտա , օն իքիլէր իլէ պէ-
21 րապէր սոֆրայա օթուրտու : Վէ օնլար թա-
՛սամ ետէր իքէն՝ Հոգիպաթէն ախզէ տէրիմ
քի սիզտէն պիրի պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէ-
22 տի : Օնլար իսէ զէյատէտիյլէ մու՛քէտտէր
օլուպ՝ օնլարտան հէր պիրի օնա՝ Եա՛ Րապպ ,
23 պէ՞ն մի իմ՝ տէմէյէ պաշլատը : Օ տախ ճէ-
վապ վէրիպ տէտի քի՝ Էլինի սահանա պէնիմ
իլէ պէրապէր պաթըրան՝ հէման օ պէնի էլէ

24 վերէձէք։ Վ ապա՛ա իպն իւլ ինաան՝ հապգլն-
տա եապլլմըշ օլտուղու իւզրէ կիտէր, ամմա
վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ օնուն եէտի իլէ իպն իւլ
ինաան էլէ վերիլիր. օլ ատէմ տօղմամըշ օլ-
25 աա, քէնտինէ խայրլը օլուրուտու։ Վ է օնու
էլէ վերէն եէհուտա ճէվապ էտիպ՝ Եա՝ մու՛ալ-
լիմ, պէ՞ն մի իմ՝ տէտիյինատէ, օնա՝ Տէտի-
յին կիպի՝ տէտի։
26 Վ է օնլար թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս
էքմէյի ալըպ պէրէքէթ տու՛ասլնը օղուտուգ-
տան ատնկրա փարէլէտի, վէ շայիրտլէրէ վէ-
րիպ՝ Ալըն, եէյին, պու՝ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի։
27 Վ է քեասէյի ալըպ՝ շիւքր էթտիքտէն ատնկրա
օնլարա վերիպ՝ տէտի քի՝ ձիւմլէնիզ պուն-
28 տան իչին. Ազիրա պու՝ պէնիմ եա՛նի կիանահ-
լար՝ աֆվ օլունմագ իւզրէ, չօղլար իչիւն տէօ-
29 քիւլէն՝ Ահտը ճէտիտին գանը տըր։ Լաքին
սիզ տէրիմ քի՝ շիմտէն ատնկրա, արթըգ
թա օնու փէտէրիմին փատիշահլըղընատա սիզին
իլէ եէնի իչէճէյիմ կիանէտէկին սամանըն պու
30 մահաուլունատան իչմէյէճէյիմ։ Պա՛տէհու իլա-
հի օղույուպ՝ Զէյթուն տաղընա չըգտըլար։
31 Օլ զէման Յիսուս օնլարա տէտի քի՝ Պու
կէճէ ձիւմլէնիզ պէնտէն սիւրչէճէքսինիզ,
զիրա Չօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն
գոյունլարը տաղըլաճակ՝ տէյիւ եապլլմըշ տըր։
32 Լաքին պէն գըյամ էթտիքտէն ատնկրա, սիզ-
33 տէն էվվէլ Կալիլեայա կիտէճէյիմ։ Վ է Պէտ-
րօս օնա ճէվապէն՝ Էյէր ճիւմլէսի պէնտէն
սիւրչէքլէր պիլէ, պէն սալա սիւրչմէյէճէյիմ՝
34 տէտի։ Յիսուս օնա՝ Հագիգաթէն սանա տէ-
րիմ քի պու կէճէ խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ,
սէն պէնի իւչ քէրըէ ինքեար էտէճէքսին՝
35 տէտի։ Պէտրօս օնա՝ Էյէր պանա սէնին իլէ

էօլմէք լազըմ կէլսէ պիլէ , ասենի՞ ասլա ինքեար
էթմէմ՝ ոէտի . քէզալընք շայիրտլէրին ճիւմ-
լէսի պունու ոէտիլէը ։
36 Օլ զէման Յիսուս օնլար լիլէ պէրապէր գէթ-
սեմանի ոենիլէն պիր մահալէ կէլտիքտէ , շա-
յիրտլէրինէ՝ Պէն վարըպ օրատա տու՛ա էտին-
ճէյէոէք սիզ պուրատա օթուրուն՝ ոէտի ։
37 Վէ Պէտրօս իլէ Զէպէտինին իքի օղլունու պէ-
րապէր ալըպ՝ մի-քէտտէր վէ մահզուն օլմաղա
38 պաշլատը ։ Օլ վագթ օնլարա՝ ճանըմ էօլիւմ
տէրճէսինտէ փէք մի-քէտտէր տիր. պուրա-
տա գալըպ՝ պէնիմ իլէ պէրապէր ույանըգ
39 տուրուն՝ ոէտի ։ Վէ պիր ազ իլէրի վարըպ՝
եիւզ իւզէրինէ գափանտը , վէ տու՛ա էոէ-
րէք , Եա՛ Փէտէրիմ , էյէր մի-մքին իսէ , պու-
քեասէ պէնոէն կէչսին . լաքին պէնիմ իսթէ-
տիյիմ կիպի տէյիլ , անճագ սենին իոնէ-
40 կիպի օլսուն՝ ոէտի ։ Վէ շայիրտլէրին եանընա
կէլիպ՝ օնլարը ույգուտա պուլմաղըլա , Պէտրօ-
սա ոէտի քի՝ Պէջլէճէ , պիր սա՛աթ պէնիմ իլէ
41 ույանըգ տուրա՞մատընըգ մը ։ Իղվայէ տիւշ-
մէմէք իչին ույանըգ տուրուպ՝ տու՛ա էյլէյին.
վագա՛ա րուհ լազի , ամմա թէն զա՛իֆ տիր ։
42 Թէքրար իքինճի ոէֆ՛ա վարըպ տու՛ա էոէ-
րէք , Եա՛ Փէտէրիմ , պու քեասէյի պէն իչ-
մէքսիզին , պէնոէն կէչմէսի մի-մքին տէյիլ
43 իսէ , իրատէթին օլսուն՝ ոէտի ։ Վէ կէլիպ
եինէ օնլարը ույգուտա պուլոու . զիրա կէօզ-
44 լէրի աղըրլաշմըշ իտի ։ Վէ օնլարը պրաղըպ
թէքրար կիթոի , վէ իւչինճիւ ոէֆ՛ա , Հէման
45 օլ քէլամը ոէջլէյէրէք , տու՛ա էյլէոի ։ Օլ
զէման շայիրտլէրինէ կէլիպ օնլարա ոէտի քի՝
Արթըգ ույույուպ՝ իսթիրահաթ էտին , իշթէ
սա՛աթ եապլաշը , վէ Իսն իւլ ինսան կիւ-

նահքեապետերըն էլինէ թէպէհմ օլուռնուչօր։
46 Գալգըն, կիտէլիմ. իշթէ պէնի էլէ վէրէն
եապըշըմը։
47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, իշթէ օն իքի-
լէրտէն պիրի օլան ԵՀՈՒտա պաշ քեահինլէր
վէ գավմըն իհթիարլարը թարաֆընատան, գը-
լըճըը վէ ասփալը վաֆկը խալը պէրապէրինճէ
48 օլարաք, կէլտի։ Վէ օնու էլէ վէրէն՝ օնըտա
իշարէթ վէրիպ՝ գիմի էօփէրսէմ օ տուր, օնու
49 թուԹուն՝ տէմիշ իտի։ Վէ տէր՚ապտպ Յի-
սուա եապըշըպ՝ Սէլամըն՚ալէյք, եա՛ Րապ-
50 պի, տէյէրէք, օնու էօպտի։ Յիսուա տախի
օնա՝ Տօսթում նէ՞ իչիւն կէլտին՝ տէտի։ Օլ
զէման օնլար եանաչըպ՝ էլլէրինի Յիսուա իւզէ-
51 րինէ սալարապ, օնու ԹուԹտուլար։ Վ֊է իշթէ
Յիսուա իլէ պէրապէր պուլունանլարտան պիրի
էլինի ուզատըպ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ պաշ
քեահինին գուլունա վուրուպ՝ գուլաղընը
52 քէատի։ Օլ զէման Յիսուա օնա տէտի քի՝
Գըլըճընը եէրինէ կէրի գօ, զիրա պիլ ճիւմլէ
գըլըճ չէքէնլէր գըլըճ իլէ հէլաք օլուր։
53 Եօխսա շիմտի փէտէրիմէ րիճա էԹմէյէ գատիր
տէյի՞լ մի իմ զանն էտէրսինիզ, օ տախի
պանա օն լեգի ալայտան զիյատէ մէլէքլէր եէ-
54 Թիշէրիր։ Լաքին պէցլէ օլմազ վաճիպ տիր
պույուրան գիԹապլար նա՞սըլ լիԹմամ օլու-
նա պիլիր։
55 Օլ սա՚աթտա Յիսուա խալգա տէտի քի՝
Հարամի իւզէրինէ կիպի մի, պէնի ԹուԹմագ
իչիւն, գըլըճըլը վէ ասփալը չըգարընըզ. պէն հէր
կիւն, հէյքէլտէ եանընըզտա օլԹուրուպ՝ թա-
լիմ էտէր իտիմ, վէ պէնի ԹուԹմատընըզ։
56 Լաքին պունուն ճիւմլէսի փէյղամպէրլէրին
գիԹապլարը լիԹմամ օլմազլագ իչիւն վաղը՝

ելոու. ել զէման շայիրալէրին ճիւմլէսի օնու պրաղըպ գաչըրըլար։
57 Վէ Յիսուսու թութանլար ՚ուլէմա իլէ իխ-
թիյարլար ճէմ՚ օլտուդլարը պաշ քեահին
58 գայիաֆայա կէօթիւրտիւլէր։ Վէ Պէտրօս
ուզագտան, պաշ քեահինին հավլուսունատէք
տրաընճա կիթտի վէ իչէրի կիրիպ՝ էնճամընը
կէօրմէք իչիւն, խըզմէթքեարլար իլէ պէրապէր
59 օթուրտու։ Վէ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյար-
լար վէ պիւթիւն միլլէթ ՚էճլիսի Յիսուսու
էօլտիւրմէք իչիւն, ՚ալէյհինէ եալան շէհատէթ
60 արատըլար իսէ տէ, պուլամատըլար. ՚վէ չօգ
եալանճը շահիտլէր կէլտիլէր իսէ տէ, եինէ
պուլամատըլար. նիհայէթ էլ էմր իքի եալան-
61 ճը շահիտ կէլիպ տէտիլէր քի՝ Պու քիմսէ Ա-
լլահը հէյքէլինի եըգըպ՝ օնու իւչ կիւնտէ
62 պինա էթմէյէ գաատիր իմ՝ տէտի։ Պաշ քեա-
հին տախի գալգըպ օնա՝ Հիչ ճէվապ վէրմէզ-
միսին, պունլար ՚ալէյհինէ նէ՞ շէհատէթ էտէ-
63 յօրլար՝ տէտի։ Ամմա Յիսուս սուքիւթ տու-
րուպ՝ պաշ քեահին օնա խիթապէն տէտի քի՝
Սէն Իսրաիլլահ Մէսիհ օլուպ օլմատըղընը աչը-
լէմէն իչիւն սանա Ալլահը ը հայ հապգը իչիւն
64 անտ վէրիրիմ։ Յիսուս օնա՝ Տէտիյին կիպի
տիր. հէմ սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտէն սոնգ-
րա, Իսկ իւլ ինսանը գուտրէթին սաղընատա
օթուրտուր, վէ կէջիւն պուլութլարը իւզէրին-
65 տէ կէլիր կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի։ Օլ զէման
պաշ քեահին էլպիսէսինի եըրթըպ՝ փիւֆր էթ-
տի, արթըգ պիզէ շահիտլէրնէ՞ լազըմ. իշթէ
66 շիմտի քիւֆրիւնիւ իշիթտինիզ. ՚սիզէ նա՞-
սըլ կէօրիւնիւր՝ տէտի։ Օնլար տախի ճէվապ
վէրիպ՝ էօլիւմէ միւսթահաք տըր՝ տէտիլէր։
67 Օլ զէման օնուն եիւզիւնէ թիւքիւրիւպ՝ ծնա

68 եւ մրուզ վուրտուլար՝. պա՛զըլարը տա սիլլէ
վուրուպ՝ էյ Քրիստոս պիզէ փէյղամպէրլիք
էլլէ, սանա վուրան քի՞մ տիր՝ տէտիլէր։
69 Վէ Պէտրօս տիշարըտա հավլուտա օթու-
րուր իքէն, եանընա պիր ճարիյէ կէլիպ՝ Սէն
տախի Կալիլեացը Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝
70 տէտի. Լաքին օ ճիւմլէսինին հուզուրունտա,
Ընկ՛ ասլէտիյինի պիլմէմ՝ տէյէրէք, ինքեար
71 էլլէտի։ Վէ գափույա չըգտըղընտա, օնու
տիկէր պիր ճարէյէ կէօրիպ՝ օրատա օլանլա-
րա՝ Պու տախի Նազարէթլի Յիսուս իլէ պէ-
72 րապէր իտի՝ տէտի։ Օլ տախի՝ Օլ ատէմի թա-
նըմամ՝ տէյէրէք, եէմին իլէ թէքրար ինքեար
73 էթտի։ Վէ պիր ազտան ասնկրա, օրատա
տուրանլար եանաշըպ Պէտրօսա՝ Սահինէն սէն
տախի օնլարտան սըն, չիւնքի ասլէյիշին
74 տախի սէնի պէյան էտէյօր՝ տէտիլէր։ Օլ
զէման Պէփօ Օլ ատէմի թանըմամ՝ տէյէ-
րէք, պէտու՛ա վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը.
75 վէ անիտէ խօրօս էօթտու։ Վէ Պէտրօս Յի-
սուսուն քէնտինէ՝ խօրօս էօթմէզտէն էվվէլ
պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի
ասօզիւ խաթըրընա կէթիրմէյիլէ, տըշարըյա
չըգըպ՝ զիյատէսի իլէ ազլատը։

ՊԱՊ 27

1 Վէ սապահ օլունճա, ճիւմլէ պաշ քահին-
լէր իլէ գավմին իհթիյարլարը Յիսուսու գաթլ
էթմէք իչիւն, 'ալէյհինէ մէշվէրէթ էթտիլէր։
2 Վէ օնու պաղլայըպ կէօթիւրէրէք, փօնթօս-
լու Փիլաթօս նամ վալիյէ թէսլիմ էթտիլէր։
3 Օլ զէման օնու էլլէ վէրէն Եհուտա օնուն
մահքիւմ օլտուղունու կէօրտիւքտէ, փէշիման

օլմաղըլա , օթուզ գըթ'ա կիւմիւշիւ պաշ
քեահինլեր իլէ . իսթիյարլարա կէրի վէրիպ
4 Սուչսուզ գան էլէ վէրմէյիլէ կիւնահ իշլէ-
տիմ՝ տէտի . օնլար տախի՝ Պիզէ նէ՛, սէն
5 տիւշիւն՝ տէտիլէր : Վէ օ՝ ապէյի հէյքէլին
իչինէ աթըպ՝ կիթտի . վէ վարըպ՝ քէնտիսինի
6 աատը : Վէ պաշ քեահինլեր ապէյի ալըպ՝
Օնու հէյքէլին խապհինէսինէ գօմպզ ճաիզ տէ-
յիլ տիր , չիւնքի գան պահատը տրր՝ տէտի-
7 լէր : Վէ մէշվէրէթ էթտիքտէն ասնկրա , պա-
րիպլէրէ մէզարլըզ օլմազ իւզրէ , օնուն իլէ
չէօլմէքճինին թարլասընը սաթուն ալտըլար :
8 Պունուն իչիւն պու կիւնէտէկին օլ թարլա
9 գան թարլասը տէնիլիր : Օլ ղէման Եէրէմիյա
փէյղամպէր վասիթասը իլէ պուրրուլան՝ Վէ
պահատը քէսիլմիշ եա'նի պէնի Իսրայէլտէն
պա'զըլարընըն պահա քէտիքլէրի զաթըն գըյ-
մէթի օլան օթուզ գըթ'ա կիւմիւշիւ ալըպ՝
10 Օնլարը Տապալըն պանա էմր էթտիյի կիպի
չէօլմէքճինին թարլասը իչիւն վէրտիլէր քէլա-
մը իսթմամ օլունտու :
11 Վէ Յիսուս վասինին հուզուրունա թագտիմ
օլունտուղունտա , վասի օնա՝ Եէհուտիլէրին
փատիշահը աՏն մի սին՝ տէյիւ սուալ էթտի .
Յիսուս տախի օնա՝ Տէտիյին կիպի տիր՝ տէտի :
12 Վէ պաշ քեահինլեր իլէ իսթիյարլար թա-
րաֆընատան թէշէքքի օլունտուգտա , հիչ ճէ-
13 վապ վէրմէտի : Օլ ղէման փիլաթօս օնա՝ Սէ-
նին 'ալէյհինէ նէՏ գատար շէյլեր շէհատէթ
14 էթտիքլէրինի իշիթմէյօրմուսուն՝ տէտի : Վէ
քէնտինէ հիչ պիր սէօզ պիլէ ճէվապ վէրմէ-
տիյինտէն , վասի զայէթլէ թէ'աճճիւպ էթտի :
15 Ն աքին պայրամընտա վասինին խասլըքըն իսթէ-
տիյի պիր մահպուս սասը վէրմէք 'ատէթ

16 վար իտի։ Վէ օլ զէմանն Պարապպա նամ պիր
17 մէշհուր մահպուսլարը պուլունմաղըլա, Ւօնլար
ճէմ՚ օլտուղլարընտա, փիլաթօս օնլարա՝ Սի-
զին իչիւն հանկըսընը սալը վէրմէմի իսթէրսի-
նիզ, Պարապպայը մի, եօխսա Քրիստոս տէնի-
18 լէն Յիսուսու մու՝ տէտի։ Զիրա օնու հասէտ-
տէն նաշի Թէալիմ էթտիքլէրինի պիլիր իտի։
19 Վէ մէհքէմէ քհուրսիսհունտէ օթուրուր
իքէն, զէվճէսի օնա խոպէ կէօնտէրիպ՝ Օլ
սալհ քիմսէ իլէ սէնին իչին օլմասըն. զիրա
պու կիւն բհայատա, օնուն իչիւն չօգ զահմէթ
չէքտիմ։
20 Ամմա պաշ քհահինլէր իլէ իհթհյարլար
Պարապպայը տիլէյիպ՝ Յիսուսու տախ հէլաք
21 էթմէք իչիւն խալգը իգնա՝ էթտիլէր։ Վալի
օնլարա ճէվապէն՝ Ի՞քհանտէն հա՞նգըսընը սի-
զին իչիւն սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ՝ տէտիք-
22 տէ, օնլար Պարապպայը՝ տէտիլէր։ Փիլաթօս
օնլարա՝ Իմտի Քրիստոս տէնիլէն Յիսուսու
23 նէ՞ եափայըմ՝ տէտիքտէ, Ւճհումլէսի օնա՝
Սալպ օլունսուն՝ տէտիլէր. վալի տախի՝ Եա՛
օ նէ՞ քէօթհուլիւք իշլէմիշ տիր՝ տէտի իսէ
տէ, օնլար տահա զիյատէ՝ Սալպ օլունսուն՝
24 տէյիւ նհատա էտէրլէր իտի։ Իմտի Փիլաթօս
ֆահտէ օլմայըպ անճագ տահա զիյատէ վէ-
վէլէ օլտուղունտա կէօրմէքլէ, սու ալըպ խալ-
գըն էօնհունտէ, էլլէրինի եըյդայարագ, Պա-
սալհին գանընտան պէն սուչսուզ իմ. սիզ
25 տիւշհունհունիւզ՝ տէտի։ Վէ պիւթիւն գավմ
ճէվապ վէրիպ՝ Օնուն գանը իւզէրիմիզէ վէ
26 էվլատըմըզըն իւզէրինէ օլսուն՝ տէտի։ Օլ զէ-
մանն օնլար Ւչհուն Պարապպայը սալը վէրտի.
լաքին Յիսուսու տէյտիւրտիւքտէն սոնգրա,
սալպ օլունսագ Ւչհուն Թէալիմ էթտի։

27 Օր վագթ վալինին 'ապէրլէրի Յիսուսու
ակրայա ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ օնուն իւ-
28 զէրինէ ճէմ' էթտիլէր ։ Վէ օնու սոյուպ՝ օնա
29 գըրմըզը պիր խիլ'աթ կիյատիրտիլէր ։ Վէ տի-
քէնլէրտէն պիր թաճ էօրիւպ պաշընա, սաղ
էլինէ տախ պիր գամըշ գօտուլար. վէ էօ-
նիւնէ տիզ չէօքիւպ խաթիհզա լէ՝ Սէլամըն
'ալէյք, է՛յ եէհուտիլէրին փատիշահը՝ տէտի-
30 լէր ։ Վէ իւզէրինէ թիւքիւրտիւքտէն սօնկրա,
31 գամըշը ալըպ, պաշընա վուրտուլար ։ Վէ օնու
խաթիհզա էթտիքտէն սօնկրա, խիլ'աթը իւզէ-
րինտէն չըգարըպ՝ օնա քէնտի էլպիսէսինի կիյ-
տիրէրէք, խաչա կէրմէք իչիւն կէօթիւրտիւլէր ։
32 Վէ տիշարը չըգարըպ իքէն, Գիւրէնալը
Սիմօն նամ պիր ատամ թէսատիւֆ էթմէյիլէ,
պուճու օնուն խաչընը թաշընմաղա իճպար էթ-
33 տիլէր ։ Վէ Գօլգօթա նամ, եա'նի գաֆա
34 մահալի տէնիլէն եէրէ կէլտիքլէրինտէ, 'օնա
իչմէք իչիւն էօտ իլէ գարըշմըշ սիրքէ վէրտի-
35 լէր. վէ օ տաթընճա, իչմէք խաթէմէտի ։ Վէ
օնու խաչա կէրտիքտէն սօնկրա, էլպիսէսինի,
գուր'ա ատարագ, փայլաշտըրըպ, թա քի
փէյղամպէրին՝ Էլպիսէյի արալարընտա փայ-
լաշտըպ, վէ գաֆթանըմ իւզէրինէ գուր'ա
36 ատարպար՝ տէտէյի խիմմաթ օլունա ։ Վէ
օթուրուպ՝ օնու օրատա կէօզէտիրլէր խո ։
37 Վէ պաշը իւզէրինէ՝ ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ
ՓՈՒՏԻՇԱՀԸ ՅԻՍՈՒՍ ՏՈՒՐ եազըը ճիւրմ
38 եաֆթասընը գօտուլար ։ Օր զէման օնուն իլէ
պէրապէր, պիրի սաղընտա վէ օ պիրի սօլուն-
տա, իքի Հարամի ատպ օլունտու ։
39 Վէ եանընտան կէչէնլէր պաշլարընը սալա-
40 յըպ՝ օնա քիւֆր էտէրէք, է՛յ Հէյքէլի եը-
գըպ իւչ կիւնտէ պինա էտէն, քէնտինի գուր-

թար. էյէր սէն Իպնուլլահ իսէն, խաչտան
41 էն՝ տէրլէր իտի։ Քէզալէք պաշ քեահինլէր
տախի 'ուլէմա վէ իխթիյարլար իլէ իսթիհզա
42 էտէրէք՝ Պաշգալարընը գուրթարտը, քէն-
տինի գուրթարմազա գատըր տէյիլ տիր.
էյէր Իսրայէլին փատիշահը իսէ, շիմտի խաչ-
43 տան էնսին, վէ օնա իման էտէրիզ։ Անլահա
թէվէքքիւլ էթտի. էյէր օնտան րազի իսէ,
շիմտի օնու խլասա էթսին, զիրա Իպնուլլահ
44 իմ տէտի՝ տէտիլէր։ Պէյլէճէ օնուն իլէ պէ-
րապէր տալա օլունան Հարամիլէր տախի օնա
շէթմ էտէրլէր իտի։
45 Վէ սա'աթ ալթըտան սա'աթ տօգուզա
գատար, պիւթիւն եէր իւզէրինէ գարանլըգ
46 կէլտի։ Վէ սա'աթ տօգուզ րատտէլէրինատէ,
Յիսուս պիւլէնտ ավազ իլէ ֆէրեատ էտիպ՝
Էլի, Էլի, լամա սապաքթանի, եա'նի Եա՛ Ա-
լահըմ, Ալահըմ, պէնի նի՞չիւն թէրք էթտին՝
47 տէտի։ Վէ օրատա տուրանլարընը պա'զընը
պունու իշիթտիքտատէ՝ Պու Էլիյայը չաղըրըյօր՝
48 տէտիլէր։ Վէ տէր 'ատպապ օնլարընը պիրի ա-
յիրթտի, վէ պիր սիւնկէր ալըպ սիրքէ իլէ տօ-
ղուրտպ, պիր գամըշա թապըպ՝ օնա իչիր-
49 տի։ Ղայրիլէրի տախի՝ Պրատ, պագալըմ Էլի-
յա օնու գուրթարմազա կէլի՞ր մի՝ տէտիլէր։
50 Վէ Յիսուս թէքրար պիւլէնտ ավազ իլէ
51 ֆէրեատ էտիպ՝ թէսլիմ ի րուհ էյլէտի։ Վէ
իշիթ հէյքէլին փէրտէի եօղարընտան աշա-
ղըյատէք եըրթընըպ՝ իքի փարչէ օլտու, վէ
հարէքէթ ի արզ վուգու՝ պուլուպ գայալար
52 եարընտպ, 'գապրլար աչընմազընա, ու-
մուշ օլան նիչէ մուգատտէսլէրին ճէսէտէ-
53 րի գըյամ էթտի. 'վէ օնուն գըյամընտան
սօնկրա գապրլարտան չըգըպ՝ մուգատտէս շէհ-

ր՝ կիրէրէք, չօգ քիմահլէրէ կէօրիւնտիւլէր։
54 Իմոի եիւղ պաշը վէ օնուն իլէ պէրապէր
Յիսուսու կէօղէտէնլէր զէլզէլէյի վէ վապը
օլան շէյլէրի կէօրիւնճէ, զայէթլէ գօրգուպ՝
Հապիպաթէն պու Իպնուլլահ իտի՝ տէտիլէր։
55 Վէ կալիլեատան Յիսուսուն արտընճա, օնա
խըզմէթ էտէրէք, կէլմիշ օլան չօգ գարըլար
օրատա պուլունուպ՝ ուզագտան պագայօրլար
56 ըտը։ Արալարընտա Մէճտէլի Մէրեէմ, վէ
Եագօպօս իլէ Հօվսէփին վալիտէսի Մէրեէմ,
վէ Զէպէտի օղուլլարընըն վալիտէսի պուլու-
նուր իտի։
57 Վէ ախշամ օլտուգտա, Յիսուսա շայիրտ
օլան Արիմաթիայլը Եուսուֆ նամընտա պիր
58 զէնկին ատէմ կէլիպ՝ փիլաթօսուն եանընա
կիտէրէք, Յիսուսուն ճէսէտինի թալէպ էյլէ-
տի. օ զէման փիլաթօս ճէսէտին վէրիլմէսինի
59 էմր էթտի։ Վէ Եուսուֆ ճէսէտի ալըպ՝ օնու
60 թէմիզ քէթէն պէզինէ սարտը։ Վէ օնու
պայատա գազտըրմըշ օլտուղու քէնտինին եէնի
գապրընա գօտու. վէ գապրըն գափուսունա
պիր պէյիւք թաշ եուվարլայըպ՝ կիթտի։
61 Վէ Մէճտէլի Մէրեէմ իլէ օ պիր Մէրեէմ
օթուրտուօրլար իտի։
62 Վէ թէտարիք կիւնինիւն էրթէսինտէ,
պաշ քեշհինլէր իլէ ֆէրիսիլէր փիլաթօսուն
63 եանընա ճէմ՝ օլուպ տէտիլէր քի՝ Եա՛ էֆէն-
տի, օ ալդատըճը սաղ իքէն, Իւչ
կիւնտէն սոնկրա, գէյտ էտէճէյմ՝ տէտիյի
64 խաթըրըմըզդա կէլիյօր։ Իմոի իւչիւնճիւ կիւ-
նէտէք գապրըն հըֆզ օլունմասընը էմր էյլէ.
օլմայտա քի շայիրտլէրի կէճէլէյին կէլիպ՝ օնու
չալտըպ, խալգ՝ Էմռէթտան գէյտ էթտի՝

տէյէլէր. վէ ասնկրաքի ալտատըշ եվվէլքին-
65 տէն պէտթէր օլուր։ փիլաթոս ընդարա՝ պէք-
ճիլէրինիզ վար տըր. կիտիպ, պիլտիյինիզ
66 կիպի մուհաֆըզա էյլէյին՝ տէտի։ Ընդար
տախի կիտիպ՝ թաշը ալուհըլէյէրէք, պապը
պէքճիլէր իլէ մուհաֆըզա էյլէտիլէր։

ՊԱՊ 28

1 Վէ աբդի կիւնիւնիւն խիթամընատա, հաֆ-
թանըն իլք կիւնու շաֆաղ աբօքէր իքէն,
Մէճտէլի Մէրեեմ իլէ օլ պիր Մէրեեմ գապ-
2 րը կէօրմէյէ կէլտիլէր։ Վէ իշթէ շէատ պիր
զէլզէլէ օլուս. զիրա Րապպըն մէլէյի կէօք-
տէն էնուի, վէ կէլիպ գափուտան թաշը եու-
վարլայարաղ, օնուն իւզէրինէ օթուրտու։
3 Վէ էէհրէնի շիմշէք, վէ լիպասը գար կիպի
4 պէյազ իտի։ Վէ պէքճիլէր օնուան գօրգուտը-
լարընատան սարսըլըպ՝ էօլու կիպի օլուուլար։
5 Մէլէք տախի գարըլարա խիթապ էտիպ՝ Սիզ
գօրգմայըն, զիրա սալ օլունան Յիսուսու
6 արատըզընըզը պիլիրիմ։ Պուրատա տէյիլտիր,
զիրա տէտիյի կիպի գըյամ էթտի. կէլին,
7 Րապպըն եաթտըզը մահալի կէօրիւն։ Վէ իշէզ
կիպիպ շայիրտէրինէ՝ Էմմաթաան գըյամ
էթտիշտիր՝ տէյին. վէ իշթէ սիզտէն էվվէլ
Գալիլեայա վարաճաղ, օնու օրատա կէօրէ-
ճէքսինիզ. իշթէ սիզէ աէյդէտիմ՝ տէտի։
8 Վէ օնլար տէր ’ադաղ գօրգու վէ ’ալիմ
սեւուր իլէ գապըտան կիպիպ՝ օնուն շա-
յիրտէրինէ խապէր վէրմէյէ գօշտուլար։
9 Վէ շայիրտէրինէ խապէր վէրմէյէ կիտէր-
լէր իքէն, իշթէ Յիսուս գարշըլարընա չըգըպ
Սէլամըն ’ալէյքում՝ տէտի. օնլար տախի ե-

գըն կէլիպ՝ այագլարընա աորըլարագ, օնա
10 աէճառէ գըլտըլար։ Օ՛ զէման Յիսուս օնլարա՝
Գօրգմայըն. կիտիպ պիրաւէրլէրիմէ, կալի-
լեայա կիտէլէր, վէ պէնի օրաաա կէօրէճէք-
լէր տիր տէյիւ խապէր վէրին՝ տէտի։
11 Իմոի օնլար կիտէր էքէն, իշլէ պէքճի-
լէրաէն պա՛զլարը շէհրէ կէլիպ՝ պիլ ճիւմլէ
վուգու՛աթը պաշ քեահինլէրէ նագլ էթտի-
12 լեր։ Օնլար տախի իխթէյարլար իլէ ճէմ՛
օլուպ մէշվէրէթ էթտիքտաէն սօնկրա, ՛ապքէր-
13 լերէ վաճիր ագչէ վէրիպ՝ Պիզ ույուր իքէն,
օնուն շայիրտլերի կէճէլէյին կէլիպ՝ օնու չալ-
14 տըլար՝ տէյինիզ. ՛վէ էյէր վալի պունու
տույագագ օլուրսա, պիզ օնու իգնա՛ էտիպ՝
15 պիզի էմին գըլտըգ՝ տէտիլէր։ Օնլար տախի
ագչէյի գապուլ էտիպ՝ ալտըգլարը թա՛լի-
մաթա կէօրէ հարէքէթ էյլէտիլէր. վէ պու
քէլամ թա պու կիւնէտէք ԵՀուտիլէր պէյ-
նինտէ շայ՛ օլմուշ տուր։
16 Ա՛քէն օն պիր շայիրտլեր Կալիլեայա, Յի-
պուսուն օնլարա էմր էթտիյի տաղա վարըլ-
17 լար։ Վէ օնու կէօրիւնճէ, օնա աէճառէ գըլ-
տըլար. լաքին պա՛զլար շիւպհէ էթտիլէր։
18 Վէ Յիսուս եանլարընա կէլիպ՝ օնլարա խիթա-
պէն տէտի քի՝ Ասմատա վէ զէմինտէ ճիւմլէ
19 հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի։ Իմոի կիտիպ՝
ճիւմլէ միլլէթլերի շայիրտա գըլըն, վէ օնլարը
փէտէր, վէ Իպն, վէ Րուհ իւլ Գուտուսուն
20 իսմինէ վաճթիպ էտին, ՛վէ սիպէ էմր էթ-
տիքլերիմին ճիւմլեսինի հըճգ էթմէքլիյի օն-
լարա թա՛լիմ՝ էտին. վէ իշլէ տիւնեանըն
նիհայէթինէտէկին, պէն տաիմ էլ էվգ՛թէ
սիպին իլէ պէրապէր իմ՝. Ամին։

ՄԱՐԳՕՍՈՒՆ ԹՈՒՀՐՈՐ ԷԹՏԻՑԻ

ԻՆՃԻԼ

ՊԱՊ 1

1 Իսկ ովքեր Յիսուս Քրիստոսուն ինճիլին
2 իսթիտասը տըր. Ինիթէքիմ փէյղամպէրլէր-
ուէ՝ իշթէ պէն եօլունու էօնիւնճէ հազըրլայա-
ճազ օլան մուխպիրիմի աէնին էօնիւնուէն իր-
3 սալ էուէճէյիմ. Ավ Րապպըն եօլունու հազըր-
լայըն, Թարիգլերինի ոօղրուլտուն՝ ուէյէրէք,
չէօլուէ նիտա էուէնին ակտասը ուէյիւ՝ Թահ-
4 րիր օլունմուշ տուր: Եուհաննա չէօլուէ վաֆ-
թիզ էտիպ՝ կիւնահլար Ֆաֆվը իչիւն Թէվպէ
5 վաֆթիզինի վա'զ էտէր իտի: Ավ պիւԹիւն
ԵԷհուտիյէ տիյարը վէ Երուշալիմ էհալիսի
չըգըպ՝ օնուն հուզուրունա կիԹաիլէր, վէ
ճիւմլէսի կիւնահլարընը իգրար իլէ, Իրսան
ըրմազընտա, օնուն եէտիյլէ վաֆթիզ օլու-
6 նուրար իտի: Ավ Եուհաննա տէվէ Թիւյիւ
կիյինմիշ, վէ պէլինէ գայըշ գուշանմըշ օլուպ
7 չէքիրկէլէր վէ ետապան պալը եէր իտի: Ավ
վա'զ էտիպ՝ ՊէնուէՆ ասնկրա տահա գուտրէԹ-
լիսի կէլիյօր քի՝ պէն էյիլիպ՝ օնուն այագ
գապալարընըն Թասմասընը չէօզմէյէ լայըգ տէ-
8 յիլիմ: ՊէՆ սիզի տու իլէ վաֆթիզ էԹտիմ,
ամմա օ սիզի Րուհ իլ Գուտա իլէ վաֆթիզ
էտէճէք տիր՝ տէր իտի:

9 Վ է վադը՝ օտա՛ր քի օ՛ր կինդէրտէ, Յիսա
Կալիլեանըն չհդէ Նազարէթտէն կէլիպ՝ Իր-
տանտա Եսհանննանըն եէտիլէ վոթֆթիվ
10 օրունտա ։ Վ է ատատան չդպտըդը առած կէօք-
լէր շադդ օլա՛ Բոհտան կէօյէրճին կիպի
քենան իզէրինէ նիշդա՛ էթտիյինի կէօր-
11 մե ։ Վ է կէօքլէրտէն՝ Օ՛ր բազի օլտուգտա
ասկիտիլի՛ Օղլում ակն ալն տէյի պէր ատա
վուդա՛ պուլտա ։
12 Վ է տէր՛տադ Բոհ ծնտա չէօլէ ակիդ էթ-
13 տի ։ Վ է շէյթան Թարաֆընտան թէճրիպէ
օրունտադ, գըրդ կիւն օրատա չէօլտէ գալ-
տը, վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրապեր պու-
րունա՛ մէլայիգէ օծա խլդմէթ էտէր խի ։
14 Վ է Եսհաննա Թեվֆիֆ օրունտադտան
ածնկրա, Յիսուս Կալիլեայա կէլիպ՝ Աղլահըն
փադիշահլըղընդն պէշարէթինի վա՛զ էտէրէք,
15 Վադրթ Թեմամ օլտա, վէ Աղլահըն փա-
դիշահլըղը եաղլաշմըշ տըր. Թեվպէ էտիդ
պէշարէթե իման կէթիրին՝ տէր խի ։
16 Վ է Կալիեա տենիզի քենարընտա կէզէր
իքէն, Սիմօն իլէ գարնաշը Անտրեաս, տէ-
նիզե տա աթադլարը վուրմուշա, կէօրմե-
17 դիլեր օնլար պալըգ ավճըլար խոճէր ։ Վ է Յի-
սուս օնլարա՝ Արդըմճա կէլին, վէ սիզի ին-
18 սան ավճըլար ետէյիմ՛ տէտի ։ Օնլար տախ
տէր՛տադ տաղլարընդը պրագըպ՝ օնուն ար-
19 տընճա կիթտիլեր ։ Վ է օրատան պէր ազ իլէ-
րի կիտիպ՝ Զեպէտի օղլու Եագօպօս իլէ գարն-
տաշը Եսհաննա տաղլարընդը թա՛միր էտէր
20 իքէն, կէօրմե ։ Վ է տէրհալ օնլարը չաղըր-
ար. օնլար տախի վէտէրլերի Զեպէտէյի իշ-
ճիլեր իլէ պէրապեր, գայըգտա պրագըպ՝ օնուն
արտընճա կիթտիլեր ։

21 Եվ ի փիղոնահումա կիրտիլը. քէնաիսի
տախէ տէր ՚ապտալ սէալթ կէնիւ, սինագոգա
22 կիտէպ թա՚լիմ էտէր իտի. ՚օնլար տախէ
թա՚լիմինէ հէյրան օլտուլար. զիրա օնլարա,
՚ուլէմա կիպի տէյիլ անճագ հիքիմէթ սա-
23 հիպի կիպի թա՚լիմ էտէր իտի: Եվ սինա-
գոգալարընտա նապաք բուհլու պիր ատամ
24 վար իտի. ՚զէ օ պաղըրարագ Պրապ, աէնին
պիզիմ իլէ նէ՞ իշին վար, եա՞ Նազարէթլի
Յէսուա, պիզի հէլա՞ք էթմէյէ մի կէլտին.
աէնին քիմ իտիյինի պիլիրիմ, աէն Աղլահըն
25 մուգատասէպ սին՞ տէյէ: Եվ Յէսուս օնու
ագարտայարագ՝ Սիւքիթ օլ, վէ օնտան չըգ՞
26 տէտի: Իմդի օլ նապաք բուհ օնու սարագ
՚ապիմ ատտա իլէ պաղըրարագ, օնտան չըգտը:
27 Եվ ճումլէսի հէյրան օլտուլար, շէյլէ քի
պիրիպիրինէ ատտալ ետիպ՞ Պու նէ՞ տիր,
պու եէնի թա՚լիմ նէ՞ օլա. զիրա նապաք
բուհլարա պիլէ հիքիմէթ իլէ էմր էտէր,
վէ օնա իթա՚աթ էտէյօրլար՞ տէրլէր իտի:
28 Եվ օնուն շէօհրէթի տէր հալ Գալիլեանըն
պիւթիւն ճիվարընտա շայ՚ օլտու:
29 Եվ օնլար սինագոգատան չըգտըգլարը կիպէ,
Եագօպօս վէ Եուհաննա իլէ պէրապէր, Սիմօն
30 վէ Անտրատան էվինէ կիթտիլէր: Եվ Սիմո-
նուն գայն վալիտէսի հիւմմայա թութուլմուշ
եաթտյօր իտի. վէ տէր հալ մէզաւուրէննին
31 Գալինի օնա իքտատ էթտիլէր: Օ տա եանընա
վարըպ՝ օնու էլինտէն թութտարագ, գալըր-
ու. վէ օլ սա՚ատ հիւմմայա տէք՝ օլտուպ
օնլարա խըզմէթ էթտի:
32 Եվ ախշամ օլտուպ՝ կիւնէշ պաթտըգտա,
ճիւմլէ ՚իլէթլիլէր իլէ մէճնունլարը օնա կէ-
33 թիրտիլէր: Եվ պիւթիւն շէհր գափունուն

34 Հօնիւնտե ճէմ՛ օլմուշ իտի ։ Վէ էնվա՛ի էմ
բազա միւսլիմէլա օլմուշ չօգ ՛իլլէթլի քիմսէ-
լերե չիֆա վէրիպ՝ չօգ ճիննլեր իխրաճ էյլէտի .
վէ ճիննլերի ասըլլէթմէզ իտի , զիրա օնու
Թանըրըլար ըտը ։
35 Վէ ՛ալ էս ասպահ գալդարաք չըգըպ՝ պիր
եասան մահալե կիթաի , վէ օրատա տու՛ա
36 էթտի ։ Վէ Սիմօն վէ օնուն իլէ պէրապէր
37 պուլունանլար արտընճա կիտիպ՝ ՛օնու պուլ-
տուդլարընտա , օնա՝ ճիւմլե ատէմլեր աէնի
38 արայօր՝ ատիլլեր ։ Օ տախ օնլարա տէտի
քի՝ Եապըն օլան գատապալարա վարալըմ քի՝
օրատա տախի վա՛զ էտէյիմ , զիրա պէն պու-
39 նուն իչիւն կէլտիմ ։ Վէ պիւթիւն Կալիլեա-
տա սինագօղլարընտա վա՛զ էտէր , վէ ճիննլերի իխրաճ էտէր իտի ։
40 Վէ եանընա պիր ճիւտամլը կէլիպ՝ եալվա-
րարագ , վէ տիզ չէօքէրէք , օնա՝ էյէր իա-
Թէրսէն , պէնի Թաթհիր էթմէյե գատիր սէն՝
41 տէտի ։ Յիսուս տախի Թէրսհիւմ էթմէք իլէ ,
էլինի ուլատըպ օնա տօգունտու , վէ օնա՝ իա-
42 Թէրիմ , Թահիր օլ՝ տէտի ։ Վէ օ պունու
պույուրտուդունտա , տէր հալ ճիւտամ ՛իլլէ-
43 Թի օնտան տէֆ՛ օլարագ , Թահիր օլտու ։ Վէ
օնա էքիտէն Թէնպիհ պիրլէ , ֆիլհալ օնու
44 տիշարը չըգարըպ՝ ՛օնա տէտի քի՝ Սապըն քիմ-
սէյե պիր շէյ սէյլեմէյէսին . լաքին կիտիպ՝
քէնտինի քեահինե կէօսթէր , վէ օնլարա շէ-
հատէթ օլմագ իւզրե , Թաթհիրին իչիւն ,
Մուսանըն պույուրտուդու շէյլերի Թագտիմ
45 էյլե ։ Ամմա օ չըգարըլը կիպի , պու նէանէյի
զիյատէսիյլե նէշր վէ ի՛լան էթմէյե պաշլատը ,
շէյլե քի Յէ՛՛՛ս արթըգ պիր շէհրե աշիքեա-
րե կիրմէյիպ՝ անճագ տիշարըտա եասան մա-

հալէրտե գալըը իտի , վէ հէր թարաֆտան
ծնա կէլըլէը իտի ։

ՊԱՊ 2

1 Վէ պիր գաչ կիւնտէն սօնկրա, Յէսու-
2 բար ՓէֆրնաՀուսմա կիրտի . Վէ պիր խանէտէ
օլտուղու իշիտիլմէյինէ , տէր Հալ գափունուն
ճիվարը օլան եէրլէրէ , սըղմազ տէրէճէտէ , չօփ
քիմսէլէր ճէմ՝ օլտու . վէ օնլարա քէլմը
3 սէօյլէր իտի ։ Վէ տէօրթ քիշի վարթաալ
գալարըլըր պիր քէօթիւմ կէթիրէրէք , ե-
4 նընա կէլտիլէր ։ Վէ գալապալըդ ապէպի իչէ
օնա եապըշամատըգլարընտան, օնուն օլտուղու
մահալին տամընը սէօքիւպ տէլտիքտէն սօնկրա,
քէօթիւմիւն եաթտըղը եաթտըղը էնտիրտի-
5 լէր ։ Յիսուս տախի օնլարըն իմանընը կէօրմէք-
լէ , քէօթիւմէ՝ Օղլում, կիւնահլարըն սանա
6 ՚ապվ օլունտու՝ տէտի ։ Վէ պա՚զը ՚ուլէմա
օրտաա օթուրտուօրլար իտի , վէ տէրսունլէրին-
7 տէ՝ Նի՞չին պու պէօյլէ քիւֆր էտէր ,
եալընըզ Ալլահտան ղայրի՝ կիւնահլար ՚ապվ
էթմէյէ քի՞մ գաապիր տիր՝ տէյտու թէֆէք-քիւր
8 էտէրլէր իտի ։ Վէ տէր Հալ Յիսուս քէնտի
քէնտիլէրինէ պէօյլէ թէֆէք-քիւր էթտուքլէ-
րինի բատհունտա պիլմէք իլէ , օնլարա տէտի
քի՝ Նի՞չին տէրսունլէրինիզտէ պու շէյլէրի
9 թէֆէք-քիւր էտէյօրսունուզ ։ Հաո՞նկըտը գօլայ
տըր , քէօթիւմէ կիւնահլարըն տանա ՚ա՞ֆվ
օլունտա տէմէյի մի , եօխսա գալդ եաթտըղը-
10 նը գալտըր վէ կէղ տէմէյի մի ։ Ամմա Իսկն
իւ լինսանըն պէյին իւզէրինտէ կիւնահլար
՚ապվ էթմէյէ գաատրէթի վար իտիյինի պի-
11 լէսինիզ տէյու (քէօթիւմէ՝) Սոնա տէրիմ

քի՝ գալգ եաթաղընը գալըը, վէ էվինէ կիթ՝
12 ատաի։ Օլ տախի տէր ՚ապատ գալգը, վէ եաթաղընը գալըըլա՝ ճիւմլէսինին էօնիւնատէ տիշըը էլգը. շէյլէ քի՝ ճիւմլէսի հէյրան օլուա՝ Ալլահա համա էտէրէք, Անալա պէյլէ պիր շէյ կէօրմէտիք՝ ատիլէը։
13 Վէ օ թէքըրը տէնիզ քէնարընա էլգը, վէ ճիւմլէ խալգ եանընա կէլմէյիլէ, օնլարա
14 թա՚լիմ էտէր խտի։ Վէ կէչէը իքէն, Ալֆէօս օղլու Լավիյի, պիր կէօմրիւք մահալինատէ օթուրուր կէօրիւպ օնա՝ Ադըլմա կէլ ատի. օ
15 տախի գալգըպ օնուն ադընճա կիթտի։ Վէ վազը՝ օլուս քի՝ օնուն էվինատէ, ասֆրատա օթուրտուղունատա, Յիսուս վէ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմրիւքճիլէը վէ կիւնահ-քեարլըը տախի ասֆրայա օթուրտուլար. զիրա
16 քէսիր օլարագ ադընճա կիտէրլէը խտի։ Վէ ՚ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէը օնուն կէօմրիւքճիլէը վէ կիւնահ.քեարլար իլէ պէրապէր թա՚ամ էթտիյինի կէօրմէքլէ, շայիրտլէրինէ՝ Նի՞չիւն կէօմրիւքճիլէը վէ կիւնահ.քեարլար իլէ պէ-
17 րապէր եէյիպ իչէը՝ ատիլէը։ Վէ Յիսուս պուննու իշիթտիքտէ, օնլարա՝ Չէքիմ ատղ օլանլար տէյիլ, անճագ ՚իլէթլի օլանլար միւհթաճտըը. պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամմա կիւնահ.քեարլարը թէվպէյէ տա՚վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ ատի։
18 Վէ Եուհաննանընն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օրուճ թուԹտարլար խտի. իմտի կէլիպ օնա՝ Եուհաննանընն վէ ֆէրիսիլէրին շայիրտլէրի օրուճ թուԹտուգլարը հալտէ, աէնին շայիրտլէրին Նի՞չիւն օրուճ թուԹմազլար՝ ատէ-
19 տիլէը։ Յիսուս տախի օնլարա ատտի քի՝ տիւ-ւիւնճիւլէը կիւվէյի քէնարիլէրի իլէ պէրապէը

օրտուդճա , օրուճ թուխտակիներէր մի . կին-
վէյի քինտիէրի նէ պէրտաէր օյտուդճա ,
20 օրուճ թուխտամտըսար ։ Ամմա կիւվէյինին ան-
լարտան ալընտաճտըը կիտնէր կէլիր , վէ օ
վադթ , օ կիտնուէ օրուճ թուխտաճտըսար տըր ։
21 Քիմնէ եէնի չուդա փարչատընը էաբի լիտա
նուզէրինէ եամա տիքմիզ , եօխսա օ եէնի
եամա էաքիտէն ֆազլա զօխտրմտըըսա , երբթը-
22 ը պէտթէր օլսուր ։ Վէ պիր քիմսէ եէնի շէ-
րատ թուխտըսար զօմտը , եօխսա
եէնի շէրատ թուխտըսար երբթար , վէ շէրատ
տէօքիւլիւր , թուխտըսար տախ թէլէք օլսուր .
լաքին եէնի շէրատ եէնի թուխտըսար զօն-
մտը կէրէք տիր ։
23 Վէ վադը՝ օլսուն քի օ՝ տէպթ կիւնիւ , էքին
արատընատան կէչտիյինատ , շայրտաէրի եիւրիւր
նքէն , պաշտպտըը զօխտրմտը պաշտատընտ ։
24 Ֆէրիսթէր տախ օնա՝ Պադ , տէպթ կիւնիւ
նէ եափտյօրտար , պու ճախդ տէյիլ տիր՝ տէ-
25 տիէր ։ Ո տա օնտատա տէտի քի՝ Տատատան
մուհթաճ օլսա՝ կէրէք քէնտիտի , կէրէք պէ-
տապէրինճէ օլանտար ածընտըը գէմտան , նէ էթ-
տիյինի հիչ պիր վադթ օգո՞ամատընըզ մը .
26 Ինճէ պէյսուք քետհին Ամիտատ վադթին-
տա , Պէթտուլատհա կիրիպ՝ եէմէտի քետհին-
էրտէն զայրի քիմսէյէ հէլալ օլմայան հուզուր
էքմէքէրինի եէտի , հաթթա պէրապէրինճէ
27 օլանտարա տախ վէրտի ։ Վէ օնտատա՝ Ինանո
եէվմ ի պէպթ իչիւն տէյիլ , անճագ եէվմ ի
28 պէպթ ինատն իչիւն օլսուս . Իտոն Իպն իւլ
ինատն եէվմ ի պէպթին տախ Ամհիպի տիր՝
տէտի ։

ՊԱՊ 3

1 Վ՚է ևինէ սինաղօգա կիրտի . վէ օրատա էլի
2 գուլումուշ պիր ատէմ վար իտի : Վ՚է օնու
մուԹԹէհիմ չըգարմազ իւզէ , պունա սէպԹ
կիւնահնատե շիֆա վէրի՞ր մի ատյու , կէօզէ-
3 տիրլէր իտի : 0 իսէ , էլի գուրտուլուշ ատէ-
4 մի՝ գալգ օրԹատա փո՞չ՝ ատէտի : Պա՚տէհու
օնլարա ատէտի քի՝ ՍէպԹ կիւնահնատե խա՞յր իշ-
լէմէք մի , եօխսա շէ՞ր իշլէմէք մի , Թախլիս ի
նէ՞ֆս մի եօխսա գաթլ ի նէ՞ֆս մի հէլաք տըր .
5 օնլար տախի սուքութ էթտիլէր : Վ՚է էԹ-
րաֆընտա օնլարա ղազապ իլէ պապըզ՝ գալը-
լէրինին ղալխըլէյինէ ԹէէաւուՔ էտէրէք ,
օլ ատէմ՝ էլինէ ուզաթ՝ ատէտի . օլ տախի
ուզաթտը , վէ էլի օպիրի կիպի ատղ օլտու :
6 Ֆէրիսիլէր տախի տէր հալ տիշտը չըգըպ՝
օնու նիճէ հէլաք էտէլէր տէյու Հէրօտէսիլէր
իլէ՝ ՚ալէյհինտէ մէշվէրէԹ էթտիլէր :
7 Ամմա Յիսուս շայիրտլէրի իլէ տէնիզ գը-
յրաղնա էչքիլիպ՝ արտընճա Կալիլեատան վէ
8 Եհուտէյէտէն , ՚վէ Երուշալիմտէն վէ Իտո-
մատան վէ Իրտանըն էօԹէ Թարաֆընտան վաֆիր
խալգ կիԹտի . վէ Սուր իլէ Սայտէ ճիվարըն-
տան պուլունան վաֆիր խալգ , իճրա էյլէտիյի
9 շէյլէրի իշիթմէյիլէ , եանընա կէլտիլէր . Վ՚է օ՝
պատտալըգ ատպէպի իլէ , քէնատինի Թաղէիգ
էթմէսինլէր տէյու , եանընտա պիր գայըղընը
10 պէքլէմէսինի շայիրտլէրինէ էմր էթտի : Ջիրա
էօգ քիմսէլէրէ շիֆա վէրմիշ օլտուղու ճիհէԹ-
լէ , ճիւմլէ տէրտի օլանլար օնա տօգունմազ
11 իչիւն , իւզէրինէ սաԹըլըրլար ըտը : Վ՚է նապաք
բաւհլար օնու կէօրտիւքտէ , այաղընա տու-

շինած պատերատակ, Սէն Իամնուէլայ սրն՝ ան-
12 լեր իսկ: Վ է օ քէնանինի ապէյան էթմէսինէը
առէյիս, ծնլատա է քէտէն թէնապին էյլէտի:
13 Վ է առաջա չըգըպ՝ իսթէտիքէրինի եանընա
առա՛վէթ էթտի, ծնլատ առախ եանընա կէը
14 տիլէը: Վ է պէրատէրինճէ օլատար, Հէմոճ
էմրատա շինճա վէրիպ՝ ճինններէրի իչերաճ էթմէյէ
15 պուտրէթլէրի օլարատ, Հօնլարը վա՛զ էթմէյէ
կէօնտէրմէք իչիւն ծն եքի քիշի թա՛յին էյլէ-
16 տի: Վ է Պէարօս թէկլիպ էյլէտիյի Սիմօնու.
17 Վէ Պօանէրճէս, եա՛նի եըլատըրըմ օղուլլարը
թէկլիպ էյլէտիյի Ձհափէտի օղուլարը Եապօ-
18 պօս վէ պարնապաշը Եուհաննա իլէ Անտրէասա
վէ Ֆիլիպպօսա վէ Պարթօլիմէօսա վէ Մաթ-
թէյի վէ Թումայը վէ Ալֆէօս օղլու Եագօպօ-
19 սա վէ Թատէօսա վէ Գանաանը Սիմօնա Վէ
քէնանինի էլէ վէրէն Իսխարիօթի Եհուդայը
ը՛նչին էյլէտի:
20 Վ է պիր էվէ գէլտիլէր. վէ Հէնճ խալգ օղ
առէրճէ ճէմ՛ օլարա քի էքմէք Հէմճէ պիլէ
21 վապթլարը Հօղուարա: Վ է ապրահամը պուն-
իչիթտիքէտէ, օնու թուրմայը չըգարլար.
պիրա՝ Ա՛պէնդա խալէ գէլմիշ տիր՝ տէրլէր
22 խոտ: Վ է Եուշալիմէտէն էնէն՝ ուէմա՝ Օնտա
պէդզեպուլ վար, Հէմ՝ ձինններէրին րէխտ վա-
ապթաարլարդա ճինններէրի խարագ էտէյօր՝ տէտի-
23 լէր: Վ է օնլարը Հանընա չաղըրըպ՝ օնլարա
թէմմիւլլեր իլէ սէօյլէտի. Շէյթան շէյթանը
24 Հա՞ալ խարագ էտէ պիլիր: Վ է էյէր պիր փա-
տիշահըդ քէնտի՛ ա՛լէյհինտէ մուխալիֆէթտէ
ապուլանուրսա, օր փատիշահըդ պադի օլա-
25 մազ: Վ է էյէր պիր խոսք քէնտի՛ ա՛լէյհինտէ
մուխալիֆէթտէ պուլունուրսա, օր խոսք պա-
26 դի օլամազ: Վ է էյէր շէյթան քէնտի՛ ա՛լէյ-

հինե պալպըշըպ մուխալիֆէթտե պուլունուր-
սա, պապի օլամայըպ օնուն նիհայէթի կէլ-
27 միշ տիր։ Հինչ քիմսե դուվվէթլի պիր սատ-
մին էվինէ կիրիպ՝ օնուն էշեասընը եաղմա էթ-
մէյե պատիր օլամազ, մէյէր էվվէլա օլ դուվ-
վէթլի ատամի պաղլայըպ՝ պա՛տէհու օնուն
28 էվինի եաղմա էտե։ Հապիպաթէն սիզե տե-
րիմ քի՝ պէնի ատամե ճէմի՛ կիւնահլար իլէ
29 էթտիքլէրի քուֆրլէր՛աֆվ օլունուր. Ամմա
հէր քիմ Ռուհ իւլ Գուտսա քուֆր էտէրսէ,
սալա՛աֆվ օլունմայըպ անճաք էպէտի՛ազա-
30 պա միւաթահատը տըր։ Զինդի օնլար՝ Օնտա
նափաք ռուհ վար՝ տէմիշլէր իտի։
31 Վ է վալիտէի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ տի-
շարըտա տուրարատ, օնու չաղըրմադըգա փէճ
32 կէօնտէրտիլէր։ Խալդ տախի օնուն էթրաֆըն-
տա օթուրատուր ինքն օնա՛ Իշթե վալիտէն վէ
պիրատէրլէրին տիշարըտտա սէնի իսթէյօրլար՝
33 տէտիլէր։ Ո տա օնլարա ճէվապէն՝ Վալիտէմ
եախօտ պիրատէրլէրիմ քի՛մ տիր՝ տէտի։
34 Վ է էթրաֆընտա օթուրանլարա պագրըպ Իշ-
35 թէ վալիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ։ Զիրա հէր
քիմ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտէրսէ,
պիրատէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալիտէմ ը
տուր՝ տէտի։

ՊԱՊ 4

1 Վ է եինէ տէնիզ քէնարընտա թո՛ղիմ էթ-
մէյե պաշլատը. վէ եանընտա խայլի ճէմա՛աթ
ճէմ՛, օլմազըլա, ը՝ տէնիզ իւզէրինտէ գայըղա
հիկմէպ օթուրատուր. պիւթիւն ճէմա՛աթ տախի
2 տէնիզ քէնարընտա, գարատա իտի։ Վ է թէմ-
աիլէր իլէ օնլարա չօգ շէյլէր թո՛ղիմ էտիպ

3 Թա՛լիմինտէ օնլարա տէտի քի՝ Տինկլէյին.
4 իշթէ էքինճի էքին էքմէյէ չըգարը։ Վէ վադը՝
օլտու քի՝ էքէր իքէն պա՛զըսը եօլ քէնարընա
տուշմէյիլէ, [կէօյիւն] գուշլարը կէլիպ օնու
5 եէտի։ Վէ պա՛զըսը չօգ թօփրաղը օլմայան
թաշլըղա տուշիպ՝ թօփրաղըն տէրինլիյի օլ-
6 մատըղընատան թէզ պիթտի իսէ տէ, Ակիւնէշ
տօղտուգտա, եանատը, վէ քէօքիւ օլմատըղըն-
7 տան գուրտուտու։ Վէ պա՛զըսը տիքէնլէր արա-
պընա տուշմէյիլէ, տիքէնլէր չըգըպ օնու պօղ-
8 տուգլարընատան մնհատ վէրմէտի։ Վէ պա՛-
զըսը էյի թօփրաղա տուշմէյիլէ, չըգըպ պէօ-
յիւէրէք, պաշընտ վէրտի. օ տա քիմի օթուզ,
վէ քիմի ալթմըշ, վէ քիմի տախի եիւզ դաթ
9 մնհատ կէթիրտի։ Վէ օնլարա՝ Իշիտէր գու-
լագլարը օլան իշիթմէյին՝ տէտի։
10 Վէ եալընըղ դալտըղընատա, օն իքիլէր իլէ
պէրտալէր եանընատա օլանլար պու թէմսիլի օն-
11 տան իսթիֆսար էթտիլէր։ Օվ տախի օնլարա
տէտի քի՝ Աւլահըն փատիշահլըղընըն էտարը-
նա վադըֆ օլմազ սիզէ իհսան օլունմազ տուր,
ամմա օվ խարիճտէ օլանլարա հէր շէյ թէմ-
12 սիլտի իլէ սէօյլէնիր. Ա՛թա քի պագալար
պագալար վէ կէօրմէյէլէր, վէ իշիտէրէք իշի-
տէլէր վէ անկլամայալար. օլմայա քի տէօվէլէր
տէ՝ կիւնահլարը Ա՛ֆվ օլունա։
13 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Պու թէմսիլի անկ-
լամըօրմուտունտուզ, էյլէ իսէ ճիւմլէ թէմ-
14 սիլէրի նասըլ ֆէհմ էտէճէք սինիզ։ Էքինճի
15 ճի քէլամը էքէր։ Վէ եօլ քէնարընատա օլտու
քէնտիլէրէ քէլամ էքիլմիշ օլանլար շուն-
լար տըր քի՝ իշիթտիքլէրի անտէ, շէյթան
կէլիպ՝ գալպլէրինտէ էքիլմիշ օլան քէլամը
16 գափտը։ Վէ քէզալիճք թաշլըգատա էքիլէնլէր

շունլար տըր քի քէլամը իշիթտիքլէրի անտէ ,
17 օնու սիւրուր իլէ գապու էտէրլէր . ասմա
քէնտիլէրինտէ քէօք օլմատըղընտան , ազ
վագթ տուրուպ՝ անտէն , քէլամտան տօլայը
թազեիգ ու թէա՛տտի վուգու՝ պուլունճա ,
18 թէզ սիւրչէրլէր : Վէ տիքէնլէր արտընտա
էքիլէնլէր շունլար տըր քի քէլամը իշիտիր-
19 լէր . Վէ պու տիւնեանըն էնտիշէլէրի վէ զէն-
կինլիյին հիլէսի վէ ղայրի նէսանէլէրին արզու-
սու արայա կէրիպ՝ քէլամը պօղտուգլարընտան
20 մահտուլտուզ օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէն-
լէր շունլար տըր քի քէլամը իշիտիպ՝ գապու
էտէրլէր , վէ քիմի օթուզ , վէ քիմի ալթմըշ ,
վէ քիմի տախի եիւզ գաթ մահտուլ վէրիրլէր :
21 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Զիրագ քիլէ եախօտ
եաթա՞գ ալթընա գօնմագ իչէւն մի կէթիրի-
լիր . շէմ՛տան իւզէրինէ գօնմագ իչէւն տէյի՞լ
22 մի : Զիրա աշիքեար օլմայաճագ կիգլի պիր
նէսանէ եօգ տուր , վէ մէյտանէ կէլմէյէճէք
23 մախֆի պիր նէսանէ եօգ տուր : Էյէր պիրինին
իշիտիր գուլագլարը վար խսէ , իշիթաին :
24 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Իշիթտիյինիզէ տիգ-
դաթ էտին . էօլչտիյինիւզ էօլչէք իլէ սիզէ
էօլչիւլէճէք տիր , վէ սիզ իշիտէնլէրէ զամմ
25 օլունագագ տըր : Զիրա քիմին վար խսէ , օնա
վէրիլէճէք . վէ քիմին եօղ խսէ , նէսի վար խսէ
տախի օնտան ալընագագ տըր :
26 Վէ տէտի քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղը պէջ-
լէ տիր , կէջէ պիր ատէմ թօխտամա եէրէ
27 աթար , վէ կէճէ վէ կիւնտուզ ույույագ՝
դալգար , վէ թօխտամ օնուն պիլմէտիյի տա-
28 րէթտէ պիթէր վէ պէջիւր : Զիրա եէր քէն-
տիլիյինտէն էվվէլա օթու , ասնկրա պաշտը ,
վէ տահա ասնկրա պաշտագտա մի-քէմմէլ պօղ-

29 տայը Հուսուլա կէթիրիր . Ալ մահսուլ քէ-
մալէ էրտիյի կիպի օրադը սալար , զիրա
օրադ վազթը եէթիշմիշ տիր :
30 Վէ տէտի քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղընը
նէյէ՞ թէշկիհ էտէլիմ, եախօտ օնու նէ՞ էմ
31 սալ իլէ թէմսիլ էտէլիմ: Խարտալ տանէսի
կիպի տիր քի՝ եէրէ էքիլտիքտէ , եէր իւզէ-
րինտէ օլան ճիւմլէ թօխումլարտան քիւչիւք
32 տիւր : Լաքին էքիլտիքտէ պիթիյ՝ ճէմի՝
ախպէվլաթտան պէօյիւք օլուր , վէ պէօյիւք
տալտար սալար . Հէյլէ քի օնուն կէօլկէսի
ալթընտա կէօյուն գուշլարը գօնա պիլիրլէր :
33 Իմդի օնլարա, իշիթմէյէ գատիր օլտուգլա-
րընա կէօրէ պունուն կիպի չօգ թէմսիլլէր իլէ
34 քէլտը սէօյլէր իտի : Վէ օնլարա թէմսիլսիզ
սէօյլէմէդի իտի , լաքին թէնհատէ շայիրտլէ-
րինէ ճիւմլէսինի թէֆսիր էտէր իտի :
35 Վէ օլ կիւն ախշամ օլտուգտա , օնլարա՝
36 գարշը թարաֆա կէչէլիմ՝ տէտի : Օնլար տա
խալգը սալը վէրիպ՝ օնու գայըգտա պուլուն-
տուղու Հալտէ ալտըլար . վէ օնուն իլէ պէ-
րաբեր սայիր ուֆագ գայըգլար տախի վար
37 իտի : Վէ պիր շէհիտա պօրա գուհուր էթմէ-
յիլէ , տալգալար գայըգտա Հիւճիւմ էթտիլէր ,
38 շէյլէ քի Հէման տօլմագտա իտի : Վէ օ գէչ
թարաֆտա օլուպ՝ պաշը ալթընտա եիւզ եաս-
տըգը օլարագ ույուօր իտի . իմդի օնու ու-
յանտըրըպ օնա՝ Եա՛ մու՛ալլիմ Հէյլաք օլույօ-
րուզ, վազիֆէ եաի՞նմէյօրսուսուն՝ տէտիլէր :
39 Վէ օ գալգըպ րիւզկեարը ազարլատը, վէ տէ-
նիլէ՝ Սուա , բահալթ օլ՝ տէտի . իմդի րիւզ-
կեար աղքին օլուպ՝ զայէթ պէօյիւք լիմանլըգ
40 օլտու : Վէ օնլարա, Նի՞չիւն պէյլէ գօրգագ
սընըգ , Նի՞չիւն ի՛թիգատընըգ եօգ տուր

41 տէտի ։ Օնլար տախի զկյատէախլէ խավֆ
էտիպ՝ պիրի պիրինէ՝ Ա՛ճէպա պու քի՞մ տիր
քի հէմ ըլուկեար վէ հէմ տէ տէնիզ օնա
իթա՛աթ էտէյօրլար՝ տէտիլէր ։

ՊԱՊ Ե

1 Վ է տէնիզին գարշը Թարաֆընա կատարա-
2 լարըն տիյարընա կէլտիլէր ։ Վ է օ՛ գայըգ-
տան չըգարըը կիպի, նափաք ըուհլու պիր
ատէմ գապարլատան օնա գարշը կէլտի.
3 ւպու տախի գապարլատա մէսքիւն օլուպ՝ օնու
քիմսէ զինճիրլէր իլէ պիլէ պաղլամազա գատը
4 տէյել իտի ։ Զիւն քի չօգ տէֆ՛ա պուգաղու-
լար վէ զինճիրլէր իլէ պաղլանատը իսէ տէ, զին-
ճիրլէրի գըրար վէ պուգաղուլարը փարչըլէր
իտի. վէ քիմսէ օնու զապթ էթմէյէ գատը
5 տէյել իտի ։ Վ է տախմա կէճէ վէ կիւնտուզ
գապարլատա վէ տաղլարտա պաղըրըպ՝ քէնտինի
6 թաշլար իլէ եարըլամազատա իտի ։ Իմոի Յի-
սուս ուզագտան կէօրուքտէ, ակյերտիպ՝
7 օնա ակճառէ էյլէտի ։ Վ է պիւլէնտ ավազ իլէ
Փէրեատ էտիպ՝ Պէնիմ իլէ ակնին նէ՞ իչին
վար, էյ Յիսուս Իպն Ալլահը Թա՛ալա. ատնա
Ալլահ հադգը իչուն անտ վէրիրիմ քի պէնի
8 ՛ազատ էթմէյէսին՝ տէտի ։ Զիրա օ օնա՝ էյ
նափաք բուհ, պու ատէմտէն չըգ՝ տէմիշ իտի ։
9 Վ է օնա՝ իսմին նէ՞ տիր՝ տէյիւ տուտ էթտիք-
տէ, իսմիմ Ալլա տիր, զիրա չօղուզ՝ տէտի ։
10 Վ է քէնտիլէրինի օլ տիյարտան տիշարը կէօն-
տէրմէմէսինի օնատան զիյատէտ իլէ րիճա է-
11 տէրլէր իտի ։ Վ է օրատա, տաղըն եանընատա,
օթլանըը պիր պէջիւք տօնկուզ սիւրիւսիւ-
12 պուլունուպ՝ ՛ճինլէրին ճիւմլէսի՝ Պիզի տօն-

կուզարա եօլլա քի օնլարա կիրէլիմ՝ տէյէրէք,
13 օնտան րիճա էթտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա
տէր՝ ապատ իմն վէրմէքլէ, նափաք րուհլար
էրգըսի՝ տօնկուզլարա կիրտիլէր, վէ օլ սու-
րիւ, թագրիպէն իքի պին գատար օլարագ,
ուէրուամտան քէնտիլէրինի տէնիզէ աթըպ՝ տէ-
14 նիզտէ պօղուլտուլար։ Վէ տօնկուզլարը օթլա-
տանլար գաչըպ՝ շէհրէ վէ էինքիլէքլէրէ խապէր
վէրտիքլէրինտէ, Եհուդ տախի վագը՝ օլանը
15 կէօրմէյէ էրգտըլար։ Իմտի Յիսուսուն եանը-
նա կէլէրէք, տէրուինտէ ալայ պուլտանի
մէճնուտու, կիյինմիշ վէ ապըլլանմըշ օթու-
16 րուր կէօրմէլէրի իլէ, գօրգտուլար։ Վէ միւ-
շահէտէ էթմիշ օլանլար մէճնուտա վագը՝
օլանը վէ տօնկուզլարըն քէյֆիյէթինի օնլարա
17 նագլ էթտիլէր։ Օնլար տախի քէնտի հու-
տուտլարընտան կիթմէյինի օնա եալվարմադա
18 պաշլատըլար։ Վէ օ՝ գայըդա կիրտիքտէ, մէճ-
նուն պուլտընմուշ օլան՝ օնուն իլէ պէրապէր
19 պուլտընմադըդընը եալվարտը։ Ամմա Յիսուս
օնու պրագմատը, ֆագաթ՝ էվինէ էհլու՝ա-
յալընա վարըպ՝ օնլարա Ղապգըն տանա պիլ
ճիւմլէ էթտիյինի, վէ տանա մէրհամէթ էյլէ-
20 տիյինի նագլ էյլէ՝ տէտի։ Վէ օլ տախի
կիտիպ՝ Յիսուսուն քէնտինէ ճիւմլէ էթտի-
յինի Տէպափօլիտէ նիտա էթմէյէ պաշլայըպ՝
ճիւմլէնի տախի թէ՝աճճիւպ էթտիլէր։
21 Վէ Յիսուս գայըդ իլէ եինէ գարշը թարա-
ֆա կէչտիքտէ, եանընա խայլի ճէմ՝աթ ճէմ՝
օլուպ՝ քէնտիսի տէնիզ քէնարընտա խի։
22 Վէ իշթէ սինագօգ րէիսլէրինտէն Եայրօ
նամ պիր քիմսէ կէլտի, վէ օնու կէօրիւնճէ,
23 այագլարընա գափանըպ՝ ՙօնա չօգ եալվարա-
րադ, Գըզճըղազըմ ածն նէֆէստէ տիր. խէլտա

պուլմասը իչիւն կէլիպ՝ օնուն իւզէրինէ էլլէ-
րինի վազ՝ էյլէ վէ եաշայաճապ տըր՝ տէմի։
24 Օ, տախի օնուն իլէ կիթտի, վէ արտընճա
խայլի ճէմա՛աթ կիտիպ՝ օնու թապէիդ էտէր-
լէր իտի։
25 Վէ օն իքի ախնէտէն պէրու նէզճ ի տէմճ
26 միւպէթէլա օլմուշ պիր գադը, ¹ջօզ հէքիմլէր-
տէն խայլի զահմէթ չէքմիշ վէ պիլ ճիւմլէ վար-
լըղընը սարճ էթմիշ իքէն, պիր ճահատ կէօր-
մէյէրէք, պիլ՚ակս պէտթէր օլմուշ օլմադըլա,
27 ¹Յիսուսուն խապէրինի ալտըգտա, ճէմա՛աթըն
իչինէ օնուն արգասընատան կէլիպ՝ լիպասընա
28 տօգունտու։ Ջիրա Լիպասընա պիլէ տօգուն-
29 սամ խէլաս պուլտճաղըմ՝ տէրիտի։ Վէ տէր՚ա-
դադ օնուն գանընըն ազմատը գուրթուսպ՝ վիս-
ճուտինտէ ՚իլլէթինտէն խէլաս պուլտուղունու
30 հիսա էյլէտի։ Վէ անիտէ Յիսուս քէնտինտէն
ատար օլան գուվվէթի տէրունինտէ հիսա էթ-
մէյիլէ, ճէմա՛աթա տէօնիպ՝ Էվլատըմա քի՞մ
31 տօգունտու՝ տէտի։ Շայիրտլէրի տախի՝ ճէ-
մա՛աթըն սէնի թապէիդ էթտիյինի կէօրիյօր
իքէն, Պանա քի՞մ տօգունտու մու տէրսին՝
32 տէտիլէր։ Վէ պունու էթմիշ օլանը կէօրմէք
33 իչիւն էթրաֆա պադար իքէն, ¹գադը տախի
քէնտինէ վադը՝ օլանը պիլմէք իլէ, դօրդա-
րադ, վէ տիթրէյէրէք կէլիպ՝ օնուն հաւզու-
րունա տիւշտիւ, վէ օնա հադիգաթը հալի
34 պիթթէմամ աէօյլէտի։ Օ տախի օնա տէտի
քի՝ Գըզըմ, իմանընըն սէնի խէլաս էյլէտի. սէ-
լամէթ իլէ կիթ, վէ ՚իլլէթինտէն խէլաս օլ։
35 Օ տահա աէօյլէր իքէն, սինագօգ րէհսինին
խանէսինտէն կէլիպ՝ Գըզընն վէֆաթ էթտի,
արթըգ մու՛ալլիմէ նի՞չիւն զահմէթ վէրիրսին՝
36 տէտիլէր։ Լաքին Յիսուս աէօյլէնէն աէօգէս

հէման իշխապետի կնիկն, անուղղող բնեխանէ-
37 գօրգմա, անճապ ի'թիզատ էլլէ՝ տէտի։ Վէ
պէտրօս իլէ եապօպօս, վէ եապօպօսուն գա-
բրնատաշը եուհաննատան մա'տա, պէրապէրին-
38 ճէ կիթմէյէ քիմսէյի պրատմայրպ՝ անուղղող
բնեխանին խանէպինէ կիրիպ՝ շամաթայը վէ չօգ
39 աղպայրպ ֆիղան էտէնլէրի կէօրտիւ։ Վէ իչէ-
րի կիրիպ օնլարա՝ նի՞չիւն շամաթա էտիպ
աղլարընըզ, չօճուգ վէֆաթ էթմէտի, անճապ
40 ույուօր՝ տէտի։ Վէ օնու խաթիհզա էթտիլէր.
օ խէ ճիւմլէսինի տիշարը չըգարըպ՝ չօճուղուն
պապասընը վէ անասընը, վէ քէնատիսի իլէ պէ-
բապէր օլանլարը ալարագ, չօճուղուն եաթըպ-
41 ղը եէրէ կիրտի։ Վէ չօճուղուն էլինի թու-
թուպ օնա՝ Տալիթա գումի՝ տէտի, քի թէր-
ճիւմէսի. էյ գըզ, (սանա տէրիմ) գալգ տէ-
42 մէք տիր։ Վէ գըզ տէր 'ապատ գալգտը, վէ
կէզտի, զիրա օն իքի եաշընատա իտի. վէ օն-
լար քէմնալ տէրէճէ միւթէհայիր գալտըլար։
43 Վէ օնլարա՝ պունու քիմսէնին ալիմէմսինի
էքիտէն թէնապհ էյլէտի. պա'տէհու գըզա
եէմէք վէրիլմին տէյիւ պույրտու։

ԳԼՈՒԽ 6

1 Վէ օրտանըն չըգըպ՝ քէնատի վաթանընա կէ-
տի՝ շայիրտալէրի տախի ապտընճա կէլտիլէր։
2 Վէ տէպթ կիւնիւ օլտուգտա, անուղղուտա
թա'լիմ էթմէյէ պաշլատը, վէ չօգ քիմսէլէր
իշիթտիքլէրինատ հէյրան գալըպ՝ Պու նէսանէ-
լէր պունա նէ՞բէտէն կէլիյօր, վէ պու քէնատի-
սինէ վէրիլմիշ օլան հիքմէթ նէ՞ տիր, քի
օնուն եէտի իլէ պէյլէ մու'ճիզէլէր իշրա օլու-
3 նույօր։ Պու՝ Մէրեէմին օղլու, վէ եաղօպօս

վէ եուաս վէ ԵՀՀուաս վէ Սիմճնուն պիրա-
տէրի շօլ տիւլկէր տէյի՞լ մի. վէ հէմշիրէլէրի
պուրատա, եանըմըզատա տէյիլլէ՞ր մի՝ տէյէ-
4 րէք, օնատան տօլայը սիւրչէրլէր խոտ։ Յիսուս
տախի օնլարա տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր,
քէնտի վաթանընատան, վէ ադրատատը արտաըն-
տան, վէ քէնտի խանէսինէն ղայրի ԵՀՀՓ
5 ի՛թխատրըզ տէյիլ տիր։ Վէ օրատա հիչ
պիր մու՛ճիզէ իճրա էտէմէյիք՝ ֆաղաթ պիր
գաչ խաստալարըն իւզէրինէ էլլէրինի գօյուպ
6 շիֆա վէրտի։ Վէ ՛ատէմ ի ի՛թիգատլարընա
թէ՛ածճիւպ պիրլէ, թա՛լիմ էտէրէք, էթ-
րաֆատա պուլունան քէօյլէրի տօլաշըր խոտ։
7 Վէ օն իքիլէրի եանընա չաղըրտը, վէ օն-
լարը իքիշէր իքիշէր կէօնտէրմէյէ պաշլայըպ՝
օնլարա նամաք ըտուհլար իւզէրինէ գուտրէթ
8 պախշ էլլէտի։ Վէ օնլարա եօլ լչիւն, նէ
տաղարճըզ, նէ էքմէք, նէ քէմէրատէ ապչէ,
9 ՛անճաղ չարըզ պաղլամըշ օլուպ՝ իքի էնթարի
կիյինմէյէրէք, պիր ՛ատատան մա՛տա պիր
10 շէյ ալմայալարընը թէնպիհ էլլէտի։ Վէ օն-
լարա տէտի քի՝ Հէր հանկը եվէ կիրայինիզ,
11 օ մահալատէն չըգընճայատէկին, օրատա գա-
լըն։ Վէ սիզի հէր քիմ գաբուլ էթմէյիսի՝
տինկլէյէճէզ խէ, օրատան չըգարընըճատա,
օնլարա շէհատէթ լչիւն այագլարընըզըն
աւթընատաքի թօզը սիլէքին. ֆիլհագիգաթ
սիզէ տէրիմ քի՝ ըտուզ ի ճէզատատա Ատոմ վէ
Ղամօրանըն հալի օ շէհրին հալինատէն էհ-
վէն օլուր։
12 Վէ օնլար չըգըպ՝ թէվպէ էթտինլէր տէ-
13 յիւ, վա՛զ էտէրլէր խոտ։ Վէ չօգ ճինլէր
խարաճ էտիպ՝ եաղ իլէ մէսհ էտէրէք, չօգ
խաստալատատա շիֆա վէրիրլէր խոտ։

14 Վէ օնուն իսկի շէօհրէթ պուլմուշ օլմադը
լա, Հէրօտէս մէլիք պունու իշլիթտի, վէ՝
վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա էօլիւլէրտէն
գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպտէն օնուն
վասըթասը իլէ միւ'ճիզէլէր իճրա օլունույօր՝
15 տէտի։ Պաշդալսըը Էլիյա սըր տէյիպ՝ սա-
յըրլէը տսխի՝ Պիր փէյղամպէր եախօտ փէյ-
ղամպէրլէրին պիրի կիպի տիր՝ տէրլէը իսի։
16 Ամմա Հէրօտէս պունու իշլիթտիքտէ, Պու
պաշընը քէատիրտիյիմ Եուհաննա տըր. օ՝
էօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր՝ տէտի։
17 Զիրա Հէրօտէս քէնտիսի պիրտաէրի Ֆիլիպ-
պօսուն զէվճէսի Հէրօտիայը թէզէվվիւճ էթմիշ
օլմադըլա, օնուն սէպէպինտէն ուէմ կէօնտէրիպ
Եուհաննայը թութթուշ վէ զընտանտա պաղլա-
18 մըշ իտի։ Զիրա Եուհաննա Հէրօտէսէ՝ Պիրա-
տէրինին զէվճէսինի ալմազ սանա ճաիզ տէյիլ
19 տիր՝ տէտի։ Վէ Հէրօտիա օնա քին թու-
թուպ՝ օնու գաթլ էթտիրմէք արզուսունտա
20 իտի իսէ տէ, միւգթէտիր օլամազլըտը։ Զիւն
քի Հէրօտէս Եուհաննանըն սալիհ վէ մուգադ-
տէս պիր ատէմ օլտուղունու պիլմէյիլէ, օնու-
տան գօրգարտագ, օնու կէօզէտիր իտի. վէ
օնու տինկլէմէք իլէ, չօգ շէյլէր իճրա էտէր
21 իտի, վէ օնու իսթէք իլէ տինկլէր իտի։ Վէ
միւնասիպ պիր կիւն կէլտիքտէ, եա'նի Հէրօ-
տէս քէնտի եէվմի վէլատէթինտէ, պէյլիք
մէմուրլարընա վէ պին պաշըլար իլէ Կալիլեա-
նըն 'այանընա պիր զիյաֆէթ վէրտիյինտէ,
22 'պու Հէրօտիանըն գըզը կիրիպ՝ րաքս էթտիյի՝
Հէրօտէսին վէ պէրապէրինճէ ուօֆրատա օթու-
րանլարըն խօշունա կէլմէյիլէ, մէլիք գըզա՝
պէնտէն նէ իսթէրսէն թալէպ էյլէ վէ ուանա
23 վէրիրիմ՝ տէտի։ Վէ օնա՝ պէնտէն Հէր նէ

թալէպ էտէրան, մէմալիքիմին եարըսընը պիլէ
24 սանա վէրիրիմ՝ ատյու եէմին էթտի։ Իմտի
մէզպուրէ չըղըպ անտընա՝ նէ՞ թալէպ էտէ-
յիմ՝ ատտիքատէ, օ տախի՝ վ ափթիվ էտիճի
25 Եուհաննանըն պաշընը՝ ատտի։ Վ է գըվ՝ ՚ալէլ
՚ադէլէ մէլիյին եանընա կիրիա՝ պանա թէփախ
իւզէրինատէ, վափթիվ էտիճի Եուհաննանըն
պաշընը վէրմէնիզի շիմտի խաթէրիմ՝ ատյու
26 թալէպ էյլէտի։ Վ է մէլիք զիյատէխյլէ մու-
քէտտէր օլտու խատ ատ, եէմինլէրի վէ ասֆրա-
տա պէրապէր օթուրանլար ատալէինատէն, օնու
27 իչտա էթմէք խաթէմէտի։ Վ է մէլիք տէր
՚ադապ ճէլլատ կէօնտէրիպ՝ օնուն պաշը կէթի-
28 րիլմէսինի էմր էյլէտի։ Ո տախի վարըպ՝ զըն-
տանտա պօյնունու վուրուպ՝ պաշընը թէփախ
իւզէրինատէ կէթիրէրէք, զըզա վէրտի, զըզ
29 տախի անտընա վէրտի։ Վ է օնուն շայիրտալէրի
պունու իշիթտի.քատէ, կէլտիլէր վէ ճէմաէտինի
գալտըրըպ՝ պիր գապրա վազ՝ էթտիլէր։
30 Վ է Ըէտուլլէր Յիսուսուն եանընա ճէմ՝
օլուպ՝ օնա իճրա վէ թա՚լիմ էթտիքլէրի շէհ-
31 լէրին ճիւմլէսինի նազլ էթտիլէր։ Ո տախի
օնլարա՝ Սիզ քէնտինիզ թէնհաճէ պիր եա-
կան մահալէ կէլիպ՝ պիրազ իսթիրահաթ է-
տին՝ տէտի. զիրա կէլիպ կիտէնլէր չօզ օմմա-
զըզա, թա՚ամ էթմէյէ պիլէ վագթլարը եօղ
32 իտի։ Վ է թէնհաճէ պիր եապան մահալէ գա-
33 յըզըզա ՚ադիմլէթ էթտիլէր։ Վ է [ճէմա՚աթ]
օնլարը կիտեր իքէն կէօրտիւ, վէ չօզ քիմսէ-
լէր օնու թանըմազ իլէ, ճիւմլէ շէհրլէրատէն
օրտայա եայան ակրիտիպ՝ օնլարատան էվվէլ
եէթիշէրէք, օնուն եանընա ճէմ՝ օլտուզար։
34 Վ է Յիսուս չըդըպ՝ խայլի ճէմա՚աթ կէօրտիւ,
վէ չօպանը օլմայան գոյունլար կիպի օլտուգ-

լարընտան , ծնլարա թէրահիւմ էտիպ՝ չօգ
չէյլերին թա՛լիմինէ միւպաշէրէթ էյլէտի։
35 Վէ արթըդ վապըթ կէչմիշ օլմազ իլէ , շա-
յիրտլերի եանընա կէլիպ՝ Պուրսաը պիր եա-
պան մահալ սըր , վէ արթըդ վապըթ կէչմիշ
36 տիր . Ւօնլարը սալը վէր , էթրաֆտաքի չիֆթ-
լիքլերէ վէ քէօյլերէ վարըպ՝ քէնտիլերինէ էք-
մէք ալընլար. պիրա եէյէճէքլերի եօգ տուր՛տէ-
37 տիլէր ։ Օ տախի օնլարա ճէվապէն՝ Պունլարա
սիզ թա՛ամ վէրին՝ տէտի . վէ օնա տէտիլէր
քի՝ Կիտիպ իքի եիւզ տինարլըպ էքմէք սա-
թուն ալալըմ , վէ օնլարա թա՛ամ վէրէլի՞մ
38 մի ։ Օլ տախի օնլարա՝ Գա՞չ էքմէյինիզ վար ,
Կիտիպ պաթըն՝ տէտի . վէ օնլար եօղլատըգ-
տան սօնկրա՝ Պէշ Խ+Ֆ+ վէ իքի պալըպ վար՝
39 տէտիլէր ։ Վէ օնլարա՝ ճիւմլէսինի եէշիլ օթ
իւզէրինէ , պէօլիւք , պէօլիւք , օթուրթմալա-
40 րընը էմր էյլէտի ։ Վէ օնլար եիւզէր վէ էլլիշէր
41 թապըմ , թապըմ , օթուրտուլար ։ Վէ պէշ
էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ՝ սէմայա տօղրու
պապտը , վէ պէրէքէթ տու՛տընը օգուշտուպ՝ էք-
մէքլերի փարէլէտի , պա՛տէհու էօնլէրինէ գօ-
մագ իւզրէ , շայիրտլէրինէ վէրտի . վէ իքի պա-
42 լըղը տախի ճիւմլէսինէ թապսիմ էյլէտի ։ Վէ
43 ճիւմլէսի եէյիպ տօյտուլար ։ Վէ փարչալարը
օն իքի քիւֆէ տօղուտու օլարագ , պալըգլար-
44 տան տախի գալարըլդըլար ։ Վէ պու էքմէք-
լէրտէն եէյինլէր պէշ պին գատար աւէմ իտի ։
45 Վէ տէր՛ապա շայիրտլէրինէ խապար էթ-
տի քի՝ քէնտիսի ճէմա՛աթը սալը վէրինճէյէ-
տէք , օնլար գայըղա կիրիպ՝ եվէլ գարշը թա-
րաֆա , Պէյթաայտուպա տօղրու կիտէլէր ։
46 Քէնտիսի տախի օնլարը սալը վէրտիքտէն սօնկ-
47 րա , տու՛ա էթմէյէ տաղա կիթտի ։ Վէ ախ-

շամ ելուդատա, գայըզ տէնիզին օրթասընատա
48 ողա՝ քէնտիսի եալընըզ դարատա իտի։ Վէ
բիւգիւար օնլարա մուխալիֆ օլմազըլա, քիւ-
րէք չէքէրէք, զահմէթտէ ելուդլարընը կէօ-
բիւ՝ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվապէթի դա-
րարլարընատա, տէնիզ իւզէրինատէ եիւրիւյէրէք,
եանլարընա կէլտի, վէ օնլարը կէչմէք իսթէր
49 իտի։ Վէ օնլար օնու տէնիզ իւզէրինատէ եիւ-
րիւր կէօրտիւքլէրինատէ, պիր իէյալ զանն է-
50 տէրէք, ֆէրեատ էյլէտիլէր։ Զիրա օնու ճիւմ
լէսի կէօրիւա՝ միւզթարիսի օլտուլար. օ տա-
խի տէր 'ատադ օնլար իլէ սէյլէշիւ՝ օնլարա
ճէսարէթլէնին. պէն իմ, դօրդմայըն՝ տէտի։
51 Վէ գայըզա, եանլարընա չըգարըգատա, բիւ-
կեար սաքին օլտու. օնլար տախի քէնտի
քէնտիլէրինատէ զայէթ զիյատէտի իլէ Հայրան
52 գալըա՝ թէ'ածճիւա էտէրլէր իտի։ Զիրա օլ
էքմէքլէրին քէյֆիյէթինի ֆէհմ էթմէմիշլէր
իտի. չիւնքի գալալէրի զալիզ օլմուշ իտի։
53 Վէ գարշը սահիլ կէչիա՝ կէննեատէթ
տիյարընա կէլտիլէր, վէ գարայա եանաշըը-
54 լար։ Վէ օնլար գայըգատան չըգարըգատա, տէր
55 Հալ օնու թանըտըլար, Ա վէ պիւթիւն օլ
ճիվարա սէյրատիա՝ Ա'իլէթլիլէրի եաթտը-
լար իւզէրինատէ թաշըյալ՝ պուլունատուդունու
իշիթտիքլէրի մահալէ կէթիրմէյէ պաշլա-
56 մըլար։ Վէ քէնդիլէրէ, եա շէհրլէրէ, եա
չիֆթլիքլէրէ, հէր նէրէյէ կիրտի իսէ, խաս-
թալարը մէյտանլարտա գէզուպ՝ պարի լիսանը-
նըն էթէյինէ տօգունալար տէյիւ օնատան րի-
ճա էտէրլէր իտի. օնա ճիւմլէ տօգունանլար
տախի շիֆա պուլուրլար իտի։

ՊԱՊ 7

1 Վ՚է փերիսիները իլէ ՚ուլէմատան պա՚զըլարը
Երուշալիմուէն կէլիպ՝ օնուն եանընա ճէմ՚ օլ-
2 տուլար։ Վ՚է շայիրտլէրինատէն պա՚զըլարընըն
նափաք եա՚նի եըյդանմամընշ էլլէր իլէ էք-
մէք եէտիքլէրինի կէօրմէք իլէ, օնու թափ-
3 պին էթտիլէր։ Զիրա փերիսիները վէ ճիւմլէ
Եհուտիները միւթէպաատիմին ընվայէթինի
հըֆզ էթմէքատէ օլուպ՝ էլլէրինի պիր էյիճէ
4 եըյդամատըգճա, եէմէք եէմէզլէր։ Վ՚է չար-
շըտան իէլտի+լէրինէ, եըյդանմայընճա եէմէք
եէմէզլէր. վէ հըֆզ էթմէք իւզրէ գապուլ
էթտիքլէրի այիր չօգ շէյլէր, քեատլէր վէ
պարտագլար վէ պագըր գապլար իլէ եաթագ-
5 լարը եըյդամատըրը վար տը։ Պա՚տէհու
փերիսիները իլէ ՚ուլէմա՝ Նի՞չին շայիրտլէրին
միւթէպաատիմին ընվայէթի միւճէպինճէ հա-
րէքէթ էթմէյիպ՝ էքմէյի էլլէրի եըյդամագ-
սըզըն եէրլէր՝ տէյիւ օնա ատաղ էթտիլէր։
6 Օլ տախի օնլարա ճէվապէն, տէտի քի՝ Սիզ
միւրայըլար հագգընտա մէսթուր օլտուղու
իւզրէ, Պու գավմ պանա տուտագլարը իլէ
հիւրմէթ էտէր, գալպլերի իսէ պէնտէն ու-
7 զագ տըր։ Հէմ ինսան թէնապհատը օլան
թա՚լիմաթը էյրէթմէք իլէ, պանա նաֆիլէ
եէրէ ՚իպատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ Իշա՚յա վահի
8 իլէ էյի սէյլէմիշ տիր։ Զիրա Ալլահըն էմրինի
թէրքիլէ, ինսան րնվայէթինի ետ՚նի պարտագ-
լար վէ քեատլերի եըյդամայը հըֆզ էտիպ՝
պունլարա պէնկիլէր պաշգա չօգ շէյլէր տախի
9 էտէրսինիզ։ Վ՚է օնլարա տէտի քի՝ Ոչ՝ կիւ-
զէլ, քենտի րնվայէթինիզի հըֆզ իչուն Ա-

14 լահըն էմրինի ըֆատ էտերաինիզ։ Զիրա Մուսա՝
փէտերինէ վը վալիտէնէ հիւրմէթ էլլէ, հէմ
փէտերինէ եա վալիտէսինէ շէթմ էտէն մութ-
11 լապա էօլսիւն՝ տէտի։ Ամմա սիզ տերաինիզ
քի՝ էյէր պիր ատամ փէտերինէ եա վալիտէ-
սինէ, թարաֆըմտան սանա ֆայտէ օլաճապ
շէյ գուրպան եա՛նի վազֆ օլմնմուշ տուր՝
12 տերաք. Եօլ վազֆթ օնու արթըդ փէտերի եա
վալիտէսի իչիւն պիր շէյ էթմէյէ պրագմազ-
13 պընըզ։ Վէ թէսլիմ էթտիյինիզ ըիվայէթի-
նիզ իլէ Ալլահըն քէլամընը ֆէսախ էտերէք,
պուննուն կիպի չօգ շէյլէր էտերաինիզ։
14 Վէ պիւթիւն ճէմա՛աթը եանընա չաղըրըպ
օնլարա տէտի քի՝ ճիւմլէնիզ պէնի տինկլէ-
15 յիպ՝ անկլայընը։ Ատէմին տիշարըընտան հիչ
պիր նէսանէ իչինէ կիրիպ՝ օնու նափաք էտէմէզ.
լաքին ատէմի նափաք էտէն՝ քէնտինտէն չը-
16 գան շէյլէր տիր։ Իչիտիր գուլագլարը օլսուն
իչիթաին։
17 Վէ ճէմա՛աթըն եանընտան էվէ կիրտիյին-
տէ, շայիրտլէրի օնտան պու թէմինիլի իսթիֆ-
18 սար էյլէտիլէր։ Օլ տախի օնլարա տէտի քի՝
Սիզտէ մի պէյլէ զինհնիզինիզ. անկլամազ-
մը պընըզ քի՝ տիշարըտան ատէմին իչինէ հէր
19 կիրէն օնու նափաք էտէմէզ։ Զիրա գալգինէ
տէյիլ, ամմա օնուն գարընընա կիրէը, վէ ճիւմ-
լէ թա՛ամլարը թէմիզլէյէրէք, խալայա չը-
20 գար։ Վէ ատէմի նափաք էտէն՝ ատէմտէն չը-
21 գան տըր՝ տէտի։ Զիրա տէրտունտէն, եա՛նի
ատէմլէրին գալգինտէն էֆքեար ը ֆայտէ,
22 զինա, ֆահշ, գաթլ, Խըրսըզլըդ, թամա՛,
եարամազլըդ, հիլէ, ֆիւճիւր, սու ի նա-
զար, քիւֆր, մազրուրլուդ, խապաեէթ չը-
23 գար։ Պու ֆէնալըգլարըն ճիւմլէյի տէրուն-

տէն չըզըպ՝ ատէմի նախաք էտէր ։
24 Վէ օրտանն գալզըպ՝ Սուր վէ Սայտա հու-
տուտունա կիթտի . վէ պիր էվէ կիրիպ՝ քիմ-
սէյէ մա՛լում օլմասընը իստէմէտի իսէ տէ ,
25 կիպլէնէմէտի ։ Ձիրա զըզընտա նախաք րու-
օլան պիր գարը օնուն խապէրինի ալմազըպ ,
26 կէլիպ՝ այտըլարընա գափանտը ։ Օլ գարը տա-
խի Եունանի միլլէթինտէն Սիրօֆէնիքէացը
իտի , վէ զըզընտան ճիննի իչըտ էթմէսինի
27 օնտան րիճա էյլէտի ։ Ամմա Յիսուս օնա
Պրատ , էվէլա չօճուգլար տօյտուն , պիրա չօ-
ճուգլարընը էքմէյինի ալըպ՝ քէլպէրէ ամմատ
28 էյի տէյիլ միր՝ տէտի ։ Մէզպուրէ տախի օնա
ճէվապէն՝ պէլի , եա՛ Րապպ , չիւն քի քէլպէր
տախի ասֆրանըն ալթընտա , չօճուգլարընը գը-
29 րընթըլարընտան եէր՝ տէտի ։ Օլ տախի օնա
Պու սէօզ իչիւն կիթ , ճինն սէնին գըզընտան
30 չըգտը՝ տէտի ։ Վէ մէզպուրէ էվինէ վարտըգ-
տա , ճինն չըգմըշ , վէ գըզը տէօշէգտէ եաթ-
մըշ պուլտա ։
31 Վէ եինէ Սուր վէ Սայտա հուտուտունատն
չըգըպ՝ Տէպտօլիս հուտուտունուն օրթասընը-
32 տան , Կալիլեա տէնիզինէ կէլտի ։ Վէ պիր
տաղը վէ փէլթէք կէճիրիպ՝ իւզէրինէ էյինի
33 վազ՝ էյլէմէսինի օնտան րիճա էյլէտիլէր ։ Օլ
տախի օնա ճէմա՛ատ իչինտէն թէնհայէ չէ-
քիպ՝ փարիսէացընը օնուն գուլապլարընա
վազ՝ լէ , թիւքիւրիւպ օնուն սիլինէ տօ-
34 գունտա ։ Վէ ակշամա տօղրու նապտր էտէ-
րէք , ան էտիպ օնա՝ Ինֆտա եա՛նի աչըլ
35 տէտի ։ Վէ տէր հալ օնուն գուլապլարը աչը-
լըպ՝ սիլինին պատը չէօզիւլիւպ՝ տօղրու թէ-
36 քէլիւմ էթտի ։ Վէ օնլարտա պունտա քիմսէ-
յէ ասէյլէմմէլէրինի թէնպիհ էթտի . ամմա

օնլարա հէր նէ գաւառ թէնալիհ էթուի խահ
ուէ , օլ գաւառ զէյաւէ նէշը էաէրլէր խոի ։
37 վէ զէյաւէախ իլէ հայրան գալըպ՝ հէր շէյի
էյի էյլէուի , հէմ աուզըլարը իշխիաւիրը հէմ
ուէ աւլախզլէրի աէօյլէուիր՝ աէրլէր խոի ։

ՊԱՊ 8

1 Օլ կիւնլէրուէ փէք չօգ ճէմա'աթ պուլու-
նուպ՝ ուէյէճէքլէրի օլմամըզլա , [Յիսուս] շա-
յիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝ օնլարա ուէսի
2 քի՝ ճէմա'աթա թէրսհհիմ էաէրիմ, չիւնքի
շիմդի իւչ կիւն ուիւր , եանըմուա պուլունու-
3 յօրլար վէ ուէյէճէքլէրի եօք ուսր . վէ էյէր
օնլարը էվլէրինէ աճ ուլը վէրիրսէմ , եօլուա
թաղաթլարը քէսիլիր . զիրա պա'զլարը ու-
4 զաղան կէլուիլէր ։ վէ շայիրտլէրի օնա ճէ-
վապէն, Պունլարը պուրասուա, չէօլուէ պիր քիմ
սէ էքմէք իլէ նա՞իլ ուօյուրապիլիր՝ աէսինլէր ։
5 վէ օնլարա՝ գա՞չ էքմէկինիզ վար՝ աէրիս
ուսալ էթսինքուէ , օնլար Նէսի՝ աէսինլէր ։
6 վէ ճէմա'աթըն ուէր իւզէրինուէ օթուրմալա-
րընը էմր էթսի . վէ ուէսի էքմէկի ալըպ՝ թէ-
շէքքուր էթսի վէ փարէլէյիպ՝ էօնլէրինէ գօ-
մուպ իւզէէ , շայիրտլէրինէ վէրսի . օնլար
7 սահի ճէմա'աթըն էօնիւնէ գօսուլար ։ վէ
պիր գաչ քիւչուք պալըղլարը օլմալրա , պէ-
րէքէթ սու'ալընը օգուլուպ՝ Պունլարը սա
8 էօնլէրինէ գօյուն՝ սէսի ։ Խմսի ուէյիպ սօ-
սուլար , վէ փարչալարընն ճաղլաընուսան ուէսի
9 գէնալ գալարմալար ։ Եէյինլէր սահի սէօրթ
պին գաւար խոի . վէ օնլարը սալը վէրսի ։
10 վէ սէր 'ադաղ շայիրտլէրի իլէ գայըղա պի-
նէպ՝ Տալմանուա թարաֆընա կիթսի ։

11 Վէ ֆէրիսիլէը չըդըպ՝ ծնու թէճրիւպէ
իչիւն, քէնտիսինտէն ակմատան պիր 'ալամէթ
թալէպ էտէրէք, ծնուն իլէ միւապհէսէ էթ-
12 մէյէ պաշլատըլար։ Վէ օ՞ տէրսինինտէն ա՞հ
չէքիպ՝ Պու նէտ նի՞չիւն 'ալամէթ թալէպ
էտէր. Հապիպաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՞ պու
13 նէտ 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝ տէտի։ Վէ
օնլարը պրատղըպ՝ եինէ գայըզա կիրմէյիլէ,
գարշը թարափա կէչտի։
14 Վէ էքմէք ալմադընը ունութմուշլար ըտը.
գայըզատա տախի եանլարընտա պիր էքմէքտէն
15 պաշգա եօղ իտի։ Վէ օնլարա թէնպիհ էտիպ՝
Պադրն, ֆէրիսիլէրին մայադընտան վէ Հէրօ-
16 տէսին մայադնատան տադրնըն՝ տէտի։ Վէ պէ-
րիպէրի իլէ աէյլէշիպ՝ էքմէյիմիզ օլմադըզը
17 իչիւն տիւր՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս պուննու
պիլմէյիլէ օնլարա տէտի քի՝ 'նի՞չիւն էքմէյի-
նիզ օլմադըզը իչիւն աէյլէշիրսինիզ. տահա
ֆէհմ էթմի՞զ միսինիզ, վէ իտրաք էթմի՞զ մի
18 սինիզ. գալպինիզ տահա ղալի՞զ մի տիր։ Կէօզ-
լէրինիզ վար իքէն կէօրմի՞զ մի սինիզ, վէ գու-
լաղլարընըզ վար իքէն իշիթմի՞զ մի սինիզ,
19 խաթըրընըզա տախի կէթիրմի՞զ մի սինիզ։ Օ՞
պէշ պին տաէմ պէշ էքմէյի փարչէյա
թէվզի՝ էյլէտիյիմտէ, գա՞չ քիւֆէ տօլուսա
փարչա գալտըրտընըզ. ծնա Օն իքի՝ տէտիլէր։
20 Վէ օ՞ տէօրթ պին քիշիյէ եէտի՝ էյլէտիյիմտէ,
գա՞չ զէնպիլ տօլուսա փարչա
21 գալտըրտընըզ. օնլարա տա Եէտի՝ տէտիլէր։ Վէ
օնլարա՝ Նի՞չիւն իտրաք էթմէզ սինիզ՝ տէտի։
22 Վէ Պէյթաղյատա կէլտի. վէ պիր ա՛մա
եանընա կէթիրիպ՝ ծնա տօղունճատընը բիճա
23 էճտիլէր։ Օ՞ տախի ա՛մայը էլինատէն թու-
թուպ՝ քէօյտէկի տիշտրը չըդարտը. վէ կէօզլէ-

ընե թիւքիւրիւպ՝ էլլերինի օնուն իւզերինե
գօմաղըլա, օնա՝ պիր շէյ կէօրի՞յօրմուսուն՝
24 տէյիւ սուալ էթտի։ Ո տա նապլար էտիպ՝
Աղաճլարա պէնկզեր ատէմլերի եիւրիւր կէօ-
25 րիյօրում՝ տէտի։ Պա՛տէհու էլլերինի թէք-
րար օնուն կէօզլերի իւզերինե գյուպ՝ պագ-
տըրտը. օլ տախի իֆադաթ պուլուպ՝ ճիւմ-
26 լէսինի աշիքեարե կէօրտիւ։ Վէ գէջե կի-
րիպ՝ քէջատե քիմսէյե սէջդէմէյէսին տէյէ-
րէք, օնու էվինե կէօնտէրտի։
27 Վէ Յիսուս շայրտլերի իլե գայսերի ի Ֆի-
լիպպօս քէջլերինե կիտիպ՝ եօլտա շայրտլէ-
րինէ՝ Ադամլեր պէնիմ հագդըմտա քի՞մ իմ
28 տերլեր՝ տէյիւ սուալ էթտի։ Օնլար տախի՝
Վաֆթիզ էտիճի Եուհաննա, վէ պա՛զըլար
Էլիյա, պա՛զըլար տախի վէյղամպէրլերին
29 պիրի տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլեր։ Վէ
օնլարա՝ Եա սիզ պէնիմ հագդըմտա քի՞մ իմ
տէրսինիզ՝ տէտի. Պէտրօս տախի օնա ճէվա-
30 պէն՝ Սէն Մէսիհ սին՝ տէտի։ Վէ օնլարա՝
Հագդըմտա քիմսէյե պիր շէյ սէջլէմէյէսին՝
տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էթտի։
31 Վէ Իսան իւլ ինսան չօք էլէմ չէքիպ՝ իխ-
թէյարլար իլե պաշ քեահինլեր վէ 'ուլեմա
թարափընտան բէտտ օլունտուպ՝ գաթլ օլուն-
մագ, վէ իւչ կիւնտէն սօնկրա, գըյամ էթմէք
կէրէք իտիյինի օնլարա Թա'լիմ էթմէյէ պաշ-
32 լատը։ Վէ պու սէօզիւ աշիքեարե սէօյլէտի.
վէ Պէտրօս օնու պիր եանա տլըպ՝ Թա'զիր
33 էթմէյէ պաշլատը։ Ո իսէ տէօնիւպ՝ շայրտ-
լերինէ պապտըգտա, Պէտրօս Թա'զիր էտէ-
րէք, Ա՛րտըմա չէքիլ, Ե՛յ հէյթան, պիրա Ա՛լ-
լահըն հէյլերինի տէյիլ, անճագ ատէմլերին
հէյլերինի թէֆէքքիւր էտէրսին՝ տէտի։

34 Վէ ճէմո՛ամէթը շայերտալերի իլէ պէրապէր
եանընտա չաղըրըպ ատուի քի՝ Հէր քիմ ար-
ատյնճա կէլճէք եանէրտաէ, նէ՞ջանըն թէրք իլէ,
35 եաղընը պալտըրըպ՝ արտրմըրտա կէլսին Զիրա
Հէր քիմ ճանընը պուրթատրմատ եանէրտաէ,
օնու պայ՛ էտէճէք, վէ Հէր քիմ ճանընը, պէ-
նիմ իչիւն վէ Ինճիլ իչիւն պայ՛ էտէրտաէ, օնու
36 պուրթատրատ ըրը։ Զիրա պէր ատէմ պիւ-
թիւն տնեանէտյը պուզանընը տա, քէնատի ճանընը
37 պայ՛ էտէրտաէ, նէ՞ եանէնֆատաէ էտէր։ Եախօտ
ատէմ քէնատի ճանը իչիւն նէ՞ պէտէլ վէրէ-
38 ճէք ատը։ Զիրա Հէր քիմ պու պինատէտար վէ
կիւնահքէտար նէտյ իչինտէ, պէնտէն վէ աօզ-
լէրինտէն ատյնը ուԹանըրտա, Եան նէ՛ ինատ
տախի մուգատտաէտա մէկէքլէր իլէ քէնատի փէտէ-
րինին ճէհաննամ կէլսինքտէ, օնատան ատյնը
39 ուԹանճատյ ըրը։ Վէ օնըտրտա՝ Հազրէթէյին
սիզէ տէրսիմ՛ քի պուրտա Հազրը օլանըտատան
պա՛ըրը վար ատը քի՝ Աէհուդան փատիշահը-
պինըն գուտրէԹ իլէ կէլսինին կէօրմէյինճէ
էօլուճ ատա տաԹմըյաճատըր ատը՝ տէտի։

ՊԱՊ 9

1 Վէ ատը կիւնատէն ասնկրա, Յիսուս պէտրօս
իլէ Եաղօօս վէ Եուհաննայը պէրապէր ատյնի
օնըտրը եալընըպ վէ այրըճա եթաճէք պիր
տաղ Թէպէրինէ կէօԹԹուրտա, վէ էօնէրինտէ
2 ատրէթի Թէպէտատուլ էտիպ՝ Էլիսեպ եէր
Թէպէրինտէ Հիչ պիր գատատրըն պէյազ էտէ-
մէյէճէյի ատրէճէտէ, Հէմճին գատր կիյի գա-
3 յէԹ պէյազ օլատա։ Վէ օնըտրտա Մուսա իլէ
Էլիա կէօրինէճէյ՝ Յիսուս իլէ ատյնէշիրլէր
4 էտի։ Վէ պէտրօս Յիսուսա խիթապէն ատի

.քի՛ եա՛ Բապել, ալիզ պուբատա պուլունմազ
էլի տիր . իմոն պիրի աէնին վէ պիրի Մուսա
վէ պիրի տէ Էլիյա իչուն, իւչ խայմէ եաֆա-
5 լամ : Զուն քի գիյատէտ իլէ խավֆ էթմիշ
օլմազլարը իլէ , նէ աէյլէկձէյինն պիլմէտի :
6 Վէ պիր պուլութ ծնլարը կէօլկէտ ալթընա
ալըպ՝ պուլութատան՝ Սէվկիլիւ Օղլում պու-
տուր , պունու տինկլէյին՝ տէյէն պիր աէտա
7 կէլսի : Վէ անիտ ծնլար էթրաֆտա պաղըպ՝
եալընըզ Յիսուսատան մա՛տա ապթըզ եանլա-
8 րընտա քիմսէյի կէօրմէտիլէր : Վէ տաղտան
էնէրէկ նէգէն , ծնլարա՝ Իսկն իւլ ինսան էմ
վաֆատան գըյամ էտինճէյէտէք , կէօրտիւք-
լէրինի քիմսէյէ նապլ էթմէյէրինի թէնպիհ
9 էթտի : Վէ պու աէօղիւ պէյնլէրինտէ տաղ-
լայըպ՝ էմլաֆատան գըյամ էթմէք նէ տէմէք
10 օլտուղունու միւպահէտ էտէրլէր խոն : Վէ
Նի՞չուն 'ուլէմա էվվէլա Էլիյա կէլմէք կէրէք
11 տիր տէրլէր՝ տէյիւ օնա տուպ էթտիլէր : Ո
տախի օնլարա ճէվապէն՝ Վապա՛ Էլիյա էվ-
վէլա կէլիպ՝ հէր շէյի թէրթիպ էտէր, վէ՝ Իսկն
իւլ ինսան Հապգընտա չօգ էլէմ չէքիպ Հա-
պատրէթ կէօրէճէք տիր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր :
12 Պէն նաէ սիզէ տէրիմ՛ քի՝ Էլիյա Հալա կէլմիշ
տիր , վէ օնուն Հապգընտա ժէմաթուր օլտու-
ղու իւզրէ , օնա պիլճիւմլէ խամէտիքլէրինի
13 եափտըլար՝ տէտի : Պա՛տէհու շայէրտլէրին
եանընա կէլտիկինտէ , օնլարըն էթրաֆընտա
խայլի ճէմա՛աթ վէ օնլար իլէ միւպահէտ էթ-
14 մէքտէ օլան 'ուլէմայը կէօրտիւ : Վէ պիւ-
թիւն ճէմա՛աթ օնու կէօրտիւյիւ կիպի , միւ-
թէհայիր օլուպ՝ եանընա աէյիրտէրէք , օնու
15 աէլամլատըլար : Ո տախի 'ուլէմայ՝ Օնլար
իլէ նէ՞ միւպահէտ էտէյօրտունուզ՝ տէյիւ

16 սուտ էթտի։ Վէ ճէմա՛աթտան պիրի ճէ-
վապ վէրիպ տէտի քի՝ Եա մու՛ալլիմ, օղլու-
մու եանընա կէթիրտիմ, օնտա տիլսիզ բուհ
17 պուլունուպ՝ Հէր նէրէտէ թուԹարսա, օնու
եէրէ եըգար, օ տախի քէօփիւրիւպ տիշլէրի-
նի գըճըրտաըր, վէ զայիֆլէնմէքտէ տիր. վէ
շայիրտլէրինէ՝ Պունու իխրաճ էտին՝ տէյիւ
աէօյլէտիմ իսէ տէ, միւգԹէտիր օլամտըըլար։
18 Ո տախի օնըարա ճէվապ վէրիպ՝ Էյ ի՛Թի-
գատըզ նէտ, նէ՞ վազԹա գատար եանընըզ-
տա օլայըմ, նէ՞ վազԹա գատար սիզէ Թէ-
Համմիւլ էտէյիմ, օնու պանա կէթիրին՝ տէ-
19 տի։ Վէ եանընա կէթիրտիքլէրինտէ, օնու
կէօրտիյիւ կիպի, բուհ օնու սարտըզտա
եէրէ տիւշիւպ՝ աղզը քէօփիւրէրէք, եուվար-
20 լանըյօրուտու։ Վէ պունուն օնա նէ՞ զէման-
տէն պէրու վազը՝ օլտուղունու պապաըլնտան
սուտ էթտիքտէ, օ տա՛ Զօճուդլուղունտան
21 պէրու. Վէ օնու Հէլաք էթմէք իչիւն չօզ քէր-
րէ Հէմ աԹէշէ վէ Հէմ սուլարա աԹտը.
լաքին էյէր պիր շէյ էթմէյէ գատիր իսէն,
պիզէ ԹէրահՀիւմ էտիպ իմտատ էյլէ՝ տէտի։
22 Յիսուս տախի օնա՝ Իման էթմէյէ գատիր ի-
սէն, իման էտինէ Հէր շէյ միւմքին տիր՝ տէ-
23 տի։ Վէ անիտէ չօճուղուն պապատը ֆէրեատ
էտիպ՝ կէօզ եաշը իլէ՝ Իման էտէրիմ, եա
Ռաբպ, ՚ատէմ ի ի՛Թիգատըմա իմտատ էյլէ՝
24 տէտի։ Վէ Յիսուս ճէմա՛աթէն աէյիրտիպ
ճէմ՚ օլտուղունու կէօրտիւքտէ, նատիք բու-
Հու ազատլայըպ օնա՝ Էյ տիլսիզ վէ սաղըր
բուհ, պէն սանա էմր էտէրիմ, պունատան չը-
25 գըպ սաԹըզ կիրմէ՝ տէտի։ Ռ՞ահ տախի պա-
ղըրատպ, վէ օնու չօճա սարատատպ չըգտը։
օ տախի էօլիւ կիպի օլտու, շէյզէ քի չօգլարը

26 Էօլմիւշ տիւր՝ ասէտիլէր։ Վէ Յիսուս օնու
էլինատէն թուԹուպ՝ պալտըրմադըլար, պալգատը։
27 Վէ էվէ կիրտիյինատէ, շայիրտլէրի՝ Պիզ օնու
նի՞չիւն իսրաճ էթմէյէ մուգԹէտիր օլմատըգ՝
ասյիւ օնա ԹէնՀաճէ սուսալ էթտիքլէրինատէ,
28 Ւօ տախի օնլարա՝ Պու մսագուլէննին, սու՛ա վէ
օրուճատան ղայրի պիր վէճՀ իլէ իսրաճ օլունմասը
միւմքին ասյիլ տիր՝ ասէտի։
29 Վէ օրատան էլդըպ՝ կալիլեատան կէչէրլէր
էքէն, քիմսէնին վապդըֆ օլտուղունու իսԹէմէզ
30 իտի։ Զիրա շայիրտլէրինէ Թա՛լիմ էտիպ՝ օն-
լարա իպն իւլ ինսան սաէմլէր էլինէ Թէս-
լիմ օլունուպ՝ օնու գաթլ էտէճէքլէր, վէ
գաթլ օլունտուգտան սօնկրա, իւչԹունճիւ
31 կիւնտէ գլյամ էտէճէք տիր՝ ասէտի։ Օնլար
տախի պու ասօզիւ անկլամայդըպ՝ օնտան իս-
ԹիՓսար էթմէյէ տախի գօրգտուլար։
32 Վէ ֆէՓրնահումա կէլտի. վէ էվտէ էքէն
օնլարա՝ Եօլսա պիրի պիրինիզ իլէ նէ՞ սէյլէ-
33 շիյօր իտինիզ՝ տէյիւ սուսալ էթտի։ Օնլար
տախի սու-քիւԹ էթտիլէր. զիրա եօլսա, պէօ-
յիւ-քիմ տիր տէյիւ պիրիսպէրի իլէ միւսա-
34 հէտէ էթմիշլէր իտի։ Օլ տախի օԹուրուպ
վէ օն էքիլէրի չաղըրըպ՝ օնլարա՝ Էյէր պիր քիմ-
սէ իւք օլմադ իտիԹէրսէ, ճիւմլէսինատէն կէրի
վէ ճիւմլէսինին խըզմէթքեատը օլսուն ասէտի։
35 Վէ պիր չօճուգ ալըպ՝ օրԹալարընատա տուր-
տուրտու, վէ օնու գուճաղընա ալըպ՝ օնլարա
36 տէտի քի՝ Հէր քիմ պէյլէ չօճուգլարտան
պիրինի պէնիմ իտիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ,
պէնի գապուլ էթմիշ օլուր. վէ Հէր քիմ
պէնի գապուլ էտէրսէ, պէնի տէյիլ, ֆագաթ
պէնի իրտալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր։
37 Վէ Եուհաննա օնա ճէվապ վէրիպ՝ Եա՛ մու-

'աղլեմ պիզէ թռպի' օլմայարագ, աէնին խամին
լէ ճիննէրի իխրաճ էտէն պիր քիմսէ կէօր-
տուք, վէ պիզէ բէֆադաթ էթմէմիյի իչուն
38 մէն' էթտիք՝ ատ: Յիտուս խսէ ատ քի'
Օնու մէն' էթմէյին. զիրա խամիմ իլէ միւ'ճիզէ
իճրա էտիպ տէ, ֆիլհալ պէնիմ հադգըմատ
39 ֆէնա ատ օղլէյէ պիլէն եօզ տուր: Զիւնքի պիզէ
մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆըմըզատան
40 տըր: Զիրա ֆրիատտուն օլտուղունուզ իչուն
հէր քիմ սիզէ, պէնիմ խամիմէ, պիր քեսակ
տու իչիրիսէ, հադիգաթէն սիզէ տէրիմ քի'
41 էճրինի ասլա զայ' էթմէյէճէք տիր: Վէ պանա
ինանան քիւչիւքլէրին պիրինի հէր քիմ
սիւրչսիւրիւսէ, պօյնունա պիր տէյրմէն
թաշը սըլըպ՝ տէնիզէ աթըլմատը քէնտինէ
42 տահա խայըրլը տըր: Վէ էյէր էլին աէնի
սիւրչսիւրիւր իսէ, օնու քէս. Հայաթա սա-
գամ կիրմէն իքի էլին օլտուպ ճէհէննէմէ, օլ
աէցինամէզ աթէշէ կիթմէքտաէն խայըրլը տըր.
43 Ւօրատտա օնլարըն գուրտու էօլմէզ, վէ աթէ-
44 շի աէցինամէզ: Վէ էյէր այաղըն աէնի սիւրչ-
սիւրիւսէ, օնու քէս. Հայաթա թօփալ
կիրմէն իքի այաղըն օլտուպ ճէհէննէմէ, օլ
աէցինամէզ աթէշէ աթըլմադատան խայըրլը
45 տըր. Ւօրատտա օնլարըն գուրտու էօլմէզ, վէ
46 աթէշի աէցինամէզ: Վէ էյէր կէօզիւն աէնի
սիւրչսիւրիւսէ, օնու չըգար. Ալլահըն փա-
տիշահլըղընա թէք կէօզլիւ կիրմէն իքի կէօ-
զիւն օլտուպ ճէհէննէմ աթէշինէ աթըլմադ-
47 տան խայըրլը տըր. Ւօրատտա օնլարըն գուր-
48 տու էօլմէզ, վէ աթէշի աէցինամէզ: Զիրա
հէր քէս աթէշ իլէ թուզլանադաք, վէ հէր
գուրպան թուզ իլէ թուզլանադաք տըր:
49 Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ թաթըզ օլուր-

աա , օնու նէ՞ լէ թէրպէյէ էաէճէք աինիզ .
քէնաիլէրինիզաե թուզունուզ օլուպ՝ պէրի
պէրինիզ լէ միւասլէհէ իւզէրե օլմանուզ ։

ՊԱՊ 10

1 Վ է օրատան գալդըպ՝ Իրսանըն գարշը թա-
րաֆընատան , Եէհուտիյէ հուտուտունա կէլ-
ու . վէ խալգ թէքրար օնուն եանընա պէրիք-
տիքտէ , քէնաի 'աատէթի իւզէրե եինէ օնլարա
թա'լիմ էտէր իտի ։
2 Վ է ֆէրիսիլէր եանընա կէլիպ՝ թէճրիւպէ
էտէրէք . Չէվճէանինի պրատմագ աատմ ճաի՞զ
3 մի՝ ատյիւ օնատան աուալ էթտիլէր ։ Վ է օն-
լարա ճէվապէն՝ Մուսա սիզէ նէ՞ էմր էյլէտի՝
4 ատտի ։ Օնլար տախի՝ Մուսա թալագնամէ
5 եազըպ՝ պրատմագա իզն վէրտի՝ ատտիլէր ։ Վ է
Յիսուա օնլարա ճէվապէն ատտի քի՝ Սիզէ պու-
էմրի գալինիզ ղալիզ օլտուղու իչիւն եազ-
6 տը ։ Ամմա խըլգաթըն նալթիտաագնատա , Ա-
7 լահ օնլարը էրքէք վէ տիշի խալգ էթտի ։ Պու-
ակալէպտէն աատմ փէտէրինի վէ վալիտէանինի
8 թէրք էտիպ՝ զէվճէանինէ եափըշարագ , Ինքիտ
էէք վիւճուտա օլաճագլար , շէյխլէ քի արթըգ
իքի տէյիլ , ամմա եէք վիւճուտա տիւրլէր ։
9 Իմտի Ալլահըն բատթ էյլէտիյինի ինանա
10 այըրմագըն ։ Վ է էվտէ շայիտալէրի եինէ պու-
նէանէյի քէնաինատէն նալթիֆատ էթտիլէր ։
11 Վ է օնլարա ատտի քի՝ Հէր քիմ զէվճէանինի
պրատըպ՝ պաշգատընը թէզէվվիւճ էտէրսէ ,
12 օնա գարշը զինա էտէր ։ Քէզալիէք պիր գարը
գօճատընը պրատըպ՝ պաշգատընա վարըրսա ,
զինա էտէր ։
13 Վ է օնլարա տօգունմագը իչիւն եանընա

քիւչիւք չօճուքլար կէթիրտիլէր , շայիրտլէ-
14 րի իսէ , կէթիրէնլէրի ազարլատըլար : Վէ Յի-
սուս պունու կէօրտիւքտէ, կիւճէնիպ՝ օնլարա
տէտի քի՝ Պրաղլըն, չօճուգլար եանըմա կէլին-
լէր , վէ օնլարը մէն՝ էթմէյին . զիրա Ալլահըն
15 փատիշահլըղը պէյլէլէրին տիր : Հապիպաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղընը
հէր քիմ քիւչիւք չօճուգ կիպի գապուլ
16 էթմէզսէ , օնա ասլա կիրմէյէճէք տիր : Վէ
օնլարը գուճաղընա ալըպ՝ իւզէրլէրինէ էլլէ-
րինի գոյարագ , օնլարա խայր ուս՛ա էյլէտի :
17 Վէ եօլա րէվան օլտուղունտա , պիրի եա-
նընա աէյիրտիպ՝ հուզուրունտա տիզ չէօք-
տիւ , վէ օնա՝ Եա՛ մու՛ալլիմ ի քէրիմ հա-
յաթ ը էպէտիյէյէ վարիս օլմագ իչէւն նէ՞
18 եափայըմ՝ տէյիւ սուալ էյլէտի : Վէ Յիսուս
օնա տէտի քի՝ Նի՞չէւն պանա քէրիմ տէ-
յօրսուն , պիրտէն, եա՛նի Ալլահտան գա՛յրի
19 քէրիմ եօգ տուր : Էվամիրի պիլիրսին . Զինա
էթմէյէսին , գաթլ էթմէյէսին , սըրգաթ էթ-
մէյէսին , եալան յէհատէթ էթմէյէսին , գատը
էթմէյէսին , փէտէրինէ վէ վալիսէնէ հիւր-
20 մէթ էյլէ : Ո տախի օնա ճէվապէն՝ Եա՛
մու՛ալլիմ պունլարըն ճիւմլէսինի չօճուգլու-
21 գումտան պէրու հըճգ էյլէտիմ՝ տէտի : Վէ
Յիսուս օնա պագըպ աէվտի , վէ օնա տէտի
քի՝ Պիր նօգսանըն վար . կիտիպ՝ վէ էմվալինի
սաթըպ փուգարայա վէր , սէմաուա խազինէյէ
մալիք օլուրսուն . վէ խայը եիւքլէնիպ՝ կէլ ,
22 պանա թաապի՛ օլ : Ո տախի պու սէօզտէն
պիհուզուր օլուպ՝ միւքէտտէր կիթտի . զիրա
23 չօգ մալի վար իտի : Յիսուս տախի էթրաֆա
պագըպ շայիրտլէրինէ՝ Զէնկինլէր Ալլահըն
փատիշահլըղընա նէ՛ կիւճ կիրէրլէր՝ տէտի :

24 Շայիրաէլերի իսէ օնուն աէօղլէրինէ Հայրան
գալմազըլա, Յիսուս Թէքրար օնլարա ճէվապէն
տէտի քի՝ Զօճուդլարըմ, զէննկինկէ կիւվէ-
նէննէր իչիւն Ալլահըն փատիշահլըղընա կիր-
25 մէք նէ՛ կիւճ տիւր։ Զէննկինին Ալլահըն փա-
տիշահլըղընա կիրմէսինատէն, տէվէնին իչինէ
26 տէլիյինատէն կէչմէսի տահա գօլայ տըր։ Վէ
օնլար զիյատէսի իլէ Հայրան օլուպ մնապէն-
լէրինատէ էշիտէ իսէ քի՞մ խէլասա պուլա պիլիր՝
27 տէտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա պագըպ տէտի
քի՝ Ինսան 'ինսանատէ զայրիմիւմքին տիր, լա-
քին Ալլահըն 'ինսանատէ տէյիլ տիր. զիրա
28 'ինսա Ալլահ հէր շէյ միւմքին տիր։ Պէտրօս
օնա՝ Իշթէ պիզ հէր շէյի թէրք էտիպ սանա
29 թապը՛ օլտուք՝ տէմէյէ պաշլատը։ Յիսուս
տախի ճէվապէն տէտի քի՝ Հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ պէնիմ իչիւն վէ Ինճիլ իչիւն էվ,
եա պիրատէր, եա հէմշիրէ, եա փէտէր, եա
վալիտէ, եա զէվճէ, եա էվլատ, եա թարլալարը
30 թէրք էթմիշ օլուպ տա՛ 'շիմտի պու զէմանատէ
թէա'տատիլէր իլէ պէրապէր եիւզ գաթ զիյա-
տէ, էվ վէ պիրատէր վէ հէմշիրէ վէ վալիտէ
վէ էվլատ վէ թարլալարա, վէ ախրէթատէ հա-
յաթ ը էպէտիյէյէ նատիլ օլմայաճապ քիմսէ
31 եօք տուր։ Ամմա չօք մուգատատէմ քիմսէլէր
մուախխէր վէ մուախխէրլէր մուգատատէմ
օլաճապ տըր։
32 Վէ օնլար Երուշալիմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա
իքէն, Յիսուս էօնլէրինճէ կիտէր իտի, վէ օն-
լար հայրան գալարագ, արտընճա կիտէր իքէն
գօրգարլար իտի. վէ եինէ օն իքիլէրի եանընա
ալըպ՝ օնլարա քէնտինէ վագը՝ օլաճագ շէյ-
33 լէրի ատէյլէմէյէ պաշլատը. 'Եա'նի իշթէ
Երուշալիմէ չըգայօրուզ, վէ Իսկն իւլ ինսան

պաշ քեահինելէր իլէ ’ուլէմայա թէալիմ օլու-
նաճապ, օնլար տախ օնուն գաթլինէ հիւքմ
էտիպ՝ օնու թաւիֆէլէրին էլինէ թէալիմ էտէ-
34 ճէքլէր, ’վէ օնու խաթիհզա էտիպ՝ գամչը-
լայարապ, իւզէրինէ թիւքիւրէճէքլէր, վէ
օնու գաթլ էտէճէքլէր. օլ տախ իւչիւնճիւ
կիւնիւ գըյամ էյլէյէճէք սիր։
35 Վէ Ջէպէտի օղուլլարը Եապօպօս իլէ Եու-
հաննա եանընա կէլիպ՝ Եա՛ մու’ալլիմ հէր նէ
թալէպ էտէրսէք պիզէ իճրա էթմէնի խաթէրիճ՝
36 տէտիլէր։ Ո տա օնլարա՝ Սիզէ նէ՞ իճրա էթմէ-
37 մի խաթէրաինիճ՝ տէտի։ Օնլար տախ օնա ճէ-
վապէն՝ ճէլալինատէ պիրիմիզ սաղընատա վէ
պիրիմիզ սօլունատա օթուրմասընը պիզէ իհսան
38 էյլէ՝ տէտիլէր։ Լաքին Յիսուս օնլարա տէտի
քի՝ նէ թալէպ էթտիյինիճի պիլմէզսինիճ.
պէնիմ իչէճէյիմ քեասէյի իչմէյէ, վէ վաֆ-
թիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ
39 օլունմադա միւգթէտի՞րմիսինիճ։ Օնլար տա
օնա՝ Միւգթէտիրիճ՝ տէտիլէր. Յիսուս իսէ
օնլարա տէտի քի՝ Վազա՛ա պէնիմ իչէճէ-
յիմ քեասէյի իչէճէքսինիճ, վէ պէնիմ վաֆ-
թիզ օլունաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ
40 օլունաճապսընըզ. Տամմա սաղըմատա վէ սօլում-
ատա օթուրմասընը իհսան էթմէք պանա ըաճի
օլմայըպ՝ անճապ քիմլէր իչին հազըրլանմըշ
41 իսէ, օնլարա վէրիլէր։ Վէ տիկէր օն չայէրլէր
պուննու իշիթտիքատէ, Եապօպօս վէ Եու հան-
42 նայա կիւճէնմէյէ պաշլատըլար։ Լաքին Յի-
սուս օնլարը չաղըրըպ տէտի քի՝ թաւիֆէլէրին
հիւքմտարլարը ’ատտ օլունանլար օնլարըն
իւզէրինէ թէսալլիւթ էտիպ՝ պէյիւքլէրի
տախ իւզէրլէրինէ իճրա ի հիւքիւմէթ էթ-
43 տիքլէրինի պիլիրսինիզ։ Ամմա արանըզատ

էջլէ օլմայաճապ , լաքին պէյնինիզտէ պէօ-
44 յի՛ւք օլմազ իսթէյէն խըզմէթքեարընըզ , վէ
ախզտէն իւք օլմազ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին գու-
45 լա օլա ։ Զիրա Իպն իւլ ինսան տախի քէն-
տինէ խըզմէթ օլսունմազ իչիւն տէյիլ , պիլ
՚ագա խըզմէթ էթմէք , վէ նէֆսինի չօգլարընը
պէտէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք իչիւն կէլմի ։
46 Վէ էրիխայա կէլիպ քէնտիսի շայիրտլէրի
իլէ պիր խայլի ճէմա՚աթ տախի պէրապէր օ-
լարագ էրիխաստան չըգար իքէն , Տիմէօս օղ-
լու Պարտիմէօս նամընատա պիր ա՚մա եօլ քէ-
47 նարընատա օթուրուպ տիլէնիյօրուտու ։ Վէ
Նազարէթլի Յիսուս օլտուղունու իշիթմիյք-
տէ , եա՛ Իպնի Տաւուտ Յիսուս , պանա մէրհա-
մէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էթմէյէ պաշլատը ։
48 Վէ օնուն սիւքիւթ էթմէսի իչիւն չօգ քիմ-
սէլէր ապարլատը իսէ տէ , օ տահա զիյատէ ,
եա՛ Իպնի Տաւուտ , պանա մէրհամէթ էյլէ.
49 տէյիւ ֆէրեատ էտէր իտի ։ Վէ Յիսուս տու-
րուպ՝ Զաղըրլըըն՝ տէտի . վէ ա՚մայը չաղըրըպ
օնա՝ ճէսարէթլէն , գալգ , սէնի չըղըրըյօր՝
50 տէտիլէր ։ Օլ տախի ՚ապասընը աթարագ գալ-
51 գըպ՝ Յիսուսուն եանընա կէլտի ։ Վէ Յիսուս
օնա խիթապէն՝ նէ՞ իսթէրսին սանա եափա-
յըմ՝ տէտի . ա՚մա տախի օնա՝ եա՛ Ռապպի ,
52 կէօրէյիմ՝ տէտի ։ Վէ Յիսուս օնա՝ կիթ ,
իմանընը աչնի խէլաս էթտի՝ տէտի . օլ տախի
կէօրիւպ՝ տէր Հալ եօլտա Յիսուսուն արտը
սըրա կիթտի ։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Երուշալիմէ եափլաշարագ , Ձէյթուն
տաղընըն գուրպինատէ օլան Պէյթֆաճէ իլէ

Պէյթ'անեայա եապըն կէլտիքլէրինտէ, Հայրա-
2 լէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ՝ Օնլարա տէտի
քի՝ Գարշընըզտաքի քէօյէ կիտին, վէ իչինէ
կիրտիյինիզ կիպի, իւզէրինէ հիչ պիր քիմսէ
պինմէմիշ, պաղլը պիր սըփա պուլտուրտունուզ.
3 Օնու չէօզիպ կէթիրին։ Վէ էյէր պիրի սիզէ
Պու էթտիյինիզ նէ՞ տիր՝ տէրսէ, Ռապպա
լաղըմ տըր՝ տէյին. Օ, տախի օնու ֆիլ Հալ
4 պուրայա կէօնտէրէճէք տիր։ Իմտի կիթտի-
լէր, վէ սըփայը տիշարըտա գափուն եա-
նընտա եօ, իւզէրինտէ պաղլը պուլուպ չէօզ-
5 տիւլէր։ Վէ օրատա տուրանլարըն պա՛զըսը
Օնլարա՝ Սըփայը չէօզիպ նէ՞ եափը յօրու-
6 նուզ՝ տէտիլէր։ Օնլար տա Յիսուսուն էմր էթ-
տիյի կիպի օնլարա աէցլէմէլէրի իլէ օնլարը
7 պրագտըլար։ Վէ սըփայը Յիսուսա կէթիրիպ՝
Օնուն իւզէրինէ էլպիսէլէրինի գօտուգլարըն-
8 տա, օ օնուն իւզէրինէ պինտի։ Զօգ քիմսէլէր
տախի էլպիսէլէրինի եօլա աէրտիլէր. վէ պա՛-
զըլարը ազաճլարտան տալլար քէսիպ՝ եօլա
9 տէօշէյէրէք, Էօնտէն կիտէնլէր վէ արտտան
կէլէնլէր՝ Հօշաննա, Ռապպըն իամի իլէ կէլէն
10 միւպարէք օլսուն. [Ռապպըն իամի իլէ] կէլէն
փէտէրիմիզ Տաուտուն փատիշահլըղը միւպա-
րէք օլսուն. եուճէլէրտէ Հօշաննա՝ տէյէրէք
11 Նիտա էտէրլէր իտի։ Վէ Յիսուս Եէրուշա-
լիմէ կէլիպ Հէյքէլէ կիրտի. վէ էթրաֆընտա
Հէր շէյէ նազար դըլըպ՝ արթըդ վագըթ կէճ
օլմազըլա, օն լէքիլէր իլէ պէրապէր Պէյթ'ա-
նեայա չըգտը։
12 Վէ էրթէսի կիւն Պէյթ'անեատան չըգտըգ-
13 լարընտա աճըգտը։ Վէ ուզագտան, իւզէրին-
տէ եափրադը պուլունան պիր ինճիր ագաճը
կէօրմէյինէ, օնտա պիր նէսնէ պուլո՞ւրմույուպ

տէյու, օնուն եանընա կիթոխքառէ, եափրապ-
լարան մա'տա պիր նէանէ պուլմատը, զիրա
14 ինձիր վազթը տէյիլ իտի։ Վէ [Յիսուս] օնա
խիթապէն՝ Պունատան պէջլէ, էպէտէն հիչ
պիր քիմսէ ախնատէն մէյվէ եէմէսին՝ տէտի.
շայիրտլէրի տախի պունու իշիթտիլէր։
15 Վէ Երուշալիմէ կէլտիքլէրինատէ, Յիսուս
հէյքէլէ կիրիպ՝ հէյքէլտէ ախտու 'իթա էտէն-
լէրի իփրաճ էթմէյէ պաշլատը, վէ սարրաֆլա-
րըն փիշթախթալարընը, վէ կէջէրճին սաթը-
16 ճըլարըն իսքէմլէլէրինի ալթ իւստ էթտի։ Վէ
պիր քիմսէնին հէյքէլտէն պիր գապ կէչիրմէ-
17 սինի պրագմազ իտի։ Վէ թա'լիմ իլէ օնլա-
րա. Խանէմ ճիւմլէ միլլէթլէր իչիւն 'իպա-
տէթխանէ թէամիյէ օլունաճագ տըր, ֆա-
գաթ սիզ օնու հարամիլէր մաղարատը էթտի-
նիզ՝ տէյիւ մուհարրէր տէյի՞լ մի՝ տէտի։
18 Վէ 'ուլէմա իլէ պաշ քեահինլէր պունու իշ-
իթտիլէր, վէ օնու հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ
արարլար իտի. չիւնքի օնտան գօրգարլար
ըտը, զիրա պիւթիւն ճէմա'աթ օնուն թա'-
19 լիմինատէն հայրան օլմուշտուտու։ Վէ ախշամ
օլտուգտա, շէհրատէն տիշարը չըգտը։
20 Վէ սապահլայըն ինձիր աղաճընըն եանըն-
տան կէչէր իքէն, օնու քէօքիւնէ գաատար գու-
21 րումուշ կէօրտիւլէր։ Վէ Պէտրօս թէզէք-
քիւր էտէրէք օնա՝ Եա՛ մու'ալլիմ պագ լա'-
նէթ օղուտուղուն ինձիր աղաճը գուրումուշ
22 տուր՝ տէտի։ Յիսուս տախի օնլարա ճէվա-
պէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օլսուն։
23 Ճիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ
պու տաղա խիթապէն՝ Գալդըպ քէնտինի տէ-
նիզէ լիգա էթ տէյնպ տէ՝ գալգինատ շիւպհէ
էթմէյէրէք, անճագ տէտիյի շէյլէրին վագը՝

օլաճաղընա ի՛թիզատ էտէրսէ , տէտիյի օնա
24 վագը՝ օլաճագ տըր ։ Օնուն իչիւն սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Տու՛ա իլէ տիլէտիյինէզ հէր շէյի
ալաճաղընըզա ի՛թիզատ էտին , վէ սիզէ օլա-
25 ճագ տըր ։ Վէ տու՛այա տուրտուղունուզտա ,
էյէր պիր քիմսէ ՚ալէյհինատէ պիր շէյինիզ
վար իսէ , ՚աֆվ էտին , թա քի ահմավաթտա
օլան փէտէրինիզ տախի սիզին տուչլարընըզը
26 ՚աֆվ էտէ ։ Ամմա էյէր սիզ ՚աֆվ էթմէ-
էնիզ , ահմավաթտա օլան փէտէրինիզ տախի
սիզին տուչլարընըզը ՚աֆվ էթմէյէճէք տիր ։
27 Վէ թէքրար Երուշալիմէ կէլտիքլէրինտէ ,
օ՝ հէյքէլտէ կէզէր ինքէն , պաշ քեահինլէր իլէ
28 ՚ուլէմա վէ իհթիյարլար եանընա կէլիպ ՚օնա՝
պունլարը նէ՞ ահլահիյէթ իլէ էտէյօրսուն ,
վէ պունլարը էթմէք ահլահիյէթինի սանա
29 քի՞մ վէրտի՝ տէտիլէր ։ Յիսուս իսէ օնլարա ,
ճէվապէն տէտի քի՝ պէն տախի սիզէ պիր
աէօզ սուալ էտէյիմ , պանա ճէվապընը վէր-
տիյինիզ հալտէ , պէն տէ պունլարը նէ ահլա-
30 հիյէթ իլէ էթտիյիմի սիզէ աէօյլէրիմ . Եու-
հաննանըն վաֆթիզի ահմա՞տան մը , եօխսա
ինսանլարտան մը իտի . պանա ճէվապ վէրին ։
31 Վէ պիրի պիրլէրի իլէ միւզաքէրէ էտիպ տէ-
տիլէր քի՝ Էյէր ահմատան տէսէք , եա նի՞-
32 չիւն օնա ինանմատընըզ տէյէճէք ։ Վէ էյէր
ինսանլարտան տէսէք . . . զավմատան գօրգար-
լար իտի . զիրա ճիւմլէսի Եուհաննանըն փէյ-
33 ղամպէր օլտուղու ի՛թիզատընտա իտիլէր ։ Օլ
վագըթ Յիսուս ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտի-
լէր Յիսուս տախի օնլարա ճէվապէն՝ Պէն
տախի պունլարը նէ ահլահիյէթ իլէ էթտիյիմի
սիզէ աէօյլէմէմ՝ տէտի ։

ՊԱՊ 12

1 Վէ օնլարա թէմսիլաթ իլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լաար. Վիր աստմ պաղ տիքիա էթրաֆընա
էթի չէվիրսի, վէ պիր մա'ատրէ գաղըա գու-
լէ պինա էթսի, վէ օնու պաղճըլարա թէս-
2 լիմ էտիա՝ ղուրպէթէ կիթսի։ Վէ մէվսիմին-
տէ, պաղճըլարսան պաղըն մահսուլունսան
ախզ էթմէք իւզրէ, պաղճըլարա պիր գու-
3 կէօնտէրսի։ Ամմա օնլար օնու թուրթուպ
4 տէօյէրէք, պօշ կէօնտէրսիլէր։ Վէ եինէ օն-
լարա պաշգա պիր գուլ կէօնտէրսի. օնու
տախի թաշլայըպ՝ պաշնը եարսըլար, վէ օնու
5 հազարէթլէ կէօնտէրսիլէր։ Վէ թէքրար պաշ-
գաանը կէօնտէրսի, օնու սա գաթլ էթսի-
լէր. վէ սայիր հէօռէճիլ օլսա՝ չօգ քիմ-
սէլէրին պա'զըլարընը տէօյսիլէր, վէ պա'զը-
6 լարընը գաթլ էթսիլէր։ Իմսի պիր սէվկիւ-
լի օղլու տախի պուլունմադըպա, ճիւմլէսին-
տէն սօնկրա՝ Օղլումա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէ-
յէրէք, օնու տախի եանլարընա կէօնտէրսի։
7 Օ պաղճըլար տախի պիրիսիլէրինէ՝ Պու վա-
րսա սիր, կէլին օնու էօլտիւրէլիմ, վէ միրսա
8 պիղիմ օլսուր՝ տէսիլէր։ Վէ օնու թուրթուպ
էօլտիւրսիւլէր վէ պաղտան տիշարը աթսը-
9 լար։ Իմսի պաղ սահիպի նէ՞ եափմազապ տըր.
կէլիպ օլ պաղճըլարը հէլաք էտէճէք, վէ պա-
10 ղը ղարիլէրէ վէրիճէք սիր։ Եափուճիլէրին
րէտա էթտիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլսու.
11 Ա'պու՝ Տապպ թարսֆընատան օլսու, վէ կէօզ-
լէրիմիզ էօնիւնտէ Ա'աճայըպ տըր՝ տէյէն եա-
ղըյը օգո՞ւմատընըզ մը։
12 Վէ պու թէմսիլի քէնտիլէր հազդընատա

աչալուսինն անկասմալարը իլէ օնու թուքմաղա ֆուրսաթ արատելար իսէ տէ, ձէմա՛աթատան գօրգատուգլարընատան, օնու պրաղըպ կիթատիլէր ։

13 Վէ օնու քէլամ իլէ թուքմագ իւզրէ, եանընա ֆէրիսիլէր իլէ Հէրօսէսիլէրատէն պա՛զը-
14 լարընը կէօնատերատիլէր ։ Օնլար տախի կէլիպ օնա՝ Եա՛ մու՛ալլիմ աչին Հագգ օլուպ՝ քիմ աչլի վազիֆէ էտինմէտիյին պիլիրիզ. զիրա ինանալարըն խաթրընա պագմայրպ՝ Ալլահըն Թարիգինի Հագիգաթ իւզրէ թա՛լիմ էտէրսին. Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճաի՞զ մի, եօխսա տէյիլ մի. վէրէլի՞մ մի, եօխսա վէրմէ-
15 յէլիմ մի՝ տէտիլէր ։ Օ տախի օնլարըն միւրայրլըղընը պիլմէյիլէ, օնլարա՝ Պէնի նի՞չին թէճրիւպէ էտէյօրսունուզ, պանա պիր տի-
16 նար կէթիրին կէօրէյիմ՝ տէտի ։ Վէ օնլար կէթիրտիքլէրինատէ, օլ տախի օնլարա՝ Պու սուրէթ վէ եազը քի՞մին տիր՝ տէտի. օնլար
17 օնա Գայսէրին՝ տէտիլէր ։ Վէ Յիսուս օնլարա ճէվապէն՝ Գայսէրէ 'ատտ օլանը Գայսէրէ վէ Ալլահա 'ատտ օլանը Ալլահա էտա էտին՝ տէտի. վէ օնա թէ'աճճիւպ էթտիլէր ։
18 Վէ եանընա դըյամէթ եօգ տուր տէյէն տատուգիլէր կէլիպ՝ օնա տուալ էտէրէք տէ-
19 տիլէր քի՝ Եա՛ մու՛ալլիմ, Մուսա պիզէ եազտը քի՝ էյէր պիր քիմսէնին գարնտաշը վճաթ էտէրսէ, զէվճէյի պիլա վէլէտ թէրք էտէրսէ, գարնտաշը օնուն զէվճէսինի ալսըն, վէ գարնտաշընա զիւրրիյէթ փէյատա էյլէսին ։
20 Իմտի եէտի գարնտաշ վար իտի. վէ պիրինճիսի պիր գարը ալտը վէ զիւրրիյէթ պրատ-
21 մայատագ վճաթ էյլէտի ։ Էքինճիսի՝ քէզա-լէք իւչիւնճիւսիւ տախի մէզպուրէյի ալըպ

զԻսրայէլ պրոպմայարագ վէֆաթ էյլէտի ։
22 Վ է օնու եէտիսի տէ ալըպ զԻսրայէլ պրոպ-
մատըլար . ճիւմլէսինատէն ասնկրա գ։ըր տախ
23 վէֆաթ էթտի ։ Իմոի գըյամէթտէ , գըյամ
էթտիքլէրի զէման , օնլարատան Հա՞նկըսընըն
զէվճէսի օլաճագ . չիւն քի եէտիսի տախ մէզ-
24 պուրէյի թէզէվվիւճ էթտի ։ Վ է Յիսու օն-
լարա ճէվապէն տէտի քի՝ Քիթապլար ինէ Ա-
լահըն գ։ուրէթինի պիլմէտիյինիզատէն տէյիլ
25 մի քի ալտանըյօրսունուզ ։ Զիրա էօլիւլէրատէն
գըյամ էթտիքլէրի զէման , նէ գ։ըր ալընըր ,
նէ տէ գօճայա վէրիլիր , անճագ սէմավաթտա
26 օլան մէլէքլէր կիպի տիրլէր ։ Ա՛մմա էօլիւլէրին
գըյամը խուսուսունտա , Մուսանըն քիթա-
պընտա , չալը ֆասլընտա , Ա՛լահըն օնա սէց-
լէյիք՝ պէն Իպրահիմին Ա՛լահը վէ Իսհագըն
Ա՛լահը վէ Եագօպուն Ա՛լահը իմ՝ տէտիյինի
27 օգո՞ւմատընըզ մը ։ Ա՛լահ էօլիւլէրին Ա՛լահը
օլմայըպ՝ հայաթտա օլանլարըն Ա՛լահը տըր .
պու թագտիրճէ սիզ չօգ ալտանըյօրսընըզ ։
28 Վ է ’ուլէմատան պիրի կէլիպ՝ օնլարըն միւ-
սահէսինի իշիտէրէք , օնուն օնլարա կիւզէլ
ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէյիլէ , օնա՝ ճիւմլէ
էվամիրին պիրինճիսի հա՞նկըսը տըր՝ տէյիւ
29 սուալ էթտի ։ Վ է Յիսու օնա ճէվապէն՝
ճիւմլէ էվամիրին պիրինճիսի պու տուր . Տինկ-
լէ , եա՛ Իսրայէլ . Ա՛լահըմըզ Ր տապ պիր Ր տապ
30 տըր . ’Վէ Ա՛լահըն Ր տապը պիւթիւն գալպին-
տէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն
ֆիքրինատէն վէ պիւթիւն գուվվէթինատէն սէ-
31 վէտին . պիրինճի էմր պու տուր ։ Վ է պունուն
միսալը իքինճիսի շու տուր , Գօնշունու քէն-
տին կիպի սէվէտին . պունլարատան պէյիւք
32 տիկէր պիր էմր եօգ տուր՝ տէտի ։ Վ է օլ

'ալիմ օնա՝ կիւզէլ, եա՛ մու'ալլիմ, հապի.
դաթ իւզէ աէյլէտին քի՝ Ալլահ պիր տիր,
33 վէ օնտան զայրի եօզ տուր. 'վէ օնու պիւթին
գալպտէն վէ պիւթիւն 'ադըլտան վէ պիւ-
թիւն ճանտան վէ պիւթիւն դուվվէթտէն
աէվէք վէ դօնշուլու քէնտի կիպի աէվէք,
ճիւմլէ մուհրտաթտան վէ դուրպանլըտան
34 էվլա տըր՝ աէտի։ Յիսուս տախի 'ադըլանէ
ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէքլէ, օնա՝ Ալլահըն
փատիշահլըղընտան ուզագ տէյիլ սին՝ աէտի.
վէ օնա արթըդ պիր քիմսէ տուտալ էթմէյէ
ճէսարէթ էտէմէզ իտի։

35 Վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն
ճէվապ էտիպ՝ 'Ուլէմա նի՞ճէ Մէսիհ Տաուտուն
36 օղլու տուր՝ տէրլէր։ Զիրա Տաուտ քէնտիսի
Րուհ իւլ Գուտա իլէ, Բապպ Բապալըմա՝ թա
պէն աէնին տիւշմէնլէրինի այագլարընա խա-
քէմլի էտինճէյէտէք սաղլմաս օթուր՝ տէ-
37 տի։ Իմտի Տաուտ քէնտիսի օնա Բապպ տէ-
տիյի հալտէ, նէ՞րէտէն օնուն օղլու օլուր.
վէ ճէմա'աթըն էքսէրիսի՝ օնու խոթէք իլէ
տինկլէրլէր խտի։

38 Վէ օնլարա թա'լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ
էլիտէ իլէ կէզմէյի վէ չարշըլտաս տէլամ-
39 լար 'վէ սինագոգլարտա պաշ քուրսիլէր վէ
զիյաֆէթլէրտէ պաշ աէտիրլէր խոթէյէն 'ու-
40 լէմատան սաղընըն։ Օնլար տուլ գարըլարըն
էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիշ իչուն ուզուն
տու'ալար էտէրլէր. օնլար տահա շէտիտ
'ադաղա տիւչար օլաճագ տըր։

41 Վէ Յիսուս խազինէ սանտըղընըն գարշը-
տա օթուրուպ՝ ճէմա'աթըն, խազինէ սանտը-
ղընա, նէ վէճգնէ ադէչ ադաթտըղլարընա նազար
էտէյօր իտի. վէ չօղ զէնկինլէր չօղ ադաթը-

42 լար։ Վէ պիր ֆադիր տուլ դարը կէլիպ՝ պիր
43 մանկըը դըյմէթինաէ ինքի փուլ ամբար։ Վէ
շայրտլէրինի չաղըրըպ օնլարա՝ Հադիպաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ շու ֆադիր տուլ դարը խա-
զինէ առնըզընա ամբանլարըն ճիւմլէսինաէն
44 զիյատէ ամբար։ Զիրա ճիւմլէսի քէնարիլէրին
ֆադըտընաան ամբարլար. պու դարը խաէ՝
քէնաի իհթիաճընաան, հէր նէսի վար խաէ,
պութիւն նաֆադասընը ամբար՝ տէսի։

ՊԱՊ 13

1 Վէ օ՝ հէյքէլտէն չըդար ինքէն, շայրտլէրին-
տէն պիրի օնա՝ Եա մու՛ալլիմ, պադ, նա՞րըլ
թաշլար վէ նա՞րըլ պինալար տըր՝ տէսի։
2 Յիսուս տախի օնա ճէվապէն՝ պու պէճիւք
պինալարը կէօրի՞ւյօրմուսուն. Երդըլմամըշ
օլարադ, թաշ թաշ իւսթիւնաէ ասըա գալ-
մայաճադ տըր՝ տէսի։
3 Վէ օ՝ Զէյթուն տաղընաա, հէյքէլին գար-
շընաա օթուրուր ինքէն, Պէտրօս իլէ Եադօ-
պօս, վէ Եուհաննա վէ Անտրէաս օնա թէնհա-
4 ճէ ասրուադ՝ Պու շէյլէրին նէ զէման վուդու՝
պուլադճադընը, վէ պիլճիւմլէ պու նէանէլէրին
իթմամ օլունադճադը վադիթըն՝ ալամէթի նէ
5 օլադուղունա պիզէ սէյլէ՝ տէսինէր։ Յիսուս
տախի ճէվապա պաշլայըբ՝ օնլարա տէսի քի՝
6 Սադընըն, սիզի քիմսէ խըլդադ էթմէսին։ Զիրա
չօդ քիմսէլէր Մէսիհ պէն իմ՝ տէյէրէք, պէնիմ
իսմիմ իլէ կէլիպ՝ չօդ քիմսէլէրի խըլդադ էսէ-
7 ճէքլէր։ Վէ ճէնքլէր իլէ ճէնք լաէվաթուլա-
րը իշիթիյինիպ՝ վադլէթ, միուլթադրիպ օլմա-
յադընըզ. զիրա պունլար վուդու՝ պուլմադ
կէրէք տիր. լաքին տաչա նիհայէթ տէյիլ

8 տիր ։ Զերա միլէթ միլէթ՝ ալէյհինէ, վէ փա-
տիշահլըգ փատիշահլըգ՝ ալէյհինէ գալդըջըպ՝
ջօզ եէրլէրտէ զելզելէլեր օլաճագ, վէ գըթ-
լըգլար իլէ իխթիլալ օլաճագ. պունլար էլէմ-
9 լէրին իպթիտասը տըր ։ Սիզ տախի քէնան-
նէզի սագընըն, զերա սիզի միլլէթ մէճպուլէրինէ
թէալիմ էտէճէքլեր. վէ ինանըօղլարտա տէօ-
յուլուպ պէնիմ իչիւն վալիլեր վէ փատիշահ-
լար հուզուրունա, օնլարա շէհատէթ օլմագ
10 իւզրէ, ճէլպ օլունաճագսընըզ ։ Վէ էվվէլա
պէշարէթ ճիւմլէ միլլէթլէրէ վա՛զ օլունմագ
11 կէրէք տիր ։ Վէ սիզի թէալիմ էթմէք իչիւն
կէօթիւրտիւքլէրի վագըթ, էվվէլա միւզթա-
րիպ օլուպ տա նէ պէյլէյէլիմ տէյիւ՝ տիւ-
շիւնմէյին լաքին օլ սա՛աթտա սիզէ նէ վէրի-
լիրսէ, օնու պէյլէյին. զերա պէյլէյէնլէր սիզ
տէյիլ սինիզ, անճագ Բուհ իլ Գուտա տուր ։
12 Իմոի գարնտաշ գարնտաշը, վէ փէտեր էվլա-
տը էօլիւմէ թէալիմ էտէճէք. վէ էվլատա վալի-
տէյն իւզէրինէ գալդըպ՝ օնլարը գաթլ էտէ-
13 ճէքլեր ։ Վէ իամիմ իչիւն ճիւմլէ թաւրաֆըն-
տան պուղղ օլունաճագսընըզ. ամմա նիհայէ-
թէտէկին տապը էտէն՝ խէյտա պուլաճագ տըր ։
14 Վէ Տանիյէլ փէյղամպէրին վասիթատ իլէ
իխպար օլունան խաբտախիյէթ մէքրուհաթընըն
ճահիլ օլմայան եէրտէ տուրտուղունու կէօր-
տիւյինիւզ զէման, (օզուդան անկլատըն) օլ
զէման եէհուտիյէտէ օլանլար տաղլարա գա-
15 չըպ ՝տամտա օլան՝ էվէ էնմէյին, վէ էվին-
16 տէն պիր շէյ ալմադըգա իչէրի կիրմէյին ։ Թաւ-
լատա օլան տախի լիսպաընըն ալմադըգա կէրի
17 տէօնմէյին ։ Վէ վա՛յ օլ կիւնլէրտէ, համիլէ
18 վէ էմզիքլի օլանլարա ։ Վէ ֆիրարընըզ գըշա
թէտաւուֆ էթմէյին տէյիւ տա՛ա էտին ։

19 Զերա օլ կիւնլէրտէ, Ալլահըն խալգ էյլէ-
ուիյի խիլգաթըն իպթիտասընատան պէրու պու-
անէտէք միալի վուգու՝ պուլմամըշ վէ ապա
պուլմայաճագ շէհիտ մուզայդա օլաճագտըր։
20 Վէ էյէր Ղապղ օլ էյամը գըսասլթմասըյըլա,
հիչ պիր պէշէր գուրթուլմազ իտի. լաքին
ինթիխապ էթուիյի միւնթախապլար իչիւն
21 օլ էյամը գըսասլթմըշ տըր։ Վէ օլ զէման
էյէր պիրի սիզէ՝ Իշթէ Մէսիհ պուրատա,
եախօտ՝ Իշթէ օրատա տըր՝ տէրսէ, ինանը-
22 մայաճընըզ։ Զերա քեազիպ մէսիհլէր վէ քեա-
զիպ փէյղամպէրլէր զուհր էտիպ՝ միւճքին
օլսա, միւնթախապլարը պիլէ իզլալ իչիւն
'ալամէթլէր վէ միւ'ճիզէլէր իճրա էտէճէքլէր։
23 Սիզ իսէ ատըլարըն, Իշթէ սիզէ ճիւմլէսինի
էվվէլճէ աէյլէտիմ։
24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ, օլ մուզայդատան
ասնկրա կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասը-
25 նը վէրմէյէճէք տիր։ Վէ կէջիւն եըլտըզլարը
տիւշիւպ՝ աէմմավաթտա օլան գուտրէթլէր սար-
26 ըլմաճագ տըր։ Վէ օլ զէման, Իսան իւլ ին-
սանը պուլութլարտա 'ազիմ գուտրէթլէր վէ
27 ճէլալ իլէ կէլիր կէօրէճէքլէր տիր։ Օլ զէման
մէլայիքէսինի կէօնտէրիպ՝ քէնտի միւնթա-
խապլարընը տէօրթ րիւզկեարատան, եէրին ու-
ճունատան թա կէջիւն ուճունատէք ճէմ' էտէ-
28 ճէք տիր։ Վէ ինճիր ողաճընատան թէմմիլ էջ-
րէնին. օնուն տալլարը եումշայըպ՝ եափրագ
սիւրմէյէ պաշլատըղը վագըթ, եազըն եադըն
29 օլտուղունու անկլատընըզ։ Քէզալէք սիզ տա-
խի պունլարըն վուգու' պուլտուղունու կէօր-
տիւրինիւզ զէման, եադըն հէման գափու-
30 լարտա օլտուղու մո'լիւմինիւզ օլա։ Հա-
պիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պունլարըն ճիւմ

լէսի՞ վուգու՝ պուլմայընձա պու նէալ ասլա
31 կէչմէյէճէք ։ Կէօք իլէ եէր մնհվ օլուր . ամ-
ման պէնիմ սէօզլէրիմ ասլա մնհվ օլմայա-
32 ճապ ։ Լաքին օլ կիւնիւ վէ օլ սա՛աթը փէ-
սէյտէն զայրի հիչ քիմսէ , նէ կէօքտէ օլան
33 մէլայիքէ , նէ սէ Օղուլ պիլիր ։ Տիպտաթ է-
սին , ույանըգ սուրուպ սու՛ա էատին . զիրա
օլ վաղթըն նէ զէման կէլէճէյինի պիլմէզսի-
34 նիզ ։ Նիճէ քի զուրպէթէ կիսէն պիր սաէմ
էվինի պրաղարագ , գուլլարընա իսարէ ու-
մուրունա , վէ հէր քէսէ իշինի թախսիս էտիպ
գափուճույա սախ ույանըգ սուրմասընը
35 թէննպհ էտէր ։ Իմոի ույանըգ սուրուն . զի-
րա էվ սահիպինին նէ զէման , ախշամ , էա
կէճէ էարըսը , էա խօրօզ էօթուխուննտէ ,
էա սապահլայըն կէլէճէյինի պիլմէզինիզ ։
36 Օլմայա քի անկարզըն կէլիպ՝ սիզի ույգուսա
37 պուլա ։ Վէ սիզէ սէօյլէսէյիմ շէյլէրի, ճիւմ-
լէյէ սէօյլէրիմ . Ույանըգ սուրուն ։

ՊԱՊ 14

1 Վէ իքի կիւնտէն սոնկրա , ֆըսըհ վէ խա-
մըրտուգ կիւնիւ իսի . վէ պաշ քեսհինլէր
իլէ 'ուլէմա օնու հիլէ իլէ թուԹուպ գաթը
էյիմէյէ ֆուրսաթ արտըսընա իսի իսէ սէ ,
2 Ֆարաթ խալգ արասընտա իխթիլալ օլմա-
մագ իչիւն Պաշրամատա օլմասըն՝ սէսիլէր ։
3 Վէ օ՝ ՊէյԹ'անեատա , ճիւտամըը Սիմո-
նուն խանէսինտէ օլուպ սոֆրատա օԹուրուր
իքէն , պիր շիշէ զիգըյմէթ խալիս նատին
եադը իլէ պիր գարը կէլսի , վէ շիշէյի գը-
4 րըպ՝ օնուն պաշը իւզէրինէ սէօքսիս ։ Վէ
պա՛զը քիմսէլէր քէնտի սէրուննէրինտէն կիս-

ճենիա՞ պա եաղ նի՞չիան խարաֆ օլանաս ։
5 Զիրա պա եաղ իւչ ևիւզ ախնարատան զիյա-
տէյ սաթըլըպ փադիըլէրե վէրիլէ պիլիր իսի՝
6 ատյէրէք մեզպուրէյի թա՛զիր էթատիլէր ։ Լա-
քին Յիսուս ատու քի՝ Պրատըն , նի՞չիան օնա
ղահմեթ վէրիյօրսանուզ . պունա կիւզել պիր
7 իշ էշլետու ։ Զիրա փադիըլէր տախմա պիզին իլէ
պէրապէր պուլունուպ՝ իսթէտիյինիզ վարթ
օնլարա էյլիք էտե պիլմէրանիզ . լաքին պէն
8 տախմա պիզին իլէ պէրապէր ատյիլիմ ։ Պա՝
էնտէն կէլտիյինի էյլէտի . ճէմաաթի տէքն
9 օլանմատը իչիւն էվվէլճէ մեզ էթտի ։ Հա-
պիպաթէն պիզէ տէրիմ քի՝ պա խնճիլ պիւ-
թիւն տիւնեանըն հէր նէրէյինտե վա՛զ օլա-
նուրսա , պա գարընըն էթտիյի տախի օնուն
զիլքրի իչիւն բիվայէթ օլունմազ տըր ։
10 Վէ օն լքիլէրին պիրի , Խախարեօթի Եէհու-
ատա, օնա օնլարա թէալիմ էթմէք իւզրե , պաշ.
11 քեահինլէրին եանընա կիթտի ։ Օնլար տախի
պունու իշիթտիքտե , ակվինէրէք օնա ապչէ
վերմէյէ վա՛տ էթտիլէր . օլ տախի օնու թէա-
լիմ էթմէյէ վապթը ֆուրսաթ արտը ընը ։
12 Վէ խամսըրսուզտուն իլէ կինիւ, ֆըրըհ գու-
պանընը զէպհ էթտիքլէրի զէմանն , շայիրտէրի
օնա՝ ֆըրըհ թա՛տընը եէմէք իչիւն նէ՞րէտե
խաթէրանն քի կիտիպ հազըրլայալըմ՝ տէտիլէր ։
13 Վէ շայիրտէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ օնլա-
րա տէտի քի՝ Շէհրե կիտին , վէ անդ պիր տե-
թի տու կէօթթիւրէն պիր ատամ բաշի կէլէճէք .
14 օնուն արտընճա կիտիպ՝ Ինէյէ կիրէրսե , օ
էվ տահիպինէ տէյին քի՝ Մա՛ալիմ Շայիրտա-
լէրիմ իլէ պէրապէր ֆըհրը եէյէճէյիմ օտա
15 նէ՞րէտե տիր՝ տէյօր ։ Օլ տախի անդ տէօ-
շէննիշ , հազըր , պիր պէյիւք ֆէվգանի օտա

կէօսթերէճէք . պիտի օրատա հատըր էտին ։
16 Վէ շայերտըն չըդըպ շէհրէ կիթտիքլէրինատ ,
օնատ քէնտիլէրէ տէտույի կիսպի պուտմաղըպ ,
ֆըսհը նատըրտատըր ։
17 Օր տախի ախշամ օրատագատա , օն էքիլէր լէ
18 պէրապէր կէլտի ։ Վէ օնըտր ասֆրատա օթու-
րուպ թա՛տ էտէր էքէն , Յիսուս Հապիպա-
թէն սիպէ տէրիմ քի՝ սիպատէն պիրի , շու պէ-
նիմ լէ թա՛տ էտէն՝ պէնի էլ վէրէճէք՝
19 տէտի ։ Օնըտր տախի միւքէտտէր օղմատա վէ
պիրէր պիրէր օնատ՝ Պէ՞ն մի իմ , վէ պաշգատը
20 Պէ՞ն մի իմ տէմէյէ պաշտատըտըր ։ Օր տախի
օնըտրա ճէվապէն տէտի քի՝ Օն էքիլէրտէն
պիրի , պէնիմ լէ տահատա էլնէ պաթըրան
21 տը . Վատա՛ Իպն լու լինատն քէնտի հապ-
պընտա եաթըմըշ օրտուղու իւղրէ կիտէր . լա-
քին վա՛յ օր տէմէ քի՝ օնատն եէտի լէ Իպն
լուլինատն էլէ վէրիլիր . օր տէմ տօղմամըշ
օրտայրտը , քէնտինէ խայըրըը օրու՛ր իտի ։
22 Վէ օնըտր թա՛տ էտէր էքէն , Յիսուս էք-
մէք ատը վէ պէրէքէթ տու՛տանըն օգուտուգ-
տան ատնկրտա փտրէլէտի , վէ օնըտրա վէրիպ՝
Ատըն , [եէյին ,] պու ճէմաէտիմ տէր՝ տէտի ։
23 Վէ քետատէյի տըտագ շիւքր էթտիքտէն ատնկ-
րտա , օնըտրա վէրտի . ճիւմլէտի տախի օնատն
24 իչտիլէր ։ Վէ օնըտրա տէտի քի՝ Պու պէնիմ
գանըմ , եա՛նի չօգըտր իչուն տէօքիւլէն նէնէ
25 ՚ատհատն գանը տըր ։ Հապիպութէն սիպէ տէրիմ
քի՝ տրթըգ թա տնու Ատմնըն փուտիշտ՚ը-
պընտա եէտի իչէճէյիմ կիւնէտուկկն , տատանըն
26 մատաուըտատան տատա իչտիկճէյիմ ։ Վէ օնըտր
իսահի օգուրտուգ՝ Զէյթուն տաղընտա չըգտըտըր ։
27 Վէ Յիսուս օնըտրա տէտի քի՝ Ճիւմլէնիգ
պու կէճէ պէնատէն սիւրչէճէք սինիգ , զինա՝

Զօպանը վրատաճաղըմ, վէ գծյունլար տաղըլա-
28 ճապ տըր՝ տէյու եաղըլմըշ տըր։ Լաքին պէն
պըլյամ էթտիքտէն սօնկրա, սիպտէն էվվէլ
29 կալիլեայա կիտէճէյիմ։ Վէ Պետրօս օնա՝
էյէր ճիւմլէսի սիւրչտէլըր պիլէ, պէն ա-
30 տէտի։ Վէ Յիսուս օնա՝ Հապիպտթէն սոնա
տէրիմ քի՝ պու կիւն, հէման պու կէճէ,
խօրօս էքի քէրըէ էօթմէզտէն էվվէլ, սէն պէնի
31 իւչ քէրըէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի։ Ամմա
օ պէյատե հիտտէթ ինէ՝ էյէր պանա սէնին
ինէ պէրապէր էօլմէք լազըմ կէլտէ պիլէ, սէնի
տալա ինքեար էթմէմ՝ տէտի. քէզալնէք ճիւմ-
լէսի տախի պէցյէ տէտիլէր։
32 Վէ ձէթսեմանի նամ պիր մահալէ կէլտիք-
լէրինտէ, շայիրտլէրինէ՝ պէն տու՛ա էտինճէ-
33 յէտէք սիզ պուրատա օթուրուն՝ տէտի։ Վէ
Պետրօս իլէ եաղօպօս վէ Եուհաննայը պէրա-
պէր ալըպ՝ միւթէհայիր վէ մահզուն օլմադը
34 պաշլատը. Ի վէ օնլարա տէտի քի՝ ճանըմ էօ-
լիւմ տէրէճէյինտէ միւքէտտէր տիր. պու-
35 րատա գալըպ՝ ույանըդ տուրուն։ Վէ պիր
ազ իլէրի վարըպ եէրէ գափանտը. վէ էյէր
միւմքին իսէ քէնտիսինտէն պու սա՛աթ կէչ-
36 սին տէյու տու՛ա էտէրէք, Ի տէտի քի՝ Եա՛
Ապպա, փետը, սէնին Ի՛նտինտէ հէր շէյ
միւմքին տիր. պու քեասէյի պէնտէն կէչիր.
լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ տէյի՝ անճաղ սէնին
37 իսթէփյէն օլսուն։ Վէ կէլիպ օնլարը ույգու-
տա պուլմադըպտա, Պետրօսա տէտի քի՝ Եա՛
Սիմօն, ույո՞ էյօրմուսուն. պիր սա՛աթ ույանըդ
38 տուրա՞մմադըն մը։ Իդիյէ տիւշմէմէք իչիւն
ույանըդ տուրուպ տու՛ա էտին. վատա՛ա
39 բուհ հաղըր ամմա թէն զա՛իֆ տիր։ Վէ թէք-
րար կիտիպ՝ հէմուն օր սէօզիւ սէյլէյէրէք,

40 առա՛ւ էյլէտի։ վ֊է ՚ամէտթ էտիպ՝ եվինէ օն֊
լարը ույգուտուս պուլտու, զիրա կէօղլէրի ա֊
ղըրլաշըլըշ իտի, վէ օնա նէ ճէվապ վէրէճէք֊
41 լէրինի պիլմէղլէր իտի։ վ֊է իւչիւնճիւ քէրէ֊
կէլիպ օնլարա տէտի քի՝ Աւրթըզ ույուշուպ
իսթիրահաթ էտին. եէթէր, ատ՚ամթ կէլտի.
իշթէ Իսն իւլ ինսան կիւնահ֊քեարլարըն էլինէ
42 թէալիմ օլունույօր։ Գալդըն կիտէլիմ. իշթէ
պէնի էլէ վէրէն եապլաշտը։
43 վ֊է օ ատ֊ա ակցլէր իքէն, տէր՚ապատ, օն
իքիլէրտէն պիրի օլան եէհուտա, պաշ քեա֊
հինլէր իլէ ՚ուլէմա վէ իսթիյարլար թարա֊
ճընատն, գըլըճը վէ ասփալը վաճիր խալգ օնուն
44 իլէ պէրապէր օլարապ, կէլտի։ վ֊է օնու էլէ վէ֊
րէն՝ օնլարա իշարէթ վէրիպ՝ Քիմի էօփէր իսէմ
օ տուր. օնու թուԹուն. վէ մուդայէտէն կէօ֊
45 Թիւրիւն՝ տէմիշ իտի։ վ֊է կէլտիյինտէ, տէր
հալ օնա եապլաշըպ՝ եա՞ Բապպի, Բապպի,
46 տէյէրէք օնա էօփտիւ։ Օնլար տախի օնուն
47 իւզէրինէ էլլէրինի ատլըպ ԹուԹտուլար։ վ֊է
օրատա տուրանլարտան պիրի գըլըճընը չէքիպ՝
վէ պաշ քեահինին գուլունա վուրուպ գու֊
48 լաղընը քէստի։ վ֊է Յիսուս օնլարա խիթա֊
պէն տէտի քի՝ Պէնի ԹուԹմադ իչիւն, Հարա֊
մի իւզէրինէ ՚ինէք կիպի՞ մի գըլըճը վէ ասփալը
49 չըղարընըզ։ Հէր կիւն հէյքէլտէ, եանընըզտա
Թա՚լիմ էտէրիտիմ, վէ պէնի ԹուԹմադընըզ.
ամմա քիթապլար իթմամ օլունմադ կէրէք
50 տիր։ Օ վագթ ճիւմլէնի օնու արատըպ գաչ֊
51 մըշտը։ վ֊է օնուն արտը արրա չըփլադ ճէհէ֊
ննէվիյան կիտէյօրուտու. վէ կէնճլէր օնու
52 ԹուԹտուլար։ Օ տախի քէլթէն պէգինի
արատըպ օնլարտան չըփլադ գաչմը։

53 վէ Յիսուս պաշ քեահինին հուզու-
րուն կէօթիւրտիւլէր . վէ օնուն եանընա
ճիւմլէ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարլար վէ
54 'ուլէմա թէհդիմիւ' էթտի : վէ պէարօա ու-
զադատան պաշ քեահինին հավլուտունուն իչէ-
րիսինէտէք , օնուն արտընճա կիթտի . վէ խըզ-
մէթքեարլար իլէ պէրապէր օթուրուպ՝ ութշ
55 եանընտա ըսընըյօրուտու : վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսու-
սու գաթել էթմէք իչուն 'ալէյհինէ շէհատէթ
56 արատըլար իսէ տէ , պուլամատըլար : Ջիրա
օնուն 'ալէյհինէ չօգ քիմսէլէր եալան շէհա-
տէթ էթտիլէր իսէ տէ , շէհատէթլէրի պիրի
57 պիրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի : վէ պա'զը-
լարը գալգըպ 'ալէյհինէ եալան շէհատէթ
58 էտէրէք՝ Ոիզ օնուն՝ Ոէն պու էլ իլէ եափըլ-
մըշ հէյքէլի եըգըպ՝ իւչ կիւնտէ , էլ իլէ ե-
փըլմամըշ օլարագ , պիր զայրիսինի պինա էտէ-
59 ճէյիմ տէտիյինի իշիթտիք՝ տէտիլէր : վէ
պէօյլէ տախի օնլարըն շէհատէթի պիրի պիրինէ
60 մուվաֆըգ տէյիլ իտի : վէ պաշ քեահին
այաղա գալգըպ Յիսուսու՝ Հիչ պիր ճէվապ վէր-
մէ՞զ մի սին. պունլար 'ալէյհինէ նէ՞ շէհատէթ
61 էտէյօրլար՝ տէյու ուսուլ էթտի : Ո տախի
սուքիւթ էտէրէք , հիչ պիր ճէվապ վէրմէտի .
պաշ քեահին թէքրար՝ Մէսիհ իսին իւլ
Մուպարէք սէ՞ն մի սին տէյու օնա ուսուլ
62 էթտի : Յիսուս տախի՝ Ոէն իմ , վէ իսին իւլ
ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթուրուր , վէ
կէօյիւն պուլութլարը իլէ կէլիր կէօրէճէքսի-
63 նիզ՝ տէտի : Իմոի պաշ քեահին էավա-
պընը եըրթըպ՝ Աըթըգ պիզէ շահիտլէր նէ՞
64 լազըմ . քուֆրիւնիւ իշիթտինիզ . պիզէ նա՞-
րլ կէօրիւնիւր՝ տէտի , ճիւմլէսի տախի՝

Էօլիամ միւսթահպզ տըր՝ տէյիւ օնու հիւքմ էթտիլէր ։

65 Վէ պա՛զըլսըը՝ իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ վէ եիւզիւնիւ էօրթիւպ՝ օնա եուէրուպ վուրա-
րապ, փէյղամպէրլիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատը-
լար. խըզմէթքեարլար տախի օնա սիլլէ վուր-
տուլար ։

66 Վէ Պէտրօս աշաղըտա, հավլուտա իքէն,
պաշ քեահինին ճարիյէլէրինատէն պիրի կէլիպ
67 Պէտրօսու ըսընըը կէօրտիւյիւնատէ, օնա պա-
գըպ՝ Սէն տէ Նազարէթլի Յիսուս իլէ պէրա-
68 պէր իտին՝ տէտի ։ Լաքին օ՝ Նէ աէյլէտիյինի
պիլմէմ վէ անկլամամ՝ տէյէրէք, ինքեար էթ-
տի. վէ տիշարըյա, տէհլիզէ չըգարըգտա, խո-
69 րօս էօթտու ։ Վէ ճարիյէ եինէ օնու կէօր-
մէյիլէ, օրատա տուրանլարա՝ Պու ֆա օնլար-
70 տան տըր՝ տէմէյէ պաշլատը ։ Օ տախի թէք-
րար ինքեար էթտի, վէ պիր միւտտէթ սօնկ-
րա, եինէ օրատա տուրանլար Պէտրօսա՝ Սա-
հիհէն օնլարտան սըն, չիւնքի կալիլեալը սըն,
71 վէ աէյլէյիշին պէնկիչէօր՝ տէտիլէր ։ Ամմա օ՝
Պու տէտիյինիզ աատմի թանըմամ՝ տէյէրէք
72 պէտուա՛ա վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը ։ Վէ
իքինճի քէրրէ խօրօս էօթտու. վէ Պէտրօս
յիսուսուն քէնտինէ՝ խօրօս իքի քէրրէ էօթ-
մէզտէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին
տէտիյի աէօզիւ խաթըրընա կէթիրմէյիլէ, աղ-
լամայա պաշլատը ։

ՊԱՊ 15

1 Վէ սոպա՝ Օլտուղու կիւմի, պաշ քեահին-
ներ իհթիյարլար վէ ժուղմա իլէ վէ պիւթիւն
միւէթ ժէճլիսի պիլ միւշավէրէ Յիսուսու

պատկերակ՝ կէօթիւրտիւլէր վէ փիլաթօսա
2 թէալիմ էթտիլէր։ Վէ փիլաթօս օնա՝ էհ-
տուտիլէրին փատիշահը ասո՞ն մի անի՝ տէյիւ
ատատ էթտի. 3 Ը տախի օնա ճէվապէն՝ Տէ-
3 սէյին կիսպի տը՝ ատտո։ Վէ պաշ քեահին-
լէր օնու չօզ շէյլէրտէն տօլայը նիճհամ էթ-
4 տիքլէրինտե, Ա փիլաթօս եինէ օնա՝ հիչ պիր
ճէվապ վէրմէ՞զլինէն. պատ, Ա՝ալէյհինէ նէ
գատար շէյլէր շէհատէթ էտէյօրլար՝ տէտի։
5 Ա՝մմա Յիսուս ատթըդ հիչ պիր ճէվապ վէր-
մէտի, շէյլէ քի փիլաթօս թէ՝աճճիւպ էթտի։
6 Վէ հէր պայրամտա, օնլարըն թալէպ էթ-
տիքլէրի պիր մահպուսա ատը վէրիր իտի։
7 Վէ էնթիլալ էտանտընտա ֆի՝իլ ի գաթլատէ
պուլունմուշ օլան ֆիլթնէէնկիզ ըֆիքլէրի
ինէ պէրապէր մահպուս, Պարապապա նամ պիր
8 քիմսէ վար իտի։ Վէ խալգ պատկերակ՝ քէն-
տիլէրէ օլան Ա՝ատէթինին իճրատընտա պու-
9 ընամատընը թալէպ էթմէյէ պաշլատը։ Վէ
փիլաթօս օնլարա ճէվապէն՝ Սիզին իչիւն Ե-
հուտիլէրին փատիշահընը ատը վէրմէմի իս-
10 թէ՞միսինիզ՞ ատտո. Զիրա պաշ քեահինլէրին
օնու հատէտաէն նեաշի թէալիմ էթտիքլէրինի
11 պիլիր իտի։ Ա՝մին պաշ քեահինլէր օնուն
էրինէ քէնտիլէրի իչիւն Պարապապատը ատը
վէրմէքսիզինին նէտէն էրի՞ խալգը թահրիք էթ-
12 տիլէր։ Վէ փիլաթօս թէքրար օնլարա ճէ-
վապէն՝ Քիմսէ Եհուտիլէրին փատիշահը տէ-
տիրինիզ քիմդիր նէ՞ եափմըշլըզըմը խաթէր-
13 սինիզ՝ տէտի։ Օնլար տախի՝ Օնու ատըպ էյլէ-
14 տէյիւ թէքրար նէտտո էթտիլէր։ Ա՝մին փի-
լաթօս օնլարա՝ Եա նէ՞ քէօթիւլիւք իշլէմիշ
տիր՝ տէտի իսէ տէ, օնլար Օնու ատըպ էթ՝ տէ-
յէրէք, տատա գիյատէ նէտտո Հտէրլէր խտի։

15 Վ՚է փիլատոս խոլգը խօշնուա էթմէք խոթէ
մէյիլէ, օնլար իչիւն Պարապասը սալը վեր-
ու, լաքին Յիսուսու ազատուքսուէն սոնկրա,
սակ օլունմազ իչիւն Թէօքիմ էթտի։
16 Վ՚է ՚ասքէրլէրը օնու տիվան մուհաքի օլան
Հավլուայա կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւքիւ
17 ճէմ՚ էթտիլէր։ Վ՚է օնա էրղավանի խիլ՚աթ
կիյտիրտիլէր, վէ տիքէնատէն պիր թաճ էօ-
18 րիպ՝ պաշընա դօտուլար։ Վ՚է՝ Սէլամըն ՚ա-
լէյք, էյ Եհուտիլէրին փատիշահը, տէյէրէ-
19 օնու ակլամլամազա պաշլատըլար. ՚վէ գամըշ
իլէ օնուն պաշընա վուրուպ՝ իւզէրինէ թի-
քիւրիւրլէր, վէ տիզ չէօքիւպ՝ օնա թէմէննա
20 էտէրլէր իտի։ Վ՚է օնու խաչա կէրտիքտէն
սոնկրա, իւզէրինատէն էրղավանի խիլ՚աթը չը-
պարըպ՝ օնա ջէնատի էլպիսէնին կիյտիրտիլէր,
վէ խաչա կէրմէք իչիւն տիշարը կէօթիւր-
տուլէր։
21 Վ՚է խաքէնատէր իլէ Ղուֆօտան պատպատը փի-
րէննալը Սիմօն Նամընատա պիր քիմսէ թարլա-
տան կէլիպ կէչէր իքէն, պունու խաչընը թա-
22 շըմաղա իճպար էթտիլէր։ Վ՚է օնու գաֆա
էէրի թէրճիւմէ օլունան ճէլճէլէ նամ մա-
23 հալէ կէթիրտիքլէրինատէ, ՚օնա իչմէյէ միւրը
իլէ գարըշմըշ շէրապ վէրտիլէր. ամմա գա-
24 պուլ էթմէտի։ Վ՚է օնու խաչա կէրտիքտէն
սոնկրա, հէր քէսին ատածաղը մա՚ի-մ օլմազ
իչիւն էլպիսէնին իւզէրինէ գուր՚ա ատա-
25 րաք, փայլաշտըլար։ Վ՚է օնու խաչա կէրտիք-
26 էրի վազըթ սա՚ատ իւչ իտի։ Վ՚է ճիւմ
ՀԱՅԹԱԲԱՐ ԵՒՀՈՒԴԱՅԻՆ ՓԱՍՏԻՇԱՀԸ ՏԵ-
27 յիւ եաղըլմըշ իտի։ Վ՚է պիրի ատաղնատա վէ
պիրի սօլունատա օլարաք, օնուն իլէ պէրապէր
28 էքի հարամի խաչա կէրտիլէր։ Վ՚է Միւճրիմլէր

ալբատրնաս 'առտս օլուևառա՝ առչէն եաղը իթ-
մամ՝ օլուևառս ։
29 Վէ եանընառան կէչէնլէր պաշլարընը առլա-
յըպ օնա քիւֆր էտէրէք , Վա՛յ հէյբէլի եը-
30 գըպ իւչ կիւևառէ պինա էտէն .՝ քէնառինի գուր-
31 թառ , վէ խաչառան էն՝ առրլէր իտի ։ Կէլսինք
պաշ քեսհինլէր տախ ատրտարընառա 'ուլէմա
նլէ իսթիհզա էտէրէք , Պաշգալարընը գուր-
թարառ , քէնառինի գուրթարմազա գառէր առ-
32 յիլ տիր ։ Իսրայէլին փառիշահը Մէսիհ շիմոի
խաչառան էնսին , պիզ տախ կէօրիւպ ինանա-
լըմ՝ առրլէր իտի . օնուն նլէ պէրապէր խաչա
կէրնէնլէր տախ օնա շէթմ էտէրլէր իտի ։
33 Վէ սա'ամ ալթըյա կէլտիքառէ , թա սա՛-
ամ տօգուզա գառար պիւթիւն եէր իւզէրինէ
34 գարանլըգ կէլտի ։ Վէ սա'ամ տօգուզառա
Յիսուս պիւլէնա ավազ նլէ Ֆէրեատա էտիպ՝
էլօի , էլօի , լամա սապաքթանի , եա'նի
թէրճիւմէ օլուևառուգառա , Եա՛ Աղլահըմ ,
Աղլահըմ, պէնի նի՞չիւն թէրք էթտին՝ առէք ։
35 Վէ օրառա տուրանլարընը պա'զընը պունու
իշիթտիքառէ , Իլիթ Էլիայը չաղըրըյօր՝ առ-
36 տիլէր ։ Վէ պիրի աէյիրտիպ՝ սիրքէ նլէ պիր
սիւնկէր տօլտուրտու , վէ պիր գամըշ թա-
գըպ Ֆրադըն , պագալըմ Էլիյա օնու էնսիր-
մէյէ կէլի՞ր մի՛ առէյրէք , օնա իշիրտի ։
37 Վէ Յիսուս պիւլէնա ավազ նլէ Ֆէրեատ
38 էտիպ թէալիմ ի րուհ էթտի ։ Վէ հէյբէլին
փէրառեի եօգարուսան աշաղըյառէք եըրթըլըպ
39 նրի փարէ օլտու ։ Վէ գարշընընա տուրան
եուզ պաշը օնուն պէջրէ Ֆէրեատ էտիպ՝
թէալիմ ի րուհ էթտիյինի կէօրտիւիւնառէ ,
Ֆիլհագիգաթ պու առէմ Իաննուլլահ իտի՛ տէ-
40 տի ։ Վէ ուզագատան նագըր էտէն նիսվան

տախի պուլտնուպ , իչլերինաե Մէճաէլի Մէ-
րեէմ վէ քիւչիւք Եաղօպօս իլե Եուհաննա-
նըն անուսը Մէրեէմ վէ Սալօմի ատ վար իսի.
41 Ի քէնտիսի կալիւսուս իչէն տախի մէզպու-
րելեր ասրընճա կիտիպ օնս խըզմէթի էյթմիշլեր
իսի . վէ օնսուն իլե պէրապեր Երուշալիմէ չըզ-
մըշ օյանն պաշգա չօք նիմսան տախի վար իսի :
42 Վէ ախշամ օլսուպսա , Թէարսիք եունի
43 սէպիթսիէն էվվել օլան կիւն օլմըշըլսա , Ա՛ապա ի
շուրսուան օլուպ միւ՛լէպէր վէ Սլսոհըն փա-
տիշահլըղընա մունթազըր պուլունան Արիմա-
թիսալը Եուսուֆ կէլիպ ճէսարէթի իլե փիլատո-
սուն եանընա կիրէրէք , Յիսուսուն ճէսէտինի
44 Թալէպ էյլէտի : Վէ փիլատօս վէֆաթ էյթմիշ
օլսուղունա Թէ՛ուճիուպէ եիւզ պաշըյը չա-
ղըրըպ Զօգսա՞ն մը վէֆաթ էյթսի տէյիւ օնս
45 սուսալ էյտի : Վէ եիւզ պաշըսուն անկլա-
46 մըղըսա , ճէսէտի Եուսուֆա պաղըշլուսալ : Ո՛ր
տախի քէթէն պէզի սալսուն ալմըշ օլարապ ,
էնտիրիպ օնս ո՛ր պէզէ սարսը , վէ գայսուս
ջուլմաշ պիր գապըսա գօյուպ գապըրըն գափս-
47 սունա պիր թաշ եուվարլասը : Վէ Մէճտէլի
Մէրեէմ իլե Եուսունըն անուսը Մէրեէմ գա
նուլսուղս եէրէ պուգայօրլասըլըսը :

ԳԼՈՒԽ 16

1 Վէ ախպի կիւնիւ կէչսիքտէն սօնկրա , Մէճ-
տէլի Մէրեէմ վէ Եաղօպօսուն անուսը Մէրեէմ
իլե Սալօմի կէլիպ օնս սիւրմէք իչուն ,
2 Հարլար սալմաղ ալմըշ օլմըշլարը իլե , Հափ-
թանըն իլք կիւնիւ , սապահլայըն կիւնէշ սո-
3 պար իչէն գապրա կէլսիլէր : Վէ մապէյնիէ-
րինաէ գապրըն գափսունունան Թաշը քիմ

պիզիմ իչիւն եուվարլայաճապ տըր՝ տէյօրլար
4 ըտը։ (Վ է պապտըլարընտա թաշը եուվար-
լանմըշ կէօրտիւլէր,) զիրա փէք պէյիւք իտի,
5 Վ է գապրա կիրտիքլէրինտէ, պէյազ լիպաս
կիյինմիշ օլարապ, սաղ թարաֆտա օթուրուր
պիր նէվճիվան կէօրմէլէրի իլէ, զիյաոէսիյլէ
6 գօրգուալար։ Վ է օ օնլարա՝ Գօրգմայըն,
սիզ սալպ օլունմուշ նազարէթլի Յիսուսու
արայօրտաունուզ, օ գըյամ էթտի, պուրտատա
տէյիլ տիր, իշլէթ օնու գօտուդլարը եէր։
7 Լաքին կիտիպ, շայիրտլէրի իլէ Պէտրօսա
տէյին քի՝ Օ սիզտէն էվվէլ Կալիլեայա վա-
րաճապ, ասկէ տէտիյի կիպի օնու օրատա
8 կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի։ Վ է [՚ահճէլէթէն] գա-
պըրտան տիշարը չըգըպ՝ գաչմըլար. վէ իւ-
զէրլէրինէ տիթրէմէ վէ Հայրէթ կէլմէյիլէ,
գօրգուլարընտան հիչ պիր քիմսէյէ պիր շէյ
աէյլէմէտիլէր։
9 Վ է Յէ՚՚՚

ղուներ կէօրէնլէրէ ինանմատըգլարընատան տօ-
լայը, 'ատէմ ի ւ'թիւատլարը վէ գալալէրի-
նին ղալից օլտուղու իչիւն օնլարը թէվպիհ
էյլէտի։
15 Վէ օնլարա ատէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա
կիտիպ՝ հէր մախլուգա ինճիլի վա'զ էտին։
16 Իման կէթիրիպ վաֆթիզ օլունան՝ խէլաս պու-
լաճագ. վէ իման էթմէյէն 'ազապա հիւքմ
17 օլունաճագ տըր։ Վէ իման էտէնլէր իլէ շու-
'ալամէթլէր պէրապէր պուլունաճագ. եա'նի
պէնիմ իսմիմ իլէ ճինլէր իխրաճ էտէճէքլէր,
18 եէնի լիսանլարը սէօյլէյէճէքլէր. Յէլանլար
թութաճագլար, վէ մուհլիք շէյ իչտիլէր տա-
խի, օնլարա ազապ զարար վէրմէյէճէք. խաս-
թալար իւզէրինէ էլլէր գօյուպ՝ օնլար շիֆա
պուլաճագ տըր։
19 Իմդի Տապպ օնլարա սէօյլէտիքտէն սօնկրա,
սէմայա 'ուրուճ էտիպ Ալլահըն սաղլընտա
20 ճիւլուս էթտի։ Օնլար տուխի չըգըպ՝ հէր եէր-
տէ վա'զ էտէրլէր իսի, Տապպ տուխի օնլար
իլէ 'ամիլ օլուպ պէրապէր պուլունան 'ալա-
մէթլէր վասըթտաըլյա քէլմըը իսպաթ էտէր
իսի. Ա՛մին։

ԼՈՒԳԱՆԸՆ ԹՈՒՀՐԻՐ ԷԹՏԻՅԻ

ԻՆՃԻԼ

ՊԱՊ 1

1 Պիյանէմիզտէ եազինէն մուսէլլէմ օլան
նէանէլէը իւզէրինէ, չօզ քիմսէլէը թէէլիֆէ
2 պաշլատըդըարընատան, ու վէ իպթիտատէն կէօզ-
լէրի իլէ կէօրէնլէրին վէ քէլամըն խատէմէի
օլանլարըն, օնլարը պիզէ 'ալ էթ թէրթիպ
3 նապէ էթմիշ օլտուգլարը միսիլլի, ու վէ պէն
տախի էն էվվէլինատէն, հէր շէյին արտընճա
4 քէմալի տէզգաթ իլէ կէզտիյիմոէն, ու ատնա
թա'լիմ օլունան շէյլէրի 'ալ էթ թահգիգ պիլ-
մէն իչիւն, ճիւմլէսինի արթտաը իլէ, աէնին
իչիւն եազմադ՝ պանա միւնասիպ կէօրիւնտիւ,
էյ 'ազիզ Թէօֆիլոս:
5 Եէհուտիյէ մէլիյի Հէրօտէսին էյամընտա,
Ապիա նէվսէթինատէն, Զաքարիա նամընտա
պիր քեահին պուլունուդ՝ զէվճէսի Հարօն
էվլատընատան օլարագ, իսմի տախի Էլիսապէթ
իսի:
6 Իքիսի տե Ալլահըն հուզուրունտա սալիհ
օլուդ՝ Բտպպըն ճիւմլէ էվամիր ու ա'հքեամըլ-
նըն պիլա զուտուր իճրասընտա պուլունուրլար
7 իսի: Վէ էլիսապէթ 'ադիրէ օլտուղունատան
էվլատլարը օլմայըդ, իքիսի տե խայլի եաշլը
8 իսիլէր: Վէ վագը' օլտու քի մէզքուր՝ քէն-
տի նէվսէթի արթտաընտա, Ալլահըն հուզու-

րուենտա քէհանէթ խըզմէթինի իճրա էտէր
9 ինքէն , ՝քէհանէթ ՚ատէթի իւզրէ , Բապպըն
հէյ քէլինէ կիրիպ , պուխուր եագմագ գուր՚ա-
10 սը քէնտինէ տուշտու ։ Վէ գավմըն պիւթիւն
ճէմա՚ատը պուխուր վսպթընտա տիշտրտա
11 տու՚ա էտէյօրուտու ։ Վէ Բապպըն մէլէյի ,
պուխուր մեզպահընըն սաղընտա տուրուպ՝ օնա
12 կէօրինատու ։ Վէ Զաքարիա օնու կէօրինճէ
միւզթարիպ օլուպ՝ քէնտինէ գօրգու կէլտի ։
13 Վէ մէլէք օնա՝ Գօրգմա , եա Զաքարիա , զիրա
նիյատընըն գապու օլունմաղըլա , զէվճէն էլի-
սապէթ ատա պիր օղուլ տօղուրաճագ , վէ
14 իտինէ Եուհաննա Թէամիյէ էտէճէքսին ։ Վէ
սանա սիւրուր վէ շազլըգ օլուպ՝ օնուն վէլա-
տէթինատէն չօգ քիմսէլէր մէարուր օլաճագ
15 տըր ։ Զիրա Բապպըն հուզուրունտա պէյիւք
օլուպ՝ տալա շէրապ վէ միւսքիրաթ իչմէյէ-
ճէք . վէ վալիւէինին բահմինատէն Բուհ իւլ
16 գուտա իլէ մէմու օլաճագ տըր ։ Վէ պէնի իս-
րայէլատէն չօգ քիմսէլէրի , քէնտիլէրին Բապպ
17 Ալլահընա տէօնտիւրիւպ՝ ՚փէտէրլէրին գալպ-
լէրինի էվլատլարա , վէ ՚ատիլէրի սալիհլէրին
՚ապլընա տէօնտիւրիւպ՝ Բապպա հազըրլանմըշ
պիր գավմ թէհիյէ էթմէք իւզրէ , Էլիյանընը
բուհու վէ գուտրէթի իլէ օնուն էօնիւնճէ
18 կիտէճէք տիր՝ տէտի ։ Վէ Զաքարիա մէլէյ՝
Պունու նէ՞տէն պիլէյիմ. զիրա պէն իհթի-
յար իմ զէվճէմ տախի խայըլը եաշլը տըր՝ տէ-
19 տի ։ Մէլէք տախի , օնա ճէվապէն՝ պէն Ալ-
լահընը հուզուրունտա տուրան ճէպրաիլ իմ ,
վէ սանա սէօյլէյիպ՝ պու շէյլէրի թէպշիր էթ-
20 մէյէ իրսալ օլունտում ։ Վէ իշթէ սէն վապ-
թընտա իթմամ օլունաճագ սէօզլէրիմէ հնանը-
մատընընը իչիւն , պունլարընը վապը՝ օլաճագը

կիւնէտէկին տիլխիզ օլուա՝ աէօյլէմէյէ գաոիը
21 օլմայաճադպըն՝ տէոի։ Վէ գաւմ Զաքարիայը
պէքլէմէքտէ օլուա՝ Հէյքէլտէ կէճիքտիյինէ
22 Թէ՛աճճիւպ էտէրլէր իտի։ Օլ տախի տիշտը
չըգտըգտա, օնըտա աէօյլէմէյէ գաոիը օլմա-
տըղընաոն, Հէյքէլտէ պիր ըույա կէօրմէ-
շ օլտուղունու անկլատըլար. վէ օ օնըտա իշա-
րէթ իլէ թէփհիմ էտէրէք, տիլխիզ գալը։
23 Վէ վագը՝ օլտու քի՝ խըզմէթինին կիւնլէրի
Թէքմիլ օլմադը, քէնտի խանէսինէ կիթտի։
24 Վէ օլ կիւնլէրտէն ասնկրա, զէվճէսի Էլիսա-
25 պէթ համիլէ օլուա՝ ըոպպ պէյն էն նաս՝այը-
պըմը գալտըրմադ իչիւն, պոնա Հիւանիւ նա-
զար գըլտըղը էյոմտա պէջյլէ էյլէտի՝ տէյէ-
րէք քէնտինի պէշ այ կիզլէտի։
26 Վէ այթընճը այտա ճէպրսիլ մէլէք Աւլսհ
Թաոսփընաոն, կալիլեանըն Ըոզտրէթ նամ
27 պիր շէհրինէ, Տաուա խանէտանընաոն Եու-
սուֆ իամինտէ պիր ատամ նիշանը օլան պիր
պագիրէ նէզտինէ կէօնտէրիլտի. վէ օլ պա-
28 գիրէնին իամի Մէրեեմ իտի։ Վէ մէլէք ժէզ-
պուրէնին նէզտինէ կէլիպ՝ Աէլսմըն՝այէք,
եա՛ լութֆա նալ օլմուշ պագիրէ, ըոպպ
աէնին իլէ տիր. աէն նիտա պէյնինտէ միւպա-
29 րէք սին՝ տէտի։ Օլ տախի ժէլէյէ կէօրտիւք-
տէ, քէլամընաոն միւզթարիպ օլուա՝ պու
նա՞սըլ աէլսմ օլա տէյիւ թէֆէք քիւր էտէր
30 իտի։ Վէ մէլէք օնա՝ գօրդմա, եա Մէրեեմ,
զիրա Աւլահըն՝ինտինտէ լութֆա մազհար օլ-
31 տուն։ Վէ իշթէ համիլէ օլուա՝ պիր օղուլ
տօղուրաճադպըն, վէ օնուն իսմինէ Յիսուա
32 թէամիյէ էտէսին։ Օ պէջյուք օլուա՝ իսկն իւլ
Միւթա՛ալ տէնիլէճէք, վէ ըոպպ Աւլահ օնա
փէտէրի Տաուտուն թախթընը վէրէճէք տիր,

33 Ի վե՛ր եւ ապօպուն խանէսի իւզէրինէ էպէտէն փա-
տիշահըզ սիւրիւպ՝ փատիշահըզընըն նիհայէ-
34 թի օլմայաճապ տըր՝ տէտի։ Մէրեէմ խաչ մէ-
լէյէ՝ պու նի՞ճէ օլապիլիր, չինքի պիր էրքէք
35 պիլմէմ՝ տէտի։ Մէլէք տախի օնա ճէվապէն՝
Սէնին իւզէրինէ Րուհ իւլ Գուտս կէլիպ՝ Մի-
թա՛ալըն գուտրէթի սէնի կէօլկէլէյէճէք տիր.
պունուն իչիւն սէնտէն թէվէլլիւա էտէճէք
մուպաատէս զաթա տախի խանուլլահ տէնի-
36 լէճէք տիր։ Վէ իշթէ խալամըն էլիսապէթ
տախի իխթիյարլըղընտա պիր օղուլա համիլէ
օլուպ՝ պու այ օլ ՛ադիրէ տէնիլէնին ալթընը-
37 ճը այչ տըր։ Զիրա ՛ինտ Ալլահ հիչ պիր շէյ
38 զայրի միւճքին տէյիլ տիր՝ տէտի։ Վէ Մէր-
եէմ իշթէ Բատալըն ճարիյէսի՝ պանա աէօզիւ-
նէ կէօրէ օլսուն՝ տէտի. վէ մէլէք նէզտինտէն
այրըլտը։
39 Վէ Մէրեէմ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ՛ալէլ
՛աճէլէ, տաղլար սէմթինէ, եէհուտա շէհրի-
40 նէ կիտիպ՝ Զաքարիանըն խանէսինէ կիրէրէք,
41 էլիսապէթէ սէլամ վէրտի։ Վէ վադը՛ օլտու-
քի՝ էլիսապէթ Մէրեէմին սէլամընը իշիթտիյէ
կիպի, չօճուգ բահմինտէ օյնատը. վէ էլիսա-
պէթ Բուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլուպ՝
42 ՛ալիւլէնտա ավազ իլէ չաղըրատըպ տէտի քի՝
Սէն նիտա պէյնինտէ միւպարէք սին, վէ սէ-
43 նին բահմինին մահտուլու միւպարէք տիր։ Վէ
պանա նէ՞ւէտէն օլսուն քի՝ Բատալըմըն վալի-
44 տէսի հառըմա կէլէ։ Զիրա իշթէ սէլամընըն
սէսի գուլաղըմա տէյտիյի կիպի, չօճուգ բահ-
45 մինէ շապըդտան օյնատը։ Վէ նէ՛ մութլու-
խանէ կէթիրմիշ օլսունա, զիրա Բատալ թատա-
ֆընատան օնա սէօյլէնէն շէյլէրին իթմամը վա-
46 զը՛ օլաճապ տըր։ Մէրեէմ տախի տէտի քի՝

47 ձանըմ Բաղդա Թա'զիմ էտիպ՝ Իրուհում
խէլաֆաէտըմ օլան Ալահտա շադ օլսուս։
48 Զիրա ճարիյէսինին էտնա հալինէ նազար դըէ-
մադըյըս, իշէ չիմունէն ասնիգա ճուամլէ նէալէր
49 պանա նէ՛ մուԹլաս ատյէճէքլէր սիր, Իչուն
քի Գաւիր պանա պէցիւք շէյլէր էյլէտի,
50 վէ օնուն իամի մուդաւաէս սիր. Իվէ մէրհա-
մէԹի նէալսէն նէալէ քէնաինատէն գօրդանլա-
51 րըն իւզէրինատէ սիր։ Փաղաս իլէ գուարէԹ
իպրաղ, վէ մադլուբլարը գալալէրինին էֆ-
52 քեարընատա փէրիշան էյլէտի։ ԳուարէԹ ատ-
հիալէրինի ԹախԹալարընատան էնաիրիպ՝ էտնա-
53 լարը եիւճէլէտի։ Վէ ած օլանլարը նի՛մէԹ-
լէր իլէ տօյուրուպ՝ զէննկինլէրի պօշ կէօնաէր-
54 սի։ Էճաաարմըզա ակօյլէտիյի իւզրէ, Իպրա-
հիմ իլէ օնուն զիւրրիյէԹինէ օլան մէրհա-
55 մէԹի իլէ Իսհակ էպէտ խաԹըրընա կէԹիրիպ, Իգա-
լա Իսրայէլէ իմտաա էյլէտի։
56 Վէ Մէրեէմ օնուն եանընատա իւչ այ գալ-
մըգտան սօնկրա, քէնտի խանէսինէ ԻավաէԹ
էյլէտի։
57 Վէ Էլիսապէթին վազ՛ը համլի իչուն վազ-
թը Թէմամ օլտուգտա, պիր օղուլ տօղուր-
58 տու։ Վէ դօնշուլարը իլէ ապրատաա Բաղդը-
օնա Իալիմ մէրհամէԹ էյլէտիյինի իշիԹտուք-
լէրինատէ, օնուն իլէ պէրապէր սեվինիրլէր իտի։
59 Վէ վազը՛ օլտու քի՝ սէքիզինճի կիւնատէ
մո՛սումու խաԹն էԹմէյէ կէլիպ օնա փէսէ-
րինին իամի իլէ Զաքարիա Թէամիյէ էԹտիլէր։
60 Լաքին վալիտէսի ճէվապ վէրիպ՝ Խայր, ան-
ճագ Եուհաննա Թէամիյէ օլունաճագ սիր՛
61 սէտի։ Օնլար տահի մէզգուրէյէ՝ Ապրահամա-
տա պու իամ իլէ միւսէմմա պիր քիմսէ եօք
62 տուր՛ սէտիլէր։ Վէ փէսէրինէ նէ՞ Թէամիյէ

օլուննմասընը խթէրսին ասէյիւ իշարէթ իլէ
63 սուալ էթտիլէր ։ Օլ տախի պիր լէվկա խա-
թէյիպ՝ Իամի Եուհաննա սըր՝ ասէյիւ եաղալը-
64 ղընատա, ճիւմլէսի թէ՛աճճիւպ էթտիլէր ։ Վէ
ատր՝ապատ աղգը վէ տիլի աչըլըպ՝ քէլատ է-
65 տէրէք, Ալլահա համտ էտէր խոի ։ Վէ էթ-
րաֆտա թէմէքքիւն էտէնլէրին ճիւմլէսինէ
պօրգուս տիւշիւպ՝ պու նէտանէլէրին քեսֆէ-
սի ԵՀուտայէնին պիւթիւն տաղխթանընատա
66 շայ՝ օլարագ, Իշխաէնլէրին ճիւմլէսի խաթը-
լարընատա թուլթուպ՝ Աճկապա պու մա՛ասում
նէ՞ օլաճագ սըր՝ ատրլէր խոի. վէ Բապալն
էլի օնուն իլէ խոի ։
67 Փէտէրի Զաքարիա տախի Բուհ իւլ Գաւտա
իլէ մէմլու օլուպ իլհամ իլէ աէյլէյէրէք, տէ-
68 տի քի՝ Իսրայէլին Ալլահը Բապալ միւսա-
րէք օլսուն, չիւնքի գավմընը զիյարէթ էտիպ
69 օնա ֆիտիյէ գըլտը ։ Վէ գաւտմատն պէրու
օլան մուգաատէա փէյղամպէրլէրինին աղգը իլէ
70 աէյլէտիյէ իւզրէ, Իուշմէնլէրիմիզատն վէ
պիզէ պիլ ճիւմլէ պուղ էտէնլէրին էլինտէն
71 խէլաա իչիւն, Իգուլու տուտուն խանէտա-
նընատա պիզէ *խէլատը տամ իտհտ էյլէտի.
72 Իքի էճատատըմըզտա մէրհամէթ էտիպ քէնտի
73 մուգատատէա տընը Իան նի տուշմէնլէրիմիզին
էլինատէն գուրթուլմուշ օլարագ, [Իօմրիւմիւ-
զիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինատէ քէնտի հուզուրուն-
74 տա Իմուգատատէալի ք վէ տատհ իլէ պիլա խոֆվ
քէնտինէ Իատատէթ էթմէմիզի ինհան էյլէմէք
75 իչիւն Իփէտերիմիզ Խատրհիմէ էթտիյի եէմինի
76 խաթրա կէթիրէ ։ Այն տախի է՛յ մա՛ասում,
Ամենատա՛ղն փէյղամպէրի թէմիյէ օլուննա-

---

*Խէլատ պատճառ

77 ճագարն, ՝զիրա ան զուլմէթլէ մէվթ կէօյկէ-
ինանէ օթուրանլարա զկյա վէրմէք վէ այապ-
լարըմըզը թարիփ ի ակլամէթ իշտա էթմէք
իւզրէ, Ալլահըմըզըն շէֆգաթ ու մէրհամէ-
թինանէն նաշի օտլան կիւնէշ եուճէլերանէն
78 զկյարէթիմիզ իչուն կէլմէյիլէ, ՝գավմինա
կիւնահլարընըն ՝ածզը իլէ օլան խէլասը ի՛լամ
79 էթմէք, վէ Ռասպըն եօլլարընը հազըրլամագ
իւզրէ, էօնիւնանէն կիտէճէք սին։
80 Վէ մա՛ասում պէջիւիւթ Ռուհատա գուվ-
վէթլէնիր, վէ Իսրայէլանէ եէվմի զուհարանա
գաատար չէօլլէրանէ իսի։

ՊԱՊ 2

1 Օլ կիւնլէրանէ վադը՝ օլսու քի՝ Գայսէր Ա-
զօաթօա թարաֆընատան պիւթիւն տիւնեանըն
թահրիր ի նուֆուսու իչիւն ֆէրման սատիր
2 օլսու. Պու իլք թահրիր Գիրինիօա Սիւրիա
3 վալիսի իքէն օլսու։ Վէ ճիւմլէսի թահրիր
օլունմագ իչիւն, հէր քէս քէնանի շէհրինէ
կիտէր իսի։
4 Վէ Եուսուֆ տախի Տսուսուն պէյթ վէ
նէսլինանէն օլմագըլա, համիլէ օլան նիշանլըսը
Մէրեեմ իլէ պէրապէր թահրիր օլունմագ
5 իչիւն, ՝Կալիլեատան, Նազարէթ շէհրինանէն
Եէհուդիյէ, Պէյթլէհէմ՝ ատընլէն Տսուս
շէհրինէ չըգսը։
6 Վէ վադը՝ օլսու քի՝ օնլար օրատա իքէն,
մէզապուրէնին վադը համլի իչիւն կիւնլէրի
7 թէմամ օլսուգսա, ՝իլք օղլունու տօղուր-
սու վէ օնու գունտուգլայըբ խանատա քէնանի-
լէրէ եէր օլմամագլա, եէմլիքատէ եաթըրսը։
8 Վէ օլ ճիվարատա, օվատա գալըպ սիւրիւ-

լերինն կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար
9 ըար, ՝վէ իշթէ Ռապպըն մէլէյի իւզէրլէրինէ
էնիա՝ էթրաֆլարընատա Ռապպըն ճէլալն գիյա
վերմէյիլ, գիյատէսիյլէ խոպք էյլէտիլէր։
10 Վէ մէլէք օնլարա՝ խոպք էթմէյին, գիրա
իշթէ սիզէ պիւթիւն գավմա օլմաղ ՝ապիմ
11 պիր սիւրսուր թէպշիր էտէրիմ, ՝էյնն քի սիզէ
պու կիւն Տաւսա շէհրինատէ Ռապպ Մէսիհ
12 օլան խէլասքեար ծօղսուս։ Վէ գունատպլան-
մըշ վէ եէմլիքատէ եաթար պիր մու՝ասում պու-
մանըզ սիզէ պիր նիշան օլմաղ տըր՝ տէմի։
13 Վէ անկարկըն, մէլէք իլէ պէրապէր, ճիւնատ
ի սէմավիյէնին պիր ճիւմիւրիւ հազըր պու-
14 լունուպ՝ Ալլահա թէսպիհ էտէրէք՝ ՝էյն եիւ-
ճէլէրատէ Ալլահա համտ, եէր իւզէրինատէ ա-
լամէթ, սաէմլէրատէ հիւանիւ րիզա՝ տէտիլէր։
15 Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէքլէր եանլարընա-
տան ա՛մայա չըգարըլարընատա, օլ չօպանլար
պիրի պիրինէ՝ Հալա Պէյթլէհէմատէք վարըպ
Ռապպըն պիզէ պիլտիրմիյի պու վուգու՝աթը
16 կէօրէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ ՝ալէլ ՝աճէլէ կի-
տիպ՝ Մերեեմ իլէ Եուսուֆ վէ եէմլիքատէ
17 եաթան մու՝ասումու պուլտուլար։ Վէ օնու
կէօրտուքատէն ասնկրա, պու մու՝ասումուն հագ-
դընատա քէնտիլէրէ ա՛յլէնիլէն շէյի էթրաֆա
18 նէշր էթտիլէր։ Վէ իշիտէնլէրին ճիւմլէսի
չօպանլարըն քէնտիլէրէ ա՛յլէտիքլէրի շէյլէրէ
19 թէ՝աճճիւպ էտէրլէր իտի։ Մերեեմ տախի
պու ա՛օղլէրին ճիւմլէսինի թէֆէքքիւր էտէ-
20 րէք, դալկինատէ հըֆզ էտէր իտի։ Վէ չօ-
պանլար կէրի տէօնիւպ՝ քէնտիլէրէ ա՛յլէն-
տիկի լուդլուէ, իշիտիպ կէօրտուքլէրի ճիւմլէ
շէյլէրատէն տօլայը Ալլահա համտ ու ա՛կնա է-
21 տէրլէր իտի։ Վէ մու՝ասումուն խիթանը իչիւն

ակբիկ կևան թէմամ օլտուգտա , օ տահա անո
բահմինտէ մէվճուտա օլմազտան էվվէլ մէնէք
թարաֆընատան թէամիյէ օլտանան խամ ինէ
ձիտա թէամիյէ օլտանտա ։
22 Վ է Մուսանըն շէրի'ատը միճէպինճէ մէզ-
պուրէնին էյամ ը թաթհիրի թէամամ օլտուգ-
տա , հէր իւք տօղան էրքէք չօճուգ Ռապպա
23 մուդաատէս տէնիլէ տէյին ՝Ռապպըն շէրի'ա-
թընատա եազըլտըգը խուդրէ, Ռապպա թագտիմ
24 էթմէք , ՝վէ Ռապպըն շէրի'ատընատա պիր
չիֆթ գուամրու եա իքի կէյէրճին եազըտուտու
պայրուլտուգտա խազրէ , գուրպան՝արզ էթմէք
իչիւն , մա'տումա Երուշալիմէ չըգտըրըլտը ։
25 Վ է իշթէ Երուշալիմտէ Սիմէօն իամինտէ
պիր ատէմ վար ըտը . օ ատէմ ատիհ վէ
տինտար օլուգ Իսրայէլին թէսէլլիահինէ միւն-
թազիր օլտըգտ , Րուհ իւլ Գուտս օնուն իւ-
26 զէրինտէ իտի ։ Վ է Ռապպըն Մէսիհինի կէօր-
մէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի Րուհ իւլ Գուտս
թարաֆընատան քէնտիսինէ իլհամ օլունմուշ
27 ուտու ։ Վ է շէրի'ատըն ՝ատէթինէ օնուն
հատընտա իճրա էթմէք իչիւն , մա'տում Յի-
սուսուն վալիտէյնի օնու իչէրի կէթիրտիքլէ-
րինտէ , մէրգում՝ Րուհուն թէշլիգի իլէ հէյ-
28 քէլէ կէլիպ ՝օնու գուճաղընա ատը . վէ Ալա-
29 հա համա էտիպ տէտի քի , Եա՛ Ռապպ , շիմտի
քէլամընա կէօրէ գուլունու ակլատէթլէ ատը
30 վէրիրսին ։ Ձիրա կէօզլէրիմ պիլ ճիւմլէ միլլէթ-
31 լէրին հուզուրունտա , ՝թաւիֆէլէրին թէնվիրի
վէ գաւմին Իսրայէլին շանը իչիւն նուր օլմազ
32 իւզրէ ՝հազըրլատըգըն խէլատընը կէօրտիւլէր ։
33 Վ է վալիտէսի իլէ Եուսուֆ օնուն հազրնա
տա աէցլէնիլէն շէյլէրէ թէ'ածճիւպ էտէրլէր
34 իտի ։ Սիմէօն տախի օնլարա խայր տու'ա էտիպ՝

ծնուն վալիտէսի Մերեէմ տէտի քի՝ Իշթէ
պու՝ Իսրաէլտէ չօգլարըն տուշմէսի վէ գալը-
մասը իչուն, վէ մուխալէֆէթ իչուն նիշան օլ-
35 մազ լուզըմ գօնաղմուշ տուր։ (Վէ ախնին
քէնտի ճանընա տախի գըլըճ կէչէձէք.) Թա
քի չօգ գալալէրին էֆքեարը պէյան օլունա։
36 Վէ Աահը սըպթընատան, փանուէլ գըզը Հան-
նա նամ՝ պիր նէպիյէ վար իտի. մէզպուրէ
խայլի եաշը օլուպ՝ պէքեարէթի վագթընատան
37 եէտի եըլ գօճա իլէ եաշամըշ օլուպ՝ Ղաթ-
րընպէն սէքսէն տէօրթ ախնէտէն պէրու տուլ
գալարագ, կէճէ կիւնտուզ օրուճ վէ տու'ա
իլէ Ղատատէթ էտէրէք, Հէյքէլտէն այրըլմազ
38 իտի։ Օլ տախի օ ատ'ամա Հազըր պուլու-
նուպ՝ Բապպա Համո էտէրէք, Երուշալիմտէ
խէլաա միւնթազիր օլանլարըն ճիւմլէսինէ
օնուն Հազրընատա աէյլէր իտի։
39 Օնլար տախի Բապալըն շէրի'ատը միւճէ-
պինճէ ճիւմլէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթ-
տիքտէն սօնկրա, Կալիլեայա, քէնտի շէհիր-
40 լերի Նազարէթէ Ղատատէթ էթտիլէր։ Վէ մա'-
տամ պէյտիւպ հիքմէթլէ մէմլու օլարագ,
Բուհտա գուվվէթլէնիր, վէ Աւլատըն լութֆու
օնուն իւզէրինատ իտի։
41 Վէ օնուն վալիտէյնի Հէր եըլ ֆըսըհ պայ-
42 րամընատա, Երուշալիմէ կիտէրլէր իտի։ Վէ
Յէ"ո"ա օն իքի եաշընատա իքէն, օնլար պայրա-
43 մըն Ղատատէթ իւզրէ, Երուշալիմէ չըգըպ Ղայա-
մընը թէմամ էթտիքլէրինատ, Ղատատէթ էտէր
իքէն, չօճուպ Յիսուս վալիտէյնլէ Եուսուֆ
տախի պունու պիլմէյէրէք, Երուշալիմտէ
44 գալը։ Վէ եօլտաշլար ատատընատա տըր զանը
իլէ պիր կիւնլիւք եօլ կիթտիքտէն սօնկրա,
օնու ատրապա իլէ աշնալարըն ատատընատա

43 արտասրեար իսէ ու ՝ պուլմամաղըլա, օնու արա-
46 մագ խազըե, Երուշալիմ ուէօնտուլէր : Վ է
խա կիւնտէն սօնկրա, օնու հէյքէլսե մու՝ալ-
լիմլէր արտասրնատա օթուրմագա, վէ օնլարը
ատնկէյիպ օնլարա ատալար իրատա էթմէքսե
47 օտուզա հալսե, պուլսալար : Օնու իշիտէն-
լերին ճիւմլէսի տախի ատրայէթնե վէ ճէ-
48 վապլարընա հայրան գալըրլար բաը : Վ է օն-
լար օնու կէօրսէքսե, մուԹէհայըր օղու՝
վալիսէսի օնա՝ Է՛յ օղու, պիգե նի՞չին պէյլե
էթտին, իշԹե փէտէրին վէ պէն մուքէտատէր
49 օղարագ, ատնի ատամագտա խոք՝ ատէտ : Օղ
տախի օնլարա՝ պէնի նի՞չին ատայօր խոննիզ,
փէտերիմինուամուրունատա պուլունմագլըղըմ վա-
50 ճիպ խոյնի պիլմէ՞զ մի խոննիզ՝ ատէտ : Վ է
օնլար քէնտիլէրե աէօղլէսուի աէօղու ՓէՀմ
51 էթմէտիլէր : Օղ տախի օնլար իլէ պէրապէր
էնիպ ՆազարէԹե կէլսի, վէ օնլարա իԹա՝ալ
էտէր խոն. վալիսէսի տախի պու աէօղլէրին
ճիւմլէսինի գալսինտե հըՓզ էտէր խոն :
52 Վ է Յիսուս հինգէԹ վէ գամէԹ վէ ՝ինատ
Ալահ վէլ ինսան լութֆատա ԹէրապԷը պու-
լուր խոն :

ՊՍՊ 3

1 Վ է Թիպարիոս Գայսէրին հիւքիւմէԹինին
օն սէշինճի եըլընատա, Փոնթոսըա Փիլաթոս
Եհուտայէ վալիսի, վէ Հէրոտէս Թէթրապըը
բէխա ի բուա՝ա, վէ գարնաուշը Փիլիպոս
Իթուրիա իլէ ԹրախոնիԹիա ալկայրընըն բէխա ի
բուա՝ա, վէ Լիւսանիաս Աբիլինէնին բէխա ի
2 բուա՝ա, ՝վէ Հաննա իլէ Գայափա պաշ քեա-
հինլէր օլատըգլարը ալրատա, էօլսե Զաքա-

ըևանըն օղու Եուհաննայա Աւլահըն քէլամը
3 կէլսէ : Վէ օ՝ կիւնահլար՝ ապվը իչիւն թէվ-
ռէ վոփթիկինն վա՛ղ էտէրէք , Իսռաիլըն ճիւմ-
4 լէ ճիվարընա կիթսէ : Նիթէքիմ Իշա՛յա
փէյղամպէրին քէլամըընըն քիթապընատ՝
Տապալըն եօլունու հազըրլայըպ , Թարիխլէրինի
5 ոօղուլտուն . Հէր ոէրէ ոօլուպ՝ հէր տաղ
վէ Թէփէ ալչապլանարատ , Էյրիլէր ոօղրու ,
6 վէ տարպ եօլտար ոիւղ օլուճադ տըր . Վէ
քեռփֆէլի պէշէր Աւլահըն խէլասընը կէօրէճէք
տիր՝ ոէյրէք չէօլսէ նիտա էտէնին ախտար
տէյիւ Թահրիր օլունմուշ տուր :
7 Վէ քէնաի եէտի իլէ վաֆԹիկ օլունմադա
չըդըպ կէլէն խալգա տէր խոի քի՝ Էյ էնկէ-
րէք նէալի , կէլէճէք զաղապատան գաչմադըղը
8 ոիզէ քի՞մ Թէնապհի կԹսէ : Իմոի Թէվֆիկ
լայըգ ոէմէրէլէր հուտուդա կէԹիրին , վէ քէն-
ոի քէնաինիզ՝ փէռէրիմիզ Խարտհիմ տիր
ոէմէյէ պաշլամայընը , զիրա ոիզէ ոէրիմ քի՝
Աւլահ Խարտհիմէ շու Թաշլարոան ոէնճ էվլատ
9 վիւճուդաէ կէԹիրմէյէ գաոիր տիր : Հէմ տա-
խի հալդա պալԹա տաղճըլարընը քէօքիւ եա-
նընա գօնդուրմուշ տուր , Իմոի էյի մէյվէ վեր-
մէյէն հէր տաղճ քէսիճիդ՝ ալԹէրէ ալԹըլար :
10 Վէ խալգ՝ Պու տուրէԹտէ պիզ նէ իշլէյէլիմ՝
11 տէյիւ օնա տուտ էԹտիլէր : Ու տախի օն-
լարընա ճէվապընը՝ Իքի էնԹաբիխի օլան՝ պիր-
այնի օրմայընա վէրսին , Թա՛ղամը օլան տախի
12 պու մինվալ իւզրէ էյլէսին՝ տէոի : Կէօմ-
բիւքճիլէր տախի վաֆԹիկ օլունմադա կէ-
լիպ , օնա Եա՛ մա՛ալիմ նէ իշլէյէլիմ՝ տէ-
13 տիլէր : Օնլարընա տախի՝ Պիզէ Թէնապհի օլու-
նունըն զիյատէ պիր շէյ Թահլէպ էԹմէյին՝
14 տէոի : Ապդէլլէր տախի օնա ասլունա՝ Պիզ տէ

ևէ՞ իշևէևլիմ՝ ոէոևիլէը. օնլարա տաևի՝ Քիմ-
ակչէ զուլմ էթմէչին, վէ նֆթիրա պիրլէ
զարը էթմէչին վէ 'նուլուֆէննլէ գանա'աթ
էչլէչին՝ ոէոև:

13 Վէ գավմ ինթիզարա օլուպ ճիւմլէնի
Եու հաննանըն հապդընա՝ 'Ածէպա Քրիստոս
ապո՞ւ մու ատա՞ր՝ ակչու գալպլրինուէ թէֆէք-
քուր էոէրլէր նքէն, Եու հաննա ճիւմլէսինէ
16 ճէվապէն՝ Վ ատա'ա ապէն սիզի ատա նլէ վաֆ-
թիզ էոէյօրում, ֆագաթ ապէնուէն գուատրէթ-
լի օլան կէլիյօր, ֆի ապէն օնուն այագ գագ-
չարընըն թաամմաընը չէօզմէյէ լայըգ ոէչիլ
իմ. օ սիզի Քոհ նւ Գուատա վէ աթէշ նլէ
17 վաֆթիզ էոէճէք տիր՝ ոէոև. 'Եաֆտասը տա-
խի էչինուէ օլուպ՝ քէնոի խատմանընը պիմ
թէմամ ասալուատագ, պօղատըը տէր անագար
էոիպ՝ ատանը աէօյինմէպ աթէշէ եագաճագ
18 տըր: Իմոի տահա զայրի չօգ շէչլէր նլէ գավ-
մա նաահհաթ էոիպ՝ թէպշիր էոէր նոի:

19 Վէ րէհա ի տուպ՝ Հէրօոէս գարնատըը [ֆի-
լիպօատան] զէվճէոի Հէրօոիա, վէ Հէրօոէ-
սին էթմիշ օլատուղու պէլ ճիւմլէ ֆէննալըգ-
ատան ատըըը օնուն թատաֆընոատան թա'զիր
20 էոիլմէյիլէ, 'ճիւմլէսինին իւզէրինէ Եու հան-
նայը հապատա նլգա էթմէքլիյի տախ 'նլատէ
էթոի:

21 Վէ գավմըն ճիւմլէսի վաֆթիզ օլունատուգ-
տա, վագը' օլատ քի՝ Յիսուս տախ վաֆ-
թիզ օլունուպ տա'ա էոէր նքէն, կէօք աչըլ-
22 տը. 'վէ Քոհ նւ Գուատա օնուն իւզէրինէ
հէյէթ ի ճիամէյէ նլէ կէօյէրճին կիպի նագիլ
օլատ, վէ կէօքատէն՝ Սէվիւլիւ Օղլում՝ սէն
սին, սէնուէն բոզի իմ՝ տէչիւ պիր սէտա
վուգու' պուլոտ:

23 Վէ ցիտաս քէնտիսի թագրիպէն օթուզ
եաշընա կիրմէյե պաշլատը. վէ զանն օլուն-
24 տուզունա կէօրէ Իպնի Եուսուֆ ՚պէն ՚Ալի
պէն Մուհամմէտ, պէն Լավի, պէն Մէլքի,
25 պէն Եաննա, պէն Եուսուֆ, ՚պէն Մաթ-
թաթիա, պէն ՚Ամոս, պէն Նահում, պէն Հէս-
26 լի, պէն Նաճճայ, ՚պէն Մահաթ, պէն Մաթ-
թաթիա, պէն Շէմ՚ի, պէն Եուսուֆ, պէն
27 Եէհուտա, ՚պէն Եուհաննա, պէն Րիսա, պէն
28 Զօրուպաբէլ, պէն Շալտիէլ, պէն Նէրի, ՚պէն
Մէլքի, պէն Ատտի, պէն Գօսամ, պէն Էլ-
29 մոտամ, պէն Է՚ր, ՚պէն Եուսա, պէն Էլիե-
զար, պէն Եօրիմ, պէն Մաթթաթ, պէն Լա-
30 վի, ՚պէն Շիմէն, պէն Եէհուտա, պէն Եու-
31 սուֆ, պէն Եօնան, պէն Էլիյաքիմ, ՚պէն Մէ-
լիա, պէն Մայնան, պէն Մաթթաթա, պէն
32 Նաթան, պէն Տաուտ, ՚պէն Եէսէ, պէն
՚Օպիտ, պէն Պօ՚ազ, պէն Սալմոն, պէն Նահ-
33 շոն, ՚պէն ՚Ամինատապ, պէն Արամ, պէն
34 Հէսրօն, պէն Փարէս, պէն Եէհուտա, ՚պէն
Եագօպ, պէն Իսհակ, պէն Իպրահիմ, պէն
35 Թարահ, պէն Նահոր, ՚պէն Սարուխ, պէն
Րա՚ու, պէն Փալէկ, պէն ՚Էպէր, պէն Շե-
36 լահ, ՚պէն Գայնան, պէն Արփախշատ, պէն
37 Շէմ, պէն Նոյ, պէն Լամէք, ՚պէն Մաթու-
շալախ, պէն Սէնոք, պէն Եարէտ, պէն
38 Մահլալիէլ, պէն Գայնան, ՚պէն Էնոշ, պէն
Շէթ, պէն Ադամ, Իսկ Աստուած:

ՊԱՊ 4

1 Վէ Յիսուս Րուհ իւլ գուսա լիէ ամլու
օլուպ, Իրտանատան ՚ավուէթ էտիպ Րուհ
2 վաթաալտըրա էօլէ ակվ օլունուս. ՚վէ շէյ-

թան թարաֆընատան գրրգ կիւն թէճրիւպէ
օլունարագ, օլ կիւնլէրատ հիչ պիր շէյ եէ-
մէտի, վէ միւտաւէթ ի մէղքիւրէ թէմամըն-
աա, նինայէթ ածըգարը։
3 Վ է շէյթան օնա՝ էյէր Իպնուլլահ իսէն,
շու թաշա ալըյլէ քի էքմէք օլաւն՝ աէտի։
4 Յիսուս ատախ օնա ճէվապէն՝ ինանա եալընըզ
էքմէք իլէ ապէյլ, անճագ Ալլահըն հէր քէլա-
մը իլէ եաշար՝ աէյիւ եազըլմըշ պըր՝ աէտի։
5 Վ է շէյթան օնու եիւքսէք պիր տաղա չը-
գարըպ ան ի վահիտաէ օնա ատւնեանըն ճիւմլէ
6 փատիշահլըգլարընը կէօսթէրտի։ Վ է շէյթան
օնա՝ ճիւմլէ պու հիւքիւմէթ իլէ օնու շա-
նընը սանա վէրէյիմ, զիրա պանա թէալիմ
օլունմուշ տուր, պէն տախի քիմսէ իսթէրսէմ
7 վէրիրիմ։ Իմտի էյէր սէն պանա սէճտէ գըլսար
8 իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլսուն՝ աէտի։ Վ է
Յիսուս օնա ճէվապէն՝ [Ա.րտըմա չէքիլ] եա՛
շէյթան, զիրա Ալլահըն Քիտապա սէճտէ գը-
լսանըն, վէ եալընըզ օնա Իպատէթ էտէնին՝
աէյիւ եազըլմըշ տըր՝ աէտի։
9 Վ է օնու Երուշալիմէ կէթիրիպ հէյքէլին
պուրճու իւզէրինատ տուրտուրագ, օնա
աէտի քի՝ էյէր Իպնուլլահ իսէն, քէնտինի
10 պուրտանան աշադը ատ. Իզիրա՝ Սէնին հագ-
գընտա, մէլէքլէրինէ սէնի հըֆզ էթմէք իչուն,
11 թէնապիհ էտէճէք. Իվէ օնլար տախ այադըն
թաշա չարփմամագը իչուն սէնի էլլէրի իւզէ-
րինատ գոտարըրաճագլար՝ աէյիւ եազըլմըշտըր։
12 Վ է Յիսուս օնա ճէվապէն՝ Ալլահըն Քտապը
թէճրիւպէ էթմէյէսին փէյղա- սէյլէնմիշ տիր՝
13 աէտի։ Վ է շէյթան ճէմի՝ թէճրիւպէլէրի
լիթմամ էթտիքտէն սոնկրա, պիր միւտաէթ
օնտան այրըլտը։

14 Վէ ցնտա Բուհուն գուվվէթի իլէ կալի-
լեայա 'ավտէթ էտիպ ճիվարտա պուլտնան
15 մահալլէրէ խապէրի շայ' օլտու: Վէ քէն-
տիի օնլարըն ինաղօղլարընտա թա'լիմ է-
տիպ՝ ճիւմլե թարաֆընտան թա'զիմ օլու-
նուրտու:
16 Վէ ինինտէ պէյիւտիւկու Նաղարէթէ կէ-
լիպ 'ատէթի իւզրէ, ակլի կինինու ինաղօղա
17 կիրիպ օգուտմաղա գալգտը: Վէ օնա Իշա'յա
փէյղամպէրին քիթապը վէրիլմէյիլէ, քիթապը
18 ացտըգտա՝ Բապպըն Բուհու իւզէրիմտէ տիր.
չիւն քի պէնի ֆուգարայա պէշարէթի թէպշիր
էթմէք իչիւն մէհ էտիպ, գալպի մինքէսիր
19 օլանլարա շիֆա վէրմէք, 'վէ էսիրլէրէ ազատ-
լըգ, վէ ա'մալէրէ կէօզլէրինին ացըլմասընը ի'-
լան էթմէք, գուրմ ալթընտա էզիլէնլէրի հալ
ի սէրպէսթիյէ պրազմագ, Բապպըն մադպուլ
ինէնսինի ի'լան էթմէք իչիւն իրսալ էյլէտի՝
20 տէյիւ եազըլը օլան մնհալի պուլտու: Վէ
քիթապը գափայըպ՝ խըզմէթճիյէ վէրէրէք,
օթուրտու. վէ սինագօգտա պուլունանլարընը
ճիւմլէսինին նազարը տիգգաթը օնուն իւզէ-
21 րինտէ իտի: Ո տախի օնլարա՝ Պու թահրի-
րատը գու կիւն, գուլագլարընըզ իշիտիր իքէն,
էթմայա՝ օրունմուշ տուր՝ ատմէյէ պաշլատը:
22 Վէ ճիւմլէսի օնա շէհատէթ էտիպ՝ օնուն
աղզընտան չըգան լաթիֆ սէօզլէրէ թէ'աճ-
ճիւպ էտէրէք, Պու զաթ Եուսուֆուն օղլու-
23 տէյի՞լմի տիր՝ տէլլէր իտի: Ի տախի օնլարա՝
Էլպէթտէ սիզ պանա՝ Եա՛ հէքիմ, քէնտինէ
շիֆա վէր թէմամիլինի սէօյլէյճէքսինիզ, փէքր-
նահումտա վուգու՝ պուլմուշ տուր տէյու
իշիթտիյիմիզ շէյլէրի պուրտատա, քէնտի վա-
թանընտա տախի իճրա էյլէ տէյճէքսինիզ

24 տէտի ։ Վէ Հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝
Հիչ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա
25 մադպուլ տէյիլ տիր ։ Վէ Հապիպաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Էլիյանըն կիւնլէրինտէ, կէօք իւչ
եըլ վէ ալթը այ գափանմադըլա, պիւթիւն
եէրտէ 'ազիմ գըթլըգ օլտուղու զէմման, Իս-
րայէլտէ չօգ տուլ գարըլար պուլունտուղու
26 Հալտէ, 'Էլիյա Այատանըն Սարեփթա ջԷհէթ-
փէ օլան պիր տուլ գարըտան ղայրի օնլարըն
27 պիրինէ կէօնտէրիլմէտի ։ Վէ Էլիյա փէյղամ-
պէրին զէմանընտա, Իսրայէլտէ չօգ ճիւտամ
ըլար վար իտի իսէ տէ, Սիւրեանի Ընէէմանտան
ղայրի օնլարտան Հիչ պիրի թաթհիր օլուն-
28 մատը՝ տէտի ։ Վէ այնադօզտա օլանլարըն
ճիւմլէսի պու շէյլէրի իշիթտիքտէ. էօվքէ
29 իլէ մէմլու օլուպ՝ 'գալգարլար վէ օնու շէհր-
տէն իխրաճ էտիպ աշադը աթմադ իչիւն,
իւզէրինտէ շէհրլէրինին այնա օլունտուղու
30 տադ ն ուչրտումանա կէօթիւրտիւլէր ։ Լաքին
օ արտարընտան կէչիպ կիթտի ։
31 Վէ Կալիլեանըն շէհրի գէֆրնահումա էնիպ
32 ատպէթ կիւնլէրի, օնլարա թա'լիմ էտիպ՝ 'քէլա-
մը հիւքիւմէթ իլէ օլտուղունտան, թա'լի-
33 մինէ Հայրան գալըրլար իտի ։ Վէ այնադօզտա,
տէրտունինտէ նափաք ճինն րուհու օլան պիր
ատէմ պուլունուպ՝ պիւլէնտ ավազ իլէ պա-
34 ղըրտըպ՝ Պրադ, աչնին պիզիմ իլէ նէ՞ իշին
վար, եա՞ Նազարէթլի Յիսուս, պիզի հէլա՞ք
էթմէյէ մի կէլտին. աչնին քիմ իտիյինի պի-
լիրիմ, Ալլահըն մուգաատէտ այն՝ տէտի ։
35 Վէ Յիսուս օնու թա'զիր էտիպ՝ Սիւքիւթ
էյլէ, վէ օնատան չըգ՝ տէտի. ճինն տախի օնու
օրթայա աթըպ՝ պիր զարար վէրմէքսիզին օն-
36 տան չըգտը ։ Վէ ճիւմլէսինէ Հայրէթ կէլէ-

րէք, պէ՛տ ընէրինաէ աէօղլէշիպ՝ Պու նէ՞ քէլատ
տըր քի՝ նափաք րուհլարա հիւքիւմէթ վէ
գուտրէթ իլէ էմր էտէր, օնլար տախի չըգար
37 լար՝ տէրլէր իտի։ Վէ օնուն նամը ճիվարըն
պիլ ճիւմլէ մահալլէրինէ նէշը օլտու։
38 Վէ ախնաղօղտան գալգըպ՝ Սիմօնուն էվինէ
կիրտի։ Վէ Սիմօնուն գայն վալիտէսի շէտիտ
հիւմմայ։ Թուրթուլմուշ օլարագ, օնլար տա-
39 խի մէզպուրէ իչիւն օնա եալվարմաղըլա, ՝օնուն
իւզէրինէ տուրուպ՝ հիւմմայը ազարլատըգտա,
տէփ՝ օլտու. մէզպուրէ տախի տէր ՝ագապ
գալգըպ՝ օնլարա խըզմէթ էթտի։
40 Վէ կիւնէշ պաթտըղը զէման, հէր քիմին
էմրագ ը միւխթէլիֆէյէ տիւչար օլմուշ խաս-
թատը վար իսէ, նէզտինէ կէթիրիպ՝ օղ տախի
հէր պէրինին իւզէրինէ էլլէրինի գոյարագ,
41 օնլարա շիֆա վէրտի։ Վէ չօգ քիմսէլէրտէն
ճիննլէր տախի չըգըպ պաղըրարագ՝ Սէն Մէսիհ
Իսանուլլահ սըն՝ տէրլէր իտի. վէ օնլարը թա՛-
զիր էտիպ սէօյլէմէյէ պրագմայղ իտի, զէրա
քէնտինին Մէսիհ իտիյինի պիլիրլէր իտի։
42 Վէ կիւնտուզ օլտուգտա, չըգըպ եապան
պէր մահալէ կիթտի. վէ խալգ օնու արայա-
րագ, թա եանլընա կէլիպ՝ եանլարընատան կիթ-
մէմէի իչիւն օնա խպրամ էթտիլէր իսէ տէ,
43 ՝օնլարա՝ Ալլահըն փատիշահլըղընը տայիր չէհր-
լէրագ տախի թէպշիր էլճէքլիյիմ կէրէք տիր,
զէրա պունուն իչիւն իրատ օլունտում՝՝ տէ-
44 տի։ Վէ կալիլեանըն սինագոգլարընատա վա՛զ
էտէր իտի։

ՊԱՊ 5

1 Վ՚է վաղը՝ ըսաւ քի՝ Աստուծոյն քէլամընը
տինկլէմէք իչիւն խապդ օնու թաղեիդ էթտիք-
լէրինտե, քէնտիսի կէնէսարէթ կէօլիւնիւն
2 քէնարընտա տուրտուղու արդասա, Ի կէօլիւն
քէնարընտա իչի գայըդ տուրտուղունու կէօր-
սիւ. պալըդճըլար իսե չըգմըշ օլուպ՝ աղլարը-
3 նը եըղայօրլար իտի: Վ՚է գայըգլարընն պիրինե
եա՚նի Սիմաունէքինէ կիրիպ՝ գարատան պիր ազ
աչըլմասընը օնտան թալէպ էտէրէք, օթու-
րուպ՝ գայըգտան խապդա թո՚ւիմ էյլէտի:
4 Վ՚է ասծյլէմէտէն փարիղ օլտուգտա, Սիմո-
նա՝ էնկինե աչըլըպ աղլարընըզը ավ իչիւն
5 ատընն՝ տէտի: Սիմոն տուխի օնա ճէվապէն՝
Եա՛ մու՚ալլիմ, պիւթիւն կէճէ չալըշտըդ իսե
տե, պիր չէյ թութամատըդ. լաքին սէնին
6 սէօզիւն իլէ ադը աթայըմ՝ տէտի: Վ՚է պու-
նու եափտըդլարընտա, քիւլլիյէթլի պալըդ
7 չէվիրտիլէր, վէ աղլարը եըրթըլմաղըլա, Ի կէ-
լիպ քէնտիլէրէ եարտըմ էթմէլէրի իչիւն, տի-
կէր գայըգտա օլան օրթագլարընա իշարէթ
էթտիլէր. օնլար տուխի կէլիպ գայըգլարըն
իքիսինն տե պաթմադ տէրէճէսինէտէք տօլ-
8 տուրտուլար: Վ՚է Սիմոն Պէտրօս պունու կէօր-
մէքլէ, Յիսուսուն տիզլէրինէ տիւշիւպ՝ Եա՛
Տէառ, պէնտէն այրըլ, զիրա պէն կիւնահ-
9 քեար ատէմ իմ՝ տէտի: Զիրա պալըգլարըն
ավլանըշընտան տօլայը օ վէ պէրապէրինճէ օ-
10 լանլարընն ճիւմլէսի Ի վէ Սիմոնուն օրթագլարը
օլան Զեբեդէոսի օղուլլարը Եագօպօս իլէ Եու-
հաննա տուխի հայրէթե տիւշտիւլէր. վէ Յի-
սուս Սիմոնա՝ Գօրգմա, պունտան պէօյլէ ին-

11 սան ալճըսը օլաճադսըն՝ տէտի ։ Վէ գայըդ-
ըսրը գալայա չէքտիքտէն սօնկրա , հէր շէյ
պրտղըպ՝ օնուն ատտը սըրա կիմճտիլէը ։
12 Վէ օ՝ շէհրլէրին պիրինտէ ւքէն , իշթէ
ճիւտամ ելէ տօղա պիր ատէմ պուլտունուպ՝
Ցիսուսու կէօրտիւյիւ կիպի , եիւզ իւզէրինէ
գափանըպ օնա եալվարտագ , Եա՛ Ռապպ ,
էյէը իսթէը իսէն , պէնի թաթհիը էթմէյէ
13 գատիը սին՝ տէտի ։ Օլ տախի էլինի ուզատըպ
օնա տօգունարտագ , Իսթէրիմ՝ թահիը օլ՝
տէտի , վէ տէը ՚ապտալ ճիւտամը տէք՚ օլտու ։
14 Վէ օնա՝ Փիմէյէ սէյլէմէ , լաքին կիտիպ՝
քէնտինի քեահինէ կէօսթէը , վէ օնըտա շէ-
հատէթ օլմագ իւզրե , թաթհիրին իչիւն Մու-
ասանըն պույուրտուղունա կէօրե թագտիմ էյլէ՝
15 տէյիւ թէնպիհ էյլէտի ։ Վէ օնուն շէօհրէթի
պիյատէսի իլե շայ՚ օլուպ՝ օնա տինկլէմէք վէ
թարաֆընատան խատթալըպտարընա շիֆա պու-
մագ իչիւն չօղ խալգ ճէմ՚ օլույօրտու ։
16 Լաքին օ՝ չէօլլէրե չէքիլիպ տու՚ա էտէր խոր ։
17 Վէ կիւնլէրին պիրինտե, քէնտինի թա՚լիմ
էթմէքտաե իքէն , Երուշալիմ իլե Եհուտիյէ
վէ Կալիլեանըն հէր քեօյիւնտէն կէլմիշ օլան
ֆէրիսիլէր վէ էրպապ ը շէրի՚աթ օթուրտուրլար
իտի . վէ օնլարա շիֆա վէրմէք իչիւն Ռապպը
18 գուտրէթի հագըր իտի ։ Վէ իշթէ պա՚զը քիմ-
սէլէր տէօշէք իւզէրինտէ քէօթրիւմ պիր
ատէմ կէթիրէրէք , օնու իչէրի կէօթիւրիպ՝
հուզուրունա գօմագա ֆուրսաթ ատարըր իտի ։
19 Վէ քէտրէթ ի նաա ակպէպի իլե , օնու իչէրի
կէօթիւրմէյէ եօլ պուլմադագ իլե , ատամ
էլդըպ՝ քէրեմիտլէրին ատտալընտան օնու ակօ-
շէյի իլե պէրապէր օրթագա , Յիսուսուն հու-
20 զուրունա ատրգըթտըլար ։ Օլ տախի օնլարըն

խմանքնը կէօրմէյիլէ օնա՝ էյ առէմ, կիւնահ-
21 լարըն սանա ՚ապվ օլմանտու՝ տէտի։ Վէ ՚ու-
լէմա իլէ ֆէրիսիլէր թէֆէքքիւր էթմէյէ
պաշլայրակ՝ Պու քիւֆր ասլընէյէն քի՞մ տիր.
եալընըզ Ալլահտան ղայրի, կիւնահլար ՚ապվ
22 էթմէյէ քի՞մ գաւիր տիր՝ տէտիլէր։ Վէ
Յիսուս օնլարըն էֆքեարընը պիլմէյիլէ, օնլարա
ճէվապէն տէտի քի՝ Գալիլէրինիզտէ նէ՞ թէ-
23 ֆէքքիւր ետէյօրսունուզ։ Հա՞ննգըսը գօլայ
տըր. Կիւնահլարըն սանա ՚ապվ օլմանտու
տէմէսի մի, եօխսա՝ գալդ վէ կէզ տէմէսի մի։
24 Ամմա Իսկն իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ կիւ-
նահլար ՚ապվ էթմէյէ գուստէթի վար իսի-
յինի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ Սանա
տէրիմ. Գալդ տէօշէյինի գալտըր, վէ էվինէ
25 կիթ՝ տէտի։ Օլ տախի տէր ՚ապտալ օնլարըն
հուզուրունտա գալգըպ՝ իւզէրինտէ եաթտըղը
շէյի գալտըրտը, վէ Ալլահա համտ էտէրէք,
26 էվինէ կիթտի։ Վէ ճիւմլէսի հայրան օլուպ՝
Ալլահա համտ էտէրլէր իսի. վէ գօրդու իլէ
մէմլու օլուպ՝ Պու կիւն ՚ածայրակ շէյլէր կէօր-
տիւք՝ տէտիլէր։
27 Վէ պաւնէանէլէրտէն ասնկրա, տիշարը չըգրակ
պիր կէօմրիւք մահալինտէ Լավի նամ՝ պիր
կէօմրիւքճիւ օթուրուր կէօրտիւքտէ, օնա՝
28 Ամտըմա կէլ տէտի։ Օլ տախի հէր շէյլ
թէրք էտէրէք, դալգըպ ատընճա կիթտի։
29 Վէ Լավի քէնտի էվինտէ օնա պէյիւք պիր
զիյաֆէթ էյլէտի. վէ օնլար իլէ պէրապէր
ասֆրատա օթուրան կէօմրիւքճիւլէրտէն վէ
30 այրըլէրտէն վաֆիր խալդ վարըտը։ Վէ ՚ու-
լէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր ծնուն շայիրտլէրինէ
աէյլէնիպ՝ Նի՞չին կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւ-
նահքեարլար իլէ պէրապէր եէյիպ իչէրինիզ

31 առաքիլէր ։ Վէ Յիսուա օնլարա ճէվապէն՝ Չէ-
քիմէ սազ օլանլար տէյիլ, անճագ ՚իլէթլէ
32 օլանլար միւհթաճ տըր. ՚Սալիհլէրի տէյիլ,
անճագ կիւնահքեարլարը թէվպէյէ տաւ՚վէթ
էթմէյէ կէլմիմ՚ տէտի ։
33 Օնլար տախի օնա՝ Եուհաննանըն վէ ֆէ-
րիսեէրին շայիրտլէրի տէփ՚ամէլէ օրուճ թու-
թուպ՝ տու՚ալար էթտիքլէրի հալտէ, աէնին-
34 քիլէր նի՞չիւն եէյիպ իչէրլէր՝ առաքիլէր ։ Վէ
օնլարա՝ Տիւրիւնճիւլէրէ կիւվէյի պէրտապէրլէ-
րինճէ օլտուգճա, օրուճ թուէթտուրա պիլիր մի
35 սինիզ ։ Լաքին կիւվէյինէն օնլարտան ալընա-
ճաղը կիւնլէր կէլիր, վէ օլ զէմանն, օլ կիւն-
36 լէրտէ օրուճ թուէթտաճագլար՝ տէտի ։ Վէ օն-
լարա պիր թէմամլ տախի աէօյլէտի եա՚նի՝ Հիչ
պիր քիմսէ եէնի լիպաս եամանընը էսքի լիպա-
սա գօմազ. եօխսա, օ հէմ եէնիսինի եըրթար
վէ հէմ տէ եէնիտէն օլան եամա էսքիյէ եա-
37 գըշմազ ։ Վէ հիչ պիր քիմսէ էսքի թուլում-
լարա եէնի շէրապ գօմազ. եօխսա եէնի շէ-
րապ թուլումլարը եըրթըպ՝ տէօքիւլիւր. վէ
38 թուլումլար տախի թէլէֆ օլուր ։ Լաքին եէնի
շէրապը եէնի թուլումլարա գօմազ կէրէք տիր ։
39 վէ իքիսի տէ ժահֆուզ գալըր ։ Վէ հիչ պիր
քիմսէ էսքիյի իչտիքտէն սօնկրա, ֆիլհալ
եէնիսինի իսթէմէզ. զիրա՝ էսքիսի տաՀա խօշ
տուր՝ տէր ։

ՊԱՊ 6

1 Վէ վագը՝ օլտուս քի իքինճի պիրինճի աէպի
կիւնեիւնտէ, Յիսուս էքինլէր տրատալնտան կէչ-
տիյինտէ, շայիրտլէրի պաշտգլարը գօփարըպ՝
2 էլլէրի իլէ օվալայարագ, եէյօրլարըրտը ։ Վէ

Ֆերիսիէրաէն պա՛զըլարը օնլարա՝ Նի՞չին
սէպի կիւնիւ իշլէմէի ճաիզ օլմայանը իշլէ-
3 յօրաւնուզ՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա
ճէվապէն՝ Տաւատուն. կէրէք քէնտիի վէ կէ-
րէք պէրապէրինճէ օլանլար ածըգտըզը վադի,
4 էթտիյինի օգո՞ւմատընըզ մը. Ինճէ պէյթու-
լահա կիրիպ՝ եէմէի քեահինլէրաէն ղայրիսի-
նէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի ալըպ
եէտի, վէ եանընատա պուլունանլարա տա վեր-
5 տի՝ տէտի։ Վէ օնլարա՝ Իպն իւլ ինսան եէվ-
մի սէպին տաիի Սահիպի տիր՝ տէտի։
6 Վէ վադը՝ օլտու քի՝ տիկէր պիր սէպի կիւ-
նիւ տաիի, սինագոգա կիրիպ՝ թա՛լիմ էտէր
իտի. վէ օրատա սաղ էլի գուրումուշ պիր
7 ատամ վար իտի։ Վէ Ռուէմա իլէ Ֆէրիսիլէր
իթթիհատա վէսիլէ պուլմազ իչիւն, սէպի կիւ-
նիւ շիֆա վէրիր՞մի տէյիւ օնու կէօզէտիրլէր
8 իտի։ Լաքին օ՝ էֆքեարլարընը պիլմէյիլէ,
էլի գուրումուշ ատամ՝ Գալգ, օրթատա
9 տուր՝ տէտի. օ տաիի գալգըպ տուրտու։ Վէ
Յիսուս օնլարա տէտի քի՝ Սիզէ սօրուշըմ.
Սէպի կիւնիւ հա՞նկըսը, խա՞յր իշլէմէք մի,
եօխսա շէ՞րր իշլէմէք մի. Թախլիս ի նէֆս մի,
10 եօխսա գաթիլ ի նէֆս մի, հէլալ տըր։ Վէ
էթրաֆընատա պուլունանլարընը ճիւմլէսինէ պա-
գըպ օնա՝ էլինի ուզաթ՝ տէտի. օ տաիի
էջիլէ էլէտի, վէ էլի օ պիրի կիպի սաղ օ-
11 տու։ Օնլար տաիի զիյատէսիլէ դաշտապնադ
օլարադ, Յիսուսա նէ՞ էտէլիմ՝ տէյիւ պէյն-
լէրինատէ սէյլէշիրլէր իտի։
12 Վէ օլ կիւնլէրատէ, տու՛սա էթմէք իւզրէ
տաղա չըգտը. վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա
13 տու՛սա էտէրէք կէչիրտի։ Վէ սապահ օլտուգ-
տա, քէնտի շագիրտլէրինէ եանընա չաղըրըպ

14 ծնեալսոյն օն լաքն քիմակ եաՙնի. պէտրօս
թէամիյէ էթուիյի Սիմօն իլէ գարնաշը Ան-
տրէաս, վէ եաղօպօս իլէ Եուհաննա, վէ
15 Ֆիլիպպօս իլէ Պարթօղէմայօս, ՙվէ Մաթթէ
իլէ Թուման, վէ Ալֆա օղլու եաղօպօս իլէ Ղայ-
16 յու տէննիլէն Սիմօն, ՙվէ եաղօպօսուն գարն-
գաշը եէհուտա իլէ խային օլան Իսխարիօթի
եէհուտայը ինթիխապ էտէրէք, օնլարա բէ-
17 տուլ թէամիյէ էյլէտի: Վէ օնլար իլէ էնիա՛
պէր տուզ եէրէ տուրտու, վէ շայէրտէրին-
տէն պէր ճէմիյէթ իլէ օնու տէննէլէյիա՛ մա-
18 րազարընտան շիֆա պուլմագ իչիւն, ՙպու-
թիւն եէհուտիյէտէն վէ Երուշալիմէտէն վէ
Սուր իլէ Սայդա ատնիլինտէն կէլէն գալմագան
վաֆիր խալգ պուլունարագ, նատիք բուհ-
լարտան ՙտազագ չէքինէրէ տուխ շիֆա պու-
19 լուրլար բոլ: Վէ պիւթիւն խալգ օնա տօ-
գունմագ խայէթլէրէ խոխ, չիւն քի օնտան գուվ-
վէթ չըգըա՛ ճիւմլէսինէ շիֆա վէրիր խոխ:
20 Օ տէննէ շայէրտէրինէ նազար ետէրէք,
տէտի քի՛ նէ մուբարագ սիզէ, է՛յ ֆագիրլէր,
21 զիրա Ալլահըն փադիշահլըղը սիզին տիր: Նէ
մուբարագ սիզէ, է՛յ շիմտի աճըգանլար, զիրա
տօյադաճագ սընըզ. նէ մուբարագ սիզէ, է՛յ շիմտի
22 տազլայանլար, զիրա կիւլէճէքսինիզ: Վայ իւ-
նատան իչիւն, տէմիյէր սիզէ պուգը էյթուք-
լէրի վէ սիզի թարաֆ եոխագ սիթէմ էյթուքլէ-
րի, վէ խամինիզի ֆէնա տէյիւ բէտտա էյթուք-
23 լէրի զէմանն, նէ՛ տուբարագ սիզէ: Օ կիւնտէ
աէվինիագ արչըրտայըն, չիւնքի իչիզ մէմատա
էճրինիզ չօգ տուր. զիրա օնլարըն էճատագ
վէյադատագլէրիզէ պու վէճհ իւզրէ ետէրլէր խոխ:
24 Լաքին վա՛յ սիզէ, է՛յ զէնկինլէր, զիրա թէ-
25 աէլլինիզի ալտընըզ: Վա՛յ սիզէ, է՛յ տօյմուշ

լար , զիրա աճըզաճապալընըզ . վա՛յ սիզէ , էմ
շիմոի կիւլէնլէր , զիրա եաս չէքիա՝ աղլայա-
26 ճապալընըզ ։ [Ձիւմլե] աոէմլեր սիզին Հապզը-
նըզաա խայր սէօյլէոէքլերի զէման , վա՛յ սիզէ .
զիրա օնլարըն էճաոաոը քեազիպ փէյղամպեր-
լէրէ պու վէճՀ իւզրէ էոէրլեր իոի ։
27 Ամմա էմ տինկլէյէնլեր , սիզէ տէրիմ քի՝
Տիւշմէնլերինիզի սէվին , սիզէ պուղզ էոէն-
28 լէրէ էյլիք էոին ։ Սիզէ պէա տու՛ա էոէնլերէ
խայր տու՛ա էյլէյին , վէ սիզի ինճիոէնլեր
29 իչիւն տու՛ա էոին ։ Սէնին պիր եանաղընաա
վուրանա օպիրինի տախ տուն . վէ ՚ապանը
30 ալանտան էնթարինի էսիրկեմէ ։ Վէ սէն-
տէն Հէր տիլէյէնէ վէր . վէ սէնին մալինի
31 ալանտան ձնա- կէրի թալէպ էթմէ ։ Վէ նիճէ
իսթէրսէնիզ քի՝ ատէմլեր սիզէ էոէլէր , սիզ
32 տէ օնլարա էձյլէ էյլէյին ։ Վէ էյէր սիզի սէ-
վէնլերի սէվէրսէնիզ , նէ՞ ֆազիլէթինիզ օլուր .
զիրա կիւնահ քեարլար տախ քէնտիլերինի
33 սէվէնլերի սէվէրլեր ։ Վէ էյէր սիզէ էյլիք է-
տէնլերէ էյլիք էտէրսէնիզ , նէ՞ ֆազիլէթինիզ
օլուր . զիրա կիւնահ քեարլար տախ Հէման
34 պու շէյի էտէրլեր ։ Վէ էյէր պէտէլինի ալ-
մազը իւմիտ էթտիյինիզ քիմսէլերէ էօտիւնճ
վէրիրսէնիզ , նէ՞ ֆազիլէթինիզ օլուր . զիրա
կիւնահ քեարլար տախ կիւնահ քեարլարա ,
մուզտապինի կէրի ալմազ իւզրէ , էօտիւնճ վէ-
35 րիրլեր ։ Ամմա տիւշմէնլերինիզի սէվիպ՝ էյլիք
էտին , վէ Հիչ պիր պէտէլ իւմիտ էթմէյէ-
րէք էօտիւնճ վէրին . վէ էճրինիզ չօղ օլուպ՝
Միւթա՛ալին օղուլլարը օլաճաղընըզ . զիրա
օ՝ նամէքէօր վէ եարամազլարա ին՛ամ էտիճի
36 տիր ։ Իմոի փէտէրինիզ մէրհամէթլի օլուս-
զու կիպի սիզ տախ մէրհամէթլի օլուն ։

47 Պանաս հէր կէլիպ՝ աէօզլէրիմի տինկլէյէրէք,
օնլարը իճրա էտէնին քիմէ միւշապիհ իտի-
48 յինի սիզէ կէօսթէրէյիմ։ Տէրին գազըպ թէ-
մէլի գայա իւզէրինէ գօյարագ, պիր էվ պինա
էտէն ատէմէ միւշապիհ տիր։ Վէ սուլար
ճօշտուքտան, աել օլ էվէ հիւճում մ՛ էթտի,
ամմա գայա իւզէրինտէ թէմէլլէնմիշ օլտու-
ղունդան, օնու սարսմազդա գատիր օլմուտը։
49 Ամմա տինկլէյիպ իճրա էթմէյէն՝ թօփրագ
իւզէրինտէ թէմէլսիզ էվ պինա էտէն ատէմէ
միւշապիհ տիր. վէ օնա աել հիւճում էթտի-
յի կիպի տիւշտիւ, վէ օլ էվին խարապէյէթի
պէօյիւք օլտու։

ՊԱՊ 7

1 Վէ ճիւմլէ աէօզլէրինէ, գամմ տինկլէր իքէն,
թէմամ էթտիքտէն սօնկրա, ՓէՓրնահումա
2 կիրտի։ Վէ պիր եիւզ պաշընըն սէվկիւյիւ
պիր գուլու խատթա օլուպ՝ էօլմէք իւզրէ իտի։
3 Վէ Յիսուսուն խատէրինէ ալմադըլա կէլիպ՝
գուլունա շիֆա վէրմէսինէ րիճա իչէն եանը-
նա ԵՀուտիլէրին իխթիյարլարընը կէօնտեր-
4 տի։ Վէ օնլար Յիսուսուն եանընա կէլիպ՝ չօգ
եալվարարագ՝ Պունա իհսան էտէճէյին զաթ
5 լայըգ տըր՝ զիրա միլլէթիմիզի սէվէր, վէ
սինագոգումուզու քէնտիսի պինա էթմիշ տիր՝
6 տէտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլար իլէ պէրապէր
կիտեր իքէն, հէմման եվէ եապլաշտըգլարընտա,
եիւզ պաշը եանընա սօսթլար կէօնտէրիպ՝
Եա՞ Բապպ, զահմէթ չէքմէ, զիրա տումըմըն
7 ալթընա կիրմէքլիսինէ լայըգ տէյիլ իմ։ Պա-
սէպէտէն եանընա կէլմէյէ քէնտիմի լայըգ
կէօրմէտիմ, ֆագաթ պիր սէօզ սէօյլէ, ա-

8 շաղըմ շկիֆա պուլաճաղ տըր։ Ջիրա պէն
տախի հիւքմ ալթընտա պիր աստէմ իմ, վէ
քէնտի իտարէմուէ 'ապքէրլէր պուլընմաղըլա,
պիրինէ' կի'թ տէրիմ, կիտէր վէ տիկէրինէ'
կէ'լ փէյթ, կէլիր. վէ գուլումա՝ Շուննու եափ
9 փէյթ, եափար՝ տէտի։ Վէ Յիսուս պունու
իշլէթտիքտէ, օնա թէ'աճճիւպ էթտի, վէ
տէօնիւպ արտը սըրա կէլէն խալգա՝ Սիզէ
տէրիմ քի'պէնի Իսրայէլտէ պիլէ պու գատար
10 իման պուլմատըմ՝ տէտի։ Վէ կէօնտէրիլմիշ
օլանլար էվէ տէօնիւպ՝ խաստա օլմուշ օլան
գուլու ատըսընըշ պուլտուլար։
11 Վէ վագը' օլսուս քի' էրթէսի կիւն, նային
նամ պիր շէհրէ կիտէր էքէն, շայիրտլէրինտէն
էքսէրսի վէ վաֆիր խալգ օնուն էլէ պէրապէր
12 կիտէյօր իտի։ Վէ շէհրին գափուսունա
եագլաշըրգատա, էշթէ անատընըն պիրիճիք
օղլու օլան պիր էօլիւ տիշտը կէօթիւրիւլիւ-
յօր իտի. մէզպուրէ տախ տո լ իտի,
վէ օնուն էլէ պէրապէր շէհրտէն քէսրէթ ի
13 խալգ վար իտի։ Վէ Տապպ մէզպուրէյի կէօր-
տիւյինտէ, շէֆգաթ էտէրէք, Ալլահ'
14 տէտի։ Վէ եագըն կէլիպ' թապութա տօգուն-
տու, կէօթիւրէնլէր տախի տուրտուլար. օլ
տախի, էյ ճիվան, սանա Գալգ տէրիմ՝ տէյին-
15 ճէ, 'էօլիւ գալգըպ օթուրտու, վէ սէօյլէմէյէ
պաշլատը, վէ Յիսուս օնու վալիտէյինէ թէս-
16 լիմ էթտի։ Ճիւմլէյինին իւզէրինէ տախի
խալճ կէլիպ' Ալլահա համտ էտէրէք, Արա-
մըզտա պիր պէօյիւք փէյղամպէր զուհուր էթ-
միշ վէ Ալլահ գովմընը զիյարէթ էյլէմիշ
17 տիր' տէտիլէր։ Վէ օնուն հատգընտա պու-
խապէր պիւթիւն ԵկհուտիյէտԷ, վէ ճէմի'
էթրաֆ մահալլէրտէ շայ' օլտու։

18 Վէ Եուհաննայա քէնաի շայիրտլէրի պու
19 շէյլէրին ճիւմլէսինի նադլ էթտիլէր։ Վէ
Եուհաննա շայիրտլէրինատէն իքիսինի չաղըրըպ՝
Յիսուսուն եանընա կէօնտէրէրէք՝ Օլ կէլէճէք
օլան զաթ սէ՞ն մի սին, եօխսա զայրիսինէ մի
20 միւնթազիր օլալըմ՝ տէտի։ Օլ ատէմլէր տա-
խի օնուն եանընա կէլիպ՝ Վ ածթիզ էտիճի
Եուհաննա՝ Օլ կէլէճէք օլան զաթ սէ՞ն մի
սին, եօխսա զայրիսինէ մի միւնթազիր օլալըմ՝
տէմէք իչիւն պիզի սանա կէօնտէրտի՝ տէտի-
21 լէր։ Վէ հէման օլ սա՛աթ նիչէ քիմսէլէրի
մարազլարը իլէ շէրիր րուհլարտան խէլա
էտիպ՝ չօք ա՛մալարա պասար իհսան էթտի։
22 Վէ Յիսուս օնլարա ճէվապէն՝ Եուհաննայա
կիտիպ՝ կէօրտիւյիւնիւզ վէ իշիթտիյինիզ
շէյլէրի, եա՛նի քէօրլէրին կէօրտիւյիւնիւ,
թօփալլարըն եիւրիւտիւյիւնիւ, ճիւտամլարըն
թաահհիր օլունտուղունու, սաղըրլարըն իշիթ-
տիյինի, էօլիւլէրին դիյամ էթտիյինի, փու-
գարայա թէպշիր օլունտուղունու նադլ էտին.
23 Վէ նէ՛ մութլու պէնատէն տօլայը սիւրչմէյէ-
նէ՝ տէտի։
24 Իմտի Եուհաննանըն կէօնտէրտիյի ատէմլէր
կիթտիքտէն սոնկրա, Եուհաննայա տաիր
խալգա սէօյլէմէյէ պաշլատը. Չէօլէ նէ՞ սէյր
էթմէյէ չըգտընըզ. րիւզկեարտան սալլանան
25 պիր գամը՞շ մը։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտը-
նըզ, զարիֆ էլպիսե կիյինմիշ պիր ատե՞մ մի.
իշիթե զիյնէթլի լիսպա կիյինիպ՝ սէֆահաթ
իչինտէ եաշայանլար փատիշահ սէրայլարընտա
26 պուլունուրլար։ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտը-
նըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի, պէ՛լի, սիզէ տէ-
րիմ՝ քի փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք
27 տիւր։ Իշիթե պէն եօլունու էօնիւնճէ հազըր-

լայաճապ օլան մուխապիրիմի սէնատէն իլէրի իւ-
սալ էտէճէյիմ՝ տէյիւ Հապգընատա եաղըլմըշ
28 օլան զաթ պու տուր։ Զիրա սիզէ տէրիմ՝ քի՝
գարըլարատան տօղանլար արատընատա վաֆթիզ
էտիճի Եուհաննատան պէօյիւք փէյղանպէր
եօգ տուր. ամմա Ալլահըն վատիշահլըղընատա
էն քիւչիւկ օնատան պէօյիւք տիւր։
29 Վէ պիւթիւն գավմ իլէ կէօրիւքճիլէր
իշիթտիքատէ, Եուհաննանըն վաֆթիզի իլէ
վաֆթիզ օլմադըղը օլմադըղը. Ալլահը թա՛-
30 զիզ էթտիլէր։ Ամմա ֆէրիսիլէր վէ էրապատ ը
շէրի՛ատ օնուն եէտի իլէ վաֆթիզ օլմադըղը շ
օլմադըղը, Ալլահըն մուրատընը քէնտի՛ ալէյհ-
լէրինէ օլարագ, րէտտ էթտիլէր։
31 [Վէ Ռապպ տէտի քի՝] Իմոի պու նէսլին
ատէմլէրինի քիմո՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմո՞
32 մուշապիհ տիրլէր. Չարշուլարատա օթուրուպ՝
Սիզէ տիւտիւք չալտըդ, ամմա րագս էթմէտի-
նիզ. սիզէ ֆիղան էթտիք, ամմա ողլամատը-
նըզ՝ տէյիւ պիրի պիրինէ չաղըրան չօճուգլա-
33 րա մուշապիհ տիրլէր։ Զիրա վաֆթիզ էտիճի
Եուհաննա կէլիպ՝ նէ եքմէք եէր, վէ նէ տէ շէ-
34 րապ իչէր իտի վէ՝ ճինի վար՝ տէրապինիզ։ Իպն
իւլ ինսան կէլիպ՝ եէր վէ իչէր, վէ՝ Իշթէ
պօղազընա թապի՛ վէ մէյհօր պիր ատէմ, կէօմ-
րիւքճիլէրինի վէ կիւնահքեարլարընը տօպթա
35 տուր՝ տէրապինիզ։ Ֆապաթ հիքմէթ պիլ
ճիւմլէ քէնտի էվլատլարը թարաֆընատան
թաստըգ օլունտու։
36 Վէ ֆէրիսիլէրատէն պիրի քէնտի իլէ պէրա-
պէր թա՛ամ էթմէսինի օնատան րիճա էթմէյի-
լէ, ֆէրիսինին էվինէ կիրիպ՝ աօֆրայա օթուր-
37 տու։ Վէ իշթէ օլ շէհրատէ կիւնահքեար պիր
գադը պուլունտուգ՝ ֆէրիսինին էվինատէ օնուն

աօֆրատաս օթուրտուղունուն խապէրինի ալ-
տըգտաս , պիր շիշէ խօշ բահհալը եաղ կէթիր-
38 ան . Վէ ատգտատան այատլարը եանընտա տու-
բուպ՝ աղլայտրատ , այատլարընը կէօղ եաշ-
լարը իլէ ըալաթմաղա պաշլատը , վէ այատլա-
րընը պաշընըն աուչը իլէ ալիլսի՝ էօփէրէք , խօշ
39 բահհալը եաղ իլէ մեահ էտէր խան ։ Վէ օնու-
աա՛վէթ էտէն ֆէրհան պունու կէօրտիւքտէ ,
քէնտի քէնտինէ աէօյլէյիս՝ Էյէր պու քիմսէ
փէյղամպէր օլսայըտը , քէնտինէ տօղունան
պարընըն քիմ վէ նէ մսպտուլէ օլտուղունու
պիլիր իտի , զիրա կիւնահքեար տըր՝ աէտի ։
40 Վէ Յիսուս օնա ճէվապէն՝ Էյ Սիմօն , սանա
պիր սէօյլէյէճէյիմ վար՝ տէտի . օ տախի՝ Ե՛-
41 մու՛ալլիմ , սէօյլէ՝ տէտի ։ Պիր տանինին իքի
մէտեուննու օլուպ՝ պիրինին պէշ եիւզ , վէ տի-
42 կերինին էլլի տինար տէյնի վար իտի ։ Վէ
էօտէյէճէք պիր շէյլերի օլմամաղըլա , իքիսի-
նէ տէ պաղըշլատը . իմտի սէօյլէ , օնլարտան
հա՞նգիսը օնու ար[illegible]ա զիյատէ սէվճէք տիր ։
43 Վէ Սիմօն ճէվապ վէրիպ՝ Զանն էտէրիմ
օլ տահա զիյատէ պաղըշլատըղը քիմսէ՝ տէ-
տի . օ տախի օնա՝ Տօղրու հիւքմ էթտին՝
44 տէտի ։ Վէ գադընըյա տօղրու տէօնիպ՝ Սիմօ-
նա տէտի քի՝ Պու գադընըյը կէօրմ՞էյօրմուսուն,
պէն սէնին խանէնէ կիրտիմ , այատլարըմ
իչիւն սու վէրմէտին , պու իսէ այատլարըմը
կէօզ եաշլարը իլէ ըալատըպ , [պաշընըն] աուչը
45 իլէ սիլտի ։ Սէն պէնի էօպմէտին , պու իսէ
պէն իչէրի կիրէլիտէն պէրու այատլարըմը
46 էօպմէքսիզէն ֆադրիղ օլմուտը ։ Սէն պաշընը եաղ
իլէ մեահ էթմէտին . ամմա պու՝ այատլարըմը
47 խօշ բահհալը եաղ իլէ մեահ էթտի ։ Պու
սէպէպտէն սանա տէրիմ քի՝ կիւնահլարը ,

չօգ օլտուղու հալտէ , ՚ածիվ օլունաու , չիւն
քի չօգ ակվոի . ամմա հէր քիմէ ազ ՚ածիվ
48 օլունուրաս , օ ազ ակվէր : Վ՚է մէզպուրէյէ՝
49 կիւնահլարըն ՚ածիվ օլունաու՝ տէոի : Վ՚է
պէրապէր սօֆրաաս օղուրանլար քէնոի
քէնոիլէրինէ՝ Պու՝ կիւնահլար տոխի ՚ածիվ
50 էոէն քի՞մ տիր՝ տէմէյէ պաշլաուրլար : Օ
տոխի գարըյա՝ Ույնի իմանըն խէլաս էղոի ,
ակլամէղ իլէ կիղ՝ տէոի :

ՊԱՊ 8

1 Վ՚է պունաան ասնկրա , շէհրաէն շէհրէ վէ
քէջաէն քէջէ կէչիպ՝ Ալլահըն փաոիշահլը-
ղընը վա՚զ ու ղէպշիր էաէր իոի , վէ օն իքի-
2 լեր իլէ ՚շէհիր բուհլար վէ մարապլարաան
շիֆա պուլմուշ պա՚զը գարըլար , եա՚նի քէն-
տինաէն եէոի ճինն չըգմըշ օլուպ՝ Մէճոէլի
3 ասնիլէն Մէրեէմ ՚վէ Հէրօոէսին քէոխուոա-
ը խուզանըն գէվճէոի Եուաննա վէ Շուշան վէ
ասիր չօգ գարըլար օնուն իլէ պէրապէր պուլու-
նուպ՝ մալլէրի իլէ օնա խըզմէղ էոէրլէր էոի :
4 Վ՚է վաֆիր խալգ ճէմ՚ օլուպ՝ հէր շէհրաէն
տոխի եանընա կէլոիքլէրինոէ , թէմսիլ իլէ
5 տէոի քի՝ Էքինճի քէնոի էքինինի էքմէյէ
չըգար , վէ էքէր իքէն , պա՚զլար եօլ քէնա-
րընա տուշուպ՝ չէյնէնմէյիլէ , կէջիւն գուշ-
6 լարը օնու եէոիյէր : Վ՚է պա՚զլար գայա իս-
պէրինէ տուշուպ՝ բուլթուպէղի օլմայըղըն-
7 ան , պիղոէյի կիպի գուրուաու : Վ՚է պա՚-
զլար տիքէնլէր արասընա տուշմէյիլէ , տիքէն-
8 լեր պէրապէր պիղիպ օնու պօղաուլար : Վ՚է
պա՚զլար էյի եէր իւզէրինէ տուշմէյիլէ , պի-
ղիպ եիւզ գաղ մայսաուլ վէրոի . պունլարը

աչօյլէր ւքէն՝ Իշխուր գուլագլսրը օլան իշխ-
աին՝ տէյու նիտա էթտի ։
9 Վէ շայիրտլէրի օնա սուտ էտիպ՝ 'Ադէպա
10 պու թէմիլ նէ՞ տէմէք տիր՝ սէտիլէր ։ Օլ
տախի տէտի ք՚ի՝ Ալլահըն փատիշահլըղընըն
էարտընա վադըֆ օլմազ սիզ էհանո օլուն-
սու , ամմա ղայրիլէրէ թէմիլատ իլէ աչօյ-
լէնէչ . թա ք՚ի պագտար ւքէն կէօրմէյէլէր , վէ
իշխուր ւքէն անկլամայալար ։
11 Օլ թէմիլ պու սուր . թօխսում Ալլահըն
12 քէլամը սըր ։ Վէ եօլ քէնարընտա օլանլար
տինկլէտիքտէն ասնկրա իման էտէրէք , խէլա
պուլմայընլար տէյու շէյթան կէլիպ՝ գալ-
լէրինտէն քէլամը գալտըրտըղը քիմսէլէր տիր ։
13 Վէ գայա իւզէրինտէ օլանլար , իշխտիքլէրի
զէմանո , քէլամը շազլըգ իլէ գապու էտէրլէր
իսէ տէ , քէնտիլէրտէ քէօք օլմայընլանսան ,
պիր միւսաֆէթ իման էտիպ՝ թէճրիւպէ վազ-
14 թընտա կէրի չէքիլէն քիմսէլէր տիր ։ Վէ տի-
քէնլէր արտընա տիւշէնլէր , իշխտիքտէն
ասնկրա էնտիշէլէր իլէ զէննկինլիք վէ 'էօմրիւն
աէֆահաթլարը իլէ մէշղուլ օլարագ , մահսուլ
15 վէրմէյէն քիմսէլէր տիր ։ Վէ էյի եէրտէ օլան-
լար , քէլամը էյի վէ խօշ գալագ իլէ տինկլէ-
յիպ՝ հըֆզ էտէրէք , սապր իլէ մահսուլ վէ-
րէն քիմսէլէր տիր ։
16 Վէ պիր քիմսէ չըրադը եադտըգտան ասնկ-
րա , օնու գապ իլէ էօրթմէգ , եախօտ եաթագ
սլթընա գօմազ . ամմա իչէրի կէլէնլէր ըշըղը
կէօրսիւնլէր տէյու , շէմ'տան իւզէրինէ գօր ։
17 Զիրա աշիքեար օլմայագտագ կիզլի պիր նէսնէ
եօգ սուր , վէ պիլինիպ մէյտանա կէլմէյճէք
18 մախֆի պիր նէսնէ եօգ սուր ։ Իմտի նէ վէճհ
իլէ տինկլէտիյինիզէ տիգգաթ էտին . զիրա

քիմին վար իսէ , օնա վէրիլէճէք տիր · վէ քի-
մին եօղ իսէ , օլ վար զանն էթտիյի տախ
քէնտինտէն ալընաճատ տըր :
19 Վ է վալիտէսի իլէ պիրտաէրլէրի կէլիպ
քէտրէթ ի խալգ ատպէսի իլէ եանընա կիրէմէ-
20 տիլէր : Վ է օնա՝ վալիտէն իլէ պիրտաէրլէ-
րին ադնի կէօրմէք իսթէմէյիլէ , տիշտրըտա
տուրտուլար՝ տէյէրէք , խապէր վէրիլտի :
21 Օլ տախ օնլարա ճէվապէն՝ վալիտէմ վէ
պիրտաէրլէրիմ Սլայհըն քէլամընը տինկլէյիպ
իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի :
22 Վ է կիւնլէրին պիրինտէ , քէնտիսի շայիրտ-
լէրի իլէ պիր գայըղա պինիպ օնլարա՝ կէօլիւն
դարշը թարաֆընա կէչէլիմ՝ տէտիքտէ , աչըլ-
23 մըլար : Վ է կիտէրլէր իքէն , օ՝ ույգույա
վարտը . վէ կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էնտէք
իլէ , գայէթ տօլմադտա , վէ քէնտիլէր թէհլի-
24 քէտէ իտիլէր : Վ է եանընա կէլիպ՝ օնու ու-
յանդրտրլար , վէ Եա՛ մու՛տլիմ , եա՛ մու-
՛տլիմ , հէլաք օլույօրուզ՝ տէտիլէր . օլ տախ
գալգըպ՝ րիւզկեարը վէ սույուն տալղալարընը
ազարլատըգտա , ատքին օլարատ լիմանլըգ օլ-
25 տու : Վ է օնլարա՝ Ի՛թիգատընըզ նէ՞րէտէ
տիր՝ տէտի . օնլար իսէ դօրդուպ թէ՛ատճիպ
էտէրէք պիրի պիրինէ՝ Ա՛ճէպա պու քի՞մ տիր
քի րիւզկեարլատա վէ տույա էմր էթմէյիլէ ,
օնա իթա՛ատ էտէրլէր՝ տէտիլէր :
26 Վ է Կալիլեանըն գալշը թարաֆընտա օլան
կատարալարընը տիյարընա գայըգ իլէ վար-
27 տը : Վ է տահիլէ չըգատըգտա , օլ շէհրատէն
խայըը զէմանատան պէրու տէրուննինէ ճինլէր
պուլտընմատըլա , էվլատ կիյմէյիպ՝ էվտէ տե-
յիլ , անճագ գատարատա օյնուրան պիր ա-
28 տամ օնա բաղի կէլտի : Վ է ՅԻսուա կէօր-

ասելիանաե, ֆերեատ էաէրէք, էօնիանէ տիւշ-
տիւ, վէ պիւլէնատ ավազ իլէ՝ պէնիմ իլէ աե-
նին նէ՞ւշին վար՝ եա՛ Յիսուս իսրայէլաց
Թա՛ալա, ատնա եալվարըըմ քի՝ պէնի՛ա-
2.) զատ էթմէյէսին՝ տէտի։ Զիրա օ՝ նահաք
րուն պա՛ ատէմանէն չըգմասընը էմր էթմիշ
էտի. չիւն քի օնա խայլի վազըթատան պէրա-
զատի էթմիշ օլմազըա, օ ատէմ գինճիլէը
վէ պուդաղալըար իլէ պէնա օլեանարատ մու-
հաֆազա օլունատուդու հալտէ պադըարը գը-
րըպ ճինն թարաֆընատան չէօլլէրէ սէվգ օրա-
30 նուրատա։ Վէ Յիսուս օնա՝ Սէնի՛ն իամին նէ՞
տիր՝ ատէյի ատալ էթտիքտէ, օ՝ Ալա՛յ տըր՝
տէտի. գիրա տէրունինէ չօգ ճիննլէր կիրմիշ
31 իտի։ Վէ քէնատիլէրէ հավիյէյէ կիթմէյի էմր
32 էթմէմէինի օնատան րիճա էաէրլէր իտի։ Վէ
օրատա, տաղտա օթլանըը վաֆիր տօնկուզլա-
րըն պիր սիւրիսիէ պուլունմադըըա, օնլարըն
իչինէ կիրմէլէրինէ իպն վէրմէինի օնատան րի-
ճա էթմէլէրի իլէ, օ տախի օնլարա իպն
33 վէրտի։ Վէ ճիննլէր օ ատէմանէն չըգըպ՝
տօնկուզլարա կիրմէյիէ, օ սիւրիս ուչրամ-
տան աշադա քէնատիլէրինի կէօլէ ալթընա՝ պօ-
31 ղուլտա։ Վէ օնլարը օթլատանլար պա՛ վու-
գու՛ալթը կէօրսիւքտէ, գաչտրլար, վէ շէհր-
35 տէ վէ չիֆթլիքլէրտէ խապէր վէրտիլէր։ Էհուլ
տախի վուգու՛ալթը կէօրմէյէ չըգըպ՝ Յիսու-
սան եանընա կէլէրէք, տէրունինատէն ճիննլէրի
չըգմըշ օլան ատէմի, կիլինմիշ վէ՛ապըլան-
մըշ օլարագ, Յիսուսուն այադլարը եանընատա
36 օթուրտուր պուլմադըա գօրգուլար։ Վ՛ու-
գու՛ալը կէօրմիւշ օլանլար տախի մէճնունուն
նատըլ խէլտա պուլտուդունու օնլարա նադլ
37 էթտիլէր։ Վէ կատարալըարըն ճիվարընըն

պիլ ճիւմլէ էհալիսի զկիատէսի լըլէ խսւիք էթ-
միշ օլմալարը լըլէ , եանլարընատան կիթմէսինէ
օնատան րիճա էթսիլէր . օլ տախի գայրըլա կի-
38 րիպ՝ ՚ալսէթ էյլէսի : Վէ տէրսունինատէն ճինն-
լէր չըգմըշ օլան ատէմ պէրսապէր պուլսունմադ-
լըղընը օնատան րիճա էյլէսի խակ տէ , Յիսուս
39 օնա ատը վէրիպ՝ ՚Էվինէ տէօնիւպ՝ Ալլահըն
ատնատա էթսիկի շէյլէրի նսդել էյլէ՝ տէսի .
օլ տախի կիսիպ՝ պիւթիւն շէհրատէ Յիսուսսուն
քէնտինէ էթսիկինի ի՚լան էտէր խսի :
40 Վէ Յիսուս ՚ալսէթ էթսիքտէ , խալգ օնու
գապսուլ էթսի . պիրտա ճիւմլէսի օնա միւնթա-
41 զիր խսի : Վէ էշլէթէ սինսաղօղ րէհսի օլան
Եաէրօս խամինատէ պիր ատէմ կէլիպ՝ Յիսուսսուն
այագլարընա գափանարագ , խանէսինէ կէլմէ-
42 սինի րիճա էյլէսի : Զիրտա թագրիսէն օն իքի
եաշընատա պիրիճիք պիր գըզը օլուպ՝ մէզապուրէ
էօլմէք իւզրէ իսի . օլ տախի կիսէր իքէն ,
խալգ օնու թագէիդ էտէյօրուսուս :
43 Վէ օն իքի սէնէսէն պէրու նէզճ ի տէմէ
միւսլիմէլա օլարագ , պիւթիւն մալինի հէքիմ-
լէրէ սարճ էթմիշ , վէ հիչ պիրինատէն շիճա
44 պուլսամադը պիր գարը ՚արգասընատան եագ-
լաշըպ՝ լիսասընընը էթէսինէ տօգունատս , վէ
45 ճիլ հալ նէզճ ի տէմի քէսիլսի : Վէ Յիսուս
Պանա տօգունան քի՞մ իսի՝ տէսինէ ,
ճիւմլէսի ինքեար էթմէյիլէ , Պէտրօս վէ օնուն
իլէ պէրսապէր պուլսունլար՝ Եա՛ մու՚ալլիմ ,
սէնի ճէմի՚յէթին պասրսպ թագէիդ էտէր իքէն՝
Պանա տօգունան քի՞մ իսի մի տէյօրսուն՝
46 տէսինէր : Վէ Յիսուս՝ Պանա պիր քիմսէ
տօգունատս , զիրտա սէնատէն գուվվէթ չըգսը-
47 զընը անկլատսըմ՝ տէսի : Իմոն գարը կիզլէ-
նէմէսինէն կէօրսիւքտէ , սիթրէյէրէք կէ-

քնով՝ հոգուբուռնա տիւշիւ՝ պիւթիւն խալքէն
էօնիւնառէ օնա նէ սէպէպէն ոօգունառուրու-
նու վէ նուարլ անիտէ շիֆա պուլառուրունու-
48 նագլ էթուի։ Օլ առխի մէզպուրէյ՝ ճէառ-
րէթլէն, գլուխ, իմանըն սէնի խէլաս էյլէուի,
սէլամէթ իլէ կիթ՝ առէուի։
49 Օ առհա սէցյէր իքէն, պինառոզ րէխունիճ
խառնէպինառէն պիրի կէլիպ օնա՝ գրգրն վէֆաճ
էթուի, մա՛ալիմէ զահմէթ վէրմէ՝ առէուի։
50 Վ է Յիսուս պունու իշիթառէթ, օնա ճէվա-
պէն՝ Գօրգմա, անճագ ի՛միդաա էյլէ, օ
51 խէլաս պուլուր՝ առէուի։ Վ է խանէյէ կէրառէ-
առէ, Պէտրօս իլէ Եագօպօս վէ Եու՛հաննա-
առան, վէ գրգրն վէառէրի իլէ վալիառէխնառէն
ա՛առաա քիմնէյի իչէրի կէրմէյէ պրառգմառը։
52 Ճէռմէնի առխի գրգ իչէն առգայլագ առճիւ-
նէռլէր խուի. օլ առխի՝ Աճլառմայըն, վէֆաճ
53 էթմէուի, անճագ ոյգռառառուրը՝ առէուի։ Վ է
օնլառ վէֆաճ էթմիշ օգառուրունու պիլմէյիլէ,
54 օնա խամիհզա էթուիլէր։ Լաքին օ ճէռմէ-
ինի առիշարը չըգարլագ՝ մէզպուրէնին էլինի
թռեթառա վէ՝ գալգ, էյ գրգ, առէյիւ նիառա
55 էթուի։ Վ է օնուն րուհու րիւճիւ՛ էթմէքլէ,
առր հալ այառա գալգառը. վէ Յի՛ռա՛ օնա
56 եէմէք վէրիլմէուինի էմր էթուի։ Վ է մէզպու-
րէնին վալիառէյնի միւթէհայր օլառուգլարընառ՝
Պու վուգա՛աթը քիմնէյէ սէցյլէմէյէուինիճ՝
առէյիւ օնլառա թէնապհ էթուի։

ՊԱՊ 9

1 Վ է օն իքի շայիրտինի պիր եէրէ ճէմ՛էոիպ՝
օնլառա ճիւմլէ ճինննէր իւզէրինէ, վէ մարուզ-
լարըն շիֆաաը իչէն գուվվէթ ա գուառէթ

2 վերկրեք, ի օնլատը՝ Աստուծն փառաշնորհեցնը
վա՛զ էտիպ՝ խաղաղարար շինքա վերամէյ կէօն-
3 տերան։ Վէ օնլարա ասէտի քի՝ Ըօլ իչիւն պիր
շէյ ալմայըն, նէ ասէյնէք, նէ տաղարճըզ, նէ
էքմէք, նէ ապչէ, նէ ասէ իքիշէր էնթարինիլ
4 օլսուն։ Վէ հէր հանկը էվէ կիրէրսէնիլ, օրա-
5 տա գալըպ՝ օրատան չըգըն։ Վէ սիզլի հէր
քիմ գապու էթմէզ իսէ, օլ շէհրատէն
չըգարըլընըգտա, ՚ալէյհլէրինէ շէհատէթ օլմազ-
իչիւն, այագլարընըզտան թօզնա պիլէ սիլքին։
6 Օնլար տախի չըգըպ հէր եէրտէ պէշարէթլի
թէպշիր էտէրէք, վէ շինգալար վէրէրէք, քէօշ-
տէն քէօյէ կէչէրէր իտի։
7 Վէ ըէխտի գունտ, Հէրօտէս օնատն եէտէ իլէ
իճրա օլունան շէյլէրին ճիւմլէսինի իշիթտուք-
տէ մուխպէհյար օլսուս. պիրտա ատ՚զը քիմանէ-
8 լէր՝ Եուհաննա գըյամ էթմիշ տիր՝ ՚վէ ատ՚-
գըլարը՝ Էլիյա գուհր էթմիշ տիր, ատ՚զլարը
տախի՝ գատիմ փէյղամպէրլէրտէն պիրի գը-
9 յամ էթմիշ տիր՝ տէրլէր իտի։ Վէ Հէրօտէս
պէն Եուհաննանըն պաշընը քէստիրտիմ, վէ
պու քիմանէ քիմ տիր քի՝ պէն օնատն հատ-
գընատա պէօյլէ շէյլէր իշիտիյօրում՝ տէյէրէք,
օնու կէօրմէք իսթէր իտի։
10 Վէ ըէտուլլէր ՚ավատէթ էտիպ՝ իճրա էթ-
տիքլէրի ճիւմլէ շէյլէրի օնա նատգ էթտիլէր.
օլ տախի օնլարը ալըպ՝ թէնհայճէ պէրթաշ-
տա տէնիլէն շէհրին պիր եուտան մայհալինէ
11 չէքիլտի։ Խալգ տախի պունու պիլտիյլէ օնու-
տատը սըրա կիրթտիլէր. վէ օնլարը գապու-
էտիպ օնլարտա Աստուծն փառաշնորհեցնտուտա տախի
քէլատ էտէրէք, շինգայա վիւհթաճ օլունլարտա
շինգա վէրիր իտի։
12 Վէ կիւն զէվալ պուլմազտա պաշլատըգտա,

օն ինքիլեր եանընա կելիպ օնա՝ խալգը սալը
վեր քի՝ էթրաֆտաքի քեշյլեր իլե չինֆիլիքլե-
րե վարըպ գօնալար, վե թա՛ամ պուլալար,
զիրա պուրատա եապան եէրուե լոզ՝ ոէտիլեր։
13 Լաքին օ՝ Սիզ օնլարա թա՛ամ վէրին՝ ոէտի.
օնլար տախի՝ Պիզիմ պէշ էքմէք իլե իքի պա-
լըգտան զիյատե պիր շէյիմիզ եօգ տուր,
մէյեր կիտիպ՝ պու գովմըն ճիւմլէսինե եէյէ-
14 ճէք սաթուն ալալըմ՝ ոէտիլեր. Զիրա պէշ
պին գատար ասէմ վար իտի. ամմա օ շայիրտ-
լերինե՝ Օնլարը էլլիշեր էլլիշեր օլարագ, պէօ-
15 լիւք պէօլիւք օթուրտուն՝ ոէտի։ Օնլար տախի
16 էօյլե էտիպ՝ ճիւմլէսինի օթուրթտուլար։ Վէ
պէշ էքմէք իլե իքի պալըղը ալըպ՝ սէմայա տօղ-
րու պագտը, վե իւզերլերինե պէրէքէթ տու՛ա-
սընը օգուտուգտան ասնկրա փարէլէյիպ՝ խալ-
գըն էօնիւնե գօմագ իւզե, շայիրտլերինե վեր-
17 տի։ Վէ ճիւմլէսի եէյիպ տօյտուլար. վե փար-
չալարըն ֆաղլատը օն իքի քիւֆե տօլուսու
օլարագ, գալտըրըլտը։
18 Վե քէնտիսի եալընըզճա տու՛ա էտէր իքէն,
շայիրտլերի տե պէրապէր պուլունտուգլարը
հալտե, օնլարա՝ խալգ պէնիմ հադգըմտա
19 քի՞մ իմ տէրլեր՝ տէյիւ տուալ էթտի։ Օն-
լար տախի ձեվապէն՝ պո՛ղըտ վաֆթիզ էտի-
ճի ենհաննա, վե պո՛զըլտը էլիյա, պո՛զըլտը
տախի՝ գատիմ փէյղամպէրլէրտէն պիրի գը-
20 յամ էթմիշ տիր փեյղուլ՝ ոէտիլեր։ Օ տա-
խի օնլարա՝ Եա՛ տիզ պէնիմ հադգըմտա քի՞մ
իմ տէրսինիզ՝ տէտի. վե Պետրօս ձեվապէն՝
21 Սէն Մեսիհուլտահ սըն՝ տէտի։ Օ տախի օնլա-
րա՝ Պուննա քիմսէյ սեյլեմէյէսինիզ՝ տէյիւ
22 էքիտէն թէնպիհ էտիպ՝ Իսկն իւ լինատն չօգ
էլեմ չէքմէք՝ վե խոթիյարլար իլե պաշ քեա-

հինէր վէ ՚ուլէմա թարաֆընատան րէտու օլու-
նաս գաթլ օլունմադ՝ վէ իւչիւնճիւ կիւնադ
23 գըյամ էթմէք կէրէք ոլր՝ ադաի։ Վէ ճիւմ-
լէսինէ՝ էյէր պիր քիմսէ արտըճա կէլմէք
իսթէրսէ, նէճսինի թէրք իլէ, խաչընը հէր
24 կիւն գալտըրըպ՝ արտըճա կէլսին։ Զիրա հէր
քիմ ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ, օնու
պէց՝ էտէճէք. վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ
իչիւն պէց՝ էտէրսէ, օնու գուրթարաճադ տըր։
25 Զիւնքի պիր ատէմ պիւթիւն ադիւնէայը գա-
նընդա տա՝ քէնտինի պէց՝ վէ պէյագ էտէրսէ,
26 նէ՞ իսթիֆատէ էտէր։ Զիրա հէր քիմ պէն-
տէն վէ պէնիմ աէօղլէրիմդէն տօլայը ութա-
նըրսա, Իսան իւ լինսան տսխի՝ քէնադինինի
վէ փէտէրինին վէ մուգատտա մէլէքլէրին ճէ-
27 լալի իլէ կէլսիյի զէման, օնսան տօլայը ու-
թանաճագ տըր։ Վէ հադիգաթէն սիզէ ատրիմ
քի՝ պուրատա հաղըր օլանլարդան պա՛զըդ վար
քի՝ Ալլահդն փադիշահլըղընը կէօրմէյինճէ,
էօլիւմ տալա տաթմայաճագ տըր՝ ադաի։
28 Վէ վադը՝ օլտու քի պու քէլամդէն թագ-
րիպէն ադքիզ կիւն ածկրա, Պէտրօս իլէ Եու-
հաննա վէ Եագօպօսու պէրադէր ալսդ՝ տու՛ա
29 էթմէք իչիւն տադա չըգտը։ Վէ քէնադիի
տու՛ա էտէր իքէն, եիւզիւնիւն հիյէթի թէ-
պէտիւլ էտէրէք, էլպհէդի պէյագ վէ փար-
30 լադ օլտու։ Վէ իշդէ իքի տաէմ եա՛նի Մուսա
31 իլէ էլիյա օնսան իլէ ածօլէշիրլէր իսի։ Պադն-
լար ճէվսդ իլէ կէօրինիւճ՝ Երուշալիմդէ վու-
գու՛ ադալմագ քէյֆինէթ ի վէճհդընդան
32 պահա էտէրլէր իսի։ Վէ Պէտրօս վէ օնսան
իլէ պէրադէր ադաղընդարդա ույգու ղալգադ
էթմէկ օլմադ իլէ ույանդըրըլմադա, օնսան
ճէվսինի վէ պէրադէր տուրսան իքի ադամ

33 կէօրտիւլէր։ Վէ օնլար օնատան այրըլմագ իւզրէ
իքէն, Պէտրօս նէ աէյլէտիյինի պիլմէյէրէք,
Յիսուսա՝ Եա՛ մու՛ալլիմ, պուրատա օլմագլը-
ղըմըզ էյի տիր. իման պիրի աէնին, պիրի ատ
Մուսա, վէ պիրի տէ էլիյա իչիւն օլտրագ, իւչ
34 խայմէ եափալըմ՝ տէտի։ Վէ պուռնու աէյլէր
իքէն, պիր պուլութ կէլիպ՝ օնլարը կէօլկէսի ալ-
թընա ալտը. վէ պուլութա կիրտիքլէրինատէ,
35 գօրգտուլտը։ Վէ պուլութատան՝ Սէվկիւլիւ Օղ-
լում պու տուր, օնու տինկլէյին՝ աէյէն պիր աէ-
36 տա կէլտի։ Վէ պու աէտա օլտուգտա, Յիսուս
եալընըզ պուլունտու. օնլար տախի սիւքիւթ
էտիպ կէօրտիւքլէրի շէյլէրատէն օլ կիւնլէր-
տէ քիմսէյէ պիր շէյ խապէր վէրմէտիլէր։
37 Վէ վագը՝ օլտու քի էրթէսի կիւն, տաղ-
տան էնտիքլէրինատէ, խայլի ճէմա՛աթ օնու
38 գարշըլայըպ՝ Իշթէ ճէմա՛աթատան պիր ատէմ
ֆէրեատ էտէրէք, տէտի քի՝ Եա՛ մու՛ալլիմ,
սանա եալվարըրըմ, օղլումա նազար գըլ, զիրա
39 պիր թանէմ տիր. Իվէ իշթէ օնու պիր բուհ
թութուպ՝ անալըզըն պաղըրտըրտագ, վէ քէօ-
փիւրտէրէք ատտըպ էղտիքտէն սօնկրա կիւճ
40 իլէ այըլըր։ Վէ օնու խնրատճ էթմէլէրինի աէ-
նին շայիրտէրինտէն րիճա էթտիմ խսէ տէ,
41 միւգթէտիր օլամյտըլտար։ Վէ Յիսուս ճէվապ
վէրիպ՝ Է՛յ Իմիգատարզ վէ թէրս նէսլ, նէ՞
վագթա գատար սիզին եանընըզտա օլուպ
սիզե թէհամմիւլ էտէյիմ, օղլունու պուրայա
42 կէթիր՝ տէտի։ Վէ օ տահա եանընա կէլիր
իքէն, ճինն օնու եէրէ չարփըպ, շիտտէթլէ
43 ատտը։ Ամմա Յիսուս նատիք բուհա ազար-
լայտրագ, չօճուղա շիֆա վէրիպ՝ օնու վէտէ-
44 րինէ թէսլիմ էթտի։ Վէ ճիւմլէտի Ալլահընը
ազամէթինէ հայրան գալտըլար։

վէ ճիւմլէսի Յիսուսուն էթտիյի շէյլէրին քեաֆֆէսինէ թէ՛աճճիւպտէ լիքէն, շայիրտ-
լէրինէ՝ Սիզ պու սէօզլէրի գուլտուրլընըզա
գօյուն, զիրա Իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլի-
43 նէ թէսլիմ օլունաճագ տըր՝ տէտի։ Ոնլար
տախի պու սէօզիւ ունկլամատըլար, վէ ֆէհմ
էթմէմէլէրի իչիւն օնլարուտան մախֆի գալտը.
հէմ տէ օնա պու սէօզիւ խաթխֆատր էթմէք-
տէն գօրգուտուլար։
46 վէ քէնտիլէրուէն Հա՞նկըսը պէօյիւք օլտու-
զունուն միւպահէսէսի մէյանէլէրինէ կիրմիշ
47 իտի։ Յիսուս տախի գալպլէրինինն էֆքեարընը
պիլմէյիլէ, պիր չօճուգ ալըպ՝ քէնտի եանընտա
48 տուրտուրթուտու, Ի վէ օնլարա՝ Հէր քիմ պու չո-
ճուղտու պէնիմ իսմիմ իչիւն գատուլ էտէրսէ,
պէնի գատուլ էթմիշ օլուր, վէ հէր քիմ պէնի
գատուլ էտէրսէ, պէնի իրսալ էտէնի գատուլ
էթմիշ օլուր, զիրա ճիւմլէնիզտէն էն քիւչիւք
պուլունան՝ պէօյիւք օլաճագ տըր՝ տէտի։
49 վէ Եուհաննա ճէվապ էտիպ՝ Եա՛ մու՛ալ-
լիմ, պէնիմ իսմին իլէ ճիննլէր իխրաճ էտէն
պիր քիմսէ կէօրմիւք, վէ պիզիմ իլէ պէրա-
պէր սանա Թապի՝ օլմատըղը իչիւն օնու մէն՝
50 էթտիք՝ տէտի։ վէ Յիսուս օնա՝ Մէն՝ էթ-
մէյին. զիրա պիզէ մուխալիֆ օլմայան՝ պիզիմ
Թարաֆըմըզտան տըր՝ տէտի։
51 վէ վաղը՝ օլտու քի՝ օնուն ՚ուրուճուննուն
կիւնլէրի թէմամ օլմագ իւզրէ իքէն, Երու-
52 շալիմէ կիթմէյէ եիւզ թուԹուպ՝ Էօնինտէն
մուխապիրլէր կէօնտէրտի. օնլար տախի վարըպ
օնա Թէտարիք կէօրմէք իւզրէ, Սամարիա լը-
53 լարըն պիր քէօյիւնէ կիրտիլէր։ վէ Երուշա-
լիմէ մուԹէվէճճիհ օլտուղունտան, օնու գա-
54 պուլ էթմէտիլէր։ վէ օնուն շայիրտլէրի

եպօպօս իլէ Եուհաննա պուննու կէօրսիւքտէ , Եա՛ Րապպ , իսթէ՞ր մի սին քի՝ հէման էլիյանըն էթտիյի կիպի , կէօքտէն ամէշ էնիպ օնլարը թէլէֆ էթմին՝ տէյիւ էմր էտէլիմ՝
55 տէտիլէր ։ Վէ տէօնիւպ օնլարը թա՛զիր էտէրէք . Սիզ նա՛սըլ բուհտան օլտուղունուզու
56 պիլմէպ սինիզ . Ղիրա Իսկն իւլ ինատան ատէմ լէրին ճանլարընը հէլաք տէյիլ , անճագ խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի՝ տէտիքտէն սօնկրա տիկէր պիր քէօյէ կիթտիլէր ։
57 Վէ եօլտա կիտէրլէր իքէն , պիրի օնա՝ Եա՛ Րապպ , հէր նէրէյէ կիտէր իսէն , արտըն սըրա
58 կէլիրիմ՝ տէտի ։ Յիսուս տախի օնա՝ թիլքիլէրին ինլէրի , վէ կէօյիւն գուշլարընըն եուվալարը վար , լաքին Իսկն իւլ ինատընըն պաշընը գօյաճագ եէրի եօգ տուր՝ տէտի ։
59 Վէ պիր ղայրիսինէ՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտի . օ տախի՝ Եա՛ Րապպ , պոնա իզն վէր , էվվէլա կիտիպ՝ փէտէրիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէ-
60 տի ։ Վէ Յիսուս օնա՝ Պրագ , մէյթլէր քէնտի մէյթլէրինի տէֆն էթսինլէր , սէն իսէ կիտիպ՝ Աւլահընն փատիշահլըղընը վա՛զ էյլէ՝ տէտի ։
61 Վէ տիկէր պիրի տախի՝ Եա՛ Րապպ , սէնին արտըն սըրա կէլիրիմ , լաքին էվվէլա պոնա իզն վէր քի էհլի պէյթիմ իլէ վէտալաշայըմ՝
62 տէտի ։ Ամմա Յիսուս օնա տէտի քի Էլինի տապան իւլէրինէ գօմուշ իքէն , կէրիյէ պագան հիչ պիր քիմսէ Աւլահընն փատիշահլըղընա միանապակ տէյիլ տիր ։

ՊԱՊ 10

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա , Րապպ տիկէր եէթմիշ քիսէ տահա թա՛յին էտիպ՝ վարա-

ճաղը հէր շէհրէ վէ մոհալէ, օնլարը քէնտի
2 էօնրէնճէ իքիշէր իքիշէր կէօնաէրսի։ Վէ օն-
լարա սէսի քի՝ Ձիւլ հադիզա պիշիմ չօգ
ամանա իշճիլէր ազ սըր. իմոի պիշիմ Սահի-
պինէ, քէնտի պիշիմինէ իշճիլէր կէօնաէրէ
3 սէյլու նէյապ էտին։ Կէտին, իշլէթ պէն
պիզի գառգուլար կիսի դուրսալար արսարնա
4 կէօնաէրիյօրում. Ի քիսէ, եա տաղարճըգ, եա-
խօտ այապ գասպատը պէրապէր կէօթիւրմէյին,
5 վէ եօլտա պիր քիմսէյէ սէլամ վէրմէյին։ Վէ
հէր հանկը էվէ կիրէրսէնիզ, էվէլա՝ Պու էվէ
6 սէլամ օլսուն՝ սէյլէյին։ Վէ էյէր օրադա սէ-
լամա միւսթահագ քիմսէ վար իսէ, սէլամը-
նըզ ծուն իւզէրինէ գալածագ սըր. եօղ
7 իսէ, պիզէ րիւճիւ՝ էտէճէք սիր։ Վէ օլ էվտէ
գալըպ՝ պուլունան շէյլէրինտէն եէյիպ իչին,
զիրա իշճի քէնտի իւճրէթինէ միւսթահագ
8 սըր. էվտէն էվէ կէօչմէյին։ Վէ հէր հանկը
շէհրէ կիրէրսէնիզ, ծղլար սահի պիզի գա-
պուլ էթտիքլէրի հագտէ, էօնիւնիւզէ գօնու-
9 լան շէյլէրի եէյին, Ի վէ իչինտէ պուլունան
խաստալարա շիֆա վէրիպ օնլարա՝ Ասլտնը
փատիշահլըղը պիզէ եագլաշմըշ սըր՝ սէյին։
10 Վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէնիզ, պիզի գա-
պուլ էթմէսէլէրի հագտէ, ճատտէլէրինէ
11 չըգըպ՝ Պիզին շէհրիմիզէտէն պիզէ եափըշան
թօզտա պիլէ պիզէ պէլգէրիզ. լաքին պուն
պիլին քի՝ Ասլտնը փատիշահլըղը պիզէ եագ-
12 լաշմըշ սըր՝ սէյին։ Պիզէ տէրիմ քի՝ օլ
կիւնտէ Սատօմտան հագի օլ շէհրին հալինտէն
13 էհվէն օլաճագ սըր։ Վայ սանա, էյ Քօրա-
զին, վայ սանա, էյ Պէյթսայտա. զիրա
էյէր պիզտէ իգրա օլունան մու՛ճիզէր Սուր
վէ Սայտատա օլմուշ օլսայտը, չօգտան չուէ

վէ քիւլտե օթուրուպ թէվպէ էտէրլէր իտի ։
14 Լաքին րուզ ի ճէզաւտա Սուր վէ Սայտանըն
հալի ախշին հալինիզտէն էհվէն օլաճագ աըր ։
15 Վէ ան, թա կէօյէտէք եիւճէլէնմիշ օլան
գէֆքնահուտ, ճէհէննէմէ գաւտար էնտիրիլէ-
16 ճէքան ։ Սիզէ տինկլէյէն՝ պէնի տինկլէմիշ
օլուր, վէ ախշի րէաւտ էտէն՝ պէնի րէաւտ էթ-
միշ օլուր. վէ պէնի րէաւտ էտէն՝ պէնի իրսալ
էտէնի րէաւտ էթմիշ օլուր ։
17 Վէ եէթմիշլէր ախուրուր իլէ 'ամաւէթ էտիպ՝
Եա՛ Րապպ, ճիննէր պիլէ աէնին խամին իլէ
18 պիզէ իթա'աթ էտէյօր՝ աէտիլէր ։ Օլ տաախ
օնլարա աէտի քի՝ Շէյթանըն աէմաւտան եըլ-
19 աըրըմ կիպի տուշտուլուն կէօրտում ։ Իշթէ
պիզէ եըլանըտար իլէ 'ապրէպլէր խազէրինէ, վէ
տուշմէնին ճէմի' գուվվէթի խազէրինէ պաս-
մաղա գուտրէթ վէրիրիմ. վէ պիզէ հիչ պիր
20 շէյ զարար վէրմէյէճէք տիր ։ Ամմա պուն,
եա'նի ճիննէրին պիզէ իթա'աթ էթտիքլէրինէ
աէվինմէյին, լաքին խախմէրինիզին աէմաւա-
տա գայտ օլունտուղունա աէվինին ։
21 Օլ ատ'աթ Յիսուս րուհտա մէարուր օլուպ
տէտի քի՝ Եա՛ աէմա վէ զէմինին Րապպը փէ-
տէր, սանա շուքր էտէրիմ քի պու նէանէլէրիզ
'ալիմլէր իլէ 'արիֆլէրտէն խաֆի թուրպուպ՝
օնլարը սիւպեանա պէյան էյլէտին. պէ՛լի,
էվ փէտէր, զիրա 'ինտինտէ պէօյլէ խօշ կէօ-
22 րինտու ։ Փէտէրիմտէն հէր շէյ պաննա թէս-
լիմ օլունտու. վէ Օղուլտան քիմ խախինիզ
փէտէրտէն զայրի քիմսէ պիլմէյիպ՝ փէտէ-
րին քիմ խախինիզ Օղուլտան վէ Օղուլտան
պէյան էթմէտինիզ միւրտատ էթտիյի քիմսէտէն
զայրիսի պիլմէզ ։
23 Վէ շայիրտէրէ տէօնուպ թէնհաճէ՝ ՆԷ

մութլու կէօրտիւկիւնիւզ շէյլէրի կէօրէն կէօզ-
24 լէրէ։ Զիրա սիզէ ասրիմ քի՝ չօգ փէյղամ-
պէրլէր իլէ փասիլասիլար կէօրտիւկիւնիւղ
շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր, լաքին կէօրմէ-
տիլէր, վէ իշիթտիկինիզ շէյլէրի իշիթմէք
էսթէտիլէր, լաքին իշիթմէտիլէր՝ ասէտի։
25 Վէ իշթէ էրպապը շէրի՛աթտան պէրի գալ-
դըպ օնու թէճրիւպէ իչիւն, Եա՛ մու՛ալլիմ,
հայաթ ը էպէտիկէյ վարիս օլմազ իչիւն նէ՞
26 եափայըմ՝ ասէտի։ Օլ տախի օնա՝ Շէրի՛աթ-
տա նէ՞ եազըլմըշ տըր, նա՞սըլ օպուրսուն՝
27 տէտի։ Օլ տախի ճէվապէն՝ Ա.լլահըն Րասպը
պիւթիւն գալպինատէն վէ պիւթիւն ճանըն-
տան վէ պիւթիւն գուվվէթինատէն վէ պիւթիւն
'ապդլընատան, գօնշուննու տախի քէնտին կիպի
28 սէվէսին՝ տէտի։ Ո տախի օնա՝ Տօղրու ճէվապ
վէրտին, պուննու իճրա էյլէ վէ եաշայաճապ-
29 սըն՝ տէտի։ Ո տախի քէնտինի սալիհ կէօս-
թէրմէք իսթէմէք իլէ, Յիսուսա՝ Եա՛ գօնշում
30 քիմ տիր՝ տէտի։ Վէ Յիսուս ճէվապէն տէ-
տի քի՝ Պիր ատէմ Երուշալիմտէն Երիհայա
էննէր իքէն, Հարամիլէր էլինէ տուշտու. վէ
օնլար օնու սոյուպ՝ եարալատըգտան սոնկրա,
31 եարը էօլմիւշ պրաղըպ կիթտիլէր։ Վէ բասթ
կէլէ, օլ եօլտան պիր քեսհին էննէր իքէն,
օնու կէօրտիւքտէ, օլ պիր թարափա կէչտի։
32 Փէզալիք օլ մահալէ պիր Լավիլի տախի կէլ-
մէյիլէ վարըպ՝ օնու կէօրտիւ, վէ օլ պիր
33 թարափա կէչտի։ Լաքին պիր Սամարիտլը
եօլա կիտէր իքէն, պուլունատուղու եէրէ կէլիպ՝
34 օնու կէօրտիւքտէ, ածըտը։ Վէ եանընա
կէլիպ՝ իւզէրլէրինէ զէյթ եաղը իլէ շէրապ
տէօքէրէք, եարալարընը սարտը, վէ օնու քէն-
տի հայվանընա պինտիրէրէք, պիր խանա կէօ-

35 Թիւրիա՛ օնա մուպայէտ օլտու։ Վէ էրթե-
ան կիւն կիտէր իքէն, իքի տինաւր չըպարըպ
խանճըյա վէրէրէք՝ Պունա մուպայէտ օլ,
վէ վիյաատէ հէր նէ խարճ էտէրսէն, պէն թէք-
րար կէլմիյիմտէ, տանա էտա էտէրիմ՝ տէտի։
36 Իւմի տանա պու իւչտէն հա՞նկըսը հարա-
միլէրին էլինէ տիւշէնին գօնշուտու օլմուշ կէօ-
37 րիւնիւր։ Օլ տախի՝ Օնա մէրհամէթ էտէն՝
տէտի. Յիսուս տախի օնա՝ կիթ, սէն տէ
պէյլէ եատի՝ տէտի։
38 Վէ օնլար եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի
պիր քէջէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր գարը
39 օնու էվինէ գապուլ էթտի։ Վէ պունուն
Մէրեեմ իամինտէ պիր հէմշիրէսի օլուպ՝ մէզ-
պուրէ Յիսուսուն սյաագլարը եանընտա օթու-
40 րուպ՝ քէլամընը տինկլէր իտի։ Մարթա իսէ,
չօգ խըզմէթ ատպէինտէն, թէլաշտա պուլուն-
մաղըլա եանընա կէլիպ՝ Եա՛ Րապպ, հէմշիրէմ
պէնի եալընըզ խըզմէթ էթմէյէ պրագտըղընը
վազիֆէ էթմէզմիսին. իամի օնա սէյլէ պանա
41 եարտըմ էթսին՝ տէտի։ Վէ Յիսուս օնա ճէ-
վապէն՝ Էյ Մարթա, էյ Մարթա, չօգ շէյ-
լէր իչիւն էնտիշէ էտիպ՝ պիհուզուր օլուրսուն.
42 Լաքին լազըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ Մէրեեմ
քէնտինտէն ալընմայաճագ օլ էյի հիսէյի
ինթիխապ էթմիշ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

1 Վէ վագը՝ օլտու քի պիր մահալտէ օլուպ
տու՛ա էթմէքտէ իքէն, ֆարիզ օլտուղունտա,
շայիրտլէրինտէն պիրի օնա՝ Եա՛ Րապպ, Եու-
հաննա քէնտի շայիրտլէրինէ թա՛լիմ էթտիյի
կիպի, սէն տախի պիզէ տու՛ա էթմէյի թա՛լիմ

2 էլէ՝ տէտէ։ Օլ տախէ օնլարա տէտի քի տուա՛ա էթտիլինիզ զէմանն, Եա՛ սէմաւէթտա
օլան փէտէրիմիզ, իսկին մուզաատէա օլսուն,
փաատիշահլըղըն կէլսին. իրաատէթին, սէմաա
օլտուղու կիսին, եէր իւզէրինաէ տախէ իճրա
3 օլունսուն. ՚Եէվմի էքմէլիմիզի կիւն պէ կիւն
4 պիզէ վէր. ՚վէ կիւնահլարըմըզը պիզէ պաղըշ-
լա, չիւնքի պիզ տախէ պիզէ հէր պօրճլու
օլանա պաղըշլարըզ. վէ պիզի իզվայա կէ-
թիրմէ, լաքին պիզի շէրիաէն զուրթար՝
տէյինիզ։
5 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Սիզտէն քիմի՞ն պիր
տօսթու օլուր տա, կէճէ եարըսընտա նէզտինէ
վարըպ օնա՝ Տօսթում, պանա իւչ էքմէք էօ-
6 տիւնճ վէր. ՚զիրա պանա եօլտան պիր տօս-
թում կէլիպ՝ օնուն էօնիւնէ զիյաճաղ պիր
7 շէյիմ եօղ տուր՝ տէյիպ տե, ՚օ տախէ իչէրի-
տէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ վէրմէ. արթըզ
զափու զափանմըշ, չօճուղլարըմ տախէ պէ-
նիմ իլէ եաթաղտա տըր, զալզըպ՝ սանա
8 վէրէմէմ՝ տէսին։ Սիզէ տէրիմ քի՝ տօսթու
օլտուղու իչիւն զալզըպ՝ օնա վէրմէզսէ տե,
եինէ օնուն թա՛ճիզլի սէպէպի իլէ զալզըպ՝
օնա լազըմ օլտուղու զատար վէրէճէք տիր։
9 Պէն տախէ սիզէ տէրիմ քի՝ Տիլէյին, սիզէ
վէրիլէճէք. արայըն, պուլաճաղսընըզ. զա-
10 փու չալըն, սիզէ աչըլաճաղ տըր։ Զիրա
հէր տիլէյէն, ալըր. վէ արայան պուլուր.
11 վէ զափուչու չալանա աչըլաճաղ տըր։ Վէ
սիզէսէն հա՞նգը պատա վար քի օղլու էքմէք
սիլէտիյինաէ, օնա թաշ վէրէ. եախօտ պա-
ղըզ փէչէյինաէ, օնա պաղըզ եէրինէ եըլան
12 վէրէ. ՚վէ եախօտ եումուրթա սիլէտիյինաէ,
13 օնա ՚ազրեպ վէրէ։ Խմոի սիզ եարատազ օ-

առաջնուզ հալտե, եվլատընըզա էյի ՚ամթէյե վէրմէյի էյէր պիլիրսէնիզ, սէմավի փէտէր քէնտինտէն տիլէյէնլէրե նէ՛ գատար զիյատե Րուհ իւլ գուստու վէրէճէք տիր։

14 Վ է տիլսիզ պիր ճինն իխրաճ էթտիյինտե, ճինն չըգտըգտա, տիսիզ քիմսե սէօյլէմէյիլէ,
15 խալգ տախ թէ՛աճճիւպ էթտիլէր։ Ամմա օնլարտան պա՛զըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին րէհի՚ պէէլզէպուլ վասըթասըյլա իխրաճ է-
16 տէյօր՝ տէտիլէր։ Պա՛զըլարը տախ թէճրիւպէ իչիւն, սէմատան պիր ՚ալամէթ օնտան
17 թալէպ էթտիլէր։ Օլ տախ օնլարըն էֆ.քեաըրընը պիլմէք իլէ, օնլարա տէտի՝ քի՝ գէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթտե պուլունան հէր փատիշահլըզ խարտպ օլուր, վէ քէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթտե պուլունան խանէ եըգըլըր։
18 Վ է էյէր շէյթան քէնտի ՚ալէյհինէ մուխալէֆէթտե պուլունուրսա, օնուն փատիշահլըզը նի՞ճէ պադի դուլաճագ տըր. չիւնքի՝ պէնիմ հադդըմսա՝ ճիննլէրի պէէլզէպուլ վասըթասըյլա իխրաճ էտէյօր՝ տէյօրսունուզ։
19 Վ է էյէր պէն ճիննլէրի պէէլզէպուլ վասըթասըյլա իխրաճ էտէյօրսամ, սիզին օղուլլարըզ քիմի՞ն վասըթասըյլա իխրաճ էտէրլէր. պուննուն իչիւն սիզին հաքիմլէրինիզ օնլար
20 օլաճագ տըր։ Լաքին էյէր պէն ճիննլէրի Ա.լահըն փարմադը իլէ իխրաճ էտէրսէմ, էլպէթտե Ա.լահըն փատիշահլըզը սիզե վասըլ օլմուշ
21 տուր։ Պիր գուվվէթլի քիմսե սիլահլանմըշ օլարագ, քէնտի գօնադլընը պէքլէտիյի զէմման,
22 էշեատլ սէլամէթտե օլուր։ Ամմա օնտան գուվվէթլիսի իւզէրինե կէլիպ օնու եէնէրսե, ի՚թիմատ էթտիյի ճիւմլէ սիլահլարընը ալըպ՝
23 օնուն եադմասընը թադսիմ էտէր։ Պէնիմ իլէ

օլմայան՝ պանա զըտա տըր. վէ պէնիմ իլէ
տէվշիրմէյէն տաղըտըր։
24 Նափաք րու՛ պիր աստմանէն չըգտըղը զէման,
առաւուզ եէրլէրտէն կէչիպ րահաթ արար,
վէ պուլամատըղընտա՝ Չըգտըղըմ էվիմէ տէօ-
25 նէյիմ՝ տէր։ Վէ կէլտիյինտէ, ծնա՛ պիւփ-
26 րիւլմիւշ վէ տէօշէնմիշ պուլմադըղըա, ՚կիտիպ
պէրապէրինճէ քէնտինտէն ֆաահիտ պաշգա
եէտի րու՛ ալըր, վէ կիրիպ օրտտա տաքին
օլուրլար. վէ օղ տաէմին նիհայէթի էվվէլ-
քինտէն պէտթէր օլուր։
27 Վէ օ պունու աէյլէր իքէն, խալգտան պիր
գարը պիւլէնտա ավազ իլէ օնա՝ ՚նէ՛ մութլու
աէնի հատիլ օլան րահմէ վէ էմնիյին մէմ-
28 լէրէ՝ տէտի։ Օղ տտխի՝ Տահա զիյատէ նէ՛
մութլու Աւլահըն քէլամընը տինկլէյիպ՝ հըֆզ
էտէնլէրէ՝ տէտի։
29 Վէ քիւլլիյէթլի խալգ ճէմ՛ օլտուգտա,
տէմէյէ պաշլատը քի՝ Պու նէալ շէրիր տիր.
՚ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա օնա Եունուս
փէյղամպէրին ՚ալամէթինտէն զայրի պիր ՚ալա-
30 մէթ վէրիլմէյէճէք տիր։ Չիրա Եունուս Նինե-
վէլիլէրէ ՚ալամէթ օլտուղու կիպի, իպն իւլ
ինան տտխի պու նէալէ էօյլէ օլաճագ տըր։
31 Ձէնուպ Մէլիքէսի րուզի ճէզատա պու նէալին
առէմլէրի իլէ պէրապէր գալգըպ՝ ՚ալէյհլէրի-
նէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի մէզպուրէ
Սուլէյմանըն ՚իլմինի տինկլէմէք իւզրէ, զէմի-
նին նիհայէթլէրինտէն կէլտի. վէ իշթէ պու-
րատա Սուլէյմանտան տտհա պէօյիւիւ վար։
32 Նինիվէ էհալիսի րուզի ճէզատա պու նէալ
իլէ պէրապէր գալգըպ՝ ՚ալէյհինէ հիւքմ էտէ-
ճէք տիր. չիւնքի օնլար Եունուսուն վա՛զը
իլէ թէվպէյէ կէլտիլէր. վէ իշթէ պուրատա

Եռնուսան տահա պէջիւթե վար։
33 Վէ պէր քիմսէ չէրսդը եադըլ՝ կիդլիյէ
եախօտ քիլէ ալթընա գօմայըլ՝ ամմա իչէրի
կիրէնլէր ըշըդը կէօրիլէր տէյիւ, շէմ'տան
34 իւզերինէ գօչ։ Ճէսէտին չէրսդը կէօզ տիւր.
իմտի կէօզիւն սաֆ օլտուգտա, պիւթիւն
ճէսէտին տախի միւնէվվէր օլուր. ամմա քէօ-
թիւ օլտուգտա, ճէսէտին տախի գարանլըգ
35 օլուր։ Իմտի սադըն, սէնտէ օլան նուր գա-
36 րանլըգ օլմայա։ Վէ էյէր պիւթիւն ճէսէտին
միւնէվվէր օլուպ հիչ պէր գարանլըգ թարաֆը
եօղ իսէ, չէրսդըն քէնտի զիյասը իլէ սէնի
թէնվիր գըլսըդը միսիլլի, քեաֆֆէսի միւ-
նէվվէր օլուր։
37 Վէ օ սէջիլէր իքէն, պէր ֆէրիսի օնտան
քէնտիսի իլէ պէրապէր թա'ամ էթմէսինի
րիճա էթմէյիլէ, կիրիպ՝ սօֆրայա օթուր-
38 տու։ Լաքին օլ ֆէրիսի թա'ամտան էվվէլ
եըյդանմատըդընը կէօրտիւքտէ, թէ'աճճիւպ
39 էթտի։ Բապպ տախի օնա տէտի քի՝ Չալա
սիզ ֆէրիսիլէր, քեսսէնին վէ թէփսինին
տըշընը փաքէրսինիզ, ամմա իչինիզ զուլմ
40 վէ եարամնըդըդ իլէ տօլու տուր։ Էյ 'ագըլ-
սըզլար, տըշընը եափան՝ իչի տախի եա՞փմա-
41 տըմը։ Լաքին պուլունան շէյլէրտէն սատագա
վէրին, վէ իշթէ սիզէ հէր շէյ փաք օլուր։
42 Ամմա վա՛յ սիզէ, է՛յ ֆէրիսիլէր, զիրա նա'նէ
իլէ սէտէք օթուռնուն վէ հէր նէվի' սէպզէնին
'իւշրիւնի վէրիրսինիզ. ամմա հադգը, վէ Ալլա-
հըն մուհաթապէթինի իհմալ եաէրսինիզ. պուն-
լարը իճրա էթմէլի օնլարը տախի պրագմամալը
43 իսինիզ։ Վա՛յ սիզէ, է՛յ ֆէրիսիլէր, զիրա սի-
նագոգլարտա պաշ քիւրսիւյու վէ չարշուլար-
44 տա սէլամլարը սէվերսինիզ։ Վա՛յ սիզէ, է՛յ

մուրայը 'ուլէմա իլէ ֆէրիսիլէր , զիրա ատէմ-
լէր պիլմէյէրէք , իազէրլէրինաէ կէզաիքլէրի
պէլլիսիզ գապըլար միսիլլի սինիզ :
45 Վէ էրպապ ը շէրի'աթաան պիրի օնա ճէ-
վապէն Եա՛ մու'ալլիմ , պունլարը սէօյլէմէք
իլէ , պիզ տախի շէթմ էտէյօրսուն տէտի :
46 Օլ տախէ տէտի քի՝ Վա՛յ սիզէ տախի , է՛յ
էրպապ ը շէրի'աթ , զիրա ատէմլէրէ թէհմամ
միւլիւ կիւճ եիւքլէր եիւքլէտիպ քէնտինիզ
փարմազլարընըզըն պիրի իլէ օլ եիւքլէրէ տօ-
47 գունմազընըզ : Վա՛յ սիզէ , զիրա էճատը-
նըզըն գաթլ էթտիքլէրի փէյղամպէրլէրին
48 թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիզ , 'վէ պէօյլէ-
ճէ էճատընըզըն 'ամէլլէրինի թատըզ վէ
թահսին էտէրսինիզ . զիրա օնլար գաթլ էթ-
տիլէր , սիզ տախի թիւրպէլէրինի պինա էտէր-
49 սինիզ : Պունուն իչիւն Ալլահըն հիքմէթի
տախի տէտի քի՝ Օնլարա փէյղամպէրլէր վէ
ըէատլէր կէօնտէրէճէյիմ՝ վէ օնլարտան պա'-
զըսընը գաթլ էտիպ՝ պա'զըսընա թէ'ատտի
50 էտէճէքլէր . 'Թաքի տիւնեանըն թէէսիսինատէն
պէրու տէօքիւլմիւշ օլան ճիւմլէ փէյղամպէր-
51 լէրին գանը , Հապիլին գանընատան , թա մէզ-
պահ իլէ հէյքէլին արատընատա գաթլ օլունան
Զաքարիանըն գանընատէք , պու նէսլտէն թա-
լէպ օլունա . պէլի , սիզէ տէրիմ քի՝ պու-
52 նէսլտէն թալէպ օլունաճապ տըր : Վա՛յ սիզէ ,
է՛յ էրպապ ը շէրի'աթ , զիրա 'իլմին անախ-
թարընը գաբտըրտընըզ . քէնտինիզ կիրմէյիպ՝
կիրէնլէրի տախի մէն' էթտինիզ :
53 Վէ օնլարա պու նէանէլէրի սէօյլէր խրէն ,
'ուլէմա վէ ֆէրիսիլէր զայէթլէ տարըլըպ՝
նինէ շէյլէր խոտուտունտա տազընը արամա-
54 զա պաշլատըլար . 'Վէ օնու խթհամ էթմէք

իւզրէ, տուզապ գուրսա՛ աղղընտան պիր շէյ գափմադա չալըշըլմըր։

ՊՍՊ 12

1 Պու էանատէ, պիրի պիրինի պատար տէրճէ-
տէ, պինդերճէ խալդ ճէմ՛ օլմադըգա, շայիրտ-
լերինէ տէմէյէ պաշլատը քի՝ էվէլա քէնտի-
նիզի ֆէրիսթլերին մոյատընտան եա՛նի միւրա-
2 յըլըգտան ատըընըն։ Քէշֆ օլունմայաճադ-
մախֆի, վէ պինդերճէյէճէք կիզլի պիր շէյ եօք
3 տուր։ Օնուն իչին գարանլըգտա հէր տէտի-
յինիզ՝ այտընըգտա իշիտիլի՝ խալվէթլերտէ
գուլաղա աէօյլէտիյինիզ՝ տամըրտա նիտա
4 օլունաճադ տըր։ Լաքին, էյ տօսթլարըմ,
ասիզէ տէրիմ քի՝ ճէհէտի էօլտիւրիւպ օնտան
ասնկրա զիյատէ պիր շէյ եափմադա միւդթէ-
5 տիր օլմայան քիմսէլէրտէն գօրգմայընըն։ Լաքին
քիմսէն գօրգմադ կէրէք իտիյինիզի ասիզէ կէօս-
թէրէյիմ. էօլտիւրտիւքտէն ասնկրա ճէհէն-
նէմէ աթմադա գաւտրէթի օլմնտան գօրգուն.
6 պէ՛լի, ասիզէ տէրիմ քի՝ օնտան գօրգուն։ Վէշ
աէրչէ նէքի փուլա տամթըլմա՞զ մը, օնլարտան
պիրի պիլէ Ալլահընը՝ ինտինտէ ունուտուլմուշ
7 տէյիլ տիր։ Լաքին ասիզին պաշընըզընը պիլ-
ճիւմլէ գըլմադը պիլէ տայըլմըշ տըր. իտոթ
գօրգմայընը, ասիզ չօք ատրչէլէրտէն էֆզալ սընըզ։
8 Վէ ասիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ պէնի տատմէդը
հուզուրունտա իգրար էտէրսէ, հէմ նէ քա-
տան տախի օնու Ալլահընը մէլէքլէրինին հուզու-
9 րունտա իգրար էտէճէք տիր։ Լաքին տատմ-
լէր հուզուրունտա պէնի ինքեար էտէն՝ Ալլա-
հընը մէլէքլէրինին հուզուրունտա ինքեար օլու-
10 նաճադ տըր։ Վէ հէր քիմ Իպն նէ քատանընը

'ալէյհինէ պիր ուէօզ ուէյլէրակ , օնու ի֊նոհը
'ափվ օլուննուր . ամմա Բուհ իվլ գուտա 'ա֊
լէյհինէ քիւֆր էտէնէ ի֊նոհը 'ափվ օլուն֊
11 մազ : Վէ սիզի սինաղօգլուր իլէ մահքէմէլէր
վէ տիվանլարա ճէլակ էֆտիքլէրի վաղթ, նասըլ
եախօտ նէ՛ ճէվապ վէրէլիմ , եա նէ՛ ուէյլէյէ֊
12 լիմ տէյիւ էնատիշէ էֆմէյին : Զիրա Բուհ իվլ
գուտա ուէյլէնմէակ վաճիակ օլան նէանէլէրի
օվ սա'աթ սիզէ էյրէտէճէք տիր :
13 Վէ խաղդանան պիրի օնու՝ Եա՛ մու'ալլիմ֊
միրատը պէնիմ իլէ Թադսիմ էֆմէսինի գա,
14 րընատշըմա ուէյլէ՝ տէտի : Ո տա օնա՝ Է՛յ
ատէմ, քի՞մ սիզին իւզէրինիզէ պէնի գատը
15 վէ եա գատամ Թա՛յին էֆտի՝ տէտի : Վէ
օնլարա տէտի քի՝ Պադըն , վէ Թամա'տան
ադըննըն . զիրա պիր քիմսէնին 'էօմրիւ վա֊
րընչէթինին քէսրէթ պուլմասընա մէնուէթ
16 տէյիլ տիր : Վէ օնլարա պիր Թէմսիլ ուէյ֊
լէյիակ տէտի քի՝ Պիր զէնկին ատէմին Թար֊
17 լասը չօգ մահսուլ վէրմիշ օլմաղլը՛ , 'օ քէն֊
տի քէնտինէ տիւշիւնիւպ՝ նէ՞ եափայըմ,
զիրա մահսուլլարընըն ճէմ' էտէճէք եէրիմ եօգ
18 տուր՝ տէտի : Պա'տէհու՝ շէյլէ եափայըմ, ան֊
պարլարընըն եըդըպ՝ տոհա պէօյիւքլէրինի պի֊
նա էտէյիմ, վէ ճիւմլէ մահսուլատը իլէ էմլա֊
19 լիմի օրատա ճէմ' էտիպ , 'ճանընմա՝ է՛յ ճան,
չօգ եըլլար իչիւն եըղըլմըշ չօգ էմվալին վար
տըր : խաթիրատը էյլէ , եէ , իչ , ափա սիւր
20 տէյիմ՝ տէտի : Ամմա Ալլահ օնա՝ է՛յ 'ապըլ֊
սըզ , պու կէճէ ափնատէն ճանընը Թալէպ էտէ֊
ճէքլէր , վէ Թէատրիւք էֆտիյին շէյլէր քիմի՞ն
21 օլաճագ՝ տէտի : Քէնատի նէֆսինէ խաղինէ եը֊
ղըպ՝ 'ինա Ալլահ զէնկին օլմայան քիմսէ
պէյլէ տիր :

22 Վէ շայէրտէրինէ տէտի քի՝ Պու աէպէպ-
տէն ախզէ տէրիմ քի՝ ճանընըզ իչիւն նէ՛
եէյէճէյինիզի, վէ վիճիւտիւնիւզ իչիւն՝ նէ՛
23 կիյինէճէյինիզի էնտիչէ էթմէյին։ Ճան
թա՛ամտան վէ վիճիւտ լիպատան էվլա
24 տըր։ Գուզղունըտա նատար էտին, նէ էքէր-
լէր վէ նէ պիչէրլէր, վէ օնլարըն նէ քիլէրի
վէ նէ անպարը վար, վէ Ալլահ օնլարը պէ-
լէր. ախզ գուշլարտան նէ՛ գատար էփզալ
25 ընըզ։ Վէ ախզտէն քի՞մ էնտիչէ էթմէքլէ,
պէյուննա պիր արչըն զամմ էթմէյէ գատիր
26 տիր։ Իմոի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ գա-
տիր տէյիլ իսէնիզ, պագի շէյլէր Հագգընտա
27 նի՞չիւն էնտիչէ էտէրսինիզ։ Ջանպազլարա
նատար էտին, նիճէ պէյնիրլէր, նէ չալըշըր-
լար վէ նէ էյիրիրլէր. ամմա ախզէ տէրիմ քի՝
Սուլէյման պիլէ պիլճիւմլէ տարաթը իլէ օն-
28 լարըն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի։ Վէ
էյէր Ալլահ պու կիւն մէվճիւտ օլուպ եարըն
ֆուրսունա աթըլան սահրա օթուռնու պէօյլէ
կիյինտիրիրսէ, նէ՛ գատար տահա զիյատէ
ախզի չէյնէրէրէ, է՛յ իմանը նօգսան օլանլար։
29 Իմոի ախզ նէ՛ եէյէճէյինիզի եախօտ նէ՛ իչէ-
ճէյինիզի արամայըն վէ վէավէտէ օլմայըն։
30 Ջիրա ճիւմլէ պու շէյլէրի տիւնեանըն թափ-
փէլէրի արար. վէ ախզին փէտէրինիզ պուն-
31 լարա միւհթաճ օլտուղունուզու պիլիր։ Լա-
քին Ալլահըն փատիշահլըղընը արայընըզ տա
պունլարըն ճիւմլէսի ախզ իհսան օլունաճագ
32 տըր։ Է՛յ քիւչիւք ախրիւ, գօրգմա. զիրա
ախզ փատիշահլըղը վէրմէք, փէտէրինիզին
33 հիւանիւ րիզասը տըր։ Վ արիյէթինիզի սա-
թըպ սատագա վէրին. քէնտիլէրինիզէ էսքի-
մէզ քիտէլէր, սէմավաթտա տիւ քէնմէզ խա-

զինե թէտարիք էտին , օրատա խըրըլը եապ-
34 լաշամազ , վէ կիւվէ պօզամազ : Զիրա խապի-
նէնիզ նէրէտէ իսէ , գալկինիլ տէ օրատա
35 օլուր : Պէլլէրինիզ գուշանմըշ օլարագ , չի-
36 րաղլընըզ ;եանար պուլունատուն . Սիզ տախի
էֆէնտիլէրի տիւյիւնատէն նէ զէման 'ավէթ
էտէրէք , կէլիպ գափուդա չալտըղը անտէ ,
օնա աչալար տէյիւ միւնթազիր օլան ատէմ-
37 լէրէ միւշապիհ օլուն : Նէ' մութլու էֆէն-
տիլէրի կէլտիյի զէման , ույանըզ պուլտուղու
գուլլարա . Հապիպաթէն սիզէ ատրիմ քի' օ
գուշանըպ՝ օնլարը սօֆրայա օթուրտաճագ ,
38 վէ կէչիպ օնլարա խըզմէթ էտէճէք տիր : Վէ
էյէր իքինճի նէվպէթտէ կէլիրսէ , եախօտ
իւչիւնճիւ նէվպէթտէ կէլիպ՝ պէօյլէ պուլուր-
39 սա , նէ' մութլու օլ գուլլարա : Ամմա մա'-
լիւմիւնիւզ օլսուն քի' էյէր էվ սահիպի խըր-
սըզըն սա'աթ գաչտա կէլէճէյինի պիլմէյիտի ,
ույանըզ տուրուպ՝ էվինի տէլտիրմէզ իտի :
40 Իմտի սիզ տախի հապըր օլուն . զիրա զանն
էթմէտիյինիզ սա'աթտա Իսն իւլ ինսանն
կէլիր :

41 Վէ Պէտրօս օնա՝ եա' Րապպ , պու թէմ-
սիլի պիզէ՞ մի եօխսա ճիւմլէյէ տախի մի ա-
42 լէյօրսուն՝ տէտի : Վէ Րապպ տէտի քի՝ Էյլէ
իսէ էֆէնտինին քէնտի խըզմէթքեարլարը իւ-
զէրինէ , Թաղինլէրինի վազթընատա վէրմէք
իչիւն նատապ էտէճէյի շօլ ատըպ վէ 'ադիլ
43 քէսիսուտա քի՛մ տիր : Նէ' մութլու էֆէն-
տիսի կէլտիյի զէման , պէօյլէ էթմէքտէ պու-
44 տուզա գուլա : Հապիպաթէն սիզէ ատրիմ քի'
օնու ճէմի' վարիյէթինին իւզէրինէ նատապ էտէ-
45 ճէք տիր : Ամմա էյէր օլ գուլ քէնտի գալ-
պինատէ՝ էֆէնտիմ կէլմէսինի թէէխիր էտէյօր՝

տէյնպ տե խըզմէթքեարլար նէ ճարկէլէրի
տէօյմէյէ, վե քէնարնի եէյնպ իչմէյէ վե ար-
46 խոշ օլմազա պաշլարսա, ՝օլ գունուն էֆէն-
տիի օնուն մէէմուլ էթմէսինի կիւնահ վե
պիլմէսինի ստ՛ամաս կէլէրէք, օնու նէքի շապգ
էտիպ՝ նահանինի խոյինէր նէ թա՛յին էտե-
47 ճէք տիր։ Վե էֆէնտիմիզին իրատէթինի պի-
լիպ տէ՝ թէատրիք կէօրմէյէն վե իրատէթինէ
կէօրէ Հարէքէթ էթմէյէն գուլ չօգ տէօյիս-
48 լէճէք։ Ամմա պիլմէյէրէք տէօյուլմէյէ միս-
թահապգ Հարէքէթէ պուլունան՝ ազ տէօ-
յիւլէճէք տիր. վե Հէր քիմէ չօգ վէրիլմիշ
իսէ, օնուան չօգ թալէպ օլունաճապ. վե քիմէ
չօգ էմանէթ վէրիլմիշ իսէ, օնուան զիյատէ
թալէպ օլունուր։
49 Եէրէ աթէշ պրապմազա կէլսիմ, վե էյէր
Հալա թութուշմուշ իսէ, նէ՞ իսթէրիմ։
50 Վահֆէիզ օլունաճապ պիր վահֆէիզիմ վար.
վե թա թէմամ օլունճայատէկին նէ՛ գուսուր
51 միւզէթարիպ օլուրում։ Եէրէ աէլսամէ՞թ մի
վէրմէյէ կէլսիմ զանն էտէրսինիզ. ախզէ տէ-
52 րիմ քի՝ Խայր, անճապ իխթիլաֆ։ Զիրա
շիմանէն սօնկրա, պիր խանէտէ պէշ քիշի, իս-
չիս իքիսի, վե իքիսի իսչիս՛ալէյհինատէ մու-
53 խալէֆէթ իւզրէ օլաճապ տըր. ՝փէտէր
օղուլ, վե օղուլ փէտէր՛ալէյհինատէ, վալի-
տէ դըզ, վե դըզ վալիտէ՛ալէյհինատէ, գայն
վալիտէ կէլին վե կէլին գայն վալիտէ՛ալէյհին-
տէ, մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունաճապ տըր։
54 Պա՛տէհու խայդա տախի տէտի քի՝ պու-
լութան զարպ թարաֆընատան չըգտըղընը կէօր-
տիւյիւնիւզ կիսի, Եաղմուր կէլիյօր՝ տէրսի-
55 նիզ, վե պէյլէ օլուր։ Վէ յոտա էտախինէ
ՀԵՕՓԷՅԷՆԷՓԷ՝ ՍԸճապ օլաճապ՝ տէրսինիզ,

56 վէ վտգը՝ օլաը։ Էյ միւրայըլար, զէմին իլէ
աէմանըն եիւզիւնիւ ֆաւրգ էթմէքլիյի պիլիր.
աինիզ տէ, պու վտգթը նի՞ճէ թէֆրիգ էթ-
57 մէզսինիզ։ Վէ նի՞չիւն Հապգը տախի քէնտի-
58 լիյինիզտէն հիւքմ էթմէզսինիզ։ Զիրա խաս-
ւին իլէ Հաքիւէ կիթտիյին զէմանն, եօլտա
օնտան գուրթուլմազա ճէՀտ էյլէ, օլմայա քի
աէնի գատըյա միւրիւքլէյիզ՝ գատը աէնի
միւՀզիրէ թէալիմ էտէ, միւՀզիր տախի աէնի
59 զընատնա գօյա։ Սանա տէրիմ քի՝ ասնկ փու-
լու տախի էտա էթմէյինճէ, օրատան ասլա
չըգմայաճագսընն։

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ վտգթ պա՛զը քիմսէլէր Հազըր պու-
լունուպ՝ օնա փիլաթօս գանլարընը գուրպան-
լարընա գարըշարըտըզը կաղիլէալըլարըն Հազ-
2 գընատա խատէր վէրտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա
ճէվապէն տէտի քի՝ Օլ կաղիլէալըլար պէօյլէ
շէյլէրէ միւսպէթլա օլտուգլարը իչիւն ճիւմլէ
կաղիլէալըլարտան զիյատէ կիւնահքեա՞ր մը
3 իտիլէը գանն էտէրսինիզ։ Սիզե տէրիմ քի՝
խայր, ամմա էյէր թէվպէ էթմէզսէնիզ, ճիւմ-
4 լէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճագսընըզ։ Եախօտ
Սիլօամտաքի գուլէ իւզէրլէրինէ տիւշմէյլէ,
էօլտիւրտիւյիւ օլ օն ագքիզ քիմսէ, Երու-
շալիմտէ սաքին օլան պիլճիւմլէ ատէմլէրտէն
զիյատէ գատահաթլը՞մը իտիլէր զանն էտէր-
5 սինիզ։ Սիզե տէրիմ քի՝ խայր, ամմա էյէր
թէվպէ էթմէզսէնիզ, ճիւմլէնիգ էօյլէ հէլաք
օլաճագսընըզ։
6 Պու թէմսիլի տախի աէօյլէտի. Պիր քիմսէ-
նին, քէնտի պաղընատա տիքիլմիշ պիր իննճիր

աղաճը օլմադըլա, օնաա մէյվէ արամադա
7 կէլտի խաչ տէ, պուլմասը։ Վէ պաղպանա՝
իշթէ իւչ եըլ տըր, պու ինճիր աղաճընաա
մէյվէ արամադա կէլիյօր խաչմ տէ, պուլամա-
յօրում. օնու քէա, նի՞չիւն եէրի տէ պաթ-
8 թալ էտէ՝ տէտի։ Օլ տախի օնաա ճէվապէն՝
Էյ էֆէնտիմ, օնու պու աէնէ տախի պրագ,
թա քի էթրաֆընը գազըպ կիւարէ գօյսըմ։
9 Վէ էյէր մէյվէ վէրիրսէ, խօշ, եօղ խաչ, օն-
տան ոօնկրա օնու քէաճէքսին՝ տէտի։
10 Վէ աէպթ կիւննիւ, պինաղօղլարընը պիրինտէ
11 թա՛լիմ էտէր իքէն, ՚իշթէ օն աէքիզ եըլ-
տան պէրու զա՛ֆիլիք բուհունա միւպթէլա
օլմասըյլա, պիւքիւլմիւշ օլուպ՝ ապա ոօղ-
12 բուլամայան պիր գարը վար խտի։ Յիսուս
տախի օնու կէօրտիւքտէ, եանընա չաղըրըպ
օնա՝ էյ խաթուն, զա՛ֆլիյինտէն գուրթու-
13 տուն՝ տէյէրէք, ՚էլլէրինի օնուն իւզէրինէ
գօտուգտա, մէպուրէ տէր ՚ապապ տօղրու-
14 լուպ՝ Ալլահա համտ էյլէտի։ Վէ պինաղօղ
րէխի Յիսուսան աէպթ կիւննիւնտէ շիֆա վէր-
տիյի իչիւն տարըլարագ, խալդա խիթապէն՝
իշ իշլէմէսի ճաիզ օլան ալթը կիւն վար.
լմտի աէպթ կիւննիւնտէ տէյիլ, անճագ օլ
15 կիւնլէրտէ կէլիպ՝ շիֆա պուլուն՝ տէտի։ Իմտի
Ռապպ օնաա ճէվապէն՝ էյ միւսյլը, սիզին հէր
պիրինիզ աէպթ կիւննիւ եէմլիքտէն էօքիւզիւ-
նիւ եա մէրքէպինի չէօզիւպ՝ սուվարմազա
16 կէօթիւրմէ՞զ մի։ Պու խտէ, խարահիմ էվլա-
տը իքէն, իշթէ շէյթան օնու օն աէքիզ եըլ-
տան պէրու պաղլամընշ օլարագ, աէպթ կիւ-
նիւ պու պաղտան չէօզիւլմէսի ճաիզ տէյի՞լ
17 մի իտի՝ տէտի։ Վէ պունու աէջլէտիյինտէ,
օնաա մուխալիֆլէթ էտէնլէրին ճիւմլէսի խէճիլ

օրեսայ ապրելիքն իսրայէլ տասին ուէտէյէլ իմդու
զբարեսան ալիշխումիլ ասմայը ճէլիլէ նչէրն ափի-
նէրէլէր իսի։

18 Վէ օ տէտի քի Աէլոհիմը փառիշտնէլոզը
նէյէ ալուշտափնո տէր, վէ օնու նէյէ Թէշափնո
19 էտէյիմ, Ամէ իսրայէլ տասնէփինէ մուշտափնո
տէր քի պէր տասէմ օնու տալոզ քէնտի պատզ
չէփինէ էրամէյիլէ, պէրէքայ պէչցու ք տզոզ
օրուս, վէ կէցիրէն զուշտրը օնուն տաղլարընո
տա զօնարլար ըտը։

20 Ենէ տէտի քի Աէլոհիմն փառիշտնէլոզընը
21 նէյէ Թէշափնո էտէյիմ։ Ասայցու ալուշտափնո
տէր քի պէր զարը օնու տալոզ Թա ճիւմլէսի
մոզոտանընճայատէկին, իսչ շինիք ունուն
իչինէ կիզլէտի։

22 Վէ Երուշալիմի տօղրու կիզմէքտէ իքէն,
Թա'լիմ էտէրէք, շէհրտէն շէհրէ վէ քէօյտէն
23 քէօյէ կէչէր իսի։ Պէրի տախ օնա՝ Եա՛
Տապալ, 'ուճէպա խէլտա պուլունլտը ա՞զ մը
տըր՝ տէտի. օլ տախի օնլարա տէտի քի՝
24 Տար զոփուտան կիրմէյէ ճէհա էյլէյին. զիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ չօզ քիմսէլէր կիրմէք իսի-
յէճէքլէր, ամմա զատը օլտուրճայճադլար
25 տըր։ Էվ տահնակի զոլգըզ զուփուրա զոփու-
տըզտան ասնկրա, սիզ խարիճտէ տուրտուզ
վէ զոփուրա չալմազզա պաշլայըճ Եա՛ Տապ,
եա՛ Տապ, պիզէ ալչ տէյէճէքսինիզ. վէ օ սի-
զէ ճէվապէն՝ Սիզին նէրէտէն օլտուղունուզը
26 պիլմէմ՝ տէյէճէք տըր։ Օլ զէման՝ Պիզ սէնին
հուզուրունտա նէյիս իչտիք, սէն տախ եօլ
լարընըզտա Թա'լիմ էթտին՝ տէմէյէ պաշ-
27 լայճադընըզ. Օլ տախ՝ Սիզէ տէրիմ քի՝
սիզին նէրէտէն օլտուղունուզը պիլմէմ. պէն-
տէն ուզաք օլուն՝ էյ ճիւմլէ նահաթլըզ իշ-

28 լէյնէլէր՝ ատյէճէք տիր. Խապտիմ վէ խո-
հոգ վէ էտոօպ իլէ ճիւմլէ վէյղամպէրլէրի
Ամանդն վաստըշտըդընաս, վէ քէնտինէի
խարիճէ ալծըմըշ կէօրունիւնէտէ, օրտաս
ապլամըշ վէ տիշ դըճըրտումտաթ օլմազ տիր։
29 վէ շարդ իլէ դարպաստն, վէ շէհիր իլէ ճէ-
նուպտան կէլիպ Ամանդն վաստըշտըդընաս
30 ասֆրտաս օլմտրտաղլար տիր։ վէ իշթէ
մուգաատէմ օլմազ մատխէրլէրէ վար, վէ
մատխէրէ օլմազ մուգաատէլէրէ վար տիր։
31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըր եանընա
կէլիպ օնա՝ Պաբտան չըդըպ կիթ. զիրա շէ-
րօտէս ալնի գոթլ էյմէք իսթէյօր՝ ատսի-
32 լէր։ Օլ տախի օնլարա ատսի քի՝ վարըպ օլ
թիւքիլէ ասցլէյին, Իշթէ պու կիւն վէ եա-
րըն ճինննէրի իլարաճ էտիպ՝ շիֆալար վէրիրիմ,
33 վէ իւչիւնճիսինտէ թէմամ օլուրում։ Ա-
քին պանա պու կիւն իլէ եարըն վէ էրթէսի
ւա՜ կէլմէք կէրէք տիր. զիրա Երուշալիմտէն
տիշարը պիր փէյղամպէր հէլաք օլմասը միւմ-
34 քին ատյիլ տիր։ Էյ փէյղամպէրլէրի էօլտիւ-
րէն վէ սանա կէօնտէրիլէննլէրի Երուշալիմ
բուշալիմ, Երուշալիմ, գա՞չ ատֆ՛ա ակնին
էվլատընը, Թամաղ քէնտի փիլիճլէրինի գա-
նատտրընըն ալթընա ծօփլասըդը կիպի, Թօփ-
լամադ իսթէտիմ, ամմա սիզ իսթէտէտինիզ։
35 Իշթէ սիզէ խոանէնիզ [վիրան] ալտաղլար. Հա-
պիպատէն սիզէ ատրիմ՝ քի՝ սիզ Ղատպէրն իս-
մի իլէ կէլէն մուատրէք օլսուն ատյէճէյինիզ
վարի կէլմէյինճէ, ակնի ատա կէօրմէյէճէք-
սինիզ։

ՊԱՊ 14

1 Վ՚է վասգը՝ օլտու քի՝ ախթի կիւնիս, ֆէրի-
սիլէրին մի՚էթէպէրանընատան սիրինին խանէսի-
նէ թա՚ամ էթմէք իչիւն կէլսիյինատ, օնու-
2 կէօզէթմէքտէ խոխլէր։ Վ՚է իշթէ էօնիւնատ
3 խոթխոպալի պիր աատմ վար խոխ։ Վ՚է Յիսուս
ճէվապ էտիպ՝ էրպապ ը շէրի՚աթ իլէ ֆէրիսի-
լէրէ ասըլէյէրէք, Սէպթ կիւնիս շիֆա վէր-
4 մէք ճաի՞զ մի տիր՝ տէտի։ Վ՚է օնլար սիւ-
քիւթ էթտիքլէրինատ, օնու թութուպ՝ շիֆա
5 վէրէրէք, սալը վէրտի։ Վ՚է օնլարա ճէվապ
էտիպ՝ Սիզտէն քի՞մ, մէրքէպի եա էօքիւզիւ
պույուա տիւշտիւքտէ, ախթի կիւնիւ տիւր
տէյէրէք, օնու տէր հալ չըգարմազ՝ տէտի։
6 Վ՚է օնա՝ պու շէյլէրէ ճէվապ վէրմէյէ գատիր
օլամազլար։
7 Վ՚է տա՚վէթ օլունանլարըն պաշ ախթլէրի
8 ախչտիքլէրինի կէօրմէք իլէ, պիր թէմսիլ ախ-
9 լէյիպ՝ օնլարա տէտի քի՝ Պիր քիմսէ թարա-
ֆընատան տիւյիւնէ տա՚վէթ օլունտուդուն զէ-
մանը, պաշ ախտրտէ օթուրմա, օլմայա քի
ախնտէն միւ՚թէպէր պիր տա՚վէթլիսի օլմազլը-
ա, Սախնի վէ օնու տա՚վէթ էտէն կէլիպ սանա՝
Պունա եէր վէր՝ տէտիքտէ, օլ զէմանը խէճա-
լէթլէ աշտը եէրի թուքմազա պաշլայատըն։
10 Ամմա տա՚վէթ օլունտուդուն զէմանը, վարըպ
աշտը մոհտատ օթուր. թա ախնի տա՚վէթ
էտէն քիմսէ կէլսիյի զէմանը, սանա՝ Տօսթում,
տահա եօգարը պույուր ախյէ. օլ զէմանը ասֆ-
րատա ախնին իլէ պէրապեր օթուրանլարըն
11 հուզուրունտա սանա շէրէֆ օլուր։ Զիրա
քէնտինի հէր եուքսէլտէն ալչապլանըր, վէ

քէնաինի հէր ալէտպէայան եւ ուճէլէնիր։
12 Վէ քէնաինի տա՛վէթ էտէնէ տախի տէտի
քի՝ էյլէ եա ախշամ թա՛ամը էթտիյինտէ,
տօսթլարընը եա դարնտաշլարընը եախօտ խը-
արմլարընը եա զէննկին գօնշուլարընը տա՛վէթ
էթմէ, օլմայա քի օնլար տախի պիլ մուգա-
վէլէ աէնի տա՛վէթ էթմէլէրի իլէ ատնա միւ-
13 քեաֆաթ օլա։ Լաքին զիյաֆէթ էթտիյին
զէման, ֆաղիրլէր, ատպաթլար, թօփալլար,
14 ա՛մմալարը տա՛վէթ էյլէ. Վէ միւսլիմէք օլու-
աւն, զիրա օնլարըն ատնա միւքեաֆաթ էթ-
մէյէ իգթիտարը եօգ տուր. չինքի ատնա
ասլինլէրին գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ էտի-
լէճէք տիր։
15 Վէ ասֆրատա պէրապէր օթուրանլարըն
պիրի պունու իշլիթտիքտէ, օնա՝ Վէ մուհթա-
Ալլահըն փատիշահլըղընտա թա՛ամ էտէնէ՝
16 տէտի։ Օլ տախի օնա տէտի քի՝ Պիր ատէմ
պէշիւք պիր զիյաֆէթ էտիպ չօգ քիմսէլէր
17 տա՛վէթ էյլէտի։ Վէ թա՛ամ վագթընտա,
տա՛վէթ օլունանլարա՝ կէլին, զիրա շիմտի
հէր շէյ հազըր տըր՝ տէմէք իշիւն դուլունու
18 կէօնտէրտի։ Վէ ճիւմլէտի պիրտէն՝ էօզը տի-
լէմէյէ պաշլայըպ՝ էվվէլքիտի օնա՝ Պիր թար-
լա ատթուն ալտըմ, կիտիպ օնու կէօրմէքլի-
յիմ իճապ էտէր. բիճա էտէրիմ, պէնի մա՛-
19 զուր թութ՝ տէտի։ Վէ տիկէրի՝ Պէշ չիֆթ
էօքիւզ ատթուն ալտըմ, վէ օնլարը թէճրիւ-
պէյէ կիտէյօրում. ատնա բիճա էտէրիմ,
20 պէնի մա՛զուր թութ՝ տէտի։ Վէ տիկէրի
տախի՝ թէէհհիւլ էթտիմ. պու աէպէպտէն
21 կէլէմէմ՝ տէտի։ Վէ օլ գուլ կէլիպ՝ էֆէն-
տիսինէ պու շէյլէրի իխպար էյլէտի. օլ զե-
մանն, խանէ սահիպի զաղէպէ կէլիպ գուլունա՝

թէզ հէնրին ճատաէլերի իլէ ասպալարընա
չըգըպ փուգարա, վէ սադաթ, վէ թօփալ,
վէ ա՛մալարը պուրայա իչէրի կէթիր՝ տէսի.
22 վէ գուլ էֆէնամի, էմր էթմէյին կիպի օլ-
23 սա, վէ սոհա եէր վար՝ տէսի: Վէ էֆէն-
սի գուլա՝ Եալլարա վէ չիթլէր եանընա չըգըպ՝
իչէրի կէլմէյէ խարամ էյլէ, թա քի՛ էվիմ
24 սօլա: Չիրա սիզէ տէրիմ քի՝ օլ տա՛վէթ
օլանան ատմլէրտէն հիչ պիրի թա՛ամըմանա
թաղթմայաճագ սըր՝ տէսի:
25 Վէ պէրապէրինճէ չօգ խալգ կիտէյօրս-
26 սա. վէ ասօնիպ օնլարա տէսի քի՝ էյէր
պիր քիմսէ պանա կէլիպ տէ քէնամի փէտէրի-
նէ, վէ վալիտէսինէ, վէ պէվճէսինէ. վէ էվա-
տընա, վէ պիրատէրլէրինէ, վէ հէմշիրիլէրի-
նէ, վէ հէմ տախի քէնամի ճանընա պիլէ պուղ-
էթմէզ խե, պէնիմ շայիրամիմ օլմազ:
27 Վէ հէր քիմ խաչընը թաշըյըպ՝ արտըմ
սըրա կէլմէզսե, պէնիմ շայիրամիմ օլմազ:
28 Չիրա սիզտէն հա՞նկըսը պիր գուլէ պինա էթ-
մէք խոթէտիյինաե, թէքմիլ էթմէյէ լազըմ
օլանը վար մը՝ տէյիս էվվէլա օթուրուպ մաս-
29 րաֆը հիսապ էթմէզ՝ օլմայա քի՝ թէմէլ պը-
րագալդան սօնկրա թէքմիլ էթմէյէ գաաիր
օլմամըշտըր, ճիւմլէ կէօրէնլէր օնա խոթիհա
31 էթմէյէ պաշլայըպ՝ Ցա ատէմ պինա էթմէյէ
պաշլաար, փադա թէքմիլ էթմէյէ գաաիր
օլմամըշ՝ ատէյիս: Եախօա հա՞նկը փաոխ-
շա զայըն պիր փաոխշա իլէ ճէնգ էթմէյէ
կիթուկյինաե, օթուրուպ էվվէլա՝ խազէրիմէ
էյիպտի պին նէֆէր իլէ կէլէնէ գարշը օն պին
իլէ չագաալիյըմիյի՝ ատէյիս ակշէմէրէթ էթ-
32 մէզ: Եախաա օ տահա ուզագտա իքէն, էյէ
33 կէօնտէրէկ՝ միւսաալէհէ թաղէպ եաե:

պէ՛ղլէճէ սիզտէն հէր քիմ ճիւմլէ վարկէ-
թինտէն վազ կէչմէզսէ, պէնիմ շայիրտիմ
34 օլմազ։ Թուզ էյի տիր, ամմա թուզ թաթ-
ըզլանըրսա նէ՞ իլէ թէրպիյէ օյունամազ տըր։
35 Ո՛ նէ՛ թօփրաղա, նէ՛ աէ կիւպրէյէ եարար.
օնու տիշարը աթարլար. իչիտիր գուլագլարը
օլան՝ իշիթսին։

ՊԱՊ 15

1 Վ է ճիւմլէ կէօմրիւքճիւլէր իլէ կիւնահ-
քեարլար օնու տիննկլէմէք իւզրէ, նէզտինէ
2 եապլաշըրլար իտի։ Վ է ֆէրիսիլէր իլէ 'ուլէ-
մա աէյլէնէրէք, Պու քիմսէ կիւնահքեարլարը
գապուլ էտիպ՝ օնլար իլէ Թա'ամ էաէր՝
աէրլէր իտի։
3 Ո՛լ սախի օնլարա շու թէմմիլլի աէյլէյիպ
4 աէտի քի՝ 'Ալիզէն հա՞ննկը սաէմ եիւզ գօ-
յունու օլուպ տա՝ օնլարսան պիրինի զայպ
էթտիյինսէ, տօգսան տօգուզու չէօլտէ պը-
րաղըպ պուլունճայսաէք, օլ զայպ օլմուշուն
5 արտընճա կիթմէզ։ Վ է պուլտուղունտա,
սիւրսւր իլէ օմուզլարը իւզէրինէ գէյարագ,
6 'էվէ կէլիպ՝ տօսթլարը իլէ գօնշուլարը եանը-
նա չաղըրըպ օնլարա՝ Ղայպ օլմուշ գէյունու-
մու պուլտուղում իչուն պէնիմ իլէ մէ'րսւր
7 օլուն՝ տէր։ Ամմէ աէրիմ քի՝ քէզալէք թէվ-
պէ էտէն պիր կիւնահքեար իչուն, աէմաատ
օլան սիւրսւր թէվեկկիւլ միւհլեաճ օլմայան
տօգսան տօգուզ սալին իչուն օլան սիւրսւր-
8 տան զիյատէ օլուր։ Եախօտ հա՞ննկը գարը-
նըն օն տիրհէմի օլուպ տա, պիրինի դայպ
էթտիքտէ, չիրագ եապըպ՝ էվի սիւփիւրէրէք
9 պուլունճայսաէք, տիգգաթ իլէ արամազ։ Վ է

պուլտուղունատա , տօսթ վէ գօնշու գարըլը-
րընը չաղըրըպ՝ Ղայպ էթտիյիմ տիրհէմ
պուլտուղում իչուն պէնիմ իլէ մէարուր օլուն՝
10 տէր : Սիզէ տէրիմ քի՝ քէղալիք Ալլահըն մէ-
լէքլէրի հուզուրունատա , թէվպէ էտէն պիր
կիւնահ քեար իչուն սիւրուր օլուր :
11 Վէ տէտի քի՝ Պիր ատամին ինքի օղլու վար
12 իտի : Վէ օնլարընն քիւչիւյիւ փէտէրինէ՝ Եա՛
փէտէր , մալինատէն պանա տիւշէն հիսէյի վէր՝
տէտի . օլ տախի օնլարա վուրիյէթինի թապ-
13 սիմ էյլէտի : Վէ չօգ կիւն կէչմէյէրէք , քիւ-
չիւք օղլու հէր շէյի տէվշիրիպ՝ պիր ուզապ
վիլայէթէ սէյահաթ էթտի . վէ օրատա սէ-
ֆահաթ իլէ կէչինիպ՝ մալինի իսրաֆ էթտի :
14 Վէ հէր շէյի ատրֆ էթտիքատէն ասնկրա , օլ
վիլայէթտէ շէհիտ գըլըպ զուհուր էթմէյիլէ ,
15 զէրուրէթ չէքմէյէ պաշլատը : Վէ օլ վիլայէ-
թին էհալիսինատէն պիրինին եանընա վարըպ՝ ին-
թիսապ էթմէքլէ . օլ տախի օնու տօնկուզլար
օթլաթմագ իչուն , քէնատի չիֆթլիյինէ կէօն-
16 տէրտի : Վէ տօնկուզլարըն եէտիքլէրի խար-
նուպլատան գարընըն տոյուրմադա արզու չէ-
քէր իտի իսէ տէ , օնա քիմսէ վէրմէզ իտի :
17 Վէ քէնատինէ կէլիպ տէտի քի՝ փէտէրիմին
գա՛չ ըղլատլարընըն էքմէյի արթար պիլէ ,
18 պէն իսէ ատըգատան հէլաք օլույօրում : Գալ-
դըպ փէտէրիմէ վարայըմ , վէ օնա՝ Եա՛ փէ-
տէր , սէմայա վէ աէնին հուզուրունատա կիւնահ
19 իշլէտիմ . Ատրթըպ աէնին օղլուն տէնիլմէյէ
լայըգ տէյիլ իմ . պէնի աէնին ըղլատլարընըն
20 պիրի կիսի թութ՝ տէյէյիմ : Վէ գալդըպ՝
քէնատի փէտէրինէ կէլտի . ամմա տահա ու-
զագ իքէն , փէտէրի օնու կէօրիպ՝ աճըպը ,
վէ ակիրտիպ պօյնունա ատրըլարագ , օնու

21 էօփտիւ ։ վ է՝ օղլու օնա՝ ես՝ փէտէր , ա-
մայա վէ աէնին հուզուրունատա կիւնահ իշլէ-
տիմ , վէ ատթըդ աէնին օղլուն տէնիլմէյէ
22 լայըդ տէյիլ իմ՝ տէտի ։ վ է փէտէրի գուլ-
լարընա՝ էն ա՛լա խիլ՛աթը չըգարըպ օնա կէյ-
տիրին , վէ օնուն էլինէ եիւզիւք վէ այագ-
23 լարընա այագ գապլարը վէրին . ՚վէ պէյլի
պուզաղըյը կէթիրիպ՝ պօղազլայըն տա , եէյնէ
24 շազ օլալըմ ։ Ձիրա պու օղլում էօլմիւշ իտի ,
տիրիլտի , ղայդ օլմուշ իտի , պուլունատու՝ տէ-
25 տի . վէ շազ օլմադա պաշլատըլար ։ վ է օնուն
պէջիւք օղլու թարլատտա իտի . կէլիպ էվէ
եաղլաշարըղընատա , նաղմէյէր իլէ բադալար իշիթ-
26 տի ։ վ է ուշպլարըն պիրինի չաղըրըպ՝ Պուն-
27 լար նէ՞ օլա՝ տէյիւ տուալ էթտի ։ Օ տախի
օնա՝ գարնատաշըն կէլտի . վէ փէտէրին օնու
աաղ աէլիմ պուլտուղու իչիւն, պէյլի պուզաղ-
28 ըյը պօղազլաթտը՝ տէտի ։ վ է օ կիւճէնիպ՝
իչէրի կիրմէք իսթէմէտի . իմտի փէտէրի տի-
29 շարը չըգըպ՝ օնա րիճա էթտի ։ Օլ տախի
փէտէրինէ ճէվապէն՝ Իշթէ պունճա աէնէտէն
պէրու աանա խըզմէթ էտէյօրում , վէ պիր
վագըթ աէնին էմրինի թէճավուզ էթմէտիմ ,
վէ պանա տօսթլարըմ իլէ աէֆա էթմէք իչիւն ,
30 պիր քէչի պիր օղլագ պիլէ վէրմէտին ։ Ամմա
աէնին վարլըէթինի ֆահիշէլէր իլէ եէյէն պու
օղլուն կէլտիյի զէմանը , օնա պէյլի պուզաղըյը
31 պօղազլաթտըն՝ տէտի ։ Օլ տախի օնա տէտի
քի՝ Էյ օղուլ , աէն տախմա պէնիմ իլէ պէրա-
պէր օլուպ՝ պէնիմ օլանըն ճիւմլէսի աէնին
32 տիր . Ամմա շազ ու մէարուր օլմագ վաճիպ
իտի . զիրա պու գարնատաշըն էօլմիւշ իքէն
տիրիլտի , վէ ղայդ օլմուշ իքէն պուլունատու ։

ՊԱՊ 16

1 Վ՚է ջայերտէրինէ տէտի քի՝ Պիր ղէնէլին
տաէմին պիր քէթխուտատը վար իտի. պու
տախի՝ Սէնին վարլըէթինին թէլէֆ էտէյօր՝ տէ-
2 յիւ ծնա շնքեայէմ օլմնատու. ¹օլ տախի
ծնու չաղըրըպ՝ Սէնին հատդընա պու լշնի-
տիյիմ նէ՞ տիր. քէթխուտալըղընըն հնատ-
պընը վեր. զիրա տրթըդ քէթխուտա օլամազ-
3 սըն՝ տէտի։ Քէթխուտա տախի քէնտի քէն-
տինէ տէտի քի՝ նէ՞ եափայըմ, չինքի էֆէն-
տիմ քէթխուտալըղը պէնտէն ալըյօր. գաղ-
մաղա գատիր տէյիլ իմ, տիլէնտէյէ ուղա-
4 ղըրըմ։ Նէ՝ եափաճաղըմը պիլիր իմ, քի քէթ-
խուտալըգատան՚ազ օլմնտուղում զէման, պէ-
5 նի էվլէրինէ գապու էտէլը։ Վէ էֆէնտիմ-
նին մէտեուններընը պիրու պիրէր չաղըրըպ
էվվէլքիսինէ՝ էֆէնտիմէ նէ՞ գատար տէյնին
6 վար՝ տէտի։ Վէ օ՝ Եիուզ էօլչէք զէյթուն
եաղը՝ տէտիքտէ, օլ տախի ծնա՝ Թէմէսիյինի
ալ, վէ օղուրուպ չափուճագ էլլի եալ՝ տէ-
7 տի։ Պա՚տէհու տիկէրինէ՝ Սէնին նէ՞ գատար
տէյնին վար՝ տէտի. օլ տախի՝ Եիուզ քիլէ
պօղտայ՝ տէտիքտէ, ծնա՝ Թէմէսիյինի ալ
8 սէքսէն եազ՝ տէտի։ Վէ էֆէնտիմ նահազ
քէթխուտայը՚ապիլանէ հարաքէթ էթտիյի
իչիւն մէտհ էյլէտի. զիրա պու տիւնեանըն
օղուլլարը քէնտի նէալէրինտէ էհլի նուրտան
9 զիյատէ՚ազիլ տիրլէր։ Պէն տէ սիզէ տէրիմ
քի՝ քէնտինիզէ նահազ մալտէն տօմըլար
էտինին, թա քի միւհթաճ օլտուղունուզ
զէման, սիզի էպէտի մէսքէնլէրէ գապու էտէ-
10 լէր։ Էն ճիւզի շէյտէ տատըզ օլան՝ չօգտա

տախէ սատըգ օլուր . վէ էն ճիւղի չէյաէ
նահապգ օլան՝ չօգտա տախի նահապգ օլուր .
11 Իմոի նահապգ մալսէ սատըգ օլմատըղընըզ
հալսէ , հապիգի օլանը սիղէ քի՞մ ինանաճապ
12 սըր : Վէ ղայրինին շէյինսէ սատըգ օլմատը-
ղընըզ հալսէ , քէնսի նէանէլէրինիզի սիզէ քի՞մ
13 վէրիր : Հիչ պիր խըզմէթքեսր իքի էֆէնտիյէ
գուլլուգ էսէմէզ , զիրա եա պիրինի պուղզ
էտիպ՝ տիկէրինի սէվճէք տիր , եախօտ պի-
րինէ միւլազէմէթ վէ տիկէրինի թահգիր էսէ-
ճէք տիր . Ալլահա վէ Մամօնայա գուլլուգ
էթմէյէ գատիր տէյիլ սինիզ :
14 Վէ ֆէրիսիլէր ժալփէրսէթ օլարագ , պու-
նուն ճիւմլէսինի իշիթմէքլէ , օնու խաթիհզա
15 էթտիլէր : Օլ տախի օնլարա տէտի քի՝ Սիզ
ատէմլէրին հուզուրունտա քէնտիլէրինի թէպ-
րիյէ էտէն քիմսէլէր սինիզ . ամմա Ալլահ
գալպլէրինիզի պիլիր , զիրա նաա պէյնինտէ
ա՛լա օլան շէյ ՚ինտա Ալլահ մէքրուհ տուր :
16 Շէրի՚աթ իլէ փէյղամպէրլէր Եուհաննայա
գատար օլուպ՝ օլ վաղթտան պէրու Ալլահըն
փատիշահլըղը թէպշիր օլունուր , վէ հէր քէս
17 օնա ճէհտ իլէ կիրէր : Ամմա շէրի՚աթտան պիր
նօգթա տուշմէքտէն իսէ , աէմա իլէ զէմինին
18 զահիլ օլմատը տահա գօլայ տըր : Քէնտի զէվ-
ճէսինի պօշայըպ ղայրիսինի թէզէվվիւճ էտէն՝
զինա էտէր . վէ գօճատան պօշանմըշ օլանը
թէզէվվիւճ էտէն՝ զինա էտէր :
19 Էրղավան իլէ զարիճ տուլպէնտ կիյինիպ
հէր կիւն իհթիշամ իլէ ածա սիւրէն պիր
20 զէնկին տաէմ վար իտի : Վէ օնուն գափու-
տաննտա չըպանլար իլէ տօլու օլարագ , պրա-
21 զըլմըշ Լազար նամ պիր ֆագիր օլուպ՝ ՚զէն-
կինին՝ ածքրատընտան տուշէն գըրընթըլար-

տան տօյմաղա արզու չէքէր իսի. վէ քէօ-
փէքլէր տախի կէլիպ՝ օնուն չըպանլարընը եա-
22 լարլար իսի։ Վէ օլ ֆադիրին վէֆաթը վու-
գու՝ պուլմաղըլա, մէլէքլէր վասըթաալյա
Իպրահիմին գուճաղընա կէօթիւրիւլտիւ. վէ
զէննկին տախի վէֆաթ էթմէյիլէ, տէքն օլուն-
23 տու։ Վէ ճէհէննէմնէ իշքէնճէտէ լիքէն, նա-
զար էտիպ՝ ուզադան Իպրահիմի վէ օնուն
24 գուճաղընատա Լազարը կէօրտիւ։ Վէ ֆէրեատ
էտիպ՝ Եա՛ Իպրահիմ փէտէր, պանա մէրհա-
մէթ էյլէ, վէ Լազարը կէօնտէր քի՝ փարմա-
ղընըն ուճունու սույա պաթըրըպ՝ տիլիմի սէ-
րինլէթին. զիրա պու՝ ալէվտէ՝ ազապ չէքէ-
25 յօրում՝ տէտի։ Իպրահիմ տախի՝ է՛յ օղուլ,
սէն՝ էօմրիւնտէ էյի շէյլէրի, քէզալիք Լա-
զար տախի քէօթիւ շէյլէրի ալտընընը խաթ-
րընա կէթիր. վէ շիմտի օ միւթէսէլլի օլուպ՝
26 սէն՝ ազապ չէքէյօրսուն. ՚վէ պունուն ճիւմ-
լէսինտէն մա՛տա, սիզին իլէ պիզիմ արամըզ-
տա պէօյուք պիր խէնտէք ասպիթ գըլընմըշ
տըր շէյլէ քի՝ պուրատան սիզէ կէչմէք իս-
թէյէնլէր գատիր օլմայալար, նէ՛տէ օրատան
27 պիզէ կէչէլէր՝ տէտի։ Օլ տախի՝ իմտի եա
փէտէր, սէնտէն տիլէրիմ, օնու փէտէրիմին
28 էվինէ կէօնտէրէսին. ՚զիրա պէշ գարնտաշըմ
վար. Թա քի օնլար տախի պու իշքէնճէ մա-
հալինէ կէլմէյէլէր տէյիւ օնլարա շէհատէթ
29 էտէ՝ տէտի։ ՚Իպրահիմ տախի օնա՝ Մուսա
իլէ փէյղամպէրլէրի վար, օնլարը տինկլէսին-
30 լէր՝ տէտի։ Օլ տախի՝ Խայր, եա՛ Իպրահիմ
փէտէր, լաքին էյէր օնլարա էմլաթտան պիրի
31 կիտէրսէ, թէվպէ էտէրլէր՝ տէտի։ Օլ տախի
օնա Էյէր Մուսա իլէ փէյղամպէրլէրի տինկ-
լէմէզլէրսէ, էմլաթտան պիրի գըյամ էթսէ
տախի իլգամ օլունմայաճագլար՝ տէտի։

ՊԱՊ 17

1 Իմոն շայրալէրինէ տէտի քի՝ թէօքէզլէրին
կէլմէմէի միւմքին տէյիլ տիր. ամմա վա՛յ
2 կէլմէլէրինէ աչպէպ օլանա. Ապու քիւչիւքլէր-
տէն պիրինի սիւրչիւլմէքտէն իսէ, պօյնունա
պիր մէրքէպ տէյիրմէնի թաշը սալըպ՝ տէնի-
3 զէ աթըլմասը օնա տահա էյի տիր: Գէնտի-
նիզի սապընըն. էյէր գարնտաշըն աէնին 'ալէյ-
հինտէ խաթա էտէրսէ, օնու թա'զիր էյլէ,
4 վէ թէվպէ էտէրսէ, օնա 'աֆվ էյլէ: Վէ
էյէր աէնին 'ալէյհինտէ կիւնտէ եէտի քէրրէ
խաթա էտիպ՝ կիւնտէ եէտի քէրրէ տէօնիւպ՝
թէվպէ էտէրիմ՝՝ տէրսէ, օնա 'աֆվ էտէհին:
5 Վէ Րէսուլլէր Րապպա՝ իմանըմըզը թէզեիտ
6 էյլէ՝ տէտիլէր: Րապպ տահի՝ էյէր խարտալ
տանէսի գատար իմանընըզ օլսայըտը, պու
ճիւմլէզ աղաճընա՝ Գէօքտէն աէօքիւլիւպ տէ-
նիզ իչինէ տիքիլ՝ տէտիյինիզ կիպի, օ աիզէ
լթա'ալթ էտէր իտի՝ տէտի:
7 Վէ աիզտէն քի՞մ վար քի՝ չիֆթ սիւրէն
եա սիւրիւ կիւտէն գուլու օլուպ տա՝ թարլա-
տան կէլտիյի կիպի՝ կէչիպ ասֆրայա օթուր՝
8 տէյէ: Լաքին օնա՝ Ա.խշամ թա'ամըմը հա-
զըրլա, վէ գուշանըպ պէն եէյիպ իչինճէյէ-
տէք, պանա խըզմէթ էյլէ, օնտան սօնկրա
9 աէն տէ եէյիպ իչէսին՝ տէմէ՞զ մի: 'Ա.ճէպա
օլ գուլա, պուդրուլան շէյլէրի իճրա էթտիյի
իչիւն միւթէշէքքիր օլու՞ր մու. զանն էթմէմ:
10 Գէզալիք սիզէ տահի պուդրուլան ճիւմլէ շէյ-
լէրի եափտըզընըզ վագթ, սիզ՝ Ֆահիչէսիզ
գուլլար ըզ զիրա իճրաաը պիզէ Ֆարզ օլանը
եափտըզ՝ տէյին:

11 Վէ քենաւնի՝ Երուշալիմէ կիտէր իքէն՝,
Սամարիա իլէ Գալիլեանըն օրթասընտան կէչ-
12 մէսի վագը՝ օլտու։ Վէ պիր քէջէ կիրէր
իքէն, օնու՛ն գարշըսընա օն նէֆէր ճիւտամը
չըգըպ՝ ուզագտան տուրարագ, պիւլէնտ
13 աւազ իլէ, ՝Եա՛ Յիսուս, եա՛ մու՛ալլիմ,
14 պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէտիլէր։ Ու տախ
օնլարը կէօրտիւքտէ՝ Վարըպ քենտինիզի
քեահինլէրէ կէօսթէրին՝ տէտի. Վէ վագը՝
օլտու քի օնլար կիտէր իքէն, թահիր օլտու-
15 լար։ Վէ օնլարտան պիրի շիֆա պուլտուղու-
նու կէօրտիւքտէ, պիւլէնտ ավազ իլէ Ալլա-
16 հա համտ էտէրէք, ըիւճիւ՛ էթտի, ՝վէ այադ-
լարընա գափանըպ՝ օնա թէշէք.քիւր էյլէտի.
17 պու տախ Սամարիալը իտի։ Վէ Յիսուս ճէ-
վապ էտիպ՝ Օն քիմսէ թահիր օ՞լմատը մը, իմ-
18 տի տօգուզու նէ՞րէտէ տիր. ՝պու էճնէպիտէն
ղայրի՝ Ալլահա համտ էթմէյէ ըիւճիւ՛ էտէն-
19 լէր պուլո՞ւնմատը մը՝ տէտի։ Վէ օնա՝ գալգ,
կի՛թ, իմանըն աէնի խէլաս էթտի՝ տէտի։
20 Վէ ֆէրիսիլէր թատաֆընտան՝ Ալլահըն
փատիշահլըղը նէ՞ զէման կէլէճէյի տուսալ օ-
լունմատըլա, օնլարա ճէվապէն՝ Ալլահըն փա-
21 տիշահլըղը տուրէթ ի զահիրէտէ կէլմէզ. ՝վէ
իշթէ պուրատա, եա իշթէ օրատա տէմէյէ-
ճէքլէր, զիրա իշթէ Ալլահըն փատիշահլըղը
սիզին իչինիզտէ տիր՝ տէտի։
22 Վէ շայիրտլէրինէ տէտի քի՝ Իսկն իւլ ին-
սանըն կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրմէյէճէյինիզ արզու
չէքէճէյինիզ լաքին կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլէր
23 կէլէճէք տիր։ Վէ սիզէ՝ իշթէ պուրատա՝
եա իշթէ օրատա տըր՝ ուէյէճէքլէր տիր. կիթ-
24 մէյէնիզ, վէ թատպի՝ օլմայատընըզ։ Զիրա
շիմշէք թահթ էտ ասմա պիր թատաֆտան իշ-

րաղ էտիպ՝ թահվթ էս սէմա օլ պիր թարա-
ֆա զիյա վէրտիյի միսիլլի, Իպն իւլ ինաան
տախ քէնտի կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճագ տըր։
25 Ամմա էվվէլա օնուն չօգ էլէմ չէքիպ՝ պու-
նէալ թարաֆընատան բէտտ օլմանմասը կէրէք
26 տիր։ Վէ նօհուն կիւնլէրինտէ օլտուղու կիպի,
Իպն իւլ ինաանըն կիւնլէրինտէ տախ էօյլէ
27 օլաճագ տըր։ Նօհուն կէմիյէ կիրտիյի կիւնէ-
տէք եէյիպ իչէրլէր իտի, գարը ալտպ գօճայա
վէրիրլէր իտի. Թուֆան տախ կէլիպ՝ ճիւմ-
28 լէսինի հէլաք էթտի։ Քէզալիք Լութուն կիւն-
լէրինտէ տախ օլտուղու կիպի, եէյիպ իչէր-
լէր իտի, ախզ ու ՚իթա էտէրլէր իտի, էքէր-
29 լէր վէ պինա էտէրլէր իտի. ՚Ամմա Լութ
Ստոօմտան չըգտըղը կիւն, սէմատան սիթէշ
իլէ քիպրիթ եաղլապ՝ ճիւմլէսինի հէլաք էթտի։
30 Իպն իւլ ինաանըն զուհուր էտէճէյի կիւնտէ
31 տախ պէօյլէ օլաճագ տըր։ Օլ կիւնտէ, հէր
քիմ տամտա օլուպ տա՝ էշեսը խանէտէ օ-
լուբաա, օնլարը ալմապա էնմէսին. վէ քէզա-
լիք թարըտտա օլան կէրիյէ տէօնմէսին։
32 Լութուն զէվճէսինի խաթըրընըզա կէթիրին։
33 Հէր քիմ ճանընը գուրթարմապ խաթէրտէ,
օնու պայ՚ էտէճէք, վէ հէր քիմ օնու զայ՚
34 էտէրտէ. Հըճղ էտէճէք տիր։ Սիզէ տէրիմ
քի՝ Օլ կէճէ պիր եաթագտա իքի քիշի պու-
լունուպ՝ պիրի ալընըպ՝ օլ պիրի պրաղըլաճագ
35 տըր։ Իքի գարը պիրլիքտէ տէյիրմէն չէքմէք-
տէ պուլունուպ՝ պիրի ալընըպ՝ օլ պիրի պրա-
ղըլաճագ տըր. Թարըտտա իքի քիշի պուլու-
նուպ՝ պիրի ալընըպ՝ օ պիրի պրաղըլաճագ տըր։
36 Վէ օնա ճէվապէն՝ Եա՛ Րապպ, նէ՞րէտէ՝
37 տէտիլէր։ Օլ տախ օնլարա՝ Լէշ նէրէտէ
խէ, գարթալլար օրայա ճէմ՝ օլուր՝ տէտի։

ՊԱՊ 18

1 Վ է տախմա տու՛ա էտիպ՝ օսանմամազ կէ-
րէք իակիննէ տակը տախ օնլատա պիր թէմ-
2 ակ ահլէյկում տէտի քի՝ Պիր շէհրտէ Ալլահ-
տան գօրգմազ վէ ինսանա բի՛այէթ էթմէզ
3 պիր գատը վար իտի։ Վէ օլ շէհրտէ, պիր
տուլ գարը պուլունուպ՝ եանընա կիտիպ՝
խատիմանէն հապգըմը հադգ էյլէ՝ տէր իտի։
4 Վէ օ՝ պիր միւտտէթ իսթէմէտի իսէ տէ,
պա՛տէհու քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Էյէր-
չի Ալլահտան գօրգմազ, վէ ինսանա բի՛այէթ
5 էթմէզ իսէմ՛տէ, Պարի շու տուլ գարը պանա
զահմէթ վէրտիյի իչիւն օնուն հապգընը հադգ
էտէյիմ քի՝ տախմա կէլիպ պէնի թա՛ճիզ էթ-
6 մէյէ։ Վէ Րապպ տէտի քի՝ Նահապգ գա-
7 տընըն նէ՛ տէտինի տինկլէյին։ Իմտի Ալլահ
կէճէ կիւնտուզ քէնտինէ ֆէրեատ էտէն
միւնթախապլատընըն հապգընը. օնլար իչիւն
ատպր էտէր իսէ տէ, հապգ է՞թմէյէճէք մի։
8 Սիզէ տէրիմ քի՝ թէզ հապգլատընը հադգ
էտէճէք տէր. լաքին Իպն Իւլ ինսան կէլտի-
յինտէ, Ա՛ճէպա եէր իւզէրինտէ իման պու-
լաճա՞գ մը տըր։
9 Վէ սալհ իզ տէյու քէնտիլէրինէ կիւվէ-
նիպ՝ զայրիլէրի թահգիր էտէն պա՛զը քիմսէ-
10 յէրէ տախի շու թէմանիի սէջլէտի։ Ինի ատէմ
տու՛ա էթմէյէ հէյբէթլէ չըգտը. պիրի ֆէրի-
11 սի վէ տիկէրի կէօմրիւքճիւ իտի։ Ֆէրիսի
տուրուպ՝ քէնտի քէնտինէ պու վէճհ իլէ
տու՛ա էյլէտի. Եա՛ Ալլահ, սանա շիւքր է-
տէրիմ քի՝ պէն սայիր ատէմլէր կիպի, գափը-
ճը, նահապգ, վէ զինաքեար, եախօտ շու կէօմ-

12 բուքճիս կիպի տախ տէյիլ իմ։ Հաֆթա-
տա իքի քէրըէ օրուճ թուրթուպ՝ քեաֆֆէ ի
13 էմվալիմին 'իւշրիւնիս վէրիրիմ։ Կէօմրիւքճիս
իսէ ուզագտան տուրուպ՝ կէօղլէրինի պիլէ
կէջէ գալըրմազ իսթէմէզ իտի. ամմա կէօք-
սիւնէ վուրուպ՝ Եա՛ Ալլահ, պէն կիւնահ քեա-
14 բա մաղֆիրէթ գըլ՝ տէտի։ Սիզէ տէրիմ՝ քի՝
օլ պիրինտէն իսէ պու՝ թէպրիյէ օլմուշ
օլարագ, խանէսինէ էնտի. զիրա քէնտիյէ
եուճէլէյէն ալչագլանաճագ, վէ քէնտիյի ալ-
չագլայան եուճէլէճէք տիր։
15 Վէ օնլարա տօղումմազը իչիւն եանըննա
մա'սումլար տախի կէթիրտիլէր. շայիրտլէրի
իսէ պունու կէօրմէքլէ, օնլարը թա'զիր էթ-
16 տիլէր, Ամմա Յիսուս օնլարը եանըննա չաղը-
րըպ՝ Պրաղըն չօճուգլար եանըմա կէլսինլէր,
վէ օնլարը մէն՝ էթմէյին. զիրա Ալլահըն փա-
17 տիշահլըղը պէջլէլէրին տիր։ Հապիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղընը
հէր քիմ չօճուգ կիպի գապուլ էթմէզսէ,
օնա ասլա կիրմէյէճէք տիր՝ տէտի։
18 Վէ օնա միւ'թէպէրանտան պիրի՝ Է՛յ մու-
'ալլիմի քէրիմ, հայաթ ը էպէտիյէյէ վարիս օլ-
մագ իչիւն նէ՞ եափմըրմ տէյիւ սուալ էյլէ-
19 տի։ Վէ Յիսուս օնա տէտի քի՝ Նի՞չիւն պանա
քէրիմ տէյօրսուն. պիրտէն, եա՛նի Ալլահ-
տան զայրի՝ հիչ պիր քիմսէ քէրիմ տէյիլ
20 տիր։ Էվամիրի պիլիրսին. Զինա էթմէյէսին,
գաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին,
եալան շէհատէթ էթմէյէսին, Փէտէրինէ վէ
21 վալիտէյնէ հիւրմէթ էյլէ։ Օլ տախի՝ Պուն-
լարըն ճիւմլէսինի սէպավէթիմտէն պէրու հըվզ
22 էթտիմ՝ տէտի։ Յիսուս պունու իշիթտիքտէ,
օնա՝ Տահա պիր նօգսանըն վար. էմվալինի

ասթըպ՝ ֆաւգարայա թէվկի՛ էյլէ, ահմատա
խազինէյէ մալիք օլուրսուն. վէ կէլ պանա
23 թապի՛ օլ՝ տէտի։ Վէ օ պուննու իշիտինճէ,
մուքէտտէր օլսու. զիրա զայէթ զէննկին իտի։
24 Վէ Յիսուս օնուն մուքէտտէր օլսուղունու
կէօրտիւքտէ, տէտի քի՝ Զէննկինլէր Ալլահըն
25 փատիշահլըղընա նէ՛ կիւճ կիրէրլէր։ Զիրա զէն-
կինին Ալլահըն փատիշահլըղընա կիրմէսինտէն
տէվէնին էյնէ տէլիյինտէն կէչմէսի տահա գօ-
26 լայ սըղ։ Վէ իշիտէնլէր՝ իմտի քի՞մ խէլսա
27 օլա պիլիր՝ տէտիլէր։ Ո տախի՝ ինսան 'ինսին-
տէ մուճքին օլմայան շէյլէր 'ինտա Ալլահ միճ-
28 քին տիր՝ տէտի։ Վէ Պետրօս՝ իշթէ պիզ
հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՛ օլտուք՝
29 տէտի։ Օլ տախի օնլարա՝ Համիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղը իչիւն
խանէ վէ եա վալիտէյն վէ եա գարնտաշլար
վէ եա զէվճէ վէ եա էվլատը թէրք էթմիշ
30 օլուպ՝ 'պու զէմանտէ, չօք միսլինէ վէ ախ-
րէթտէ, հայատ ը էպէտիյէյէ նահի օլմայա-
ճապ հիչ պիր քիմսէ եօք տուր՝ տէտի։
31 Վէ օն իքիլէրի եանընա ալուպ օնլարա տէտի
քի՝ իշթէ Երուշալիմէ չըգայօրուզ, վէ Իսքն
իւլ ինսան Համգրնտա փէյղամպէրլէր վասի-
թասըլա եազըլմըշ օլան շէյլէրին ճիւմլէսի
32 իթմամ օլունաճատ սըղ։ Զիրա թահիճ-
լէրէ թէսլիմ օլունուպ՝ իսթիհզա իլէ շէյթա
33 օլունարապ, թիւքրիւլէճէք տիր, 'վէ օնու
գամչըլատըգտան ոօնկրա գաղել էտէճէքլէր.
օլ տախի իւչիւնճիւ կիւնիւ, գըյամ էյլէ-
34 յէճէք տիր։ Վէ օնլար պուննլարըն հիչ պի-
րինի ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօզ օնլար-
տան մախֆի օլմայըղըա, սէօյլէնիլէն շէյլէրի
իտրապ էթմէզլէր իտի։

35 Վէ վոգը՝ օլաու քի օ՝ էրհայա եաղլաշ-
ըլըճաս, եօլ քէնարընաս պիր ա՛մա օթու-
36 րաս՝ ութէնիյօրուաս։ Վէ խալգըն կէչմի-
յինի իշիթմէյիկ, Պաւ նէ՞ օլմալը ատյու
37 աւաղ էթմի։ Վէ օնա՝ նազարէթի Յիսուս
38 կէչմէքտե իսիյնի խապէր վէրմիէր։ Օլ
տախ՝ Եա՛ Յիսուս Իպնի Տաուտ, պանա մէր-
39 համէթ էյլէ ատյու փէրեաս էյլէմի։ Վէ
էօնտե կիտէնլէր սիւքութ էթմէկի իչիւն
օնու թա՛զիր էյլէմիլէր խե ատ, տահա զի-
յաոե՝ Եա՛ Իպնի Տաուտ պանա մէրհամէթ
40 էյլէ՝ ատյու փէրեաս էաէր խոի։ Վէ Յիսուս
տուրուպ եանըննա կէթիրիլմէսինի էմր էթի։
41 Վէ օ եազլաշըըլընաս, Սանա նէ՞ եափմամը
իսթէրսին՝ ատյու օնուան տուաղ էթմիյինաէ,
42 օլ տախ՝ Եա՛ Րապպ, կէօրէյիմ՝ ատոի։ Վէ
Յիսուս օնա՝ կէօր, իմանըն ատնի խէլաս էթ-
43 մի՝ ատոի։ Օլ տախ անիտէ կէօրուիս, վէ
Ալլահա համտ էաէրէք, օնուն արտը սըրա
կիթտի. ճիւմլէ խալգ տախ պուննս կէօր-
մէյիլէ, Ալլահ համտ էթմիլէր։

ՊԱՊ 19

1 Վէ էրհայա կիրիպ՝ իչինաէն կէչէր իքէն,
2 Իշթէ Զաքքէ իսմինտէ պիր աաէմ պուլու-
նուաղ՝ քէնտիսի կէօմրիւքճիւլէր րէիսի վէ զէն-
3 կին իսի։ Վէ Յիսուսաւն քիմ օլտուդունս
կէօրմէք իսթէտի իսե ատ, պօյս գլաաս օլտու-
ղունաան, քէսրէթ ի նաս ատպէպի իլէ գաաիր
4 օլտնտաը։ Վէ իլէրի ատյլրտիպ՝ օնու կէօր-
մէք իչիւն, պիր ճիւմլէպ աղաճընա չըգտը.
5 զիրա օրտաան կէչէճէյիտի։ Յիսուս տախ
օլ մահալէ կէլտիքտե, եօգտրը պագըպ օնու

կէօրմէյիլէ , օնա՝ եա՛ Զաքքէ , ՚ամճէլէթէն
աշաղը էն . ղևրա պու կիւն աէնին խանէնատ
6 գամմազլըղըմ լաղըմ ատը՝ ատաի ։ Օվ տախի
՚ալէվ ՚ամճէլէ աշաղը էնիա՝ սիւրուր իլէ օնու
7 գապու էթաի ։ Վէ ճիւմլէսի պունու կէօր-
միւքտէ , սէյլէնէրէք , կիւնահ.քեար ատէմ
եանլընա միւսաֆիր օլմաղա կիրտի՝ ատէտիլէր ։
8 Վէ Զաքքէ տուրուպ Րապպա՝ եա Րապպ ,
իշթէ վարլըէթիմին նըսֆընը ֆուգարայա վէ-
րիրիմ , վէ քիմէ իֆթիրա պիրլէ զատը էթ-
տիմ խէ , տէօրթ միսլինի էտա էտէրիմ՝
9 տէտի ։ Վէ Յիսուս օնա՝ Պու կիւն պու խա-
նէյէ խէլասա կէլտի , չիւնքի պու տախի Իպ-
10 րահիմ օղլու տուր ։ Զիրա Իսն իւլ ինսան
ղայպ օլանը արայըպ՝ խէլասա էթմէյէ կէլտի՝
տէտի ։
11 Վէ պու շէյլէրի իշիտիրլէր էքէն , քէնտիսի
Երուշալիմէ եապը օլտուղու իչիւն, վէ օնլա-
րըն Ալլահըն փատիշահլըղը ֆիլ հալ զուհուր
էտէճէք զանն էթտիքլէրի իչիւն՝ թէքրար պիր
12 թէմամիլ սէյլէյիպ՝ ՚ատտի քի՝ Պիր ատըլ զա-
տէ պիր փատիշահլըղա մալիք օլուպ՝ ՚ավտէթ
էթմէք իւզրէ , ուզագ պիր տիյարա կիթտի ։
13 Վէ քէնտինին օն նէֆէր գուլուննու չաղըրըպ՝
օնլարա օն մինա վէրէրէք , Պէն կէլինճէյէ
14 գատար թիճարէթ էյլէյին՝ տէտի ։ Ամմա
օնուն հէմշէհրիլէրի օնա պուղզ էթմէյիլէ ,
Պունուն իւզէրիմիզէ փատիշահ օլմասընը իս-
թէմէյիզ՝ տէմէք իչիւն ՚ադամինճէ վէքիլլէր
15 կէօնտէրտիլէր ։ Վէ վադը՝ օլտու քի օ՝ փա-
տիշահլըղա մալիք օլուպ ՚ավտէթ էթտիյին-
տէ , քիմին նէ՛ թիճարէթ էթտիյինի պիլմէք
իւզրէ , ադէյի վէրտիյի գուլլարընըն նէզտինէ
16 չաղըրմասընը էմր էթտի ։ Վէ էվվէլքիսի

եապէլաշըպ՝ էֆէնտիմ, աչնին մընան օն մընա
17 գազանը՝ տէտի։ Օլ տախ օնա՝ Աֆէրին,
էյի գուլ, էն ճիւղի շէյտէ սատըգ պուլուն-
տուղուն իչիւն, օն շէհր իւզէրինէ հիւքիւմ-
18 տար օլ՝ տէտի։ Վէ իքինճիսի կէլիպ՝ էֆէն-
տիմ, աչնին մընան պէշ մընա գազանը՝ տէտի։
19 Վէ պունա տախի՝ Սէն տէ պէշ շէհր իւզէ-
20 րինէ հէ–էֆ–մոտ օլ՝ տէտի։ Վէ տիկէր պիրի
տախ կէլիպ՝ էֆէնտիմ, իշթէ աչնին մընան
21 քի՝ օնու մէնտիլ իչինտէ սապլատըմ։ Զիրա
աէրթ պիր սաէմ օլտուղուն իչիւն, աչնտէն
գօրպատըմ. գօմատըղըն շէյի ալըրսըն, վէ էք-
22 մէտիյինի պիչէրսին՝ տէտի։ Օլ տախ օնա՝
Էյ եարամազ գուլ, աչնի քէնտի սղըզնտան
հիւքմ էտէյիմ. աչն պէնիմ գօմատըղըմ շէյի
ալըպ՝ էքմէտիյիմի պիչէն աէրթ պիր սաէմ
23 օլտուղումու պիլիր իքէն, Ինի՞չիւն պէնիմ
ապչէմի սարըաֆլարա վէրմէտին, պէն տախ
կէլտիյիմտէ, օնու ֆահիզ իլէ թահսիլ էտէր
24 իտիմ՝ տէտի։ Վէ օրատա տուրանլարա տէտի
քի՝ Օնտան մընայը ալըպ՝ օն մընասը օլանա
25 վէրին։ (Վէ օնա՝ Էյ էֆէնտի, օնուն օն
26 մընասը վար՝ տէտիլէր)։ Զիրա սիզէ տէրիմ
քի՝ Հէր քիմին վար իսէ, օնա վէրիլիր վէ
քիմին եօղ իսէ, օլանը տախ քէնտիսինտէն
27 ալընաճաղ տըր։ Ամմա իւզէրլէրինէ փատի-
շահ օլմամը իսթէմէյէն տիւշմէնլէրիմի պու-
րայա կէթիրիպ՝ հուզուրումտա գաթլ էտին։
28 Վէ Յիսուա պու շէյլէրի աէյլէտիքտէն
սօնկրա, Երուշալիմէ չըգմագ իւզրէ, իլէրի
29 կիտէյօրուտու։ Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Զէյ-
թուն փաղը տէնիլէն տաղըն գուրպինտէ վա-
գը՝ Պէյթֆաճէ իլէ Պէյթ՝անիայա եաղլաշ-
տըգտա, շայիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ

30 տէտի քի՝ Գարշըտաքի քէօյէ կիտին, վէ
իչինէ կիրտիյինիզ կիսի, իւզէրինէ տալա պիր
տաէմ պինամմիշ պողլը պիր սըփա պաւլու-
31 տունուզ. օնու չէօզիւպ կէթիրին։ Վէ էյէր
պիրի սիզէ՝ Ն՛չիւն չէօզէյօրտունուզ տէյիւ
տուտալ էտէրսէ, օնա պէօյլէ, եա՛նի Իսպա
32 յողլու սըր՝ տէյէսինիզ։ Կէօնտէրիլէնլէր տախ
կիտիպ՝ քէնտիլէրէ տէտիյի կիսի պուլտուլար։
33 Վէ սըփայը չէօզէրիւը իքէն, տահիպլէրի օն-
լարա՝ Սըփայը Ն՛չիւն չէօզէյօրտունուզ՝ տէ-
34 տիքլէրինտէ, Ւօնլար տախ Իսպա յողլամ
35 սըր՝ տէտիլէր։ Վէ օնու Յիսուա կէթիրիպ՝
քէնտի էլչիսէլէրինի սըփանըն իւզէրինէ տ-
36 թարտը, Յիսուա պինտիրտիլէր։ Վէ օ կի-
տէր իքէն, էլչիսէլէրինի եօլա սէրէլէր իտի։
37 Վէ հէման Զէբէթուն տողլունըն էնճինէ եաք-
լաշըդլընտա, շայիրտլէրին պիւթիւն ճէմա-
ւաթը կէօրտիւքլէրի միւ՛ճիզաթըն ճիւմլէսի
իչիւն մէարուր օլարագ, պիւլէնտ ավազ իլէ
38 Աւլահա համտ էթմէյէ պաշլայըպ՝ Ւսապլըն
իտի իլէ կէլէն փատիշահ միւսապէք օլտուն.
աէմտտա սէլամէթ վէ էն եիւճէլէրտէ համտ
39 օլտուն՝ տէրլէր իտի։ Վէ խալգտան պա՛զը
ֆէրիսիլէր օնա՝ Եա՛ մու՛ալլիմ, շայիրտլէրի-
40 նի թա՛զիր էթ՝ տէտիլէր։ Ու տախ օնլարա
ճէվապէն՝ Սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր պունլար
սիւքիւթ էտէրլէրսէ, թաշլար նիտտա էտէ-
ճէքլէր՝ տէտի։
41 Վէ եապըշտըգտտա, շէհրի կէօրմէք իլէ,
42 իւզէրինէ ողլայըպ՝ ֆեա՛շգի սէն տախի, պո՛րի
սէնին պու կիւնիւնտէ, սէլամէթինէ տաիր
օլան շէյլէրի պիլէյիտին. ամմա շիմտի կէօզ-
43 լէրինտէն խաֆի գալտը։ Զիրա իւզէրինէ կիւն-
լէր կէլէճէքլէր քի՝ տուշմէնլէրին մէթէրիա

էէքիսկ՝ սէնի իհամէ էտէրէք, հէր թարաֆ-
44 տան մուհասէրէ էտէճէքլէր տիր։ Վէ սէնի,
վէ տէրտինտէ օլան էվլատլընը եէր իլէ եէք-
տան էտիպ՝ սէնտէ թաշ թաշ իւզէրինտէ պր-
րոպոզիտիոնալար տիր. չիւնքի զէյտունլիքինին
վապէթընը պիլմէտին՝ տէտի։
45 Վէ հէյքէլէ կիրիպ՝ իչինտէ ախլ ու ’իման
46 էտէնլէրի իխլասճ էթմէյէ պաշլատը. Վէ օն-
լարա՝ խանէմ ’իպատէթխանէ տիր, լաքին
սիզ օնու հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ
տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտի։
47 Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ թա’լիմ էտէր իտի.
լաքին պաշ քեահինլէր վէ ’ուլէմա իլէ գամ-
մըն րէհալէրի օնու հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ
48 արտըլար իտի իսէ տէ, ’էտէճէք պիր շէյ
պուլամըզլար իտի. զիրա պիւթիւն խալգ
օնու տինկլէմէյէ փէք մուգայէտ իտի։

ՊԱՊ 20

1 Վէ օլ կիւնլէրին պիրինտէ, Յ«ա»ս հէյքէլ-
տէ խալգա թա’լիմ էտիպ պէշարէթի թէպ-
շիր էտէր իքէն, պաշ քեահինլէր վէ ’ուլէմա
իլէ իհթիյարլար պիրլիքտէ իւզէրինէ կէլիպ՝
2 ’օնա խիթապէն՝ Պունլարը նէ՞ սէլահիյէթ
իլէ եափարլընը, եախօտ պու սէլահիյէթի
տանա վէրէն քի՞մ օլտուղունու պիլէ սէյլէ-
3 տէտիլէր։ Վէ օ օնլարա ճէվապէն՝ Պէն տախի
4 սիզէ պիր սէօզ սուալ էտէյիմ. Եուհաննա-
նըն վաֆթիզի սէմաատա՞ն մը իտի, եօխսա ին-
5 սանանմի իտի պանա սէօյլէյին՝ տէտի։ Օնլար
տախի քէնտի քէնտիլէրէ միւլահազա էտիպ՝
6 ’Էյէր սէմաատան տէսէք, Եա նի՞չիւն օնա
ինանմատընըզ՝ տէյէճէք տիր. վէ էյէր ին-

ասնատան տէսէք, պիւթիւն խալդ պիտի թաշ-
լար. զիրա Եուհաննանըն վէյղամպէր օլսու-
7 ղունա գանմըշլար տըր՝ տէտիլէր։ Վէ՝ նէ-
բէտէն օլսուղունու պիլմէյիզ ճէվապընը վէր-
8 տիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա՝ Պէն տախի պուն-
լարը նէ՝ ախտնիյէթ իլէ եափտըղըմը պիլ
9 ախալէմմ՝ տէտի։ Վէ գավմա շու թէմնիլի
ախալէմմէյէ պաշլատը. Պիր ատէմ՝ պաղ տի-
քիպ՝ օնու պաղճըլարա թէսլիմ էտէրէք, խայ-
10 լի զէման ղուրպէթէ կիլմատի։ Վէ օնա պաղը
մահտուլունատան վէրմէլէրի էչիւն, մէվխիմնատէ
պաղճըլարա պիր գուլ կէօնտէրտի. ամմա
պաղճըլար օնու տէյիւպ՝ պօշ կէօնտէրտիլէր։
11 Վէ թէքրար տիկէր պիր գուլ կէօնտէրտի.
ամմա պունու տախի տէյիւպ հապտրէթ էթ-
12 տիքտէն սօնկրա, պօշ կէօնտէրտիլէր։ Վէ
թէքրար իչիւնճիւ օլարագ, պիրինի տահա
կէօնտէրտի, ամմա օնու տախի եարալայըպ՝
13 տիշլարը աթտըլար։ Իմտի պաղ սահիպի՝ նէ՞
եափայըմ. ախվալիւլիւ օղլումու կէօնտէրէյիմ,
պէլքի օնու կէօրտիւքլէրինտէ օնա բի'այէթ
14 էտէրլէր՝ տէտի։ Լաքին պաղճըլար օնու կէօր-
տիւքլէրինտէ, պիրի պիրի իլէ տէյլէշիպ՝ Պու
վարիա տիր, կէլին, միրաս պիտէ գալըպն տէյիւ
15 օնու էօլտիւրէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ օնու պաղ-
ճան տիշլարը չըգարըպ էօլտիւրտիւլէր. իմտի
16 պաղ սահիպի օնլարա նէ՞ եափաճագ։ Կէլիպ
պու պաղճըլարը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը
ղայրիլէրէ վէրէճէք տիր. վէ պունու իչիւթ-
17 տիլէրինտէ, Չա՛շա՝ տէտիլէր։ Վէ օ օնլարա
նատար էտիպ՝ իմտի Եափուճիլէրին ըէտտա էթ-
տիքլէրի թաշ քէօշէ թաշը օլսու՝ տէյիւ եա-
18 զըլմըշ օլմն նէ՞ տիր։ Ու թաշ իւզէրինէ
հէր տիւշէն փարչէնէճէք տիր, վէ օ քիմին

իւզերինէ տուշէրաէ , օնու էզէճէք տիր՝ տէտի ։
19 Վ է պաշ քեահինէլէր իլէ 'ուլէմա պու թէմ-
ալի քէնտիլէրին հոգդընաս ասղլէտխինէ
անկլամալարը իլէ , օլ սա'աթտա օնուն իւզէ-
րինէ էլ սալմազա ֆուրսաթ տրտալար իսէ
տէ , գավմանն գօրգտուլար ։
20 Վ է օնու կէօզէլիպ՝ հիւքիւմէթ վէ վալի-
նին եէտինէ թէալիմ էթմէք իւզրէ , օնու պիր
ասղ իլէ թուԹմազ իչիւն , սուլէհա սուրէ-
թինտէ օլարագ , ճաղուալար կէօնտէրտիլէր ։
21 Վ է օնա տուալ էտիպ՝ Էյ մու'մլիմ , պիլի-
րիզ քի տօղրու ասղլէկիպ՝ թա'լիմ էտէրսին ,
վէ խաթըրա պագմայրագ՝ Ալլահըն թարիգինէ
22 հագիգաթ իւզրէ թա'լիմ էտէրսին ։ Պիզէ
գայսէրէ խարաճ վէրմէք ճաի՞զ մի , եօխսա
23 տէյիլ մի՝ տէտիլէր ։ Օլ տախի հիլէլէրինէ
ֆէհմ էթմէյիլէ , օնլարա՝ պէնի նի՞չիւն թէճ-
24 րիւպէ էտէյօրսունուզ . Ապանա պիր տինար
կէօսթէրին , օնտա օլան տուրէթ իլէ եազը քի-
մի՞ն տիր՝ տէտիքտէ , գայսէրին՝ տէյիւ ճէվապ
25 վէրտիլէր ։ Վ է օ օնլարա՝ իմտի գայսէրէ
'ահտ օլանը գայսէրէ վէ Ալլահա 'ահտ օլանը
26 Ալլահա էտտա էտին՝ տէտի ։ Վ է օնլար գավ-
մին հուդուրունտա օնու սէօզ իլէ թուԹմա-
ղա գատիր օլմայրագ՝ օնուն ճէվապընա թէ-
'ատճիւպ էտէրէք , սիւքիւթ էթտիլէր ։
27 Վ է գէյամէթի ինքեատ էտէն ատտուդիլէր-
տէն պա'զըսը եանընա կէլիպ՝ օնա տուալ է-
28 տէրէք , 'Եա՞ մու'մլիմ , Մուսա պիզէ եազըսը
.քի՝ Էյէր պիր քիմսէնին դարնատըզը զէվճէսի
օլտուպ պիլա վէլէտ վէֆաթ էտէրսէ , զէվճէ-
սինի գարնատըզը ալըպ՝ գարնատըզընա զիւր-
29 րիյէթ վէյատա էտէ , Իմտի եէտի գարնատըզ
վար իտի , վէ պիրինճիսի պիր գարըզ ալըպ՝

30 պիտա վէլէտ վէֆաթ էթտի ։ Վ֊է գաբըյը
իքինճիսի ալըպ՝ պու տախի պիտա վէլէտ վէ-
31 ֆաթ էթտի ։ Վ֊է լուչիւնճիւսիւ. վէ հաքէտա
եէտիսի տէ օնու ալըպ՝ էվլատա պրատմայա-
32 րագ վէֆաթ էթտիլէր ։ Վ֊է ճիւմլէսինատէն
33 ասնկրա, գաբը տախի վէֆաթ էթտի ։ Իմոի
գըյամէթտէ, օնլարատան Հա՞նկըսընըն գէվճէ-
սի օլուր. գիրա մէզապուրէյի եէտիսի տէ լթէ-
34 գէվվիւճ էթտի ։ Վ֊է յիտուա օնլարա ճէվապէն
տէտի քի՝ Պու տիւնեանըն օղուլլարը լթէգէվ-
35 վիւճ էտէրլէր վէ գօճայա վէրիլիրլէր. Ամմա
օլ տիւնեայա, վէ գըյամէթ իւլ էմլատա
նոիլ օլմազա լայըգ ի՛լթիպար օլունանլար նէ
լթէգէվվիւճ էտէրլէր նէ գօճայա վէրիլիրլէր ։
36 Զիրա արթըգ վէֆաթ էտէմէզլէր. չի՛նքի
մէլայքէյէ միւտավի օլուպ էվլատուլար՝ տըր-
լար, մի՛տամ՝ քի էհլի գըյամէթ տիրլէր ։
37 Ամմա Մուսա տախի՝ չալը ֆաուլըպա, Իսպա
Իպրահիմին Ալլահը վէ Իսհագըն Ալլահը վէ
Եագօպուն Ալլահը՝ տէմէտի իլէ էմլատըն գը-
38 յամ էտէճէյինի լթէֆհիմ էթմիշ տիր ։ Ալլահ
խէ էմլատըն Ալլահը օլմայըպ՝ հայաթտա օլան-
լարըն Ալլահը տըր. գիրա օնուն ի՛նանմատ ճիւ-
39 մլէսի պէր հայաթ տըր ։ Վ֊է ի՛սրայիլոյան
պա՛զըպը ճէվապէն՝ Եա՛ մուա՛լլիմ, կիւզէլ
40 սէօյլէյին՝ տէտիլէր ։ Վ֊է արթըգ օնա պիր
շէյ սուալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիլէր ։
41 Վ֊է օնլարա՝ Մէսիհ Հագդընտա նա՞սըլ
42 Տաւուտուն օղլու սէրլէր. Տաւուտ քէնտիսի
43 Մէզմուր քիլթապընտա՝ Ռաբպ Բաղբամ՝
պէն սէնին տուշմէնլէրինի պայդարընա խա-
քէմլէ էտինճէյէտէք սաղընտա օթուր՝ պու-
44 յուրտա ։ Իմոի Տաւուտ օնու Բաղբ թէսմիյէ
էտէրէք, նա՞սըլ օնուն օղլու ուսուր՝ տէտի ։

45 Վ է պետին գամմ իշխոր էքէն, շայրատե-
46 րինէ տէտւ քի՝ կուզել ելտուե իլէ կէզժէք խա-
թէյէն վէ չարշուտտա ակլամըր վէ սինա-
գոգտատա պաշ քուրթուլըր վէ գիյաֆէթլէրտե
պաշ ակտերլէրի սէվգին՝ ուլէմտատան ատգընըն ։
47 Ոնտար տու՛ գարըտըրըն էվլերինի եէյիտ՝ կէօս-
թէրիշ իչուն ուզուն տու՛ալտը էտէրլէր. օնտար
տանա շէոիտ՝ ապատա տուչար օլտճագլտը-
տը ։

ՊԱՊ 21

1 Վ է նազար էոիտ գէնկինէրի, խազինէ տան-
տըղնա հէոիյէլէրինի ալթտը էքէն կէօրուե ։
2 Հէմ օրայա փագիր պիր տու՛ գարընըն էքի
3 փու՛ ալթտըղընը կէօրու՛ Հազիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ շու փագիր տու՛ գարը ճիւմլէ-
4 սինտէն գիյատե ալթտը ։ Զիրա պունտարըն
ճիւմլեսի Ալլահա մախտուս օլան հէոիյէ «ան-
փըղնա փազլտարընտան ալթտըլտր. փագաթ
պու՝ իհթիտճաթընտան օլտրագ, պու՛լունան
նաֆագտասընըն ճիւմլեսինի ալթտը՝ տէտի ։
5 Վ է պա՛գըտարըն՝ հէյքէլին հագգընա՝ կիւզել
թաշլար վէ վագրիլտր իլէ միւզէյյէն տիր՝ տէ-
6 տիքլէրինտէ, Օ՝ Պու կէօրտիյիւնիւգ շէյլէր-
տէն էդգըլմազընըշ օլտրագ, թաշ թաշ իւս-
թինտէ գամմազտաղը կինլէր կէլճէք տիր՝
7 տէտի՝ իմտի օնա տու՛ալ էոիտ՝ Եա՛ մու՛ալլիմ,
պու շէյլէր նէ՞ գէման օլտճագ վէ պու շէյլե-
րին օլտճաղը գէմանընը՝ ալտմէթի նէ՞ տիր՝ տէ-
8 տիլէր ։ Օ տու՛ոի՝ Սագընըն իգլտ օլունմա-
յտանընըգ. գիրա չօգ քիմսէլէր իսմիմ իլէ կէ-
լիպ՝ Մեսիհ պէն իմ, վէ՝ Վագթ եագընըշը
տըր տէյճէքլէր. իմտի օնըտա թաշի՝ օ-
9 մայըն ։ Վէ ճէնքլէր իլէ իխթիլտ խապէրլէ-

ընդ աստղընդեղս խավիկ էթմէյէինիզ. զե-
րա պուղատ էվլէտա վարը՝ օլմազ կէրէք տիր.
ամմա նէհայէթ տէր՝ ադաղ կէլմէզ ատտ:
10 Օ զէման օնատա ատտ քի՝ Մուսէյի մէլէկ
՝ատէյհինէ վէ փատիշահլըդ փատիշահլըդ ՝ա-
11 էյհինէ գաղդըշտ՝ ՝չօղ եէրլէրատ շէհիտ
զէլզէլէլէր իլէ գըլըչլըդատ վէ ԹՈ՝ունատ օ-
լուպ՝ ադմատան հիյապէթլի շէհրէր վէ պէյդէք
12 ՝ադամէթլէր օլաճագ տըր: Ամմա պուղատըն
ճիւմլէսինատէն էվվէլ, իւզէրինիզէ էլ ատլազ
սինադօղլատա վէ հատալատա թէսլիմ էտէ-
րէք, Թէ՝ատտի էտէճէքլէր, վէ պէնիմ իսմիմ
13 իչիւն փատիշահլըդ իլէ վէլիլէր հուզուրունա
14 ճէլազ օլունաճադսընըզ: Պու տախի սիզին
իչիւն շէհատէթ եէրինէ կէչէճէք տիր: Իմտի
խաԹըրընըզատա օլսուն քի՝ վէրէճէյինիզ ճէվա-
15 պը փէշին Թէֆէքքիւր էթմէյէսինիզ: Չիրա
պէն սիզէ պիլճիւմլէ սիզէ մուխալիֆ օլանլա-
րըն գարշը աէօլէմէյէ եախօտ գարշը տուր-
մազա միւգԹէտիր օլմայաճադլարը տազզ վէ
16 հէքմէթ վէրէճէյիմ: Հէմ տախի վալիտէյն
իլէ գարնատաշլար վէ ազրապա վէ տօսԹլար
Թարաֆընատան էլէ վէրիլէճէքսինիզ, վէ սիզ-
17 տէն պա՝զըլարընը գաԹլէտէճէքլէր. ՝վէ իսմիմ
իչիւն ճիւմլէ Թարաֆընատան պուզզ օլունա-
18 ճադսընըզ: Լաքին պաշընըզատան պիր զըլ
19 սաչ գայ՝ օլմայաճադ տըր: Ճանլարընըզը
սապրընըզ իլէ գատանաճադսընըզ:
20 Լաքին Երուշալիմի օրտուլար իլէ իչատԹէ
օլունմուշ կէօրտիւյիւնիւզատէ, օլ զէման օնուն
վէրանլըղընըն եապլաշըլըզը մա՝լիւմունուզ օ-
21 ատն: Օլ զէման, եէհուատիյէտ օլանլար տաղ-
լարա գաչըպ՝ օնուն իչինատէ օլանլար տիշ-
րըյա չըգարընլար, վէ ճիվարլարատա օլանլար

22 օձուն իչինե կիրմէանները : Ձիրա ճիւմլե եա-
զըլմըշ օլանլար իթմամ օլունմազ իչուն ,
23 պուռնլար ինթիգամ կիւնլերի տիր . Ումմա
վա՛յ օ կիւնլերատ Հատիլ վե էմզիքլի
օլանլարա . զիրա եէրին իւզերինատ պէօյիք
միւսիպէթ վե պու գաւմա զաթլամա օլաճաք
24 տիր : Վէ գըլըճ ապզընա տիւշէճէքլեր . վե
ճիւմլե միլլէթլեր իչինե էաիր կէօթիւրիլմէ-
լեր . վե թաւիֆէլերին վաթիլարը թէմամ օ-
լունճայատէք Երուշալիմ թաւիֆէլեր վաւիթա-
25 րլա փայիմալ օլաճագ : Վէ կիւնէշ իլէ
ա վե եըլտըզլարատա նիշանէթլեր օլաճագ .
վե եէրին իւզերինատ թաւիֆէլերին Հայրէթ
իլէ խզթիրապը օլուպ՝ տէնիզ վե տալղալար
26 ատա վէրէճէք , նաեմլեր գօրգուտան վե
տիւնեանլեն իւզերինէ կէլէճէք շէյլերե միւն-
թազիր օլմագատան պայըլաճագլար արը . զիրա
ասմանլաթլեն գուատրէթլերի տարսըլաճագ արը :
27 Վէ օլ զէման , Իսան Իւլ Ինսանը , պուլութ-
տա գուատրէթ վե նուրի ճէլալ իլէ կէլիր կէօ-
28 րէճէքլեր տիր : Վէ պու շէյլեր վաղը՝ օլմա-
ղա պաշլայընճա , պաշլարընըզը գալդըրըպ եօ-
գարը պաղը . զիրա խէլասընըզ եաղլա-
ընըր :
29 Վէ օնլարա պիր թէմսիլ ասըլէտի . Ինճիր
30 ագաճընա վե ճիւմլե ագաճլարա պաղը . Ֆի-
լիսթինթիլերի զէման , պաղըպ՝ արթըգ եապը-
եապը օլաուգունա քէնանիկինիզատէն անկլար-
31 ընըզ : Քէզալիք պիզ տախի պունլարը վաղը՝ օ-
ւուգունա կէօրտիւյունիւզ զէման , Ամմոնը
փաատիշահլըղը եապը օլաուգու մա՛լիումինիւզ
32 օլա : Հադիգաթէն պիզե ասրիմ քի՝ ճիւմլէ-
ա վաղը՝ պուլմայընճա պու նէտ կէչիէք-
33 ճէք տիր : Ամմա վե զէմին մահվ օլաը , ամմա

34 պէնիմ աէօզլէրիմ տալա մահվ օլմազ : Վէ
քէնտիլէրինիզլե տարընըզ , զուլալէրինիզ աէր-
խօշլուգ վէ պէքրիլիք վէ տիւնեմէվի էնտիշէ.
լէր ըլէ տղըրլաշըզ՝ օլ կիւն իւզէրինիզէ ան.
35 արզըն եէթիշմէսին . Ղնրա պիւթիւն եէր իւ-
զէրինտէ տաքին օլանլարըն ճիւմլէսի իւզէրինէ
36 քէմինտա կիսի կէլէճէք տիր : Իմտի սիզ պիլ
ճիւմլէ պու վագը՝ օլտճագ շէյլէրտէն գուր-
թուլուգ՝ Իպն իւլ ինսանըն Հուզուրունտա
տուրմազա լայըգ օլմազ իշիւն , հէր վագթ
տու՛ա էտէրէք ույանըգ տուրունուզ :
37 Վէ կիւնտիւզ հէյքէլտե թա՛լիմ էտիպ՝
կէճէլէրտ չըգըպ՝ Ձէյթուն թաղը տէնիլէն տաղ-
38 տա գալըր իտի : Վէ տաբահլայըն էրքէն
պիւթիւն գավմ օնու տինկլէմէք իշիւն, հէյ-
քէլտե եանընա կէլիրլէր իտի :

ՊԱՊ 22

1 Վէ ֆլտըհ տէնիլէն խամըրտուզ պայրամը
2 եաէլաշմըշ իտի : Վէ պաշ քեահինլէր իլէ
՛ուլէմա օնու նի՛ճէ հէլաք էտէլէր , տէյիւ
ֆո՛բաոն տրայօրտը իտի . զնրա գավմտան
գօրդարտը իտի :
3 Վ.է շէյթան օն իքիլէրին տայրընտան օլան
Իսխարիոթի լագըպլը ԵՏՀուտանըն տէրունինէ
4 կիրմէքլե , ՛օ կիտիպ պաշ քեահինլէր վէ աէր-
տարտար իլէ քէնտիլէրէ նէ՛ վէճՀ իւզէրէ օնու
թէսլիմ էտէճէյի խուսուսա տաիր աէյլէշ-
5 տի : Օնտար տախի աէվինէրէք , օնա ագչէ
6 վէրմէյէ թէ՛ահհիւտ էթտիլէր : Օ տախի
վա՛ա էտիպ՝ օնու քէնտիլէրէ , խալգ պիրիք-
մէքսիզին , թէսլիմ էթմէյէ վագթը գուրսաթ
աըտար իտի :

7 Իմոի ֆըսըհ գուրպանընը զէպհ էթմէսի
լազըմ օլան խամուրսուզ կիւնիւ կէլտիքտէ,
8 Պէտրօս իլէ Եուհաննայը կէօնտէրիպ՝ Կիտին
պիզէ ֆըսհը հազըրլայըն տա եէյէլիմ՝ տէտի։
9 Ընլար տախի օնա՝ նէ՞րէտէ իսթէրսին հազըր
10 էտէլիմ՝ տէտիլէր։ Ու տախի օնլարա տէտի
քի՝ Իշթէ շէհրէ կիրտիյինիզտէ, սիզէ պիր
տէսթի սու կէօթիւրէն պիր սահ բաթ կէ-
լէճէք տիր, օնուն կիրէճէյի էվէ սրտը սըրա
11 կիրիպ՝ Էվ սահիպինէ տէյին քի՝ Մու՛տլիմ
սանա՝ Շայիրտլէրիմ իլէ պէրապէր ֆըսհը
12 եէյէճէյիմ օտա նէ՞րէտէ տիր՝ տէյօր։ Վէ
օ սիզէ տէօշէննմիշ ֆէվգանի պիր օտա կէօս-
13 թէրէճէք տիր. օրատա հազըրլայըն։ Վէ օնլար
վըրըպ քէնտիլէրէ տէտիյի կիպի պուլմազըլա,
ֆըսհը հազըրլատըլար։
14 Վէ վազթը կէլտիքտէ, քէնտիսի օն իքի
րէսուլ իլէ պէրապէր ասֆրայա օթուրտու։
15 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Պէն էլէմ չէքմէզտէն
էվվէլ, պու ֆըսհը սիզին իլէ պէրապէր եէ-
16 մէյէ զայէթլէ արզուլէտիմ։ Զիրա սիզէ տէրիմ
քի՝ Ալլահըն փատիշահլըղընտա իթմամ օլուն-
ճայատէք, արթըգ օնտան սօլա եէմէյէճէյիմ։
17 Վէ քեսէյի ալըպ շիւքր էթտիքտէն սոնգ-
րա՝ Պունու ալըպ պէյնլէրինիզտէ թագսիմ
18 էտին. Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահըն փա-
տիշահլըղը կէլինճէյէտէք, սամանըն մահսու-
լունտան սօլա իչմէյէճէյիմ՝ տէտի։
19 Վէ էքմէք ալըպ շիւքր էթտիքտէն սոնգրա
փարչէտի, վէ՝ Պու սիզին իչիւն վէրիլէն պէ-
նիմ ճէսէտիմ տիր, պունու պէնիմ զիքրիմ
20 իչիւն էյլէյին տէյէրէք, օնլարա վէրտի։ Քէ-
զալիք ախշամ թա՛մընտան սոնգրա, քեսէ-
սէյի տախի ալըպ՝ Պու քեսէ սիզին իչիւն

տէօքիւլէն գանըմտա օլան 'ահտ ը ճէտիւտիր՝ տէտի ։
21 Լաքին իշթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ
22 իլէ պէրապէր ասֆրանըն իւզէրինաէ տիր ։ Վէ վապա'ա Իան իւլ ինանն թապտիր օլուանուղու իւզրէ կիտէր . լաքին վա՛յ էլէ վէրիլմէ.
23 սինէ վահիթա օլան ատէմէ ։ Ոնլար տահի' 'ադէպա քէնտիլէրինաէն Հա՞նկըսը պուննու էտէճէք տիր, տէյիւ պէյնլէրինաէ ասրուշմապա պաշլատըլար ։
24 Վէ ապրահամնտա՝ 'ադէպա Հա՛նկըտը էն պէօյիւք ի'լթիսատ օլուանմատը տէյիւ միւճա.
25 տէլէ տահի վազը' օլմուշ իտի ։ Ոլ տահի ոնլարա տէտի քի՝ Միլլէթլէրին փատիշահլարը ոնլարըն իւզէրինէ թէսալլիւթ էտիպ՝ իճրա ի Հիւքիւմէթ էտէնլէրէ վէլի ի նի'մէթ տէնի.
26 լիր . 'ամմա սիզ պէօյլէ օլմայըպ՝ սիզաէ պէօյիւք օլան՝ էն քիւչիւք կիպի, վէ րէիս օլան
27 խրզմէթ էտէն կիպի օլաուն ։ Չիրա Հա՞նկըսը պէօյիւք տիւր, ասֆրատա օթուրան մը, եօխաա խըզմէթ էտէն մի . ասֆրատա օթուրան տէյի՞լ մի . պէն իսէ սիզին արանըզտա խըզ.
28 մէթ էտէն կիպի իմ ։ Վէ սիզ թէճրիւպէլէրիմաէ պէնիմ իլէ պէրապէր տայանան քիմ.
29 տէլէր սիննիզ . Վէ փէտէրիմ պանա փատիշահլըղը թէ'ահհիւտ էթմէյի կիպի, պէն տէ սիզէ
30 թէ'ահհիւտ էտէրիմ . 'Թա քի փատիշահլըղըմատա, ասֆրամտան եէյիպ իչէինինիզ , վէ թախթլար իւզէրինաէ օթուրուպ՝ Իսրայէլին ոն իքի սըպթընա Հիւքմ էտէնինիզ ։
31 Վէ Ռապպ տէտի քի՝ Է՛յ Սիմոն , է՛յ Սիմոն, իշթէ շէյթան սիզի պողտայ կիպի էլէմէք
32 իսթէտի . 'Վէ պէն իմանըն զահլ օլմայա, տէյիւ աէնէն իչիւն տու'ա էթմիմ . պէն տէօն.

աիւսիւնաե , գարնատաշլարլընը սապիթ էյլէ ։
33 Ո իսէ օնա՝ Եա՛ Թոպպ , աէնին իլէ հապատա
տա էօլիւմե տէ կիլմէյէ հազըրըմ՝ տէտի ։
34 Վէ օ՝ էյ պէտրօս , սանա տէրիմ քի՝ աէն
պէնի պիլտիյինի իւչ քէրրէ ինքեար էթ-
մէտիքճէ, պու կիւն խօրօա էօթմէյէճէք տիր՝
տէտի ։
35 Վէ օնլարա տէտի քի՝ Սիզի քիսէսիզ վէ
չանթաարզ վէ այագ պապարզ կէօնտէրտիյիմ-
տէ , պիր շէյէ ւսհթիաճընըզ օլտու՞մու . օն-
36 լար տախի՝ Հիչ պիր շէյէ՝ տէտիլէր ։ Իմտի
օնլարա՝ Լաքին շիմտի քիմին քիսէսի Հէմ
չանթաար վար իսէ , ալսըն . վէ Հէր քիմին
պըլըճը եօղ իսէ , լէպաասընը սաթըպ սաթուն
37 ալսըն ։ Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Վէ միւճրիմ-
լէր արտընճա՝ 'աատա օլունտու՝ տէյիւ պու
մուհարրէր օլան տահա պէնտէ իթմամ օլուն-
մադ կէրէք տիր . չիւնքի պէնիմ Հադդըմտա
օլան շէյլէրին նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտի ։
38 Վէ օնլար՝ Եա՛ Թոպպ , իշթէ պուրատա իքի
պըլըճ վար՝ տէտիլէր . օլ տախի օնլարա՝
Քեաֆի տիր՝ տէտի ։
39 Վէ չըդըմ՝ 'աատէթի իւզրէ Զէյթուն տա-
ղընա վարտը . վէ շայիրտէրի տախի օնուճ
40 արտընճա կիթտիլէր ։ Վէ օ Եէրէ վարը
օլտուդտա , օնլարա՝ Իդվայա տուշմէյէսինիզ
41 տէյիւ տու՛ա էտին՝ տէտի ։ Վէ օնլարտան
պիր թաշ ատըմը դատար չէքիլտի , վէ տիզ
42 չէօքնուպ տու՛ա էտէրէք , 'աէտի քի՝ Եա՛
փէտէր , էյէր իսթէրսէն , պու քեասէյի պէն-
տէն կէչիր . լաքին պէնիմ իրատէթիմ տէյիլ ,
43 անճադ սէնինքի օլսուն ։ Վէ օնա սէմաատան
44 բիր խտի ։ Վէ իգնիսընա՛ ղ 'ատիմտէ պուղու-

նուագ՝ քէմալ ի հէրարէթ իլէ տու՛ա էտէրէք,
թէրի եէր իւզէրինէ ախուշէն իրի գան տամ-
45 լալարը կիպի իտի։ Վէ տու՛ատան գալդըպ
շայիրտալէրինին եանընա կէլտիքտէ, օնլարը գամ-
46 տան ույումուշ պուլտու։ Վէ օնլարա՝ Նի՞-
չինէն ույույօրտունուզ. իլվայա կիրմէմէնիզ
իչինէն գալգըպ տու՛ա էտին՝ տէտի։
47 Վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, իշթէ խալգ, վէ
օն իքինչէրտէն պիրի ԵԷհուտա նամ քիմսանէ
էօնլէրինճէ կէլէրէք, Յիսուսա էօփմէք իչինն
48 եանընա կէլտի։ Լաքին Յիսուս օնա՝ Եա ԵԷ-
հուտա, Իպն Թալ ինսանը էօփի՞ւշ իլէ մի էլէ
49 վէրիրսին՝ տէտի։ Վէ էթրաֆընտա օլանլար
նէ վուգու՝ պուլաճաղը կէօրտիւքլէրինտէ,
օնա՝ Եա՛ Րապպի, գելելճ իլէ վուրսալը՞մ մը՝ տէ-
50 տիլէր։ Վէ օնլարտան պիրի պաշ քեահինին
պուլունա վուրուպ՝ օնուն սաղ գուլաղընը
51 քէատի։ Վէ Յիսուս ճէվապ էտիպ՝ Պու գա-
տարա պրուգընը՝ տէտի. վէ օնուն գուլաղընա
52 տօգունուպ՝ օնա շիֆա վէրտի։ Վէ Յիսուս
քէնատի իւզէրինէ կէլէն պաշ քեահիներ իլէ
հէյքէլին սէրտարլարընա վէ իհթիարլարա՝
Հա՞րամի իւզէրինէ ԼԱՒէ կիպի մի գելելճը վէ
53 օփսալը էլգատընըզ։ Պէն հէր կիւն սիզին իլէ
հէյքէլտէ իքէն, պէնիմ իւզէրիմէ էլ ուզաթ-
մատընըզ. ամմա պու սիզին սա՛աթընըզ վէ
զուլմէթին հիւքիւմէթի տիր՝ տէտի։
54 Վէ օնու թուպուպ կէօթիւրտիւլէր, վէ
պէօյիւք քեահինին խանէսի իչինէ կէօթիւր-
տիւլէր. վէ Պէտրօս իրագատան արտը սըրա
55 կիտէօր իտի։ Վէ հավլուննուն օրթասընտա
աթէշ եապըպ՝ պիրլիքտէ օթուրտուգլարընտա,
Պէտրօս տախի արտլարընտա օթուր-
56 ատա։ Վէ պիր ճարիչէ օնու աթէշ եանընտա

օթուրուր կէօրտիւյիւնատէ, ծնա կէօզ տիքիպ
Պու տախի օնուն իլէ պէրապէր իտի՝ տէտի։
57 Լաքին օնու ինքեար էտիպ՝ Էյ գարը, օնու
58 թանըմամ՝ տէտի։ Վէ պիր ազտան ածնկրա,
օնու տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի օնլարտան արն տէտիյինատէ, Պէտրօս՝ Էյ աստմ, տէ-
59 յիլիմ՝ տէտի։ Վէ պիր սա՛աթ միւրուրինատէ
պիր ղայրիսի թէէքիտ էտիպ՝ Ճիլ Հագիգաթ
պու տախի օնուն իլէ պէրապէր իտի. Չինքի
60 կալիլեալը տըր՝ տէտի։ Ամմա Պէտրօս՝ Էյ
աստմ, նէ տէտիյինի պիլմէմ՝ տէտի, վէ տէր-
՛ապապ քէնտիսի տահա սէօյլէր էքէն, խօրօս
61 էօթտիւ։ Վէ Րապպ տէօնիւպ Պէտրօսա
պագտը վէ Պէտրօս Րապպըն քէնտինէ՝ խօ-
րօս էօթմէզտէն էվվէլ, պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթըրընա
62 կէթիրտի։ Վէ Պէտրօս տիշարըյա չըգըպ՝
զիյատէսի իլէ աղլատը։
63 Վէ Յիսուսու պէքլէյէն ատէմլէր օնու խա-
64 թիհզա էտէրէք տէօյէրլէր իտի։ Վէ պաշընը
էօրթիւպ եիւզիւնէ վուրարագ, օնա սուալ
էտիպ՝ Սանա վուրան քի՞մ իտիյինի վահի
65 իլէ խապէր վէր՝ տէրլէր իտի։ Վէ քիւֆր է-
տէրէք, ՛ալէյհինատէ տահա նիչէ չէյլէր աէօյ-
լէրլէր իտի։
66 Վէ կիւնտիւզ օլտուգտա, միլլէթ իհթի-
յարլարը իլէ պաշ քահինլէր վէ ՛ուլէմա
ճէմ՛ օլուպ օնու քէնտի միլլէթ մէճլիսլէրինէ
67 կէօթիւրիւպ՝ ՛Մէսիհ սէ՞ն մի սին՝ պիզէ աէօյ-
տէտիլէր. օ տախի օնլարա՝ Էյէր սիզէ աէօյ-
68 լէսէմ, հիչ ինանմազսընըզ. ՛վէ էյէր պէն
սուալ էթսէմ տախի՝ նէ ճէվապ վէրիր, նէ տէ
69 սալը վէրիրսինիզ։ Շիմտիէն ածնկրա, Ադամ իւլինգան գուտրէթ ուլուհլըն սաղընտա օթուրաճագ

70 տըր՝ տէտի։ Վէ ճիւմլէսի՝ էօյլէ իսէ աչն
իպնուլլա՞հ մը սըն՝ տէտիլէր. օլ տախի օն-
71 լարա՝ Տէտիյինիզ կիսկի իմ՝ տէտի։ Վէ օն-
լար՝ Աբթըզ շէհատէթ պիզէ նէ՞ լազըմ տըր.
զիրա քէնտիմիզ օնուն ազզընտան իշիթտիք՝
տէտիլէր։

ՊԱՊ 23

1 Վէ օնլարըն պիւթիւն ճիւմլիւրիւ գալգըպ
2 օնու՝ փիլաթօսա կէօթիւրտիւլէր։ Վէ օնու
իթհամ էթմէյէ պաշլայըպ՝ Ոունու միլլէ-
թի ազտըրմագատա վէ՝ Պէն Մէհի փատիշահ
ըմ՝ տէյէրէք Գայսէրէ խարաճ վէրմէքտէն
3 մէն՝ էթմէքտէ պուլտուգ՝ տէտիլէր։ Վէ փի-
լաթօս օնա սուալ էտիպ՝ Եէհուտիլէրին փա-
տիշահը աբ՞ն մի սին՝ տէտի. Օլ տախի օնա
4 ճէվապէն՝ Տէտիյին կիսկի՝ տէտի։ Վէ փիլա-
թօս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու ատէմ
տէ հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրում՝ տէտի։
5 Ամմա օնլար խարար էտէրէք՝ կալիլեատան
պաշլայըպ թա պուրայատէք, պիւթիւն Եէ-
հուտիյէտէ թա՛լիմ իլէ դավմը Թահրիք է-
6 տէյօր՝ տէտիլէր։ Վէ փիլաթօս կալիլեա
լաֆզընը իշիթմէքլէ, Օլ ատէմ կալի՞լեալը
7 մը տէյիւ սուալ էտիպ՝ Հէրօտէսին տաիրէ
հիւքիւմէթինատէն օլտուղունու անկլատըգտա,
օնու Հէրօտէսին նէզտինէ կէօնտէրտի. չիւն-քի
օլ տախի օլ կիւնլէրտէ Երուշալիմատէ խոխ։
8 Վէ Հէրօտէս Յիսուսու կէօրտիւքտէ, չօգ
սեվինտի. զիրա օնուն Հաղդընտա չօգ շէյլէր
իշիթտիյի իչիւն, քէնտիսինի խայլի զէման-
տան պէրու կէօրմէք իսթէյէրէք, օնուն եէ-
տէյլէ պիր Թալամէթ իճրասընը մէուշահէտէ

9 էթմէյ իամիտ էաէր իտի ։ Վէ օնա վաֆիր
աէօզէր իլէ ատաղ էթտի իսէ տէ , պիր ճէ-
10 վապ վէրմէտի ։ Վէ պաշ քեահինլէր իլէ 'ա-
լէմա տուրաս՝ օնու շիատէթ իլէ իթհամ
11 էաէրլէր իտի ։ Վէ Հէրօտէս 'ատաքէրլէրի իլէ
պէրատպէր, օնու թահգիր վէ իսթինզա էթտիք-
աէն սօնկրա , օնա փարլազ էլախէ կնյատիրիա՝
12 փիլաթօսա կէրի կէօնտէրտի ։ Վէ օղ կիւնտէ,
փիլաթօս իլէ Հէրօտէս պիրի պիրի իլէ տօսթ
օլտուլար , զիրա մուգատտէմա արաղարընտա
'ատտավէթ վար իտի ։
13 Վէ փիլաթօս պաշ քեահինլէր վէ րէիսլէր
իլէ գավմը պիր եէրէ ճէլա էտիա՝ օնլարա
14 'ատէտի քի՝ Պու ատէմի խալգը ազտըրըյօր
տէյիւ պանա կէթիրտինիզ. վէ իշթէ պէն
անզին Հուզուրունուզտա թէֆթիշ էտիա՝ պու
ատէմին 'ալէյհինտէ իշթիքեա էթտիյինիզ
15 շէյլէրտէն պիր ճիւրմ պուլմատըմ. 'Նէ տէ
Հէրօտէս պէ՛ք . զիրա անզի օնուն նէզտինէ
կէօնտէրտիմ իսէ տէ , իշթէ օնուն եէտիյիլէ ,
գաթլէ միւսթահգագ պիր շէյ եափըլմատըշ
16 տըր ։ Իմտի օնու թէտիպ էթտիքտէն սօնկրա ,
17 սալը վէրէյիմ ։ Վէ Հէր պայրամդա օնլարա
18 պիր քիսէ սալը վէրմէքլիյի լազըմ իտի ։ Իմ-
տի պիւթիւն ճիւմլիւր պիրտէն՝ Պունու գալ-
տըրըպ պիզիմ իչին Պարապապաս սալը վէր-
19 տէյիւ պաղըրտըլար ։ Պու քիմսէ տախ շէհր-
տէ վուգու՝ պուլմուշ պիր խսթիլալ վէ գաթլ
20 իչիւն Հապս լազգ օլունմուշ իտի ։ Իմտի
փիլաթօս Յիսուս սալվէրմէք իսթէմէք
իլէ, թէքրար քէլամ իլտա էյլէտի իսէ տէ ,
21 'օնլար՝ Սալիպ էյլէ , օնու սալ էյլէ՝ տէյիւ
22 պաղըրըրլար ըտը ։ Ը տախ իւչիւնճիւ տէփ'ա
օնլարա՝ Եա պու նէ քէօթիւլիւք իշլէտտի ,

օնտա գաթէլ մուսթահպգ հիչ պիր ճիւրմ պուլմատըմ. իմոն օնու թէտիպ իթտիքըտէն
23 ասնկրա, սալը վէրէյիմ՝ տէտի։ Ամմա օնլար պիւլէնտ ավազ իլէ օնուն սալպ օլունմասընը թալէպ էտէրէք, իսրար էտէրլէր իտի. վէ օնլարըն, վէ պաշ քեահինլէրին ախալէրի պա-
24 լիպ կէլմէյիլէ, փիլաթօս մաթլուպլարընըն
25 իճրա օլունմասընը հիւքմ էթտի։ Իմոն թալէպ էթտիքլէրի, իսթիլալ վէ գաթլ իչիւն հապսա իլգա օլունմուշ քիմսէյի օնլար իչիւն սալը վէրտի, վէ Յիսուսու օնլարըն միւրա-
տընա թէսլիմ էթտի։
26 Օնլար տախի օնու կէօթիւրիւր իքէն, թար-
լատան կէլէն Գիրինալը Սիմօն նամ քիմ-
սէյի թուվթուպ՝ խաչը Յիսուսուն արտը արրա
կէօթիւրմէք իչիւն, օնուն իւզէրինէ գօսու-
27 լար։ Իմոն կէրէք խալգտան վէ կէրէք օնուն
իչիւն ազլայրպ տէօյիւնէն գարըլարտան պիր
պէօյիւք ճէմի՛յէթ արտընճա կիտէյօր իտի։
28 Վ՚է Յիսուս մէզպուրէլէրէ տօղրու տէօնիւպ՝
է՛յ Երուշալիմ գըզլարը, պէնիմ իչիւն աղ-
լամայըն, անճագ քէնտինիզ իլէ էվլատընըզ
29 իչիւն ազլայըն։ Զիրա իշթէ՝ նէ՛ մութլու՝ ա-
գիրէ գարըլարա, վէ տօղուրմամըշ րահմլէրէ,
վէ էմզիրմէմիշ մէմէլէրէ՝ տէյէճէքլէրի կիւն-
30 լէր կէլէյօր։ Օ՛ զէման տաղլարա՝ իւզէրիմի-
զէ տիւշիւն, վէ պայըրլարա՝ Վէզի էօրթիւն՝
31 տէմէյէ պաշլայաճաղլար։ Զիրա էյէր եաշ
ագաճա պու շէյլէրի էտէրլէրսէ, դուրույա
նէ՞ օլաճագ տըր՝ տէտի։
32 Վ՚է օնուն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմագ
իւզրէ, պաշգա իքի միւճրիմ տախի կէօթիւ-
33 րիւլտիւ։ Վ՚է գաֆա տէնիլէն մահալէ կէլ-
տիքլէրինտէ, օրատա օնու վէ պիրի տաղըն-

տա վէ օլ պիրի ասլուանատա օլարագ , օլ միւճ-
34 րիմլէրի խաչա կէրտիլէր : Յիսուս տախի տէտի
քի՝ Էյ փէտէր , օնլարա ՚ապվ էյլէ , զիրա
նէ՛ եափտըգլարընը պիլմէզլէր : Վէ լիպասլա-
35 րընը փայլաշըպ գուր՚ա աթտըլար : Խալգ տա-
խի տուրուպ աէյր էտէրէք , օնլար իլէ պէ-
բապէր րէհալէր տախի օնու խաթիհզա էտիպ՝
Պաշգալարընը գուրթարտը էյէր Ալլահընն
միւնթախապը Մէսիհ պու խէ , քէնտի քէն-
36 տինի գուրթարսընն՝ տէտիլէր : Վէ ՚ապքէրլէր
տախի օնու խաթիհզա էտէրէք , եապլաշըպ՝
37 սիրքէ ատնարագ՝ էյէր եէհուտիլէրին փատի-
շահը սէն խէն , քէնտինի գուրթար՝ տէրլէր
38 իտի : Վէ օնուն իւզէրինտէ՝ Եունանի վէ
Լաթին վէ ՚իպրանի հարֆլարը իլէ ՊՈՒ ԵԷ-
ՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՏՂՐ՝ տէյիւ եա-
զըլը պիր եաֆթա վար իտի :
39 Վէ սաբըշը միւճրիմլէրին պիրի օնա քիւֆր
էտիպ՝ էյէր սէն Մէսիհ խէն , քէնտինի վէ
40 պիզի գուրթար՝ տէտի : Օլ պիրի խէ ճէվապ
վէրիպ օնու ազարլայարագ՝ Սէն հէման օլ
հիւքմ ալթընատա իքէն , Ալլահտան գօրգմա՞զ
41 մը սըն : Վէ պիզ հագգ իւզրէ ֆահէ՞ իզ ,
զիրա իշլէտիյիմիզ շէյլէրէ միւաթահագգ օլա-
նը չէքէյօրուզ . ամմա պու՝ ֆէնատ պիր իշ
42 եափմատը՝ տէտի : Վէ Յիսուսա՝ Եա՛ Րապպ ,
փատիշահլըղընատա կէլտիյինտէ պէնի խաթրը-
43 նա կէթիր՝ տէտի : Յիսուս տախի օնա՝ Հա-
գիգաթէն սանա տէրիմ՛ քի՝ պու կիւն պէնիմ
իլէ ճէննէթտէ օլաճագ սըն՝ տէտի :
44 Վէ սա՚աթ ալթը րատտէլէրինէ կէլտիքտէ ,
սա՚աթ տօգուզատէք պիւթիւն եէր իւզէրինէ
45 գարանլըգ կէլիպ՝ ՚կիւնէշ գարարտը , վէ Հէյ-
46 քէլին փէրտէսի օրթատան եըրթըլտը : Վէ

ցիտուս պիւլէնտ ամպազ իլէ ֆէրեաատ էտիպ՝
էյ փէտէր, բուհուամու աէնին էլլէրինէ թէս-
լիմ էտէրիմ՝ ատէտի. վէ պուննու աէօյլէյիպ՝
թէալիմ ի բուհ էթտի։
47 Վէ եիւզ պաշը վադը՝ օլանը կէօրտիւքտէ,
Ալլահա համան էտիպ՝ թահգիգան պու սաէմ
48 սալին իտի՝ ատէտի։ Վէ պու սէյրէ ճէմ՝ օլան
պիլ ճիւմլէ խալգ վադը՝ օլան նէտանէլէրի կէօր-
մէքլէ, կէօյիւայէրինէ վուրտուգ կէրի տէօն-
49 տիւլէր։ Վէ ճիւմլէ աշինալէրի վէ կալիլեա-
տան օնուն ատտընճա կէլէն գարըլար պու
շէյլէրի կէօրէրէք, ուզագտան տուրմուշլար
իտի։
50 Վէ իշթէ ենհուտիլէրին Աբիմաթիա շէհ-
րինէտէն օլուպ՝ տազա ի շուրատան օլարագ,
Եուսուֆ նամընտա սալին վէ տատիլ պիր
51 սաէմ պուլունուպ՝ (մերգում օնլարըն մէշ-
վէրէթինէ վէ տամէլինէ բիզա վէրմէմիշ իտի.)
քէնտիսի տախի Ալլահըն փատիշահլըղընա
52 մինթազիր օլարագ, Փիլաթոսուն եանընա
կիտիպ՝ Յիսուսուն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի։
53 Վէ օնու էնատիրիպ՝ քէթէն պէզինէ սարըը,
վէ օնու գայատա օյուլմուշ վէ հիչ պիր վադթ
քիմսէ գօնուլմամըշ պիր գաար իչինէ գօստու։
54 Վէ օլ կիւն թէտարիք օլուպ՝ աէպթ կիւնիւ
տախի եապլաշըյօր իտի։
55 Վէ Կալիլեատան պէրտաբեր կէլէն գարըլար
սարը արքա վարըպ՝ գաարը վէ օնուն ճէսէ-
տինին նատըլ գօնուլտուգունու կէօրտիւլէր։
56 Վէ տէօնիւպ՝ պահարլար վէ խոշ գօգուլու
եապլար հազըրլայըպ՝ շէրի'ատ միւճիպինճէ
աէպթ կիւնինատէ խոթիւրահաթ էթտիլէր։

ՊԱՊ 24

1 Վ՚է հաֆթանըն իւք կիւնիւ, 'ալէս սահար,
գապրա կէլիպ՝ հազըրլատըգլարը պահարլարը
կէթիրտիլէր, վէ օնլար իլէ պէրապէր սայէ
2 րէլէր տախ վար իտի։ Վ՚է թաշը գապրտան
3 եուվարլանմըշ պուլուպ՝ 'իչէրիյէ կիրտիքլէ-
րինտէ, Րապպ Յիսուսուն ճէսէտինէ պուլմա-
4 տլար։ Վ՚է վագը՝ օլտու քի՝ օնլար պունտան
էօթիւրիւ հայրէթտէ իքէն, իշթէ եանլարըն-
տա միւնէվվէր լիպասլը իքի ատէմ տուրտու.
5 'մէպուրէլէր տախ գօրգուլարընտան եիւզ-
լէրինի եէրէ էյմէքտէ իքէն, օնլարա տէտիլէր
քի՝ Նի՞չիւն հայաթտա օլանը էմվաթ արա-
6 պընտա արայօրսունուզ. 'պուրատա տէյիլ
տիր, ամմա գըյամ էթտի. քէնտիսի տահա
կալիլեատա իքէն, սիզէ նիճէ սէօյլէտիյինի,
7 եա՝նի 'իսկ իւլ ինսան կիւնահքեար ատէմլէր
էլլէրինէ թէսլիմ օլունուպ՝ սալպ օլունմազ
վէ իւչիւնճիւ կիւնիւ գըյամ էթմէք կէրէք
8 տիր՝ տէտիյինի խաթըրընըզա կէթիրին։ Օնլար
9 տախ սէօզլէրինի խաթըրա կէթիրտիլէր։ Վ՚է
գապրտան տէօնիւպ՝ պունլարըն ճիւմլէսինի
օն պիր շաէյրտլէրէ վէ սայրլէրին ճիւմլէսինէ
10 նապէ էթտիլէր։ Վ՚է պու շէյլէրի Րէուպլէրէ
սէօյլէյէնլէր Մէճտէլի Մէրեէմ վէ Եուաննա
վէ Եագօպուն անսը Մէրեէմ վէ օնլար իլէ
11 պէրապէր օլան սայրլէր իտի։ Վ՚է մէպու-
րէլէրին սէօզլէրի օնլարըն 'ինանմատէ պօշ լա-
պըրտը կիպի կէօրիւնմէյիլէ, օնլարա ինան-
12 մատըլար։ Ամմա Պէտրօս գալգըպ՝ գապրա
մէյրլթտի, վէ էյիլիպ քէֆինին եալընըզ
տուրտուղունա կէօրմէտի իլէ, վագը՝ օլան

շէյէ քէնաի քէնաինէ թէ'աճճիւպ էաէրէք
կիթաի։
13 Վէ իշթէ օլ կիւնաէ, օնլարաան իքիսի
Երուշալիմաէն ալթմըշ ղէլվէ ուզաղ էմմաւս
14 նամ պիր քէջէ կիաէյօրլար իաի։ Վէ ճիւմլէ
պու վուգու'աթ խուաուաունաա պիրի պիրի իլէ
15 աէջլէշէյօրլար իաի։ Վէ վաղը' օլաու քի'
օնլար աէջլէշիպ միւպահէաէ էաէր իքէն, Յի-
աուս պիզաթ եաղըն կէլիպ' պէրապէր կիաէր
16 իաի։ Վէ կէօզլէրի թուԹուլմուշ օլմայղլա,
17 օնու թանը յամաալարը։ Վէ օնլարա' Սիզ
եիւրիւր իքէն մահզուն օլարաղ, պիրի պիրինիզ
իլէ շու աէջլէշիյինիզ աէօզլէր նէ՞ աիր' աէ-
18 աի։ Վէ օնլարաան պիրի, Քլէօփաա նամ քիմէ
օնա ճէվապէն' Պու կիւնլէրաէ օրաաա վուգու'
պուլան շէյլէրաէն խապէրաար օլմաաըղ միւ-
աաֆիր Երուշալիմաէ եալընըղ սէ՞ն մի գալաըն'
19 աէաի։ Վէ օնլարա' Հանկը շէյլէր' աէաի.
օնլար աախի օնա աէաիլէր քի' Սւլաահըն վէ
պիւԹիւն գավմըն 'ինաինաէ, 'ամէլաէ վէ քէ-
լամաէ գուվվէԹլի պիր փէյղամպէր օլան Նա-
զարէԹլի Յիսուսաւն խուաուաունաա օլան շէյ-
20 լէրի. 'Վէ պաշ քեահինլէր իլէ ըէխալէրիմիզ
օնու գաԹլէ հիւքմ օլունմաղ իչիւն Թէալիմ
21 էաիպ' աալպ էԹաիլէր։ Պիզ խաէ Իսրայէլի խէ-
լաա էաէճէք օ տուր իւմիա էաէյօրուաուղ.
Ֆաղաթ ճիւմլէ պու շէյլէրաէն մա'աա, պու
շէյլէր վաղը' օլալը պու կիւն իւչիւնճիւ կիւն
22 տիւր։ Հէմ տախի պիզաէն պա'զը գարըլար
23 'ալէա աահար գապրա վարըպ' 'օնուն ճէաէինի
պուլմայարաղ, կէլաիլէր, վէ' ՀայաԹաա օլ-
աուղունու իխապար էաէն մէլէքլէր զուհուրու-
նու կէօրաիւք' աէմէլէրի իլէ, պիզի միւԹէ-
24 հայիր էԹաիլէր։ Վէ պիզիմ իլէ օլանլարաան

պա՛զըսը գաւարա վարըպ՝ հէման գարըլարըն
տէտիքլէրի կնպի պուլտուլար իսէ տէ, քէնաի-
25 սինի կէօրմէտիլէր։ Ու տախի օնլարա՝ էմ
՛ապըլըզլար, վէ փէյղամպէրլէրին պիլ ճիւմլէ
աէյլէտիքլէրինէ ինանմազտա գալպ ի ղալնպ
26 օլանլար, Քրիստոսուն պունլարը չէքիպ քէն-
ան ճէլալինէ կնրմէսի վաճիպ տէյի՞լ մի իսի՞
27 տէտի։ Վէ Մուսատան, վէ ճիւմլէ փէյղամ-
պէրլէրտէն պաշլայըպ՝ պիլ ճիւմլէ քիթապլար-
տա քէնտինին հադգընտա պուլունան շէյլէրի
28 օնլարա թէֆսիր էյլէտի։ Վէ վարաճապլարը
քէօյէ եադլաշտըգլարընտա, քէնտիսի տահա
29 իլէրի կիտէճէք կիպի կէօսթէրտի։ Օնլար տա-
խի օնա իպրամ էտիպ՝ Պիզիմ իլէ գալ, զիրա
ախշամ իւաթիւ օլուպ՝ կիւն ղէվալ պուլմազ-
տա տըր՝ տէտիլէր. ու տախի օնլար իլէ գալ-
30 մազ իչիւն կիրտի։ Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ո
օնլար իլէ սօֆրատա օթուրտուղունտա, էք-
մէյի ալըպ պէրէքէթ տու՛սընը օգուտուգ-
31 տան սօնկրա, փարէլէյիպ օնլարա վէրտի։ Ու
վագթ, օնլարըն կէօզլէրի աչըլըպ՝ օնա թանը-
տըլար. ո իսէ օնլարտան կէօրիւնմէզ օլտու։
32 Վէ պիրի պիրինէ տէտիլէր քի՝ էնա ի րահ-
տէ պիզէ սէյլէր, վէ քիթապլարը թէֆսիր
էտէր իքէն, գալիլիմիզ տէրսունիմիզտէ եան-
մա՞զ մը իտի։
33 Վէ հէման օլ սա՛աթ գալգընպ՝ Երուշալիմէ
՛աւտէթ էտէրէք, օն պիրլէրի վէ ըհֆիգլէրինէ
ճէմ՛ օլմուշ պուլտուլար քի՝ պունլար տախի
34 Թահգիգան Լատպ գըյտամ էթմիշ տիր, վէ
35 Սիմօնա կէօրիւնտիւ՝ տէրլէր իտի։ Պունլար
տախի եօլտա վագը՝ օլտնլարը, վէ քէնտիլէրէ
էքմէյի փարէլէմէինտէ նատըլ մա՛լում օլ-
տուղունու նագլ էթտիլէր։

36 վէ օնլար պու շէյլէրի այօլէր իքէն , Յի-
ատա պիզպաթ օրթալարընտա տուբուպ օնլա-
37 րա՝ Սէլամըն 'ալէյքում՝ ատէտի : Օնլար իսէ
շաշըպ գօրգարագ , բուհ կէօրութքէրի զան-
38 ընատա խոխլէր : վէ օնլարա ատէտի քի՝ Նի՞-
չին միւզթարիպ օլտունուզ , վէ նի՞չին
39 գալալէրինիզտէ էֆքեար զուհր էտէյօր : Էլէ-
րիմէ վէ այագլարըմա պագըն , քի պիզպաթ
պէն իմ. պանա տօգունուն , վէ պագըն . զիրա
բուհուն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տուր , նիճէ
քի պէնտէ վար խոխլինի կէօրիյօրտունուզ :
40 վէ պունու այօլէյիպ՝ օնլարա էլլէրի իլէ
41 այագլարընը կէօսթէրտի : Օնլար տախի պու-
բուրտան հէնուզ ինանմայըպ՝ թէ'աճճուպ
էտէր իքէն, օնլարա՝ Պուրատա պիր եէյէճէյի-
42 նիզ վա՞ր մը՝ ատէտի : վէ օնլար օնա պիր փար-
չա փիշմիշ պալըզ վէ պիր ազ կէօմէճ պալը
43 վէրտիլէր : վէ պըպ էօնլէրինատ եէտի :
44 Պա'տէհու օնլարա ատէտի քի՝ Տահա պիզին իլէ
իքէն , պէնիմ հագդըմատա Մուսանըն թէվրա-
թընատա վէ փէյղամպէրլէր իլէ մէզամիրտէ
ճիւմլէ եառըլմըշ օլան շէյլէր իթմամ օլուն-
մագ կէրէք տիր՝ տէյու պիզէ այօլէտիյիմ աէօզ-
45 լէր պունլար տըր : Օլ զէմանն , քիթապլարը
46 անկլամագ իչուն զիննլէրինի աչտը : վէ օն-
լարա տէտի քի՝ Պէօյլէ եազըլմըշ տըր , վէ
Քրիստոսա պէօյլէ էլէմ չէքիպ՝ ի չիւնճիւ կիւ-
47 նու էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէք ւվէ Երուշա-
լիմտէն պաշլանարագ , ճիւմլէ թաւիֆէլէրէ
օնուն իամինատ թէվպէ վէ կիւնահլար 'ափը
48 վա'զ օլունմագ կէրէք իտի : վէ պիզ պու
49 շէյլէրին շահիտլէրի սինիզ : վէ իշթէ պէն
իւզէրինիզէ Փէտէրիմին վա'տինի կէօնտէրի-
քիմ . սիզ խե եօգարըտան գուտրէթ քէսպ

էտինճէյէտէք Երուշալիմ շէհրինտէ օթուրուն։
50 Վէ օնլարը թա ՊԷթ'անիայատէք ամշարը
էրպարըպ էլէրինի գալդըրարագ , օնլարա
51 խայր ատա'ա էյլէտի ։ Վէ վադը' օլտա քի'
օնլարա խայր ատա'ա էտէր իքէն , օնլարտանդ
53 այրըլըպ՝ ակմայա 'ուրուճ էթտի ։ Վէ օնլար
օնա ակճատէ գրլըպ՝ քէմալի սուրսուր իլէ Երու-
53 շալիմէ 'ավետ էթտիլէր . 'վէ տահմա հէյ-
քէլտէ , Ամէն ։
խտէ . Ամին ։

ԵՈՒՀԱՆՆԱՆԸՆ ԹՈՒՀՐԻՒ ԷԹՏԻՅԻ

ԻՆՃԻԼ

ՊԱՊ 1

1 Քէլամ իպէիտատէ մէվճուտ իտի, վէ
քէլամ Ալլահըն նէզտինատէ իտի, վէ քէլամ
2 Ալլահ իտի: Օ՝ իպէիտատէ Ալլահըն նէզ-
3 տինատէ իտի: Հէր շէյ օնուն վասիթասը իլէ
վիւճուտէ կէլտի. վէ մէվճուտ օլան հիչ պիր
4 շէյ օնատուզ վիւճուտէ կէլմէտի: Հայաթ օն-
տա իտի. հայաթ տախի ատէմիլէրին նուրու
5 իտի: Վէ նուր զուլմէթատէ զիյա վէրիր իտի.
վէ զուլմէթ օնու իտրաք էթմէտի:
6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմուշ,
Եուհաննա իսմինտէ պիր ատէմ պուլունուպ՝
7 ¹օլ նուր հագգընտա շէհատէթ էթմէք իւզրէ,
շէհատէթէ կէլտի, քի օնուն վասիթասը իլէ
8 ճիւմլէսի իման էտէլէր: Քէնտիսի օլ նուր օլ-
մայընչ, անճաղ նուր հագգընտա շէհատէթ
էթմէք իչիւն իտի:
9 Տիւնեայա կէլէն հէր ատէմի թէնվիր էտէն
10 նուր ի հագիգի օ իտի: Տիւնեատա իտի, վէ
տիւնեա օնուն վասիթասը իլէ վիւճուտէ կէլ-
11 տի, վէ տիւնեա օնու թանըմատը: Քէնտի-
նինքիլէրէ կէլտի, վէ քէնտինինքիլէր օնու
12 գապուլ էթմէտիլէր: Ամմա հէր քիմ օնու
գապուլ էթտի իսէ, օնլարա, եա'նի իմինէ
իման էտէնլէրէ, էվլատ ուլլահ օլմագլըղը

13 ակնահիւթի վերտի։ Պունկար նէ գանտան,
նէ թէն իրատէթինատէն, նէ տէ ինան իրատէ-
14 թինատէն, անճատ Աղտհատան տօղտուկար վէ
քէկամ թէն օլուպ՝ ինայէթ վէ հապիպաթ իլէ
մէմլու օլարապ, ատամպուլտա ատքին օլտու.
պիզ տախի օնուն ճէկինիլի փէտէրին Իսկ ի
վահիտինին ճէկելի կիպի կէօրտիւք։
15 Եուհաննա օնուն հապպընտա շէհատէթ
էտիպ նիտա էտէրէք, տէտի քի՝ Պէնատէն
ատնկրա կէլիպ պէնատէն էվվէլ մէվճուտ օլմա-
պըլա, պունա թէզատտիմ էտէր՝ տէտիկիմ
16 զաթ պու տուր։ Վէ օնուն ֆապլընտան պիզ
ճիւմլէմիզ՝ ինայէթ եէրինէ՝ ինայէթ տախի
17 ախզ էլէտիք։ Զիրա շէրի՛աթ Մուսանըն վա-
սիթատը իլէ վէրիլտի. ամմա՝ ինայէթ իլէ հա-
պիպաթ Յիսուս Քրիստոս վասիթատը իլէ օլ-
18 տու։ Աղտհը ատա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ
տիր. փէտէրին գուճաղընտա օլան Իսկ ի
վահիտ քէնատիսի պէյան էլէտի։
19 Վէ եէհուտիլէր Երուշալիմատէն Եուհան-
նայա՝ Սէն քի՞մ սին տէյու տուտալ էթմէյէ
քեահինլէր իլէ Լավիլիլէր կէօնտէրտիքլէրի
20 զէման, օնուն շէհատէթի պու տուր՝ Ւեա՛նէ
իքրար էտիպ ինքեար էթմէյէրէք, պէն Մէսիհ
21 տէյիլ իմ՝ տէյու իքրար էթտի։ Վէ օնա՝
Էյլէ իսէ նէ՞, սէն Էլիյա՞ա մը սըն՝ տէյու տուտալ
էթտիքլէրինատէ, Տէյիլ իմ՝ տէտի սէն շօլ
փէյամպէր՞ը մի սին՝ փէսխէրինէ, Խայր՝ տէյու
22 ճէվապ վէրտի։ Իմտի օնա՝ Սէն քի՞մ սին.
«Էօյլէ քի պիզի կէօնտէրէնլէրէ ճէվապ վէրէ-
լիմ. քէնատի հապպընտա նէ՞ տէրսին՝ տէտի-
23 լէր։ Պէն Իշա՛յա փէյղամպէրին տէտիյի կիպի,
Բապպէն եօլունու տօղտուտուն՝ տէյու չէօլտէ
24 նիտա էտէնին ալտը իմ՝ տէտի։ Վէ օլ

25 կէօնտէրլէնլէր ֆէրիսիլէրտէն իտիլէր։ Վէ
օնա ասուալ էտիպ՝ Իմամ էյէր սէն Մէսիհ,
եախօտ էլիյա, եա օլ փէյղամպէր տէյիլ իսէն,
26 նի՞չիւն վաֆթիզ էտէյօրսուն՝ տէտիլէր։ Եու-
հաննա օնլարա ճէվապէն՝ պէն սու իլէ վաֆ-
թիզ էտէրիմ. ամմա սէզին արանըզտա պիլ-
27 մէտիյինիզ պիր քիմսէ տուրույօր, որ պէն-
սէն սօնկրա կէլիպ՝ պանա թէզատոիւմ էտէն
օ տուր, վէ պէն օնուն այագ գուպլընըն թաս-
մասընը չէօզմէյէ լայըզ տէյիլ իմ՝ տէտի։
28 Պու չէյլէր Իորանըն էօթէ թարաֆընտա,
Եուհաննանըն վաֆթիզ էթմէքտէ օլտուղու
պէյթապարա Նամ մահալտէ վաղը՝ օլտու։
29 Էրթէսի կիւն, [Եուհաննա] քէնտինէ յի-
տուսուն կէլտիյինի կէօրտիւքտէ՝ իշթէ տիւ-
նեանըն կիւնահընը տէփ՝ էտէն Ալլահըն գու-
30 զուսու պէնտէն սօնկրա պիր սաէմ կէլիյօր՝
պէնտէն էվվէլ մէվճուտ օլմուսը իլէ պանա
թէզատոիւմ էթտի՝ տէյէրէք, հագգընտա
31 սէօյլէտիյիմ զաթ պու տուր։ Պէն տախի օնու
պիլմէզ իտիմ. ամմա օնուն պէնի Իորույէլէ
պէյան օլունմասը իչիւն սու իլէ վաֆթիզ
32 էտէրէք կէլտիմ՝ տէտի։ Վէ Եուհաննա
չէհատէթ էտիպ՝ Րուհուն աէմատան կէօյէր-
ճին կիպի էնիպ օնուն իւզէրինտէ գալտըղընը
33 կէօրտիւմ։ Վէ պէն օնու պիլմէզ իտիմ. լա-
քին պէնի սու իլէ վաֆթիզ էթմէյէ կէօնտէ-
րէն քէնտիսի պանա՝ Րուհուն քիմին իւզէրինէ
էնիպ գալտըղընը կէօրիւրսէն, Րուհ իւլ
գուսա իլէ վաֆթիզ էտէն օ տուր՝ տէտի։
34 Պէն տախի կէօրտիւմ, վէ Խանուլլահ պու
տուր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտի։
35 Էրթէսի կիւն, ևինէ Եուհաննա վէ քէնտի
շայիրտէրինտէն իքի քիշի տուրույօր իտի։

36 վէ Յիսուսոս կեզէր ինքեն կէօրիսպ՝ Իշթէ
37 Ալահըն գուզուսու՝ ոէտի։ վէ օլ ինքի շա-
յիրտ օնուն ակցլէտիլինի իշիթմէքլէ, Յիսու-
38 սուն արտը սըրա կիմոտիլէր։ վէ Յիսուս ոէծ-
նիպ արտը սըրա կէլտիքլէրինի կէօրուպ քոէ,
օնլարա՝ նէ՞ արայօրսունուզ՝ ոէտի. վէ օնա՝
Բապպի՝ (քի պու թէրճիւմէ օլունարտը,
Մու՛ալլիմ՝ ոէմէք տիր) նէ՞րէտէ իգամէթ է-
39 ոէյօրսուն՝ ոէտիլէր։ Օնլարա՝ Կէլիպ պագը՛ն՝
ոէտիքոէ, կէլտիլէր, վէ նէրէտէ իգամէթ
էթտիյինի կէօրիպ՝ օլ կիշի եանընատա պալ-
մըլար. վէ սա՛աթ օն բուտաէլէրինոէ իտի։
40 վէ Եուհաննատան իշիտիպ՝ օնուն արտը սըրա
կիտէն ինքի քիշիտէն պիրի Սիմոն Պէտրոսուն
41 գարնաշը Անտրոս իտի։ Օ էվվէլա քէնտի
գարնաշը Սիմոնու պուլուպ օնա՝ Մէսիհի
(քի պու՝ Քրիստոս թէրճիւմէ օլունուր) պու-
42 ուպ՝ ոէտի։ վէ օնու Յիսուսուն նէզտինէ
կէթիրտի. Յիսուս ոտխի օնա պագըպ՝ Սէն
Եունուսուն օղլու Սիմոն սուն, սէն Գէֆաս
(քի պու Պէտրոս թէրճիւմէ օլունուր) թէամիյէ
օլունաճագըսըն՝ ոէտի։
43 Էրթեսի կիւն, Յիսուս Կալիլեայա ՚ազիմէթ
էթմէք իսթէտի, վէ Ֆիլիպոսու պուլուպ
44 օնա՝ Արտըսըրա կէլ՝ ոէտի։ Ֆիլիպոս տա-
խի Անտրոս իլէ Պէտրոսուն շէհրի Պէթ-
45 սայտասըն իտի։ Ֆիլիպոս Նաթանայէլը
պուլուպ օնա՝ Մուսանըն Թէվրաթա, փէյ-
ղամպէրլէրին տախի Հոպգընատա եազտըգիսը
զաթը՝ եա՛նէ Նազարէթտէն օլան Յիսուս իպն ի
46 Եուսուֆու պուլտուգ՝ ոէտի։ վէ Նաթա-
նայէլ օնա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին
հասըլ օլմազը մի՞ւմքի՛ն մի տիր՝ ոէտի. Ֆի-
47 լիպոս օնա՝ Կէլ ոէ պագ՝ ոէտի։ Յիսուս

Նաթանայէլի քէնաի եանըննա կէլիր իքէն
կէօրիւպ օնուն հագգընատ՝ իշթէ հագիգա-
թէն տէրունինաէ հիլէ օլմայան պիր իսրա-
48 յէլլի՝ տէտի։ Նաթանայէլ օնա՝ Պէնի նէ՞րէ-
տէն թանը յօրատուն՝ տէտի. Յիսուս օնա ճէ-
վապէն՝ Փիլիպպոս աէնի չաղըրմազատան էվվէլ,
սէն ինճիր ագաճընըն ալթընատա իքէն, աէնի
49 կէօրտիւմ՝ տէտի։ Նաթանայէլ օնա ճէվա-
պէն՝ Րա՛պպի, սէն Հաընուլլահ սըն, սէն իս-
50 րայէլին փատիշահը սըն՝ տէտի։ Յիսուս տա-
խի օնա ճէվապէն՝ Սանա ինճիր ագաճընըն
ալթընատա իքէն սէնի կէօրտիւմ՝ տէտիյի՞մ
իչիւն մի ինանըրսըն. պունլարտան տահա
51 'ազիմ շէյլէր կէօրէճէքսին՝ տէտի։ Վէ օնա՝
Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ քի՝
շիմաէն ասընկրտա, սէմա աչըըպ Հան իւլ ին-
սան իւզէրինէ Ալլահըն մէլէքլէրինին չըգըպ
էնուիքլէրինի կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի։

ԳԱՊ 2

1 Վէ իւչիւնճիւ կիւնատ, Կալիլեանըն Գա-
նա էհրինատ տիւյիւն օլուպ՝ Յիսուսուն վալիտէսի
2 օրատա իտի։ Վէ Յիսուս իլէ շայիրտէրի
3 տախի տիւյիւնէ առ'վէթ օլունատու։ Վէ շէ-
րապ էքսիլմէքլէ, Յիսուսուն վալիտէսի օնա՝
4 Շէրապլարը եօք տուր՝ տէտի։ Յիսուս օնա՝
Եա՛ խաթուն, պանա վէ սանա նէ՞. վագթըմ
5 տահա կէլմէտի՝ տէտի։ Վալիտէսի խըզմէթ-
ճիլէրէ՝ Սիզէ Հէր նէ տէրսէ եափընըզ՝ տէտի։
6 Վէ Եէհուտիլէրին թաթհիրի 'ատէթինճէ
օրատա գօնմուշ, Հէր պիրի իքիշէր եա իւչեր
մէտրէ ալըր ալթը թաշ քիւփ վար իտի։
7 Յիսուս օնլարա՝ Փիւփլէրի սու իլէ ազլատուրսուն՝

ասէին , վէ օնլարը սպղընա գատար ասլտուր-
տուլար : վ է օնլարա՝ Շիմոն չըգարըպ զէյա-
ֆէթ ըէխանէ կէօթուրուն՝ ասէին . վէ կէօ-
թիւրէլէր : վ է զէյաֆէթ ըէխի շէրապա
թէպոլ օլմանն ասլա ասլթընճա , (օ խե
նէրէան օլտուղունա պիլմէզ , ամմա ասլա
չէքէն խըզմէթճիլէր պիլէրլէր խոն ,) զէյաֆէթ
ըէխի կուվէյնէ չաղըրըպ , օնա՝ հէր քէս էվվէ-
լա ա՛լա շէրապը վէ զէյատ էյէլտիյինատէ , էա-
նատընը չըգարըր . ա՛ն խէ ա՛լա շէրապը շիմոի-
յէտէք ատգլատըն՝ տէր : Յէսուա կալիլեանըն
գանա ընդունատ իշպա պէտույէթ ի մու՛ճիզաթ
իճրա էյէյնի՝ քէնոի ճէլալինի իզհար էթոր .
շայէրտէրի տոխի օճա իմոն էթտիլէր :
Պա՛տէհու քէնոխի իլէ վալիտէխ վէ գա-
րընտաշլարը վ է շայէրտէրի գէֆրնահուսա
էնէիզ՝ օրատա պիր գաչ կիւն գալարլար :
Վ է ԵԷհուտիլէրին ֆըսհը եագըն օլմազ իլէ,
Յէսուա Երուշալիմէ չըգար : Վ է հէյ քէլտէ
արդը վ է գյուն վ է կէյէրճին ասլթընճըլարը ,
պիր գամչը եափարագ , ճիւմլէսինի , գյուն վ է
արտաֆլարը օթուրուր պուլուպ՝ իփլէրտէն
ասէին . վէ արտաֆլարըն ապչէսինի տէօքիպ՝ փէշ-
թախթալարընը ալթ իւսթ էթտի : Վ է կէյէր-
ճին ասլթընճըլարա՝ Պունլարը պուրատան գալ-
մըշ խոխինի խաթընըլարընա կէթիրտիլէր :
Իմոի ԵԷհուտիլէր ճէվապ էտիպ օնա՝ Պիզէ
նէ՞ , ալատէթ կէօսթէրիրսին՝ զի պունլարը է-
պիր գամչը եափարագ , ճիւմլէսինի , գյուն վ է
արտաֆլարը եափարագ , ճիւմլէսինի , գյուն վ է
Պու հէյքէլը իբգիլը , վ է օնու իւչ կիւնատ

20 պինա էտէյիմ՝ տէտի ։ Իմոն Եէհուտիլէր՝
պու հէյքէլ գըրդ ալթը ելլատա եափըլը,
վէ սէն ծնու իւչ կիւնատէ՞ մի պինա էտէճէք-
21 սին՝ տէտիլէր ։ Ո իսկ քէնտի ճէսէտի հէյքէ-
22 լինատէն պահա էտէյօր իտի ։ Իմոն էմվէրհատան
գըյատ էթտիկի զէմման, ծնուն շայրատլէրի,
պուննու սէցլէտիկինի խաթըրլատըննա կէթիրիպ
քիթապա, վէ ցիսուսուն սէցլէտիկի քէլա-
մա ինանտըլմատը ։
23 Վէ ֆըսըհ պայրամընատա, Երուշալիմատէ
իքէն, չօգ քիմսէ իճրա էթտիկի՝ ալամէթլէ-
րինի կէօրմէլէրի իլէ, ծնուն իամինէ իման էթ-
24 տիլէր ։ Ամմա Ցիսուս ճիւմլէսինի պիլտիկի,
վէ ինսան խուսուսունատա պէրինին շէհատէ-
թինէ միւհթաճ օլմատըղը ճիհէթլէ, քէնտի
25 քէնտինի ծնլատա ինանմատըղ իտի ։ Ջիրա քէն-
տիսի ինսանդէն տէրունինատէ նէ՛ օլսուդունու
պիլդիր իտի ։

ՊԱՊ 3

1 Վէ ֆէրիսիլէրատէն Եէհուտիլէրին պիր րէի-
սի Նիգօտիմօս իամինատէ պիր ատէմ վար իտի.
2 Մէրգում կէճէլէրին, Ցիսուսուն եանընա կէ-
լիպ ծնա՝ Րապպի, Աստուծմէն թարափընատան կէլ-
միշ մու՛ալլիմ իտիդինի պիլիրիզ. զիրա հիչ
պիր քիմսէ, Աստուծ պիլէմինճէ օլմատըգճա,
պու ապնին էթտիկին՝ ալամէթլէրի իճրա է-
3 տէմէզ՝ տէտի ։ Ցիսուս օնա ճէվապէն՝ Հագի-
գաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ էյէր
պիր քիմսէ եէնիտէն տօղմատգա, Աստուծն
4 փատիշահլըղընը կէօրէմէզ՝ տէտի ։ Նիգօտի-
մօս օնա՝ Պիր ատէմ նիճի՞ւր իքէն, նի՞ճէ
տօղա պիլիր. թէքրար վաղիտէյինին բահմինէ

5 կիրիպ տօղա պիլի՞ր մի՝ տէտի։ Յիսուս ճէվապ
վէրտի քի՝ Հապիգաթէն, հապիգաթէն սանա
տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ սուտան վէ րուհ-
տան տօղմադսա, Ալլահըն փատիշահլըղընա
6 կիրէմէզ։ Թէնատէն տօղան՝ թէն տիր. վէ
7 րուհտան տօղան՝ րուհ տուր։ Սանա, Սիզէ
էէնիտէն տօղմադ կէրէք տիր՝ տէտիյիմէ թէ-
8 'աճճիւպ էթմէ։ Րիւզկեար իսթէտիյի էէրէ
էսէր, վէ օնուն աբահնի իշիտիրսին, լաքին
նէ'րէտէն կէլիպ նէրէյէ կիթտիյինի պիլմէզ-
սին. Րուհտան տօղան հէր քիմսէ պէյլէ տիր։
9 Նիգօտիմօս օնա ճէվապէն՝ Պու շէյլէր նա՞սըլ
10 օլա պիլիր՝ տէտի։ Յիսուս օնա ճէվապէն՝ Սէն
Իսրայէլին պիր մու'ալլիմի իքէն, պու շէյլէրի
11 պիլմէ՞զ մի սին։ Հապիգաթէն, հապիգաթէն
սանա տէրիմ քի՝ պիլտիյիմիզի պէյլէր, վէ
կէօրտիւյիւմիւզէ շէհատէթ էտէրիզ. վէ շէ-
12 հատէթիմիզի գապուլ էթմէզսինիզ։ Էյէր
սիզէ տիւնեավի շէյլէրի պէյլէտիյիմտէ ինան-
մազսանըզ. ահմալի շէյլէրի պէյլէսէմ նա՞սըլ
13 ինանաճագսընըզ։ Վէ ահմայա հիչ պիր քիմ-
սէ չըգմամըշ, անճաղ ահմատան նիւզուլ
14 էտէն իսկ իւլ ինսան քի ահմատա տըր։ Վէ
Մուսա չէօլտէ եըլանը եիւքսէյէ գալըրտըղը
միսիլի, իսկ իւլ ինսան պէյլէ եիւքսէյէ
15 գալըրըլմագ կէրէք տիր, 'թա քի օնա հէր
իման էտէն հէլաք օլմայըգ, անճաղ հայատ ը
16 էպէտիյէյ մալիք օլա։ Զիրա Ալլահ տիւնեայը
պու գաատար ահվատ քի՝ քէնտի իսկ ի վահի-
տինի վէրտի, 'թա քի օնա հէր իման էտէն
հէլաք օլմայըգ, անճաղ հայատ ը էպէտիյէյ
17 մալիք օլա։ Զիւնքի Ալլահ քէնտի Օղլունու
տիւնեայը հիւքմ էթմէք իչիւն տէյիլ, անճաղ
տիւնեա օնուն վասիթասը իլէ խէլաս պուլա

18 տէյու տիւանեայա կէօնտէրտի ։ Օնա իմոճ
էտէն՝ հիւքմ օլունմայդ, ամմա իման էթմէ-
յէն հալա հիւքմ օլունմուշ տուր. զիրա Ա-
լլահըն խան ի վահխտինին իմանե էթմէ-
19 միշ տիր ։ Վէ հիւքմ պու տուր քի՝ նուր
տիւանեայա կէլտի, վէ ինսանլար 'ամէլլէրի
շէրիր օլտուղու ակպէպտէն, զուլմէթի նուր-
20 տան զիյատէ ակվտիլէր ։ Զիրա հէր եարա-
մազլըգ իշլէյէն՝ նուրտան իպրահ էտէր, վէ
'ամէլլէրի թէվպիխ օլունմայա տէյու, նուրա
21 կէլմէզ ։ Ամմա հապգը իշլէյէն՝ 'ամէլլէրի Ա-
լլահ իլէ իշլէնմիշ իտիլ աշիքեար օլուն տէ-
յու, նուրա կէլիր ։
22 Պա'տէհու Յիսուա շայիրտլէրի իլէ պէրա-
պէր եէհուտիյէ տիյարընա կէլիպ օնլար իլէ
օրատա մէքա էտէրէք, վաֆթիզ էտէյօր իտի ։
23 Վէ Եուհաննա տախի Սալէմին եանընտա
Այինօնտա վաֆթիզ էտէյօր իտի. զիրա օ-
րատա չօզ սուլար վար իտի, վէ կէլիպ վաֆ-
24 թիզ օլունուրլար իտի ։ Զիունքի Եուհաննա
տահա հապսա իլդա օլունմամըշ իտի ։
25 Իմամ Եուհաննանընն շայիրտլէրի իլէ Եէհու-
տիլէրին պէյնինտէ թաթհիր խուսուսունտա
26 միւապիհէտ վուգը' օլմաղլա, Եուհաննանըն
նէզտինէ կէլիպ օնա՝ Եա՛ մու'ալլիմ, Իրտանըն
էօթէ թարափընտա աէնին իլէ օլան, վէ հապ-
պընտա շէհատէթ էթտիյին քիմսէ իշթէ օ
վաֆթիզ էտէյօր, վէ հէր քէս օնուն եանը-
27 նա կիտէյօր՝ տէտիլէր ։ Եուհաննա ճէվապ
վէրիպ տէտի քի՝ Պիր տտմ քէնտինէ ա-
սմասան վէրիլմէտիքճէ, հիչ պիր շէյ ալմադա
28 գատըր տէյիլ տիր ։ Սիզ քէնտինիզ պէնիմ
հապգըմտա՝ պէն Քրիստոս տէյիլ իմ, անճագ
օնուն էօնիւնճէ իբտալ օլունտում՝ տէտի-

29 յիմե շէհատէթ էտէրսինիզ։ Կէլին քիմին
իսէ, կիւվէյի օ տուր. ամմա կիւվէյինին
տօսթու Հապըր պուլունուպ կիւվէյիւի իշիթ-
տիյինատ, ասլինատէն զիյատէսի լէ մէսրուր
օլուր. լամի պէնիմ պու սիւրուրում թեմամ
30 օլմուշ տուր։ Օնա պէօյիւմէք, պանա իսէ
31 քիւչիւլմէք կէրէք տիր։ Եօզարըտան կէլէն
ճիւմլէտէն ա'լա տըր. զէմինատէն օլան՝ զէմի-
նի օլսա՝ զէմինատէն պահա էտէր. ասմատան
32 կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա'լա տըր։ Վէ նէ քի կէօ-
րիւպ իշիթտի իսէ, օնու շէհատէթ էտէր,
վէ շէհատէթինի հիչ պիր քիմսէ գապալ
33 էթմէզ։ Օնուն շէհատէթինի գապալ էտէն՝
Ալլահըն հագգ իսկինի թէմհիր էթմիշ օլուր։
34 Զիրա Ալլահըն իրսալ էյլէտիյի քիմսէ Ալ-
լահըն քէլամըրընը աէջյլէր. չիւնքի Ալլահ
35 օնա Բուհտա եօլչիւ իլէ վէրմէզ։ Փէտէր Օղու-
լու աէվէր, վէ հէր շէյի օնուն եէտինէ թէս-
36 լիմ էթմիշ տիր։ Օղուլա իման էտէն՝ հայաթ
ը էպէտիյէյէ մալիք տիր. ամմա Օղուլա ի-
թա'աթ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք, վէ
լաքին զազապ ուլլահ օնուն իւզէրինատէ գալըր։

ՊԱՊ 4

1 Իմոն Յիսուսուն Եուհաննատան զիյատէ
շայիրտլէր վէյատա էտիպ վաֆթիզ էթտիյի
ֆէրիսիլէրին մէամու'ի օլտուղունու Բապպ
2 պիլմէյիլէ, (եինէ Յիսուս պիզզաթ տէյիլ, ան-
3 ճաղ շայիրտլէրի վաֆթիզ էտէր իտի,) Եէհու-
տիյէյի թէրք էտիպ՝ թէքրար կալիլէտյա կիթ-
4 տի։ Վէ Սամարիատան կէչմէկի իճապ էթ-
5 մէյիլէ, (Եաղօպուն քէնտի օղլու Եուսուֆա
վէրտիյի Թարլտյա եագըն, Սամարիանըն Սի-

6 խար նամ պիր շէհրինէ կէլսի ։ Վէ օրատա
Եապօպան պիր գույուսու վար իսի . իմոի
Յիսուս եօլճուլուդ ակպէպինաէն եօրդուն պու-
լունմասը հասէպի իլէ , գույունուն եանընատա
օթուրսադ , վագթ սա՛ադ սլթը գարսըլը-
րընատա իսի ։
7 Սամարիասան պիր գարը սու չէքմէյէ կէ-
8 լիպ , Յիսուս օնա՝ Պանա սու վէր՝ տէսի ։ Զիւն-
քի շայիրտլէրի եէյէճէք սաթուն ալմադ իչէն
9 շէհրէ կիթմիշլէր իսի ։ Իմոի օլ Սամարիալը
գարը օնա՝ Սէն ԵՀուսի պէն տէ Սամարիա-
լը պիր գարը իլքէն , նա՞սըլ պէնաէն սու իս-
թէյօրսուն՝ տէսի . զիրա ԵՀուսիլէր Սամա.
10 րիալըլար իլէ մու՛ամէլէ էթմէզլէր ։ Յիսուս օնա
ճէվապէն՝ Էյէր Ալլահըն՛աթիյէսինի վէ Պանա
սու վէր՝ սանա սէյէնին քի՛մ օլսուզսունու
պիլսէյիսին , աէն օնատան իսթէր իսին , օլ
սուսի սանա սապը հայաթ վէրիր իսի՝ տէսի ։
11 Գարը օնա՝ Էֆէնիմ , աէնին սու չէքէճէք
գապըն եօգ սուր , գույու սուսի սէրին սիր .
իմոի պու սապը հայաթը նէ՞րէաէն էսինիրսին .
12 Սէն պիզէ պու գույույու վէրիպ օնատան քէն-
սուսի իլէ օղուլլարը վէ սուվարլարը իչմիշ
օլսան փէտէրիմիզ Եաղօպատան պէյի՞ք մի
13 սին՝ տէսի ։ Յիսուս օնա ճէվապէն՝ Պու սու-
սան հէր իչէն եինէ սուսար . ամմա հէր քիմ
պէնիմ քէնսուսինէ վէրէճէյիմ սուսան իչէր-
14 սէ , հապսէն սուսամազ , ամմա օնա վէրէ-
ճէյիմ սու սէրուննինսէ հայաթ ը էպէսիյէ
իչիւն գայնայան սու փունկարը օլաճագ սըր՝
15 տէսի ։ Գարը օնա՝ Էֆէնիմ , օ սույու պանա
վէր քի՝ սուսամայըմ վէ պուրայա սու չէք-
16 մէյէ կէլմէյիմ՝ տէսի ։ Յիսուս օնա՝ կիթ գո-
17 ճանը չաղըր վէ պուրայա կէլ՝ տէսի ։ Գարը

տանէի՝ գօճամ եօգ տուր՝ տէյիւ ճէվապ վէր-
տի ։ Յիսուս օնա՝ գօճամ եօգ տուր՝ տէյիւ
18 էյի ակցլէտին ։ Զիրա պէշ գօճայա վարտըն,
վէ շիմոի ակնին իլէ օլան քիմսէ գօճան տէյիլ
տիր . պունտա կէրչէք ակցլէտին՝ տէտի ։
19 Գադը օնա՝ էֆէնտիմ, կէօրիյօրում քի՝ ակն
20 պիր փէյղամպէր սին ։ Էճտատլմըզ պու տաղ-
տա ակճտէ գըլմը . վէ սիզ ակճտէ գըլմադ
իճատ էթտիյի մահալ Երուշալիմտէ տիր տէր-
21 սինիզ՝ տէտի ։ Յիսուս օնա՝ էյ խաթտան,
պանա ինան . ատ՛ադ կէլիր քի՝ փէտէրէ
նէ՛ պու տաղտա նէ՛ տէ Երուշալիմտէ ակճտէ
22 գըլմազ սընըզ ։ Սիզ պիլմէտիյինիզէ ակճտէ
գըլմարսընըզ, պիզ պիլտիյիմիզէ ակճտէ գը-
լարըզ . զիրա խէլտա Էհուտիլէրտէն տիր ։
23 Լաքին ատ՛ադ կէլիր վէ հալա հազըր տըր քի՝
կէրչէքտէն ակճտէ գըլանլար փէտէրէ րուհ վէ
հագիգաձի իլէ ակճտէ գըլմազլար . զիրա
փէտէր տանէի քէնտինէ պէօղլէ ակճտէ գըլան-
24 լար խաթէր ։ Ալլահ րուհ տուր, վէ օնա ակճ-
տէ գըլանլար րուհ վէ հագիգաձի իլէ ակճտէ
25 գըլմազ կէրէք տիր՝ տէտի ։ Գադը օնա՝ Պի-
լիրիմ քի Քրիստոս թէամիյէ օլունան Մէսիհ
կէլէճէք տիր . օ կէլտիյի զէմման, պիզէ հէր
26 շէյի էխպար էտէճէք տիր՝ տէտի ։ Յիսուս օնա՝
Պէն քի ակնին իլէ քէլամ էտիյօրում օ՛ իմ՝
27 տէտի ։ Վէ պու էանատէ, շայիրտլէրի կէլիպ՝
գադը իլէ ակցլէշտիյինէ թէ՛ամճիւպ էթտիլէր
խատէ, հիչ պիրի՝ Ընչ՛ խաթէրտին, եախօտ՝
Օնուն իլէ նէ՛ ակցլէշիյօրսուն՝ տէմէտի ։
28 Իմոի գադը տէսթիխինի պրտաղըպ շէհրէ
29 վարտը, վէ էհալիյէ՝ կէլին, պանա էթտի-
յիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի ակցլէյէն պիր տաէմ
կէօրիւն . ՛ամէպա Մէսիհ պո՞ւ մուտ տուր՝ տէ-

30 ան՝ ։ Ինձմէ շէհրատէն չըդըայ՝ եանըմա՛ կէլիյօր-
լար իտի ։
34 Պա՛ս ատուըդ, շայիրտլէրի օնա՛ ե՛ս մո՛ալ-
32 լըմ, թա՛ամ էյլէ՝ ոէյու բրճա էթտիլէր ։ Ու-
տախի օնլարա՝ Սիղին պիլմէտիյինէից ալինիմ
33 եէյէճէք թա՛ամըմ վար՝ ոէտի . Իմտի շա-
յիրտլէրի պիրիսպիրինէ՝ Ա՛ճէպա քէնտինէ պիր
34 քիմսէ եէյէճէք կէթիրմի՞շ մի՝ ոէտիյէր ։ Յի-
սուս օնլարա ոէտի քի՝ Պէնիմ թա՛ամըմ
պէնի իրսալ էտէնին իրստէթինէ բճրա իլէ
35 օնուն իշինի իթմամ էթմէք տիր ։ Սիզ՝ Օրսպ
վատլըը կէլմէսինէ տա՛հա ոէօրթ այ վար՝ ոէ-
մէ՞զ մի սինիզ , իշլէ՛ սիզէ ոէրիմ քի՝ կէօզ-
լէրինիզի ա՛չըպ՝ թարլա՛ստա պա՛տըղընըզ . զիրա
հա՛լա պիչին իչիւն պէյազլանմըշ տըրյար ։
36 Վէ պիչէն՝ իա՛ճրէթ ալըպ , հայատը ը էպէտ-
յէրէ մա՛հսուա՛լ ճէմ՛ , էտէր . շէօյլէ քի հէմ
37 էքէն հէմ ոէ պիչէն պէրապէր ոէվինէլէր ։ Զիրա
պիրի էքէր իլէ պա՛շդաար պիչէր գավըը պուն-
38 տա հա՛զդ տըր ։ Պէն սիզի էմէք չէքմէտիյէ-
նիզի պիչմէյէ կէօնտէրտիմ . պա՛շդաարը էմէք
չէքիպ սիզ օնլարըն էմէյինէ կիրտինիզ ։
39 Վէ՛ էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինէ պուն-
ոէօյլէտի՝ տէյու շէհատէթ էտէն գարըձըն
ոէօզէա իչիւն օլ շէհրատէն չօգ Սամարիալըլար
40 օնա իման էթտիլէր ։ Իմտի Սամարիալըլար
նէզտինէ կէլիպ՝ եանլարընտա գալմասընը օն-
տան բրճա էթտիքլէրինտէ , օրատա նէքի կիւն
41 գալըր ։ Վէ քէլամը իչիւն տա՛հա չօգ քիմ-
42 սէլէր իման էտիպ՝ գարըյա՛՝ Ա՛թթէգ սէնին
ոէօզլէուն իչիւն ինանամայօրում . զիրա պիզ-
զաթ իչիթտիք , վէ պիլզաթ տիւնեանըն
իսկապէս Մեսիհ Հա՛զիգաթէն պու օլտա-
ղունու պիլիյիպ՝ ոէտիլէր ։

43 վ՚է օլ էքի կիւնտէն ասնկրա , օրատան չը-
44 գլպ կալիլեայա կիթտի ։ Զիրա Յիսուս քէն-
տէի՝ Պիր փէյղամպէրին քէնտի վաթանընտա
ի՚լթիպարը եօգ տուր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտի ։
45 Իմոի կալիլեայա կէլտիյինտե , կալիլեալըլար
պայրամ վագթը երուշալիմտե պիլճիւմլէ իշրա
էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալարը իլէ , օնու գա-
պուլ էթտիլէր . զիրա քէնտիլէրի տախի պայ-
րամ իչիւն կիթմիշլէր էտի ։
46 Իմոի Յիսուս տայու շէրապա թէպտիլ
էթտիյե կալիլեատա վագը՝ Գանայա թէք-
րար կէլտիյինտէ , օրատա տալըզատե պիր
տատէմ վար էտի քի՝ օղլու ֆէֆրնահումնտա
47 խաստա էտի ։ Պու զաթ Յիսուսուն էհտու-
տիյէտէն կալիլեայա կէլտիյինի իշիթտիքատե ,
եանընա վարտը վէ էնիպ օղլունա շիֆա վեր-
մէսինի օնտան րիճա էյլէտի . զիրա էօլմէք
48 իւզրէ էտի ։ Իմոի Յիսուս օնա՝ ՚ալամէթլէր
վէ մու՚ճիզլէր կէօրմէյինճէ տալա իման էթ-
49 մէյէճէքսինիզ՝ տէտի ։ Օլ տալըզատե օնա՝
Էյ էֆէնտի , չօճուղում էօլմէզտէն էվվէլ էն՝
50 տէտի ։ Յիսուս օնա՝ կիթ օղլուն եաշայօր՝
տէտի . վէ օլ տէմ Յիսուսուն քէնտինէ
51 տէտիյի քէլտիյի իման էտիպ կիթտի ։ Վէ օ
տահա էնէր իչէն , պուլարը քէնտինի գար-
շըլայըպ , Չօճուղուն եաշայօր՝ տէյէրէք , օնա
52 խապէր վէրտիլէր ։ Իմոի օնլարտան ա՚աթ
պաչտա իֆադաթ պուլտուղունու տուալ
էթմէսի իլէ , Տիւն ա՚ատ եէտիտե հիւքմիտը
53 տէֆ՚ օլտու՝ տէտիլէր ։ Իմոի վէտէրի Յիսու-
սուն քէնտինէ՝ Օղլուն եաշայօր՝ տէտիյի ա-
՚ատ տա օլտուղունու անկլատը . վէ քէնտիսի
պիւթիւն էհլի պէյթի իլէ պէրապէր իման
54 էթտի ։ Յիսուս Եհուտիյէտէն Գալիլեայա

կէլսիքտէն ասնկրա, իճրա էյլէտիյ իքինճի միա՛ճիզէ պու տուր։

ՊԱՊ Ե

1 Պա՛տէհու ԵՀՈՒատիլէրին պայրամը օլուպ,
2 Յիսուս Երուշալիմէ չըգալը։ Վէ Երուշա-
լիմդէ, ծոյուն գափուտանդատա, Իպրանիճէ
պէյթհայատա տէնիլէն պիր հավուզ օլուպ՝
3 ոնուն պէշ էյվանը վար իտի։ Ընլարատա քէօր,
թօփալ վէ ՚ապսը գուրումուշ օլան փէք չօգ
խաթալար սույուն թահրիքինէ միանթազիր
4 օլարագ, եաթայօրլար իտի։ Զիրա վագըթ
վագըթ հավուզա պիր մէլէք էնիպ՝ սույու
թահրիք էտէր իտի. իմտի սույուն հարէքէ-
թինատէն ասնկրա իլգ էնէն՝ հէր նէ խաթալը-
5 ղը վար իտի, շիֆա պուլուր իտի։ Վէ օրա-
տա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խաթա
6 օլան պիր ադամ վար իտի։ Յիսուս ոնու եա-
թար կէօրուպ չօգ զէմանատան պէրու օլուս-
ղունու պիլմէյէրէք, ոնա՝ Սաղ օլմագ իսթէ՞ր
7 մի սին՝ տէուի։ Խաթա ոնա՝ Էֆէնիմ, սու
թահրիք օլունմուգատա, պէնի հավուզա պրա-
գաճագ ադամըմ եօգ տուր. ամմա պէն կիթ-
մէքտէ իքէն, պէնուէն էվվէլ պաշգասը էնէր
8 ճէվապընը վէրուի։ Յիսուս ոնա՝ Գալգ, եա-
9 թաղընը գալըրը, վէ եուրիս՝ տէուի։ Ո ադամ
տաւխ օ անտէ սաղ օլուս, վէ եաթաղընը
գալըրըպ՝ եուրիսուիս. վէ օր կիւն աչըգ
10 կիւնիս իտի։ Իմտի Եհուտիլէր շիֆա պու-
լան քիմսէյէ՝ Ոչգ կիւնիս տուր, սանա
եաթաղը գալըրմագդ ճաիզ տէյիլ տիր՝ տէ-
11 տիլէր։ Ընլարա՝ Գանա շիֆա վէրէն ադամ
քէնատիսի պանա՝ եաթաղընը գալըր վէ եուս-

12 րիւ՝ տէտի ճէվապըն՚ը վէրտի։ Իմոի օնա
տուալ էտիպ՝ Սանա Եաթաղըն՚ը գալտը՚ր վէ
էիւրիւ՝ տէյէն աատէմ քի՞մ տիր՝ տէտիլէր։
13 Շիֆա պուլան քիմէ իսէ օնուն քիմ օլտու-
ղունու պիլմէզ իտի. զիրա Յիսուս օղ մնհալ-
տէ զալապալըզ պուլունտուղունտան, պիր
14 եանա չէքիլմիշ իտի։ Պա՚տէհու Յիսուս օնու
հէյքէլտէ պուլուպ օնա՝ Իշթէ սաղ օլտուն,
սանա տահա ֆէնատը վապը՚ օլմամազ իչիւն,
15 արթըզ կիւնահ իշլէմէ՝ տէտի։ Օղ աատէմ
վարըպ ԵՀուտիլէրէ քէնտինէ շիֆա վէրէն
Յիսուս օլտուղունու իխպար էյլէտի։
16 Վէ պու սէպէպտէն ԵՀուտիլէր Յիսուսա
թէ՚ատտի էտիպ՝ պու շէյլէրի սէպէթ կիւնիւն-
տէ էթտիյի իչիւն գաթլինի արտըլար իտի։
17 Ամմա Յիսուս օնլարա ճէվապէն՝ փէտէրիմ
շիմտիյէտէք իշլէյօր, պէն տահի իշլէյօրում՝
18 տէտի։ Իմոի պունուն իչիւն ԵՀուտիլէր
օնուն գաթլինի տահա զիյատէ արտըրլար.
զիրա սէպէթի նապզ էյլէտիքտէն մա՚տա, Ա-
լահ փէտէրիմ տիր՝ տէյէրէք, քէնտինի Ա-
19 լահա միւսաւի էտեր իտի։ Իմոի Յիսուս օն-
լարա ճէվապէն տէտի քի՝ Հապիպաթէն, հա-
պիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Օղուլ քէնտիլի-
յինտէն պիր շէյ էտեմէզ, էյէր փէտէրին
օնու էթտիյինի կէօրմէզսէ. զիրա օ՝ նէ իշ-
լէրսէ, Օղուլ տահի քէզալիք օնու իշլէր։
20 Զիւնքի փէտէր Օղուլու սէվէր, վէ քէնտինին
իշլէտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի օնա կէօսթէ-
րիր. վէ օնա պունլարտան տահա պէյիւք
՚ամէլլէր կէօսթէրէճէք տիր, շէյլէ քի՝ սիզ
21 թէ՚աճճիւպ էտէսինիզ։ Զիրա փէտէր էմալաթը
իգամէ վէ իհեա էթտիյի միսիլլի, օղուլ տա-
հի պէյլէճէ իսթէտիյի քիմսէլլերի իհեա

22 էտէր։ Ջիրա փէտէր հիչ պիր քիմսէյէ հիւքմ
էթմէզ, ամմա պիւթիւն հիւքմիւ Օղու-
23 լա թէսլիմ էթմիշ տիր. Ա՛թա քի ճիւմ-
լէսի փէտէրէ իհթիրամ էթտիքլէրի միսիլլի,
Օղուլա տախի իհթիրամ էտէլէր. Օղուլա
իհթիրամ էթմէյէն օնու իրսալ էտէն փէտէ-
24 րէ իհթիրամ էթմէմիշ օլուր։ Հապիսթէն,
հապիսթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ քէլա-
մըմը տինկլէյիպ, պէնի իրսալ էտէնէ իման
էտէն՝ հայաթ ը էպէտիյէյէ մալիք օլուպ
25 հիւքմ ալթընա տիւշմէզ, ամմա էօլիւմէն
հայաթա կէչմիշ տիր։ Հապիսթէն, հապի-
սթէն սիզէ տէրիմ ք՛ի վաղթ կէլիյօր, վէ
հալա հազըր տըր ք՛ի էմլաթ Խանուէլտէն
ավազընը իշիտիպ՝ իշիտէնլէր տախ տիրիլէ-
26 ճէք տիր։ Ջիրա փէտէր քէնտի զաթընա
հայաթա մալիք օլտուղու միսիլլի, Օղուլ
տախ պէյլէճէ քէնտի զաթընա հայաթա
27 մալիք օլմայըճաղը վէրմիշ տիր։ Վէ տէմ
օղլու օլտուղու իչիւն հիւքմ էթմէյէ տախ
28 օնա ալտընիյէթ վէրմիշ տիր։ Պունա թէ՛աճ-
ճիւպ էթմէյին. զիրա վաղթ կէլիյօր ք՛ի
դաղրլտտտա օլանլտրըն ճիւմլէսի օնուն ավա-
29 զընը իշիտէճէքլէր. Ա՛վէ խայր իշլէյէնլէր գը-
յաճէթ իւ հայաթա, շէրր իշլէյէնլէր խե
գըյաճէթ իւ Ա՛ազապա էլճաճագլար տըր։
30 Պէն քէնտիլիյիմդէն պիր շէյ էտէմէմ. տինկ-
լէտիյիմե կէօրե հիւքմ էտէրիմ, պէնիմ հիւք-
միւմ տախ հազը տըր. զիրա քէնտի իրա-
տէթիմի տէյիլ, ամմա պէնի իրսալ էտէն
31 [փէտէրին] իրատէթինի տրտրըմ։ Էյէր պէն
քէնտի հազըմտտա շէհատէթ էտէրսէմ, շէ-
32 հատէթիմ հազը տէյիլ տիր։ Պէնիմ հազ-
դըմտտա շէհատէթ էտէն պաշգտտը տըր։ Վէ

պէնիմ հագգըմտա էթտիլ շէհատէթ հագգ
33 օլտուդունա պիլիրիմ՝ Սիզ Եուհաննանըն նէգ-
տինէ կէօնտէրտինիզ, օլ տախի հագգա շէհա-
34 տէթ էյլէտի՝ պէն խաչ շէհատէթի ինանտան
*արտընըօրտում, անճագ սիզ խէլտա պուլտընըզ
35 տէյին պու շէյլէրի սէօյլէյօրում՝ Ո եանար
վէ բուշէն չըրադ խոխ. վէ սիզ պիր միւա-
տէթ օնուն նուբտունտա շազ օլմագ խոթէտի-
36 նիզ՝ Ամմա պէնիմ Եուհաննանընքինատէն
պէյիւք շէհատէթիմ վար. զիրա փէտէրին
իճրա էթմէք իչուն պանա վէրտիլ ա՛մալ,
եա՛նի պու իշլէտիյիմ ա՛մալ պէնի փէտէր
իրսալ էթտիյինէ, հագգըմտա շէհատէթ
37 էտէր՝ վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէրիմ քէն-
տիտի տախի հագգըմտա շէհատէթ էթմիշտիր.
հիչ պիր վագթ օնուն սէտտընը իշիթմէտի-
38 նիզ, վէ հիյէթինի կէօրմէտինիզ՝ Նէ տէ
օնուն քէլտը սիզտէ տապիթ տիր, չիւնքի
սիզ օնուն իրսալ էթտիյի քիմսէյէ իման
39 էթմէյօրտունուզ՝ Քիթապլըրը թէֆթիշ է-
տին. զիրա օնլար իլէ հայաթ ը էպէտիյէյէ
մալիք օլուրտուզ զանն էտէրսինիզ, վէ պէնիմ
40 իչուն շէհատէթ էտէն օնլար տըր՝ Վէ սիզ
հայաթա մալիք օլմագ իչուն, պանա կէլմէք
41 խաթէմէյօրտունուզ՝ Ատէմլէրտէն իզզէթ ա-
42 մայօրում՝ Լաքին սիզի պիլիրիմ քի՝ տէ-
րունինիզտէ Ալլահ մուհապպէթի եօգ տուր՝
43 Պէն փէտէրին խամի իլէ կէլտիմ, վէ պէնի
գապուլ էթմէյօրտունուզ. էյէր զայրի քիմսէ
քէնտի խամի իլէ կէլիրսէ, օնու գապուլ էտէր-
44 սինիզ՝ Սիզ պիրի պիրինիզտէն իզզէթ արա-
մագտա օլուպ՝ եալընըզ Ալլահտան կէլէն իզ-

---

*Եփօթ ալմամ

զէթի ատաման ի քէն, նա՞եւ իման էտե պի-
45 լէրանիզ։ Փէտէրէ ասիլին 'ալէյհինիզատե պէն
Թէշէէքքի էտէճէյիմ զանն էթմէյին, 'ալէյհի-
նիզատե Թէշէէքքի էտէն վար ատը, օ տաս ասիլին
46 ի'Թիմատ էթատէյինիզ Մուսա ատը։ Զիրա
էյէր Մուսայա ինանմըշ օլսայըտընըզ, պանա
ինանըը իտինիզ. զիրա օ պէնիմ Հադդըմտա
47 եազըը։ Ամէն ամէն ձնուն քիԹապըտընա ինանմա-
տըզընըզ Հալտե, պէնիմ աէօզլէրիմէ նա՞եւ
ինանատճապտընըզ։

ՊԱՊ 6

1 Պա'տէՀու Յիսուս կալիլեա տէնիզի եա'նի
Թիպէրիյա փէնիչինէն էօԹէ Թարաֆընա 'ազի-
2 մէԹ էտիպ 'խասԹալարտա կէօսԹէրտիյի
'ալամէԹլէրի կէօրտուքլէրի իչիւն, արտը սըրա
3 վաֆիր խալգ կիտէր իտի։ Վէ Յիսուս տաղա
չըԹըպ՝ շայիրտլէրի իլէ պէրապէր օրատա
4 օԹուրտու։ ԵէՀուտիլէրին ֆըսըՀ պայրամը
տախի եագըն իտի։
5 Իմոի Յիսուս նազար էտիպ՝ եանընա վաֆիր
խալգ կէլտիյինի կէօրտուքտե, Ֆիլիպպոս՝
Պուն'լարըն եէմէլէրի իչիւն նէ՞րէտէն էքմէք
6 ատԹուն ալալըմ՝ տէտի։ Պունու տախի՝ օնու
Թէճրիւպէ իչիւն ա՛էյլէտի. զիրա քէնտիի
7 նէ՛ էտէճէյինի պիլիր իտի։ Ֆիլիպպոս օնա
ճէվապէն՝ Պուն'լարըն Հէր պիրի ազ պիր չէյ
եէմէտի իչիւն, իքի եիւզ տինարլըգ էքմէք
8 քիֆայէԹ էԹմէզ՝ տէտի։ Շայիրտլէրինտէն
պիրի, Սիմոն Պէտրոսուն գարնաշը Անտրէա
9 օնա տէտի քի՝ 'Պուրատա պէշ արփա էքմէքի
իլէ իքի պալըղը պուլունան պիր չօճուգ վար,
լաքին պու գատար քիշիյէ պուն'լար նէ՞ օլուր։

10 Ա՛մէն Յիսուա՝ Աստմէրի օթուրտուն՝ ասէտ.
վէ օլ մահալտէ չօփ օթ պուլունսա՝ օլ ա-
ստմէրը, պէշ պին քիշի օլարագ, օթուրտու-
11 լար։ վէ Յիսուա էքմէքլէրի ալըպ՝ շիւքը էթ-
տիքտէն սօնկրա, շայիրտլէրէ, շայիրտլէր ոէ
օթուրանլարա, քէզալնը պալըգլարտան խա-
12 թէտնքլէրի գառար թէվկի՛ էյլէտի։ վէ տօղ-
տուգլարընտա, շայիրտլէրինէ՝ Պէր շէյ զայ՛
օլմամասը իչիւն, արթան փարչալարը ոէվշի-
13 րին՝ ասէտի։ Իմոի ոէվշիրիպ՝ պէշ արփա էք-
մէյնոէն եէյէնլէրոէն արթան փարչալար լէն
օն էքի քիւֆէ տօլտուրտուլար։
14 վէ օլ ստմէրը Յիսուատն էթտիյի՛ ալա-
մէթի կէօրմէքլէ՝ Ֆիլ հագիգաթ տիւնեայա
կէլէճէք շօլ փէյղամպէր պու տուր՝ տէտիլէր։
15 Իմոի Յիսուա օնլարըն փատիշահ էթմէք իչիւն
կէլիպ քէնտինի կէօթիւրէճէքլէրինի պիլմէյ-
լէ, թէքրար եալընըզճա տաղա չէքիլտի։
16 վէ ախշամ օլտուգտա, շայիրտլէրի տէնիզէ
17 էնտիլէր։ վէ գայըղա կիրիպ՝ տէնիզին էօ-
թէ թարաֆընա, ֆէֆրնահուամա կիտէյօր-
լար իտի. վէ գարանլըգ օլտուղունտա, Յի-
18 սուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի. ¹շէ-
տիտ բիւզկեար էամէյիլէ, տէնիզ տախի գա-
19 պարըյօր իտի։ Իմոի օնլար քիւրէք չէքէ-
րէք, հայրմի պէշ եախօտ օթուզ ղէլվէ
գառար կիթտիքտտէ, Յիսուատս տէնիզին իւ-
զէրինտէ եիւրիյէրէք գայըղըն եանընա կէլիր
20 կէօրիւպ՝ գօրգտուլար։ 0 իտէ օնլարտա՝ պէն
21 իմ, գօրգմայընըզ՝ տէտի։ Իմոի օնու աէվի-
նէրէք, գայըղա ալտըլար. վէ տէր ՚ագտպ
գայըգ կիտէճէքլէրի եէրէ վատըլ օլտու։
22 Էրթէսի կիւն, տէնիզին էօթէ թարաֆընա տուրան խալգ օրատտա օնուն շայիրտլէ-

րինին պինամիշ օլտուգլարընատան ղայրի պիր
դայըգ օլմատըղընը վէ, Յիսուսուն՝ շայրտէրի
լէ պէրապէր գայըղա կիրմէյիա՝ անճադ շա-
յրտէրինին եալընըգ կիթամիշ օլտուգտարընը
23 կէօրտիւքտէ. ՝(լաքին Րապպ շիւքր էթտիք-
տէն ածնկրա, էքմէք եէտիքէրի ժահալէ եա-
գըն Թիպէրիատան պաշգա գայըգտար կէլտի.)
24 Իմտի խալգ Յիսուսուն վէ շայրտէրինին օրա-
տա օլմատըղընը կէօրտիւքէրինտէ, քէնտի-
լէր տախի գայըգտարա պինիպ՝ Յիսուսու ա-
25 րայարագ, փէֆրնահումա կէլտիլէր։ Վէ օնու
տէնիզին էօթէ թարաֆընատա պուլուպ, օնա՝
Եա՛ մու՛ալլիմ, պուրայա նէ՞ վագթ կէլտին՝
26 տէտիլէր։ Յիսուս օնլարա ճէվապէն՝ Հափ-
գաթէն, հափգաթէն սիզէ տէրիմ, պէնի
՚ալամէթլէր կէօրտիւյինիւզ իչուն տէյիլ,
անճադ օղ էքմէքլէրտէն եէյիպ տօյտուղու-
27 նուզ իչուն արայօրտունուզ։ Շօղ փանի օլան
թա՛ամ իչուն տէյիլ, անճադ Իսկն իւղ ին-
սանըն սիզէ վէրէճէյի հայաթ ը էպէտիյէյէ
պագի գալան թա՛ամ իչուն ապ՛ էտինիզ.
զիրա փէտէր Ալլահ օնու թէմհիր էթմիշ տիր՝
28 տէտի։ Իմտի օնա՝ Ալլահըն ՚ամէլլէրինէ ապ՛
29 էթմէք իչուն, նէ՞ էտէլիմ՝ տէտիլէր։ Յիսուս
օնլարա ճէվապէն՝ Ալլահըն ՚ամէլի պուտուր քի՝
օնուն իրսալ էթտիյի քիսիէյէ իսկան էտէսինիզ՝
30 տէտի։ Իմտի օնա՝ Եա՛ ատն պիզիմ կէօրիւպ
սանա իսկան էթմէքլիյիմիզ իչուն, նէ ՚ալա-
31 մէթ կէօսթէրիրսին, նէ՞ իշլէրսին։ Էճատա-
տըմըզ չէօլտե մէննի եէտիլէր, նիթէքիմ՝
Օնլարա եէմէյէ սէմատան էքմէք վէրտի՝ տե-
32 յիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտիլէր։ Իմտի Յիսուս
օնլարա տէտի քի՝ Հափիգաթէն, հափիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ սէմատան օլան էքմէյէ

ասիզէ Մուսա վէրմէտի . լաքին ակմատան օլան
33 հադիգի էքմէյի ասիզէ փէտէրիմ վէրիր : Զիրա
Ալլահըն էքմէյի ակմատան էնիպ տիւնեայա
34 հայաթ վէրէն տիր : Իմոի օնա՝ եա՛ Րապպ ,
35 պիզէ պու էքմէյի տախնա վէր՝ տէտիլէր : Յի-
սուս տախի օնլարա տէտի ք՚ի՝ Օվ հայաթ
էքմէյի պէն իմ՛, պանա կէլէն տալա ածլըմա-
յաճագ , վէ պանա իման էտէն տալա տուատ-
36 մայաճագ տըր : Լաքին ասիզէ տէտիմ ք՚ի՝
պէնի հէմ կէօրտիւնիւզ , հէմ տէ իման էթմէ-
37 յորսունուզ : Փէտէրին ասիլ ճիւմլէ պանա
վէրտիյի պանա կէլիր . վէ պանա կէլէնի տալա
38 րէտտ էթմէմ : Զիրա քէնոի իրտաէթիմի
տէյիլ , անճագ պէնի իրտալ էտէնին իրտաէ-
թինի իճրա էթմէք իչիւն ակմատան նիւզուլ
39 էթտիմ : Վէ պէնի իրտալ էտէն փէտէրին
իրտաէթի պու տուր ք՚ի՝ ասիլճիւմլէ պանա
վէրտիյինատէն հիչ պիրինի զայ՝ էթմէյիպ ,
անճագ օնու եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա էտէյիմ :
40 Վէ պէնի իրտալ էտէնին իրտաէթի պու տուր
ք՚ի՝ Օղուլու հէր կէօրէն վէ օնա իման էտէն՝
հայաթ ը էպէտիյէյէ մալիք օլա , պէն տախի
օնու եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա էտէյիմ :
41 Իմոի եէհուտիլէր՝ Ակմատան էնէն էքմէք
պէն իմ՛ տէտիյի իչիւն օնուն հադգընատա աջը-
42 լէնէրէք , Պու՝ Յիսուս իպնի Եուսուֆ տէյի՞լ
մի ք՚ի պիզ օնուն փէտէրի իլէ վալիտէյինէ
պիլիրիզ . իմոի պու նա՞արլ՝ Ակմատան նիւ-
43 զուլ էթտիմ՝ տէյօր՝ տէտիլէր : Իմոի Յիսուս
օնլարա ճէվապէն տէտի ք՚ի՝ Պէրնինիզտէ աջը-
44 լէնմէյին . Պէնի իրտալ էտէն փէտէր ճէյպ
էթմէյինճէ , պիր քիմսէ պանա կէլէմէզ , պէն
տախի օնու եէվմ իւլ ախիրտէ իհեա էտէճէ-
45 յիմ : Վէ ճիւմլէյի Ալլահ թարաֆընատան

թա՛լիմ օլուռմուշ. օլաճապլար՝ տէյիւ փէյ-
ղամպէրլէրտէ եապըլմըշ տըր. իմոի փէտէրտէն
46 հէր իշիտիպ էջրէնէն պուռա կէլիր։ Ալլահ
թարաֆընտան օլան զաթատան ղայրի քիմսէ
փէտէրի կէօրէմէյիպ անճապ օ՝ փէտէրի կէօր-
47 միւշ տիւր։ Հապիպաթէն, հապիպաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ պուռա իմոն էտէն հայատ ը էպէ-
48 տիյէյէ մալիք օլուր։ Հայատ էքմէյի պէն իմ։
49 Էճատատընըզ չէօլտէ մէննի եէյիպ վէֆաթ
50 էթտիլէր. Սէմատան էնէն էքմէք պու տուր
քի՝ օնտան պիր քիմսէ եէր իսէ վէֆաթ էթ-
51 մէզ։ Սէմատան էնիպ՝ հայ օլան էքմէք պէն
52 իմ։ Էյէր պիր քիմսէ պու էքմէքտէն եէրսէ,
էպէտէն եաշայաճապ տըր. վէ պէնիմ վէրէճէ-
յիմ էքմէք տիւնեանըն հայատը իչիւն վէրէ-
ճէյիմ թէնիմ տիր։
53 Իմոի ԵՀուտիլէր պէյնլէրինտէ մու՛ատզա
էտիպ՝ պու քիմսէ եէմէմիզ իչիւն թէնինի
54 նա՞սըլ վէրէ պիլիր՝ տէտիլէր։ Իմոի Յիսուս
օնլարա տէտի քի՝ Հապիպաթէն, հապիպա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր Իպն իւլ ինսա-
նըն թէնինի եէմէյիպ օնուն գանընը իչմէզ-
55 սէնիզ, քէնտինիզտէ հայատ օլմազ։ Պէնիմ
թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէն հայատ ը էպէ-
տիյէյէ մալիք տիր, պէն տախի օնու եէվմ
56 իւլ ախիրտէ իչէտա էտէճէյիմ։ Զիրա թէնիմ
հապիպաթէն թա՛ամ տըր, վէ գանըմ հա-
57 գիպաթէն իչկի տիր։ Թէնիմի եէյիպ գանըմը
իչէն պէնտէ, պէն տախի օնտա տաքին օլու-
58 րում։ Հայ օլան փէտէր պէնի իրտալ էտիպ
պէն տախի փէտէրին վասիթատը իլէ հայատ-
տա օլտուղում միսիլլի, պէնի եէյէն տախի
պէնիմ վասիթատ իլէ հայատտա օլտաճապ
59 տըր։ Սէմատան էնէն էքմէք պու տուր. էճ-

տաստընըզ մէննի եէյ[ա]պ վէֆաթ էթահէքլէրի
կիպի տէյիլ տիր. պու էքմէյի եէյէն էպէ-
տէն հայաթատա օլաճապ տըր։
60 Պու շէյլէրի Ֆէֆրնահումատա թա'լիմ էտէ-
րէք ալնաղօղատա ատօյլէտի։
61 Իմոի շայիրտլէրինատէն նիչէլէրի պունու ի-
շէթահէքլէրինատէ, Պու ատօզ աղըր տըր, պու-
62 նու քի՞մ տինկլէյէ պիլիր՝ տէտիլէր։ Վէ Յի-
ատա տէրունինատէ շայիրտլէրինին պունուն
հագգընատա ատօյլէնտիքլէրինի պիլմէյիլէ, օն-
լարա տէտի քի՝ Սիզի պո՞ւ մու ախըրչտիս-
63 րիւօր. Իմոի էյէր Իպն իւլ ինատընըն մու-
գատէմա օլտուղու մուհալէ 'ուրուճ էթահի-
64 յինի կէօրիւրսէնիզ. 'Իհեա էտէն՝ Րուհ տուր,
թէն հիչ պիր ֆահտէ էթմէզ. պէնիմ ախզէ
ատօյլէտիյիմ քէլամ Րուհ վէ հայաթ տըր։
65 Լաքին ախզատէն ինանմայան պա'զը քիմսէլէր
վար տըր. զիրա Յիատա ինանմայանլար քիմ-
լէր օլտուղունու վէ քէնտինի էլէ վէրճէք
օլան քիմ օլտուղունու իպթիտատէն պիլիր
66 իտի։ Վէ՝ Պունուն իչիւն ախզէ տէտիմ քի
հիչ քիմսէ փէտէրիմ Թարաֆընատան քէնտի-
նէ վէրիլմէտիքճէ պանա կէլմէզ՝ տէտի։
67 Պունատան պէյլէ, շայիրտլէրինատէն նիչէլէ-
րի կէրի չէքիլիպ՝ արթըզ օնուն իլէ պէրա-
68 պէր կէզմէզ-լէր իտի։ Իմոի Յիատա օն իքի-
լէրէ՝ Սի՞զ տախի մի կիթմէք իսթէրսինիզ՝
69 տէտի։ Սիմօն Պէտրօս օնա ճէվապէն՝ Ես՛
Րապպ, քիմէ՞ վարտըմ, հայաթ ը էպէտիչէ
70 քէլամը սէնատէ տիր։ Պիզ տախի իման էտիպ,
Իպնուլլահ [իւլհայ] Մէսիհ սէն օլտուղունու
71 անկլատըզ՝ տէտի։ Յիատա օնլարա խիթապէն՝
Պէն սիզ օն իքիլէրի ինթիխապ է՞թմէտիմ
մի, վէ սիզատէն պիրի չէհնան տըր՝ տէտի,

72 Վ՚է պա՚նա Սիմո՚ն օղլու Իսխարիո՚թի Եէհու-
ա՚ա Հապգընա՚ա ա՚ջլէր իա՚ի. գիրա պու օն
իքիլէրին պիրի իքէն, օնու էլէ վէրճէք իա՚ի։

ՊԱՊ 7

1 Վ՚է պու շէյլէրա՚էն ա՚ոնկրա, Յիսու՚ա կալի-
լեա՚ա կէզէր իա՚ի. գիրա Եէհուա՚իլէր գաթի-
լինէ գա՚ա՚ա էթա՚իքլէրի իչէւն, Եէհուա՚իյէա՚է
կէզմէք իաթէմէզ իա՚ի։
2 Վ՚է Եէհուա՚իլէրին իայմէ պայրամը եա՚գըն
3 օլմա՚ըլա, ՚գարնա՚աշլարը օնա՚ Շայիրա՚էրին
տա՚ի իշլէա՚իյին ՚ամէլլէրինի կէօրա՚ւնէլէր՝ ա՚է-
յիւ պու՚րա՚ա՚ան չըգըպ, Եէհուա՚իյէա՚է կիթ.
4 ՚գիրա հիչ քիմսէ քէնա՚ի՚ա՚ա աշիքեա՚ր օլմա՚գ
իաթէր իքէն, կիզլիճէ պիր չէյ իշլէմէզ. էյէր
պա՚նլարը իշլէրա՚էն, քէնա՚ինի ա՚իւնեա՚յա պէ-
5 յան էյլէ՚ ա՚էա՚իլէր։ Զիրա գարնա՚աշլարը
6 պիլէ օնա իսան էթմէզլէր իա՚ի։ Իմա՚ի Յիսու՚ա
օնլարա ա՚էա՚ի քի՚ Պէնիմ վազթըմ ա՚ա՚ա
կէլմէա՚ի, ֆագաթ ա՚իզին վազթընըզ ա՚ա՚իմա
7 հապըր ա՚ըր։ Տիւնեա՚ա՚իզէ պու՚զգ էա՚էմէզ,
ա՚ամա պա՚նա պու՚զգ էա՚եր. չիւնքի պէն օնու՚ն
հապգընա՚ա, ՚ամէլլէրինին ֆագիր օլա՚ու՚գու-
8 նա շէհա՚ատէթ էա՚էրիմ։ Ա՚իզ պու պայրամա
չըգըն. պէն պու պայրամա [ա՚ա՚ա] չըգմա՚ըմ.
գիրա պէնիմ վազթըմ ա՚ա՚ա թէմա՚ըմ օլմա-
9 գըշ ա՚ըր։ Օնլարա պու շէյլէրի ա՚էա՚իլէյիկ
10 կալիլեա՚ա գալըր։ Ա՚մմա գարնա՚աշլարը չըգ-
ա՚ըգա՚ան ա՚ոնկրա, օղ զէման քէնա՚ի՚ա՚ա ա՚ա՚իկ
աշիքեա՚ըէ օլմայա՚ա՚ագ, կիզլիճէ կիպկի պայ-
րամա չըգա՚ըր։
11 Իմա՚ի Եէհուա՚իլէր օնու պայրամա՚ա ա՚ա-

12 յըպ՝ ՆԷ՞րէտե տիր՝ տէրլէր խոն։ Վէ օնուն
հոգգընտա խոլգըն արտընտա չօգ գըլ ու
գալ վար խոն. պա՛զըլտրը՝ Սոլին տիր տէ-
յիտ տիկէրլէրն տէ՝ խոյր, անճոգ խոլգը
13 իզլալ էտէյօր՝ տէրլէր խոն։ Ամմա ՆէՀու-
տիլէրին գօրգուտունտան նաշի հիչ քիմսէ
աշխէտըլ օնուն լոգըրտըլմըն էթմէզ խոն։
14 Վէ արթըգ պայրամ էտըր օլտուգտա, յի-
15 տուս հէյքէլ չըգըպ թա՛լիմ էտէր խոն։ Վէ
ՆէՀուտիլէր թէ՛ածճուպ էտէրէք՝ պու քիմսէ
միւթէ՛ալլէմ տէյիլ էքէն, քիթապլտրը նա՞-
16 սըլ պիլիյօր՝ տէտիլէր։ Իմոն Յիսուս օնլա-
րա ճէվապէն՝ պէնիմ թա՛լիմիմ քէնտիմին
տէյիլ, անճոգ պէնի իրսալ էտէնին տիր։
17 Էյէր պիր քիմսէ օնուն իրատէթինի իճրա
էթմէք իսթէրսէ, պու թա՛լիմ հոգգընտա
Ալլահտա՞ն մը եօխսա պէն քէնտիլիյիմտէն մի
18 սէօյլէտիյիմի պիլէճէք տիր։ Քէնտիլիյինտէն
սէօյլէյէն՝ քէնտի՛զզէթինի արար. ամմա
քէնտինի իրսալ էտէնին՝ զզէթինի արույան
հոգգ տըր, վէ օնտա նահոգգըդ եօք տուր։
19 Մուսա սիզէ շէրի՛աթը վէ՞րմէտի մի, ֆռաթ
սիզտէն հիչ քիմսէ շէրի՛աթը իճրա էթմէզ։
20 Նի՞չին գաթլիմէ գաստ էտէյօրտունուզ.
խալգ տախի՝ Մէճնուն տուն. գաթլինէ քիմ
21 գաստ էտէյօր՝ տէյիս ճէվապ վէրտիլէր։ Յի-
սուս օնլարա ճէվապէն տէտի՝ քի՝ Պիր հիչ իշ-
լէտիմ վէ պունուն իչինն ճիւմլէննիզ թէ՛աճ-
22 ճիւպ էտէյօրտունուզ։ Իմոն Մուսա սիզէ
խիթանը վէրտի, (պու տախի Մուսատան տէ-
յիլ տիր, անճոգ էճտատտան տըր,) վէ սիզ
ափթ կիւնիւ ատէմ խաթն էտէրսինիզ։
23 Էյէր Մուսանըն շէրի՛աթը նափզ օլունմամտափ
իչիւն, ափթ կիւնիւ ատէմ խաթն օլունտուր-

աա, ակռի կիւռնիւ պիր տաէմի պիլքիւլլիչէն
24 սաղ էթտիկիմ իչիւն պանա տարըլը՞մըսընըզ։
Տուրէթ ի պահիրէչ կէօրէ հիւքմ էթմէչին,
անճափ ՚ատտալէթէ կէօրէ հիւքմ էյլէչին։
25 Իմտի Երուշալիմլիլէրտէն պա՚զըլարը տէր-
լէր իտի քի գաթիլնէ գատտ էթտիքլէրի պու-
26 տէյ՞լ մի. Վէ իչէթէ աշխէտուրէ ակշըէօր
իսէտէ, օնա հիչ պիր շէյ տէմէյօրլար. ՚ատճէ-
պա րէիսլէր պունուն Հոգիսպաթէն Մէսիհ օլ-
27 տուղունա անկլատըլը՞ր մը։ Պիզ իսէ պու-
նուն նէ՛րէտէն օլտուղունա պիլիրիզ, ֆաղաթ
Մէսիհ կէլտիյի զէմման, նէրէտէն օլտուղու-
նու քիմսէ պիլմէզ։
28 Իմտի Յիսուս հէյքէլտէ թա՚լիմ էտէր իքէն,
նիտա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիրսինիզ, Հէմ
տէ նէրէտէն օլտուղումու պիլիրսինիզ. վէ
պէն քէնտիլիյիմտէն կէլմէտիմ, ֆաղաթ պէնի
իրսալ էտէն Հոգի տըր, քի սիզ օնու պիլ-
29 մէզսինիզ։ Պէն օնու պիլիրիմ, զիրա օնտան
30 իմ, Հէմ պէնի ո իրսալ էյլէտի։ Իմտի օնու
թուԹմաղա գատտ էթտիլէր իսէ տէ, իւզէրի-
նէ հիչ քիմսէ էլ սալմատը, չիւնքի օնուն
31 վաղթը տահա կէլմէմիշ իտի։ Վէ խալգտան
նիչէլէրի օնա իման էտիպ՝ Մէսիհ կէլտիյի
զէմման, պունուն իճրա էթտիյի ՚ալամէթլէր-
տէն զիյատէ՞ մի էտէճէք՝ տէտիլէր։
32 Ֆէրիսիլէր խալգըն օնուն Հոգընատտա պու-
միսիլլի գըլ ու գալ էթտիյինի իշիտիպ՝
Ֆէրիսիլէր իլէ պաշ քեահինլէր օնու թուԹ-
33 մաղ իւզրէ մուհզիրլէր կէօնտէրտիլէր։ Իմտի
Յիսուս պունլարա՝ Տահա պիր ազ միւտտէթ
սիզին իլէ պէրապէր օլուպ՝ պա՚տէհու պէնի
34 իրսալ էտէնէ կիտէրիմ։ Պէնի արայըպ տա
պուլամայաճագընըզ. վէ պէնիմ պուլունտու-

35 ղուա եէրէ սիզ կէլէմէզլինիզ՝ տէսի։ Իմոի
Եէհուտիլէր պէրիպէրինէ՝ Պու քէնտինի պու-
լամայաճաղըմըզ հա՞նկը մուհալէ կիտէճէք.
՝ամէպա Եուհաննիլէր իչինէ տաղըլմըշ օլան-
լարա կիտիպ տէ, Եուհաննիլէ՞րէ մի թա՛լիմ
36 էտէճէք։ Պու՝ պէնի արայըպ պուլամայա-
ճապընըզ վէ պէնիմ պուլունտուղում եէրէ
սիզ կէլէմէզլինիզ՝ տէտիյի աէօզ նէ՞ տիր՝
տէտիլէր։
37 Վէ պայրամըն ասն վէ պէջիւք կիւնիւնտէ
Յիսուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ Էյէր պիր
քիմսէ տուսամըշ իսէ, պանա կէլիպ իչսին։
38 Հէր քիմ պանա իման էտէրսէ, քիթապընը
պույուրտուղու կիպի, պաթընընտան սպ ը հա-
յատի ըրմադլարը ճէրեան էտէճէք տիր՝ տէտի։
39 Պունու տախի քէնտինէ իման էտէնլէրին գա-
պուլ էտէճէքլէրի Րուհ հապդընտա աէօյլէմիշ
իտի. զիրա Յիսուս հէնուզ թէմճիտ օլուն-
մատընը իչէն, Րուհ իւլ Գուտա տահա ճէ-
40 րէզէ տէյիլ իտի։ Իմոի խալգտան նիչէլէրի
պու աէօզլու իչիթտիքտէ՝ Ֆիլհապիգաթ պու-
41 օլ փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր։ Պաշգալարը՝
Պու Մէսիհ տիր՝ տէտիլէր. զայրիլէր իսէ՝ Եա՛
42 Մէսիհ Կալիլեատա՞ն մը կէլիր. Գիթապ՝ Մէ-
սիհ Տաուտուն նէսլինտէն վէ Տաուտուն օլ-
տուղու Պէյթլէհէմ նամ քէօյտէն կէլիր՝ պու-
43 յուրտում՞զմը՝ տէտիլէր։ Իմոի օնուն իչին
44 խալգտա իխթիլաֆ օլտու։ Վէ օնլարտան
պա՛զըսը օնու թուտմադ իսթէտի իսէ տէ,
հիչ քիմսէ օնա էլ ուզաթմատը։
45 Իմոի մուհզիրլէրը պաշ քեահինլէր իլէ ֆէ-
րիսիլէրին եանընա կէլտիքլէրինտէ, օնլարա՝
46 Նի՞չին օնու կէթիրմէտինիզ՝ տէտիլէր։ Մու-
զիրլէր ճէվապէն՝ Պու ատէմ կիպի ասլա պիր

47 քիմակ ակօլէմէմիշ տէր՝ տէտիլէր ։ Իմոի ֆէ-
րիսիլէր օնլարտա ճէվապէն՝ Սի՞զ տէ մի ալ-
48 տանտընըզ ։ Րէիալէրտէն ետիօտ ֆէրիսիլէր-
49 տէն օնա պիր քիմակ իմանն էթտի՞ մի . Ասմնա
շէրի՛ատը պիլմէյէն պու ղուլտաղլըզ մէլ՛ուն
50 տուրսուզ՝ տէտիլէր ։ Օնլարտան պիրի օլսա՝
օնա կէճէլէյին կէլէն Նուհօտիճօա օնլարա՝
51 Եա՛ պիզիմ շէրի՛ատըմըզ պիր տաէմի էվվէլա
տինկէյիտ նէ՛ էթտիյինի տանկլամայընճա ,
52 Հիւքմ՝ էտէ՞ր մի՝ տէտի ։ Օնա ճէվապէն՝
Սէ՞ն տէ մի կալիլէատան օլմ . թէֆթիշ էյլէ ,
վէ պատ քի՝ կալիլէատան փէյղամպէր զուհուր
53 էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր ։ Վէ հէր քէս քէնտի
էվինէ կէթտի ։

ՊԱՊ 8

1 Վէ Ցիատա Զէյթունէ տաղընա կէթտի ։
2 Վէ՛ ալէ ման տա՛զա թէզտան հէյթէլէ կիտիպ՝
պիւթիւն գավմ եանընա կէլմէքտէ օլտուգ ,
3 օթուրտուգ օնլարտա թա՛լիմ էտէր իտի ։ Վէ
՛ալէյհա իլէ ֆէրիսիլէր գինատա թուրթուլմուշ
պիր գարը եանընա կէթիրիպ՝ օրթատա տուր-
4 տուրուգ , ծնա՝ Եա՛ մու՛ալիմ , պու գարը
գինա էտէր իքէն ՛ամէլի իւզերինտէ թուրթու-
5 տու ։ Վէ Մուսա շէրի՛ատտա պիզէ պէյլէ-
լէրին իչմէմ օլունմատընը էմր էթտի . իմոի
6 ան՞ նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր ։ Շիքեայէթ էտէ-
ճէք պիր ֆէ՞ուճ պուլմազ իւզրէ , օնու թէճրիւ-
պէ իչիւն պուռնտա աբյլէտիլէր . լաքին Ցիատա
էյիլիպ՝ փարմազը իլէ եէրէ եաղը եաղար իտի ։
7 Վէ օնա տէվամ իւզրէ տուտ էթմէլէրի իլէ ,
տօղրուլուգ օնլարա՝ Սիզտէն հանկընըզ կիւ-
նահլըզ իտէ , օնուն իւզերինէ թաշը էվիէլա ,

8 ο ամէնքն՝ տէտի ։ Վէ եինէ էյիլիպ՝ եէրէ եա-
9 զը եազար իտի ։ Վէ պոնու իշիթտիքլէրինտէ, զամիրլէրինտէն թա՛զիր օլմանտըգ, իխ-
թիյարլատըտան պաշլայըպ էն ածնկրտքիլէրէ վարընճայէտէք, պիրէր պիրէր չըգարըլար. վէ
Յիսուս եալընըզ գալտը. գարը տախի օրթա-
10 տա տուրտուօր իտի ։ Իմոի Յիսուս տօղտու-
լուպ գարըտան մա՛տա հիչ քիմսէյի կէօրմէ-
տիքտէ, օնա՝ էյ գարը, օլ միւտտա՛լէրին
նէ՞րէտէ տիր. պիրի՝ 'աւէյհինտէ հիւքմ է՞թ-
11 մէտի մի՝ տէտի ։ Օլ տախի՝ հիչ պիրի, ե՛-
ըատապ, տէմէհիլէ Յիսուս օնա՝ պէն տախի
'աւէյհինտէ հիւքմ էթմէմ. կիթ, արթըպ
կինանհ իշլէմէ՝ տէտի ։
12 Իմոի Յիսուս եինէ օնըտա աէցլէյիպ՝ պէն
տիւնեանըն նուրտա իմ, պանա թապի՝ օլան
ատա զուլմէթտէ կէզմէյիպ ամմա հայատ նու-
13 րտանա մալիք օլաճապ տըր՝ տէտի ։ Իմոի ֆէ-
րիսիլէր օնա՝ Սէն քէնտի հապդընտա շէհա-
տէթ էտէրսին, շէհատէթին հապդ տէյիլ
14 տիր՝ տէտիլէր ։ Յիսուս օնըտա ճէվապէն տէ-
տի քի՝ Հէր նէ պատար պէն քէնտի հապ-
պդըմտա շէհատէթ էտէրսէմ տէ, շէհատէթիմ
հապդ տըր, պիրա նէրէտէն կէլտիյիմի վէ նէ-
րէյէ կիտէճէյիմի պիլիր իմ. սիզ իսէ նէրէ-
տէն կէլտիյիմի եա նէ՛րէյէ կիտէճէյիմի պիլ-
15 մէպսինիզ ։ Սիզ թէնճէ հիւքմ էտէրսինիզ.
16 պէն հիչ քիմսէյի հիւքմ էթմէմ ։ Վէ էյէր
պէն հիւքմ էթսէմ տէ, պէնիմ հիւքմիւմ
հապդ տըր. պիրա եալընըզ տէյիլ իմ, ամմա
պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէր պէրապէր իչ ։
17 Վէ նէքի ատէմին շէհատէթի հապդ օլտուղու
18 շէրի'աթընըզտա տախի եապըլմըշ տըր ։ Պէն
քէնտի հապդըմտա շէհատէթ էտէրիմ. պէնի

իրաւ էտէն փէտէր տախի պէնիմ հադգըմ-
19 ատ շէհատէթ էտէր : Իմոի օնա՝ փէտէրին
նէ՞րէտէ տիր՝ ատօխլէր . Յիսուս՝ նէ պէնի
նէ տէ փէտէրիմի պիլդրմնիզ . էյէր պէնի
պիլսէյիտինիզ , փէտէրիմի տախի պիլիր իսի-
նիզ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի :
20 Յիսուս պու ատօդլէրի հէյքէլտէ թա՛լիմ
էտէր իքէն , խոպինէ օտուրմնատա ատօդլէտի .
վէ օնու հիչ քիմսէ թուրթմատը , զիրա վախ-
թը տահա կէլմէմիշ իտի :
21 Իմոի Յիսուս լիէքրար օնլարա տէտի՝ քի՛
պէն կիտէրիմ վէ պէնի արարդա տա կիտա-
հընըզտա էօլմէքտինիզ . պէնիմ կիտէճէյիմ
22 եէրէ սիզ կէլմէզտինիզ : Պունուն իւզէրինէ
եէհուտիլէր՝ 'Ա՛ճէպա քէնտի քէնտինի էօլ-
տիւրէճէ՞քմի քի՝ պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ
23 կէլմէզտինիզ տէյօր՝ տէտիլէր : Օ տախի
օնլարա՝ Սիզ աշաղըտան սընըզ , պէն եօգա-
րըտան իմ . սիզ պու տիւնեատան սընըզ ,
24 պէն պու տիւնեատան տէյիլ իմ : Պու էճիլ-
տէն սիզէ՝ կիտահլարընըզտա էօլմէքտինիզ՝
տէտիմ . զիրա էյէր պէն իտիյիմէ ինանմազ-
սանըզ , կիտահլարընըզտա էօլէճէքսինիզ՝ տէ-
25 տի : Իմոի օնա՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէտիլէր .
Յիսուս տախի օնլարա տէտի քի՝ Խալթատա-
տէն պէրու հէման սիզէ տէյլէտիյիմ զաթ իմ :
26 Սիզին հադգընըզտա տէյլէմէյէ վէ հիւքմ էթ-
մէյէ ջոզ շէյլէրիմ վար . լաքին պէնի իրսալ
էտէն հադգ տըր . վէ պէն տիւնեատա օնատան
27 իշիթտիյիմ շէյլէրի տէյլէրիմ : Գէնտիլէրէ փէ-
տէր հադգընատա տէյլէտիյինի ունկլամատըլար :
28 Իմոի Յիսուս օնլարա տէտի քի՝ Խան իւ-
ինատնը եիւքսէյէ գալդըրտընըզտա պէն ի-
տիյիմի պիլէճէքսինիզ , վէ քէնտիլիյիմէն

հիչ պիր շէյ էթմէմ, լաքին փէտրիմին պա-
նա էյրէթմէյի իւզրէ, պու շէյլէրի աէյլէ-
29 յօրում: Վէ պէնի իրսալ էտէն պէնիմ իլէ
պէրապէր տիր. փէտր պէնի եամլընըզ պրոպ-
մատը, չիւնքի պէն տահմա օնուն բարէ օլ-
տուղու շէյլէրի իճրա էտէրիմ:
30 Պու շէյլէրի աէյլէր ինքէն, օնա չօզ քիմսէ
31 իման էթմիլէր: Իմդի ցհատա քէնտինէ իման
էտէն ԵԷհատիլէրէ տէտի քի՝ Էյէր սիզ
պէնիմ քէլմընմատա տոպրթ գալըրանըզ,
32 Թահգիտան շայէրտէրիմ օլուպ՝ Հապիպաթը
պիլէճէքսինիզ, վէ Հապիպաթ սիզի ոզատ է-
33 տէճէք տիր: Օնա՝ Պնզ նէալ ի Խպրահիմ իզ,
վէ հիչ պիր վադթ քիմսէյէ դուշուգ էթմէ-
տիք. սէն նի՞ճէ՝ Ազատ օլաճագընըզ տէյօր-
34 տուն՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր: ցհատա օնլա-
րա ճէվապէն՝ Հապիպաթէն, Հապիպաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ կիւնահը հէր իշլէյէն՝ կիւ-
35 նահըն գուշու տուր: Գուշ տախի էվտէ է-
պէտէն պադի գալմայըպ՝ օղուշ էպէտէն գա-
36 լըր: Իմդի էյէր Օղուշ սիզի ոզատ էտէրսէ,
37 ֆիլ վադի՝ ոզատ օլաճագընըզ: Նէալ ի Խպ-
րահիմ օլտուղունուզու պիլիրիմ. ամմա գաթ-
լիմէ գատտ էտէյօրտունուզ, չիւնքի քէլամըմ
38 սիզտէ մահալ պուլմայօր: Պէն փէտրիմին
նէզտինտէ կէօրտիւյիւմիւ աէյլէրիմ, սիզ
տախի փէտրինիզ եանընտա կէօրտյիւնիւզ
39 շէյլէրի եափտրընըզ: Օնա ճէվապէն՝ Պնզիմ
փէտրիմիզ Խպրահիմ տիր՝ տէտիլէր. ցհատա
օնլարա տէտի քի՝ Խպրահիմին էվլատը օլտա-
յըրընըզ, Խպրահիմին 'ամէլլէրինի եափտը
40 իտինիզ: ցհատա շիմդի պէնիմ եա'նի Ա-
լլահ Թարաֆընտան իշլիթտիյիմ Հապիպաթը
սիզէ աէյլէյէն պիր ատամին գաթլինի տրա-

յօրաւնուզ. Իպրահիմ պունու եափմատը։
41 Սիզ փեռերինիզին 'ամէլլերինի իճրա էտէյօր-
աունուզ. իմոի օնա՝ Պիզ վէլէա ի պինա ոէ-
յիլիզ, պիր փեռերիմիզ վար, օ աա Ալլահ
42 ոեոիլէր։ Իմոի Յիսուս օնլարա ոեոի քի՝
Էյէր Ալլահ փեռերինիզ օլայըտը, պէնի
սէվէր իոինիզ, չիւնքի պէն Ալլահտան խու-
րուճ էոիպ կէլոիմ. զիրա քէնոիլիյիմոէն
43 կէլմեոիմ. լաքին պէնի օ իրոալ էթոի։ Նի՞-
չիւն պէնիմ ոէօզիւմիւ անկլամայօրաունուզ.
չիւնքի պէնիմ քէլամըմը տինկլէյեմէպինիզ։
44 Սիզ պիր պապատան ալնըզ քի օ աա շէյթան
տըր, վէ պապանըզըն շէհվէթլէրինի իճրա
էթմէք իոթէրոինիզ. օ՝ իպթիտաէն պէրու
պաթիլ ի ինաան իոի, վէ հագիգաթտա աա-
պիթ դալմատը, զիրա օնտա հագիգաթ եօզ
տուր. եալանը ոէօյլէոիյի վադթ, քէնոի-
նինքիլէրոէն ոէօյլէր. զիրա եալանճը վէ եա-
45 լան պապատը տըր։ Ամմա պէն հագիգաթը
ոէօյլէոիյիմ իչիւն, պանա ինանմադընըզ։
46 Սիզոէն քիմ իւզէրիմոե կիւնահ իոապաթ
էոե պիլիր. ամմա հագիգաթ ոէօյլէյօր իոէմ,
47 նի՞չիւն պանա ինանմադընըզ։ Ալլահտան
օլան Ալլահըն քէլամլարընը տինկլէր. ոիզ
Ալլահտան օլմադընըզտան տինկլէմէզոինիզ։
48 Իմոի եէհուտիլէր օնա ճէվապէն՝ Սանա Սա-
մարիալը վէ մէճնուն տէոիյիմիզ տօզրու տէ-
49 յի՞լ մի տէոիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն
մէճնուն տէյիլ իմ, լաքին փեռերիմէ հիւր-
մէթ էոէրիմ, ֆագաթ սիզ պէնի թահգիր
50 էտէյօրսունուզ։ Ամմա պէն քէնոի 'իզզէ-
թիմի արամամ. օնա արայըճը հիւքմ էոէն
51 վար տըր։ Համէն համէն, հագիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի՝ էյէր պիր քիմսէ պէնիմ քէլա-

մըմը հըֆզ էտէրսե , էպէտէն էօլիւմ կէօր-
52 մէյէճէք տիր՝ տէտի : Իմոի ԵէհՈւտիլէը օնա՝
Մէճնուն օլտուղունու շիմոի անկլատըզ . Իպ-
րահիմ վը փէյղամպէրլէը վէֆաթ էթտի , վը
սէն՝ էյէր պիր քիմսե պէնիմ քէլամըմը հըֆզ
էտէրսե , էպէտէն էօլիւմ թաթմայածագ՝ տէ-
53 յօրսուն : Սէն միւթէվէֆա փէտէրիմիզ Իպ-
րահիմոէն պէջի՞ք մի սին . փէյղամպէրլէը
տախի վէֆաթ էթտիլէը . սէն քէնտինի քի՞մ
54 'աուտ էտէյօրսուն՝ տէտիլէը : Յիսուս ճէվա-
պէն՝ էյէր պէն քէնտիմի թէմճիտ էտէրսէմ ,
մէճմիմ պիր շէյ տէյիլ տիր . պէնի թէմճիտ
էտէն՝ փէտէրիմ տիր քի սիզ օնուն հազ-
55 գընտա Աւլահըմըզ տըր՝ տէյօրսունուզ . Ա վէ
օնու թանըմազընըզ , ամմա պէն օնու պիլի-
րիմ . վէ օնու պիլմէմ տէսէմ , սիզին կիբի
եալանճը օլուրում . լաքին օնու պիլիրիմ , վէ
56 օնուն քէլամընը հըֆզ էտէրիմ : Փէտէրինիզ
Իպրահիմ պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէյէ տըզու-
քէշ օլուպ՝ կէօրտիւ , վէ մէսրուր օլտու :
57 Իմոի ԵէհՈւտիլէը օնա՝ տահա էլլի եաշընտա
տէյիլ լքէն , Իպրահիմի՞ տախի մի կէօրտիւն՝
58 տէտիլէը : Յիսուս օնլարա՝ Հապիպաթէն , Հա-
պիպաթէն սիզե տէրիմ քի՝ Իպրահիմ մէվ-
ճուտ օլմազտան ապտէմ պէն մէվճուտ իմ՝
59 տէտի : Օ վաղթ իւզէրինէ աթմագ իւզրէ
թաշլար դալտըրտըլար . Յիսուս խէ կիզլէն-
տի , վէ արալարընտան կէչէրէք , Հէյ քէլտէն
տիշտրը չըգըպ պէյլէճէ կիլթտի :

ՊԱՊ 9

1 Վէ կէչէր լքէն , անատան ապըմա պիր քէօր
2 տէմ կէօրտիւ : Շայիրտլէրի տախի քէնտինէ

սուալ էտիպ՝ Եա՛ մու՛ալլիմ, պուննուն քէօր
ատղմանլնա քէնտինի՞ն մի, եօխսա վալիտէյ-
նինին մի կիւնահ իշլէմէսի ակպէպ օլսուս՝ տէ-
3 տիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ նէ՛ օնուն, նէ՛ տէ
վալիտէյնինին կիւնահ իշլէմէսի. ֆաղաթ
օնատա Ալլահըն իշլէրի պէյան օլունմասը իչիւն
4 օլսա։ Կիւնահուզ իքէն, պէնի իրսալ էտէնին
իշլէրինի իշլէմէքլիյիմ լազըմ տըր. կէճէ կէլիր
5 քի՝ օլ զէման քիմսէ իշլէյէմէզ։ Պէն տիւն-
եատա պուլունտուղճա, տիւնեանըն նուրու
6 իմ։ Պու շէյլէրի տէտիքատէ, եէրէ թիւքիւ-
րիւպ՝ թիւքրիւյիւ իլէ պալչըգ եափտը, վէ
պալչըղը քէօրիւն կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ
7 օնա՝ կի՛թ. Սիլօհա հավուզունատա (քի իրսալ
օլունմուշ տէմէք տիր) եըյդան՝ տէտի. իմոի
8 օ կիտիպ եըյդանատը, վէ կէօրիւը կէլտի։ Իմ-
տի գօնշուլարը վէ օնուն քէօր խոյինի էվ-
վէլտէն կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրուպ տիլէնէն
9 պու տէյի՞լ մի՝ տէտիլէր։ Պա՛զըլարը՝ Պու
տուր. ասյիրլէրի իսէ՝ Օնա պէնզէր՝ տէտիլէր.
10 քէնտիսի՝ Պէն իմ՝ տէտի։ Իմոի օնա՝ Սէնին
11 կէօզլէրին նա՞սըլ աչըլտը՝ տէտիլէր։ Օ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Յիսուս նամ պիր ատէմ պալչըգ
եափըպ կէօզլէրիմին իւզէրինէ սիւրտիւ, վէ
պանա՝ Սիլօհա հավուզունա կիտիպ եըյդան՝
տէտի, պէն տաիսի կիտիպ եըյդանտըգտա,
12 կէօզլէրիմ աչըլտը՝ տէտի։ Իմոի օնա՝ Օ նէ՞-
րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Պիլմէմ՝ տէտի։
13 Օլ էվվէլա քէօր օլանը ֆէրիսիլէրէ կէօ-
14 թիւրտիւլէր։ Վէ Յիսուսուն պալչըղը եափըպ
օնուն կէօզլէրինի աչտըղը զէման ակպէթ կիւ-
15 նիւ իտի։ Իմոի ֆէրիսիլէր Ն՞սըլ կէօրտիւն՝
տէյիւ օնա թէքրար սօրտուլար. օլ տաիսի
օնլարա՝ կէօզլէրիմին իւզէրինէ պալչըգ գօ-

տու, եբյդանամամտա կէօրիյօրում՝ տէտի։
16 Իմոի ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլարը տէտիլէր քի՝
Պու տէմ Ալլահտան տէյիլ_ տիր, չինքի
ախլի կիւնիւնիւ հըֆզ էթմէզ. պաշպալարը՝
կիւնահքեար տէմ պէօյլե՛ ալամէթլէր նա՞-
16 բըտա իհթիլափ վար իտի։ Թէքրար քէօրէ՝
Էնէին կէօզլէրինի աչըլըզը իչիւն օնուն հապ-
դընտա նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր. օլ տախի՝
18 փէյղամպէր տիր՝ տէտի։ Իմոի ԵՀՈՒԱՀԻԼԷՐ
կէօզլէրի աչըլանըն վալիտէյնինի չաղըրընճայա
պատար քէնտիսինին քէօր օլուպ տա կէօզլէ-
19 րի աչըլըզընա ինանմայարագ, Ալլահա տու-
ալ իլէ՝ Սիզին օլ քէօր տօղտա տէտիյինիզ
օղլունուզ պո՞ւ մու տուր. շիմտի եա նա՞սըլ
20 կէօրիյօր՝ տէտիլէր։ Օնուն վալիտէյնի օնլա-
րա ճէվապէն՝ Պու պիզիմ օղլումուզ օլուպ
21 քէօր տօղտուղունու պիլիրիզ. Ալամմա շիմտի
նա՛սըլ կէօրտույիւնիւ պիլմէյիզ. եախօտ
օնուն կէօզլէրինի քիմ աչըզընը պիզ պիլ-
մէյիզ. քէնտիսի պաշից տիր, օնա տուալ
էտին, օ՝ քէնտիսի իչիւն սէօյլէմին՝ տէտիլէր։
22 Օնուն վալիտէյնի պու շէյլէրի ԵՀՈՒԱՀԻԼԷ-
տէն զօրզտուզլարը իչիւն սէօյլէտիլէր. զէրա
ԵՀՈՒԱՀԻԼԷՐ՝ էյէր պիր քիմսէ օնուն Մէսի՛Հ
օլա՛ա՛ղա՛նո՛ իզրաե էտէրսէ, ճէմա՛աթտան
իհրաճ օլունա տէյիւ Հալա իհթիֆափ իւզրէ
23 պարար զըլմըշլար իտի։ Պու սեպէպտէն վա-
լիտէյնի՝ ՔԷնտիսի պաշից տիր, օնա տուալ
24 էտին՝ տէտիլէր։ Իմոի թէքրար վաղթըյլա
քէօր օլան տէյմի չաղըրըպ, օնա՝ Ալլահա
Համտ էյլէ, պիզ օլ տէյմին կիւնահքեար
25 օլտուղունու պիլիրիզ՝ տէտիլէր։ Իմոի օ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Կիւնահքեար օլուպ օլմայտըղընը

պիլմէմ, ապէր շէյ պիլիրիմ քի՝ պէն քէօր
26 խալխ շիմոն կէօրիւյօրում՝ տէտի։ Վէ ենինէ
օնա՝ Սանա նէ՞ էլետի, ասէնին կէօզլէրինի
27 նա՞սըլ աչըլ՝ տէտիլէր։ Օնլարա ճէվապէն՝
Սիզէ շիմոն աէյլէտիմ, վէ իշիթմէտինիզ,
նի՞չիւն թէքրար իշիթմէք խալէրսինիզ, ՚աճէ-
պա սի՞զ տէ մի օնա շայիրա օլմազ խալէրսի-
28 նիզ տէտի։ Օնլար օնա շէթմ էտիպ՝ Սէն
սինի օնուն շայիրսի, պիզ խէ Մուսանըն շա-
29 յիրլէրի իզ։ Պիզ Ալլահըն Մուսայա աէջ-
լէտիյինի պիլիրիզ. ամմա պունուն նէրէտէն
30 օլտուղունու պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Օլ ատէմ
օնլարա ճէվապէն՝ Պու ՚աճայըպ պիր շէյ տիր.
օ պէնիմ կէօզլէրիմի աչմըշ իքէն, սիզ օնուն
31 նէրէտէն օլտուղունու պիլմէզսինիզ։ Վէ պի-
լիրիզ քի՝ Ալլահ կիւնահքեարլարը տինկլէ-
մէզ, անճագ պիր քիմսէ էհլի ՚իպատէթ օլուպ
տա օնուն իբատէթինէ իճրա էթմէք խալէր-
32 սէ, օնու տինկլէր։ Պիր քիմսէնին անատան
տօղմա քէօրսուն կէօզլէրինի աչըրըղը էզէլտէն
33 պէրու իշիտիլմէտի։ Էյէր պու քիմսէ Ալլահ-
տան օլմայաչաղըտը, պիր շէյ էտէմէզ խալ՝
34 տէտի։ Օնա ճէվապէն՝ Սէն քիւլլիյէն կիւնահ-
լարտա տօղմուշ իքէն, սէ՞ն մի պիզէ թա՚լիմ
էտէրսին՝ տէյէրէք, օնու ֆխրաճ էթտիլէր։
35 Յիտուս օնու խխրաճ էթտիքլէրինի իշիտէ-
քէք, օնու պուէլուպ՝ Սէն Իսրայիլօղլա իման
36 էտէ՞ր մի սին՝ տէտի։ Օլ տախի ճէվապէն՝
Եա՛ Բաբպ, քի՞մ տիր քի՝ օնա իման էտէ-
37 յիմ՝ տէտի։ Վէ Յիտուս օնա՝ Օնու կէօրտիւն,
հէմտէ սէնինլէ իլէ սէջլէշէն օ տուր՝ տէտի։
38 Օլ տախի՝ Իման էտէրիմ, եա՛ Բաբպ, տէյէ-
39 րէք օնա սէճտէ էյլէտի։ Վէ Յիտուս՝ Պէն
պու տիւնեայա հիւքմ իշինէն կէլտիմ, թա

քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր, վէ կէօրէնլէր քէօր
40 օլալար՝ տէտի։ Վէ եանլընտա պուլունան ֆէ-
րիսիլէրտէն պա՛զըսը պու շէյլէրի իշիթտիքլէ-
րինտէ, օնա՝ 'Ա՛ճէպա պիզ տախի մի՞ քէօր
41 իզ՝ տէտիլէր։ Յիսուս օնլարա՝ Էյէր քէօր
օլապըլտընըզ, կիւնահընըզ օլմազ իտի. ամմա
շիմտի՝ կէօրիյօրուզ տէրսինիզ. օնուն իչիւն
կիւնահընըզ պագի տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 10

1 Հապիպաթէն, հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի
պէրի գոյունլարըն աղըլընա գափուտան կիր-
մէյիփ՝ զայըր եէրտէն աշարա, օ՝ խըրտըզ վէ
2 հարամի տիր։ Ամմա գափուտան կիրէն՝ գո-
3 յունլարըն չօպանը տըր։ Գափուճու օնա
աչար, գոյունլար տախի օնուն ախինի տինկ-
լէր. օ տախի քէնտի գոյունլարըն իսիմլէրի
4 իլէ չաղըրըպ օնլարը տիշարը չըգարըր։ Վէ
քէնտի գոյունլարըն չըգարըլըգ զէման, էօն-
լէրինճէ կիտիպ գոյունլար տախի օնուն ախինի
թանըտըգլարը իչիւն, արտընա տիւշէրլէր։
5 Ամմա էճնէպիներին արտընա տալա տիւշմէյիփ
օնատան գաչարլար. զէրա էճնէպիլէրին ախինի
թանըմազլար։
6 Յիսուս օնլարա պու թէմսիլի ատըլէտի իսէ
տե, օնլար քէնտիլէրէ ատըլէտիյի շէյլէրին
7 նէ՛ օլտուղունու ֆէհմ էթմէտիլէր։ Իմոէ
Յիսուս թէքրար օնլարա տէտի քի՝ Հապիպա-
թէն, հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ գոյուն-
8 լարըն գափուտու պէն իմ։ Պէնտէն էվվէլ
կէլէնլէրին ճիւմլէսի խըրտըզ վէ հարամի տիր-
լեր. ամմա գոյունլար օնլարը տինկլէմէտիլէր։
9 Գափու պէն իմ. էյէր պիր քիմսէ պէնտէն

կիրէրաե , խելաա օլուր , վէ կիրիպ չըզարադ ,
10 օթլադ պուլուր : Խըրսըզ չալմադ վէ էօլեիւր-
մէք վէ հէլաք էթմէքտէն զայրի շէյ իչիւն
կէլմէզ . պէն հայաթա մալիք օլմալարը , հաթ-
թա զիյաոէսի իլէ մալիք օլմալարը իչիւն կէլ-
11 աիմ : Էյի չօպան պէն իմ . էյի չօպան գո-
յունլարըն եօլունա ճանընը ֆէտաա էաէր :
12 Լաքին գոյունլար քէնոի մալի օլմայըպ չօպան
պուլունմայան պիր իւճրէթլի , գուրտուն
կէլտիյինի կէօրեիւքտէ , գոյունլարը պրաղըպ
գաչար . գուրտ տախի գոյունլարը գափըպ
13 տաղլարըր : Իւճրէթլի գաչար , չիւնքի իւճ-
րէթլի տիր , վէ գոյունլարը վազիֆէ էաինմէզ :
14 Էյի չօպան պէն իմ , վէ պէնիմքիլէրի թանը-
րըմ , պէնիմքիլէր տախի պէնի թանըրլար :
15 ֆէտէր պէնի թանըտըղը միսիլլի պէն տէ
ֆէտէրի թանըրըմ , վէ գոյունլարըն եօլունա
16 ճանըմը ֆէտաա էաէրիմ : Պէնիմ պու աղըլտան
օլմայան պաշդա գոյունլարըմ տախի վար տըր ,
օնլարը տախի կէթիրմէլի իմ . վէ աէսիմի տինկ-
լէյէճէքլէր տիր , վէ պիր սիւրիւ իլէ պիր չօ-
17 պան օլաճադ : Թէքրար ալմադ իւղրէ ճանըմը
ֆէտաա էթտիյիմ իչիւն , փէտէր պէնի աէվէր :
18 Օնու պէնտէն քիմսէ ալմազ , ֆադաթ պէն
քէնտիլիյիմտէն ֆէտաա էաէրիմ . օնու ֆէտաա
էթմէյէ գուտրէթիմ վար , վէ թէքրար ալ-
մադա գուտրէթիմ վար . պու էվրէ փէտէրիմ-
տէն ախզ էյլէտիմ :
19 Իմտի պու աէօղլէր աէպէպի իլէ , էքնէ Եէ-
հուտիլէր պէյնինտէ իխթիլաֆ վադը՝ օլտու :
20 Վէ օնլարտան նիչէլէրի՝ Զըլտըրմըշ վէ մէճ-
նուն տուր , օնու նի՞չիւն տինկլէյօրսունուզ՝
21 տէրլէր իտի : Տիկէրլէրի իսէ՝ Պունլար քէն-
տինտէ ճինն պուլունան քիմսէնին աէօղլէրի

տէյէլ տիր. ճինն քէօրէրին կէօղէրինի աչ-
մադա միւգթէտի՞ր մի տիր՝ տէրէէ իտի։
22 Վէ Եռուշալիմատէ հէյէճան թադոխս պույ-
23 րամը օլտու, վէ գըշ իտի։ Վէ Յիսուս հէյ-
քէլտէ Սուլէյմանըն էյվանընատա կէզէր իքէն,
24 եէհուտիէրը օնու իհաթէ էտէրէք, տէտիէրը
քի՝ ճանըմըզը նէ՞ վագթա դատար մու՝ալլադ-
տա պրագըրըլըն. էյէր Մէսիհ սէն իսէն, պիզէ
25 աշիքեարէ ասըյէ։ Յիսուս օնլարա ճէվապէն
տէտի քի՝ Սիզէ ասըյէտիմ տէ ինանմայօրսու-
նուզ. փէտէրիմին իսմի իլէ իճրա էյլէտիյիմ
26 'ամէլլէր պէնիմ հադդըմտա շէհատէթ էտէր-
լէր։ Լաքին սիզ ինանմազընըզ. զիրա սիզէ
27 տէտիյիմ կիպի, պէնիմ գոյունլարըմտան
28 տէյիլսինիզ։ Պէնիմ գոյունլարըմ աէսիմի տիննկ-
լէրիէր, պէն տախի օնլարը թանըրըմ, վէ պէ-
նիմ արտըմ սըրա կէլիրլէր։ Վէ պէն օնլարա
հայաթ ը էպէտիյէ վէրիրիմ, վէ իլ էլ էպէտ
հէլաք օլմայաճադլար, վէ օնլարը պէնիմ էլիմ-
29 տէն քիմսէ գափմայաճադ տըր։ Օնլարը պաննա
վէրէն փէտէրիմ ճիւմլէտէն պէյիւք տիւր,
վէ փէտէրիմին էլինտէն քիմսէ գափմաղա գա-
30 տիր տէյիլ տիր։ Պէն վէ փէտէր պիր իզ։
31 Օլ վագթ, Եէհուտիէրը օնու թաշլամադ
32 իչիւն եինէ թաշլար գալդըրդըլար։ Յիսուս
օնլարա ճէվապէն՝ Սիզէ փէտէրիմ թարափըն-
տան նիչէ էյի 'ամէլ կէօսթէրտիմ, օնլարըն
հա՞նգիսը իչիւն պէնի թաշլայօրսունուզ՝ տէ-
33 տի։ Եէհուտիէրը օնա ճէվապ վէրիպ՝ Սէնի
էյի 'ամէլ իչիւն տէյիլ, անճագ քիւֆր իչիւն,
վէ սէն ինսան իքէն քէնտինի Ալլահ մադա-
մընա գօտուզտուն իչիւն թաշլարըզ՝ տէտիէրը։
34 Յիսուս օնլարա ճէվապ վէրտի քի՝ Շէրի'աթը-
նըզտա՝ պէն իլահլար սընըզ տէտիմ՝ տէյիւ

35 եաղլըլը տէյի՞լ մի։ Էյէր Ալլահըն քէլամը
քէնտիլէրէ կէլտիյի քիմսէլէրէ իլահլար տէտի
իսէ, քիթապըն նէախ օլտընմասը մուհալ տըր,
36 փէտէրին թազտից էտիլ տուննէայա իրսալ
էյլէտիյի զաթա իսկնուլլահ իմ տէտիյի իչիւն
37 սէդ՝ Քի՞չքր մի էտէյօրսուն՝ տէրսինիզ։ Էյէր
փէտէրիմին 'ամէլլէրինի իճրա էթմէզսէմ,
38 պանա ինանմայըն։ Ամմա էյէր էտէրսէմ,
պանա ինանմազանըդ, օլ 'ամէլլէրէ ինանըն.
Թա քի՝ փէտէր պէնտէն պէն տախի օնատան
իտիյիմի ՔԷՀՄ էտիպ՝ իման էտէսինիզ։
39 Իմոի թէքրար օնու թուԹմաղա գաատ էթ-
տիլէր իսէ տէ, էլլէրինատէն գուրԹուլտու։
40 Վէ ենինէ Իրտանըն էօթէ Թարաքընտա,
Եուհաննանըն մուգատտէմա վաքԹիդ էթտի-
յի մահալէ կիտիպ՝ օրատա մէքա էյլէտի։
41 Վէ եանընա չօգ քիմսէլէր կէլիպ՝ Փիլվապի՝
Եուհաննա հիչ պիր 'ալամէԹ իճրա էթմէտի,
42 'ամմա Եուհաննանըն պունուն հագդընտա
ճիւմլէ սէյլէտիյի հագդ իմիչ՝ տէտիլէր. վէ
օրատա նիչէլէր օնա իման էթտիլէր։

ՊԱՊ 11

1 Վէ Մէրեէմ իլէ Հէմշիրէսի ՄարԹանըն
քէնդիս ՊէյԹ'անիատան, Լազար նամ պիր
2 խասԹա քիմսէ վար իտի։ Վէ գարնաշընը
Լազար խասԹա օլան Մէրեէմ Բապը չօշ
գօդուլու եաղ իլէ մէսհ էտիպ այագլարընը
3 սաչլարը իլէ սիլմիշ օլան խասԹուն իտի։ Իմ-
տի Հէմշիրէլէրի՝ Եա Բապ, իշԹէ սէվտիյին
քիմսէ խասԹա տըր՝ տէյիս օնա խապէր կէօն-
4 տէրտիլէր։ Վէ Յիսուս պունու իշիթտիքտէ,
Պու էօլիւմ խասԹալըդը օլմայըպ, անճագ Խան-

ուլաՀ օնուն վահիթաբյլա թէմճիտ օլուն-
մազ իւզրէ , Ալլահըն մէճտէ իչիւն տիւր՝
5 տէտի ։ վէ Յիսուս Մարթայը վէ Հէմշիրէհ
6 իլէ Լազարը սէվէր իտի ։ Իմտի օնուն խաստա
օլտուղունու իշլիթմէյինտէ , օլտուղու մա-
7 հալտէ իքի կիւն մէքս էտիպ՝ Ցաօնկրա շայիրտ-
լէրինէ՝ ելինէ Եէհուտիյէյէ վարալըմ՝ տէտի ։
8 Շայիրտլէրի օնա՝ եա՛ մու՛ալլիմ , Եէհուտի-
լէր սէնի շիմտի թաշլամաղա գաստ էտէյօր-
լար իտի , եւինէ օրայա՞ մը կիտէրսին՝ տէտի-
9 լէր ։ Յիսուս ճէվապէն՝ կիւնիւն օն իքի սա-
՛աթը եօ՞ք մու . էյէր պիր քիմսէ կիւնտիւզ
կէզէրսէ , սիւրչմէզ . զիրա պու տիւնեանըն
10 նուրունու կէօրիւր ։ Ամմա էյէր պիր քիմսէ
կէճէլէյին կէզէրսէ , սիւրչէր . զիրա օնտա
11 նուր եօք տուր՝ տէտի ։ Պու շէյլէրի սէօյլէ-
տիքտէն սոնկրա օնլարա՝ Տօսթումուզ Լազար
ույումուշ տուր . լաքին օնու ույանտըրմաղա
12 կիտէյօրում՝ տէտի ։ Իմտի շայիրտլէրի՝ եա՛
Րապպ , էյէր ույույօր իսէ , շիֆա պուլուր՝
13 տէտիլէր ։ Լաքին Յիսուս վէֆաթը Հագգըն-
տա սէօյլէմիշ իտի. ամմա օնլար ույգու ույու-
մասընտան պահա էտէյօր էֆքեարընտա իտի-
14 լէր ։ Իմտի Յիսուս օլ զէման օնլարա աշի-
քեարէ օլարագ , տէտի քի՝ Լազար վէֆաթ
15 էթմիշ տիր . Ա՛վէ օրատա օլմատըղըմա սէվի-
նիչիւն սէվինիր իմ քի՝ իման էտէսինիզ . Ֆա-
16 գաթ եանընա կիտէլիմ ։ Իմտի Ինքիզ տէնիլէն
Թուման րէֆիքի շայիրտլէրէ՝ Պիզ տէ կիտիպ
պէրապէր էօլէլիմ՝ տէտի ։
17 Իմտի Յիսուս կէլտիքտէ , օնու Հալա տէօրթ
կիւնտէն պէրու գապրտա եաթար պուլտու ։
18 Վէ Պէյթ՛անիա Երուշալիմէ եագըն , եա՛նի
19 օն սէկ զէլվէ մէսաֆէտէ իտի ։ Վէ Եէհու-

տիլէրտէն չօգ քիմսէլէր գարնտաշլարընա տաիր
թէսէլլի իչիւն Մարթա իլէ Մէրեէմին նէզ-
20 տինէ կէլմիշլէր իտի ։ Իմտի Մարթա Յիսուս
կէլիյօր տէյիւ իշիթտիքտէ , իսթիգպալինէ
չըգտը . Մէրեէմ իսէ էվտէ օթուրույօր իտի ։
21 Օլ վագթ , Մարթա Յիսուսա՝ Եա՛ Րապպ ,
էյէր պուրտա օլսայըտըն , գարնտաշըմ վէ-
22 ֆաթ էթմէզ իտի . Ւլսքին շիմտի պիլէ Ալլահ-
տան հէր նէ տիլէրսէն , Ալլահըն սանա վէրէ-
23 ճէյինի պիլիրիմ՝ տէտի ։ Յիսուս օնա՝ Գարըն-
24 տաշըն գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի ։ Մարթա
օնա՝ պիլիրիմ քի՝ եէվմ իւլ ախիրտէ , գը-
25 յամէթտէ գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի ։ Յի-
սուս օնա՝ Գըյամէթ վէ Հայաթ պէն իմ .
պանա իման էտէն ֆէվթ օլսա պիլէ , Հայաթ-
26 տա օլաճագ տըր . Ւվէ հէր Հայաթտա օլուպ
պանա իման էտէն , իւլէլ էպէտ ֆէվթ օլմա-
յաճագ տըր . պունա ինանըը՞ր մը սըն՝ տէտի ։
27 Օնա Պէ՛լի , եա՛ Րապպ , պէն աէնին տիւնեայա
կէլէճէք Մեսիհ Իպնուլլահ օլտուղունա իննան-
28 տըմ՝ տէտի ։ Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն
ասնկրա , կիտիպ Հէմշիրեսի Մէրեէմի կիզլիճէ
չաղըրարագ՝ Մու՛ալլիմ կէլտի , վէ սէնի իա-
29 թէյօր՝ տէտի ։ Մէզպուրէ իշիթտիյի կիպի ,
՛ալէլ ՛ասճէլէ գալգըպ օնուն եանընա կէլտի ։
30 Յիսուս իսէ տահա քէնտի կէլմէմիշ օլուպ՝
Մարթանըն քէնտինէ իսթիգպալէ չըգտըղը
31 մահալտէ իտի ։ Իմտի էվտէ Մէրեէմին պիլէ-
սինճէ օլուպ օնու թէսէլլի էտէն ԷՀուտիլէր
՛ալէլ ՛ասճէլէ գալգըպ տիշարը չըգտըղընը կէօր-
տուքլէրինտէ՝ Ագլամագ իչիւն գապրա կի-
տէյօր՝ տէյէրէք , օնուն արտը սըրա կիթտիլէր ։
32 Իմտի Մէրեէմ Յիսուսուն պուլունտուղու մա-
հալէ կէլիպ օնու կէօրտիւքտէ , այագլարընա

գափանարաք , օնա՝ Եա՛ Րապպ , պուբատա
օլայըտըն , գարնատաշըմ՝ վէֆաթ էթմէզ իտի՝
33 տէտի ։ Իմոի Յիսուս օնուն աղլատըղընը , վէ
պէրապէր կէլէն Եհուտիլէրին աղլատըգլարը-
նը կէօրտուքտէ , տէրունինատէն ահ չէքիպ
34 մուզթարիպ օլարագ , Օնու նէ՞րէյէ գօտու-
նուզ՝ տէտի . օնա՝ Եա՛ Րապպ , կէլտէ պագ՝
35 տէտիլէր ։ Յիսուսուն կէօզլէրինատէն եաշ կէ-
36 տի ։ Իմոի Եհուտիլէր՝ պագըն , օնու նասըլ
37 սէվէր իմիշ՝ տէտիլէր ։ Պա՛զլարը իսէ՝ գէօ-
րուն կէօզլէրինի աչան պու գաթ պունուն
վէֆաթ էթմէսինէ մանի՝ օլա՞մազ մը իտի՝ տէ-
38 տիլէր ։ Իմոի Յիսուս եինէ տէրունինատէն ահ
չէքէրէք , գապրա կէլտի . պու տախի պիր
մաղարա օլուպ՝ իւզէրինէ պիր թաշ գօնուլ-
39 մուշ իտի ։ Յիսուս՝ թաշը գալտըրըն՝ տէտի .
մութէվէֆանըն հէմշիրէսի Մարթա օնա՝ Եա՛
Րապպ , օ շիմտիյէ գատար գօգմուշ տուր ,
40 զիրա տէօրթ կիւնլիւք տիւր՝ տէտի ։ Յիսուս
օնա՝ Էյէր իման էտէրսէն , Ալլահըն ճէլալինի
կէօրէճէքսին՝ սանա տէ՞մէտիմ մի՝ տէտի ։
41 Իմոի [մէյթին եաթտըղը եէրտէն] թաշը գալ-
տըրտըլար , Յիսուս տախի կէօզլէրինի եօգա-
րըյա գալտըրըպ տէտի քի՝ Էյ փէտէր , պէնի
42 իսթիճապէթ էթտիյին իչիւն սանա շիւքր էտէ-
րիմ ։ Պէն տախի պէնի տաիմա իսթիճապէթ
էյլէտիյինի պիլիրիմ . լաքին պէնի աէն իրսալ
էյլէտիյինէ ինանտընլար տէյիւ , էթրաֆըմտա
43 տուրան խալգ աէպէինատէն աէօյլէտիմ ։ Վէ
պու շէյլէրի աէօյլէտիքտէն սօնկրա , պիւլէնտ
ավազ իլէ Էյ Լազար , տիշարը չըգ՝ տէյիւ
44 նիտա էյլէտի ։ Վէ մութէվէֆա այագլարը իլէ
էլլէրի քէֆին իլէ պաղլը , վէ եիւզիւ մէնտիլ
իլէ սարըլմըշ օլարագ չըգտը . Յիսուս օնլարա՝

Օնու չէօզիւպ զօյվէրին, կիթանին՝ տէտի։
45 Իմոի Մէրեէմին նէզտինէ կէլէն Եէհուտի-
լէրտէն նիչէլէրի [Յիսուսուն] էթտիյի չէյլէրի
46 կէօրիւպ օնա իման էթտիլէր։ Ամմա պա՛զը-
լարը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսուն էթտիյի
չէյլէրի օնլարա նապէլ էթտիլէր։
47 Իմոի պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր Մի-
լլէթ ժէճլիսինի ճէմ՛ էտիպ՝ նէ եափալըմ.
զիրա պու ատէմ չօզ տ՛ալամէթլէր իճրա է-
48 տէյօր։ Էյէր օնու պէօյլէ պրապըրատ, օնա
հէր քէս իման էտիպ՝ Թօմալըլար տախի կէլիպ՝
կէրէք եէրիմիզի կէրէք միլլէթիմիզի դալըը-
49 րաճապլար՝ տէտիլէր։ Վէ օնլարտան Գայի-
ֆա նամընտա պիրի օլ ա՛նէտէ պաշ քեահին
օլարապ, օնլարա՝ Սիզ հիչ պիր շէյ պիլմէզ-
50 սինիզ. տ՛վէ հէմ տախի պիւթիւն միլլէթին
հէլաք օլմամասը իչիւն, գամմ եօլունա պիր
ատէմին էօլմէսի պիզէ ֆայիտէլի օլտուղունու
51 տիւշիւնմէզ սինիզ՝ տէտի։ Վէ պունու քէն-
տիլէյինտէն սէօյլէմէտի. ֆապամի օլ ա՛նէտէ
պաշ քեահին օլմապ իլէ, միլլէթ իչիւն Յիսու-
52 սուն վէֆաթ էտէճէյինի. տ՛վէ եափընըզ օլ
միլլէթ իչիւն տէյիլ, ամմա տաղըըմըշ օլան
էվլատուլլահը պիր եէրէ ճէմ՛ էթմէք իչիւն
էօլէճէյինի վահի իլէ իհտար էյլէտի։
53 Իմոի օլ կիւնտէն սօնկրա, օնուն գաթլինէ
54 մէշվէրէթ էթտիլէր։ Պու էճիլտէն Յիսուս
Եէհուտիլէրին ա՛շքարընտա ա՛րթըգ տ՛ալէնէն
կէզմէյի՝ օրտան պէրիյէյէ եափըն պիր
մահալէ, եա՛նի էֆրաիմ նամ շէհրէ վարըպ՝
շայիտլէրի իլէ օրտա խէտմէթ էթտի։
55 Վէ Եէհուտիլէրին ֆըսհը եափըն օլուպ՝ օլ
մահալտէն չօզ քիմսէլէր քէնտիլէրինի թահ-
հիր իչիւն ֆըսհատան էվվէլ Երուշալիմէ չըգ-

56 տըլար ։ Իմոի Յիսուս արտյարտ , հէյքէլ-
տէ տուրտ պիրի պիրինէ՝ Սիզէ նա՞ըլ կէօ-
րինիւր , ՚աճէպա պայրամա կէ՞լմէյէճէք մի՞
57 տէրլէր իտի ։ Վէ պաշ քահինլէր իլէ ֆէ-
րիսիներ օնու թույթմուշ իչիւն , էյէր պիր
քիմսէ օնուն նէրէտէ օլտուղունու պիլիրսէ ,
խապէր վէրսին տէյիւ էմր էթմիշլէր իտի ։

ՊԱՊ 12

1 Իմոի Յիսուս ֆըրիհտան ալթը կիւն էվվէլ ,
Պէյթ՚անիայա , եա՚նի վէֆաթ էտիպ տէ .քէն-
տիսինին էմվաթտան իհեա էթտիյի Լազա-
2 րըն պուլունտուղու մահալէ կէլտի . ՚վէ օրա-
տա օնա պիր զիյաֆէթ էթտիլէր , վէ Մարթա
խըզմէթ էտիպ՝ Լազար տահի օնուն իլէ պէ-
րապէր ասֆրատա օթուրանլարտան պիրի իտի ։
3 Իմոի Մէրեեմ պիր լիտրա զիպըյմէթ խալիս
նարտին եաղը ալըպ՝ Յիսուսուն այագլարընա
սիւրէրէք , քէնտի սաչլարը իլէ այագլարընը
սիլտի . խանէ տահի եաղըն րահհաթլանտըն
4 ոօլտու ։ Օլ վաղթ , շայիրտլէրինտէն պիրի
եա՚նի օնու էլէ վէրէճէք Սիմոն օղլու Իսխար-
5 իոթի Եհուտա՝ Պու եաղ նի՞չիւն եիւզ տի-
նարա սաթըլմըպ փուդարայա վէրիլմէտի՞ տէտի ։
6 Պունու տահի փուդարայը տիւշինտիյինի
իչիւն տէյիլ , անճագ խըրսըզ օլտաղ՝ վէ քիսէ
քէնտինէ պուլունարագ , իչինէ դօնտուլանը
7 թաշըտըղը իչիւն տէտի ։ Իմոի Յիսուս՝ Օնու
պրագ . տէքին օլունաճաղըմ կիւն իչիւն սագ-
8 լամըշ տըր ։ Զիրա ֆուդարա տահիմա սիզին
իլէ պէրապէր պուլունուաղ՝ պէն տահիմա սիզին
իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ տէտի ։
9 Իմոի Եհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ օնուն

օրաւոտ օլտուղունու տուլմայըլա , եալընրզ
Յիսուս իչին տէյիլ , ամմա էմվաթտան իչեա
էթտիյե Լազարը տախի կէօրմէք իւզրե կէլ-
10 տիլէր : Վէ պաշ քեահինլէր Լազարըն տախի
11 գաթլի իչուն մէշվէրէթ էթտիլէր : Զիւնքի
օնուն սէպէպի իլէ ենհուտիլէրտէն նիչէլէրի
կիտիպ Յիսուսա իման էտէրլէր իտի :
12 Էրթէսի կիւն, պայրամա կէլմիշ օլան վաֆիր
խալգ Յիսուսուն Երուշալիմէ կէլմէքտէ օլտու-
13 ղունու իչիթմէլէրի իլէ , Խուրմա տալլարը
ալարագ , օնու խաթիպալէ չըգըպ Հօշաննա ,
Բահգըն իսմի իլէ կէլէն Իսրայէլին փատիշահը
միւպարէք օլսուն տէյիւ նիտա էտէրլէր իտի :
14 Վէ Յիսուս պիր քիւչիւք մէրքէպ պուլուպ
15 օնա րաքիպ օլտու . Նիթէքիմ , Ա՛յ Սիօն
գըզը , գօրգմա , իշթէ փատիշահըն մէրքէպ
16 սրփատըն րաքիպ օլտուդ , կէլիյօր տէյիւ
պուննու էվվէլա անկլամատըլար իսէ տէ , Յիսուս
Ա՛զիզլէնտիքտէն սոնկրա , օլ զէման պու
շէյլէրին օնուն Հագգընտա մուհտրէր օլուպ
օնա պու շէյլէրի էթտիքլէրինի խաթըլատըն
17 կէթիրտիլէր : Իմտի օնուն իլէ պէրապէր պու-
լունան խալգ Լազարը գապրտան չաղըրըպ էմ-
18 վաթտան Հետա էթտիյինէ շէհատէթ էտէր
19 խալգ օնու խաթիպալէ չըգտը : Օլ վաղթ ,
ֆէրիսիլէր պիրի պիրինէ՝ Հիչ պիր ֆայտէ
էթմէտիյինիզի կէօրի՞յօրմու տունուզ . իշթէ
Ա՛լէմ արտը սրրա կիթտի՝ տէտիլէր :
20 Վէ պայրամտա աչմաղ գըլմագա չըդանլար
21 պա՛զը Եունանիլէր վար իտի :
Պունլար՝ Գալիլէանըն Պէյթսայտա ընհրինտէն

օլան Փիլիպպոսուն եանընա կէլիա՝ օնա բիճա
էտէրէք՝ Էֆէնտի, Յիսուսու կէօրմէք իսթէ-
22 րիզ՝ տէտիլէր։ Փիլիպպոս կէլիպ Անտրեասա
սէօյլէտի, վէ Անտրեաս իլէ Փիլիպպոս տախի
23 Յիսուսա սէօյլէտիլէր։ Վէ Յիսուս օնլարա ճէ-
վապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ լինսանըն Ադըզէթ-
24 լէնէճէյի սա՛աթ կէլտի. Ադըզէթէն, հա-
գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, պօղտայըն տա-
նէսի եէրէ տուշիւպ էօլմէտիքճէ, եալընըզ
գալըր. ամմա էօլիւրսէ, չօգ մահսուլ վէրիր։
25 Գէնտի Ադամընը սէվդէն օնու զայ՛ էտէճէք
տիր, վէ պու տիւնեատա քէնտի ճանընա
պուղզ էտէն օնու հայաթ ը էպէտիյէ իչիւն
26 Ադճզ էտէճէք տիր։ Էյէր պիր քիմսէ պանա
խըզմէթ էտէրսէ, արտըմ սըրա կէլսին, վէ
պէն նէրէտէ իսէմ, խըզմէթքեարըմ տախի
օրատա օլաճապ տըր. էյէր պիր քիմսէ պանա
խըզմէթ էտէրսէ, փէտէր օնա իքրամ էտէր։
27 Շիմտի ճանըմ միւզթարիպ օլմուշ տուր, վէ
նէ՞ տէյիմ. Է՛յ փէտէր, պէնի պու սա՛աթ-
տան գուրթար. Լաքին պու սա՛աթա պուննուն
28 իչիւն կէլտիմ։ Է՛յ փէտէր, քէնտի իսմինի
թէմճիտ էյլէ. Օվ վագթ ասմանտան՝ Հէմ
թէմճիտ էյլէտիմ Հէմ տէ թէմճիտ էյլէյէ-
29 ճէյիմ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի։ Իմտի Հա-
զըր պուլունուպ իշիտէն խալգ՝ կէօք կիւրլէտի՝
տէյիպ. պաշդալարը՝ Օնա պիր մէլէք սէօյլէ-
30 տի՝ տէտիլէր։ Յիսուս ճէվապէն՝ Պու սէտա
պէնիմ իչիւն տէյիլ, անճագ սիզին իչիւն
31 կէլտի։ Շիմտի պու տիւնեանընըն Հիւքմիւ օլու-
յօր. շիմտի պու տիւնեանընըն րէիսի խարիճէ
32 աթըլաճագ տըր։ Վէ պէն եէրտէն եիւքսէյէ
գալըրըլտըգըմ զէման, ճիւմլէյի քէնտիմէ
33 ճէլպ էտէճէյիմ՝ տէտի։ Վէ պունու, նէ՛

տիւրլիս էօլիւմ իլէ էօլէճէյինի իմա իչիւն
34 ակցլէտի։ Խալգ օնա ճէվապէն՝ Պիզ շէրի՛աթ-
տան՝ Մէսիհ իլ էլ էպէտ պագի տիր՝ տէյիս
իշիթտիք, վէ ակն նա՞սըլ Իպն իւլ ինսան
եիւքսէյէ գալտըրըլմագ կէրէք տիր՝ տէրսին.
պու Իպն իւլ ինսան քի՞մ տիր՝ տէտիլէր։
35 Իմոի Յիսուս օնլարա՝ Տահա պիր ազ զէման
նուր սիզին իլէ տիր. իւզէրինիզէ զուլմէթ
պաամամագ իչիւն, նուրունուզ օլտուգճա, եիւ-
բիյիւն. զիրա զուլմէթտէ կէզէն նէրէյէ կիթ-
36 տիյինի պիլմէզ։ Նուրունուզ օլտուգճա,
էհլի նուր օլմագ իւզրէ, նուրա իման էյլէյի-
նիզ՝ տէտի։ Յիսուս պու շէյլէրի սէցյլէտիք-
տէն սոնկրա, կիտիպ՝ օնլարտան կիզլէնտի։
37 Ամմա էօնլէրինտէ պու գատար 'ալամէթլէր
կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, օնա իման էթմէզ-
38 լէր իտի. 'թա քի Իշա'յա փէյղամպէրին՝ Եա՞
Րապպ, իապէրիմիզէ քի՞մ իննանտը, վէ Րապ-
պըն փազուտու քիմէ՞ աշիքեար օլտու՝ տէյէն
39 քէլամը իթմամ՝ օլունա։ Պունուն իչիւն իման
40 էտէմէտիլէր. զիրա Իշա'յա եինէ՝ 'Օնլարըն
կէօզլէրինի քէօր էտիպ՝ դալպինի զալիզ էթ-
տի, օլմայա քի կէօզ իլէ կէօրիւպ՝ գալպէն
ֆէհմ իլէ տէօնէլէր, պէն տախի օնլարա շի-
41 ֆա վէրէյիմ՝ տէտի։ Իշա'յա պու շէյլէրի,
օնուն ճէլալինի կէօրիւպ օնուն Հագգընտա
42 սէցյլէտինյի զէման տէտի։ Պունուն իլէ պէ-
րապէր րէհպէրտէն տախի նիչէլէրի օնա իման
էթտիլէր, ամմա ճէմա'աթտան իխրաճ օլուն-
մամագ իչիւն, ֆէրիսիլէր սէպէպի իլէ իգրար
43 էթմէզլէր իտի։ Զիրա ինսան 'իզզէթինի Ա-
լահըն 'իզզէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր։
44 Իմոի Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՝ Պանա
իման էտէն պանա տէյիլ ամմա պէնի իրսալ

45 էաւէնէ իմանն էթմիշ օլուր : Վէ պէնի կէօրէն
46 պէնի իրատ էտէնի կէօրմիւշ օլուր : Պանա հէր
իմանն էտէնին զուլմէթտէ գալմամասը իչիւն ,
47 պէն տիւնեայա նուր կէլտիմ : Վէ էյէր պիր
քիմսէ աէօղլէրիմի իշիտիպ տէ , ինանմազսա,
պէն օնա հիւքմ էթմէմ. զիրա տիւնեայա
հիւքմ էթմէք իչիւն տէյիլ ամմա տիւնեայը խե-
48 լաս էթմէք իչիւն կէլտիմ : Պէնի թահդիր էտիպ
աէօղլէրիմի գատուլ էթմէյէնի հիւքմ էտէն
վար տըր . պէնիմ աէօղլէտիյիմ քէլսա օնա
եէվմ իւլ ախիրտէ հիւքմ էտէճէք տիր :
49 Զիրա պէն քէնտիլիյիմտէն աէօղլէմէտիմ . լա-
քին պէնի իրատ էտէն փէտէր նէ՛ տէյիպ
նէ՛ աէօղլէչճէյիմի պանա քէնտիտի էմր էյլէ-
50 տի : Պէն տախի օնուն էմրինին հայաթ ը է-
պէտիյէ օլտուղունու պիլիրիմ . պունուն իչիւն
հէր նէ աէօղլէրսէմ , փէտէրին պանա տէտիկի
կիպի աէօղլէրիմ :

ՊԱՊ 13

1 Յետոյ պայրամընատան էվվել , Յիսուս պու-
տիւեատան փէտէրէ ինթիպալ էթմէնին ատ-
՛ատը կէլտիյինի պիլմէյիլէ , տիւնեատա օլան
քէնտինինքիլէրի ակվինշ օլարագ , օնլարը նի-
հայէթետէք ակվտի :
2 Վէ ախշամ թա՛ամը օլտուղունատա , (շէյ-
թան հալա Սիմօն օղլու Իսխարիովթի Եհուա-
3 տանըն գալպինէ օնու էլէ վերմէսինի իլգա էթ-
տիյինատէ ,) Յիսուս փէտէրին հէր շէյի քէնտի
էլէրինէ թեսլիմ էթտիյինի , վէ Աստուծոյ
4 կէլիպ Աստուծա կիթմէք իւզրէ օլտուղունու
պիլմէյիլէ , ՛ախշամ թա՛ամընատան գալգըպ
էլպնեակինի պիր եանա գոյարագ , պիր փէշ-

5 քիր աչըպ գուշանտը : Պա'տէհու լէյէնէ տու
պօյու՝ շայիրտլէրին այագլարընը եըյգամազա
վէ գուշանմըշ օլտուղու փէշքիր իլէ սիլմէյէ
6 պաշլատը : Իմոի Սիմօն Պէտրօսա կէլտիքտէ,
օ օնա՝ Եա՛ Րապպ, պէնիմ այագլարըմը աե՞ն
7 մի եըյգայտճադըն՝ տէտի : Յիսուս օնա ճէ-
վապէն՝ պէնիմ էթտէյիմի աէն շիմոի պիլմէզ-
սին, ամմա ասնկրա անկլայտճադըն՝ տէտի :
8 Պէտրօս օնա՝ Ա.յագլարըմը էպէտէն եըյգա-
մայտճադըն՝ տէտի. Յիսուս օնա ճէվապէն՝
էյէր աէնի եըյգամազսամ, պէնիմ իլէ նատի-
9 պին օլմազ՝ տէտի : Սիմօն Պէտրօս օնա՝ Եա՛
Րապպ, տէյիլ եալընըզ այագլարըմը ամմա
10 էլլէրիմի վէ պաշըմը տախի եըյգա՝ տէտի : Յի-
սուս օնա՝ եըյգանմըշ քիմսէ այագլարընը
եըյգանմադըսա՝ պիր շէյէ միւհթաճ
տէյիլ տիր, ամմա քիւլլիյէն փաք տըր. սիզ
տախի փաք սընըզ, լաքին ճիւմլէնիզ տէյիլ
11 տէտի : Զիրա քէնտինի էլէ վէրմէք քիմսէյի
պիլիր իտի. օնուն իչիւն՝ ճիւմլէնիզ փաք
12 տէյիլսինիզ՝ տէտի : Իմոի օնլարըն այագլա-
րընը եըյդըրտ էլհախսինի ալտըդտան ասնկ-
րա, ասֆրայա օթուրտուպ օնլարա տէտի քի՝
13 Սիզէ նէ՛ էթտիյիմի անկլա՞յօրսունուզ : Սիզ
պանա՝ Մա՛ալլիմ վէ Րապպ թէսմիյէ էտէր-
սինիզ, վէ էյի տէրսինիզ. զիրա էօյլէ իմ :
14 Իմոի պէն Րապպ վէ Մա՛ալլիմինիզ օլտու-
զում հալտէ, այագլարընըզը եըյգատըմ իսէ,
պիրի պիրինիզին այագլարընը եըյգամազ սի-
15 զին իւզէրինիզէ վաճիպ տիր : Զիրա սիզէ պիր
իպրէթ վէրտիմ քի՝ սիզ տախի պէնիմ սիզէ
16 էլէտիյիմ կիպի էլէյէսինիզ : Հապիպաթէն,
հապիպաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ գու էֆէնտի-
սինատէն պէօյիւք, վէ իրատ օլունան՝ իրատ

17 էտէնատէն պէջիւք տէյիլ տիր։ Պունլարը
պիլտիյինիզ թափտիրտա՝ էյէր իճրա էտէ-
18 աէնիզ նէ՛ մութլու սիզէ։ Ձիւմլէնիզին հապ-
դընտա աէջլէմէյօրում. պէն ինթիխապ էթ-
տիքլէրիմի պիլիրիմ. լաքին՝ պէնիմ իլէ էքմէք
եէյէն՝ էօքչէսինի իւզէրիտէ գալտըրտը քէլսէը
19 իթմամ օլմնա։ Վ ապը՛ օլմազտան էվվէլ
շիմտի սիզէ աէյլէրիմ թա քի՝ վապը՛ օլտու-
20 ղու զէման, պէն խոյիտէ ինանտընըզ։ Հա-
դիպաթէն, հապիպաթէն սիզէ աէրիմ քի՝ Պէ-
նիմ իրտալ էտէճէյիմ քիմսէյի գապտալ էտէն
պէնի գապտալ էթմիշ օլար. վէ պէնի գապտալ
էտէն՝ պէնի իրտալ էտէնի գապտալ էթմիշ
օլար։
21 Յիսուս պու շէյլէրի աէջլէտիքտէ, բուհուն-
տա միւլթազիիկ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝
Հադիպաթէն, հադիպաթէն սիզէ աէրիմ քի՝
սիզտէն պիրի պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի։
22 Իմոի շայիրտալէր քիմին հադընտա աէջլէտի-
յինէ շիւպհէ էտէրէք, պիրի պիրինէ պագա-
23 յօրլար իտի։ Վէ շայիրտալէրինտէն Յիսուսուն
աէվտիյի քիմսէ ասֆրատա Յիսուսուն եանըն-
24 տա օթուրտուդօր իտի։ Վէ Սիմօն Պէտրօս
հադընտա աէջլէտիյի քիմսէյինին քիմ օլտու-
ղունու սուալ էթսին տէյիւ օնա իշարէթ
25 էթտի։ Ո տախի՝ Յիսուսուն կէօքսիւնէ տիւ-
շիւպ օնա՝ Եա՛ Րապպի, քի՞մ տիր՝ տէտի։
26 Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն լօգմայը պաթըրըպ
քիմէ վէրիրսէմ օ տուր՝ տէտի. վէ լօգմայը
պաթըրըպ՝ Սիմօն օղլու Իսխարիօթի Եէհու-
27 դայա վէրտի։ Պու լօգմադտան սօնկրա, շէյ-
թան օնուն տէրունինէ կիրտի. իմոի Յիսուս
28 օնա՝ Եապճէյինի թէզ էյլէ՝ տէտի. Ամմա
պունու օնա նէ՛ իչլէն աէջլէտիյինին ասֆրատա

29 օթուրանլարըն հիչ պիրի անկամադը. Ազիրա
պա՛զըլարը՝ քիմե եէհուտուտա օլտուղու ինչուն
Յիսուս օնա՝ Պայրամտա պիզե լազըմ օլան
հէյլերի ատԹուն ալ, եախօտ ֆուդարայա պիր
30 հէյ վէր՝ ուչյօր զանն էԹախլէր: Իմոմ օ՝ լօգ-
մայը տլտըղը կիալի, ուիշտրը չըգատը. վէ կէճէ
խտի:
31 Վէ օ չըգատըգտան աօնկրա, Յիսուս ուէտի
քի՝ Շիմոմի իան իւլ ինատն ԹէմՃիտ օլունուտ՝
32 Ասլահ տախի օնտա ԹէմՃիտ օլունտու: Էյէր
Ասլահ օնտա ԹէմՃիտ օլունտու խտ, Ասլահ
տախի օնու քէնտինտէ ԹէմՃիտ էտիպ ԹէզԼ
33 օնու ԹէմՃիտ էյլէյէճէք տիր: Էյ չօճուդլա-
րըմ, տահա պիր ազ վագԹ սիզին իլէ իմ,
պէնի արայտաղտընըզ, վէ Եէհուտիլէրէ՝
Պէնիմ կիԹտիյիմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝
ուէտիյիմ կիալի, շիմոմ սիզէ տախ աէյլե-
34 րիմ: Սիզէ եէնի պիր էմր վէրիրիմ քի՝ պիրի
պիրինիզի աէվէսինիզ. պէն սիզի աէվտիյիմ
կիալի սիզ տէ պիրի պիրինիզի աէվէսինիզ:
35 Էէր քէս պէնիմ շայիրտլէրիմ օլտուղունուզտա
պիրի պիրինիզէ օլան մուհապէԹինիզտէն
36 անկլայաճադ տըր: Սիմօն Պէտրօս օնա՝ Եա՛
Րաբպի, նէ՞րէյէ կիտէյօրսուն՝ ուէտի. Յիսուս
օնա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիԹտիյիմ եէրէ աէն
շիմոմի արտըմ արըա կէլէմէզսին, տամնա ասնկ-
37 րա արտըմ արըա կէլէճէքսին՝ ուէտի: Պէտրօս
օնա՝ Եա՛ Րաբպի, նի՞չիւն շիմոմի աէնին ար-
տըն արըա կէլէմէմ. աէնին եօլունա ճանըմը
38 ֆէտա էտէրիմ՝ ուէտի: Յիսուս օնա ճէվա-
պէն՝ Պէնիմ եօլումա ճանընը՞ մը ֆէտա էտէր-
սին. ՀապիպտաԹէն, հապիպտաԹէն սանա ու-
րիմ քի, պէնի աէն իւչ քէրրէ ինքեատը էԹ-
մէյինճէ, խօրօս եօԹմէյէճէք տիր՝ ուէտի:

ՊԱՊ 14

1 Գալկինիզ միւզթարիպ օլմասըն. Ալլահա
իման էտինիզ, պանա տաղի իման էտինիզ։
2 փէտէրիմին խանէսինատ չօգ մէսքէնլէր վար.
օլմազսըլսա, սիզէ ասէր իտիմ. սիզէ եէր հա-
3 զըրլամազա կիտէյօրում։ Վէ պէն կիտէր,
վէ սիզէ եէր հազըրլարսամ, ելինէ կէլիպ սիզի
քէնտի եանըմա ալըրըմ. թա քի սիզ տաղի
4 պէնիմ օլտուղում եէրտէ օլասընըզ։ Վէ սիզ
հէմ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլիրսինիզ, հէմ
տէ թարիգի պիլիրսինիզ։
5 Թումա օնա՝ Եա՛ Րապպ, ասնին նէրէյէ
կիտէճէյինի պիլմէյիզ, վէ թարիգի պիլմէյէ
6 նա՞սըլ միւգթէտիր օլուրուզ՝ տէտի։ Յիսուս
օնա՝ Թարիգ վէ Հագիգաթ վէ Հայաթ պէն
իմ. պէն վասիթա օլմասըգձա, փէտէրէ քիմ-
7 սէ կէլէմէզ։ Էյէր պէնի թանըսայըրսընըզ,
փէտէրիմի տաղի թանըմըշ օլուր իտինիզ.
վէ պունատան պէտլէ օնու թանըրսընըզ, վէ
օնու կէօրտիւնիւզ՝ տէտի։
8 Ֆիլիպպօս օնա՝ Եա՛ Րապպ, պիզէ փէտէրի
9 կէօսթէր, օ պիզէ քեաֆի տիր՝ տէտի։ Յիսուս
օնա տէտի քի՝ Պու գաատար զէման սիզին իլէ
իմ, վէ պէնի թանը՞մատըն մը, եա՛ Ֆիլիպ-
պօս. պէնի կէօրմիւշ օլան՝ փէտէրիմի կէօր-
միւշ օլուր, վէ սէն նա՞սըլ՝ պիզէ փէտէրի
10 կէօսթէր՝ տէյօրսուն։ Ինանմա՞զ մը սըն քի՝
պէն փէտէրտէ իմ, վէ փէտէր պէնտէ տիր.
պէն սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի քէնտիլիյիմ-
տէն սէօյլէմէյօրում. ամմա պէնտէ թէմէք-
քիւն էտէն փէտէր քէնտիսի՝ ամէլլէրի իշլէ-
11 յօր։ Պանա ինանըն քի՝ պէն փէտէրտէ իմ,

փէտէր տախի պէնտէ տիր. վէ իլլա հէման
12 օլ 'ամէլլէր իչիւն պանա ինանըն: Հապիգա-
թէն, հապիգաթէն սիզէ տէրիմ քի պանա
իման էտէն պէնիմ իճրա էթտիյիմ 'ամէլլէրի
քէնտիսի տախի էտիպ, օնլարտան պէյնիւ-
նիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր. չիւնքի պէն
13 փէտէրիմէ կիտէյօրում: Վէ իամիմ իլէ հէր
նէ տիլէրսէնիզ, օնու իճրա էտէրիմ. թա քի
14 փէտէր Օղուլտա թէմճիտ օլունա: Իամիմ իլէ
պիր շէյ տիլէրսէնիզ, պէն իճրա էտէրիմ:
15 Էյէր պէնի սէվէրսէնիզ, պէնիմ էմրլէրիմի
16 տլթզ էտին. 'վէ պէն փէտէրտէն տիլէրիմ.
օլ տախի էպէտէն սիզին իլէ թէմէքքիւն էթ-
մէք իւզրէ սիզէ տիկէր պիր թէսէլլի էտիճէք,
17 'Եա'նի հապիգաթ Ղուհունու վէրէճէք տիր.
պունու տախի տիւնեա կէօրիւպ թանըմա-
տըղը էճիլտէն, գապուլ էտէմէզ. ամմա սիզ
օնու թանըրսընըզ. զիրա եանընըզտա թէմէք-
քիւն էտէր, վէ տէրսունինիզտէ պուլսունաճակ-
18 տըր: Սիզի եէթիմ պրագմամ. սիզէ կէլիրիմ:
19 Պիրագ միւտտէթ սոնկրա, տիւնեա պէնի
արթըզ կէօրմէզ, ամմա սիզ պէնի կէօրիւ-
սիւնիւզ. պէն հայաթտա օլտուղում իչիւն,
20 սիզ տախի հայաթտա օլաճագսընըզ: Օլ կիւն-
տէ, պէն փէտէրիմտէ, սիզ պէնտէ, պէն
տախի սիզտէ օլտուղումու անկլայաճագսընըզ:
21 Հէր քիմ քի էմրլէրիմ քէնտինտէ պուլու-
նուպ օնլարը հրզթզ էտէրսէ, պէնի սէվէն օ
տուր. վէ պէնի սէվէն փէտէրիմ թարաֆըն-
ման սէվիլէճէք տիր. պէն տախի օնու սէվիպ
քէնտիմի օնա պէյան էտէճէյիմ:
22 Իսխարիոթի օլմայան էհուտա օնա՝ Եա՛
Ռաբպի, նա՞սըլ օլուր քի՝ քէնտինի տիւնեայա
պէյան էթմէյիպ տէ, պիզէ պէյան էտէճէք-

23 աին՝ տէտի։ Յիսուս օնա ճէվապէն տէտի քի՝
էյէր պիր քիմսէ պէնի սէվմէսէ, քէլամըմը
հըքգ էտէր, փէտերիմ տախի օնու սէվմէճէք
տիր, վէ օնա կէլիպ եանընտա թէմէքքիւն
24 էտէճէյիզ։ Պէնի սէվմէյէն քէլամըմը հըքգ
էթմէգ. վէ իշիթմէյինիզ քէլամ պէնիմ
տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն փէտերին
25 տիր։ Եանընըզտա իքէն, պու շէյլէրի սիզէ
26 սէօյլէտիմ։ Լաքին թէսէլլի էտիճի եո՛ւէ փէ-
տերին պէնիմ լամիմ իլէ կէօնտէրէճէյի Րուհ
իւլ Գուտս սիզէ հէր շէյի թո՛ւլիմ էտիպ՝
սիզէ սէօյլէտիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իխթիար է-
27 տէճէք տիր։ Սիզէ սէլամէթ պրատըրըմ, սիզէ
պէնիմ սէլամէթիմի վէրիրիմ, պէն սիզէ տիւ-
նեանըն վէրտիյի կիպի վէրմէմ. գալբինիզ
28 խաւֆ ու իզթիրապտա օլմասըն։ Պէն սիզէ
խէնտէն՝ կիտիպ սիզէ կէլիրիմ՝ տէտիյիմ սէօ-
զիւ իշիթտինիզ. էյէր պէնի սէվմէյտինիզ,
փէտերէ կիտէյօրում՝ տէտիյիմ իչիւն մէսրուր
օլուր խոննիզ. զիրա փէտերիմ պէնտէն պէօ-
29 յիւք տիւր։ Վ՚է վագը՝ օլտուղու զէմման ինա-
նասընըզ տէյիւ, վագը՝ օլմազտան էվվէլ
30 սիզէ շիմտի սէօյլէտիմ։ Ա՚րթըզ սիզին իլէ չօգ
սէօյլէշմէմ. զիրա պու տիւնեանըն ըէխի կէ-
լիր, ամմա պէնտէ օնուն հիչ պիր շէյի եօգ
31 տուր։ Անճագ տիւնեա փէտերի սէվտիյիմի,
վէ փէտերին պանա էմր էթտիյի կիպի իճրա
էթտիյիմի անկլայա. գալգըն, պուրատան
կիտէլիմ։

ՊԱՊ 15

1 Պէն հագիգի ասմա իմ, վէ փէտերիմ պաղ-
2 պան տըր։ Պէնտէ ժէյվէ վէրմէյէն հէր չըպու-

զու գալտըըը վէ հէը մէյվէ վէրէնի տահա
3 զիյատէ մէյվէ վէրմէսի իչիւն փաքըէը : Սիզ
նալա սիզէ սէօյլէտիյիմ աէօզ իլէ փաք սինիզ :
4 Պէնտէ ատպիթ օլուն, պէն տախի սիզտէ.
էըպտուգ տամատա ատպիթ օլմատըգճա, քէն-
տիլինտէն մէյվէ վէրէմէզ, քէզալիք սիզ
տախի, էյէը պէնտէ գալմազտանըզ ԹՅվէ վէ-
5 ըէՊէպինէզ : Պէն տամա իմ, սիզ էըպուգլար
սընըզ. հէը քիմ պէնտէ պէն տախի օնատա
ատպիթ օլուրսամ, օ՝ էօգ մէյվէ վէրիը. զիրա
6 պէնսիզ պիը շէյ եատիամազընըզ : Էյէը պիը
քիմսէ պէնտէ ատպիթ օլմազսա, էըպուգ կիպի
տիշտը աթըլըպ գուրուը. վէ օնլարը տէվ-
7 շիրիպ՝ աթէշէ աթատըլտը, վէ եանար : Էյէը
պէնտէ ատպիթ օլուրսանըզ, վէ սէօզլէրիմ
սիզտէ ատպիթ օլուրսա, իսթէտիյինիզի տի-
լէյէճէէքսինիզ, վէ սիզէ եապըլտճագ տը :
8 Փէտէրիմ պուննուն իլէ, եա՛նի սիզին էօգ
մէյվէ վէրմէնիզ իլէ թէմճիտ օլունուը. պէշ-
լէճէ պանա շայիրտէը օլտճագտընըզ :
9 Փէտէը պէնի սէվտիյի կիպի, պէն տախի
սիզի սէվտիմ. պէնիմ մուհատապէթիմտէ տա-
10 պիթ օլունուզ : Պէն փէտէրիսին էմրլէրինի
հըքգ էտիպ՝ օնուն մուհատապէթինտէ տապիթ
գալտըզըմ միսլի, սիզ տախի էմրլէրիմի
հըքգ էթտիյինիզ թագտիրտէ, մուհատապէ-
11 թիմտէ տապիթ օլտճագտընըզ : Պէնիմ սիւ-
րուրում սիզտէ գալմտալ վէ սիզին սիւրու-
րունուզ միւքէմմէլ օլմատը իչիւն, պու շէյ-
12 լէրի սիզէ սէօյլէտիմ : Պէնիմ էմրիմ պու-
տուր՝ եա՛նի պիրի պիրինիզի, պէն սիզի սէվ-
13 տիյիմ միսլի սէվէսինիզ : Պիր տաէմին քէն-
տի տօսթլարընըն եօլունա ճանընը գէտտա էթ-
մէսինտէն զիյատէ, պիր քիմսէտէ մուհատ-

14 պէթ եօգ տուր։ Էյէր սիզէ պիլճիւմէ էմր
էթտիքլէրիմի իճրա էտէրսէնիզ, տօսթլարըմ
15 օլուրսաւնուզ։ Աբթըզ սիզէ գուլ թէամիյէ
էթմէմ, զիրա գուլ էֆէնտիմիզնէ էյի տէ-
յինի պիլմէզ. ամմա սիզէ տօսթլար թէամիյէ
էթտիմ. զիրա փէտէրիմտէն իշիթտիյիմ շէյ-
16 լէրին ճիւմլէսինի սիզէ պիլտիրտիմ։ Սիզ պէնի
ինթիխապ էթմէտինիզ, անճագ պէն սիզի
ինթիխապ էթտիմ, վէ կիտիպ մեյվէ հու-
տուլա կէթիրէսինիզ, վէ մեյվէնիզ պաքի գալ-
տէյիւ սիզի թային էթտիմ. թա քի իամիմ
իլէ փէտէրտէն հէր նէ տիլէյէճէք օլուրսանըզ
17 սիզէ վէրէ։ Պու շէյլէրի սիզէ, պիրի պիրի-
18 նիզի սէվէսինիզ տէյիւ, էմր էտէրիմ։ Էյէր
տիւննէտ սիզէ պուղզ էտէրսէ, սիզտէն էվվէլ
19 պանա պուղզ էթտիյինի պիլմիշ օլուն։ Էյէր
տիւննէտտան օլտույըրսընըզ, տիւննէտ քէնա-
նին օլանը աէվէր իտի. լաքին սիզ տիւննէտտան
օլմույըփ՝ անճագ պէն սիզի տիւննէտտան ին-
թիխապ էթտիյիմ էճիլտէն տիւննէտ սիզէ
20 պուղզ էտէր։ Սիզէ՝ գուլ էֆէնտիսինտէն
պէջիւք տէյիլ տիր՝ տէտիյիմ քէլամը տէր
խաթը էտին. պանա թէ'ատտի էթտիքլէրի
թապտիրտէ, սիզէ տախի թէ'ատտի էտէրլէր.
պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էթտիլէր իսէ, սիզին-
21 քինի տէ հըֆզ էտէրլէր։ Լաքին պու շէյլէ-
րին ճիւմլէսինի պէնի իրսալ էտէնի պիլմէ-
տիքլէրինտէն, սիզէ իամիմ իչիւն էտէճէքլէր։
22 Էյէր կէլիպ օնլարա աէյլէմէմիշ օլտույըտըմ,
կինահլարը օլմազ իտի. ամմա շիմտի կիւ-
23 նահլարը իչիւն պէհանէլէրի եօգ տուր։ Պանա
պուղզ էտէն՝ փէտէրիմէ տախի պուղզ էտէր։
24 Էյէր արտընընտա պաշգա պիր քիմսէնին
իճրա էթմէտիյի՝ տամէլէրի էթմիշ օլմազտույը-

տըմ, կևնահլարը օլմազ խոի. լաքին շիմոի
հեմ կեօրտիւլէը, հեմ տախի պանա տա փէ-
25 տէրիմէ տէ պուղղ էթտիւլէը։ Ամմա շէրի'աթ-
լարընտա՝ պանա պիլա սէպէպ պուղղ էթ-
տիլէը՝ տէյիւ մուհարրէը օլան քէլամ իլէմատ
26 օլունմազ իչիւն պէօյլէ օլդու։ Ֆագաթ փէտէը
թարաֆընատան պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ թէ-
ակիլլի էտիճի, եա'նի փէտէրտէն խուրտճ էտէն
հագիգաթ Րուհու կէլտիյի զէմման, պէնիմ
27 հագգըմտա օ՝ շէհատէթ էտէճէք տիր։ Վէ
սիզ տախի շէհատէթ էտէրսինիզ. զէրա իպ-
թիտատէն պէրու պէնիմ իլէ պէրապէրսինիզ։

ՊԱՊ 16

1 Պու շէյլէրի սիզէ աէօյլէտիմ քի՝ սիւրչմէյէ-
2 սինիզ։ Սիզի ճէմա'աթտան իխրաճ էտէճէք-
լէը. պէլի սիզի հէր գաթլ էտէն՝ Ալլահ
'իպատէթ 'արզ էտէյօրում զանն էտէճէյի
3 վագթ կէլիը։ Վէ պունլարը փէտէրի վէ պէնի
4 թանըմատըգլարը իչիւն էտէճէքլէը տիր։ Լա-
քին վագթը կէլտիյի զէմման, պէնիմ օնլարը
սիզէ աէօյլէտիյիմի խաթըրընըզա կէթիրէսինիզ
տէյիւ պու շէյլէրի սիզէ աէօյլէտիմ. ամմա
սիզին իլէ պէրապէր պուլունտուղում իչիւն
պունլարը սիզէ իպթիտատէն աէօյլէմէտիմ։
5 Ֆագաթ շիմոի պէնի իրսալ էտէնէ կիտէ-
յօրում, վէ սիզտէն պիրի պանա՝ Ն'էրէյէ
6 կիտէյօրսուն՝ տէյիւ սուալ էթմէզ։ Լաքին
պունլարը սիզէ աէօյլէտիյիմ իչիւն գալինիզի
7 գատավէթ տօլտուրմուշ տուր։ Լաքին պէն
սիզէ հագգը աէօյլէյօրում. պէնիմ կիթմէմ
սիզէ խայրլը տըր. զիրա պէն կիթմէյինճէ,
Թէսէլլի էտիճի սիզէ կէլմէզ. ամմա կիթտիյիմ

8 Հալտե, օնու սիզե կէօնտէրէճէյիմ։ Ո կէլսի-
յինտե, տիւնեայը կիւնահ վէ թէպրիյէ վէ
հիւքմ խուսուսլարընտա իլգամ էտէճէք տիր։
9 Կիւնահ խուսուսունտա, զիրա պանա իման
10 էթմէզլէր. ։վէ թէպրիյէ խուսուսունտա, զիրա
փէտէրիմէ կիտէյօրում, վէ պէնի սրթընտ կէօր-
11 մէզլինիզ. ։վէ հիւքմ խուսուսունտա, զիրա
պու տիւնեանընն րէհի հիւքմ օլունմուշ տուր։
12 Սիզե աէյլէյէճէյիմ տահա չօգ շէյլէր վար,
13 լաքին շիմտի թէհամմուլ էտէմէզսինիզ։ Ամմա
օլ հագիգաթ Ռուհու կէլսիյի զէմման, սիզի
ճիւմլէ հագիգաթա իրշատ էտէճէք տիր. զիրա
քէնտիլիյինտէն աէյլէմէյիպ ճիւմլէ իշիթտիյի
շէյլէրի աէյլէյէճէք, վէ օլաճագ նէսանէլէրի
14 սիզե իխպար էտէճէք տիր։ Ո պէնի թէմճիտ
էտէճէք, չինքի պէնիմքինտէն ալըպ՝ սիզե իխ-
15 պար էտէճէք տիր։ Փէտէրին հէր նէսի վար իսէ,
պէնիմ տիր. պու սէպէպտէն պէնիմքինտէն
ալըպ՝ սիզե իխպար էտէճէք տիր՝ տէտիմ։
16 Պիր ազ միւտտէթ սոնկրա պէնի կէօրմէզ սի-
նիզ. վէ եինէ պիր ազ միւտտէթտէն սոնկրա
պէնի կէօրէճէքսինիզ, զիրա պէն փէտէրէ կի-
տէյօրում։
17 Իմանի շայիրտլէրինտէն պո՚ղըը պիրի պիրի-
նէ՝ պու պիզէ՝ Պիր ազ միւտտէթտէն սոնկրա
պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ պիր ազ միւտ-
տէթտէն սոնկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ, վէ՝
Զիրա պէն փէտէրէ կիտէյօրում՝ տէտիյի նէ՞
18 տիր՝ տէտիլէր։ Իմանի՝ պու պիր ազ միւտտէթ՝
տէտիյի նէ՞ օլա. նէ սէյլէտիյինի անկլա-
19 մայօրուզ՝ տէտիլէր։ Վէ Յիսուս քէնտինէ
սուալ էթմէք իսթէտիքլէրինի պիլմէյիլէ
օնլարա տէտի քի՝ Պիր ազ միւտտէթտէն
սոնկրա պէնի կէօրմէզսինիզ վէ՚ եինէ պիր ազ

միւսոյեթեսէն սօնկրա պէնի կէօրէճէքսինիզ՝
սէսիյիմ իչի՞ն մի պիրի պիրինիզէ սուալ
20 էտէյօրսունուզ։ Հապիպաթէն, հապիպաթէն
սիզէ սէրիմ քի՝ սիզ աղլայըպ ֆիղան էտէ-
ճէքսինիզ, ամմա սիւնեա մէարուր օլաճապ
սըր. սիզ մահզուն օլաճապ սընըզ, ամմա
հիւճնէնէնուզ սիւրուրա թահվիլ օլաճապ սըր։
21 Պիր գարը վազ՚ը համլ էտէճէյի զէմանն, մահ-
զուն օլուր, զիրա վապթը կէլմիշ ոիր, լաքին
չօճուզու սօղուրսուզու զէմանն, սիւնեայա
ատէմ սօղսու տէյիս, սիւրուրսան սրթըզ
22 սըզընթըսընը խաթըրնա կէթիրմէզ։ Ֆիլ վապի՝
սիզ սախի չիմոի մահզուն սունուզ. լաքին
սիզի թէքրար կէօրէճէյիմ, վէ գալինիզ մե-
րուր օլուպ՝ սիւրուրսունուզու սիզսէն քիմսէ
23 սլամապ։ Վէ օլ կիւնսէ պէնսէն հիչ պիր
շէյ տիլէմէյէճէքսինիզ. հապիպաթէն, հապի-
պաթէն սիզէ սէրիմ քի՝ Պէնիմ խամիմ իլէ
փէտերսէն հէր նէ տիլէյէճէք օլուրսանըզ,
24 սիզէ վէրէճէք տիր։ Շիմոիյէտէք պէնիմ
խամիմ իլէ պիր շէյ տիլէմէտինիզ, տիլէյին
սլաճապսընըզ, քի սիւրուրսունուզ միւքէմ-
25 մէլ օլա։ Պու շէյլէրի սիզէ թէմանիլաթ իլէ
սէօյլէսէիմ. լաքին սիզէ սրթըզ թէմանիլաթ իլէ
սէօյլէմէյիպ՝ անճապ փէտեր հապդընսա աչըզ-
տան աչըղա սիզէ խապէր վէրէճէյիմ վապթ
26 կէլիյօր։ Օլ կիւնսէ խամիմ իլէ տիլէյէճէք-
սինիզ. վէ սիզէ՝ փէտերէ սիզին իչիւն բիճա
27 էտէճէյիմ՝ սէմէմ։ Ջիրա փէտեր քէնսիսի,
պէնի սէվիպ Ալլահտան խուրուճ էթտիյիմէ
28 ինանտըղընըզ իչիւն, սիզի սէվէր։ Փէտերսէն
խուրուճ էտիպ տիւնեայա կէլսիմ. եինէ տիւ-
նեայը թէրք իլէ փէտերէ կիտէյօրում։
29 Շայըրտըէրի օնա՝ իշթէ շիմոի աչըգտան

30 աչըղա սէօյլէյօրսուն , վէ հիչ թէմսիլ սէօյլէ-
մէյօրսուն : Շիմոի պիզ հէր պիր շէյի պիլսէ-
յինի , վէ պիր քիմսէնին սանա սուալ էթմէք-
լէյինէ միւհթաճ օլմատըղընը անկլատըզ . պու-
սէպէպտէն Ա.լլահտան խուրուճ էթտիյինէ
31 ինանըրըզ՝ տէտիլէր : Յիսուս օնլարա ճէվապ
32 վէրտի քի՝ Շիմոի ինանըյո՞րմուսունուզ : Իշ-
թէ հէր պիրինիզ քէնտի մահալինէ տաղըլա-
րագ , պէնի եալընըզ պրագաճաղընըզ վագթ
կէլիր , վէ հալա կէլմիշ՝ տիր , ամմա եալընըզ
տէյիլ իմ , զիրա փէտէր պէնիմ իլէ պէրապէր
33 տիր : Պէնտէ սէլամէթինիզ օլսուն տէյիւ պու-
շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ . տիւնեատա մուզայ-
գանըզ օլաճագ . լաքին ճէահէթլէնին , պէն
տիւնեայա զալիպ օլտում :

ՊԱՊ 17

1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ , կէօզլէրի-
նի սէմայա գալտըրըպ տէտի քի՝ Եա՛ փէտէր ,
սա՛աթ կէլմիշ տիր . Օղլունու թէմճիտ էյլէ ,
թա քի Օղլուն տախի սէնի թէմճիտ էյլէյէ .
2 Ինիճէ քի օնա քեաֆֆէ ի պէշէր իւզէրինէ
հիւքիւմէթ վէրտին , թա քի օնա վէրտիյին
ճիւմլէ քիմսէլէրէ հայաթ ը էպէտիյէ վէրէ :
3 Վէ հայաթ ը էպէտիյէ սէն եալընըզ հագգ
Ա.լլահը , վէ իրսալ էյլէտիյին Յիսուս Քրիս-
4 տոսու պիլմէք տիր : Պէն սէնի եէր իւզէրին-
տէ թէմճիտ էթտիմ . պանա իճրա էթմէք
5 իչիւն վէրտիյին իշի իթմամ էյլէտիմ : Վէ
շիմոի , եա՛ փէտէր , տիւնեա մէվճուտ օլ-
մազտան էվվէլ սէնին նէզտինտէ մալիք օլտու-
ղում մէճա իլէ սէն պէնի նէզտինտէ թէմճիտ
6 էյլէ : Սէնին իսմինի տիւնեատան պանա վէր-

տիկին աստէմլէրէ պէյան էյլէտիմ . օնլար աէ-
նին իտիլէր , աէն տախի օնլարը պանա վէր-
տին . վէ աէնին քէլամընը հըքմզ էյլէտիլէր ։
7 Պանա վէրտիկին շէյլէրին ճիւմլէսինին աէնին
Թարաֆընատան օլտուղունու շիմտի պիլտիլէր ։
8 Զիրա պանա վէրտիկին քէլամը օնլարա վէր-
տիմ , օնլար տախի գապուլ էտէրէք , աէն-
տէն խուրուճ էթտիկիմի եադինէն պիլիպ՝ պէ-
9 նի աէն իրսալ էթտիկինէ ինանտըլար ։ Պէն
օնլար իչիւն տիլէյօրում . ՚ալէմ իչիւն տէյիլ ,
անճաղ պանա վէրտիկին քիմսէլէր իչիւն տի-
10 լէյօրում . զիրա օնլար աէնին տիրլէր ։ Վէ
պէնիմքիլէրին քեաֆֆէսի աէնին վէ աէնին-
քիլէրին քեաֆֆէսի պէնիմ տիր , պէն տախի
11 օնլարտա Թէմճիտ օլունտում ։ Վէ արթըգ
տիւնեատա տէյիլ իմ , վէ պունլար տիւն-
եատա օլուպ , պէն տախի սանա կէլիյո-
րում . եա՛ գուտտուս փէտէր , պանա վէր-
տիկին քիմսէլէրի աէնին իամինատ հըքմզ էյլէ ,
12 Թա քի պիզիմ կիպի պիր օլալար ։ Տիւնեա-
տա օնլար իլէ պէրապէր պուլունտուդճա , օն-
լարը աէնին իամին իլէ հըքմզ էտէր իտիմ . պա-
նա վէրտիկին քիմսէլէրի հըքմզ էյլէտիմ , վէ
օնլարտան , հէլաք օղլունտան մո՛տա , հիչ
պիրի հէլաք օլմատը , Թա քի՛ քիԹապ էթ-
13 մամ օլունա ։ Ամմա շիմտի սանա կէլիյօրում .
վէ պու շէյլէրի տիւնեատա սէօյլէրիմ քի՛
պէնիմ սիւրուրումու քէնտիլէրինտէ քէմալ
14 իւզրէ պուլալար ։ Պէն օնլարա աէնին քէլա-
մընը վէրտիմ , վէ պէն տիւնեատան օլմատը-
ղըմ միսիլլի օնլար տիւնեատան օլմատըզլա-
րընտան , տիւնեա օնլարա պուղզ էթտի ։
15 Օնլարը տիւնեատան գալտըրմազլըղընը տէ-
յիլ , անճաղ օնլարը շէրիրտէն հըքմզ էթմէ-

16 լեռինի տիէյօրուա՛։ պէն տիւնեատան օլմասը-
ղըմ միսիլլե օնլար տախ տիւնեատան տէյիլ
17 տիրլեր ։ Օնլարը հապիպաթըն իլէ թագտիա
18 էյլե . սէնին քէլամըն հապիպաթ տըր ։ Սէն
պէնի տիւնեայա իրսալ էթտիյին կիպի , պէն
տախ օնլարը տիւնեայա իրսալ էթտիմ ։
19 Վ է պէն քէնտիմի օնլար իչիւն թագտիա է-
տէրիմ , թա քի օնլար տախ հապիպաթ
20 վասիթասը իլէ մուգատտէա օլալար ։ Վ է եա-
լընըզ օնլար իչիւն տէյիլ , լաքին օնլարըն քէ-
լամը իլէ պանա ճիւմլէ իման էտէճէք օլանլար
21 իչիւն տախ տիլէյօրուա՛. Թա քի ճիւմլէյի
պիր օլալար , սէն , եա՛ փէտէր , պէնտէ վէ
պէն սէնտէ օլտուղուա՛ միսիլլե , օնլար տախ
պիզտէ պիր օլալար . շէյլէ քի պէնի սէն իր-
22 սալ էյլէտիյինէ Ա՛լէմ լինանա ։ Վ է պէն սէ-
նին պանա վէրտիյին մէճտի օնլարա վէրտիմ .
Թա քի օնլար պիզիմ պիր օլտուղուա՛ կի-
23 պի , պիր օլալար . Ա՛պէն օնլարտա վէ սէն պէն-
տէ , Թա քի քեամիլէն պիր օլալար , վէ պէ-
նի սէն իրսալ էթտիյինի , վէ օնլարը պէնի
սէվտիյին միսիլլե սէվտիյինի Ա՛լէմ անկ-
24 լայա ։ Եա՛ փէտէր , պանա վէրտիյին քիմսէ-
լերին տախ պէնիմ պուլունտուղուա՛ եէրտէ ,
պէրապէրիմճէ օլմալարընը իսթէրիմ . Թա քի
պանա վէրտիյին ճէլալիմճէ նազար գըլալար ,
զիրա պէնի տիւնեանըն թէէսիսինատէն էվվէլ
25 սէվտին ։ Եա՛ Ա՛տիլ փէտէր , Ա՛լէմ սէնի
Թանըմատը , ամմա պէն սէնի Թանըտըմ ,
պունլար տախ պէնի սէն իրսալ էթտիյինի
26 անկլատըլալար ։ Վ է սէնին իսմինի օնլարա հէմ
պիլտիրտիմ , հէմտէ պիլտիրէճէյիմ . Թա քի
պանա օլան մուհապպէթին օնլարտա օլա , պէն
տախ օնլարտա օլայըմ ։

ՊԱՊ 18

1 Յիսուս պու շէյլէրի աէօյլէտիքտէն սօնկրա,
շայիրտլէրի իլէ պէրապէր Գէտրօն տէրէխ-
նին էօթէ թարափըննա չըդըպ՝ օրատա պիր
պաղչէ պուլունմաղըլա, շայիրտլէրի իլէ պէրա-
2 պէր իչինէ կիրտի։ Վէ օնու էլէ վէրէն Եհ-
հուտա տախի օլ մահալի պիլիր իտի. զիրա
Յիսուս շայիրտլէրի իլէ պէրապէր օրատա
չօք տէֆ՛ա իճթիմա՛ էթմիշ իտի։
3 Իմոի Եհհուտա պիր պէօլիւք ՚ա+էչ վէ պաշ
քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր թարափըննան մու-
զիրլէր ալըպ՝ ֆէնէրլէր, մաշ՛ալէլէր վէ սիլահ-
4 լար իլէ օրայա կէլտի։ Իմոի Յիսուս քէնտի
պաշընա կէլճէք շէյլէրին ճիւմլէսինի պիլմէ-
յիլէ, չըդըպ օնլարա՝ ֆիմի՞ արայօրսունուզ
5 տէտի։ Օնլար տախի՝ Նազարէթլի Յիսուսու՝
տէյիւ ճէվապ վէրմէքլէ, Յիսուս օնլարա՝ Պէն
իմ՝ տէտի. վէ օնու էլէ վէրէն Եհհուտա տա-
6 խի օնլար իլէ պէրապէր տուրտույօր իտի։ Իմ
տի օնլարա՝ Պէն իմ՝ տէտիյէ կիպի, կէրի
7 չէքիլիպ եէրէ տիւշտիւլէր։ Իմոի օնլարա՝
ֆիմի՞ արայօրսունուզ՝ տէյիւ թէքրար սուալ
էթմէյիլէ, օնլար՝ Նազարէթլի Յիսուսու՝ տէ-
8 տիլէր։ Յիսուս ճէվապէն տէտի քի՝ Սիզէ պէն
իմ՝ տէտիմ. իմոի էյէր պէնի արայօրսանըզ,
9 պունլարըը սալը վէրին կիթսինլէր. ՚թա քի՝
Պանա վէրտիյին քիմսէլէրտէն հիչ պիրինի
զայ՝ էթմէտիմ՝ տէյիւ աէօյլէտիյի սէօզ իթ-
10 մամ օլունա։ Իմոի Սիմօն Պէտրօսուն պիր
գըլըճը օլմաղըլա, օնու չէքիպ պաշ քեահի-
նին գուլունա վուրտուդ, սաղ գուլաղընը
քեսիպ տիւշիւրտիւ. օլ գուլուն իամի տախի

11 Մալխաս իսի։ Իմոի Յիսուս Պետրոսա՝ Գը-
ըլըճըը գընըննա գօ. Փետրին պանա վէրտէյ
քեսաէյ ի՞էմէյմ մի՝ տէտի։
12 Իմոի պէօլիւք իլէ պին պաշը վէ Եէհուտի-
լերին մուհզիրլէրի Յիսուսու թուրթուպ պաղ-
13 լատըլար. Ա՛վէ օնու իպթիտա Հաննայա կէօ-
թիւրիւրլէր, զիրա մէրդում օ աէնէտէ պաշ
քեահին օլան Գայաֆանըն գայն փետրի
14 իսի։ Պու Գայաֆա՝ գավմ եօլունա պիր
ատէմին հէլաք օլմասը խայրլը տըր՝ տէյիւ
Եէհուտիլերէ նասիհաթ էթմիշ օլան քիմսէ
15 իսի։ Վէ Սիմօն Պետրօս իլէ միկէր պիր շա-
յիրտ Յիսուսուն արտը ըրա կիտէյօրլար իսի.
վէ օլ շայիրտ պաշ քեահինին պիլտիյի օլուպ
Յիսուս իլէ պէրապէր պաշ քեահինին հավ-
16 լուսունա կիրտի։ Լաքին Պետրօս գափու եա-
նընտա, տիշարըտա տուրույօր իսի. իմոի պաշ
քեահինին պիլտիյի օլան միկէր շայիրտ չըգըպ
գափուճույա աէօյլէյէրէք, Պետրօսու իչէրի
17 ալտը։ Իմոի գափուճու գըզ Պետրօսա՝ Սէն
տախի պու ատէմին շայիրտլէրինտէն տէյի՞լ-
մինին՝ տէտիքտէ, օլ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէ-
18 տի։ Իմոի հավա սօղուգ օլմաղըլա, խըզմէթ-
քեարլար իլէ մուհզիրլէր աթէշ եապմըշ օլա-
րատ, տուրուպ ըսընըյօրլար իսի. Պետրօս
տախի օնլար իլէ պէրապէր տուրուպ ըսընը-
19 յօր իսի։ Իմոի պաշ քեահին Յիսուսա շա-
յիրտլերի իլէ թա'լիմինէ տաիր սուալ էթմէ-
20 յիլէ, Ա՛Յիսուս օնա ճէվապէն՝ Պէն 'ալէմէ
աշի քեարէ աէօյլէտիմ. պէն տաիմա Եէհու-
տիլերին 'աատէթա ճէմ' օլտուդլարը սինաղօղ
իլէ հէյքէլտէ թա'լիմ էտիպ՝ կիզլիտէ հիչ
21 պիր շէյ աէօյլեմէտիմ։ Նի՞չիւն պանա սուալ
էտէյօրսուն, իշլիթմիշ օլանլարտան քէնտի-

լերէ նէ՞ աէօլէտիւմի առաջ էլլէ. իշթէ օն-
լար պէնիմ աէօլէտիւմ շէյլէրի պիլիրլէր՝ տէ-
22 տի։ Վէ պու շէյլէրի աէօլէտիքտէ, օրատա
տուրան մուհզիրլէրին պիրի Յիսուսա պիր սիլ-
լէ վուրուպ՝ Պաշ քեահինէ պէօլէ՞մի ճէվապ
23 վէրիրսին՝ տէտի։ Յիսուս օնա ճէվապէն՝ Էյհէր
աէօլէտիւմ ֆէննա իսէ, ֆէննալըղը հապդըն-
տա շէհատէթ էլլէ. ամմա էյհէր էյի իսէ, պա-
24 նա նի՞չիւն վուրուլօրսուն՝ տէտի։ Վէ Հաննա
օնու պաղլը օլարագ, պաշ քեահին Գայա-
25 ֆայա կէօնտէրմիշ իտի։ Իմդի Սիմօն Պէտ-
րօս տուրուպ ըսընըլօր իքէն, օնա՝ Սէն տէ
օնուն շայիրտլերինդէն տէյի՞լմիսին՝ տէտի-
լէր. օլ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար էթ-
26 տի։ Պաշ քեահինին գուլլարընդան Պէտրօ-
սուն օլ գուլաղընը քէսդիյի քիմսէնին ապ-
րադասընդան պիրի՝ պէն սէնի պաղչէտէ օ-
նուն իլէ պերապէր կէ՞օրմէտիմ մի՝ տէտի։
27 Իմդի Պէտրօս եինէ ինքեար էտինճէ, տէր-
՚ադապ խօրօս էօթտիւ։

28 Օլ վագթ, Յիսուսու Գայաֆանըն եանըն-
տան աէրայա կէօթիւրտիլէր. վէ սապահ իտի.
վէ օնլար նափաք օլմայըպ ֆըսհը եէյէ պիլ-
29 մէք իչիւն, աէրայա կիրմէտիլէր։ Իմդի Փի-
լաթօս եանլարընա չըգըպ՝ Պու ադէմին ՚ա-
լէյհինդէ նէ՞ շիքայէթինիզ վար՝ տէտի։
30 Օնա ճէվապէն՝ Էյհէր պու քիմսէ միւճրիմ
օլմադայըրտը, օնու սանա թէսլիմ էթմէզ
31 իտիք՝ տէտիլէր։ Օլ վագթ, Փիլաթօս օնլարա՝
Օնու սիզ ալըպ՝ քէնդի շէրի՚աթընըզա կէօրէ
հիւքմ էտին՝ տէտի. լաքին Եէհուտիլէր օնա՝
Քիմսէյի գաթլ էթմէյէ պիզէ րուխսաթ եօք
32 տուր՝ տէտիլէր։ Թա քի Յիսուսուն, նէ տիւր-
լիւ էօլիւմ իլէ վէֆաթ էտէճէյինի պէյան

էթմէք իւզրէ, աէջլէտիյէ քէլամը իթմամ
33 օլունա։ Իմոի փիլաթօս թէքրար աէրայա
կիրտի, վէ Յիսուս չաղըրըպ օնա՝ Եէհու-
34 տիլէրին փատիշահը աէ՞ն մի սին՝ տէտի։ Յի-
սուս օնա ճէվապէն՝ Պունու աէն քէնտիլիյին-
տէ՞ն մի աէջլէրսին, եօխսա պէնիմ հադգըմ-
35 տա սանա սույիրլէր մի աէջլէտի՝ տէտի։ Փի-
լաթօս ճէվապէն՝ պէն Եէհուտի՞ մի իմ. աէնի
քէնտի միլլէթին վէ պաշ քեահինլէր պանա
36 թէսլիմ էթտիլէր. նէ՞ իշլէտին՝ տէտի։ Յի-
սուս ճէվապէն՝ պէնիմ փատիշահլըղըմ պու
տիւնեատան տէյիլ տիր. էյէր պէնիմ փա-
տիշահլըղըմ պու տիւնեատան օլսայըտը,
պէնիմ խըզմէթճիլէրիմ Եէհուտիլէրէ թէսլիմ
օլմայըմ տէյիւ մուգավէմէթ էտէրլէր իտի.
ամմա շիմտի պէնիմ փատիշահլըղըմ պուրա-
37 ատան տէյիլ տիր՝ տէտի։ Իմոի փիլաթօս օնա՝
էյլէ իսէ աէն փատիշա՞հ մը սըն՝ տէտի։ Յի-
սուս ճէվապէն՝ Տէտիյին կիպի, չիւնքի պէն
փատիշահ իմ. պէն պունուն իչիւն, եա'նի
հադիգաթա շէհատէթ էթմէք իչիւն տօղ-
տում, վէ պունուն իչիւն տիւնեայա կէլտիմ.
հադիգաթատան օլան հէր քիմսէ պէնիմ աէ-
38 սիմի տինկլէր՝ տէտի։ Փիլաթօս օնա՝ Հադի-
գաթ նէ՞ տիր՝ տէտի. վէ պունու աէջլէտիք-
տէ, եինէ Եէհուտիլէրին եանընա չըգըպ օն-
լարա՝ պէն օնատա հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօ-
39 րում՝ տէտի։ Ամմա փըսհատա սիզին իչիւն
պիր քիմսէ սալը վէրմէմ 'սատէթ օլտուղուն-
տան, սիզէ Եէհուտիլէրին փատիշահընը սալը
40 վէրմէքլիյիմի իսթէ՞րսիսինիզ՝ տէտի։ Օլ վագ-
եինէ ճիւմլէսի պաղըրըպ՝ Պունու տէյիլ, ամ-
մա Պարապայը՝ տէտիլէր։ Պարապա իսէ
պիր հարամի իտի։

ՊԱՊ 19

1 Իմոի օլ զէման, փիլաթօս Յիսուսու ալըպ
2 գամչըլաթարը, 'Ապէրլէր տախի տիքէնլէրտէն
պիր թաճ էօրիւպ՝ օնուն պաշընա վազ՝ իլե,
3 օնա էրղավանի պիր լիպաս կիյատիրիպ՝ Սէլա-
մըն 'ալէյք, է՜յ Եէհուտիլէրին փատիշահը,
4 տէյէրէք օնա սիլլէլէր վուրուրլար իտի։ Փի-
լաթօս թէքրար տիշարը չըգըպ օնլարա՝ Իշթէ
օնտա պիր ճիւրմ պուլմատըղըմը պիլէսինիզ
տէյիւ օնու սիզէ տիշարը չըգարըյօրում՝
5 տէտի։ Իմոի Յիսուս տիքէնտէն թաճը վէ
էրղավանի լիպասը կիյինմիշ օլարագ, տիշարը
չըգտըգտա, օ օնլարա՝ Իշթէ օլ ատէմ՝
6 տէտի։ Իմոի պաշ քեահինլէր իլէ մուհզիրլէր
օնու կէօրտիւքտէ՝ Սալ էյլէ, սալ էյլէ՝
տէյիւ պաղըրըրլար ըտը։ Փիլաթօս օնլարա՝
Օնու սիզ ալըպ սալ էյլէյին. զիրա պէն
7 օնտա ճիւրմ պուլմայօրում՝ տէտի։ Եէհու-
տիլէր օնա ճէվապէն՝ Պիզիմ շէրի'աթըմըզ
վար, վէ շէրի'աթըմըզ մուճիպինճէ ձաթըլ
միւսթահագդ տըր. զիրա քէնտինի Խանու-
8 լահ 'ատտ էյլէտի՝ տէտիլէր։ Իմոի Փիլաթօս
պու սէօզիւ իշիթտիքտէ, տահա զիյատէ
9 գօրգարագ, 'Թէքրար սէրայա կիրիպ Յիսու-
սա՝ Սէն նէ՞րէտէն սին՝ տէտի. ամմա Յիսուս
10 օնա ճէվապ վէրմէտի։ Իմոի Փիլաթօս օնա՝
Պանա սէօյլէմէ՞զ մի սին. սէնի սալ էթմէյէ
գուտրէթիմ օլտուղունու, վէ սէնի սալը վէր-
մէյէ գուտրէթիմ օլտուղունու պիլմէ՞զ մի սին՝
11 տէտի։ Յիսուս՝ Էյէր սանա եօգարըտան վէ-
րիլմիշ օլմազսայըտը, պէնիմ իւզէրիմէ հիչ
պիր գուտրէթին օլմազ իտի. պու սէպէպտէն

պէնի ասնա թէալիմ էտէնին կիւնահը տահա
12 պէյիւք տուր՝ տէյու ճէվապ վէրտի։ Պուն-
տան պէյլէ, փիլաթօս օնու սալը վէրմէյէ
ճէհտ էթտի իսէ տէ, Եհոուտիլէր՝ էյէր
պունու սալը վէրիրսէն, Գայաէրին տօսթու
տէյիլ սին. քէնտինի էր փատիշահ 'ատտ
էտէն՝ Գայաէրէ մուխալիֆ սէյլէր՝ տէյու պա-
13 ղըրըլսըր ըտը։ Իմտի փիլաթօս պու սէօզիւ
իշիթտիքտէ, Յիսուսու տիշտրը էրտըրըպ 'Իպ-
րանիճէ Ղապպասա տէնիլէն թաշ տէօշէմէ
նամ մահալտէ մէհքէմէ քիւրսիւսիւնտէ օ-
14 թուրատ, '(ֆըսհըն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝
սա'աթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի), Եհոու-
15 տիլէր՝ Իշթէ փատիշահընըզ՝ տէտի։ Ամմա
օնլար՝ Գալտըր, գալտըր, օնու սալպ էյլէ՝
տէյու պաղըրտըլտըր. փիլաթօս օնլարա՝ փա-
տիշահընըզը սալպ էտէյի՞մ մի՝ տէտի. պաշ
քեահինլէր՝ Գայաէրտէն պաշգա փատիշահը-
16 մըզ եօք տուր՝ տէյու ճէվապ վէրտիլէր։ Օլ
ղէման օնու, սալպ օլունմազ իչիւն, օնլարա
թէալիմ էթտի. օնլար տախի Յիսուսու ալըպ
կէօթիւրտիւլէր։
17 Քէնտիսի տախի խաչընը թաշըյարագ, 'Իպ-
րանիճէ ճէլճէլէ տէնիլէն, Գափա եէրի նամ
18 մահալէ էրտը։ Վէ օնու, վէ օնուն պէրապէ-
րինճէ պաշգա իքի քիմսէ, պիրի պիր եանտա
պիրի օլպիր եանտա՝ վէ Յիսուս քէնտիսի օր-
19 թաստա օլարագ, օրտտա խաչա կէրտիլէր։ Վէ
փիլաթօս իւզէրի՝ ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՓԱՏԻ-
ՇԱՀԸ ՆԱԶԱՐԷԹԼԻ ՅԻՍՈՒՍ տէյիւ եազըլը
պիր եաֆթա տախի եազըպ՝ խաչընը իւզէրինէ
20 գօտու։ Իմտի Յիսուսուն խաչա կէրիլտիյի
մահալ շէհրէ եագընը, վէ եաֆթա 'Իպրանիճէ,
Եունանիճէ, վէ Լաթինճէ եազըլը օլմաղըլա,

ԵԷՀուահիլէրաէն նիչէլէրի օնու օգուտուլար ։
21 Իմոի ԵԷՀուահիլէրին պաշ քեահինլէրի փիլա-
թօսա՝ ԵԷՀուահիլէրին փատիշահը տէյիլ, ամ-
մա քէնտիսի՝ ԵԷՀուահիլէրին փատիշահը իմ
22 տէտի՝ տէյիւ եալ՝ տէտիլէր ։ Փիլաթօս՝ Նէ
եապըմ իսէ, եապըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի ։
23 Վէ ’ասքէրլէր Յիսուսու խալչա կէրտիքտէն
սօնկրա, օնուն էլիսեհինի ալըպ տէօրթ փայ
եա’նի հէր պիր ’ասքէրէ պիր փայ էթտիլէր.
էնթարի տէ տիքիշտիզ, պաշտան պաշա
24 պիւս պիւթիւն տօգումա օլմըղըլա, ’պիրի
պիրինէ՝ Օնու եըրթմայալըմ, ամմա օ քիմին
օլա տէյիւ, իւզերինէ գուր’ա ատալըմ՝ տէ-
տիլէր. թա քի՝ Էլիսեհի քէնտիլէրինէ փայ-
լաշըպ՝ էնթարիմ իւզերինէ գուր’ա ատըը-
լար՝ տէյէն եապը իթմամ օլունա. ’ասքէրլէր
տէ պու շէյլէրի էթտիլէր ։
25 Վէ Յիսուսուն խաչը եանընտա վալիտէսի
իլէ վալիտեսինին հէմշիրէսի, Գլէօփասըն ՚նէվ
ճէ՚ Մէրեեմ վէ Մէճտէլի Մէրեեմ տուրու-
26 յօրլար իտի ։ Իմոի Ջիսուս վալիտեսի իլէ աէվ-
տիյի շայիրտի եանընտա տուրուր կէօրմէք
իլէ, քէնտի վալիտեսինէ՝ Էյ խաթուն, իշթէ
27 օղլուն՝ տէյիպ ’ասքա շայիրտէ տախի՝ Իշթէ
վալիտէն՝ տէտի. վէ օլ վագթտան ասքա,
պու շայիրտ օնու քէնտի խանէսինէ գապուլ
էթտի ։
28 Պա’տէհու Յիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ
օլտուղունու պիլմէյիլէ, քիթապըն իթմամը
29 իչիւն՝ Սուսատըմ՝ տէտի ։ Իմոի սիրքէ իլէ
տօլու պիր գապ պուլունմաղըլա, օնըսը սիր-
քէ իլէ պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր զու-
ֆայա թադարտը, օնուն աղըզնա սունտու-
30 լար ։ Յիսուս տախի սիրքէյի տաթտըղը կիպի,

թէմամ օլտու՝ ոէտի. վէ պաշընը էյիպ՝ թէս-
լիմ ի րուհ էթտի։
31 Իմոի թէտարիք կիւնիւ օլմազըլա, ճէաէտ-
լէրին ոէպի կիւնիւ խաչ իւզէրինոէ գալմա-
մաը իչիւն, (չիւնքի օլ ոէպի պէօյիւք կիւն
խոի,) եէհուտիլէր՝ օնլարըն ինճիքլէրի գըրը-
լարագ, գալտըրըլմասընը փիլաթօսոան րնճա
32 էթտիլէր։ Իմոի 'ասքէրլէր կէլիպ՝ օնուն իլէ
պէրապէր սալպ օլունան էվվէլքի իլէ տիկէրի-
33 նին ինճիքլէրինի գըրտըլար։ Ամմա Յիսուա
կէլոիքլէրինոէ, օնուն վէֆաթ էթմիշ օլտու-
ղունու կէօրմէլէրի իլէ, ինճիքլէրինի գըրմա-
34 տըլար։ Լաքին 'ասքէրլէրոէն պիրի օնուն եա-
ննընը մըզրագ իլէ տէլտի. վէ տէր 'ագապ գան
35 իլէ սու չըգտը։ Վէ կէօրէն՝ շէհատէթ էթ-
տի, վէ օնուն շէհատէթի հագգ տըր. քէն-
տիոի տոոի հագգ սէյլէտիյինի պիլիր, թա
36 քի՝ սիզ իման էտէոինիզ։ Զիրա պու շէյլէր՝
Օնոան պիր քէմիք գըրըլմայաճագ՝ տէյէն քէ-
37 լոմըն էթմամը իչիւն վագը՝ օլտու։ Վէ եինէ
պաշգա պիր քէլոմ՝ Տէլոիքլէրի քիմոէյէ նա-
զար էտէճէքլէր՝ տէյիւ պույուրտու։
38 Պա'տէհու Յիսուսուն շայիրտի օլուպ՝ էէ-
հուտիլէրոէն գօրգտուղունան քէնոինի
խաֆի թուէթան Արամոէթիալը Եուսուֆ Յի-
սուսուն ճէաէտինի գալտըրմազը փիլաթօս-
տան բուխսաթ թալէպ էյլէտի. փիլաթօս
տոոի բուխսաթ վէրմէյիլէ, կէլիպ Յիսուսուն
39 ճէաէտինի գալտըրտը։ Վէ մուգաոտէմ
Յիսուա կէճէլէյին կէլմիշ օլան Նիգօտիմօս
տոոի կէլիպ՝ եիւզ լիտրա գաոտար միւրրի
ոաֆի իլէ 'ուտ աղաճը թէրքիպի կէթիրտի։
40 Օլ վագթ, Յիսուսուն ճէաէտինի ալըպ՝ էէհու-
տիլէրին տէֆն 'ոաէթի իւզրէ, օնու պահար-

41 լար ինչ պետպէր քէֆինէ սարսըլար։ Վէ
սալ օլունտուղու մահալտէ պիր պաղչէ, վէ
42 պիր եէնի գապը վար իտի։ Իմոի ԵՀՈՒԱ-
ԼԵՐԻՆ ԹԷՏԱՐԻՔ կիւնիւ օլմաղըլա, գապը եա-
գըն օլտուղունատան, Յիսուս օրայա գօտու-
լար։

ՊԱՊ 20

1 Վէ հաֆթանըն իլք կիւնիւ, ատպահլայըն
տահա գարանլըդ ինքէն, Մէճտէլի Մէրեէմ
կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալըրըլմըշ կէօր-
2 մէյինչ, Սէյիրտիպ Սիմօն Պէտրօս ինչ Յիսու-
սուն սէվտիյի օ պիր շայիրտին եանընա կէլիպ
օնլարա՝ Րապպը գապրտան գալտըրմըշլար,
վէ օնու նէրէյէ գօսուգլարընը պիլմէյիզ՝ տէ-
3 տի։ Իմոի Պէտրօս ինչ օ պիր շայիրտ էրգըպ՝
4 գապրա կիթտիչէր։ Ինքիսի տախի պէրապէր
սէյիրտիպ՝ օ պիր շայիրտ Պէտրօստան չափուգ
5 իչէրի գօշուպ՝ էվվէլ գապրա վարտը։ Վէ
էյիլիպ քէֆինի պիր եանա գօնուլմուշ կէօր-
6 տիւ նահ տէ, իչէրի կիրմէտի։ Իմոի օնուն
արտը արա տահա կէլէն Սիմօն Պէտրօս կէլիպ գապրա
7 կիրտի, վէ քէֆինի, Վէ օնուն պաշընտա
օլան մէնտիլի քէֆին իչէ պէրապէր գօնուլ-
մայըպ՝ անճագ այրըճա պիր մահալտէ տիւ-
8 րիւլմիւշ կէօրտիւ։ Օլ զէմման, գապրա էվվէլ
կէլէն օ պիր շայիրտ տախի կիրիպ կէօրտիւ,
9 վէ իննանտը։ Զիրա տահա՝ Օնա էմվէթտան
գըյտամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ մուհտըրէր
10 օլանը պիլմէզլէր իտի։ Պա'տէհու պու շայիրտ-
լէր թէքրար քէնտի եէրլէրինէ կիթտիլէր։
11 Ամմա Մէրեէմ գապըրըն եանընտա տիշտ-

ըլաա տուրուպ աղլայօրաւտու . վէ օ աղլար
12 ւքէն , Ապոդմոպ ւչէւն գապրա էյիլիպ՝ Յէ-
սուսն ճէսէտինին գօնուլմուշ ւտիյի մա-
հալտէ , պիրի պաշ թարաֆընաա պիրի այոպ
թարաֆընաա , պէյոզ էլաիսէլի ւքի մէլէյին
13 օթուրտուղունու կէօրտիւ : Վէ օնլար օնա՝
էյ խաթուն, նի՞չին աղլայօրսուն՝ տէտիլէր .
օնլարա՝ Րապպըմը գապրոան գալըրտըգլա-
րը վէ օնու նէրէյէ գօտուդլարընը պիլմէտի-
14 յիմ՝ տէտի : Պունու սէջլէտիքտէ ,
կէրիյէ տէօնիւպ Յիսուսու տուրույօր կէօրտիւ
15 իսէ տէ , Յիսուս օլտուղունու պիլմէտի : Յի-
սուս օնա՝ էյ խաթուն , նի՞չին աղլայօրսուն ,
քիմի՞ արայօրսուն՝ տէտի . օլ տախի պաղչէ-
պան տըր զաննը իլէ , օնա՝ էֆէնտիմ , օնու
սէն գալտըրտըն իսէ , նէ՞րէյէ գօտուղունու
պանա սէջլէ քի պէն օնու ալայըմ՝ տէտի :
16 Յիսուս օնա՝ էյ Մէրեէմ՝ տէտի . օ տէօնիւպ
օնա՝ Րապպունի եա՛նի Մու՛ալլիմ՝ տէտի :
17 Յիսուս օնա տէտի քի՝ Պանա տօգունմա .
զիրա տահա փէտէրիմին նէզտինէ ՚ուրուճ էթ-
մէտիմ , լաքին պիրատէրլէրիմին եանընա վա-
րըպ օնլարա տէ քի՝ Պէնիմ փէտէրիմ վէ սի-
զին փէտէրինիզէ , վէ պէնիմ Ալլահըմ վէ
18 սիզին Ալլահընըզա ՚ուրուճ էտէրիմ : Մէճտէ-
լի Մէրեէմ կէլիպ՝ շայիրտլէրէ Րապպը կէօր-
տիւյինի նապէլ էյլէտի :
19 Վէ հէման օլ կիւնատէ , եա՛նի հաֆթանընը
իլք կիւննիւնիւն ախշամը օլտուդտա , շայիրտ-
լէրին ճէմ՚ օլտուղու եէրին դափուլտըը տախի
Եէհուտիլէրտէն գօրգտուդլարընը էճիլտէն , գա-
փալը օլտըտը , Յիսուս կէլիպ օրթաստա տու-
րարագ օնլարա՝ Սէլամըն ՚ալէյքիմ՝ տէտի :

20 Վէ պունու սէջլէտիքտէն սօնկրա, օնլարա
էլլէրի իլէ եանընը կէօսթէրտի. օլ վագթ,
շայիրտլէր Րասպը կէօրմէք իլէ մէարուր օլ-
21 տուլար։ Վէ Յիսուս եինէ օնլարա՝ Սէլամըն
'ալէյքիւմ. փէտեր պէնի նիճէ իրսալ էթտի
իսէ, պէն տախի սիզի իրսալ էտէրիմ՝ տէտի։
22 Վէ պունու սէջլէտիքտէ, նէֆէս էտիպ օն-
23 լարա՝ Րուհ իլ Գուտսու ալընը՝ տէտի։ Գիմ-
լէրին կիւնահլտրընը 'ափվ էտէրսէնիզ, օնլա-
րա 'ափվ օլունմուշ օլուր, վէ քիմլէրինքինի
թէվգիֆ էտէրսէնիզ թէվգիֆ օլունմուշ օլուր։
24 Ամմա օն իքիլէրտէն պիրի Իքիզ տէնիլէն
Թումա Յիսուսուն կէլտիյի զէման օնլար իլէ
25 պէրապէր տէյիլ իտի։ Իմտի տիկէր շայիրտլէր
օնա՝ Րասպը կէօրտիւք՝ տէտիլէր. լաքին ո
օնլարա՝ Օնուն էլլէրինտէ մըխլարընը էտէրինի
կէօրիւպ՝ փարմաղըմը մըխլարընը էտէրինէ գո-
յարագ, էլիմի տէ եանընա սօգմազսամ, սալ
իննանմամ՝ տէտի։
26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօնկրա, եինէ շայիրտ-
լէր իչէրիտէ օլուպ՝ Թումա տախի օնլար իլէ
պէրապէր պուլունուպ՝ գափուլար գափալը
օլտուղու հալտէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տու-
27 րարագ, Սէլամըն 'ալէյքիւմ՝ տէտի։ Անտէն
սօնկրա, Թումայա՝ փարմաղընը պուրայա ու-
ղաթ, վէ էլլէրիմէ պագ, վէ էլինի ուզատըպ
եանըմա սօգ, վէ իննանըգ տէյիլ, լաքին
28 միւմին օլ՝ տէտի։ Թումա օնա ճէվապէն՝
29 Րասպըմ վէ Ալլահըմ՝ տէտի։ Յիսուս օնա
տէտի քի՝ [Էյ Թումա,] պէնի կէօրտիւյիւն
իչիւն իման էթտին, նէ մուբարաք կէօրմէյէ-
րէք իման էտէնլէրէ։
30 Իմտի Յիսուս շայիրտլէրինին էօնիւնտէ պաշ-
պա չօգ 'ալամէթլէր իշրա էթտի իսէ տէ,

31 պու քիթապտա մուհարրէր տէյիլ տիր ։ Ան-
ճագ Յիսուսուն Մէսիհ Իսկնուլլահ օլտուղու-
նա իման էթմէնիզ , վէ իման էտէրէք օնուն
իամի իլէ հայաթա մալիք օլմանըզ իչիւն պուն-
լար թահրիր գըլընմըշ տըր ։

ՊԱՊ 21

1 Պա'տէհու Յիսուս թիպարիա տէնիզինին քէ-
նարընատա , շայիրտլէրէ թէքրար կէօրիւնտիւ .
2 վէ շու վէճհ իլէ կէօրիւնտիւ ։ Սիմոն Պէտրոս
իլէ Թոմա վէ Գալիլեանըն
Գանա ընհրինդէն օլան Նաթանայէլ վէ Զէ-
պէտի օղուլլարը իլէ օնուն շայիրտլէրինտէն
3 տիկէր իքի քիշի պիրլիքտէ պուլունուպ ' Սի-
մօն Պէտրոս օնլարա՝ Պալըգ ավընա կիտէճէ-
յիմ՝ տէտի . օնա՝ Պիզ տէ ատնինէ պէրապէր
կիտէրիզ՝ տէյէրէք , չըգըպ տէր 'ատապ գայը-
ղա պինտիլէր , վէ օ կէճէտէ պիր շէյ թութ-
4 մատըլար ։ Վէ արթըգ սապահ օլտուգտա ,
Յիսուս տէնիզ քէնարընատա տուրույօրուտու .
ամմա շայիրտլէր Յիսուս օլտուղունու պիլմէ-
5 տիլէր ։ Իմտի Յիսուս օնլարա՝ Չօճուգլարըմ ,
պիր եէյէճէյինիզ վա՞ր մը՝ տէտի . օնա՝ Խայր՝
6 տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր ։ Օ տախի օնլարա՝
Ադը գայըղընդ սաղ թարաֆընա ատընը , վէ
պուլուրսունուզ՝ տէմէտի իլէ ատտըլար , վէ
օնու պալըգլարընդ քէսրէթինտէն չէքմէյէ գա-
7 տիր օլմատըլար ։ Օ վագթ , Յիսուսուն սէվ-
տիյի շայիրտ Պէտրոսա՝ Ռապպ տըր՝ տէտի . Սի-
մօն Պէտրոս տախի Ռապպ խոյինի իշիթտիք-
տէ , չըփլաղ օլմադըլա 'ապասընը գուշանըպ՝
8 տէնիզէ ատընը ։ Տիկէր շայիրտլէր իսէ գարա-
յան ուզադ օլմայըպ՝ անճագ իքի եիւզ արշընը

գաւառը ալբեփա պուլսնմալսրը իլե , աղը պա-
լըգլսրը իլե չէքերէք , գայըգ իլե կելսիլեը ։
9 Իմոի գարայա չըգարըգլսրընաա , հաղըը պիր
աթէշ գօրու , վե իւսթիւնաե գօնուլմուշ պիր
10 պալըգ վե էքմէք կէօրսիւլեը ։ Յիսուս օնլարա՝
Շիմոի թուրթսուղսունուզ պալըգլարաան կէ-
11 թիրին՝ տէաի ։ Սիմօն Պէտրօս գայըգ պինիգ ,
եիւզ էլլի իւչ իրի պալըգ իլե տօլու աղը գա-
յայա չէքաի , վե պու գաւառը չօգ իքէն աղ
12 եըրթըլմադը ։ Յիսուս օնլարա՝ կէլին թա՛ամ
էաին՝ տէաի . վե շայիրսլէրին հինչ պիրի՝ Սէն
քիմ սին՝ տէյիւ օնա սուալ էթմէյէ ճէսարէթ
էտէմէաի . զիրա Բապպ իսիյինի պիլիրլեը
13 իաի ։ Օլ վագթ , Յիսուս կէլիգ վե էքմէյի ,
քէզալիգ պալըղը տաիի ալըգ օնլարա վէրսի ։
14 Յիսուս էմվանթսան գըյամ էթսիքսէն սօնկ-
րա պու իւչիւնճիւ տէփ՛ա օլարագ , շայիրս-
լէրինէ կէօրիւնսիւ ։
15 Իմոի օնլար Թա՛ամ էթսիքսէն սօնկրա ,
Յիսուս Սիմօն Պէտրօսա Եա՛ Սիմօն իսն Եու-
նուս , պէնի պունլարսան զիյսսէ սէվէ՞ր մի
սին՝ տէաի . օնա՝ Պէլի , եա՛ Բապպ , սէնի սէվ-
սիյիմի սէն պիլիրսին՝ տէաի . օնա՝ Գուզսու-
16 լարըմը կիւթ՝ տէաի ։ Եինէ օնա իքինճի տէփ-
՛ա՝ Եա՛ Սիմօն իսն Եունուս , պէնի սէվէ՞ր
մի սին՝ տէաի . օնա՝ Պէլի , եա՛ Բապպ , սէնի
սէվսիյիմի սէն պիլիրսին՝ տէաի . օնա՝ Գոյուն-
17 լարըմը կիւթ՝ տէաի ։ Օնա իւչիւնճիւ տէփ՛ա՝
Եա՛ Սիմօն իսն Եունուս , պէնի սէվէ՞րմիսին
տէսիքսէ , Պէտրօս քէնսինէ իւչիւնճիւ տէփ-
՛ա՝ Պէնի սէվէ՞րմիսին տէաիյի իչիւն մահ-
զուն օլուպ օնա՝ Եա՛ Բապպ , սէն հէր շէյի
պիլիրսին , սէնի սէվսիյիմի սէն պիլիրսին՝ տէ-
աի . Յիսուս օնա տէաի քի՝ Գոյունլարըմը

18 կիւթ։ Հապիպաթէն, հապիպաթէն սանա
տէրիմ քի՝ սէն կէնճ լիքէն, քէնաի քէնաինի
գուշատըպ՝ իսթէմիյին եէրէ կիտէր իսին.
ամմա իսթիյար օլսուղուն զէման, էլլէրինի
ուզատաճապըն սա սէնի պաշգասը գուշա-
տըպ՝ իսթէմէմիյին եէրէ կէօթիւրէճէք տիր։
19 Վէ պունու՝ Ալլահը նէ տիւրլիւ էօլիւմ իլէ
'իզզէթլէյէճէյինի պէյան էթմէք իչիւն սէօյ-
լէտի. վէ պունու տէյիպ՝ օնա՝ Արտըմ սըրա
20 կէլ՝ տէտի։ Վէ Պէտրոս տէօնիւպ օլ ախշամ
թա'ամընտա կէօքսիւնէ տիւշէրէք՝ եա՛
Րապպ, սէնի էլէ վէրէճէք քի՞մ տիր՝ տէյէն
Յիսուսուն սէվտիյի շայիրտին սրդատան կէլ-
21 տիյինի կէօրտիւ։ Պէտրոս պունու կէօրիւնճէ,
Յիսուսա՝ եա՛ Րապպ, եա պու նէ՞ օլաճագ՝
22 տէտի։ Յիսուս օնա՝ Պէն կէլինճէյէտէք, պու-
նուն գալմասընը իսթէրսէմ, սանա նէ՞. սէն
23 արտըմսըրա կէլ՝ տէտի։ Իմոի օլ շայիրտ
վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ քէլամը պիրտաւէրլէր
արասընտա շայ' օլսուս իսէ տէ, ֆաղաթ Յի-
սուս օնա՝ Պու վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ տէ-
մէյիպ, անճագ Պէն կէլինճէյէտէք գալմասընը
իսթէրսէմ սանա նէ՞ տէտի։
24 Պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտիպ
պու շէյլէրի թահրիր էտէն հէման պու շայիրտ
տիր, վէ օնուն շէհատէթի հագգ օլտուղուն-
25 նու պիլիրիզ։ Վէ Յիսուսուն իճրա էյլէտիյի
սայիր չօգ շէյլէր վար քի էյէր պիրէր պիրէր
թահրիր օլունաճագ օլսա, թահրիր օլունան
քիթապլար տիւնեայա պիլէ սըղմագ զանն
էտէրիմ. Ամին։

Ա'ՄԱԼ Ի ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

1 Է՛ր Թէոփիլոս, զեսաւս լնթիխատ էլէտիյ
րէտուլէրե Բուհ իւլ գուտա վահիթատը իլէ
2 էմր վէրտիքաէն ասնկրա, Ո՛ուրուճ կիւնեու-
նե գատար հէմ իճրա վէ հէմ տե թա՛-
լիմինե մուպաշէրէթ էթտիյի նէանէլէրին
ճիւմլէսի խուսուսունտա, էվվէլքի քիթապը
3 թառանիֆ էլէտիմ. Ո՛լ տախի էլէմ չէքտի-
տէն ասնկրա, գըրդ կիւն օնլարա զահիր օլ-
րապ, վէ Ա՛լահըն փատիշահլըղընա տաիր քէ-
լամ էտէրէք, պէրապհին ի քէսթերե իլէ քէն-
4 տինի օնլարա տիրի կէօսթէրապ: Վէ պիր
արայա կէլտիքլէրինտէ՝ երուշալիմտէն այրըլ-
մայըպ՝ փէտէրին պէնիմ վահիթատ իլէ իշիթ-
տիյինիզ վա՛տընա միւնթազիր օլունուզ:
5 Զիրա Եու՛հաննա սու իլէ վաֆթիզ էլէտի.
ամմա սիզ՝ չօզ կիւն կէչմէքսիզին, Բուհ իւլ-
գուտա իլէ վաֆթիզ օլունաճաղընըզ տէ-
6 յէրէք, օնլարա թէնպիհ էլէտի: Խամի օնլար
պիրլիքմիշ լէքէն, օնա՛ Եա՛ Բապպ, իսրայէլ
փատիշահլըղը պու զէմանտա՞ մը ի՛ապե էտէ-
7 ճէքսին՝ տէյու սուալ էթտիլէր: Վէ օնլարա՝
փէտէրին. քէնտի հիւքիւմէթինե թահսիս էթ-
տիյի էզմինե վէ էվգաթը պիլմէք սիզե սուշ-
8 մէզ: Լ՛աքին իւզէրինիզե Բուհ իւլ գուտա
կէլմէքլէ գուտրէթ քէսպ էտէրէք, կէրէք
երուշալիմտէ վէ կէրէք պիւթիւն Եէհուտիյէ-

տէ վէ Սամարիատա վէ զէմինէն նիհայէթի-
նէտէկին պանա շահիտ օլաճագընըզ՝ տէտի ։
9 Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիքտէ, օնլար նատլար
զըլմադա նէքէն, կէօզլէրի էօնիւնտէն օնու
պիր պուլութ ախզ էյլէյէրէք, 'ուրուճ էյլէտի ։
10 Վէ օ կիճէմէքտէ, վէ օնլար ակմայա տօղու
ճուգդաթլէ նատլար էտէր նէքէն, իշիթ եանլա-
րընտա նէքի պէյազ էլպիսէլի քիմէ տուրսա՝
11 'Էյ Գալիլեալը ատէմլէր, նի՞չիւն ակմայա
պագըպ տուրսյօրսունուզ. եանընըզտան ակ-
մայա 'ուրուճ էտէն պու Յիսուս՝ նասըլ ակ-
մայա չըգտըղընը կէօրտիւնիւզ խէ, օ վէճհ
իլէ կէլէճէք տիր՝ տէտիլէր ։
12 Օլ զէման, օնլար Երուշալիմէ պիր ակպէ
եօլու մէսաֆէսի գատար եապըն օլան Զէյթուն
նամ տաղտան Երուշալիմէ 'ավէտիք էտիպ
13 տուխիլ օլտուգլարընտա, Պէտրօս վէ Եագո-
պօս վէ Եուհաննա վէ Անտրէաս, վէ Ֆիլիպպօս
վէ Թումա վէ Պարթօղէմէօս վէ Մաթթէ վէ
Հալֆա օղլու Եագոպօս վէ Սիմոն Ղայրու վէ
Եագոպօսուն Ֆընդաղը Եէհուտանընը իգամէթ
14 էթտիքլէրի ֆէվգանի օտայա չըգտըլար ։ Պուն-
լարընը ճիւմլէսի գարըլար վէ Յիսուսուն վա-
լիտէսի Մէրեէմ վէ օնուն գարնտաշլարը իլէ
տու'ա վէ նիյազա պիլ էթթիֆագ տէվամ
էտէրլէր իտի ։
15 Վէ պու կիւնլէրտէ Պէտրօս շայիրտլէրին օր-
թասընտա, թագրիպէն եիւզ եիրմի քիշիէյէն
միւրէթթէպ պիր ճէմա'ատ հազըր օլտուղու
16 հալտէ, գալգըպ տէտի քի 'Էյ գարնտաշ
ատէմլէր, Ռուհ իւլ Գուտս Տաուտուն ազըզ
իլէ Յիսուսու թուէթանլարա գուլլուղու օլան
Եէհուտանընը հագդընտա ասպըգա էյլէգիպ
թահրիր էթտիրտիյի էթմամ օլունմագ կէրէք

17 խոէ . Ոզևրա օ պիզտէն մա'տուտ օլուպ՝ պու
խըզմէթին նատիպինէ նոսիլ օլմուշտուտու ։
18 Իմոէ պու քիմսէ նոհպզլըզըն իւճրէթի իլէ
պիր թարըա էոինոէ , վէ պոշ աշոզը տիւշ-
մէյիլէ , օրթոտոսն չոթլոյորոպ , ճիւմլէ պո-
19 զըրոպզլորը տէօքիւլոտիւ . Ոպու տու Երուշա-
լիմ էհալիսինին ճիւմլէսինէ մա'լիւմ օլտու ,
շէյլէ քի օլ թարըա օնլորըն լիսոնընճա Ա.քէլ-
տոմա , եա'նի գոն թարըտոը թէոմիյէ օլուն-
20 տու ։ Զևրա Մէզոմիր քիթոպընոտա՝ Օնուն
մէքեոնը վևրոն օլուպ օնոտա քիմսէ տոքին օլ-
մոզըն . հէմ՝ Մոնոուպունու զոյրիոի տըրի՝
21 տէյիւ մուհորրէր տիր ։ Պու էճիլտէն Րոպպ
Յիոուտուն որոմըզա կևրիպ չըգոբզը պիւթիւն
22 միւոտէթոտ , Ոեա'նի Եուհոննոնըն վոֆթի-
զինոէն պոշլոյըրպ պիզիմ որոմըզոոն 'ուրուճ
էթոիյի կևոնէոէք , պիզիմ իլէ ըէֆոզոթ
էթմիշ օլոն շու ոոէմըէրոէն պիրի պիլէմիզճէ
օնուն գըյոմընոա շոհիտ օլոո կէրէք տիր ։
23 Վէ իքի քիշի , եա'նի Եուոթօս լոգըպը իլէ
Պորթոպա ոէնիլէն Եուոուֆ իլէ Մոթթիոոը
24 իհզոր իլէ Ոտու'ոո էոէրէք , Եա՞ ճիւմլէնին
գոլպինի պիլէն Րոպպ , Եէհուոոնըն քէնոի
մոհոլինէ վորմոզ իւզրէ , օնոոն տիւշոիյիւ
պու խըզմէթ վէ ըէոոլէթին նոոիպինի ոլմոզ
25 իչիւն , Ոշու իքի քիմսէոէն հոնկըըընը իննէ-
26 խոպ էթոիյինի պէյոն էյլէ՝ ոէոիլէը ։ Վէ
գու'ոլոըընը վէրոիքոէ գու'ո Մոթթիոո-
ոո տիւշմէյիլէ , մէրգում օն պիը ըէոուլէը
իլէ մա'ոուո օլոոու ։

ՊԱՊ 2

1 Վ՚է փէնթէգոսթէ կիւնիւ կէլտիքտաէ, ճիւմ-
լէսի պիլ իթթիֆաղ պիր եէրտէ հազըր օլ-
2 տուղլարը հալտէ, ՚անալըզըն ակմատան շիտ-
ատէթ իլէ էսէն ըիւզկեար կիպի պիր ատա
օլուպ՝ օթուրտուղլարը էվի պիւթիւն տօլ-
3 տուրտու։ Վ՚է օնլարա միւնդասաէմ ատէշ
տիլլերի կիպի փէլէէ զահիր օլուպ՝ հէր պիրի-
4 նին իւզէրինէ գօնմատալըլար, ՚ճիւմլէսի Ր-ու-հ
իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլարագ, Ր-ու-հունն օն-
լարա նութգ էթտիրտիյինէ կէօրէ ախէր լի-
5 սանլար թէքէլլիւմ էթմէյէ պաշլատըլար։ Վ՚է
ակմա թահթընտա պուլունան հէր միլլէթտէն
կէլմիշ, Երուշալիմտէ միւթէմէքքին տինտար
6 եէհուտիլէր պուլունուպ՝ ՚պու ատա օլտուգ-
տա, ճիւմհիւր թէճէմմիւ՚ էտէրէք, մէրգում-
լարըն հէր պիրի քէնտի լիսանընը թէքէլլիւմ
էթտիքլէրինի իշիթմէյիլէ, թէհայիւրտէ
7 գալտըլար։ Վ՚է ճիւմլէսի շաշըպ թէ՛աճճիւպ
էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ Իշթէ պու ատըյլէյէն-
8 լէրին ճիւմլէսի կալիլեատը տէյի՞լ մի. ՚իմտի
պից ծնտըը նա՞սըլ հէր պիրիմից անա լիսա-
9 նընտա իշիտիյօրուզ. ՚պից փարթի, վէ
Մարտի, վէ Ելամի, Մեսոփոթամիա իլէ Եհ-
հուտիյէ, վէ Գափատոգիյա, վէ Փոնթոս, վէ
10 Ասիա, ՚վէ Ֆրիճիյա, վէ Փամֆիլիա, վէ
Մըսըը, վէ Գիրինէ թարաֆընտա օլան Լի-
պիանընն ատմէլէրինին էհալիսի իլէ կէրէք Եհ-
հուտ կէրէք միւհթէտի միւատֆիր Ր-ոմալը-
11 լար, ՚գիրիտլիլէր վէ Արապլար Ալլահըն պէօ-
յիւք իշլէրինի քէնտի լիսանըմըզտա թէքէլ-
լիւմ էթտիքլէրինի իշիտիյօրուզ՝ տէտիլէր։

12 վէ ճիւմլէան շաշըպ շիւպհէ էտէրէք , պիրի
13 պիրինէ՝ Պու նէ՞ օլմալը՝ տէրլէր իտի ։ Ղայ-
րիլէրի իսթիհզա էտէրէք՝ էնէն շէրապ իլէ
մէմլու տուրլար՝ տէրլէր իտի ։
14 Լաքին Պէտրօս օն պիրլէր իլէ պէրապէր
տուրուպ պիւլէնտ ավազ իլէ օնլարա խիթա-
պէն տէտի քի՝ Էյ եհհուտի տէմլէր վէ
ճիւմլէ Երուշալիմտէ սաքին օլանլար , պու
ախզէ մա'լիւմ՝ օլսուն , վէ ասօզլէրիմէ գուլաք
15 վէրին ։ Զիրա պունլար , զանն էթտիյինիզ կի-
պի , սէրխօշ տէյիլլէր . չիւն քի կիւնտիւզիւն
16 իւչիւնճիւ սա'ատթը տըր ։ Լաքին պու՝ Եօէլ
փէյղամպէրին վաստթասըլա տէնիլէն շէյ
17 տիր. Եւ սա'նի Ալլահ պույուրուր քի ախըր կիւն-
լէրտէ , վազը' օլա քի պիլճիւմլէ պէշէր իւզէ-
րինէ Րուհումտան տէօքիւպ՝ օղուլլարընըզ վէ
դըզլարընըզ վահի իլէ ասօյլէյէրէք , կէնճլէրի-
նիզ վահի վէ իհթիյարլարընըզ րույա կէօրէ-
18 ճէքլէր տիր ։ Վէ օլ կիւնլէրտէ պէն գուլլա-
րըմ իւզէրինէ վէ ճարիյէլէրիմ իւզէրինէ
տահի Րուհումտան տէօքիւպ՝ օնլար տահի
19 վահի իլէ ասօյլէյէճէք տիր . Եվ եօգարըտա
եա'նի ասմատա , միւ'ճիզաթ վէ աշաղըտա
եա'նի զէմինտէ , 'ալամէթլէր , գան վէ աթէշ
20 վէ թիւթիւն տիւմանը վէրէճէյիմ. Րապպըն
'ազիմ վէ մեշհուր կիւնիւ կէլմէզտէն էվվէլ ,
կիւնէշ զուլմէթէ վէ այ գանա թահվիլ օղու-
21 նաճաք տըր ։ Վէ վազը' օլա քի՝ հէր քիմ
Րապպըն իսմինէ իսթիտա' էտէրսէ , խէլաս
22 պուլաճաք տըր ։ Էյ պէնի Իսրայէլ , պու ասօզ-
լէրի տինկլէյինիզ . քէնտինիզ պիլտիյինիզ
կիպի , Նազարէթլի Յիսուս եա'նի Ալլահըն
պէյղինիզտէ օնուն վասիթասըյլա իճրա գըլ-
տըը գուատրէթլու 'ամէլլէր վէ միւ'ճիզլէր վէ

'ալատկելէր իւէ Աւետ թարաքընատան սիզէ
23 թաատըզ օլունմուշ զաթը Աւետկըն թէտալր ի
մուզաարլէրի վէ 'իլմի էզէլիսի մուճիպինճէ, թէտ-
լիմ օլունարատ ալտընըզ, վէ էշտար եէտի իւէ
24 խալա մըխալյաթատ զաթը էթտինէզ։ Աւետ
տախի էօլիւմ ազըըլարընը հալը էտէրէք, օնու
զալտըրատը. չիւնքի օնուն վատիթատըյըն
25 զապթ օլունմատը միւմքին տէյիլ իտի։ Զիրա
Տաուտ օնուն հագգընատա՝ Ղապըը տախմա
զարշըմատա կէօրիւը իտիմ, զիրա ատրըըմա-
26 մազլըզըմ իչիւն ատղըմատա տըր։ Պու սէպէպ-
տէն գալսիմ մէարուր օլուպ՝ տիլիմ շատ օլա-
րատ, պունտան մա'տա թէնիմ տախի իւմիտ
27 իւզրէ ատչին օլաճատ տըր։ Զիրա ճանըմը հա-
վիյէտէ թէրք էթմէյիպ՝ Մուգատտէսինի չիւ-
28 րիւքլիւք կէօրմէյէ պրագմայաճագըն։ Պանա
հայաթ թարիգլէրինի պիլտիրիպ՝ տիւտարըն
իլէ պէնի փիւր սիւրուր էտէճէքսին՝ պույու-
29 րուր։ Է՛յ գարնտաշ ատըմլէր, սիզէ ըէխա
իւլ ատա օլան Տաուտ հագգընատա ճէսարէթ
իլէ սէօյլէնէ պիլիր քի՝ հէմ վէճաթ էտիպ
հէմ տախի տէճն օլունտու, գապրը տախի
30 պու կիւնէտէկին ատամըզտա տըր։ Իմտի փէյ-
ղամպէր օլուպ՝ քէնտի տուլպունտուն մէյվէսին-
տէն, թախթընատա օթուրմագ իչիւն Աւետկըն
ճէսէտ ճիհէթիյլէ, Քրիստոսու իգամէ էտէ-
ճէյինէ գասէմ իլէ եէմին էթտիյինի պիլէ-
31 րէք, 'էվվէլտէն կէօրմէտի իլէ՝ ճանը հավիյէ-
տէ թէրք օլունմայըպ ճէսէտի տախի չիւրիւք-
լիւք կէօրմէտի՝ տէյիւ Քրիստոսուն գըյամը
32 հագգընատա պույուրատու։ Պու Յիսուսու Աւե-
լսկ գըյամ էթտիրտի. պունտա տախի պիզ
33 ճիւմլէմիզ շահիտ իզ։ Իմտի օ՛ Աւետկըն ատղ
էլի իլէ ընճ'ամթ պուլուպ՝ փէտէր թարաքըն-

տան վա'տ օլուննմուշ Բուհ իւլ Գուտսու ալ-
մաղըլա, սիզին շիմաի պու կէօրիւպ իշիթ-
34 տիյինիզի տէօքտիւ: Զիրա Տաուտ սէմա-
35 վաթա 'ուրուճ էթմէտի, ամմա օ' Բապպ
Բապպըմա՝ թա պէն սէնին տիւշմէնլէրինի
այագլարընա իսքէմլէ գօյունճայէտէկին սա-
36 ղըմաա օթուր տէտի՝ պույուրմուշ տուր: Իմ
տի ճէմի' պէյթ ի Իսրայէլ թահգիգ պիլսին
քի՝ սալպ էյլէտիյինիզ պու Յիսուսու Ալլահ
հէմ Բապպ վէ հէմ Մէսիհ էյլէտի:
37 Պունու իշիթտիքլէրինտէ, գալպլէրի միւն-
քէսիր օլուպ՝ պէտրօս իլէ օլպիր Բէսուլլէրէ
էյ գարնտաշ ատէմլէր, նէ՞ եափալըմ՝ տէ-
38 տիլէր: Վէ Պէտրօս օնլարա՝ Թէվպէ էտին,
վէ հէր պիրինիզ կիւնահլար 'աֆվը իչիւն
Յիսուս Քրիստոսուն իսմինէ վաֆթիզ օլուն-
սուն. վէ Բուհ իւլ Գուտսուն 'աթիյէսինի
39 ալաճագսընըզ: Զիրա վա'տ սիզէ, վէ էվլա-
տընըզա, վէ ճիւմլէ ուզագտա օլանլարա,
եա'նի Ալլահըմըզ Բապպըն տա'վէթ էթտիյի
40 հէր քիմսէյէ տիր՝ տէտի: Վէ նիչէ զըյրի
սէօզլէր իլէ շէհատէթ վէ նասիհաթ էտէրէք,
պու թէրս նէսլտէն գուրթուլունուզ՝ տէտի:
41 Իմտի օնուն քէլամընը տէրուն ի տիլտէն գա-
պու էտէնլէր վաֆթիզ օլունուպ օլ կիւն
թագրիպէն իւչ պին նուֆուս զամմ օլունտու:
42 Վէ Բէսուլլէրին թա'լիմինէ վէ իշթիրաքա վէ
էքմէք փարէլէմէսինէ վէ տու'ալարա տէվամ
էթմէքտէ իտիլէր:
43 Վէ հէր ճանա գօրգու տիւշիւպ՝ Բէսուլ-
լէրին վասիթասը իլէ չօգ միւ'ճիզլէր իլէ 'ա-
44 լամէթլէր իճրա գըլընըր ըսը: Վէ իման էտէն-
լէրին ճիւմլէսի պիր եէրտէ օլուպ՝ ճէմի' էշեա-
45 լարը արալարընտա միւշթէրէք իտի: Վէ էմ-

լաք ելէ էմմաւսէրինի սաթըպ՝ ճիւմլէսինէ,
հէր պիրինին իհթիյաճընա կէօրէ, թէվպի՝ է-
46 տէրլէր իտի։ Հէր կիւն տախի պիլ իթթիֆաք
հէյքէլէ տէվամ էտէրէք, էվլէրտէ էքմէք փա-
րէլէյէրէք, շապլըգ իլէ վէ գալպ սատէլիյի իլէ
47 պիրլիքտէ թա՛ամ էտիպ, Աւլահա թէսպիհ
էթմէքտէ օլարագ, ճիւմլէ գաւմըն՝ ինանինտէ
մազհար ը լութֆ օլունլար իտի. Ցապպ տախի
հէր կիւն խէլաս պունլարը քիլիսէյէ՝ իլավէ
էտէր իտի։

ՊԱՊ 3

1 Վէ Պէտրօս իլէ Եուհաննա պիրլիքտէ տու՛ա
վագթը օլան սա՛աթ տօգուզտա հէյքէլէ չը-
2 գայօրլար իտի։ Վէ անատան տօղմա պիր
թօփալ հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սատագա տի-
լէմէք իւզրէ, հէր կիւն հէյքէլին կիւզէլ տէ-
նիլէն գափուսու եանընա կէթիրիլիպ պրագը-
3 լըր ըտը։ Պու քիմսէ Պէտրօս իլէ Եուհաննայը
հէյքէլէ կիրէրլէր իքէն կէօրիւպ՝ պիր սա-
4 տագա տիլէտի։ Պէտրօս տախի Եուհաննա
իլէ օնա նազար էտիպ՝ Պիզէ պագ՝ տէտի։
5 Օլ տախի օնլարտան պիր շէյ ալմագ իւմիտի
6 իլէ, օնլարա տիգգաթ էթտի։ Վէ Պէտրօս՝
Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն եօք տուր, լաքին
սանա պէնտէ օլանը վէրիրիմ. Նազարէթլի
Յիսուս Քրիստոսուն իսմի իլէ գալգ, վէ եհու-
7 րի՝ տէյիպ Ցօնու սաղ էլինտէն թութուպ
գալտըրտըգ, տէր՝ ապատ թապանլարը իլէ
8 թօփուգլարը գուվվէթ պուլմուշլար, Ցարչրա-
յըպ այագ իւզէրի տուրտու, վէ եհուրիւտու.
վէ եհուրիյիւպ արչրայարագ, վէ Աւլահա թէս-
պիհ էտէրէք, օնլար իլէ պէրապէր հէյքէլէ

9 կիրտի ։ Վէ պիւթիւն գավմ ծնուն եիւրիւ-
յիւպ Աւլատա թէապիհ էթտիյինի կէօրիւպ՝
10 ! օնուն հէյքէլին կիւղէլ գափուսունտա սա-
տուպա իչիւն օթուրան օլտուղունու թանըյա-
րապ, օնա վազը՝ օլանատան տօլայը թէ՛աճճիւպ
վէ հայրէթ իլէ մէմլու օլտուլար ։
11 Վէ [շիֆա պուլան թօփալ] պէտրօս իլէ
Եուհաննատան այրըլմըտըղը հալտէ, ճիւմլէ
գավմ հայրէթ իլէ Սուլէյմանըն էյվանը ա-
նիլէն ֆահոլէ եանլարընա ակյիրտէրէք, ճէմ՝
12 օլտուլար ։ Իմոի պէտրօս պունու կէօրտիւք-
տէ, գավմա ճէվապէն տէտի քի՝ էյ պէնի
իսրայէլ, պունա նի՞չիւն թէ՛աճճիւպ էտէր-
սինիզ, եախօտ պունու քէնտի գուվվէթիմիզ
եա թադվամըզ իլէ եիւրիւթմիւշիւզ կիպի
պիզէ նի՞չիւն նազար ը տիգգաթ էտէյօրսու-
13 նուզ ։ Էճտատըմըղըն Աւլահը եա՛նի Իպրահիմ,
վէ Իսհագ, վէ Եագօպուն Աւլահը քէնտի Օղ-
լու Յիսուսու՛ իկդէթլէտի, քի սիզ օնու էլէ
վէրտինիզ, վէ փիլաթօս օնու սալը վէրմէյէ
գարար վէրմիշ իքէն, օնուն հուզուրունտա
14 ինքեար էթտինիզ ։ Լաքին սիզ Մուգատաէա
վէ հադգ օլանը ինքեար իլէ, քէնտինիզէ պիր
գաթիլ ատամ պաղըշլանմատընը տիլէյէրէք,
15 ! հայաթընը Աէրվէրինի գաթլ էթտինիզ. Աւ-
լահ օնու էմվաթտան իհեա էյլէտի. պիզ
16 տահի օնա շահիտ իզ ։ Վէ իամինէ օլան իման
իլէ, օնուն իամի պու կէօրիւպ պիլտիյինիզ
քիմէյի գուվվէթլէնտիրտի. վէ օնուն վահ-
թաատը իլէ օլան իման ճիւմլէնիզին հուզուրուն-
17 տա օնա պու սըհհաթը վէրտի ։ Վէ շիմտի,
էյ գարնաշլար, պիլիրիմ քի հէք քմտատ-
լարընըզ կիպի սիզ տահի պիլմէյէրէք իշլէ-
18 տինիզ ։ Ամմա Աւլահ ճիւմլէ փէյղամպէրլէրի-

նին աղը իւէ Մէսիհին էլէմ չէքմէսի խու-
սուսնտա ապտէմճէ իսպատ էթտիյի շէյլէրի
19 պու մինվալ իւզրէ թէքմիլ էթտի։ Իմոի
կիւնահլտրընըզ մահվ օլունմատը իչիւն թէվ-
20 պէ էտիպ րիւճու՝ էտին՝թա քի Տապպէն հու-
զուրունատն ֆէրահպախշ վապթլտր կէլիպ օ
սիզէ ապտէմ թէպշիր օլունմուշ օլան Յիսուս
21 Քրիստոսու կէօնտէրէ.՝քի օնու Ալլահըն
էզէլտէն պէրու մուգատտէս փէյղամպէրլէրի-
նին աղը իւէ ասէյլէտիյի ճիւմլէ շէյլէրին
թանզիմի զէմանընատէկին ակմա գապուլ էթ-
22 մէք կէրէք տիր։ [Զիրա] Մուսա էճտատըմը-
զա՝ Ալլահընըզ Տապպ պիրատէրլէրինիզատէն
սիզէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր գալտըրա-
ճագ տըր, օնու, սիզէ սէյլէյէճէյի ճիւմլէ
23 շէյլէրատէ, տինկլէյէսինիզ։ Վէ վապը՝ օլա
քի՝ օլ փէյղամպէրի տինկլէմէյէն հէր ճան
գավմըն արաընատան մահվ օլունաճագ տըր՝
24 տէտի։ Վէ Սամուէլ իլէ օնատան սօնկրա
սէյլէյէն փէյղամպէրլէրին ճիւմլէսի տախի
պու կիւնլէրի [ապտէմճէ] թէպշիր էյլէմիշ
25 տիրլէր։ Սիզ փէյղամպէրլէրին վէ Ալլահըն
Իպրահիմէ՝ Զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի սէնին
նէսլին իլէ միւպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյէրէք,
էճտատըմըզ իլէ էյլէտիյի՝ատհտըն օղուլլարը
26 սընըզ։ Ալլահ քէնտի Օղլու [Յիսուսու] իհեա
էտիպ՝ սիզին հէր պիրինիզի շէրլէրինիզատէն
տէօնտիւրէրէք, միւպարէքլէմէք իչիւն օնու
էվվէլ սիզէ իրսալ էյլէտի։

ՊԱՊ 4

1 Վէ օնլար գավմա սէյլէր իքէն, քեահինլէր
վէ հէյքէլին սէրտարը իլէ սաատուգիլէր իւզէր-

2 լէրինէ կէլիսի՝ ՙգաւմա թա՛լիմ էթտուքլէրի
վէ Յիսուս վասիթասը իլէ էմվլաթտան գըյամ
էթմէյի թէպշիր էթտուքլէրի իչուն կիւճէնէ.
3 րէք, ՙօնլարա թէսալլուի էտիպ՝ ախշամ օլ-
տուղու իչուն էրթէսի կիւնէտէկին հապաս
4 գօտուլար։ Լաքին քէլսէմ իշիտէնլէրտէն նի-
չէլէրի իման էտիպ՝ օլ ատէմլէրին մէդտաթը
թապրիպէն պէշ պին օլտու։
5 Վէ վագը՝ օլտու քի էրթէսի կիւնատէ, օն-
լարըն րէիսլէրի իլէ իհթիյարլարը վէ ՙուլէմասը
6 վէ պաշ քեահին Հաննա իլէ Գայափա վէ Եու-
հաննա վէ Խաքէնատէր, վէ պաշ քեահին ազ-
րապատընատան օլանլարըն ճիւմլէսի Երուշալիմ
7 տէ ճէմ՝ օլուպ, ՙօնլարը օրթատա տուրտու-
րարագ՝ Սիզ պուննու նէ՞ գուտրէթ վէ նէ՞ իսմ
8 իլէ էթտինիզ՝ տէյիւ սուալ էթտիլէր։ Օլ
զէման Պէտրօս Րուհ իլ Գուտս իլէ մէմլու
օլուպ՝ օնլարա Էյ գաւմըն րէիսլէրի իլէ Խա-
9 րայէլին իհթիյարլարը, ՙպիզ պու կիւն պիր
խաղթա ատէմէ օլան իհսան խուսուսունտա,
նէ՞ վէճճ իլէ շիֆա պուլտու տէյիւ թէֆթիշ
10 օլունույօր իսէք, ՙճիւմլէնիզէ վէ պիւթիւն
Խարայէլ գաւմընա մա՛լում օլսուն քի՝ ադին
ասլ Էյլէյիպ՝ Անազարէթլի Յիսուս Քրիստոսուն իսմի
իլէ, պէնի օնուն վասըթասըյլա պու քիմսէ
11 էօնիւնիզտէ սաղ տուրմուշ տուր։ Սիզ մի՛-
մարլար թարաֆընատան թահգիր օլունուպ՝
քէօշէ թաշը օլմուշ օլան թաշ՝ պու տուր։
12 Վէ զայրի պիր զաթտա խէլսա եօք տուր.
չինքի զիր ի ակմատա, պէյն էն նաս, վասի-
թասըյլա խէլսա պուլա պիլէճէյիմիզ օնատան
զայրի պիր իսմ վէրիլմիշ տէյիլ տիր՝ տէտի։
13 Վէ օնլար Պէտրօս իլէ Եուհաննանըն ճէսա-

ըէթինի կէօրիւպ՝ օնլարըն օգուտմամըշ վէ
ճահիլ առէմ օլտուգլարընը անկլամաղըլա,
թէ՛աճմիւպ էտէրլէր, վէ Յիսուս իլէ պէրա-
պէր պուլունմուշ օլտուգլարընը թանըրլար
14 իտի. Ամմա շիփա պուլմուշ առէմին պէրա-
պէրլէրինճէ տուրտուղունու կէօրմէլէրի իլէ,
գարշը աէօյլէյէճէք հիչ պիր շէյլէրի եօղ իտի։
15 Վէ միլլէթ մէճլիսինաէն օնլարըն տիշարը չը-
գարըլմասընը էմր իլէ, պէյնլէրինաէ միւշա-
16 վէրէ էտէրէք՝ Պու առէմլէրէ նէ՞ եափալըմ.
գիրա օնլարըն վասիթաալ իլէ պիր մո՛լիւմ
միւ՛ճիզէ իճրա օլունտուղու Երուշալիմին
ճիւմլէ էհալիսինէ պէյան օլտու. պիզ տախի
17 ինքեար էտէմէյիզ. Ֆագաթ գավնա զէյատէ
շայ՝ օլմամասը իչիւն, պունատան պէօյլէ պու
իամ իլէ պիր առէմէ աէօյլէմէմէյէ օնլարա
18 շիտաէթլի թէհտիտ էտէլիմ՝ տէտիլէր։ Վէ
օնլարը չաղըրըպ՝ Յիսուսուն իամի իլէ տալա
19 աէօյլէմէմէյի օնլարա թէննպիհ էթտիլէր։ Ամ-
մա Պէտրօս իլէ Եուհաննա օնլարա ճէվապէն՝
Ալլահտան զէյատէ սիզի տինկլէմէէք՝ ինտ Ա-
20 լլահ հագգ մը տըր, սիզ հիւքմ էտին. Զիրա
պիզ կէօրիւպ իշիթտիյիմիզ շէյլէրի աէօյլէ-
21 մէմէյէ գաատիր տէյիլ իզ՝ տէտիլէր։ Վէ օն-
լար խալգըն աէպէպինաէն օնլարը թէքտիր էթ-
մէյէ վէսիլէ պուլմաատըգլարընատան, եինէ օն-
լարա թէհտիտ էտիպ՝ տալը վէրտիլէր. չիւնքի
ճէմի՛սի վագը՝ օլան շէյ իչիւն Ալլահը թէմճիտ
22 էտէյօրլար իտի։ Զիրա իւզէրինաէ շիփա
միւ՛ճիզէսի իճրա օլունտուղու առէմ գըրպ
սինինի թէճավուզ էթմիշ իտի։
23 Օնլար տախի տալը վէրիլունքատէ, րէֆիգլէ-
րինին եանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ
իհթիյարլարըն քէնտիլէրէ աէօյլէտիքլէրինի

24 նապել էթտիլէր։ Օնլար տախի պուռնու իշլիթ-
տիքլէրինաէ, պիլ լիթթիֆաք ըէֆ' ի ավազ
իլէ Ալլահա՝ եա՛ Ռապպ, ակմա իլէ զէմինի
վէ տէնիզի վէ օնլարտա պուլունան շէյլէրի
25 խալգ էյլէյէն Ալլահ աէն արն. Սէն գուլուն
Տաուտուն աղզը իլէ՝ նի՞չիւն թաիֆէլէր իխ-
թիլալ չըգարըպ՝ գավմէր պաթըլ թէֆէք-քիւր
26 էտէրլէր. Ի զէմինին փատիշահլարը հազըր տու-
րուպ՝ ըէիալէր պիրլիքաէ, Ռապպըն Ի ալէյհինաէ
վէ օնուն Մէսիհի Ի ալէյհինաէ իճթիմա' էթ-
27 տիլէր՝ պույուրտուն։ Զիրա հապիպաթէն Հէ-
րօտէս վէ փօնթօսլու փիլաթօս թաիֆէլէր վէ
28 Իսրայէլ գավմէրի իլէ, Ի աէնին էլինին վէ թէտ-
պիրինին վազը՝ օլմազա թապտիր էյլէտիյի
շէյլէրին ճիւմլէսինին իճրասը իչիւն մէսհ էթ-
տիյին մուգատտէս Օղլուն Յիսուսուն իւզէ-
29 րինէ իճթիմա' էթտիլէր։ Վէ շիմտի, եա՛
Ռապպ, օնլարըն թէհտիտլէրինէ նազար գըլ
վէ շիֆա, վէ մուգատտէս Օղլուն Յիսուսուն
իամի իլէ Ի ալամէթլէր վէ մի'ճիզէլէր իճրասը
30 իչիւն էլինի ուզատարագ, Ի աէնին քէլամընը
քէմալ ի ճէսարէթ իլէ աէօյլէմէքլիյի պու
31 գուլլարընա իհսան էյլէ։ Վէ օնլար տու'ա
էթտիքաէ, ճէմ' օլտուգլարը եէր սարսըլըպ՝
ճիւմլէսի Ռուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլարագ
Աւլահընը քէլամընը ճէսարէթ իլէ աէօյլէրլէր
իսի։
32 Վէ իսան էտէնլէրին ճէմա'աթը գալպ պիր
վէ ճան պիր օլարագ, պիրի քէնաի մալինաէն
պիր շէյ խուսուսունտա պէնիմ տիր տէմէզ իսի.
լաքին ճիւմլէ շէյլէրի պէյնլէրինաէ մի՛շլէթ-
33 րէք իսի։ Ռէսուլլէր տախի Ռապպ Յիսուսուն
գըյամէթինէ Ի ալիմ գուվվէթ իլէ շէհատէթ
էտէրլէր, վէ ճիւմլէսինին իւզէրինաէ լութֆ ը

34 'ասլիմ վար իտի ։ Վէ իչլէրինաէ միւհթաճ
պիր քիմսէ պուլունմազ ըսը. չիւնքի ճիւմլէ
արադը վէ եա խանէ սահիպի օլանլար սաթըլ
սաթըլան շէյլէրին պէտէլինի կէթիրէրէք,
35 Իէսուլլէրին այադլարընա գօմադըլա, հէր պի-
րինին իհթիյաճընա կէօրէ թէվզի' օլունուրու-
36 տու ։ Վէ Իէսուլլէր թարաֆընատան Պարնա-
պաս, եա'նի թէրճիւմէ օլունսա, թէսէլլի օղ-
լու լաֆզըիլէ լադըպլանան գըպրըլը պիր Լա-
37 վիլի եօսա 'պիր թարլատը օլմադըլա, սաթը,
վէ ապէյի կէթիրիպ Իէսուլլէրին այադլարընա
գօտու ։

ՊԱՊ 6

1 Լաքին Հանանիա սաըլնտա պիր ստէմ զէվ-
2 ճէսի Սաֆիրա իլէ պիր միւլք սաթըպ 'զէվ-
ճէսինին տախի խապէրի օլմադը, պահասըն-
տան ալը գօյուպ՝ պիր միգտարընը կէթիրէրէք,
3 Իէսուլլէրին այադլարընա վազ' էյլէտի ։ Լա-
քին Պէտրօս՝ Էյ Հանանիա, նի՞չիւն շէյթան
Րուհ իւլ Գուտսա եալան սէօյլէմէք, վէ թար-
լանըն պահասընատան ալը գօմադ իչիւն սէնին
4 գալբինի տօլտուրտու ։ Գալտըղը զէման ատնա
գալմա՞զմըյըտը, սաթըլտըգտա տախի սէնին
հիւքմիւնտէ տէյի՞լմի իտի. նի՞չիւն պու շէյլ
գալբինէ գօտուն. ստէմլէրէ տէյիլ, անճագ
5 Ալլահա եալան սէօյլէտին՝ տէտի ։ Վէ Հա-
նանիա պու քէլամը իշիթտիքտէ, տիւշիւպ
րուհ թէսլիմ էթտի. վէ պու շէյլէրի իշիտէն-
լէրին ճիւմլէսինէ 'ազիմ խավֆ տիւշտու ։
6 Վէ կէնճլէր գալգըպ օնու քէֆինլէտիլէր վէ
7 տիշարը չըգարըպ տէֆնէթտիլէր ։ Վէ արատը
թագրիպէն լուչ սա'աթ կէչտիքտէ, զէվճէսի

վագը՝ օլանը պիլմէյերէք, իչէրի կէլմէյիլէ,
8 Պէտրոս մէզպուրէյէ խիթապէն՝ Պանա սէջ-
լէ, թարլայը պո՞ւ գատարա մը սաթը-
նըզ՝ տէտի. օ տախի՝ պէլլի, պու գատարա՝
9 տէտի։ Ամմա Պէտրոս օնա՝ Նի՞չուն սիզ
Րապպըն Րուհունու թէճրիւպէ էթմէյէ իթ-
թիֆագ էթտունիզ. իշթէ սէնին գօճանը
տէֆն էտէնլէրին այագլարը գափունուն էօ-
նիւնտէ տիր, սէնի տէ տիշարը չըգարաճագ-
10 լար տըր՝ տէտի։ Մէզպուրէ տախի սէր Ցագապ
օնուն այագլարը եանընա տիւշիւպ՝ րուհ թէս-
լիմ էթտի. վէ կէնճլէր իչէրի կէլիպ՝ օնու էօլ-
միւշ պուլտուլար, վէ տիշարը չըգարըպ՝ գօ-
11 ճասընըն եանընա տէֆն էթտիլէր։ Վէ պիւ-
թիւն քիլիսէ իլէ պունու իշիտէնլէրին ճիւմ
լէսի իւզէրինէ Ցազիմ խավֆ տիւշտու։
12 Վէ Րէտուլլէրին էլլէրի իլէ գավմատա չօգ
Ցալամէթլէր վէ միւՑճիզլէր իճրա օլունույօ-
րուտու. վէ ճիւմլէսի պիլ էթթիֆագ Սուլէյ-
13 մանըն էյվանընատա պուլունուպ, Ցայրլէր-
տէն պիր քիմսէ օնլար իլէ պիրլէշմէյէ ճէսա-
րէթ էթմէզ իտի իսէ տէ, գավմ օնլարը թա-
14 զիմ էտէր իտի։ Վէ Րապպա իման էտէն էր-
քէքլէրին վէ գարըլարըն քէսրէթի կիթտիքճէ
15 Ցիլավէ օլուրուտու. Ցէջլէ քի խաղթալարը
մէյտանլարա չըգարըպ՝ Պէտրոս կէլիրքէն,
պարի կէօլկէսի օնլարըն պիրի իւզէրինէ տիւշ-
սիւն տէյիւ, տէօշէքլէր վէ քէրկվէթլէր իւ-
16 զէրինէ գօրլար իտի։ Վէ էթրաֆտա օլան
շէհրլէրտէն վաֆիր խալգ տախի խաղթալարը
վէ նափաք րուհլարտան Ցազապ չէքէնլէրի կէ-
թիրէրէք, Երուշալիմէ ճէմ' օլուպ՝ ճիւմլէսի
շիֆա պուլուր իտի։
17 Ամմա պաշ քեահին իլէ ճիւմլէ պէրապէր

օլանլար, եա՛նի սատուգիլէր Փըրգասը, հա-
18 ձէտ իլէ մէմլու օլարագ, գալգըպ Ա՛էատլէրին
իւզէրինէ մուսալլաթ օլարագ, ծնլարը հատախա-
19 նէ ի՛ուամսիյէ իլգա էթտիլէր։ Լաքին Բապ-
պըն մէլէյի կէճէլէյին զընատանըն գափտատնու
20 աչըպ ծնլարը չըգարարագ՝ կիտին վէ հէյքէլ-
տէ տուրուպ գավմա պու հայաթըն ճիւմլէ
21 քէլամընը ասցլէյինիզ՝ տէտի։ Ծնլար տախ
պունա իշիթտիքգտէ, Ա՛ալէա սապահ հէյքէլէ
կիրիպ՝ թա՛լիմ էտէրլէր իտի. ամմա պաշ
քեահին վէ օնուն իլէ պէրապէր օլանլար կէլիպ՝
միլլէթ մէճլիսինի վէ պէնի Իսրայէլին ճիւմլէ
իհթիյարլարընը ճէմ՛ էտէրէք, ծնլարը ճէլպ
իչիւն հատախանէյէ ապէմ կէծնտէրտիլէր։
22 Ամմա մուհզիրլէր վարտըգտա, ծնլարը հատա-
23 խանէտէ պուլմամըշլար, տէծնիպ՝ Վադը՛ա
հատախանէյի քէմալ ի իհթիմամ իլէ գափալը,
վէ պէքճիլէրի գափուլարընը էծնիւնտէ տուրար
պուլտուգ. ամմա աչըլըգլըմըզ զէմանը, իչէրի-
տէ քիմսէյի պուլմատըգ՝ տէյիւ խապէր վէր-
24 տիլէր։ Իմամ քեահին ի՛ապէմ վէ հէյքէլին
աբատարը վէ պաշ քեահինլէր պու սէօզլէրի
իշիթտիքլէրինտէ, ծնլարտան տօլայը պու նէ՛
25 օլա տէյիւ Ա՛էհայուրտա գալարլար։ Վէ
պիր քիմսէ կէլիպ՝ Իշթէ օ՛ հատա գօստ-
ղունուգ ատէմլէր հէյքէլտէ տուրուպ խալգա
Թա՛լիմ էտէյօրլար՝ տէյիւ ծնլարտա խապէր
26 վէրտի։ Օ՛ զէմանը աբատար մուհզիրլէր իլէ
կիտիպ՝ ծնլարը կէթիրտի, ամմա թաշլանմա-
սընլար տէյիւ ճէպր իլէ տէյիլ, զիրա գավմ-
27 տան գօրգարլար իտի։ Վէ ծնլարը կէթիրիպ՝
միլլէթ մէճլիսինէ իզհար իլէ, պաշ քեահին
28 ծնլարա տուալ էտիպ՝ Սիզէ պու խար իլէ
Թա՛լիմ էթմէմիզի էքիտէն Թէնապէհ ե՞թմէ-

տիք մի . վէ իշթէ Երուշալիմի թա'լիմինիզ
իլէ տօլտուրուպ՝ պու աստիին գանընը իւզէ-
ընմիզէ կէթիրմէք իսթէրանինիզ՝ տէտի ։
29 Իմոի պէտրօս իլէ Ըհաուլլէր ճէվապէն՝
Ատէմլէրտէն զէյատէ Ալլահա իթա'ատ էթ-
30 մէք կէրէք տիր ։ Էճտատըմըզըն Ալլահը սիզին
աղաճա ասըպ ի'տամ էյլէտիհինիզ Յիսուսու
31 գըյամ էթտիրտի ։ Իսրայէլէ թէվպէ վէ կիւ-
նահլար 'ատֆվը վէրմէք իչիւն, Ալլահ օնու Սէր-
վէր վէ Խէլասքեար օլմազըղա քէնտի ատղ էլի
32 իլէ թէրճի' էյլէտի ։ Պիզ տոխի պու նէտանէլէր
խաուաուտնատա օնա շահիտ իզ, վէ Ալլահըն
քէնտինէ իթա'ատ էտէնլէրիզ վէրտիյի Րուհ
33 Խ'ա Գուատա տոխի շահէտ փէճ՝ տէտիլէր ։ Վէ
պունու իշիթտիքլէրինատէ, զէյատէխլէ զա-
զապա կէլիպ օնլարըն գաթըլ իչիւն մէշվէրէթ
34 էտէրլէր ինքէն 'պիւթիւն գավմըն 'ինտինատ
մի'թէպէր օլան մու'մինիմ ի շէրի'ատ կամա-
լինէ նամ պիր ֆէրիսան միլլէթ մէճլիսինատ
գալգըպ՝ Ըհաուլլէրին աղաճըդ տիշարը չըգա-
35 րըլմասընը էմր էյլէտիքատէն սօնկրա, 'օնլարա
տէտի քի՝ Էյ պէնի Իսրայէլ, պու քիմսէլէրէ
36 նէ եափաճաղընըզ խուաուտնատա քէնտինիզի
սադընընըզ ։ Զիրա պու կիւնլէրատէն ագտէմ
Ակվատա գալգըպ՝ քէնտիսինի պիր շէյ կէօ-
թէրէրէք, օնա Թագրիպէն տէօրթ եիւզ նէ-
ֆէր թապի' օլտու . օ գաթլ օլունտու, վէ
օնա թապի' օլանլարըն ճիւմլէսի մահվ օլտու-
37 լար ։ Պունուն 'ադապինճէ Թահրիր ի նուֆուս
կիւնլէրինատէ, Կալիլեալը ԵԿհուտա գալգըպ
քէնտինէ վաֆիր խալգ ճէլպ էթտի իսէ տէ,
օ տախի հէյաք օլտու, վէ օնա թապի' օլան-
38 լարըն ճիւմլէսի թարուտար օլտուլար ։ Վէ
շիմոն սիզէ տէրիմ քի՝ պու աստիէրատէն

վազ կէչինիզ, վէ օնլարը պրոպէրն. զիրա էյէր
պու թէոպիր եախօտ պու իշ ինսանտան իսէ,
39 իպթալ օլուր. Լամմա էյէր Ալլահտան իսէ,
օնու իպթալ էթմէյէ գատիր օլամազսընըզ.
օլմայա քի Ալլահա գարշը մուհարիպ տախի
40 պուլունսաընըզ։ Վէ օնա բոզի օլարագ, Րէ-
սուլլէրի չաղըրըպ տէօյտուքտէն սօնկրա, Յի-
սուսուն իսմի իլէ սէօյլէմէմէյի թէնպիհ էտիպ
41 օնլարը սալը վէրտիլէր։ Իմոի օնլար Օնուն
իսմի իչիւն հապարէթ կէօրմէյէ լայըգ սայը-
մըգլարընտան տօլայը մէարուր օլարագ, ժիլ-
լէթ մէճլիսինին հուզուրունտան չըգտըլար։
42 Վէ էյէր կիւն էյլէքէտէ վէ էվլէրտէ թա'լիմ
էտիպ՝ Յիսուս Քրիստոսու թէպշիր էթմէքտէն
ֆարիղ օլմազլար իտի։

ՊԱՊ 6

1 Վէ օլ կիւնլէրտէ, շայիրտլէր չօղալմաղը-
լա, լիսանը Եունանի օլանլար թարաֆընտան,
քէնտի տուլ գարըլարը ի'անէ ի եէվմիյէտէ
իհմալ օլունսուզլարը իչիւն Իպրանիլէրէ
2 գարշը գըլ ու գալ վագը՝ օլսու։ Վէ օն
իքիսէր շայիրտլէրին ճէմա'աթընը չաղըրըպ՝
Ալլահըն քէլամընը թէրք իլէ սօֆրալարա խըզ-
3 մէթ էթմէմիզ միւնասիպ տէյիլ տիր։ Օնուն
իչիւն, է՛յ գարնտաշլար, արանըզտան հապգ-
լարընտա հիւան ի շէհատէթ օլունան վէ Րուհ
իւլ Գուտս վէ հիքմէթ իլէ մէմլու եէտի սատէմ
ինթիխապ էտինիզ տէ, օնլարը պու մնալահա-
4 թըն իւզէրինէ նասապ էտէլիմ։ Պիզ իսէ տու'ա
իլէ քէլամընն խըզմէթինէ տէվամ էտէլիմ՝
5 տէօիլէր։ Վէ պու աէօզ պիւթիւն ճէմա'ա-
թըն 'ինանմտէ խօշ կէօրունիւպ՝ իմանն վէ Րուհ

իւլ գուտա իլէ մէմլու օլան խաթէֆանօա նամ
պիր աաէմ իլէ ֆիլիպպօա վէ փրօքօրօա վէ Նի-
գանօր վէ թիմօն վէ փարմէնաս իլէ Անթաքիա-
լը միւհթէտի Նիգօլաոսու ինթիխապ էտիպ,
6 Օնլարը Րէսուլլէրէ թապուիմ էտէրէք, օնլար
տախի տու'աէտիպ՝ էլէրինի իւզէրինէ վազ՝
7 էթտիլէր։ Վէ Ալլահըն քէլամը թէրսդը
էտիպ՝ շայրտլէրին միգտարը Եուշալիմտէ
պայէթլէ չօղալտրագ, քեահինլէրտէն վաֆիր
խալգ տախի իմանա իթա'աթ էտէրլէր լտի։
8 Վէ Խաթէֆանօս իման վէ գուտրէթ իլէ
մէմլու օլարագ, պէյն էլ գավմ 'ազիմ միւ'-
9 ճիզէր վէ 'ալամէթլէր իճրա էտէր լտի։ Վէ
Լիպէրթինլէր վէ Գիրինէլիլէր վէ Խաքէնտէ-
րիյէլիլէր սինագօգու տէնիլէն պնաագօգտան վէ
Գիլիգիալը վէ Ասիալըտան պա'զըլարը գալ-
գըպ՝ Խաթէֆանօս իլէ միւպահէսէ էտէրլէր
10 լտի։ Վէ վահթաալլա սէյլէտիյի հիքմէթ
11 վէ ղուվա մուգավէմէթ էտէմէտիլէր։ Օլ զե-
ման՝ Պիզ պունուն Մուսա վէ Ալլահ 'ալէյ-
հինտէ քիւֆր սէյլէտիյինի իշիթտիք՝ տէմէք
12 իչիւն պա'զըլարընը այարթտըլար։ Վէ գավմ
իլէ խաթիյարլարը վէ 'ուլէմայը թահրիք էտիպ
իւզէրինէ հիւճիւմ իլէ օնու թուրթուպ՝ միլ-
13 լէթ մէճլիսինէ կէօթիւրտիւլէր։ Վէ եալանճը
շահիտլէր թապտիմ էտիպ օնլար՝ Պու աաէմ
պու մուգաատտէս մահալէ վէ շէրի'աթա գարշը
14 քիւֆր սէյլէմէքտէն ֆարիղ օլմազ. 'զիրա
պունուն՝ Նազարէթլի Յիսուս քէնտիսի պու
էէրի եըգըպ Մուսանըն պիզէ թէալիմ էթտիյի
այնլարը թէպտիլ էտէճէք տիր՝ տէտիյինի
15 պիզ իշիթտիք՝ տէտիլէր։ Վէ մէճլիստէ օլթու-
րանլարըն ճիւմլէսի օնա նազար էտիպ՝ օնուն
եիւզիւնիւ մէլէք եիւզիւ կիսպի կէօրտիւլէր։

ՊԱՊ 7

1 Օր զէման, պաշ քեահին՝ Պու շէյլէր ֆիլվադը՝
2 պէյլե՞ մի տիր՝ տէտի։ Օր տախի տէտի քի՝
Էյ դարնատաշ ատէմլէր վէ փէտէրլէր, տինկ-
լէյինիզ. ճէտիմիզ Իպրահիմ Հարանտա ատ-
քին օլմազտան էվվէլ, Մէսոփոթամիատա
ինքէն, զու՛լ ճէլսլ Ալլահ օնա կէօրինուպ՝
3 Վիլայէթինատէն վէ ապրապանըն եանընտան
չըք, վէ տանա կէօսթէրէճէյիմ տիյարա կէլ
4 տէտի։ Օր զէմնն ֆիլտանիլէր տիյարընտան
չըքըպ՝ Հարանտա ատքին օլտու. օրատան տա-
խի օնու, փէտէրի վէֆաթ էթտիքտէն սոնկրա,
պու շիմտի սիզին ատքին օլտուղունուզ տիյարա
5 նատլ էթտիրտի։ Վ՛է օնտա օնա պիր դատէմ
պիլէ միրաս վէրմէյիպ՝ օնու էվլատը եօղ ինքէն,
քէնտինէ վէ քէնտինտէն սոնկրա նէսլինէ
մի՛ւք օլմազ իչիւն վէրմէյէ վա՛տ էյլէտի։
6 Վ՛է Ալլահ պու թարղ իւզրէ աէօյլէտի, եա՛նի
Օնուն նէսլի տիյար ը զու՛րպէթտէ միւսաֆիր
օլուպ, տէօրթ եիւզ սէնէ էսիր վէ ըէնճիտէ
7 էտիլէճէք տիր։ Վ՛է Ալլահ՝ շօլ էսիր օլաճապ-
լարը թտիֆէյի պէն հիւքմ էտէճէյիմ. վէ
օնտան սոնկրա չըքըպ՝ պու մահալտէ պանա
8 ՚իպատէթ էտէճէքլէր տիր՝ տէտի։ Վ՛է օնա
՚ատա ը խիթանը վէրտի. Օր տախի խոհուզը
թէվլիտ էյլէյիպ պէյլէճէ օնու ակխլինճէ
կիւնտէ խատէն էյլէտի. Խոհապ տախի եա-
պօպու վէ եապօպ օն իքի բուէտա իւլ ապայը
9 ընէվէ՞ էյլէ՞տ։ Վ՛է բուէտա իւլ ապա գըզգա-
նըպ՝ եուսուֆու Մըսըրա ատթարըպար, լաքին
10 Ալլահ պէրապէրինճէ օլուպ՝ ՚օնու ճիւմլէ մի-
սիպէթլէրինատէն խէյրա էտէրէք, օնա Մըսըր

փառիշահը ֆիր'ավնաւն հուզուբուննաա լութֆ
վէ հիքմէթ իհսան էթմէյիլէ, օլ տախի օնու
Մըսըը վէ ճիւմլէ քէնաի խանէսի իւզէրինէ
11 աէրվէը նասպ էթաի։ վէ պիւթիւն Մըսըը իլէ
ֆանան տիյարը իւզէրինէ գըթլըգ վէ 'ազիմ
միւսիպէթ կէլմէյիլէ, էճաատըմըզ զախիրէ
12 պուլամազլար իտի։ վէ եապօպ Մըսըրաա
պօղաղ վար իտիյինի իշիթտիքաէ, իլք աէֆ-
13 'ա էճաատըմըզը կէօնաէրտի։ վէ իքինճի
աէֆ'աաա, եուսուֆ քէնտինի գարնաաշլու-
ըննա թանըթտը. վէ եուսուֆուն աալը ֆիր'օ-
14 նա մա'լիւմ օլտու։ վէ եուսուֆ կէօնտէ-
րիպ՝ քէնաի փէտէրի եապօպ իլէ ճիւմլէ
խըսըմլարըննը, եէթմիշ պէշ ճան օլարագ,
15 տա'վէթ էյլէտի։ վէ եապօպ Մըսըրաա էնտի,
վէ քէնաիսի վէ էճաատըմըզ վէֆաթ էթտի-
16 լէր. 'վէ շէքիմէ կէօթիւրիւլիւպ Իպրահիմին
շէքիմին փէֆէէյ Համօրուն օղուլլարընաան ագէ
գըյմէթի իլէ աաթուն ալմըշ իտիյի գապրա
17 վագ' օլունտուլար։ Ա.մմա Ալլահըն Իպրահիմէ
եէմին էթտիյի վա'տըն զէմանը եագլաշըգ-
18 տա, եուսուֆու պիլմէյէն ղայրի պիր փաահ-
շահ զուհուր էտինճէյէ տէկին, գավմ Մըսըրաա
19 արթըպ չօղալտը։ Օլ տախի պիզիմ ժիլէթիմիզէ
հիլէ գուրուպ էճաատըմըզա րէնճիտէ եաէրէք,
մա'աումլարը աաղ գալմազըն տէյիւ տիշտրը
20 աթտըրտը։ վէ օլ զէման, Մուսա տօղտու-
վէ Ալլահըն նազարընտա կիւզէլ օլուպ՝ իւչ
այ փէտէրինին խանէսինտէ պէլէնտիքտէն
21 ածնկրա, 'տիշտրը աթըլտրագ, օնու ֆիր'օ-
նուն գըզը ալըպ՝ քէնտինէ օղուլ օլմագ իչիւն
22 պէլէտի։ վէ Մուսա Մըսըրլըլարըն հէր 'իլ-
մինտէ թէրպիյէ օլունուպ քէլմագ վէ 'ամէլտէ
23 ատհիպ է իգթիտար իտի։ վէ գըրգ եաշընը

թէքմիլ էթտիքտե, գարնատաշլարը օլան պէնի
Իսրայէլի զիյարէթ էթմէք գալկինէ կէլտի։
24 Վէ պիրինին զուլմ էդտիյինի կէօրմէքլէ,
օնա հիմայէթ էտէրէք, Մըսըրլըյը գաթլ
25 էտիպ՝ մազլումանըն ինթիգամընը ալտը։ Վէ
Ալլահ օնլարա քէնաի էլի իլէ խէլաս իհսան
էտէճէյինի գարնատաշլար ֆէհմ էտէրլէր գանն
26 էթտի իսէ տէ, ֆէհմ էթմէտիլէր։ Վէ էրթէսի
կիւն, օնլարա նիզա՝ էտէրլէր ինքէն կէօրիւնիւպ՝
օնլարը պարըշարմաղա ճէհտ էտէրէք, էմմ
աատմլէր, սիզ գարնատաշլար սընըզ, նի՞չիւն
պիրի պիրինիզէ զուլմ էտէյօրսունուզ՝ տէտի։
27 Ամմա գօնշուսունա զուլմ էտէն՝ օնու ըէտտ
էտիպ՝ ֆի՞մ աէնի պիզիմ իւզէրիմիզէ ըէիս վէ
28 գատը նասպ էթտի. Տիւն Մըսըրլըյը գաթլ
էթտիյին կիպի պէնի՞ տէ մի գաթլ էթմէք
29 իսթէրսին՝ տէտի։ Վէ Մուսա պու աէօզ իւ-
զէրինէ ֆիքրատ էտէրէք, Մատիան տէյարընատա
միւսաֆիր օլուպ՝ օրատա ինքի օղուլ թէվլիտ
30 էյլէտի։ Վէ գըրդ եըլ թէմամ օլտուգտա,
Թուր ի Սինա չէօլիւնատէ պէյիւրթլէն չալընը
աթէշի Տալէվինատէ օնա Ռապպըն մէլէյի կէօ-
31 րիւնտիւ։ Վէ Մուսա օնու կէօրտիւյիւնատէ,
կէօրիւնէննէ թէ՝ատճիւպ էտէրէք, նազար գըլ-
32 մադ իւզրէ եապլաշըը ինքէն, օնա՝ Պէն աէնին
էճատատընըն Ալլահը, Իպրահիմին Ալլահը, վէ
Իսհադըն Ալլահը, վէ Եագօպուն Ալլահը իմ՝
տէյիւ Ռապպըն աէտտալ կէլտի. վէ Մուսա
էրզան օլմադընըա, նազար գըլմադը ճէսարէթ
33 էտէմէտի։ Վէ Ռապպ օնա՝ Այագլարընատան
սյուդ գադընը չըգար. զիրա տուրտուդուն
34 մահալ արզը մուգադատտէ տիր։ Թահգիգան
պէն Մըսըրտա օլան գավմընըն մէշագգաթընը
կէօրիւտ՝ օնլարըն ահընը իշիթմէյիյէ, օնլարը

ազատ էթամէք իչիւն նիւզուլ էթաիմ. վէ
շիմաի կէլ, աէնի Մըսըրա կէօնաէրէյիմ՝
35 աէտի։ Սէնի քի՞մ րէհա վէ գատը նասպ էթ-
ան՝ տէյէրէք ինքեար էթաիքլէրի Մուսայը,
Ալլահ հէման օնու պէջուրթլէն չալըշնատա
օնա կէօրիւնէն մէլէյին եէտի իլէ րէհա վէ
36 գուրթարըճը իրաալ էյլէտի։ Պու օնլարը
իխրաճ էաիք՝ Մըսըր տիյարը իլէ պահրը Ա-
մէրտե վէ գըրդ եըլ չէօլտե միւ'մինլէրը վէ
37 'ալամէթլէր իճրա էյլէտի։ Պու պէնի Իսրայէ-
լէ՝ Սիզէ Ալլահընըզ Րապպ գարնաշլարը-
նըզտան, պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր իգամէ
էաէճէք տիր, օնու տինլէյէնինիզ՝ տէյէն
38 Մուսա տըր։ Պու՝ թուր ի Սինաա քէնտինէ
աէյլէյէն մէլէք վէ էճատարմըզ իլէ պէրապէր
չէօլտե օլան ճէմա'աթաա օլարագ, պիզէ
թէալիմ էթմէք իչիւն հայատ քէլամլէրի ալ-
39 մըշ օլան զաթ տըր քի, 'էճատարմըզ օնա
միւթի' օլմագ իհթէմէյիա՝ րէտտ էթտիլէր,
վէ գալալէրի իլէ Մըսըրա կէրի տէօնիւպ՝
40 'Հարուն՝ պիզէ էօնիւմիւզճէ կիտէճէք իլա-
լար եատ. գիրա շու պիզի Մըսըր տիյարըն-
տան իխրաճ էտէն Մուսայա նէ' վաղը՝ օլտու-
41 ղունու պիլմէյիզ՝ տէտիլէր։ Վէ օլ կիւնլէր-
տե պիր պուզաղը եատարլար, վէ փութա
պուրպան թուգտում էտիպ՝ էլլէրինին 'ամէլլէրի
42 իլէ փէրահ էտէրլէր իտի։ Վէ Ալլահ րիճու'
էտէրէք օնլարը ճիւնուտա էս աէմայա 'իպատէթ
էթմէյէ թէալիմ էյլէտի, նիհէյէթիմ փէյղամ-
պէրլէրին քիթապլընատա՝ էմր պէյթ ի Իսրայէ-
չէօ տե գըրդ եըլ պանա զէպիհլէր վէ գուր-
43 պանլար թուգտում էթտինիզմի։ Վէ Մօլօ-
խուն չատըրընը վէ իլահընըզ Րէմֆանըն եըլ-
տըզընը, սէճատէ գըլմագ իչիւն շօլ եափտըզը-

նըզ առքելըն ալսընըզ. պէն տախ ալզի
Պապէտէն էօթէյէնադըթախրէճէյիմ՝ տէյիւ
44 եսզըլմըշ տըր։ Շէհատէթ մեզբէնի չէօլտէ
էճառատըմըզ արատընատա խոխ. նիթէքիմ Մու-
սայա աէօլէյէն՝ Օնու կէօրտիւյիւն նումանէյէ
կէօրէ եափսան՝ տէյիւ էմր էյլէմիշ խոխ.
45 Ի՛քի էճառատըմըզ օնա՝ ալէթ լթէվալի գա-
պու էտիպ Եօշու՝ իլէ պէրապէր, էճառատը-
մըզըն էօնիւնատէն Ալլահըն լթարտ էթախյի
թանիֆէլէրին միւզքիւ իչինէ Տուստուն կիւն-
46 լէրինէ գատար կէթիրտիլէր։ Օլ տախ Ալ-
լահըն Հուզուրանտա մազհար ը լութֆ օլուպ
Եազօպուն Ալլահընա պիր լպամէթկեահ պուլ-
47 մազ իամէտի իսէ տէ, Ի Սուլէյման օնա պիր
48 խանէ պինա էյլէտի։ Լաքին Միւթա՛ալ էլ
իլէ եափըլմըշ հէյքէլլէրտէ սաքին օլմազ.
նիթէքիմ փէյղամպէր՝ Ռապպ պուհուրուր քի՝
49 Սէմա թախթըմ զէմին տէ այադըրմա խա-
քէմլէ տիր. պանա նա՞սըլ խանէ պինա էտէ-
ճէքսինիզ, եախօտ բահաթըմըն մահալի նէ՞
50 տիր. Ի պունլարըն ճիւմլէսինի էլիմ եա՞փմատը
51 մը՝ տէտի։ Էյ պընու փէք, վէ գալպի վէ գու-
լագլարը մախթուն օլմայանլար, սիզ տախ
էճառատընըզ կիպի, տահմա Ռուհ իլ Գուտ-
52 սի մուխալէֆէթ էտէյօրսունուզ. Էճառատը-
նըզ փէյղամպէրլէրին հա՞նկըսընա թէ՛ատահ
էթմէտի վէ օնլար օլ Սալնհին կէլմէսի խու-
սուսունատա մուդատաէմճէ խոպէր վէրմէլէրի
գաթլ էթտիլէր. սիզ տախ շիմտի օնուն
53 խայնլէրի վէ գաթիլլէրի օլտուռուզ. Ի սիզ
շէրի՛աթը մէլէքլէրին խոտրէսի իլէ գոպուլ
էթտիքտէն սօնկրա, հըֆզ էթմէտինիզ։
54 Օնլար պու շէյլէրի իշիտիր ինքէն, գալպլէ-
րինտէ պէյատէսիլէ ղազապա կէլիպ՝ տիշէ-

55 րնի օնա գըճըրտաթըլար։ Օ խե Րուհ իլ
Գուտա իլէ մէմլու օլարագ, կէօզլէրինի ա-
մայա տիքիպ՝ Աղլահըն ճէլալինի կէ Յիսուս
Աղլահըն ատընատա տուրուր կէօրտիւ, վէ
Իշթէ աէմաւաթը աչըգ վէ Իան իւլ ինանը
Աղլահըն ատընատա տուրուր կէօրիւյօրում՝
56 տէտի։ Օնլար տախ պիւլէնա ավազ իլէ
պաղըրըպ՝ գուլագլարընը թըգատըլար, վէ
ճիւմլէսի պէրտէն օնուն իւզէրինէ հիւճիւմ
57 իլէ Իէհրատէն տիշարը չըգարըպ՝ րէճմ էթտի-
լէր. վէ շահիտլէր տախ քէնտի էլահէլէրինի
Սաւլ նամ պէր նէվճիվանըն այագլարը եա-
58 ռընա գծյարագ, Իաթէֆանօսու րէճմ էտէր-
լէր Իտի։ Օլ տախ տու'ա էտիպ՝ Եա՛ Րապպ
Յիսուս, րուհումու գապուլ էյլէ՝ տէր Իտի։
59 Վէ տիլ չէօքիւպ՝ պիւլէնա ավազ իլէ՝ Եա՛
Րապպ, պունու օնլարա կիւնահ այմա՛ տէյիւ
ֆէրեատ էթտի. վէ պունու տէտիյի կիպի
ույուտու. Սաւլ տախ օնուն գաթլինէ րի-
զա վէրմիշ Իտի։

ՊԱՊ 8

1 Վէ օլ վագթ, Երուշալիմտէ օլան քիլիսէ
'ալէյհինատէ 'ազիմ Թէ'ատի վուգու' պուլմա-
ղըլա, Րէտուլէրատէն մա'ատա, ճիւմլէսի եէհու-
տիյէ-իլէ Սամարիանըն տիյարըլարընա տագըլ-
2 մըլար։ Վէ պա'զը տինատար ատէմլէր Իաթէ-
ֆանօսու ատէֆն էթմէյէ կէօթիւրիւպ՝ իւզէ-
3 րինէ պէօյիւք ֆիղան էթտիլէր։ Լաքին Սա-
ուլ էվլէրէ կիրիպ էրքէք վէ գադընլարը սիւ-
րիւքլէյէրէք, Հապսա իլգա էթմէքլէ, քիլի-
սէյի Իարատագ էտէր Իտի։
4 Իմդի տագըլան քիմսէլէր քէլիմը Թէպշիր

5 Եւ եբերէք ոսկւոյն զոր ունիցին ձեզ. Եւ Փիլիպպոս Սա-
մարիացին պիտի շէհրինէ էնիէ՝ օնըտա Քրիս-
6 տոսու վա՛զ էտէր խոսկ։ Եւ խոլգ Փիլիպպո-
սուն էլչիության՝ ալամէթլէրի իշիտիպ կէօրմէ-
լէրի ինչ, պիւ իթթիֆաղ օնուն ակծլէմէք-
7 լէրինէ տիգդաթ էտէրլէր խոսկ։ Զիրա նափաք
բուհլար զապէթ էթմիշլէրի չօզ քիմսէլէրսէն
պիւլէնտա ավազ ինչ պաղըրտըդ, չըգարըր
խոսկ. Հէմ չօզ քէօթրիւմ՝ վէ թօփալ քիմ-
8 սէլէր շիֆա պուլուդ, ՝օլ շէհրսէ ՝ազիմ
9 սիւրսւ օլսու։ Եւ մուգաատէմա օլ շէհրսէ
սիհրպազլըգ էտիդ՝ Պէն պէյիւք պիր քիմսէ
իմ՝ սէյէրէք, Սամարիա էհալիսինի միւթէ-
հայըր գըլմըշօլան Սիմոն նամ պիր քիմսէ պու-
10 լունուրսու։ Վէ քիւչիւքսէն պէյիւյէտէ.
կին ճիւմլէսի՝ Պու Ալլահըն ՝ազիմ գուվվէթի
տիր՝ սէյէրէք օնա տիգդաթ էտէրլէր խոսկ։
11 Վէ քէնտիլէրինի սիհիրլէր իլէ խոյլի զէման
միւթամադիյըր գըլմըշը իչիւն, օնա տիգդաթ
12 էտէրլէր խոսկ։ Լաքին Ալլահըն փուտիշահլըղը
վէ Յիսուս Քրիստոսուն խամի խաբարունա
պէշարէթի թէպշիր էտէն Փիլիպպոս ինան.
տըդլարընա, կէրէք էրքէքլէր կէրէք գադընլար
13 վաֆթիզ օլունուրլար խոսկ։ Սիմոն տախի քէն-
տիսի ինանդը, վէ վաֆթիզ օլուդ՝ տիմա
Փիլիպպոսուն էտանընտա տուրադ, իճրա օ-
լունան ՝ալամէթլէր իլէ միւ՛ճիզլէրի կէօրմէ
14 յիլէ, միւթամադիյըր օլուր խոսկ։ Վէ Երուշա-
լիմտէ պուլունան Էհտուլէր Սամարիոնըն Ալ-
լահըն քէլամընը գադուլ էթմիշինի իշիթ-
տիքլէրինտէ, օնլարա Պէտրոս իլէ Եուհան-
15 նայը կէօնտէրմիշլէր. Օնլար տախի էնիդ Սուհ
իւլ Գուտսս ալալար տէյիւ օնլար իչիւն տու՛ա
16 էթտիլէր։ (Զիրա օնլարըն հիչ պիրինին Սու-

զԵրինէ նազիլ օլմայըպ՝ անճաք Բապպ Յիսու-
17 սուն իամինէ վաֆթիկլ օլունմուշլուրլար։) Օլ
զէման իւզէրլէրինէ էլչէրինի գօմնլարը իլէ
18 Բուհ իւլ Գուաս ալտըլար։ Իմոն Սիմօն Բէտու-
լէրին էլչէր գօմնլէրի իլէ Բուհ իւլ Գուասան
վէրիլմէյինի կէօրմուշքօյ, օնլարա ապչէ Թափ-
19 սիմ էտիպ՝ Պու գուարկէթի պանա տախի վէ-
րին, Թա քի էլչէրիմի քիմին իւզէրինէ գօյա-
ճաք օլուրսամ, Բուհ իւլ Գուաս ալ՝ սէ-
20 տի։ Լաքին Պէտրօս օնա՝ Ապչէն ակնին իլէ
հէլաք օլսուն, զիրա Ալլահըն՝ սաթընէսի ապչէ
21 իլէ Թանրնի օլունուր զանն էթտին։ Պու շէյ-
տէ ակնին հիսաէն եա նասիպին եօք տուր.
զիրա գալպին՝ ինա Ալլահ մօղրու տէյիլ
22 տիր։ Իմոն պու շիրրէթինատէն Թէվպէ էտիպ՝
Ալլահա նիյաղ էյլէ, օլա քի գալպինին միւ-
23 նաֆաղաը սանա՝ աֆվ օլունա։ Զիրա ակնի
եօա ագըլըղընտա վէ նահադըլըղըն պէնտինտէ
24 կէօրնիյօրսուն՝ տէտի։ Սիմօն տախի ճէվապէն
Ակօլէտնիյինիղ շէյլէրին պիրի իւզէրիմէ կէլ-
մէսին՝ տէյիւ պէնիմ իչիւն պիղ Բապպա նիյաղ
25 էյլէյին՝ տէտի։ Իմոն օնլար Բապպըն քէնտի-
նը շէհատէթէ ապկլէտնիքտէն սօնկրա, Երու-
շալիմէ՝ տավէթ էտէրէք, Սամարիտալըլարըն նի-
չէ քէօյլէրինէ պէշարէթի լէպշիր էթտիկլէր։
26 Վէ Բապպն մէնէ ֆիլիպօսա ապչէյիպ տէտի քի Գալդ, ադնուպէ. եա՛նի Երուշա-
27 լիմէն կաղարա էնէն եօլա կիթ՝ պու չէօլ
տիր։ Օլ տախի գալդըպ կիթտի. վէ իշէթ
Հապէշ մէլիքէսի գանտաքէնին լիճմալարըն-
տան պիրի օլուպ՝ քաւաֆֆէ ի խազինէսի իւզէ-
28 րինէ նազիր օլան Հապէշլի պիր խատըմ Երու-
շալիմէ՝ խաչատէթ էթմէյէ կէլմիշ օլուպ՝ Իշ-
այա

29 վէյղամպէրը օգուլօր լաւ։ Վէ Բուհ Փիլիպ-
պոսա՝ Եապլաշ վէ պու՝ արտպայա եափըշ
30 ատաւ։ Փիլիպոս տախի եապընա սէյիրտիպ՝
Իշայա վէյղամպէրը օգուտուդունու իշնաէ
րէք՝ Օգուտուդունու ունկլայըրմուսուն՝ ակ-
31 սը։ Օլ տախի՝ Պիր քիմսէ պանա տէրիլ օլ-
մայընճա, նա՞սըլ գուտիր օլայըմ՝ ակյէրէք,
Փիլիպոսա չըգըպ եանընտա օթուրմասընը
32 րնճա էթտի։ Վէ քիթապտա օգուտուդու
եէր շու լաւ. Գոյուն կնիկի պօղազընտա
կէօթիւրիւլսէ, վէ գուզու գըրգըճըսընըն
էօնիւնաէ սուս օլտուղու միսիլի պէօյլէճէ օ
33 ղլընը աչմազ. Օնուն հալ ի թէվազու՝ինաէ
հիւքմիւ րէք՝ օլունտու վէ օնուն նէսլինի
քի՞մ նագլ էտէճէք, զիրա՝էօմրիւ եէրտէն
34 րէք՝ օլունուր։ Իմտի խաւարմ ճէվապ էտիպ
Փիլիպոսա՝ Սանա րնճա էտէրիմ, վէյղամ-
պէր պունու քիմի՞ն հապդընտա, քէնաիսի՞
հապդընտա մը, եօխսա պիր զայըճի քիմսէ
35 հապդընտա աէյլէյօր՝ տէտի։ Փիլիպոս տախի
աղզընը աչըպ՝ պու քէլամտան պաշլայարագ,
36 օնա Յիսուսու թէպշիր էյլէտի։ Վէ եօլտա
կիտէրլէր իքէն, պիր սույա կէլինլէր խաւարմ
տախի՝ Իշթէ սու, պէնի վաֆթիզ օլունմազ-
37 տան նէ՞ մէն՝ էտէր՝ տէտի։ Փիլիպոս տախի՝
Էյէր պիւթիւն գալպէն իման էտէրսէն,
ճաիզ սիր՝ տէտի. Վէ օ ճէվապէն՝ Յիսուս
Քրիստոսուն Խանուլաի խիյինէ իման էտէ-
38 րիմ՝ տէտի։ Վէ՝ արապանըն սուրտուրուլ
մասընը էմր էտիպ իքիսի տէ՝ կէրէք Փիլիպոս
կէրէք խաւարմ սույա էնտիլէր, վէ օնու վաֆ-
39 թիզ էյլէտի։ Վէ սուսան չըգըլգլարընտա,
Բուպըն Բուհու Փիլիպոսու գափըպ կէօ-
թիւրտիւ, վէ խաւարմ օնու սրթըզ կէօրմէ-

տէ . վէ ասվինէրէք քէնտի եօլուն կիթաէ ։
40 Լաքին Ֆիլիպօս Աշոտատս պուլունուպ տօլա-
շարապ , Գայաբիտայա կէլինճէյէ գատար ճիւմ
լէ շէհրէտէ պէշարէթի թէպշիր էտէր խտէ ։

ՊԱՊ 9

1 Լաքին Սատւլ Բատպէն շայիրտլէրի իւղէրի-
նէ տատա թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ վու-
րարապ , պաշ քեահինին եանընա կիտիպ ,
2 Ծնոտան Տըմըշգատա օլան ինաողլատա մէք-
թուպլէր տիլէտի , շէօյլէ քի էյէր պու թա-
րիգատէն պա՛զը քիմսէյէր պուլաճապ օլուրսա ,
կէրէք էրքէք կէրէք գատը , ծնլտրը պաղը օ-
3 ղատ Երուշալիմէ կէթիրէ ։ Վէ կիտէր իքէն ,
վապը՝ օլսա քի Տըմըշգա եապլտշտըղընատա ,
հէման էթրաֆընա ակմատան անկտըղըն պիր
4 նուր իշտապ էթտի ։ Վէ եէրէ տուշիսապ՝ քէն-
տինէ Էյ Սատւլ , Սատւլ , պանա նի՞չին
թէ՛ատտի էտէյօրսուն՝ տէյէն պիր ատա իշիթ-
5 տի ։ Օ տախի Էյ էֆէնտի , սէն քի՞մ սին՝
տէտի . վէ Բատպ՝ պէն սէնին թէ՛ատտի էթ-
տիյին Յիսուս իմ . իւհէնտրէլէրէ գատրը տէփ-
6 մէք ատնա կիւճ տիւր՝ տէտի ։ Օ տախի տիթ-
րէյիպ մուԹահտըրը օլտրապ , Եա՛ Բատպ , նէ՞
7 իսթէրսին քի էտէյիմ՝ տէտի ։ Բատպ տախի
օնա՝ գատը շէհրէ կիր , վէ նէ էթմէքլիյին
լազըմ իտիյի ատնա ատըլէնէճէք տիր՝ փէփ .
վէ օնուն իլէ պէրապէր եօլա կիտէն ատէմլէր ,
ատտըը իշիտիպ ատմա քիմսէյի կէօրմէյէրէք ,
նուԹգլտրը ԹուԹտուլմուշ տուրտուրտար իտի ։
8 Վ՚է Սատւլ եէրտէն գալգըպ կէօզլէրի աչըպ
օլտրապ , քիմսէյի կէօրմէտիյինտէն , օնու է-
լինտէն ԹուԹտարապ , Տըմըշգը՚ն իչինէ կէօ-

9 թիւրտիւլէը ։ Վէ իւչ կիւն կէօրմէզ օլտու-
ղու Համտե , նէ եէտի վէ նէ իչտի ։
10 Վէ Տըմըշգտտա Հանանիա իամինտե պիր շա-
յիրտ պուլտունուպ՝ Րապպ րուչտտա օնա՝ էյ
Հանանիա, տէտիքտե օ՝ Լէպպէյք , եա՛ Րապպ՝
11 տէտի . Վէ Րապպ օնա փէռէ քի՝ Գալդ ,
Տօղրու տէնիլէն ասդտղա վտր , վէ Եէհուտտա-
նըն էվինտե Թարտուտլու Սատլ նամ քիմ-
12 սէյի արա , զիրա իշթե օ տու՛ա էտէյօր . Վէ
րուչտտա Հանանիա ատընտա պիր ատէմին
իչէրի կէլտիյինի վէ կէօզլէրի կէօրմէտի իչէ-
քէնտինին իւզէրինէ էլինի գօտուզտունու կէօր-
13 տիւ ։ Վէ Հանանիա ճէվապէն՝ եա՛ Րապպ ,
պու ատէմին Հագդընտա Երուշալիմտե օլան
մուգատտասլէրինէ նէ գատար քէօթիւլիւք-
լէր էթտիյինի չօգ քիմսէլէրտէն իշիթտիմ ։
14 Վէ սէնին իամինէ նիտա էտէնլէրին ճիւմլէ-
սինի պաղլամտզա պաշ քեահինլէր Թարա-
ֆընտան պուրատա տտխի հիւքիւմէթի վտր՝
15 տէտի ։ Վէ Րապպ օնա՝ կիթ , զիրա օ՝ Թա-
իֆէլէրին վէ փատիշահլարըն վէ պէնի Իսրա-
յէլին Հուգուրունտա իամիմի կէօթիւրմէք
իչիւն , պանա մունթախապ պիր գապ տըր ։
16 Զիրա պէն օնա իամիմ իչիւն նէ գատար էզի-
յէթլէր չէքմէք կէրէք իտիյինի կէօսթէրիճէ-
17 յիմ՝ տէտի ։ Իմոի Հանանիա կիտիպ օլ էվէ
կիրտի , վէ էլլէրինի օնուն իւզէրինէ գօյուպ՝
էյ Սատլ գարնտաշ , Րապպ , եա՛նի կէլ-
տիյին եօլտա սանա կէօրիւնէն Ցիտու կէօզ-
լէրին կէօրսիւն , վէ Րուհ իւլ Գուտս իլէ
մէմլու օլտարն տէյիւ պէնի կէօնտէրսի՛ տէտի ։
18 Վէ տէր Հալ օնուն կէօզլէրինտէն սանքի
փուլտար տիւշիւպ՝ անիտե կէօրիւր օլտու վէ
19 գալկըպ՝ վաքթիտ օլունտու . Վէ թա՛մամ

էտիպ քէսպի գուվվէթ էյլէտի. վէ [Սաուլ]
Տըմըշգատա օլան շայիրտէր նիզ պիր գաչ կիւն
գալտը։
20 Վէ 'ադադինճէ սինաջօղատա ձիտուտու իան-
21 ուլլահ տըր տէյիւ վա'զ էտէր նաի։ Վէ
տինկիէյէնէրին ճիւմլէսի միթահայըր գալըպ
Պու իամէ նիտա էտէնէրի Երուշալիմատէ խա-
բատ էտէն պու տէյի՞լ մի, հէմ պուրայա
օնլարը պաղը օտատը պաշ քետհինէրէ կէօ-
22 թիւրմէք իչիւն կէ՞լմէտիմի՞ տէրէր նաի։ Ամ-
մա Սաուլ ատֆա զիյատէ գուվվէթ պուլուպ
Տըմըշգատա ադքին օլան եէհուտիէրի, Մէսիհ
պու տուր տէյիւ իսպաթ էտէրէք, շայիրտըր
23 նաի։ Լաքին խայլի միւտտէթ կէչտիքտէն
ատնկրա, եէհուտիէր օնուն գաթլի իչիւն մէշ-
24 վէրէթ էթտիէր։ Ամմա օնլարըն հիլէտի Սաու-
լա մա'լիւմ օլտու. վէ օնու գաթլ էթմէք
իչիւն, գափուլտըր կէճէ կիւնտիւզ պէքլէրլէր
25 նաի իսէ տէ, Շայիրտէր օնու կէճէլէյին ալըպ
զէննպիլ իչինտէ ատրգլտատրագ, հիսաբատան
աշաղա էնտիրտիէր։
26 Վէ Սաուլ Երուշալիմէ վատըլ օլտուգտա,
շայիրտէր իլէ պիրլէշմէյէ ատյ' էթտի իսէ տէ,
ֆագաթ ճիւմլէսի օնուն շայիրտ օլտուղունա
ի'թիմատ էթմէտիքլէրինտէն, օնտան գօր-
27 գատըր նաի։ Ամմա Պարնապատա օնու ալըպ
Րէտուլէրին եանընա կէթիրէրէք, օնուն եօլտա
նատըլ Տապտը կէօրտիւյինիւ, վէ օնուն իլէ
ատյլէշտիյինի, վէ Տըմըշգատա ձիտուտուն նամի
իլէ նատըլ ճէատրէթլէ ատյլէտիյինի օնլարտա
28 նագլ էթտի։ Վէ Տապտ ձիտուտուն նամի իլէ
ճէատրէթլէ ատյլէյէրէք, Երուշալիմատէ օնլար
29 իլէ պէրապէր կիրիպ չըգտըր նաի։ Վէ լիսանը
Եունանի օլանլար իլէ քէլտ վէ միւսաֆէտէ

էաէր իսի . ՙօնլար իսէ օնուն գաթլինէ ճէհտ
30 էաէրլէր իսի . ՙլաքին գարնաշլար պունա վագըք օլմազլա , օնու գայաէրնայա էնտիրնիպ թարսուսա կէօնտէրտիլէր ։
31 Օվ զէման , քիլիսէլէր պիւթիւն եէհուտէյէ վէ կալիլեա վէ Սամարիատա ասլամէթ իւզրէ օլսաք՝ մա՛մուր օլարագ , Րապպէն գօրգուսու վէ Րուհ իւվ Գուսուն թէսէլլիսինատէ եիս-րինէրէք չօզալըրլար իսի ։
32 Վէ վագը՝ օլսու քի Պէտրօս հէր թարաֆ-տան կէչէր իքէն , Լիտատա սաքին օլան մուգատասէլէրին եանընա տախ էնտիքտէ ,
33 ՙօրատա սէքիզ եըլտան պէրու եաթագտա գալմըշ էննէա իսմինատէ պիր քէօթրիւմ ատէմ
34 պուլտու ։ Վէ Պէտրօս օնա՝ եա՛ էննէա , Յի-սուս Քրիստոս սանա շիֆա վէրիյօր , գալգ , եաթաղընը քէնտին եափ՝ տէտիքտէ , տէր
35 հալ գալգտը ։ Վէ Լիտատա վէ Սարօնատա սաքին օլանլարըն ճիւմլէսի օնու կէօրիւպ՝ Րապպա տէօնտիւլէր ։
36 Վէ եափատա Թապիսա , եա՛նի Թէրճիւմէ օլունտուգտա , ճէյրան նամ , նիսատան պիր շայիրտ վար ըտը . մէզպուրէ էլէտիյէ էյի ՙամէլլէր վէ սատագալար իլէ մէմլու իսի ։
37 Վէ վագը՝ օլսու քի օլ կիւնլէրտէ , օ խաստա օլուպ վէֆատ էթտիքտէ օնու եույգայրագ՝ ֆէվ-
38 գանի պիր օտայա գօտուրար ։ Վէ Լիտատա եափայա եագըն օլմազլա , շայիրտլէր Պէտրօ-սուն օտատա օլտուղունու իշիթմիշ օլարագ , օնա իքի ատամ կէօնտէրիպ՝ եանլարընա կէլ-մէյէ թէէխխիր էթմէսին տէյիւ րնճա էթտի-
39 լէր ։ Վէ Պէտրօս գալգըպ՝ օնլար իլէ կէլիպ վարըլ օտուգատա , օնու ֆէվգանի օտայա չը-գարտըլար . վէ ճիւմլէ տուլ գարըլար էթրա-

ֆըննաա տուրուպ աղլայարաք , ճէյրան ծնլար
իլէ պէրապէր լաքէն , ճիւմլէ եափարըղը էննթա-
40 րիլէր իլէ լհպասլարը կէօսթէրիրլէր իտի : վ է
պէտրօս ճիւմլէսինի տիշարըյա չըգարըպ՝ տիզ
չէօքէրէք , տու՛ա էյլէտի , վէ ճէաէտէ տէօ-
նիւպ՝ Էյ թասլիսա , գալը՝ տէտի . օ տախ
կէօզլէրինի աչըպ պէտրօսու կէօրտիւքտէ , օ-
41 թուրաու : Օլ տախ մէզպուրէյէ էլինի վէ-
րիպ՝ գալըրսը . վէ մուգաատաէսլէր իլէ տուլ
գարըլարը չաղըրըպ՝ օնու տիրի օլարագ թագ-
42 տիմ էյլէտի : Պու տախ պիւթիւն Եաֆաատա
մա՛լիւմ օլմաղըլա , նիչէ քիմսէլէր Լապպա
43 իման էթտիլէր : վ է վագը՛ օլաու քի օ՛ Եա-
ֆաատա տապպաղ Սիմօն նամ պիր քիմսէնին
եանընտա խայլի կիւն մէքս էյլէտի :

ՊԱՊ 10

1 Վ է գայսէրիատա, Իթալիսըլը տէնիլէն թա-
2 պուրատա եիւզ պաշը օլարագ , Տինատար վէ
պիւթիւն խանէսի իլէ Ալլահտան գօրգար վէ
խալգա չօգ սատագա վէրիպ՝ Ալլահա տայմա
տու՛ա էտէն գօրնիլիօս իմինտէ պիր սաէմ
3 պուլունուպ՝ Մերգում կիւնտիւզ սա՛աթ
տօգուզ րատտէլէրինտէ րույատա աշիքեարէ
կէօրտիւ քի՝ Ալլահըն պիր մելէյի իչէրի եա-
4 նընա կիրիպ՝ Եա՛ գօրնիլիօս , տէտի : Օլ տա-
խի քէմալի խալֆ իլէ օնա նազար գըլըպ՝ նէ՞
տիր , Էյ էֆէնտիմ՝ տէտիքտէ , օլ տախ
օնա՝ Տու՛ալարըն վէ սատագալարըն զիքր իչիւն,
5 Ալլահըն հուզուրունա չըգարըլար : վ է շիմտի
Եաֆայա տէմլէր կէօնտէրիպ Պէտրօս լա-
6 գըպը Սիմօնու տա՛վէթ էյլէ : Պու՝ տապպաղ
Սիմօն նամ պիր քիմսէնին եանընտա միւտա-

ֆիր օլուպ՝ օնուն էվի տախի տէնիզ քէնա-
րընտա տըր, [0՝ նէ էթմէք կէրէք խոյինի
7 սանա սէյլէյէճէք տիր՝] տէտի։ Վէ [Գօրնի
լիոս] սէյլէյէն մէլէք կիթտիքտէ, գու-
լարընտան իքի քիմսէ, վէ տախտա քէնտինէ
խըզմէթ էտէնլէրտէն տինտար պիր 'սաքէր
8 չաղըրըպ, 'օնլարա ճիւմլէսինի նատլ ըլէ,
օնլարը Եաֆայա կէօնտէրտի։
9 Վէ էրթէսի կիւն, օնլար եօլճուլուգ էտիպ
շէհրէ եապլաշմագտա իքէն, Պէտրօս սա'ա-
թըր բատտէլէրինտէ տու'ա էթմէք իչիւն
10 տամ չըգտը։ Վէ ղայէթլէ աճ օլմաղլա,
թա'ամ էթմէք իսթէյիպ՝ օնլար տախի հա-
զըր էտիրլէր իքէն, քէնտինէ հալը վէճտ վագը'
11 օլտու։ Վէ սէմանըն աչըլտըղընը վէ պէօյիւք
չարշաճ կիպի պիր դապ տէօրթ ուճունտան
պաղլը օլարագ, քէնտինէ տօղրու էնիպ եէրէ
12 գօնտուրմէնու կէօրտիւ. 'վէ իչինտէ զէմինին
հէր թիւրլիւ չարփա իլէ վահշի հայվանաթ
վէ հաշէրաթը վէ կէօյիւն դուշլարը վար իտի։
13 Վէ օնա՝ Եա՛ Պէտրօս, գալգ, պօղազլա վէ
14 եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի։ Լաքին Պէտրօս՝
Հաշա, եա՛ Ռապպ, զիրա տալա մուրտար եա
15 նաճաք պիր շէյ եէմէտիմ՝ տէտի։ Վէ թէք-
րար իքինճի տէգ'ա օնա՝ Ալլահըն թաթհիր
էյլէտիյի շէյլէրի սէն նաճաք սայմա՝ տէյիւ
16 պիր սէտա ֆէտտ։ Վէ պու իւչ քէրրէ վագը'
17 օլտուգ օլ գապ եինէ սէմայա ալընտը։ Իմդի
Պէտրօս օլ կէօրտիւյիւ րույա նէ՞ օլա տէյիւ
քէնտի տէրտունինտէ թէ'ամճիւպ էտէր իքէն,
իշթէ Գօրնիլիօս թարաֆընտան կէօնտէրիլէն
ատմլէր Սիմօնուն էվինի սորմուշ օլարագ,
18 գափու էօնիւնտէ տուրտուլար։ Վէ չաղըրըպ՝
Պէտրօս լագլալը Սիմօն պու՞րատա մը մու-

առջիր առի՝ ասէյիւ առաջ էտէյօրլար իտի։
19 *Վէ պէտրօս բուլյատան ասլայը թէկֆէք քիւր*
էտէր իքէն, Բուհ օնա՝ Իշթէ ահնի իւչ ատամ
20 *արայօր. Իման պուլդըգ աշտղա էն, վէ չէ-*
քինմէյէրէք, օնլար իլէ կիմ. զիրա օնլարը
21 *պէն կէօնտէրտիմ՝ ասէտի։ Վէ պէտրօս [Գօր-*
նէլիօս թարաֆընատան քէնտինէ կէօնտէրիլէն]
ատամլէրին եանընա էնիպ՝ Իշթէ արատըղընըզ
քիմնէ պէն իմ, կէլմէնիզին ասպապի նէ՞ տիր՝
22 *ասէտի։ Օնլար տախի՝ Եիւզ պաշը Գօրնիլիօս*
ատնի վէ Աստահատան գօրգան վէ պիւթիւն Եէ-
հուտի միլլէթինատէն հիւան ի շէհատէթ օլուն-
մուշ պիր ատամ՝ օլուպ՝ ահնի էվինէ տա'վէթ
էտիպ ահնատէն ահօղլէր տինկլէմէկի պիր մու-
գաատէս մէնէ վասիթատըյլա քէնտինինէ էմր
23 *օլունտու՝ ասէտիլէր։ Օլ վագթ օնլարը իչէրի*
տա'վէթ էտիպ ալը գօտու. վէ էրթէսի կիւն
պէտրօս օնլար իլէ պէրապէր չըդըպ Եօֆալը
գարնատաշլարատան պա'զըլարը օնա րէֆագաթ
24 *էտէրէք, Էրթէսի կիւն Գայսէրիայա կիր-*
տիլէր. Գօրնիլիօս տախի ագրապատյլա խաս
ատամլարընը տա'վէթ էթմիշ օլարագ, օնլարա
25 *միւնթազիր իտի։ Վէ պէտրօս իչէրի կիրտիք-*
տէ, Գօրնիլիօս օնու խաթիպալ էտիպ այագ-
26 *լարընա տիւշէրէք, ասճատէ էյլէտի։ Ամմա*
պէտրօս օնու գալդարարագ՝ Գալգ, պէն քէն-
27 *տիմ տախի ինսանդ իմ՝ ասէտի։ Վէ օնուն իլէ*
ատօյլէշէրէք իչէրի կիրտիքտէ, ճէմ՝ օլմուշ
28 *չօգ քիմսէլէր պուլմուշլարյա, Օնլարա՝ պիր Եէ-*
հուտի ատամդ էճնէպի իլէ միւլազաթ էթմէք
եախօտ եանընա կէլմէք ճախզ օլմատըղընը
պիլիրսինիզ. ամմա Աստահ պանա պիր ատամ
մուրտար եա նաճիս ասյէմէյէճէյիմի պէյան
29 *էթմիշ տիր։ Պունտան ինչիւն տա'վէթ օլուն-*

տուղումատա տախի, մուխալէֆէթ էթմէքսիզին
կէլտիմ. իմոն պէնի նէ՞ ասպէտէն չտղըրտը-
30 ղընըզը տուտալ էտէրիմ՝ տէտի։ Գօրնիլիոս տա-
խի՝ Պունատան տէօրթ կիւն մուդաատէմ հէ-
ման պու առ՚աթաատէկին օրուճ թուխմադատա
օլուպ՝ առ՚աթ ասղատա խանէմոէ տու՚ա
էտէր ինքէն, իշլէ էօնիւմոէ րիւշէն էլպհաէլի
31 պիր առէմ տուրուպ՝ Ահա՛ Գօրնիլիոս, տու՚ան
միւսլիճատ օլուպ՝ աստադալարըն Աղտհըն
32 հուզուրունատա զիքր օլունտուղտար։ Իմոն Եա-
ֆայա կէօնտէրիպ տէնիզ քէնարընատա տադ-
պադ Սիմոնուն էվինտէ միւսաֆիր օլան Պէտ-
րոս լադըպը Սիմոնու տա՚վէթ էյլէ. օ կէլ-
տիկտէ, առնա ասղըէյճէք տիր՝ տէտի։
33 Իմոն ֆիլհալ առնա կէօնտէրտիմ, սէն տէ
կէլտիյինէ էյի էյլէտին. վէ հալա ճիւմլէմիզ
Աղտհատան առնա էմր օլունանղտարըն ճիւմլէսի-
նի տինկղէմէյէ Աղտհըն հուզուրունատա հադըր
իզ՝ տէտի։
34 Վէ Պէտրոս աղզընը աչըպ տէտի քի՝ Հագի-
գաթէն՝ ինատ Աղտհ րիյա՚էթի խաթր օլմայըպ,
35 ադճադ հէր թաւիֆէտէ օնատան գօրգուպ սա-
ղտհ իշլէյէն քիմզէ օնա մադպուղ օլտուղտու-
36 նու ան կայօրտում։ Ճիւմլէնին Ղատադը օղան
յիսուս Քրիատոսան վաւթադաը իյէ պէնի Իս-
րայէլ ազղամէթ թէպշիրի իյէ կէօնտէրտիյի
37 քէղամը, Ահա՛նի Եուհաննանըն վա՚զ էթտիյի
վաֆթիզատէն սոնկրա, Գալիլեատան պաշլայպ՝
պութիւն ԵԿհուտէյէտէ վադը՝ օղան նէգանէյի
38 Ահա՛ Նազարէթի յիսուս Ղուհ իվ
գուտա վէ գուվվէթ իյէ մեհ էթտիյինի, վէ
Աղտհ օնուն իյէ պէրապէր օլարագ, օնուն էյ-
լիք էտիպ շէյթանըն մուտալաթ օլտուղտու քիմ-
ատէլէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրէրէք տօղաշտը-

39 ղընը պիլիրսինիզ ։ Պիզ տախի ԵՀՀուտիլէրին
տիյարը իլէ Երուշալիմտէ իճրա էթտիյի շէյ-
լէրին ճիւմլէսինէ շահիտ իզ. վէ օնու աղաճա
40 ասլպ գաթլ էթտիլէր ։ Պուռնու Աւլահ իւ-
41 չինճիւ կիւնտէ իհեա էտիպ՝ ապիւթիւն գավ-
մա տէյիլ, ֆադաթ Աւլահ թարաֆընտան
մուգատտէմա ինթիխապ օլունմուշ շայիրտ-
լէրէ աշիքեար կէօսթէրտի. պիզ տախի օ՛
էմվաթտան գըյամ էթտիքտէն սօնկրա, օ-
42 նուն իլէ պէրապէր եէտիք, վէ իչտիք ։ Վէ
պիզէ թէնպիհ էթտի ք՛ի գավմա տիրիլէր վէ
էօլիւլէրին Աւլահ թարաֆընտան թա՛յին օ-
լունմուշ հաքիմ քէնտիսի իտիյինի վա՛զ
43 էտիպ շէհատէթ էտէլիմ ։ Ճիւմլէ փէյղամպէր-
լէր պու զաթա շէհատէթ էտէրլէր ք՛ի՝ օնա
հէր ինանան օնուն իսմինին վաահթասը իլէ
կիւնահլար ՚աֆվընա նայլ օլուր ։
44 Պէտրօս պու սէօզլէրի սէօյլէր իքէն, քէ-
լամը իշիտէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ Րուհ
45 իւլ Գուտս նազիլ օլտու ։ Վէ Պէտրօս իլէ
պէրապէր կելէն էհլի խիթան միւմինլէրի Րուհ
իւլ Գուտսուն ՚աթիյէսի թափֆէլէրին իւզէ-
րինէ տախի տէօքիւլտիւյիւնտէն հայրան օլ-
46 տուլար ։ Զիրա օնլարըն լիսանլար սէօյլէյիպ
Աւլահը թա՛զիմ էթտիքլէրինի իշիտիրլէր
47 իտի. օլ զէման, Պէտրօս ճէվապէն՝ Րուհ իւլ
Գուտսա պիզիմ կիպի նայլ օլան պու քիմ-
սէլէր վաֆթիզ օլունմամալարը իչիւն, պիր
քիմսէ սույու մէն՝ էտէ պիլի՞ր մի՝ տէյէրէք,
48 Րապպըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմալարընը էմր
էթտի. օլ զէման, պիր գաչ կիւն գալմասընը
րիճա էթտիլէր ։

ՊԱՊ 11

1 Վ է եէհուահիյէտէ պուլուննան Բէսուլլէր իլէ
պիւտաէրլէր թահիֆէլէրին տախի Ալլահըն քե-
լամընը գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր։
2 Վ է Պէտրօս Երուշալիմէ չըգտըղը զէման,
էհլի խիթան օլանլար օննուն իլէ նիզա՛ էտիպ՝
3 Սէն մախթուն օլմույան ատէմլէր եանընա կի-
րիպ օնլար իլէ պէրապէր թա՛ամ էթտին՝
4 տէտիլէր։ Պէտրօս տախի պաշլույըպ օնլարա
5 սըրասը իլէ նապտլ էտէրէք տէտի քի՝ Ես
եաֆա շէհրինտէ տու՛ա էտէր իքէն, հալ ը
վէճտտէ պիր րույա, է՛նէ պէօյիւք չարշաֆ
կիպի պիր գապ տէօրթ ուճունան պաղլը
օլարագ, սէմաւան էննիպ պանա կէլտիյինի
6 կէօրտիւմ, Ես օննա նազար գընլըպ տիգգաթ
էտէր իքէն, զէմինին հէր թիւրլիւ չարփա վէ
վահշի հայվանաթ իլէ հաշէրաթընը վէ կէօյիւն
7 գուշլարընը կէօրտիւմ։ Վ է պանա՝ Եա՛ Պէտ-
րօս, գալդ պօղազլա վէ եէ՝ տէյէն պիր ատա
8 իշիթտիմ։ Ամմա պէն՝ Հաշա, եա՛ Րապպ,
զիրա ասլա մուբահ եա նաճիք պիր շէյ աղ-
9 զընա կիրմէտի՝ տէտիմ։ Վ է աէմաւան իքինճի
տէֆ՛ա պանա ճէվապէն Ալլահ՝ն փաքլէտիյի
շէյլէրի սէն մուբահ սայմա՝ տէյիւ ատա
10 կէլտի։ Պու իւչ տէֆ՛ա վաղը՝ օլուպ եինէ
11 ճիւմլէսի ատմույա չէքիլտի։ Վ է իշիթ օլ ան-
տէ, Գայսէրիատան պանա կէօնտէրիլմիշ իւչ
ատէմ պուլունտուղում էվին էօնիւնտէ տուր-
12 տուլար։ Վ է Րուհ պանա՝ Հիչ չէքինմէյէ-
րէք, օնլար իլէ պէրապէր կիթ՝ տէտի. վէ
պու ալթը գարնտաշ տախի պէնիմ իլէ պէ-
րապէր կիտիպ՝ օլ ատէմին էվինէ կիրտիք։

13 Օլ տախ մէլէյ նիճէ կէօրտիւյիւնիւ վէ օ-
նուն քէնտի խանէսինաէ տուրուպ քէնտինէ
խլթապէն՝ Եաֆայա [ատէմլէր] կէօնտէրիպ
14 պէտրօս լապըպլը Սիմոնու տա'վէթ էյլէ. Ի օլ
տախ աէնին վէ պիւթիւն խանէնին խէլասլըն
վասլթա օլաճապ աէօզլէր աէյլէյճէք տիր՝
15 տէտիյինի պիզէ նապլ էթտի: Պէն տախ
աէյլէմէյէ պաշլատըղըմտա, Րուհ իւլ Գուտս
իպլթիտատէ պիզիմ իւզէրիմիզէ նազիլ օլ-
տուղու կիպի, օնլարըն իւզէրինէ տախ Նա-
16 զէլ օլաա: Օլ վագթ Րապըլն՝ Եուհաննա տու
իլէ վաֆթիզ էթտի, պիզ իսէ Րուհ իւլ
Գուտս իլէ վաֆթիզ օլունաճապաըն՝ տէ-
17 տիյի քէլամը խաթըրըմա կէթիրտիմ: Իմոի Ա-
լահ պիզէ վէրտիյի հէման օլ 'ատէյէյի Րապ
Յիսուս Քրիստոսա իման էթտիքլէրինտէ,
օնլարա տախ վէրտի իսէ, պէն քի՞մ իսիմ
քի՝ Ալլահա մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ:
18 Օնլար տախ պուննու իշիտինճէ, սիւքիւթ
էթտիլէր, վէ Ալլահա շիւքր էտէրէք՝ էյլէ
իսէ Ալլահ հայաթ իչիւն թէվպէյի թաինֆէ-
լէրէ տախ վէրմիշ տիր՝ տէտիլէր:
19 Իմոի Իսթէֆանօս վագը'ասը իւզէրինէ զու-
հուր էտէն մուզայգա սէպէպ իլէ թարու-
մար օլանլար քէլամը ԵՏհուտիլէրտէն մա'ա
հիչ պիր քիմսէյէ սէօյլէմէյէրէք, Ֆինիգիա-
յա վէ Գըպրըսա վէ Անթաքիայատէկին
20 կիթտիլէր: Վէ օնլարտան պա'զըլարը Գըպ-
րըսլը վէ Գիրինէլի օլարագ, Անթաքիայա
կէլսինքլէրինտէ, *Լիսան ը Եունանի օլանլարա
խիթապ էտէրէք, Րապ Յիսուսու թէպշիր
21 էտէրլէր իտի: Վէ Րապըլն էլի օնլար իլէ

---

*Պ՚ՊԸ՚Ը Եունանիլէր

օրմտելա , քեարկե ի խոպ խոան էտխոյ
22 Բապպա ասօնտես ։ Վէ օնլատոան ասլոյը
ատա խոպէր Երուշաղիմ քիլիսեյինին դուռ-
լարընա ասէյտիքտե , Պարնապատա Անթո-
յտեկին կնիմէք խոպէ , կէօնտերտիլեր ։
23 Ո տախ վատլ օրտա՝ Աղլոհըն լոմ ֆոնտա
կէօրտես քտե , մէարտը օլտա . վէ ճխոմլէյինե
Բապպա ընդա ի գալդ իլե ատոյտ գոյտուր
24 ասէյտ նոպէհտի էթտի . Ալիրա քէնոտես
Բահ իլ գոտա իլե վե խոան իլե մէնձա էյլ
պիր ատէմ խոն . վե Բապպա վոֆիր խոյդ
25 զամմ օլնատա ։ Օլ պէմեն Պարնապատա Ա-
ուլա արամտգ իւզրե , Թարտատա չըգըպ օնա
26 պուլարտգ , Անթոքիայա կէթիրտի ։ Վէ վա-
գը՝ օլտա . քի՝ օնլար Թէմամ պիր ալնէ զար-
ֆընտա քիլիսե իլե ճէմ՝ օլտա՝ վոֆիր խոյդա
Թա՛լիմ էթտիլեր . վե շայիրտիլեր էն էվվել Ան-
թաքիատա Քրիսթիան Թէամիյէ օլնատուլար ։
27 Վէ օր կինէրտե , Երուշալիմէն Անթա-
28 քիայա փէյղամպէրլեր էնիպ՝ Հօնլատան Ագա-
պոս նամ պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւնեատա
պիր պէյիւք զըթլըգ օլաճաղընը Բահան գու-
վէթի իլե պէյան էթտի . ոս տախ Գլատիոս
29 [Գայսերին] կինէրինտե վագը՝ օլտա ։ Վէ
շայիրտիլեր հէր պիրի իսկնիտարընա կէօրե Ե-
հուտիյետե մուգիմ գարնտաշլարա իւանէ
30 կէօնտերմէյէ գարար վէրտիլեր . Վէ պունա
Պարնապատա վե Սաուլ եէտի իլե Իսկնիյար-
լարա կէօնտերտիլեր , իճրա տախ էթտիլեր ։

ՊԱՊ 12

1 Վէ օր զէման Հէրոտես մելիք քիլիսէտէն
պա՛զըլարընա զոլ ուզատմագ իչուն ձէլ-

2 Եւ Յովհաննանըն գարնաշրջը նոգօգօսա գրլըծլէ
3 գաթլ էթսիրսա։ Վէ եէհուսիլէրէ պուննա
խօշ կէլսինին կէօրմէքլէ, օնուն իւղէրինէ
4 կիւնլէրի խոր)։ Վէ օնս թուխտա, Հապսա իլգա էսիչ՝ ֆըրհան ոօնկրա խալդա
էզգարմադ նիչէթի իլէ, օնս պէքլէմէք իչիւն
տէօրսէր նէֆէրլի տէօրթ թադըմ 'ապէրլէրէ
5 թէալիմ էյլէսի։ Իմոն Պէտրօս Հապսա
մոհֆուզ իչէն, օնուն իչիւն քիլիսէսին Ա-
6 լտա պէր տէվամ տու'ա օլունուօր խոր։ Վէ
Հէրօտէս օնս իհզար էտէճէք օլսուգա, օր
կէճէ Պէտրօս իչի զինճիր իլէ պադլը օլսադ,
իչի 'ասքէրին ասպարնսա ույուսուլ պէքճիլէր
տախ գափսունսն էօնիւնսէ Հապսխանէյի
7 պէքէօրլսը բոը։ Վէ իշթէ Թադլըն մէյդ
իւզէրինսէ տուրսուլ՝ օր խոնէսէ պիր նսը
իշսադ էթսի. վէ Պէտրօսսն պէջրիւնէ վս-
րսուլ՝ օնս գալդրսադ՝ Զափսճադ գալ՝
տէմէսիլէ էլէրինսէն զինճիրլէր ախշախս։
8 Վէ մէյէք օնս՝ գուշադլըն գուշսն, մէ չս-
րըգսրըն կիյ՝ տէմէքլէ օ տս պէջլէ էյլէ-
տիքսէն օնկրա, օնս՝ էտլսդլըն կիյիկ ար-
9 սրմ սրրա կէլ՝ տէսի։ Օ տախ չըգըպ արաբ
սրրա կիթսի, վէ մէյէին վասիթասը իլէ վս-
գը՝ օլսն շէյ Հադիգի օլսուգլուն սիլէյիկ՝
10 բսյա կէօրիւյօրսւմ զանն էսէր խոր։ Վէ
պիրինճի վէ իքինճի գարափօլսան կէչիկ շէյ-
րէ չըգըլսն տէմիր գափսյա կէլսիլէր, պս-
տախ օնըսրա քէնսիլիյինսէն սչըլմադըգա,
չըգըպ՝ օսգադլըն պիրինի կէչսիքլէրի կիյի,
11 մէյէք օնսան սյրըլսը։ Վէ Պէտրօս քէնսինէ
պէնի Հէրօտէսին էլինսէն վէ Եէհուսու գավ-

մինչեն ճիւմլէ մէմուլ էթախքլէրինաէն գուր-
թարտըղընը չիմոի թահգիգան պիլիրիմ՝ ոէ-
12 ոի ։ վէ թէֆէքքիւր էոիպ Մարգօս լապըպ-
լը եուհաննանըն վալիոէսի Մէրեէմին խանէ-
ալինէ կէլոի . օրաոա ոոսխի վաֆիր քիմսէլէր
13 ճէմ՝ օլուպ՝ ոու՝ա էոէյօլոար ըոը ։ վէ
հավլու գափուաունու չալոըգաոա , Ոօոա խա-
մինոէ պիր ճարիյէ գուլապ վէրմէյէ կէլիպ
14 [Պէտրօսաէն] աէաինի թանըմսըղըլա , աէվին-
ճինաէն գափույու աչմայըպ իչէրի աէյիրոէ-
րէք , Պէտրօսաէն գափու էօնիւնոէ տուրտու-
15 ղունու խապէր վէրոի ։ վէ օնլար օնա՝ Զըլ-
տրըմըշըն՝ ոէոիլէր . օ իսէ՝ Պէյլէ տիր՝ ոէյիս
թէէքիոա էթմէսիյլէ , օնլար՝ Օնուն մէլէյի
16 օլմալը՝ ոէոիլէր ։ Պէտրօս իսէ պէր գարար գա-
փույու չալմադոա օլուպ՝ աչտըգլարընոա ,
17 օնու կէօրիուպ շաշտըլար ։ Օ իսէ էլի իլէ՝ Սի-
քիւթ էոին՝ ոէյիս իշարէթ էոէրէք , Ոապ-
պըն քէնոինի զընոանոան նէ վէճհ իլէ չը-
գարտըղընը օնլարա նագլ էոիպ՝ Ոս շէյլէրի
Եագօպօա վէ գարնոաշլարա իհպար էոին՝
ոէոիքոոէն ասնկրա , չըգըպ պաշդա պիր մա-
18 հալէ կիթոի ։ վէ կիւնոիւզ օլոուգոա ,
Պէտրօս նէ օլոու՝ ոէյիս 'աոքէրլէր պէյնինոէ
19 պիր չօգ իգիթիրոապ վագը' օլոու ։ Հէրօոէա
ոոխի օնու արայընճա պուլմադըղընա , պէք-
ճիլէրի իոթինթոագ էոիպ՝ գաթը օլուննայա-
րընը էմր էյլէոի . Պա'ոէհու Եէհուոիյէոէն
Գայաերիայա էնիպ իգաոէթ էյլէոի ։
20 վէ Հէրօոէս Սուր իլէ Սայոա էհալիհինէ
զադապանմըշ օլմադըղընա , օնլար քէնոի վի-
լայէթլէրի փաոիշահընքինոէն պէալէնոիյի
աէպէպոէն , պիւ իթթիֆագ օնուն հուղու-
ոունա կէլիպ փաոիշահըն մապէյնճիհի օլան

Պետրոս ճչել էթմիշ օլարագ, առլՀ թա-
21 լեպ էթմիլեր։ Վե պիր մու'մՀյեն կիւնաէ,
Հերոդես էլպիսե ի միւլուքեանէինն կիՀինիպ
փըրսիւտե օթուրտուգ, օնլարա խնթապ
22 էտէր իքէն, 'խալգ' իլՀ ուեսի պիր վե ինսան
23 «Էօէ տէյիլ' տէյիւ ներտա էտէր իսի։ Վե
Համամը Աւլահա վերմէսինի իչիւն տեր 'ազապ
օնու Բտապեն մէլէյի վուրմազ լա, օնու գուրթ-
24 լար եէյիսպ բուՀ թէսլիմ էթտի։ Վե Աւլահըն
քէլամը թէրտգը վե իսմիյտա պուլուրուտու։
25 Վե Պարնապաս իլե Սաուլ Երզմէթի թէք-
միլ էթմիշ օլարագ, Մարգօս լագըպլը Եու-
Հաննայը տե քենտիլեր իլե պէրապեր աւլագ
Երուշալիմեն 'ավետ էթտի։

ՊԱՊ 13

1 Վե Անթաքիա քիլիսէյինտե պու'զը փէյղամ-
պէրլեր վե մու'ալլիմլեր, եա'նի Պարնապաս
իլե Նիքեր լագըպլը Սիմօն վե Գիրինէլի Լու-
գիոս Հեմ ըէիս եր բուագ' Հերոդեին սիւտ
2 գարնաշը Մանահեն վե Սաուլ վար իտի։ Վե
օնլար Բտապա 'իպատէթ էտիկ՝ օրուճ թու-
թարլար իքէն, Բուհ իւլ Գուտա՝ Պանա Պար-
նապաս իլե Սաուլու, օնլարը տա'վէթ էթ-
3 տիկտե իշ իչիւն, այըրըն՝ աէտի։ Օլ զէման
օրուճ թուԹուագ՝ տու'ա էթտիքտեէն ասնկրա,
էլլերինի օնլարըն իւզերինե վազ' իլե կէօն-
տէրտիլեր։
4 Իմտի պունլար Բուհ իւլ Գուտա թարա-
ֆընտան իրսալ օլունմուշ օլարագ, Սէլեվ-
5 կիա էնիպ օրատան կէմի իլե Գըպրըսա կէ-
տիլեր։ Վե Սալամինա վարը օլուպ Եէ-
Հուտիլերին սինագոգլարընտա Աւլահըն քէլա-

մինը վա՛զ էտէրլէր իտի. Եուհաննա տախ
6 խըզմէթճիլէրի իտի: Վէ *տատը փռֆօսա-
տէկին կէչիպ՝ Պարեէտա՝ իամինատ միւնէճ-
ճիմ՝ վ՚ քեռղիպ փէյղամպէր օլան պիր եէ-
7 հուտի պուլտուլար. Ամերդում՝ տրիք պիր
զաթ օլան Աերգիօս փավլօս պայիմնադամին
եանընտա պուլունուրտուտա. պու զաթ Պար-
նապաս իլէ Սաուլա տա՛վէթ էտիպ՝ Ալլահըն
8 քէլամընը տինկլէմէք իսթէտի: Ամմա միւ-
նէճճիմ էլիմաս (չիւն իամի պէյլէ թէրճիւմէ
օլունուր) պայիմնադամը իմանատն ուէօնտիւր-
մէյէ չալըշարագ, օնլարա գարշը տուրմադըլա,
9 Սաուլ եա՛նի փավլօս Րուհ իլ Գուտա իլէ
մէմլու օլուպ՝ օնա տիգդաթլէ նազար էտէ-
10 րէք՝ էյ հեր հիլէ վէ հեր շիրրէթ իլէ տօլու շէյ-
թան օղլու, հեր աալահընն տիւշմէնի, Րապպընն
տօղրու եօլլարընը չէվիրմէքտէն ֆէրաղաթ
11 էթմէ՞զ մի սին: Վէ շիմտի իշթե Րապպընն էլի
սէնին իւզէրինտէ օլուպ՝ պիր զէմանատէկին
կիւնէշի կէօրմէյէրէք, քէօր օլաճագսընը՝ տէ-
տիյի կիպի, իւզէրինէ տուման վէ գարանլըգ
տիւշմէյիլէ, տօղրուշուպ գէլաղուդ արար իտի:
12 Օ զէման գայիմնադամ վագը՝ օլանը կէօր-
տիւքտէ, Րապպըն Թա՛լիմինտէն միւթէհայէր
օլուպ՝ իման էյլէտի:
13 Վէ փավլօս բէֆիքլէրի իլէ Փաֆօստան ա-
չըլուպ՝ փամֆիլիատա վագը՝ փէրգայա կէլի-
լէր. ամմա Եուհաննա օնլարտան այրըլուպ՝
14 Երուշալիմ՚ա վէտէթ էթտի: Օնլար տա փէր-
գաոան կէչիպ՝ փիսիտիատա վագը՝ Անթա-
քիայա վարը օլուպ՝ սապթ կիւնիւնտէ սինա-
15 գոգա կիրիպ օթուրտուլար: Վէ թէվրաթ իլէ

*Պա՛չա՚ պիւթիւն

փէյղամպէրլէր օգուննուգուան ածկրա սինաղօղ րէխալէրի օնլարա կէօնաէրիպ՝ էյ գարընտաշ ատէմլէր, էյէր գավմա նասիհաթամիզ պիր քէլամընըզ վար իսէ, աէօյլէյինիզ՝ տէ-
16 սիլէր: Օլ վագթ, Փավլօս գալգըպ էլի իլէ իշարէթ էաէրէք, տէտի քի՝ էյ պէնի Իսրայէլ վէ Աւլահտան գօրգանլար, տինկլէյինիզ.
17 Ապա գավմ ը Իսրայէլին Աւլահը էճատտըմըզը ինթիհապ էյլէտի, վէ գավմը տիյար ը Մըսըրտա ղուրպէթտէ իքէն, եիւճէլէյիպ օնլարը
18 օրատան 'ալի փազու իլէ չըգարտը: Վէ օնլարը թագրիպէն գըրգ եըլ միւտտէթ չէօլտէ պէտ-
19 լէհիքտէն ածկրա, գանան տիյարընտա եէտի թաինձ հելաք էտէրէք, եէրլէրինի օնլարա
20 միրաս օլարագ վէրտի. Ապա'տէհու թագրիպէն տէօրթ եիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյղամպէրէ-
21 տէկին գատըլար վէրտի: Անտէն ածկրա փատիշահ թալէպ էթահիքլէրինատէն, Աւլահ օնլարա գըրգ սէնէ պէնեամին սըպթընատան գիա
22 օղլու Սաուլ նամ պիր քիմսէ վէրտի: Վէ օնու 'ապլ էթահիքտէ, օնլարա փատիշահ օլմ֊ք իւզէրէ, Տաուտու գալարըպ օնուն հագգընտա
շէհատէթ տախի էտէրէք, Տաուտ իսկ եէտէրէք, ասէլի քէնտի գալխմէ մուվաֆֆըգ պիր ատէմ պուլտում, ճէմի' իսրատիլըմը իճրա էտէճէք
23 տիր՝ տէտի: Պունունէալինատէն Աւլահ վա'տա
24 կէօրէ Իսրայէլէ խէլասքեար Յիսուսու իգամէ էյլէտի: Վէ Եուհաննա օնուն զուհուրունատան
25 մուգատտէմ քեաֆֆէ ի Իսրայէլ գավմընա թէվպէ վաֆթիզի վա'զ էթմիշ իտի: Վէ Եուհաննա սէֆէրինի իթմամ էթմէք իւզէրէ իքէն, տէտի քի՞ պէնգիմ իմ զանն էտէրսինիզ, պէն օ տէյիլ իմ. լաքին իշիթէ պէնտէն սօնկրա պէն այագ գապլարընը չէօզմէյէ

26 լայէ օլմատըղըմ զաթ կէլիյօր։ Էյ գարըն-
տաշ տոէմլէր, նէտ ի պէնի Խալահիմ իլէ
տրանըզատա Ալլահտան գօրգանըտը, պու խէ-
լտա քէլտիմը սիզէ իրտալ օլունմուշ տուր։
27 Զիրա Եռուշալիմ էհալիսի իլէ ըհխալէրի նէ
օնու նէտէ հէր սէպէթտէ օգունան փէյղամ-
պէրլէրին ասլէրինի պիլմէտիքլէրի իչուն, ու-
զէրինէ հիւքմ էթմէյիլէ ծէզրը իթմամ էթ-
28 տիլէր. Ալէ էօլումէ հիչ պիր սէպէպ պուլմա-
մըշտըր իքէն, գաթլինի փիլիթօստան թալէպ
29 էթմէյիլէ, Ցօնուն հագգընտա եապըլմըշ օ-
ղլանլարըն ճիւմլէսինի իթմամ էթտիքտէն
ածնկրա, ադաճտան էնտիրիպ գապրա գօտու-
30 լար։ Ամմա Ալլահ օնու էմվաթտան իչեա
31 էյլէտի. Ցօղ տախի կալիլեատան Եռուշալիմէ
պէրտպէր ’ազիմէթ էտէնլէրէ չօգ կիւնլէր
կէօրիւնիւպ՝ շիմտի օնլար գավմա օնուն շա-
32 հիտլէրի տիր։ Պիզ տախի էճատտըմըզա օլան
33 վա’տը սիզէ թէպշիր էտէյօրուզ. Ցեա’նի Ալ-
լահ Յիսուսու իչեա էթմէք իլէ օնու պիզ
օնլարըն էվլատընա իթմամ էթմիշ տիր. Նի-
թէքիմ իքինճի Մէզմուրատա տախի Սէն Օղ-
լում տուն, սէնի պու կիւն թէվլիտ էյլէտիմ
34 տէյիւ մուհարրէր տիր։ Վէ օնու էմվաթտան
իչեա էտիպ՝ արթըտ չիւրիւքլիյէ բիւճու’
էթմէյէճէյի խուսուսունտա Տուսուտուն ’ազիզ
վէ էմին վա’փլարը սիզէ վէրէճէյիմ՝ տէմիշ տիր։
35 Օնուն իչիւն զայրի Մէզմօփա տախի՝ Մու-
պաուտէինի չիւրիւքլիւք կէօրմէյէ պրտպմա-
36 յահադալն՝ տէտի։ Զիրա Տուսուտ քէնտի ’աս-
րինտէ Ալլահըն իրսատէթինէ խըզմէթ էթմիշ
օլարտպ, ույույուպ էճատտընա իլհադ օլունա-
37 րտպ, չիւրիւքլիւք կէօրտիւ։ Ամմա Ալլահըն
իչեա էթտիյի զաթ չիւրիւքլիւք կէօրմէտի։

38 Իմաթ էյ գարնատաշ ատէմլէր, սիզէ մա'լիւմ
օլսուն քի՝ կիւնահլար 'ածվը սիզէ պուննուն
39 վասիթատը իլէ վա'զ օլունույօր. 'վէ Մու-
սանըն շէրը'ատը վասիթատը իլէ թէպրիյէ
օլունամատըղընըզ ճիւմլէ շէյլէրատէն հէր իւման
էտէն պուննուն վասիթատը իլէ թէպրիյէ օլու-
40 նուր: Իմաթ ատըննըն, օլմայա քի փէյղամ-
41 պէրլէրատ՝ Պոգըն, էյ խօրլայըճըլար, վէ
թէ'ածճիւպ էտիպ թէլէֆ օլուն. զիրա սիզին
կիւնլէրինիզատ պիր իշ իշլէրիմ, էօյլէ պիր իշ
քի՝ էյէր պիրի սիզէ նազլ էտէրսէ, ատա ի-
նանմայաճապընըզ՝ ատնիլէն իւզէրինիզէ կէլէ:
42 Վէ ԵՀՈՒատիլէրին ափնազօղունատան չըզ-
տըգլարընատա, [թանիֆէլէր] պու ափօզլէրին կէ-
լէճէք ափթ տախ քէնատիլէրէ ափօյլէնմէսինի
43 րիճա էթատիլէր: Վէ ճէմա'աթ տաղլարըգատա,
ԵՀՈՒատիլէր իլէ տինատար միւհթէտիլէրատէն
նիչէլէրի փաւլօա իլէ Պարնապասըն ատը արրա
կիթատիլէր. պունլար տախ օնլարա ափօյլէյէ-
րէք, Ալլահըն լութֆունատա տապիթ օլմալարը
44 իչիւն նասիհաթ էտէրլէր լատ: Վէ օլ պիր
ափթ կիւնինէ, թագրիպէն պիւթիւն շէհր
Ալլահըն քէլամընը տինկլէմէյէ ճէմ', օլուպ
45 'ԵՀՈՒատիլէր խալգը կէօրտիւքատէ, հատէտ իլէ
տօլմուղլուատա, փաւլօատէն ափօյլէտիյէ շէյլէրէ
մուխալիֆէթ վէ քիւֆր էտէրէք մուդաւէմէթի
46 էտէրլէր լատ: Օլ վագթ, փաւլօա իլէ Պարնա-
պասա ճէատրէթլէնէրէք, տէտիլէր քի՝ Ալլա-
հըն քէլամը էվվէլատ սիզէ ափօյլէնմէտի վաճիպ
լատ. ամմա սիզ օնատ բէտատ էտիյ՝ քէնաթ-
նիզի հայատը ե էպէտիյէյէ միւտաթտադը կէօր-
մէտիզտէ իչիւն, իշթէ թանիֆէլէրէ ԼԹՓՎՃ-
47 ճիւհ էտէրիզ: Զէրա Ռատպ պիզէ պէջզէ էմք
էթատ. Զէմինէն ՆԻՀայէթինէտիզկին պատ

խելաս օլասըն՝ տէյիւ աչնի թահիճելէրէ նուր
48 գօտում։ Վէ թահիճելէր պուննու իշլիթմիքտէ,
մէարուր օլուպ՝ Րապպըն քէլամընը թա՛զիմ
էտէրլէր խոի. վէ հայաթ ը էպէտիչէյէ թա՛-
49 չին օլունանլար իմանա կէլտիլէր։ Վէ Րապ-
պըն քէլամը պիւթիւն օլ տիյարտա նէշը օլ-
50 մագտա խոի։ Ամմա ԵԷհուտիլէր տինատը վէ
միւ՛թէպեր գարըլար իլէ շէհրին վիւճիւհիւնիւ
թահրիգ էտիպ՝ փավլօս իլէ Պարնապաս թէ-
՛ատոի էտէրէք, օնլարը քէնոի սինօրլա-
51 րընան թարտ էթտիլէր։ Օնլար տոխի այագ-
լարընըն թօզունու օնլարա գարշը սիլքիպ՝ գօն-
52 եայա կէլտիլէր։ Շայիրտլէր իսէ սիւրուր վէ
Րուհ իլ Գուտս իլէ միմլու օլուրլար իոի։

ՊԱՊ 14

1 Վ է վագը՛ օլտու քի՝ գօնէատտա օնլար
պիւլիքտէ ԵԷհուտիլէրին սինաղօղունա կիրիպ՝
շէյլէ աէյլէտիլէր քի՝ կէրէք ԵԷհուտիլէր կէ-
րէք Եուանանիլէրտէն քէտրէթ ի խալգ իմանա
2 կէլտի։ Ամնա միւմին օլմայան ԵԷհուտիլէր
թահիճելէրին գալալէրինի գարնտաշլար՛ալէյ-
3 հինէ թահրիգ էտիպ՝ ֆէտատէ վէրտիլէր։ Իմտի
օնլար քէնոի՛ինայէթինին քէլամընա շէհա-
տէթ էտէն վէ օնլարընէ էլլէրի իլէ՛ալամէթլէր
վէ միւ՛ճիզաթ իճրտալընը իհսան էտէն Րապպ
իլէ ճէտուրտանէ աէյլէյէրէք, օրտտա խայլի
4 գէմնէ մէքա էթտիլէր։ Ամմա շէհրին ճիւմ-
հիւրիւ ինքի ֆըրգա օլուպ՝ պա՛զըլարը ԵԷհու-
տիլէրին վէ տիկէրլէրի Րէտուլլէրին թարտի-
5 տարը օլտուլար։ Վ է թահիճելէր վէ ԵԷհու-
տիլէր իլէ րէհպէրինին օնլարը թահգիր էտիպ
թաշլամագ իչիւն, պիր հիւճիւմիւ օլմագ իւզ-

6 րէ լքէն, ծնլար տուլուպ՝ Լիպատանիանըն Լիսթ-
րա վէ Տէրպէ վէ Էվրաճ անմիլէրէ փիրար լիլէ,
օրատա պէշարէթի թէպշիր էտէրլէր իտի։
7 Վէ Լիսթրատա, այապլարը զա՛ֆ անա-
տան տօղմա Թիմոթէ վէ հիչ ատլա Եհուդիմէ-
8 միշ պիր տաէմ օվթուրույօր իտի։ Պու քիմսէ
փավլօսու ակցլէրքէն տինկլէտիլինտէ, օ տախ
օնա տիպպաթլէ նազար էտիպ՝ շիֆա պուլ-
մազա իմանը օլտուղունու կէօրմէքլէ, պիւլէննա
9 ավազ լիլէ՝ Ակայապլարըն իւվէրինէ գալգ տօղ-
րու տուր՝ տէտի. օլ տախ սըչրայլըպ Եհու-
10 դիւա։ Վէ խալգ փավլօսուն իճրա էյլէ-
տիյինի կէօրիւնճէ, րէք՛ ի ավազ լիլէ, Լի-
գաօնիճէ՝ Իտահլար ինատն շէքինտէ պիզէ
11 նիւզուլ էթտիլէր՝ տէյէրէք, Պարնապատա
ՋԷՓ՝ փավլօսա տախ, քէլտիտա միւթէ-
գաատէմ օլտուղունատն, Հէրմէա թէամիյէ
12 էթտիլէր։ Վէ շէհրին էօնինտէ օլան ՋԷՓ
փուԹունու քեահինի գափուլարըն էօնինէ
պուզալար իլէ չիչէքտէն թաճլար կէթիրիպ՝
խալգ լիլէ պէրապէր գուրպան էթմէք իսթէտի
13 խէ տէ, Պարնապատա իլէ փավլօս Ընտուլէր
պունու իշիթտիքտէ, լիսպատրըն եվրթլա՝
խալգըն արատանա սըչրայարատ, վէ չաղըրպ՝
14 Էյ ատէմլէր, պու շէյլէրի նի՞չին էտէյօր-
սունուզ. պիզ տախ սիզին իլէ Հէմչինլ ա-
տէմլէր օլուպ, սիզէ պու պաթըլ շէյլէրտէն
ազըս իլէ զէմինի վէ տէնիզի վէ օնլարտա պու-
լունան ճիւմլէ շէյլէրի խալգ էտէն Աստ իւլ
15 Հայա տէօնմէյի թէպշիր էտէրիզ։ Օ կէչմիշ
տէվրլէրտէ ճիւմլէ Թոհֆէլէրի քէնտի Թա-
րիգլէրինճէ եհուրլուէյէ պրագտը խէ տէ,
16 Պու ճիւմլէ իլէ էյլիք էտէրէք, ազնատան
սիզէ եաղմուր իլէ մոհտուլտար մէվլիմլէր Հ-

ասն էթմէքլէ գալլէրինիզի թա՛մամ վէ սիւ-
րուր իլէ տօլաուրարագ , քէնտինի շէհատէթ-
17 սիզ պրագմասը՝ ահաիլէր ։ վէ պու ահօղլէրի
ահօյլեմէքլէ , խալդը քէնտիլէրինէ գուրպան
էթմէքճէն կիւճ իլէ ձէն՝ էթտիլէր ։
18 Ամմա Անթաքիա վէ Գօնիատան եհհուատի-
լէր կելիպ՝ խալդը գանտըրմազըլա , փավլօսու
թաշլատըլար , վէ օնու էօլմիւշ զանը իլէ
19 շէհրէն տիշարը սիւրիւքլէտիլէր ։ Շայիրլէր
իսէ օնու իհատէ էթմիշ օլարագ , դալդըպ
շէհրին իչինէ կիրտի . վէ էրթէսի կիւն Պար-
նապաս իլէ պէրապէր Տէրպէյէ՝ ապիմէթ էթտի ։
20 Ու շէհրէ տախի պէշարէթ թէպշիր էտիպ՝
վաֆիր քիմսէլէրի շայիրա էթտիքճէն սօնկրա ,
Լիսթրա վէ Գօնեա վէ Անթաքիայա՝ ապաէթ
21 էտիպ , իմանատա ապիթ գալմազա նասիհատ
վէրէրէք , վէ՝ Պիզէ Ալլահըն փատիշահլըղընա
չօգ մուզայգալար իլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ ֆէ-
յէհէ , շայիրտլէրին գալպլէրինէ գուվվէթ վէ-
22 րիրլէր իտի . վէ օնլարա հէր քիլիսէ իչուն
իհթիյարլար ինթիխապ էտիպ՝ օրուճ իլէ տու՛ա
էթտիքճէն սօնկրա , օնլարը իման էթտիքլէրի
23 Րապպա իհալէ էտէրլէր իտի ։ վէ փիսիտիա-
ատան կէչիպ՝ փամֆիլիայա կէլտիքլէրինտէ ,
24 Պէրգատա քէլսը ախչէյիպ՝ Ատալէայա էն-
25 տիլէր ։ վէ օրատան իլճամ էթմիշ օլտուգ-
լարը իշ իչիւն , Ալլահըն լութֆունա բամար-
լանտըգլարը Անթաքիայա կէմի իլէ կէլտիլէր .
26 վէ վարը օլտուգլարընտա , քիլիսէյի ճէմ՛
էտիպ վահիթալարը իլէ Ալլահըն իշլատ էթ-
տիյի ճիւմլէ շէյլէրի , վէ Թահիքէլէրէ իման
27 գափտուտա աչըլմըշը նագլ էթտիլէր ։ վէ
օրատա շայիրտլէր իլէ խայլի վէման իգամէթ
էթտիլէր ։

ՊԱՊ 15

1 Վ Եհովային պա՛զը քիմաելը էնիպ գա՛ղատուշլարա՝ էյբը Մուսանըն ՚ատէթի
իւզրէ խաթն օլունմասանըզ խէլաս պուլա-
2 մապընըզ՝ ատյու թա՛լիմ եաէրլէը իտի Իմոի
փավլօս իլէ Պարնապասըն օնլար իլէ չօգ միւ-
նէզա՛ա վէ միւպահէսէլէրի օլմազլա, պու
մեաէլէ իչուն փավլօս իլէ Պարնապասըն վէ
քէնաիլէրտէն ուիկէր պա՛զը քիմաելը Երու-
շալիմէ Քհաուլլէրէ վէ իսթիյարլարա չըզ-
3 մալարընա գարար վէրտիլէր։ Օնլար տախ
քիլիսէ թարաֆընատան կէօնտէրիլմիշ օլմազլա,
Ֆինիգիա վէ Սամարիատան կէչիպ թահֆէ-
լէրին իմանա կէլտիքլէրինին նագլ եաէրէք,
ճիւմլէ գարնտաշլարա պէյինւք սեւրուր վէ-
4 րիրլէր իտի։ Վէ Երուշալիմէ վասըլ օլտուգ-
լարընատա, քիլիսէ վէ Քհաուլլէր վէ իսթիյար-
լար թարաֆընատան գապուլ օլունուպ՝ Անըս-
հըն քէնտի վասիթալարը իլէ իճրա էթտիյի
5 շէյլէրին ճիւմլեսինին նագլ էյլէտիլէր։ Վէ
ֆէրիսիլէր ֆրըգիասընատան իմանա կէլմիշ պա՛զը
քիմսէլէր գա՛լդրպ՝ Օնլարը խաթն էթմէք վէ
Մուսանըն շէրի՛աթընը ՀՅՔՁ էթմէյի թէնպիհ
էթմէք կէրէք սիր՝ տէտիլէր։
6 Իմոի Քհաուլլէր իլէ իսթիյարլար պու մէ-
սէլէ Հագգընատա միւթալա՛ա էթմէյէ ճէմ՛
7 օլտուլար։ Վէ չօգ միւպահէս օլտուգտան
սոնդրա, Պէտրօս գալդրպ օնլարա տէտի քի
Էյ գարնտաշ տէտիլէր, Ալլահ սրտըզտան
իլգ կիւնլէրտէ, թահֆէլէր Ինձիլին քէլմէյնը
պէնիմ տալըմտան իշիտիպ իման կէթիրմէլէրի
իչուն պէնի ընթիխապ էյլէտիյին պիլիւսի-